

༡༡། ཚ་བ་མདའ་སྒྱུག་གི་བཀལ་ལན་ཨ་མའི་ཐལ་ལྷག།

ལྷ་དབང་ལྗོངས།

ན་མོ་རྒྱ་ཏུ་ཡུ་ཡ།

སྒྲོང་པའི་དབང་གིས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་།།

རྟེན་འབྲེལ་དབང་གིས་ཅིར་ཡང་སྒྲོང་བའི་གཤེས།།

འགལ་མེད་བྱང་འཇུག་ལམ་མཚོག་སྒྲོན་མཛད་པའི།།

ཟླ་བལ་དང་སྒྲོང་དེ་ལ་སྒྲིང་ནས་འདུད།།

གང་གི་མཁུན་པ་ནམ་མཁའི་རྗེས་སོན་ཤེས་བྱའི་གཟའ་སྐར་རྣམ་པར་བཀྲ།།

དམིགས་མེད་སྒྲིང་རྗེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཟབ་སྤྱོད་གསུམ་འགོ་ལ་རབ་ཏུ་འབྲིལ།།

དྲི་མེད་སྒྲོད་པ་ལྷན་པོ་རྗེ་བཞིན་དང་སྒྲོང་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་ན་མཛོན།།

ཟླ་མེད་གནས་བརྟན་བྱེད་ཉིད་དུ་གྱུར་དད་གསུམ་མཆི་མའི་མེ་ཏོག་འཕྱོར།།

མི་བཟད་སྒྲིགས་ལྗེའི་དགུན་རྒྱང་དང་འགོགས་ལྟ་ངན་གང་བའི་རེག་པ་ཡིས།།

མ་ལུས་གདུང་བའི་ཡངས་པའི་ཁམས་འདྲིའི་མི་ཡི་ལུས་འཛིན་བདག་སོགས་ཀྱང་།།

གང་གི་གསུང་བཟང་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་དྲོ་འཇམ་ཟེགས་མ་རེ་རེ་ཡིས།།

ལུས་སེམས་གསོས་པའི་བཀའ་དྲིན་འདི་འདྲ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདྲིའི་སྒྲིལ་སྒྲིབ།།

མིག་ཞགས་རིང་པོས་བར་སྒྲུང་ཁམས་གྱི་མཐའ་མེད་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ཉལ་ཞིང་། །
དུན་པའི་རྟ་པོས་འདས་པའི་ལ་རྒྱས་མི་ལ་བྲི་ཕྱག་རབ་བཞལ་ཏེ། །
བསམ་གཞིག་ཁུ་བོས་ཤར་རྩབ་འཇིག་རྟེན་སྤིང་ལྗེའི་བྱོན་རྣམས་བརྒྱད་བྱས་ཀྱང་། །
མཛེས་པའི་ལྷ་སྦྱོང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་དམ་པ་བྱིད་ཀྱི་ལྷགས་སྟོལ་ཅམ། །

མཐའ་བརྒྱད་སྟོས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དབྱངས། །
རྟེན་འབྲེལ་འགག་མེད་སྟོང་ནས་འབར་བའི་སྒྲུལ། །
མཚན་འཛིན་སྟོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་གའི་སྟོ། །
དུས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་གཞོམས་མཛེད་སྟུ་ཡི་དབང་། །

རྒྱལ་ཡུམ་ཤེས་རབ་བྱེན་པའི་སྤྲུལ་པའི་དོན། །
རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་འབྲེལ་མཛེད་པའི། །
རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་མ་ཕམ་མགོན་པོ་ཞེས། །
རྒྱལ་སྤྲུལ་རྒྱ་མཚོའི་དབྱུང་ན་ཉི་ལྷར་གསལ། །

གནས་སྐབས་ཕན་པའི་འཇིག་རྟེན་མི་ལྷགས་དང་། །
མཐར་ཐུག་བདེ་བ་དམ་པ་ལྷ་ཆོས་ལྷགས། །
བརྟེན་བས་སྦྱིན་མཁན་དག་བའི་གཤེས་རྣམས་ཀྱི། །
ཞབས་བྱང་སྦྱི་བའི་ཕྱིང་བར་མཚོད་ལ་སྟོ། །

ཨ་མའི་ཐལ་ལྷག་མིང་གིས་མཛོས་བྱས་པའི། །
སྒོ་གྲོས་དཔལ་ལྷན་ཕྱོགས་ལ་སྤྱངས་པའི་གཏམ། །
གྲགས་ཕྱིར་མ་ཡིན་འགྲན་ཕྱིར་དེ་བས་མེན། །
རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་པ་མེས་སྒོལ་བཟང་ཆེད། །

ཤར་རྒྱབ་མཁས་པའི་གསུང་རབ་གཞིར་བཞག་ནས། །
གཟུར་གནས་རང་སེམས་དཔང་པོར་རབ་བཀོད་དེ། །
རང་དང་སྐལ་མཉམ་འགའ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །
ཆོག་གི་སྦྱོར་བ་སྤངས་ནས་བཤད་པར་བྱ། །

སྒོན་འགྲོའི་གཏམ།

དེ་ཡང་འགྱུར་སྒོག་གི་སྤང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་བཞིན་ལ་བདེ་སྤྱག་གི་རྣམ་འགྱུར་འབྱམ་གྱིས་
མཛོས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར། ལྷན་ཞིང་སྤྱངས་པའི་དམའ་བ་ས་འབྲུ་ཐག་ནར་ནས་
བཟུང་སྤྱང་ལ་གྱུང་པའི་མཐོ་བ་འགོ་བ་མི་རིགས་ཀྱི་བར་འགོ་བའི་རིགས་སྤྲོ་ཆོགས་ཤིག་བྱང་
ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་གཅིག་པར། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་ཉིད་

གནས་སྐབས་དང་གཏན་གྱི་བདེ་བར་འདོད་པ་དེ་རེད། དེར་བརྟེན་གནའ་ནས་ད་བར་མཁས་
 པ་དང་། དྲང་སྤྱོད་། གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་རིག་འཛིན་མང་པོ་ཞིག་ཕེབས་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་བདེ་བ་
 ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བསྟན་པས། འགྲོ་བ་མང་པོ་ཞིག་བདེ་བའི་ལམ་ལ་བཀོད་
 པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་སེར་སྒྱའི་ཡུལ་དུ། སྤྱུག་འཛིན་རིགས་ལས་སྤྱི་འབྲུངས་པའི་
 མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཟེར་བ་ཁོང་ཕེབས་ནས། མཉམ་བཞག་ངེ་མ་མེད་པའི་སློ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་གཟིགས་སྐབས། ཉེས་བརྒྱའི་འབྲུང་ཁྲུངས་
 མ་རིག་པ་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས། འདི་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་སོགས་བདེན་པ་
 བཞི་ལས་བརྩམས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་མཛད་པས། སྤྱི་འགྲོ་མཐའ་ཡས་
 པ་ཞིག་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་བ་མཛད་ཡོད་ལ། བོད་གངས་རིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 འདིར་ཡང་སྟོན་པ་དེའི་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་མི་ཆེའི་མཐར་ཐུག་གི་གནད་དོན་ཐག་གཅད་
 པ་ལ་མི་སྤྱོད་ཤིང་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་བགྱང་
 གིས་མི་ལང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་བོད་ཀྱི་ནང་རིག་པ་ཞེས་འཛམ་གླིང་གི་འགྲོ་བ་
 མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གར་སྟེགས་སྟེང་། མི་ཆེའི་མཐར་ཐུག་གི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་པ་ལ་ཕུལ་དུ་
 བྱུང་བའི་རིག་གནས་ཀྱི་གོ་ས་བཟུང་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་བོད་རང་གི་ནང་དུ་ད་སྐབས་གནའ་
 རབས་དང་དེང་རབས་གང་ལ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྤྱུངས་པ་མེད་ཅིང་། གཡམ་རྒྱུག་ལ་དགའ་
 བའི་རང་རིགས་ཀྱི་གསར་བྱ་འགའ་ཤས་ཀྱིས། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རིང་ལུགས་འདི་མི་
 རིགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བཀག་དོན་ཡིན་རབས། ཚན་རིག་དང་མི་མཐུན་རབས། འདི་ལ་དད་པ་བྱེད་
 མཁན་ནི་སྤྱོད་དད་ཡིན་རབས་སོགས་ཁ་ནས་གང་ཐོན་དུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅིང་། ཐ་ན་དངོས་སུ་
 བསང་བྱི་གཏོར་བ། མ་ཆེའི་དོ་སྤྱང་བཤེག་པ། བདེ་སྟོན་གྱི་ཡིག་ཆ་མེ་ལ་བསྐྱེགས་པ་སོགས་རིག་
 གསར་གྱི་སྐབས་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ཡང་ཐོས་ཀྱི་འདུག དེ་དག་མང་ཆེ་ཤོས་ནི་
 ནང་ཆོས་ལ་སྤྱུངས་པ་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པའམ་ཡང་ན་སྤྱུངས་པ་རྩུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་གོ་བ་
 མ་ལོན་པ། དེ་ལྟར་སྟོབ་ལྟ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོ་ཆུན་ག་གོ་མོས་བསྐྱབས་པའི་ལྟ་བུའི་སྟོན་གཞི་
 དེ་འགྱུར་མེད་ཡང་དག་གི་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་བཟུང་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་མི་ཆེའི་ལྟ་ཚུལ་སོགས་

ནི་རྩུན་མ་དང་ཡག་མོ་མིན་པ་ཉིད་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱོགས་རིས་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་དེས་དབང་དུ་སོང་།
ཡང་ནང་ཆོས་ལ་སྤངས་པ་ཅུང་ཟད་བྱས་ཀྱང་། རང་ཆོས་ལ་གོ་བ་ཡག་པོ་མ་རྟེན་པའི་སེར་མོ་
བ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲུག་བྱས་ནས་ཁ་ནས་གང་ཐོན་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ཡང་
མཐོང་།

དེས་ན་དེ་དག་མང་ཆེ་ཤོས་ཤིག་གིས་འཇམ་སྒྲིང་སྤྱི་ཡི་འཁོར་ཕྱོགས་དང་། དེང་རབས་ཀྱི་
ཆོན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་རང་རིགས་རྗེས་སུ་ལྷུས་ཡོད་པར་མཐོང་བས། སེམས་ཀྱི་གཏིང་
ནས་མི་བདེ་བའི་ཆོར་བ་རིང་པོ་ཞིག་སྤྱིས་པ་དང་རྩུན་དུ་རང་རིགས་འདི་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
འདོད་ཀྱི་སློབ་ཞིག་སྤྱིས་ལ། དེ་ནས་ཡར་རྒྱས་མི་འགོ་བའི་གོགས་རྒྱུན་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐུག་ཡོད་
མེད་བཟུང་དུས་བོད་མི་བརྒྱ་ཆ་གོ་དགུ་ཡན་ཆད་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ལ། རང་ཆོས་
ཀྱི་ནང་དུ་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་དང་། ཆོ་མི་རྟག་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
དེས་དཔལ་འབྱོར་དང་ཆོན་ཚུལ་ཡར་རྒྱས་འགོ་བ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཆ་ནས་གོགས་བྱེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་དེ་ཅི་ཤིས། རང་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ལྷ་སློམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆོན་
རིག་དང་མི་མཐུན་པ། དེང་རབས་ཅན་དང་མི་མཐུན་པ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་གིན་འདུག
དེས་ན་དེ་དག་གིས་བོད་རིགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་འདོད་ཀྱི་སློབ་དེ་བསམ་སློབ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཁྱ་རྒྱ་ཡོད་ལ། དངོས་གནས་བོད་ལ་བྱ་སྤྱིས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་རིགས་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་འདོད་ཀྱི་སློབ་ཡོད་པ་ཅི་ཤིས་མི་ཆོག་པར་དེ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ན་རྗེ་ལྷ་ར་
གཏོང་དགོས་པ་དང་། སྤྱིར་མི་རིགས་ཡར་རྒྱས་འགོ་བ་ལ་དགོས་པའི་ལྷ་བ། ཀུན་སྤྱོད། ཆོན་ཚུལ།
ཤེས་ཡོན། ཕྱི་དངོས་པོའི་དཔལ་འབྱོར་གཙོ་ལ། རང་སེམས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གཙོ། གནའ་ནས་
ད་བར་དུ་བྱོན་པའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཉིང་དུ་བྱོན་པའི་བསམ་སློབ་བའམ་ཤེས་ལྡན་པ་དེ་དག་གི་
ནང་ནས་གང་ཞིག་དང་དུ་ལེན་འོས་པ། དེ་ཡང་སློབ་གྲྭ་གཅིག་དང་ཡིག་རིགས་གཅིག་གི་ཉིང་
ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཚུལ་ཅི་མ་ཡིན་པར། འཇམ་སྒྲིང་སྤྱི་ཡི་ཉིང་གི་ལྷ་ཚུལ་དང་གོ་ཚུལ་ལ་བརྟ་
བ་གལ་ཆེ་བ་དང་། རང་རིགས་ལ་གནའ་ནས་ད་བར་དར་བའི་ལྷགས་སློབ་དེ་དག་ལས་གང་

ཞིག་དང་དུ་སྒྲངས་ན་དང་དུ་ལེན་འོས་པ། གང་ཞིག་དང་དུ་ལེན་མི་འོས་པ། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་
ཤེས་ན་ཡང་འཇམ་སྒྲིང་ཤེས་ལྡན་དག་གིས་དེ་ལ་ལྟ་ཚུལ་ག་འདྲ་བཟུང་ཡོད་པ། གནས་སྐབས་
ལ་ཕན་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་དེ་དག་གིས་ལུགས་སུ་ཕན་མིན་སོགས་སྟེ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསམ་སྟོབས་བྱང་ནས་
ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་ལས་བྱ་སྟེན་པས་པ་ཡི་མགོ་ཐོག་དུ་བབས་པའི་སྤང་བྱ་གསོད་ཆེད་དུ་པ་ཡི་
མགོ་ལ་ཐོ་བས་བཟུན་པ་བཞིན་བྱས་ན་མི་རིགས་དེ་ཡར་རྒྱས་གཏང་རྒྱར་པར་བཞག་མི་རིགས་དེ་རྩ་
མེད་གཏོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

དེ་བཞིན་ནང་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་
བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་ཆོ་འདིར་དཔལ་འབྱོར་རྒྱུ་པ་ལ་མགོ་འཁོར་མཁན་དང་། གཡོ་དང་སྐྱུ་
ཡི་སྟོ་ནས་སམ། ཡང་ན་སོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་འདིས་སྟོར་མོ་དང་ཁ་བས་སོགས་མང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་
གོགས་བྱེད་ཀྱང་། ཚུལ་མིན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྟོ་ནས་དཔལ་འབྱོར་བྱུང་བ་ལ་ནི་གང་ཟག་ཤེས་ཡོན་
དང་ལྡན་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་ཤིག་དུ་བཅི་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་བཀག་འགོག་བྱེད་པ་ནི་
ཤེས་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དག་གི་རྩ་བའི་རྩ་བྱིས་ཤིག་ཀྱང་རེད། ཚུལ་མིན་གྱི་ལས་དེ་
དག་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་སྦྱོང་དང་ཡང་འགལ་བས་དེ་ནི་ཐུར་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་གྱི། ཡར་
བྱེན་ལ་སོང་བ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། རུབ་ཕྱོགས་པའི་བསམ་སྟོབས་བྱང་དང་། ཆོན་རིག་པ་མང་པོ་ཞིག་
གིས་ཆོས་ལུགས་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་རུབ་ཕྱོགས་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ཆོན་རིག་
པ་རང་ལ་མི་རབས་མང་པོའི་བར་དུ་གཉའ་གཞོན་སྤྱད་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་སམ་ཆོས་
ལུགས་གཞན་དག་ལ་ཟེར་བ་མ་གཏོགས། ཤར་ཕྱོགས་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་
ལ་ཟེར་བ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ཡིན་མིན་དེང་སྐབས་ཀྱི་འཇམ་སྒྲིང་གི་མཆན་ཉིད་རིག་པ་བྱང་དང་།
ཆོན་རིག་པ་དག་གིས་ནང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་བཟོད་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་
དག་ལ་བལྟས་ན་ཏ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། ཡིན་ན་ཡང་རང་རིགས་ཀྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནང་ཆོས་
ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་སྐྱུར་ནས་བཤད་པ་ནི་ཐོས་རྒྱ་མེད་པའམ་ཡང་ན་ཕྱོགས་རིས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་
བ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་སོ། སྤྱིར་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཟེར་བ་འདི་ཡི་དོན་ནི། སྟོབ་དཔོན་
ཨ་ཏཱ་དེ་བས། མདོར་ན་ཆོས་ནི་མི་འཆོ་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་པ་

ལྷ་བྱའི་འཆོ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལུགས་དང་། གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག །དབྱ་མའི་ལམ་
 དུ་དོན་གཅིག་པ། །གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་བ་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་འབྱུང་གི་ལམ་ལུགས་གཉིས་ཟུང་དུ་སྒྲེལ་བ་ཞིག་ལ་བཟོད་ཀྱི་ཡོད། རུབ་ཕྱོགས་པས་
 བཤད་པའི་ (Religion) ལྷ་ཆེན་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་ནམ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐབས་སམ་
 བྱེད་མཁན་དང་། རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་ (宗教) རང་བྱུང་ཁམས་ལས་འདས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་
 ལྷ་སོགས་སུ་འཛིན་ནས། དེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་བྱེད་ཐབས་སམ་བྱེད་མཁན་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བཤད་
 འདིའི་ནང་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་འདི་བསྟུས་པ་ནི་འཆོམ་པོ་ཞིག་དང་ཆད་
 དང་ཐུན་པ་ཞིག་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མིན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རིང་ལུགས་འདི་དང་ཆོས་ལུགས་
 གཞན་དག་བར་ལ་ཆོས་ལུགས་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་འདྲ་ན་མ་གཏོགས་དོན་ནི་གནམ་དང་ས་ཡི་
 བྱུང་པར་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་ནི་དངོས་ཁམས་རིག་པ། མཆོན་ཉིད་རིག་པ། གསོ་བ་
 རིག་པ། མི་ཆོས་རིག་པ། ཀུན་སྦྱོང་རིག་པ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིག་པ་སོགས་ཆུ་གཏེར་བཞིན་འདུས་
 ཡོད་པས། དེ་ལ་ཕྱོགས་རེའི་སྒོ་ནས་མིང་འདོགས་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་ལས་དོན་ཡོངས་
 རྫོགས་སྟོན་མི་ཐུབ་ལ། དེའི་བསྟན་བྱ་མཐར་ཐུག་ནི་རིག་པ་དེ་ནམས་ལས་འདས་པའམ་བརྒྱལ་
 བའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པས་དེ་ནི་རུབ་ཕྱོགས་པ་དག་གིས་བཤད་པའི་རིག་པ་
 གང་གི་ནང་དུ་ཡང་མི་འདུས། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་སྟན་ཐུགས་ཆེ་བའི་དངོས་ལུགས་པ། བའི་ཅིང་
 སྟོབ་ཆེན་གྱི་དགོ་ཀན་ཆེན་མོ། ཏང་རྟེན་ཚུལ་黄念祖 ནས་ནང་ཆོས་ལ་སྟོམ་ཆོག་འཛིག་
 སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་བཞག་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ལ་ཆོས་ལུགས་ལས་
 འདས་པ་ཡིན། མཆོན་ཉིད་རིག་པ་རེད་ལ་མཆོན་ཉིད་རིག་པ་ལས་བརྒྱལ་བ་ཡིན། ཆོན་རིག་
 རེད་ལ་ཆོན་རིག་ལས་བརྒྱལ་བ་ཡང་རེད་ཅེས་བཤད་པ་འདིས་ཕྱོགས་ཅམ་ཞིག་མཆོན་ཐུབ།
 佛教是宗教而超宗教，是哲学而超哲学，是科学而超科学！——

著名物理学家、北京大学教授 黄念祖 དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་
 ལ། སངས་རྒྱས་རིག་པ་ཞེས་བོས་ན་དོན་ལ་གནས་པ་མཁས་དབང་ཚུལ་བློ་མས་སྟོན་སོགས་
 ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དངོས་གནས་དོན་དང་མཐུན་ལ་ནོར་འཁུལ་མེད།

དེང་སང་ང་ཚོ་ཁོར་ཡུག་ཅིག་གི་དབང་གིས་སམ་གང་ཡིན་ཀྱང་། རང་རིགས་ཀྱི་གསར་སྐྱེས་
 འགའ་རེས་ནི་ག་རེ་ཡིན་ན་ཡང་ཚན་རིག་དང་མཐུན་དགོས། ཞིང་ལས་ཚན་རིག་བཟོ་ལས་ཚན་
 རིག་རང་བྱུང་ཚན་རིག་སེམས་ཁམས་ཚན་རིག་སོགས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་བཤད་མི་དགོས་
 ལ། ཐ་ན་བ་མ་བ་སྟངས། རྟེན་རྟེན་བཅིངས་སྟངས། བཅོག་པ་གཏོང་སྟངས་སོགས་ཀྱང་ཚན་རིག་
 དང་མཐུན་དགོས། དེ་མིན་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནི་སྟམ་པ་དེ་འདྲའི་སེམས་ཁམས་སམ་ལྷགས་
 སྒྲིལ་ཞིག་ང་རང་ཚོའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་དུ་འཐེབས་ནས་བཟུང་ཡོད། འོ་ན་ཚན་རིག་ཟེར་
 བ་དེ་དོན་དངོས་ལ་ཅི་རེད། དེ་དང་དེའི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་
 ཡིན་ན། དེ་ནི་བདེན་པར་སྤང་ལ། དེ་ལྟར་དགོས་སྤྱོད་ཡང་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཚན་རིག་ཟེར་བ་དེ་
 རྒྱབ་སྟོགས་པའི་ཚན་རིག་པར་གྲགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན། དེ་རྣམས་
 ཀྱིས་བཤད་པ་དག་ལ་དོན་དང་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡང་མང་དུ་ཡོད། དེས་ན་
 ཡོད་ཚད་རྒྱབ་སྟོགས་པའི་ཁ་ལ་ཉན་པ་འདི་ཡང་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བའི་བཀག་དོད་དང་། ཟུང་
 པའི་རྩ་བ་ཞིག་ཏུ་སྤང་ངོ་། །

ཉེ་ཆར་ཚ་བའི་མདའ་སྐྱུག་གམ་དངོས་མིང་སྟོ་གྲོས་དཔལ་ལྷན་ནས། ཕྱིར་ཉོག་ཟེར་བའི་དེབ་
 ཞིག་བྲིས་འདུག དེབ་དེ་ཐོག་མར་ཉིས་སྟོང་དགུ་ལོ་ཡར་མར་ཞིག་ཏུ་སྟོག་རྩལ་དེབ་ཐོག་ནས་
 མཐོང་བྱུང་། དེབ་དེའི་ནང་དོན་ནི་བོད་གངས་སྒྲོངས་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་
 འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བཀག་དོད་ཡིན་པ། ནང་ཚོས་ནི་དུས་རབས་བཟུལ་ཟེན་པས་ད་སྐབས་གསོན་
 རྒྱགས་མེད་པ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དང་སྐབས་ཚན་རིག་པའི་མདུན་དུ་བཞུགས་
 མེད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་དཀའ་རབས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་སྤང་། དེ་
 དག་ལས་མང་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི་གནའ་རབས་དང་དེང་རབས་ཀྱི་ཚོས་ལྷགས་པ་དང་། ཉོག་དཔྱད་
 མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ནང་ཚོས་ལ་བཟུལ་བ་རྣམས་སྟོགས་སྟེན་བྱས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཞིང་། དེ་འཕྲོས་
 རྣམས་ཁོ་རང་གིས་གང་དུན་བྲིས་ཤིང་སྤྱི་ཡོངས་ནས་ནང་ཚོས་ལ་དམའ་འབེབ་དང་། རྩན་
 བཤད། ཐེགས་མོ། ཚོག་ངན་གིས་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཏུ་འདུག དེ་སྐབས་གྲོགས་པོ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་རང་
 ཉིད་ལ་ལན་རེ་བྲིས་ན་ཡག་ཚུལ་གསུངས་ཀྱང་། གཅིག་ནས་རང་ཉིད་ལ་གནའ་དེང་གི་ཤེས་

བྱས་དབེན་པ། གཉིས་ནས་ལེ་ལོ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་དོ་སྤང་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ཉེ་ཆར་བོད་རྒྱ་སེར་
 གཉིས་ཀྱི་སློབ་མ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཡང་དེའི་ལྷན་སྐྱེད་ཐེབས་པ་ཐོས་མ་ཐག་སེམས་ནང་ལ་
 སློབ་དང་ཕངས་པ་གཉིས་ཆར་མཉམ་དུ་འགན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བྱུང་། དེས་ན་དེ་དང་རིགས་
 འདྲ་བའི་གསར་སྐྱེས་དག་ནང་ཆོས་ལ་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལེན་པ་དང་། མདའ་སྒྱུག་ལ་མཁས་
 དབང་དང་རིགས་པ་སྤྱོད་བར་ཡིན་པར་སྒྲོམ་པའི་མདའ་སྒྱུག་གི་རྗེས་འདྲུག་བྱིས་པ་ལས་ངན་དེ་
 ཆོ་དང་། མ་ཟད་ནང་ཆོས་ལ་སློབ་སྦྱང་མེད་པའི་སློབ་གྲུའི་སློབ་མ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཡང་བག་
 ཆགས་ངན་པ་དེ་ཆོ་འགོས་ཉན་ཆེ་བ་སོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆ་བ་མདའ་སྒྱུག་གི་བཀྲལ་
 ལན་ཨ་མའི་ཐལ་ལྷག་ཅེས་པའི་དེབ་ཆུང་འདི་འབྲི་བའི་མགོ་བརྒྱུ་པ་ཡིན། འབྲི་སྤངས་ཀྱང་སྒྱི་
 ཡོངས་ལ་ཆུང་ཟད་པན་པའི་རེ་བས་རྟགས་གསལ་གྱི་ངག་སྦྱོར་ཉུང་བ། ཆོག་གི་སྤེབ་སྦྱོར་གྱིས་མ་
 སྤྱོད་པར་གཙོ་ཆེར་ཁ་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གོ་གང་བདེར་འབྲི་བྱས་བྱས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་རང་ཉིད་
 དེ་སྤྱོད་གཞུང་ལྷགས་བརྒྱུ་མས་པའི་ཉམས་སྦྱོང་མེད་ཅིང་། གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན་ལ་དེ་བས་ཀྱང་
 ཆ་རྒྱས་མེད་པས་དེབ་ཆུང་འདིའི་ནང་དུ་དོན་ལ་བཤད་ཉེས་མང་དུ་ཡོད་ངེས་པས་གཟུར་
 གནས་སྒོ་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་ཡོ་སྤྱང་མཛད་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། མ་ཟད་འདི་ལ་ལན་རྒྱ་སེར་སྤྱི་
 རྒྱུགས་ནས་ཡོད་ཀྱང་དོན་གྱི་གོ་བ་དང་རྒྱ་མཚན་ལྡན་ན་ལན་བྱེད་པ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་སློབ་
 དང་། རང་ཉིད་ལ་ཡང་སྒོ་སྐྱེད་རག་རྒྱུའི་རེ་བ་ཏུ་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་དང་ལེན་བྱེད་ངེས་ཡིན།
 དེ་མིན་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་སྤྱོད་ཆ་དང་། ཆོག་འབྲི་དང་། ཆོག་ངན་སོགས་ལ་ནི་ཡ་ལན་བྱེད་
 རྒྱུའི་སློབ་དང་དུས་ཚོད་གཉིས་ཀ་མེད་པས་དགོངས་པ་མ་འཛོམས་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མདའ་སྒྱུག་
 གི་ཕྱིར་རྟོག་དེབ་ཆུང་ནང་ལ་དང་པོ་མངོན་པའི་ལྷགས་ནས་མགོ་བཟུང་འདུག་ཀྱང་། འདིར་ནི་
 ཁོ་རང་གི་ཕྱིར་རྟོག་སྒྲིག་རྒྱལ་པར་མ་ཞིག་དུ་ལམ་ནས་རྟེན་བྱུང་བ་དེའི་གོ་རིམ་པར་ཕྱིན་
 ལྷགས་ནས་མགོ་གཟུང་འདུག་པ་བཞིན་འབྲི་རྒྱུ་ཡིན།

གཞུང་དངོས།

སྒྲུང་གཞི།

དེ་ཡང་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་པ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་
འགྲོ་བ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་རྩོམ་ཆེ་གདན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྷོ་
རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས། གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གི་ཁམས་དབང་མོས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་
རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཏེ། དེ་དག་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད།
ཁོང་གིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་སྐབས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་གིས་གསུངས་པ་རྣམས་ཞེ་ལ་
འཛིན་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཡི་གེའི་རིས་སུ་བཀོད་པ་མེད། ཁོང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
རྗེས་ཀྱི་ལོ་དེའི་ནང་དུ། གནས་བརྟན་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན། ཁོང་འདས་ནས་སྐྱབས་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་
ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་སྟན་ཕྱེད་སྟབས་པར་གྲགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་འོད་སྤང་གིས་
འགན་བརྟན་སྤེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་འདུལ་བ། འདུལ་བ་ཕྱན་
ཆོགས། སྤེལ་བར་བཀའ་འབྱུང་། (ད ཤ 308) ལས་བྱུང་བའི་དོན་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན་ཤི་བྱེ་
མའི་དུས་ཀྱི་དགེ་སྤྱོད་བརྗེད་ངས་པ་རྣམས་དང་། ལུས་ཉམ་ཆུང་བས་མདོའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
མ་ཡིན་པར་མདོ་སྤེལ་དང་། འདུལ་བ་དང་། ཆོས་མདོན་པ་འཛིན་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་བས་ན་ལྷ་
དྲོའི་དུས་སུ་མདོའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བརྗེད་པར་བྱའོ། བྱི་དྲོ་ནི་མདོ་སྤེལ་དང་། འདུལ་བ་དང་།
མ་མོ་བཟོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཆོ་དང་ལྟན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོས་དེ་སྐད་སྤྱོད་པ་དགེ་སྤྱོད་དེ་དག་

གིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལས་ཐོས་ནས། དགེ་སྤྱོད་དེ་དག་གིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་
 སྤང་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བ་
 དང་། མ་མོ་དག་ལས་གང་སྤར་བའོ་བར་བཀྱི། དེས་སྒྲུས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་རྗེ་རེ་ཞིག་མདོ་
 སྡེ་སྤར་བའོ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཀྱིའོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་དག་བཙམ་པ་
 ལ་བརྒྱས་ཆོས་བསྟུ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སང་གའི་བྲི་ལ་འདུག་སྟེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་
 དགའ་བོ་ལ་སྦྱོར་བ་དྲིས། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་བསྟུ་བར་བསྐོས་ནས། སེལྟེའི་བྲི་སྟེང་
 དུ་དག་བཙམ་པ་བཞི་བརྒྱ་དང་དག་བཙུ་གོ་དགས་སྒྲུ་སྤར་བཏིང་། དེ་ལ་ཀུན་དགའ་བོ་
 འདུག་སྟེ། འོད་སྤང་གིས། སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་པན་བཞེད་པ། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི། རྣམ་པ་མཆོག་ནི་གང་བཤད་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པས་མདོ་སྡེ་གསུངས། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
 བོ། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོས། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཁ་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོར་བལྟས།
 ཐལ་མོ་སྤར་ཏེ། གསུང་གི་སྒྲས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་
 མན་ངག་བཞིན་དུ། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་སྤྱི་རྩ་
 སྤྱི་དྲང་སྟོང་སྤྱང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་
 སྤྱོད་ལྡན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་དག་སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་འདི་ནི་སྤྱུག་
 བསྟུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་སོགས་བསྟུས་པའི་སྒོ་ནས་མདོ་སྡེ་བཤད་དོ། །དེ་ནས་ཚེ་
 དང་ལྡན་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱོཾ་ཅུས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཚེ་
 དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་ཏེ། བདག་
 གི་དོན་དུ་མདོ་སྡེ་འདི་བཤད་ཅིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པས་བདག་གི་བྲག་དང་མཆི་མའི་རྒྱ་མཆོ་ནི་
 བསྐྱམས། ཅུས་པའི་རི་ལས་ནི་བཀའ། ངན་སོང་གི་སྒོ་ནི་བཅད། མཐོ་རིས་ཐར་པའི་སྒོ་ནི་བྱེས་ཏེ།
 འདི་བཤད་པས་བདག་དང་ལྟ་བརྒྱད་ཁྲིས་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཐོབ། དེ་རིང་འདི་སྐད་ཐོས་ཞེས་བཤད་
 དེ། ཀྱེ་མ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བྱད་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུས་ནས་སྟོན་ལས་བབས་ཏེ་འདུག་གོ། །དེ་
 བཞིན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་ལས་བབས་ཏེ་བདག་ཅག་གིས་ཆོས་བཤད་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བ་ལས་མི་རྟག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཙམ་ལྡན་འདས་དེའང་ཐོས་པའི་ལམ་དུ་གཤེགས་པར་

གྱུར་རྟོ། །སྤྱི་པ། །མ་དང་མི་དང་མ་མཐོང་ལྟ་ནམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁེར་གཤེགས་ན། །བྱེད་ཅག་ཅིའི་ཕྱིར་
 འཆོ་ཁེང་ཞི་བའི་གནས་སུ་འཇུག་མི་བྱེད། །སྐྱེ་བའི་ནང་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་སྟོངས་པར་
 མངོན་མཐོང་ན། །དགེ་བའི་སྒོ་གྲོས་གང་དག་སྒོག་ལ་ཆགས་ཤིང་དམ་པོར་བྱེད། །དེ་ནས་དག་
 བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བཟླས་པའི་མཇུག་དུ། །དེ་ནས་དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་
 གཅིག་གིས་མ་ཆང་བས་མཐའི་གནས་མལ་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སྟོམས་པར་ཁྱགས་ནས་སྟོན་
 ལམ་གྱི་ཤེས་པས་རྣམ་པར་བཟླས་ཏེ། །དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་
 ཏེ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་བྱེད་
 ཀྱི་ཡུང་དེ་ཡིན་ནམ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་གི་ཡུང་དེ་ལགས་སོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་གི་
 ཡུང་དེ་ལྟ་བུ་ལགས་སམ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ནས་འོད་སྤང་གིས་འདི་
 ལྟར་དུ་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལྟེ་དང་པོར་བཟུས་ན་ཆངས་པར་སྟོན་པ་གང་
 གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱོག་ཅིང་གཤེ་བར་མ་གྱུར་རྟོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ནི་ཆོས་སོ། །འདི་ནི་འདུལ་
 བའོ། །འདི་ནི་སྟོན་པས་བཟླས་པའོ་སྟུང་དུ་ཤེས་ནས། །ཀུན་དགའ་བོ་ལ་མདོ་ལྟེ་གཉིས་པ་གང་དུ་
 བཤད། །འདི་སྐད་ནས། །སྤྱི་བཟུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན་སྐྱེ་བའི་སྤྱི་བཟུལ་དང་།
 སོགས་དང་། །མདོ་ལྟེ་གསུམ་པ་གང་དུ་བཤད། །འདི་སྐད་ནས། །དགེ་སྟོང་དག་གཟུགས་ནི་བདག་
 མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོགས་ཀུན་དགའ་བོས་བསྐྱོས་པས། །དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་གཅིག་གིས་མ་ཆང་
 བས་གཞུང་དུ་བྱས་ཏེ་ཡུང་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡུང་པོར། །སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་།
 ཏིན་འབྲེལ་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱེད་གཞི་དང་ཡང་དག་རབ་དུ་
 ལྡན་པར། །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བཤད་པ་མང་བ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བཤད་པར། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་པར། །བྱང་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་ནི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དུ། །བརྗོད་པ་མང་བ་
 ནི་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་ལྟར། །ཆོགས་བཅད་བརྗོད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མིང་དུ།
 ཡུང་རིང་པོ་ནི་རིང་པོར། །བར་མ་ནི་བར་མར། །ཆོག་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ནི་གཅིག་ལས་འཕྲོས་
 པའི་ཡུང་ཞེས་བཟུས་ཏེ་བཞག་གོ། །དེ་ནས་འོད་སྤང་གིས་ཡུང་དེ་སྟོང་ཅིག་གམ། །དེ་སྟོང་ལགས་
 ཏེ་འདི་ལས་སྤྱི་བཟུལ་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲས། །ཁྱི་ལས་བབས་ཏེ་ས་ལ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་ཉི་བར་འཁོར་

ལ་སྒྲོ་བ་བྲིས་ཏེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འདུལ་བ་བསྐྱུ་བར་བསྐླས་ཏེ། ཉེ་བར་འཁོར་བྲི་ལ་
 བཞག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱབ་གཞི་དང་པོ་གང་དུ་བཅས། ལྷ་རྩ་ཆ་སྒྲིར་རོ། །གང་གི་
 དོན་དུ་ན་ལྷ་ལྷེའི་དོན་དུ་ཤམ་ཐབས་རྒྱམ་པོར་བགོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཅས་སོ། །དེ་ནས་དག་
 བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟམ་ཞེས་པ་ནས་ཆོས་སོ་སྟམ་སྟེ། བསྐྱབ་གཞི་གཉིས་པ་
 གང་དུ་བཅས། ལྷ་རྩ་ཆ་སྒྲིར་ལྷ་ལྷེ་ལ་ཆོས་གོས་རྒྱམ་པོར་བགོ་བར་བྱའོ། །བསྐྱབ་གཞི་གསུམ་པ་
 གང་དུ་བཅས། ཀ་ལན་ད་ཀའི་གྲོང་དུ་བཟང་སྦྱིན་ལ་མི་ཆངས་སྦྱོང་གྱི་ཕམ་པ་བཅས་པ་ནས།
 ཕམ་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། སྤང་ལྷང་དང་། ལྷང་བྱེད་དང་། སོར་བཤགས་དང་།
 བསྐྱབ་པ་མང་པོ་དང་། ཚྱོད་པ་ཞི་བྱེད་དང་། རྗེས་བཅས་དང་། སྤང་གནད་དང་། རབ་བྱུང་
 དང་། གསོ་སྦྱོང་དང་། དགག་དབྱེད་དང་། སྤུ་མ་དང་། སྤང་གཞི་དང་། མོས་པ་ནི་འདྲིའོ། །ཞེས་
 འདུལ་བ་བསྐྱུས་ནས་ཉེ་བ་འཁོར་བྲི་ལས་བབས་སོ། །དེ་ནས་འོད་སྤང་གིས་མ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 བདག་ཁོ་ནས་བསྐྱུ་བར་བྱ་སྟེ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་བྱས་ནས། མ་མོ་ལྷ་བྱ་ནི་ཤེས་བྱའི་མཆོན་
 ཉིད་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་ཞེས་སོགས་
 ལྷར་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དག་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱས་ལྷེ་སྦྱོང་གསུམ་བསྐྱུས་ཏེ་ལྷ་འཕེལ།
 ལྷ་མ་ཡིན་འབྲིབས་སོ་ཞེས་བསྐྱགས་ཤིང་། ལྷ་བརྒྱས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པ་ཞེས་པའི་མིང་དུ་
 བྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་འོད་སྤང་ཆེན་པོས། ཀྱི་མ་སྟོབས་བརྒྱ་མངའ་བའི་གསུང་ནི་ཆད་མེད་པ། །འགོ་
 ལ་ཕན་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བརྟན་འཆོས་འདི་བསྐྱུས་པས། །གང་ན་འཇིག་རྟེན་སྒོ་ངན་ལུན་བྱེད་ཅུང་
 རོས་པ། །སྒོ་གྲོས་རབ་རིབ་གསལ་བས་སྒྲོན་མར་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལས་གསལ་
 བ་ཞིག་ལ། མངོན་པ་ཡང་འདྲིའི་སྐབས་སུ་བསྐྱུས་པར་བཞེད། ཡིན་ན་ཡང་འདྲིའི་སྐབས་མངོན་
 པའི་ལྷེ་སྦྱོང་ལོགས་སུ་མ་བསྐྱུས་ཏེ། མདོ་ལྷེ་དང་འདུལ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་
 བཤད་མཐན་ཡང་ཡོད། བཀའ་བསྐྱུ་དང་པོ་འདི་ལ་ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་བྱུང་པར་བྱང་ཅམ་ཡོད་
 ན་མ་གཏོགས་གཞན་བསྐྱུ་བ་པོ་དང་། བསྐྱུ་བའི་གོ་རིམ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལྷེ་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བར་ཡོད། ལྷ་བརྒྱད་ཆོས་ལྷགས་ཀྱིས་འདི་སྐབས་བསྐྱུ་བ་དེ་ནི་ད་
 ལྷ་བླ་ལའི་སྐད་དུ་བཞུགས་པའི་ལྷེ་སྦྱོང་གསུམ་དེ་ཡིན་པར་འདོད། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་

བའི་ལྷགས་ལ་ནི། ཁོ་རང་ཚོའི་ལྷང་སྡེ་བཞི་སོགས་སློང་འོད་སྐད་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་ཟེར།
ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་སོགས་གཞན་དག་གིས་ཁོ་རང་ཚོའི་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ཡིན་པར་འདོད་པ་སྡོམ་
ཅི་དགོས། དེས་ན་དོན་དུ་སྡེ་པ་སྤྱི་ལྷགས་སྡོམ་དེ་བཀའ་བསྟུ་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་དང་
མཐུན་པར་ནི་སྤྱི་ཤེས་ཏེ་ཤེས་པ་དཀའ་བར་སྤྲང་དོ།

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཀུན་དགའ་པོ་སོགས་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་རྗེས་མ་རྣམས་བྱོན་ལ། སྡོབ་
མ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་མི་འདྲ་བ་དང་། ས་ཆ་མི་འདྲ་བ་དང་། སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་དང་། ལྷག་
པར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐུང་ན་མེད་ཀྱིས་དམ་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་རུ་སྡོམ་བའི་དབང་གིས། སྡོན་
མ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡུལ་སྡོམ་མི་འདྲ་བ་དང་། སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་
ཁོང་ཆོས་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་རྩུང་བཤུང་བཤུང་ཡོད་
པའི་དབང་གིས་སྡེ་པ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་བྱེད་པར་མ་ཟད། སྡེ་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཕལ་ཆེན་སྡེ་
པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྡེ་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་འཕྲ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྩལ་ཏུ་བརྟོན་པར་བྱེད་མཁན་ཡང་མང་། གནས་བརྟན་
སྡེ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྡེ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་འཁྱེད་ལྷགས་སྡོམ་རྩལ་ཏུ་བརྟོན།
ཡིན་ན་ཡང་འདིའི་སྐབས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་དམིགས་བསལ་དུ་བྱེ་
བ་ནི་ཆེན་པོར་མེད་པར་མངོན། གནས་བརྟན་སྡེ་པ་འདི་ལ་ཡང་ནང་གསེས་སྡེ་ཆེན་མང་དུ་
ཡོད་ལ། འདི་ཡི་རྩ་བའི་སྡེ་པ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པ་དག་ནི་རྗེས་སོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་འཛིན་
མཁན་དུ་གྱུར་པའི་རྩལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད། ཐོག་མའི་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་འགོ་བྱས་
པའི་དེའི་སྤྱོད་ཀྱི་གཏོགས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས། ཁོང་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་ཤིང་གཏན་ལ་ཕབ་
པའི་ལྷང་རྣམས་དང་སྤྱོད་ཀྱི་རེ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རང་གི་སྡེ་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྡེ་
པ་དེ་དག་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་སྡོམ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གར་བཞུགས་ཀྱི་སྡེ་པ་དག་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱོལ་བར་བྱེད། དེའི་རྗེས་ལ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ནས་བཟུང་
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྩ་བ་འཛིན་པའི་མཁས་གྲུབ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བྱོན་ནས། ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་
མཛད་པ་དེ་དག་གི་གཞུང་ལས་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ཡ་གྲུལ་སིང་སྒྲ་

ལར་ཡོད་པའི་ཟངས་སྤྲིང་སྡེ་པ་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཉམས་སྲུ་ལེན་མཁན་གྱི་འཇིགས་མེད་རི་པ་
 དང་། འདི་ལ་ཅིང་ཤར་མའི་ 东晋 རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི། རྒྱ་ནག་གི་སློབ་དཔོན། ལོ་རྒྱུ་བ་སྤྱི་
 ཞེན་ 法显 (334年—422年) , སིང་གླ་ལར་བྱོན་སྐབས། དེ་སྐབས་འཇིགས་མེད་རི་
 བོའི་སྡེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་དགོ་འདུན་པ་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད་འདུག དེ་ལ་ཁ་
 གཏད་དུ་ལངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པ་སྡེ་སྡེ་པ་གཉིས་སྲུ་གྱུར་ལ། དེའི་ནང་ནས་གཙུག་
 ལག་ཁང་ཆེན་པ་དག་ནི་ཁོ་རང་གི་ལྷགས་མཐའ་གཅིག་དུ་བབྱང་དྲེ། ཐེག་ཆེན་ཁས་མེ་ལེན་
 མཁན་གཙོ་བོ་ཞིག་དུ་ཆགས། རྒྱ་གར་རང་གི་ནང་དུ་བྱིས་སྲུ་ཡོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་གནས་
 བཏྲན་སྡེ་པ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ། སལ་ཆེན་སྡེ་པ། མང་བཀྱར་སྡེ་པ་སྡེ་རྩིས་སྲུ་རྩ་
 བའི་སྡེ་གཞི་རུ་གྲགས་པས་དབུ་བྱས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་མང་ཆེ་ཤོས་དག ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ་འཛིན་
 ཞིང་ཉམས་སྲུ་ལེན་མཁན་གྱི་སྡེ་དག་དུ་གྱུར། ཐེག་པ་རྒྱུ་རྩའི་ལྷགས་འཛིན་པའི་དགོན་སྡེ་ཡང་
 མང་དུ་བཞུགས། དེ་ནས་མགོ་བབྱང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་ཡང་སྐབས་
 ཞིག་ནི་འཇགས་ལྷ་བྱ་ཞིག་དུ་བྱིན།

བར་སྐབས་ལུབ་སྟོགས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་པ་དག་གིས་དངོས་རྒྱུ་ ལོ་རྒྱུས་སྟོན་འདོན་སྟོན་གྱི་
 རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུ་རྩ་དག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་དྲེ། སྟོན་རྒྱུ་ལས་
 ལྷགས་སྲུ་གྱུར་པའི་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྟོན་གསར་པ་ཞིག་ཆགས། དེ་འདྲ་བའི་ལྷགས་སྟོན་དེ་ལ་
 ལུབ་ལྷགས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཐབས་ཟེར། ཐབས་དེ་ཤར་སྟོགས་སྟོན་ཐོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ། ཉི་ཉོང་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་པ་དག་གིས་ཐོག་མར་སྤངས་ནས། ཐབས་དེ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་ཞིབ་
 འཇུག་བྱས་དྲེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མིན་གྱི་དོགས་སྤྲོང་བྱས། ཉི་ཉོང་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཁས་པ། ཆེན་ཐེན་དུའི་ཡུན་གྱིས། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 མཛད་ནས། 前田慧云的 (1857-1930) (大乘佛教史论) ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་
 ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ཡ་གྲུལ་སལ་ཆེན་སྡེ་པའི་ལྷགས་སྟོན་ཡིན་པ་ཐག་བཅད་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བཀའ་ཡིན་པར་བསྐྱབས། རྩིས་མར། དུང་ཅིང་སློབ་ཆེན་གྱི་དགོ་ཤན་ཆེན་མོ། ཉི་ར་ཁ་ཤ། ཨ་ཁི་
 ར། (Hirakawa Akira 平川 彰 博士) (1915年1月21日—2002年3月31

日) (日本): (ཁོང་ནི་སུལ་དུ་བྱང་བའི་ཞིབ་འཇུག་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་གར་སངས་རྒྱས་ཚོས་
 ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བོད་གཉིས་ཡོད། རྒྱ་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་ཡོད། སྤྱིར་
 གཏང་ཁོང་གིས་འདྲི་སྐྱོར་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད། དེས་ན་རྒྱ་གར་སངས་རྒྱས་ཚོས་
 ལུགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ་དག་གིས་ངེས་པར་དུ་བཟུང་གོས་པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཡིན།) སོགས་
 ཁོང་གི་དབུ་འཛིན་པའི་ཞིབ་འཇུག་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མ་ཡིན་
 པའི་གནའ་རོ་རྟོང་པ་དེ་ཡང་བསྐྱར་བསྐྱངས། དེ་བཞིན་དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་ཡོད་པའི་
 ཞིབ་འཇུག་པའི་མིང་འཛིན་པ་ཁ་ཤས་དག་དང་། རྩོམ་རྒྱུད་ཉན་ཐོས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་
 དག་ཀྱང་བསྐྱར་དུ་དེའི་རྗེས་རྒྱུག་བྱས། ད་སྐབས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་པའི་སུའི་སློབ་དཔོན་
 (随佛法师) ཡང་གང་སར་ཕེབས་ནས་འུར་སྟོང་བཞིན་པ་དང་། བོད་ནང་ནས་ཆ་སྐང་
 སློབ་གྲོས་དཔལ་ལྷན་ཁོང་གིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཕྱོགས་གོ་ནས་འུར་ལངས་ཏེ་དེ་དག་གི་རྗེས་
 སློབ་བྱས་པའམ་ཡང་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་རིགས་སད་ནས་ཐུ་རབས་ཀྱི་གནའ་རོ་རྟོང་པ་དེ་
 ཡང་བསྐྱར་གསར་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་དཀའ་རབས་སོགས་འོག་དུ་
 ཡོད་པ་དེ་དག་བརྩམས་པར་བྱས། སྤྱིར་གཞུང་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མིན་ནི་ཐག་
 གཅོད་ཤིན་དུ་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོག་གི་སྟོན་ནས་གདོད་མའི་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་
 དང་། དོན་གྱི་སྟོན་ནས་ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའམ་གསུམ་སོགས་དང་མཐུན་མིན་ཞིབ་
 ཅིང་ཐུ་བའི་སྟོན་ནས་བཟུས་ན་དེ་ཅུ་གྱི་ཐག་ཆོད་མི་སྲིད་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན། དེ་མིན་ཐབས་ཤེས་
 ཕྱོགས་རེ་བའི་སྟོན་ནས་དེ་ཐག་གཅོད་ཐུབ་པ་ཞིག་ནི་རྣམ་ཡང་མིན། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཆོག་ལ་མི་
 རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་སོགས་རྟོན་པ་བཞི་ཡི་གདམས་ངག་འདི་གཞིར་བཞག་ དེའི་སྟེང་དུ་གདོད་མའི་
 དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡི་རྣམ་པ་གང་འདྲ་ཞིག་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་སོགས་ལ་གཟབ་ནན་
 བྱས་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ་ནི་དུས་རུམ་ཡང་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ཆ་བའི་མདའ་རྒྱུག་
 གིས་བཤད་པ་དག་ལ་རེ་རེ་བཞིན་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ཏེ་བཤད་ན།

ཆ་བོ། བར་ཕྱིན་གཞུང་གི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་སྟོན་ཅན་དེ་དག་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ཆོད་མར་འོས་

མེན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་སུ་ལྷུང་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་
 ཀྱན་ལ་ཚྩོད་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ནི་ཉན་ཐོས་ལྷགས་ཀྱི་ཐེ་ཚྩོད་གསུམ་པོ་སྟེ་དེང་སང་
 ཡོངས་གྲགས་སུ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྟེར་འབོད་པ་འདི་དག་ཙམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།
 ལན། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཀྱན་ལ་ཚྩོད་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ནི་ཉན་
 ཐོས་ལྷགས་ཀྱི་ཐེ་ཚྩོད་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་མ་ངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་པར་ཞོག་ཉན་ཐོས་རང་
 གི་ནང་དུ་ཡང་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པའི་རྩིས་ཐོག་ནས་གསོ་སྦྱང་གི་སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་
 སྐབས། མདོ་ཚོགས་ཀྱི་རིང་ཐུང་མི་མཉམ་པ་དང་། སྐད་ཀྱང་མི་འདྲ་བ། ལེགས་སྦྱར། བྲ་གྲི་ཏ།
 ཟུར་ཆག་པ། ཤ་ཟའི་སྐད་སོགས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བཏོན་ཅིང་། འོན་ལ་ཡང་གོ་བ་ལེན་སྤངས་མི་
 འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བས་པན་ཚུན་ཚྩོད་པའི་འགོ་ཚུགས། ཐོག་མར་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྲུས་ཏེ།
 དགོ་སྟོང་གནས་བརྟན་བགྲུས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། གཞོན་པ་མང་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏེ་
 ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྲུས་པ་དེ་ལ་གནས་བརྟན་སྟེ་པ་དང་པལ་ཆེན་སྟེ་པ་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་རེད།
 པལ་ཆེན་སྟེ་པའི་ནང་དུ། སྐབས་དེའི་དུས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ་འཛིན་མཁན་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་
 ཆེན་དང་ཐེག་དམན་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཡོངས་སུ་གྲགས་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལ་ལྷ་བ་མི་འདྲ་
 བའི་སྟེ་པ་གཉིས་སུ་བརྩི་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་སུ་མཐུད་དེ་ཚྩོད་པ་བྱས་པས་སྟེ་པ་བཞི་དང་།
 བཙོ་བརྒྱད་སོགས་སུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་དང་མི་མཐུན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བཀའ་མིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་པ་དང་། རང་ཕྱོགས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་སོགས་བསྒྲུབ་ཅི་ཐུབ་བྱས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་
 རྒྱལ་པོ་ཐུང་ན་བལ་གྱི་རིང་དང་། དཔའ་བོའི་སྟེའི་ཆོ་སྤངས། རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་པརྒྱ་ཆེན་པོའི་
 མི་ཆོ་སྟོལ་པོ། རྒྱལ་པོ་ཀ་ཉི་ཀའི་ཆོ་སྟོད་བཅས་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་གསུམ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་ཚྩོད་པ་དྲག་
 པོ་དང་། རྩ་རྩིས་ཀྱི་ཚྩོད་སྟངས་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་བསྟོམས་ན་མི་ལོ་བརྒྱ་མ་ཟེན་ཙམ་ཞིག་
 ལ་ཚྩོད་པ་བྱས། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དག་པན་ཚུན་གྱི་ཐེ་ཚྩོད་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མིན་
 ཆེད་དུ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཚྩོད་པ་བྱས་པས་ཚྩོད་མེད་དུ་ག་ལ་གྲུབ། རྩིས་མར་པན་ཚུན་སུས་ཀྱང་སུ་
 ལ་དག་པ་མ་སྟེར། ཐབས་ཤེས་མེད་ནས། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་འདོད། རྒྱལ་

པོ་གྱི་གྱི་མི་མེ་ལམ་བཞིན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཙུང་། ཉེ་འདྲི་ནི་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་
པའི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ལ། གཞན་སྡེ་པ་ཉི་ཤུ་དང་། ཉི་ཤུ་ཙམ་གཞི་སྟགས་སུ་འདོད་པ་
ཡང་ཡོད། པོ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་མམ་བཞི་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་དུ་
འདྲ་བས་སམ། སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་དོན་པལ་ཆེར་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཙམ་གྱིས། ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་མ་བཞག་ཐབས་མེད་བྱུང་ནས་བཞག་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཡན་
ཚུན་ཚོད་པ་མེད་ནས་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དག་པ་བྱེན་ནས་བཞག་པ་ཞིག་ག་ལ་
ཡིན། འདི་དག་ཙམ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ལྷགས་ལ་བལྟས་ན་གཞན་གྱི་རྗེས་རྒྱག་བྱས་ནས་བཤད་པ་
ཡིན་པར་མངོན།

ཆ་བོ། འདི་དག་གི་ཁྲོད་དུ་སྐྱེས་པའི་རབས་དང་སྡོན་གྱི་བྱུང་བ་སྟགས་ལ་སྐྱུང་གཏམ་གྱི་སྤྲད་
གཏམ་ནས་མེད་པ་མིན་ཀྱང་། གཞི་ཙམ་ཆ་ནས་སྡོན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆའི་ལོ་རྒྱུས་དང་མཛད་པ་
ཕྱིན་ལས་སྟགས་དངོས་ཡོད་དང་ཐག་ཉེ་པོ་ཞིག་འཁོད་ཡོད།

ལན། མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བ་དག་ལས། སྐྱེས་རབས་དང་སྡོན་བྱུང་མང་པོ་ཞིག་སྡོན་པས་མངོན་
ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་དེ། བྱིད་རང་གིས་དེ་དག་སྐྱུང་གཏམ་ཡིན་པ་ག་ནས་ཤེས་
བྱུང་། སྐྱེར་འདས་པ་མཐུན་པའི་མངོན་ཤེས་ཁས་མེ་ལེན་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་ནམ། སངས་རྒྱས་ལ་
མངོན་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱན་གསུངས་པ་རེད་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སྡོན་བྱུང་དེ་དག་
དེ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཁྲོད་ལ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད་དམ། ཡང་ན་དེ་དག་ནི་ཁོང་གི་སྟོབ་མ་དག་གི་
ངག་ཐོག་ནས་བརྒྱུད་པས་སྐྱུང་གཏམ་གྱི་སྤྲད་ཁྱགས་པ་རེད་ཟེར་རྒྱ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ནི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་དེ་འདྲ་ཁས་ལེན་རྒྱ་མ་རེད་
ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་རྒྱ་མ་རེད། དེང་རབས་ཀྱི་ཆོད་
ལུན་གྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་བ་དང་། ཆོན་རིག་པ་དག་ལ་ནི་ཁོ་རང་ཆོ་ལ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་
རྣམ་པས་དབེན་པས་ཚུར་མཐོང་ལས་བཞུལ་བའི་སྟོབས་ཤུགས་དེ་ཆོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་ནས་
བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་ཆོ་འཐད་པར་མི་འདུག་ཟེར་ནས་དགག་པ་སུས་ཀྱང་བྱས་
མྱོང་མེད་པ་མ་ཟད་འགྲོ་བ་མའི་ལྷན་ངག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་རྒྱུན་གྱི་ཆོད་ལས་བཞུལ་བའི་རྣམ་པ་

དེ་དག་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིང་བརྒྱུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་མངོན་དུ་གྱུར་ཆོག་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་
 ལྷགས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་འདི་ཡི་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལྷགས་པ་དང་།
 མཚན་ཉིད་རིག་པ་བ། ཚན་རིག་མཁན་པོ་སོགས་སུ་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་དུ་མེད་པའི་བདེན་དོན་ཞིག་
 ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་ནང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འདུལ་སྒྲིང་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་མ་སྒྲིང་བ་དག་ནི་དེ་
 དག་ལ་ཡོད་ཆོས་པར་དཀའ་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་ཤེས་སྒྱུ་མེད་པའི་མི་ནམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་མི་
 སྤྱིད་ཟེར་ནས་དགག་པའི་ཁྱར་སྒྲིལ་མང་པོ་སྒྲགས་གིན་འདུག དེ་དག་ཡོད་མི་ཆོས་པའམ་དེ་
 དག་གིས་དགག་པ་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་དཔེར་ན། ཚན་རྩལ་ཡར་རྒྱས་མེད་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་
 མི་ལ་ཁ་པར་བརྒྱུ་འཕྲིན། X ཞེས་མི་སྤྱི་བ་མེད་ཀྱི་སྟོག་སྒྲིལ་ལས་ལྷུར་བའི་གནམ་གྲུ། སྤྱིང་ཆེན་བར་
 ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་མཚོན་ཆ་སོགས་བཤད་ན་དེ་དག་གིས་མགོ་བོ་ཕྱད་དུ་གཡུགས་ནས་ཡོད་མི་ཆོས་
 ཤིང་དེ་འདྲ་སྤྱིད་ཀྱི་མ་རེད་ཟེར་ནས་དགག་པ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བས། དེ་དག་ལ་མཚན་ཉིད་
 རིག་པ་བ་དང་ཚན་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཆེན་པོ་ག་ཚད་ཡོད་ཀྱང་ཅི་འདྲའི་སྟོ་གྲོས་མ་སྟོན་པ་
 ཞིག་དང་ཅི་འདྲའི་བྱིས་སྟོའི་རང་བཞིན་ཕྱིར་མངོན་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་དེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་
 ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་དེ་དག་མེད་པར་དུས་ནམ་ཡང་བསྐྱབ་མི་ཐུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དེང་
 སྐབས་ཚན་རིག་པའི་སྐད་ཆ་ལ། སྟོན་ཆད་ང་རང་ཆོའི་མི་ཡི་ཞུད་པ་འདི་ལས་ང་རང་ཆོས་དུས་
 རྒྱུན་བེད་སྒྲིང་ཐུབ་པ་ནི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་ཀྱང་། མི་ཡི་
 ཞུད་པ་ལུ་མཐུད་ནས་ཡར་རྒྱས་གཏང་སྒྱུ་བསྐྱད་ཡོད་པར་འདོད་ལ། ད་སྐབས་ང་རང་ཆོ་མི་ཡི་
 ཞུད་པ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཚད་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཡར་མར་ཞིག་དུ་ངོས་འཛིན་
 དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་ང་རང་ཆོ་འགོ་བ་མི་ཡི་ལྷན་ནི་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་དང་།
 འདིའི་ནང་ལ་དེ་ལྷ་མ་རྟེན་པའི་གསང་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བསྟོན་སྒྱུ་ཡོད་པ་ནི་དབང་རྩའི་
 རིག་པ་བ་སོགས་ཚན་རིག་པ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་འདུག་པས་གལ་སྤྱིད་དེ་དག་ཆ་ཆང་
 སྟོན་འདོན་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། ཞུད་ཆེན་དེ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐུབ་ན་ལྷན་སེམས་
 གང་ཡིན་ཀྱང་། ང་ཆོ་ད་ལྟ་ལས་ཐུབ་མང་པོར་ཡར་རྒྱས་འགོ་སྒྱུ་ཡོད་པ་ནི་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 དེས་ན་ཉན་ཐོས་དང་། ལྷག་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱི་སྟོན་དག་ལས་བྱུང་བའི་མངོན་ཤེས་ལྷ་སོགས་

བཤད་པ་དེ་དག་ཀྱང་མི་སྲིད་པ་གང་ཡང་མིན་པར་མ་ཟད། ཤིན་ཏུ་ཡོད་སྲིད་པ་ཞིག་དང་ཡོད་འོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

དཔེར་ན་ང་རང་ཚོའི་མིག་གིས་མཐོང་ཐུབ་པའི་གནུགས་ནི་འོད་ཟེངས་ཀྱི་རིང་ཚད་ཁྱབ་ཁོང་ 390nm- 700 nm ན་མའི་བར་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བརྒལ་བ་ཡིན་ན་མི་ཡི་མིག་གིས་མཐོང་མི་ཐུབ་པར་འདོད། མི་ཡིས་མཐོང་ཐུབ་པའི་འོད་དེ་ཚོ་ལ་མཐོང་ཐུབ་པའི་འོད་ཅེས་ཟེར་ཞིང་དེ་ནི་འོད་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ནང་གི་གོ་ས་ཏ་ཅང་ཆུང་བ་ཞིག་རེད། ནང་ཚོས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། གནུགས་ལ་ཡང་དྲངས་ཆེས་པའི་གནུགས་གནུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུ་དང་། སྤ་ཆེས་པའི་གནུགས་རྩལ་སྤ་རབ་ལྟ་བུ། རྩལ་ལས་འདས་པའི་གནུགས་འཇའ་ལུས་ཆེན་པོ་པའི་གནུགས་ལྟ་བུ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བཤད་ཡོད། དེ་བཞིན་སྒྲིལ་ཡང་མི་ཡིས་གོ་ཐུབ་པ་ནི་སྒྲིལ་ཟེངས་ 20 Hz ནས་ 20,000 Hz བར་ཡིན་ལ། སྒྲིལ་ཟེངས་དེ་ལས་མཐོ་བ་དང་དམའ་བ་དག་ནི་ང་རང་ཚོ་སྤྱིར་གཏང་མི་ཡིས་ཐོས་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ལ། ནང་ཚོས་ལས་ཀྱང་གོང་དུ་གནུགས་ལ་བཤད་པ་བཞིན་སྒྲིལ་ཡང་དབྱེ་བ་ནམ་གསུམ་སོགས་ཡོད་ལ། དེས་ན་ང་ཚོའི་ཉམ་ཆུང་བའི་དབང་པོ་འདིའི་ནང་དུ་མ་ཤོང་བ་ཡིན་ན་དེ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ང་ཚོའི་དབང་པོ་ལ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་དུ་གནས་པ་ཞིག་མིན། འཕེལ་འགྱུར་སྒྲིལ་བའི་བཤད་ལྟངས་ལྟར་བྱས་ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མིག་དང་ན་བ་སོགས་ལ་ཡང་འབད་ཚེལ་བྱས་ན་སྒྲིལ་མ་ནས་ད་བར་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲིལ་མ་རྒྱས་སོང་བ་བཞིན་ད་ལྟ་དེ་དག་གི་རྒྱས་པ་ལ་སྦྱོང་བརྟུན་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་ད་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྒྱས་པ་ལས་ལྷག་པ་ལ་ཡར་རྒྱས་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་གཞག་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཟད། ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་འཕེལ་འགྱུར་སྒྲིལ་བ་དང་ནང་ཚོས་བར་ལ་ཚུད་པ་ཅི་ཡང་མེད། དེས་ན་ནང་ཚོས་ལས་བཤད་པའི་སྤྱན་ལྗང་མངོན་ཤེས་ལྗང་སོགས་ཀྱང་ཡོད་ཆོག་ལ། དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་དེ་ཅམ་གྱི་ཏ་ལས་ཀྱང་བྱེད་མི་དགོས། སྤྱིར་ང་ཚོ་འགྲོ་བ་མི་ལ་དེ་འདྲའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགའ་བ་སྒྲིལ་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་དེ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་འདྲའི་དགག་པ་རྒྱག་དགོས་དོན་ཡང་གང་ཡང་མེད།

དེང་སང་ཞིབ་འཇུག་པའི་མིང་འཛིན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་
 པའི་རྒྱབ་བྱེད་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་དང་། དཀོན་མཆོག་
 བརྟེན་པ་སོགས་ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྩ་འཁུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་བརྟན་
 པ་དེ་དག་ཡིན་པར་སྤང་ཡང་། རྩ་འཁུལ་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ནི་ཐེག་ཆེན་མ་ཟད་ཐེག་
 དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་སོགས་ལས་ཀྱང་གསལ་པོར་འབྱུང་བས། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་དགག་པ་
 བཏང་བས་ནི་ཞོར་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་པར་བརྒྱབ་
 འདུག དེས་ན་རྩ་བརྒྱད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་དེང་རབས་ཞིབ་འཇུག་པའི་མིང་
 འཛིན་པ་ཁ་ཤས། ཡོད་ན་ང་ཆོས་ཤེས་དགོས་པའམ་ཡང་ན་ད་སྐབས་ཆོན་རིག་གིས་ཤེས་དགོས་
 པར་འདོད་པ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐེག་ཆེན་འགོག་ཁུལ་བྱས་པ་ནི། བྱ་སྟེན་པས་ཤིག་
 དང་ཨ་པ་མཉམ་བསད་བྱས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དེ་ཡང་འབྲལ་ཅིག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ང་ཆོ་སྤྱིར་བཏང་གི་འགོ་བ་མི་དང་མཚུངས་དགོས་
 པར་འདོད་པའི་ལྟ་སྟངས་འདི་ནི། ལྟ་སར་འགོ་ན་རྒྱང་ཐང་ངམ་ཡང་ན་རྟ་ཞོན་ནས་འགོ་
 དགོས་པ། རྒྱང་ཆ་བཤད་ན་མི་པན་ཚུན་ལྟན་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་དགོས་པར་འདོད་པའི་གནའ་
 རབས་ཆོན་རྩལ་ཡར་རྒྱས་མེད་པའི་མི་རྒན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལས་མ་འདས་ཤིང་དེ་དག་གི་
 ཁྱབ་མཐའ་དེ་ནི་དེང་རབས་གནམ་གུ་དང་། ཁ་པར་སོགས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་ཆོན་རྩལ་ཡར་
 རྒྱས་སྐབས་ཀྱི་མི་ལ་ལྟོས་ན་ཅི་འདྲའི་སྤྱིང་རྗེ་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་བཞིན། གོང་གི་ལྟ་ཚུལ་དེ་ཡང་
 ལུས་སེམས་ཀྱི་གསང་བ་རིག་ཅིང་དེ་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་མི་རྣམས་ལ་ལྟོས་ན་
 ཅི་འདྲའི་བྱིས་སྟོ་དང་ལྷ་ཚུགས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཞིག་རེད། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྩན་
 གསུངས་པ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་ན། བྱེད་རང་གིས་དེ་རྩན་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་དང་། གསུམ་པ།
 རྩན་བྱུང་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལས་ལྷག་པ་བྱོད་ལ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཤོད་ཤོག་
 དང་། བཞི་པ་ཡིན་ན་ནམ་ལྟར་ཞུགས་པ་དང་། གང་ཟག་སུས་ལྟར་བརྟག་པ་སོགས་བཤད་
 དགོས། དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེད་ན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལྟ་བུའི་ཆོག་དེས་རིག་པ་སྤྱོད་པ་སུ་ཡང་མགུ་
 བར་བྱེད་མི་ཐུབ་སོ། །

ཚ་བོ། རྟོན་པ་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་སློབ་མའི་གཙུག་པོ་མཆོག་བྱང་དང་། ཉན་ཐོས་
 འོད་སྤང་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་བཟུན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་ལ་
 སོགས་པས་བཟུན་པ་སྐྱོད་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲགས་འགྲུལ་ཅི་ཡང་མེད།
 ལན། འདི་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་རྒྱུ་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཨ་ཤོ་ཀ་ནི། ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱེ་
 ལའི་ཐོན་གྱི་དུས་རབས། (299~237 BC) བར་གྱི་མི་ཡིན་ལ། བྱེ་ལའི་ཐོན་གྱི་ལ། (273~237
 BC) བར་མི་ལོ་སྐུམ་བུ་སོ་དྲུག་ཙམ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱེད་ཤིང་། འདི་སྐབས་ཏཱ་ར་རྒྱ་
 ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་ལས། ཏཱ་ར་རྒྱ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་། སི་ཁྲོན་པར་མ། ཤ 34 ལས་
 གསལ། རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྐབས་ལ་བཟུན་པའི་གཏད་རབས། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་འོད་སྤང་། ཀུན་
 དགའ་བོ། ཤ་ནའི་གོས། ཉེར་སྤོང་རྣམས་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་ལ་ལུལ་
 དུ་བྱུང་བའི་མཛད་རྣམས་བཞག་ནས་སྐྱུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ཟིན་ཅིང་། རྟེ་ཏི་ཀ་ཞི་བར་གཤེགས་
 སྐབས་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀ་གཞོན་ནུའི་སྐབས་ཡིན་པ། གཏུམ་པོ་ཟུང་ན་མེད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ནག་
 པོ་པ། ཆོས་རྒྱལ་ཟུང་ན་མེད་གྱི་སྐབས་སུ་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ། ལེགས་མཐོང་འདས་པའི་རྣམས་
 སུ་རྒྱལ་པོ་འདྲ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་འདིའི་སྐབས་སུ་བཟུན་
 པའི་གཏད་རབས་ཐ་མ་གསུམ་ཡོད་པར་མངོན་ལ། རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀའི་སྐབས་སུ་བཀའ་བསྟུ་
 གཉིས་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པ་འདི་ལ་ཡང་སྟོ་བྱང་དང་སྟེ་པ་དག་གི་འདོད་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་ལོགས་སུ་ཞིབ་དུ་འཆད་པར་སྟོོ། བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པའི་མཚུག་ཙམ་
 ནས་དགོ་འདུན་པས་ཆེན་པའི་སྟེའི་ནང་དུ་ཐེག་ཆེན་འཛིན་པ་བྱུང་བ་རིགས་པས་བསྐྱབ་ནུས་
 པས། གཏད་རབས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲགས་འགྲུལ་མེད་ཅེས་པ་མི་བདེན་ལ།

ཡང་འདི་དང་བཤད་སྟེལ་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་ནི། འདིའི་སྐབས་འདུལ་བ་ཐུན་ཆོགས་
 ལས། སྟེ་པར་བཀའ་འབྱུང་། ད 322 གནས་བརྟན་ཉེ་སྤོང་གིས་ཀྱང་། ཆོ་དང་ལུན་པ་རྟེ་ཏི་ཀ་
 ལ། ཆོ་དང་ལུན་པ་རྟེ་ཏི་ཀས་བཟུན་པའི་དགོས་པ་བྱས་ནས་ཆོ་དང་ལུན་པ་ནག་པོ་ལ། ཆོ་དང་
 ལུན་པ་ནག་པོས་ཆོ་དང་ལུན་པ་ལེགས་མཐོང་ལ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་དག་ཡོངས་སུ་ཟུ་
 ངན་ལས་འདས་སོ། །སངས་རྒྱས་བཙུག་ལུན་འདས་ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་

དང་བཅུ་ལྔ་ཏེ་རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་རྩང་བ་མ་
 ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་པོ་མདོ་སྡེ་ལས་འདས་སོགས་བཤད་པས་ལྷགས་དེ་ལྟར་ན་བཟུན་པའི་གཏང་
 རབས་བདུན་པོ་རྫོགས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀ་བྱོན་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པས་དེ་ལྟར་ན་
 བྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་རྩང་ཟད་ཡོད་པར་སྤང་ཡང་། གྲགས་འགྲུལ་རྩང་ཟད་མེད་པར་
 བསྐྱབས་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་རྣམ་དག་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པས་ཞེ་འདོད་འགྲུབ་
 པར་དགའོ། །གཏང་རབས་རྫོགས་པ་ནས་སེམས་ཅམ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྔ་བརྒྱ་བྱོན་པའི་བར་ལ་
 སལ་ཆེར་མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ནས་སུམ་བརྒྱའི་བར་ཡར་མར་ཞིག་བྱང་འདུག དེ་བཞིན་གྲགས་
 འགྲུལ་རྩང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྐད་ཆ་འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་ལྷགས་ལ་ནི་མ་གྲུབ་ཏེ། བཀའ་
 བསྐྱེད་དང་པོའི་སྐབས་ནས། ཀུན་དགའ་བོ། བྱམས་འཇམ་གསང་བདག་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་ཡི་བསྐྱེད་
 བ་བྱས་ནས་ཡུལ་སྦྱོགས་མི་འདྲ་བ་དག་ལ་དར་སྤེལ་བྱས་ཡོད་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་དག་ལ་
 འཁོད་ཡོད་པ་ཀུན་གྱི་དགོངས་བཞིན་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་བྱེད་རང་གིས་ཁས་ལེན་གྱི་
 མ་རེད། འདིའི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྡོད་དག་ཁས་ལེན་པའི་ཁྲུལ་དུ་འདུག་པས། དེའི་
 ལྷགས་ལྟར་རྩང་ཟད་བཤད་ན། ཉན་ཐོས་ལྷགས་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གྲགས་འགྲུལ་རྩང་ཟད་
 ཅམ་ཡང་མེད་པར་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐོག་མར་ལུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་ཆེན་ཞེས་པའི་མིང་
 ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་ལྷགས་གྱི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་གྲགས་པ་མདོ་སྡེ་ལུང་སྡེ་བཞི་དེ། ཕྱི་
 ལོའི་སྡོན་གྱི་དུས་རབས་དང་པོའི་ནང་ཡར་མར་ཡིག་ཐོག་དུ་བཀོད་པ། རྗེས་སུ་རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་
 བསྐྱར་བ། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གི་བཀའ་འགྲུར་ནང་དུ་བཞུགས་པ་ལས་ཐེངས་མང་པོར་འབྱུང་སྟེ། དེ་
 ཡང་མདོ་སྡེ་ལུང་རིང་པོ་དིལླཱིནླཱིཀླཱ། (Dīrghāma 长阿含经) ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 མཚོག་གིས། །ལྷ་མི་མ་ལུས་འདྲེན་པར་བྱེད། ། (大乘道之興，一切渡获

)དེ་བཞིན་ལུང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པ་སྤྲུག་ནི་ཀླུ། (Samyuktāgama 杂阿含经)
 ལས། ཀུན་དགའ་བོ། ང་ཡི་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་ཐེག་པ། ལྷ་ཡི་ཐེག་པ། ཆངས་པའི་ཐེག་པ། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ཡིས་ཉན་ཐོས་པའི་དམག་དཔུང་འདུལ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས། སོགས་དང་། དོན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། ལུང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པ། བམ་པོ་ཉེར་དུག་པ། ལེ་ཆོན་དུག་བརྒྱ་དུག་རེ་

རྟུག་པ་ལས། བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་འོ། ། (杂阿含
 经) 卷二六第 六六九 经，以行四摄法为大士；ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ།
 གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བའི་འདུལ་བ། རྒྱ་ནག་བཀའ་འགྱུར། བཅ་པོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལ། ༩
 875 ལས། (根本说一切有部奈耶) 卷四五 ((大正藏) 二三・八七
 五页中) ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 རུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་བཞུགས་པའི་ (Ekottarāgama
 增一阿含经) ལྷང་གཅིག་ལས་འཕྱོས་པའི་མགོ་བརྗོད་ལས། མདོ་སྡེ་ནི་སྡེ་སྡོད་དང་པོ་དང་།
 འདུལ་བ་ནི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་པ་དང་། མདོན་པ་ནི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྡེ་
 སྡོད་བཞི་པའམ་སྡེ་ཆོགས་སྡེ་སྡོད་དུ་བཞག་ཡོད་ལ། (增一阿含经) 卷一序品中
 说：“契经一藏律二藏，阿毗昙经为三藏，方等大乘义玄邃，及
 诸契经为杂藏。” ཡང་མགོ་བརྗོད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ལ་སྦྱས་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་བྱང་བ་
 དང་། (增一阿含经) 卷一 ལྷང་གཅིག་ལས་འཕྱོས་པ་བཅ་པོ་དང་པོ་ལས། ཐེག་ཆེན་
 བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྟུག་གསལ་པོར་བཤད་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་། ལྷང་
 གཅིག་ལས་འཕྱོས་པ་ལས། ངས་བཤད་པའི་ལམ་ཟེར་བ་དེ་ནི་ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། ལམ་ལ་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གཉིས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་
 ཟེར་བ་ནི། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཡོད་པར་བཟུན་པ་དེ་རེད་ཅེས་དང་།
 (杂阿含经单本:央掘魔罗经) 卷4: 我说道者说何等道? 道有二
 种，谓声闻道及菩萨道。彼声闻道者，谓八圣道；菩萨道者，谓
 一切众生皆有如来藏。 མ་ཟད་བཀའ་ཡི་བསྐྱ་བ་དང་པོའི་སྐབས། ཀུན་དགའ་བོས་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷང་སྡེ་བཞི་བསྐྱས་པའི་རྗེས་ལ། ལྷག་བསམ་བཟང་པོའི་སེམས་མཚན་བསྐྱེད་ནས་
 བྱམས་པ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་

མྲོད་དག་ཀྱང་བསྐྱུས་པ་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། (增壹阿含经) 卷11 序品：
 于大众中集此法，实时阿难升乎座，弥勒称善快哉说，诸法义合
 宜配之，更有诸法宜分部，世尊所说各各异，菩萨发意趣大乘，
 如来说此种种别，人尊说六度无极，布施持戒忍精进，禅智慧力
 如月初。 རྒྱ་ནག་འགྱུར་མདོ་ཟེ་ལུང་ཟེ་བཞི་འདི་ནི་ཕྱི་ལོ་ (384-413) གྱི་བར་ལ་བསྐྱུར་པ་
 རེད། འདི་དག་དང་། ལྷོ་བརྒྱད་ཉན་ཐོས་ལུགས་ཀྱི་ལུང་ཟེ་བཞི་འདི་གཉིས་དང་སྐབས་ཐོག་
 མའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སམ་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་
 གཞི་འཛིན་ས་ལྟ་བུ་དང་། ཟེ་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་སྐབས་ནས་བཟུང་ད་བར་ཉན་ཐོས་ཟེ་
 པ་དག་གི་གཞུང་གཙོ་བོ་རྩ་ཆགས་ཡོད། འོ་ན་རྒྱ་འགྱུར་ལུང་ཟེ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཟེ་པ་སྐྱེ་ཞིག་
 གི་ལུང་གི་ངོ་བོར་བཞུགས་ཡོད་ཅེ་ན། དེར་སང་མཁས་དབང་རྣམས་བཞེད་དགོངས་ལྟར།
 འདིར་ཁང་དཀར་ཚུལ་བྲིམས་སྐལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་ཆོས་མདོན་པའི་ལྟ་བུ་འཕེལ་རིམ་
 དང་བཅས་པའི་དབྱུད་ཞིབ་མཆིམས་མཛད་མཛེས་རྒྱན་ལས། ༡ ༢ ཉན་བོད་ནང་རིག་དུས་དེབ།
 རྒྱ་ནག་སྐད་ཐོག་བཞུགས་པའི་ལུང་ཟེ་བཞི་ནི། ལུང་རིང་མོ་ནི་ཆོས་སྤྱང་ཟེ་དང་། ལུང་བར་མ་
 དང་ལུང་ཡང་དག་ལྡན་གཉིས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱ་བའི་ལུགས་དང་། ལུང་གཅིག་ལས་
 འཕྲོས་པ་ནི་པལ་ཆེན་ཟེ་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་འཁོད་ཡོད།
 དེ་བཞིན་འོད་སྤྱང་ཆེན་པོས། མ་རྡུ་ཀུནྱལ་ནས། (Mahākātyāyana) དེ་བཞིན་གསཤགས་པ་
 ཟུངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་སྦྱ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གསཤགས་པ་ཟུངན་
 ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་མེད་པར་ཡང་སྦྱ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གསཤགས་པ་ཟུངན་ལས་འདས་
 པའི་རྗེས་སུ་འདས་པ་དང་མ་འདས་པ་གང་ཡང་སྦྱ་བར་མི་བྱའོ། །གང་ཡང་སྦྱ་བ་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 རྒྱ་ནག་འགྱུར། ལུང་ཡང་དག་ལྡན་པ་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ་སོ་བཞི་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་སྦྱོས་
 རབས་ལས། ཟུངན་ལས་འདས་པ་ནི་མཐའ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་རྣམ་བཞག་མི་བྱའོ། །སོགས་དང་། རྩོན་མཐའ་མདོན་
 ནམ་ཞེས་ཁྱེས་ཆོ། རླབ་པ་ཆེན་པོས་མི་གསུང་བཞུགས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་མདོ་ལས་བཟླན་

བའི་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་སྟེ། ༡ འཇིག་རྟེན་འདི་རྟག་པར་ལྷ་བ། ༢ འཇིག་རྟེན་མི་
 རྟག་པར་ལྷ་བ། ༣ རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་ལྷ་བ། ༤ གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་སྟེ་སྟོན་གྱི་
 མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ༥ འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པར་ལྷ་བ། ༦ འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པར་ལྷ་བ། ༧ མཐའ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མཐའ་མེད་ཀྱང་མེད་པར་ལྷ་བ། ༨ མཐའ་ཡོད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལྷ་བ་སྟེ་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་། ༩ དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་གྲོངས་ནས་ཡོད་པར་བལྟ་བ། ༡༠ དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གྲོངས་ནས་མེད་པར་
 ལྟ་བ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གྲོངས་ནས་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་པར་ལྟ་བ། ༡༡ དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་གྲོངས་ནས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྤང་འདས་ལ་
 བརྟེན་པ་བཞི་དང་། ༡༢ ལུས་སྟོག་གཉིས་རྩིས་གཅིག་དུ་བལྟ་བ། ༡༣ དེ་གཉིས་རྩིས་ཐ་དད་དུ་
 ལྷ་བ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པོ་སྟེ་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་ག་རེ་མཚོན་གྱི་
 ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ན། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་ཡོད་མེད་
 གང་དུ་ཡང་བཞག་མི་གཏུབ་པ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དུ་གསུངས་འདུག དེ་
 བཞི་ལས་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲིམ་པ་ཞིག་མེད་པས་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུ་བ། དེས་
 ར་འདིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བཤད་བྱེད་ཐུབ། དེ་མིན་ན་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་གྲོངས་པའི་རྩིས་སུ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་བཤད་མི་ཐུབ་པ་དང་། སྤང་ན་ལས་འདས་
 པ་ནི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་དགའ་འོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་
 རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་ལྷང་མ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱང་དེའི་རིགས་འབྲེ་ནས་གོ་བར་བྱའོ། །ད་ནི་
 ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་མཚུག་གམ་གཉིས་པའི་མགོ་ཙམ་ལ་ཕེབས་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བའི་
 སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ། བཅུན་པ་དབྱིག་གསེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་བྱེ་བྲག་
 བཀོད་པའི་འཁོར་ལ་ (Samayabhedoviyūhacakra) ལས་བྱུང་བའི་དེའི་སྟོན་དང་དེ་
 སྐབས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་གི་གྱེས་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་དང་
 མཐུན་པའམ་དེའི་ལུགས་ཀྱི་གཏམ་ག་ཚད་ཡོད་པ་རྣམས་ཟུར་དུ་བཀོལ་ནས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན།
 དེ་ཡང་བཅུན་པ་དབྱིག་གསེས་ནི། (Vasumitra) རྒྱ་ནག་གི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་

དུས་རབས་དང་པོ་ལས། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་ལྟར་ན། ཀུལ་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་རྒྱལ་
 ཐོག་གསུམ་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཀའི་ལྷ་འདས་པ་ཙམ་ནས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་
 འདུག དེ་ལྟར་ན། རྒྱལ་པོ་དེའི་ཁྱིམ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ན་དུས་རབས་དང་པོའི་མཚུག་གམ་
 གཉིས་པའི་མགོ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་ངེས་པས་དེ་སྐོར་ཞིག་ཏུ་ཕེབས་པར་མཛོན།
 གཞུང་དེ་ལས། འདི་སྐད་ཅིས་གྲགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་
 ར་ས་རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་རྒྱུ་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་ཏེ། དུས་ཅུང་ཟད་ཅིག་འདས་ནས་སྐྱེ་ནར་གྱི་བྱ་མེ་
 ཏོག་གི་བྱོང་བར་གྱི་རྟེན་མ་རྒྱལ་པོ་བྱ་བ་མེད་གདུགས་གཅིག་པའི་ས་སྤྱོད་ཞིང་རྒྱལ་སྤིང་
 མཛད་པའི་རྒྱ་ནག་འབྱུར་ལས། འདིའི་སྐབས་ཞེས་པ་འབྱུང་། ་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པ་གྱེས་
 པ་བྱུང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་། སོམ་ཉི་དང་། གཞན་
 གྱིས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ལམ་སྐྱེ་འབྱེན་པ་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གནས་ལྷ་རྗེས་སུ་བཙུངས་ཅིང་རྗེས་སུ་བསྐྱགས་པ་གནས་བརྟན་སྤྱོད་དང་། ཤར་ཕྱོགས་
 པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །གནས་ལྷ་པོ་དེ་དག་པར་རྗེས་སུ་བཙུངས་ཅིང་རྗེས་སུ་
 བསྐྱགས་ནས་ཀྱང་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་དང་། གནས་བརྟན་པའི་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་
 རྣམ་པར་བཞག་གོ །ལོ་བརྒྱ་ (རྒྱ་ནག་འབྱུར་ལས། ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ཞེས་འབྱུང་།) དེ་ཉིད་ལ་
 གནས་པའི་ཆོ། སྤྱོད་པ་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ལས། ཐ་སྙད་གཅིག་པའི་སྤྱོད་དང་། འཇིག་རྟེན་
 འདས་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། བྱ་གཞི་རིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱོད་པ་གཞན་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་བཞོད་དོ། །ལོ་
 བརྒྱ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ། སྤྱོད་པ་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ལས་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་
 པ་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ལོ་བརྒྱ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ། སྤྱོད་པ་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་
 ལས་བཏགས་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ལོ་ཉིས་བརྒྱ་པ་ལ་གནས་
 པའི་ཆོ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཏེ། མཛོད་རྟེན་གྱི་རི་ལ་གནས་པས་དགེ་
 འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བཙུངས་ཅིང་། ཡང་དག་པར་
 རྗེས་སུ་བསྐྱགས་ནས་མཛོད་རྟེན་པའི་སྤྱོད་དང་། རྒྱུ་གྱི་རི་པོའི་སྤྱོད་དང་། བྱུང་གི་རི་པོའི་སྤྱོད་ཞེས་
 བྱ་བ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བཞོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ནི། དགེ་འདུན་

བལ་ཆེན་པའི་ཕྱེ་དང་། ཐ་སྟང་གཅིག་པའི་ཕྱེ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་སྤྱི་ཕྱེ་དང་། བྱ་
 གག་རིས་ཀྱི་ཕྱེ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པའི་ཕྱེ་དང་། བཏགས་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱེ་དང་། མཆོད་རྟེན་པའི་
 ཕྱེ་དང་། རྒྱལ་ཀྱི་རི་བོའི་ཕྱེ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ཕྱེ་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་ལྷན་བཀོད་དེ། ཕྱེ་པ་གནས་
 བརྟན་པའི་ཕྱེ་དང་དུས་ཅུང་ཟད་ཅིག་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་ལོ་སྤྱི་མ་བརྒྱ་པ་ལ་གནས་པའི་ཆོ། ཚུད་
 པ་འགའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་གང་དག་རྒྱུར་སྤྱོད་པའི་ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 སྟོན་གནས་བརྟན་པའི་ཕྱེ་གང་དག་གངས་རི་བའི་ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱེ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་གོ།
 ལོ་སྤྱི་མ་བརྒྱ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ། ཕྱེ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱེ་དེ་ལས་གནས་མ་བྱའི་ཕྱེ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཕྱེ་པ་གཞན་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ལོ་བརྒྱ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆོ། ཕྱེ་པ་གནས་མ་
 བྱའི་ཕྱེ་ལས་ཆོས་མཆོག་པའི་ཕྱེ་དང་། བཟང་པོའི་བྱའི་ཕྱེ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཀུར་བའི་ཕྱེ་དང་།
 གྲོང་བྱིར་དུག་པའི་ཕྱེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱེ་པ་གཞན་དག་རྣམ་པར་བཀོད་དོ། ལོ་བརྒྱ་པ་དེ་ཉིད་
 ལ་གནས་པའི་ཆོ། ཕྱེ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱེ་ལས་ས་སྟོན་གྱི་ཕྱེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱེ་པ་
 གཞན་དག་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ལོ་བརྒྱ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆོ། ཕྱེ་པ་ས་སྟོན་པའི་ཕྱེ་ལས་དེ་
 དག་ལས་སློབ་དཔོན་མཉུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཡིན་པར་སྟོན་པས། ཆོས་སྤྱང་ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱེ་པ་གཞན་
 རྣམ་པར་བཞག་གོ། ལོ་བརྒྱ་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆོ། ཕྱེ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱེ་ལ་
 ལར་འོད་སྤྱང་གི་ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། ལོ་བཟང་བའི་ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱེ་པ་གཞན་རྣམ་པར་བཞག་
 གོ། ཡང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལ་གནས་པའི་ཆོ། ཕྱེ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱེ་ལས། དེ་དག་སློབ་
 དཔོན་ཆོས་མཆོག་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ལ་ལར་མདོ་ཕྱེ་སྤྱང་ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འཕོ་བར་སྤྱོད་པའི་
 ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱེ་པ་གཞན་རྣམ་པར་བཞག་གོ། དེ་ལྟར་གནས་བརྟན་པའི་ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱེ་པ་དེ་
 རི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱེ་དང་། གངས་རི་བའི་ཕྱེ་དང་། གནས་མ་བྱའི་ཕྱེ་དང་། ཆོས་
 མཆོག་པའི་ཕྱེ་དང་། བཟང་པོའི་བྱའི་ཕྱེ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཀུར་བའི་ཕྱེ་དང་། གྲོང་བྱིར་དུག་
 པའི་ཕྱེ་དང་། ས་སྟོན་པའི་ཕྱེ་དང་། ཆོས་སྤྱང་ཕྱེ་དང་། འོད་སྤྱང་གི་ཕྱེ་དང་། འཕོ་བར་སྤྱོད་པའི་ཕྱེ་
 ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། གཞུང་འདི་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་དུ། རྒྱ་
 ནག་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་དུ། དུས་རབས་དུག་པའི་ནང་ (662AC) འོན་ཅང་གིས་བསྐྱར། ནང་

དོན་ལ་པལ་ཆེར་བྱང་པར་མི་འདུག ཚོག་གི་གོ་བ་སྟབས་བདེ་མིན་ལ་རྒྱ་ནག་གི་འགྱུར་དེ་ཅུང་
 བཟང་བར་འདུག (异部宗轮论) ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ། (Samayabhedo
 paracanacakra śāstra) གཞུང་གི་མིང་ལ་རྒྱ་ནག་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་འདུག རྒྱ་ནག་
 སྐད་ཐོག་གཞུང་འདི་ད་དུང་དུས་ཚོད་འདི་ལས་སྔ་བ་བསྐྱར་པའི་སྡེ་པ་བཙུང་གི་གཞུང་
 བཅ་པོ་གཅིག་ཅན། འཕྲོ་མ་ཆང་ཞིང་མཛད་པ་པོ་མི་གསལ་བ་གཅིག་དང་། ཡང་སྡེ་པ་མི་འདྲ་
 བའི་འདོད་པ་ཞེས་པ་པ་ར་ལྷར་ཐས་བསྐྱར་བ་ (Paramartha) ཉི་གཉིས་ཡོད། ཡང་གཞུང་
 དེ་ལས། དེ་ལ་ཐ་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་རྩ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་ནི་མི་མངའོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩེས་སུ་བསྐྱོར་བའོ། །ཐམས་ཅད་
 རྩེས་སུ་མངོན་པར་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཐམས་ཅད་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གནས་དེར་གཟུགས་ཉི་བར་ལེན་པ་ནི་མི་མངའོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་
 ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་མཐའ་ཡས་པའོ། །སྐྱོ་ཆོད་པག་དུ་མེད་པའོ། །མནལ་བར་ཡང་མི་
 འཛད་དོ། །ཁྱེས་ན་དགོངས་པར་ཡང་མཛད་དོ། །མེད་ཅེས་ཀྱང་མི་གསུང་སྟེ། ཉག་དུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པར་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་མིང་དང་ངེས་པའི་ཚོག་གིས་
 ཡང་དག་པར་གསུང་ངོ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མཐུན་ཏོ། །
 སེམས་ཀྱི་སྐད་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མཐུན་ཏོ། །སོགས་
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་རྩུར་རྩུར་པོ་དང་། རར་རར་པོ་དང་།
 གོར་གོར་པོའི་དངོས་པོའི་ལེན་པར་མི་འཛད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤང་པོ་ཆེར་
 བྱུར་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་གོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངན་སོང་རྣམས་སུ་སྦྱེ་བར་མཛད་དོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་
 གིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བར་རྣམས་མཐུན་ཏོ། །ཞེས་པ་དང་། སེམས་ལ་
 ལུས་ཡོད་དོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ལུས་ཡོད་དོ། །སོགས་ནས། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་
 དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་

མེན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། སྒོ་བྱར་དུ་འོངས་པའི་ཉི་
 བའི་ཉོན་མོངས་པས། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 དགའོ། །འདི་ལ་རྒྱ་ནག་འབྱུར་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་དབང་གིས་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་འབྱུང་། ཟླ་པ་འདི་ནི་
 སངས་རྒྱས་ལྷ་མོ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱའི་འོག་ཙམ་རྩ་བའི་ཟླ་པ་གཉིས་སོ་སོར་གྱིས་ནས།
 དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོ་ཐོག་མར་གྱིས་པའམ་རྩ་བའི་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་ཟླ་པ་ཞིག་
 རེད་འདུག དེས་ན་དུས་ཚོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་པར་མངོན། དེ་བཞིན་གནས་བརྟན་ཟླ་པའི་
 རྩེ་བྲག་ ཆོས་སྤྱང་ཟླ་པའི་ལྷགས་ལ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གཞན་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
 གཞན་ཡིན་ནོ། །དགྲ་བཙུན་པའི་ལྷན་ནི་ཟག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་འདུག་པས།
 དེ་བཞིན། སྒོ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་ཆོས་ལྷགས་པའི་མངོན་པ་ཟླ་བ་དུན་གྱི་ཡ་གྲུལ། གཞི་བཤད་པ།
 རྟ་ཏུ་ཀམ། ཤ (343-334) བར། པལ་ཆེན་ཟླ་པའི་རྩེ་བྲག་ སྤྱང་པ་ཆེན་པོར་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 འདོད་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་གཟུགས་སྤྱི་རྣམ་པ་རྩ་སྤྱང་བ་རེད། དོན་དུ་སངས་རྒྱས་དགའ་
 ལུན་ལྷ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། ཆོས་གསུངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་བརྟན་པ་རེད་
 ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཟླ་པའི་ནང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་པའི་ལྷགས་སྤྱུལ་ཡོད་པ་གཞུང་
 ལྷགས་རྩེ་བྲག་བཞུག་པའི་འཁོར་ལོ་དང་གཞན་དག་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མདོར་ཙམ་སྒྲིམ་ནས།

དེ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བྱོན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བའི་དབྱ་མའི་སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ། སྒོ་བ་
 དཔོན་རྟ་བྱས་མཛད་པའི་དབྱ་མ་སྤྱིང་པའི་འབྲེལ་བ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཟླ་པ་དག་གི་ལྷང་
 དངས་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་དང་ལམ་གྱི་མིང་དང་། དོན་རྣམས་གསལ་པོར་འབྱུང་ཚུལ་
 མདོར་ཙམ་བཤད་ན། དེ་ཡང་གཞུང་དེ་ལས། སྒོ་བས་དང་མངོན་ཤེས་དབང་ཐོབ་པ། རྒྱབ་པ་ཉི་
 མ་རྣལ་འབྱོར་པ། ཀྱུན་དུ་བཟང་ལ་སོགས་པ་ནི། ས་བརྩུ་པོ་ལ་གནས་བཅས་ནས། ཁམས་
 གསུམ་སྤྱོད་པའི་རྟག་གྱུར་པ། སྤྲོ་བ་ཐམས་ཅད་པམ་མཛད་པ། གང་དག་ཉན་ཐོས་རང་སངས་
 རྒྱས། རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པ། ཆོས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། ཆོས་གསུང་ལུན་པ་རྟོན་

པར་མཛད། །ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་མེད་འགལ་གྱི་བྱ་ཆེན་
པོས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དྲོ། །སངས་རྒྱས་སྐྱོབ་པ་གང་རྣམས་ཀྱི། །ཆོས་ལྟ་
བཅོམ་ལྡན་ཤིན་ཏུ་རིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །བདག་གིར་གྱུར་པ་མ་ལགས་
སོ། །བཅོམ་ལྡན་དེ་སྐད་བདག་ཅག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩུ་འཕྱལ་ཆེ། །ཀྱན་ལ་ཐལ་སྒྱུར་
དངོས་ཀྱན་གྱིས། །ཁེགས་པར་བཏུད་ནས་ཕྱག་བགྱིའོ། །ཞེས་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་སྤེལ་པའི་བཟང་
པོའི་ལམ་པ་ལོ་བྱང་དཔལ་ཡོན་ཅན་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྤེལ་ལས་
འདོན་དྲོ། །ཞེས་(སྤེལ་པ། དབུ་མ་ཇ། ཤ 176 བ)དེ་བཞིན།

གཞུང་དེ་ལས། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ལོ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །འཇིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་ཕྱག་བགྱིའོ། །ཤེས་
རབ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། །ཚུལ་བློམས་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་དག །གོ་ཆ་ཆེན་པོའི་གོ་བགོས་
ནས། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་དབང་ཐོབ་ཅིང་། །པ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་རྩོགས་གྱུར་ནས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་
རྣམས་མངོན་གྱུར་པ། །འཇིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ། །འཇིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་ཕྱག་བགྱིའོ། །
ཤེས་རབ་ཚུལ་བློམས་ཏིང་འཛིན་གྱི། །དེ་དང་མཉམ་པའི་དགེ་འདུན་མེད། །འཇིག་རྟེན་ཀྱན་
གྱིས་ཕྱག་བགྱིས་པ། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་མཁུན་མ་གཏོགས་པའི། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་
ནི། །འགས་ཀྱང་ཕྱག་མི་བྱ་བ་མེན། །ཞེས་འཕགས་པ་གནས་བཏྟན་པ་འཇིགས་མེད་རིལ་གནས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ལས་འདོན་དྲོ། །ཞེས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱའི་གསང་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། །གསུང་གི་གསང་བ་གང་དག་ཡིན་པ་
དང་། །ཕྱགས་ཀྱི་གསང་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་འཕྱག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་དགའ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལྷ་བརྒྱ་ཅུ་
ཡང་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་མི་རུས་སོ། །གང་ཡང་སྤྱན་
རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གི་སྤྱོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ལ་མེད་དེ། །ཀྱན་དགའ་བོ་གང་མིང་འཛིན་པ་ཅུ་ཞིག་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་པ་
དང་། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀྱན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དྲོ། །བཅོམ་

ཕན་འདས་འདི་དཔའ་བོ་ནི། མི་འཇིགས་སྤྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། སྤྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
དབང་ཕྱག་ནི། སྤྱབ་པ་ཆེ་ལ་རབ་ཏུ་འདུད། ཅེས་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་ལྷན་གྱི་རིམ་
གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་འདོན་ཏེ་ཞེས་དང་།

དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁོངས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་
ཉིད་གཏོགས་ཏེ། དེ་ནས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་དང་། ས་རྩལ་ཏུ་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དག་འབྱུང་བའི་
བྱིར་དང་། དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་ལྷན་གྱིས་ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྤྱོད་དང་། ལུབ་ཀྱི་རི་བོའི་སྤྱོད་དག་
ལས་ཀྱང་། འཕྲལ་སྐད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རྩལ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྱོད་དག་
འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་ལྷན་དག་གི་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་པའི་
སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ཆེན་པོ་དག་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མ་མོ་དང་། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལ་སོགས་
པ་པ་ལ་ཆེར་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་ལྟ་བ་མང་
པོ་ཞིག་སྤྱོད་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྤྱོད་དག་གི་ནང་དུ་བྱུང་ངོ་། །

གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ཐོག་ཏུ་བཞགས་པའི་ལུང་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མིང་བྱུང་བ་
དང་། སྤྱོད་པ་སོ་སོའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་རྩ་བའི་དམ་ཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་མེད་པ་
དང་། ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དུས་རྟག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་གཅིག་གིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུར་རྒྱུར་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་མ་བརྒྱད་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དན་སོང་གི་གནས་སུ་སྤྱོད་
བ་བཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་སྤྱོད་ཆོད་ལ་མང་ཆོག་སྤྱོད་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མི་མངའ་བ་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་སྐད་
ཅིག་གཅིག་གིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པར་བཤད་པ་དང་། དུས་རྟག་ཏུ་མཉམ་
པར་འཇོག་བཞིན་པ་དང་། མཉམ་བཞག་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དམ་པའི་ཆོས་འཆད་པ་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་དཔྱལ་བ་སོགས་དན་སོང་གི་གནས་སུ་ཡང་
སྤྱོད་པར་བཤད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་
མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་འཕགས་པའི་བདེན་བཞིའི་མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་

མཁྱེན་པ་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་ནམ་པ་རྩ་སྣང་བ་རེད། འོན་ཏེ་སངས་
 རྒྱུ་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་བཤད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གཞན་ཡིན་ལ།
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་གཞན་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ནའི་གདམས་ངག་
 ལས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དགག་པར་མཛད་ཡོད་པ་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཐུངན་ལས་
 འདས་པ་ནི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་པ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་དུ་བཟང་ལ་སོགས་པ་ནི། །
 ས་བརྩ་པོ་ལ་གནས་བཅས་ནས་ཞེས་པས་ས་བརྩ་ཡི་རྣམ་བཞག་དང་། ས་བརྩ་ཡི་རྣམ་བཞག་
 འདི་ནི་སྟོ་བརྒྱད་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྷགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་མཆོན་
 སྟོ་བྱང་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་དག་ལས་དེ་འདྲ་བ་མང་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་
 གཟིགས་དང་། དེ་དག་ལས་མང་པོ་ཞིག་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཤས་དང་ཐུན་མོང་དང་། མང་པོ་
 ཞིག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་བཞག་རྣམས་དང་འོན་ཀྱི་ཆ་ནས་གཅིག་པ་
 རེད་འདུག་པས་དེ་སྐབས་དེ་དག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མིང་མེད་པ་མ་གཏོགས། འོན་ཀྱིས་ཐེག་
 ཆེན་ཀྱི་རྣམ་བཞག་པལ་ཆེ་བ་སྡེ་པ་དག་གི་ནང་དུ་ཡོད་པར་འདུག་གོ
 སྟོ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལྷགས་སོགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་ནང་དུ། ཐེག་
 ཆེན་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོན་དག་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་
 མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་དེ་ཅུམ་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྲགས་འབྱུལ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མཁས་པ་
 མགྱ་བའི་ལེགས་བཤད་མིན་ནོ། །

དེ་ཡང་གསལ་ཙམ་བཤད་ན། དེང་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྷགས་དུས་
 ཆོད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་ཡོད། གཤོད་མའི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྷགས། སྡེ་པའི་
 སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྷགས། ཐེག་ཆེན་མགོ་ཚུམ་པའི་དུས་རབས། ཐེག་ཆེན་དར་ཞིང་རྒྱུ་པའི་དུས།
 གསང་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་སྐབས། ཞེས་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ཡོད་པ་འོན་ཏེ་དང་མཐུན་མིན་གང་
 ལྟར་ཡང་རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་ན།

སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འགྲོ་བའི་ཉི་མ་སྐྱེ་གཤེགས་ནས། ལྷ་བ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཉན་ཐོས་
 འོད་སྤང་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་དང་། ཉེ་བ་འཁོར་གསུམ་གྱིས་སྡེ་སྟོན་གསུམ་ཆར་གཅིག་

ཐུགས་ཐོག་ནས་བརྟན་ཏེ་ཆད་ལྷག་མེད་པ་གཙང་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་བཀའ་ཡི་བསྟུ་བ་དང་པོ་
 ཟེར། འདིའི་སྐབས་བསྟུས་པ་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་༼སི་རྒྱ་ལ་ནས་
 བརྒྱད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རྣམས་ཡིན། རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོའི་ལུགས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་ད་
 ལྟའི་ཕྱ་ལོའི་སྐད་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་པ་འདི་ཡིན་ཟེར། འདོན་པའི་སྐད་ཀྱང་པ་ལོའི་སྐད་དེ་ཡུལ་
 མི་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དེ་ཡིན་ཟེར། སལ་ཆེན་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིའི་སྐབས་བསྟུས་པ་དེ་ཁོང་
 ཚོའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་ཞེས་དང་སྐད་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་
 དང་མཚུངས་པ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དམ་སལ་སྐད་ཡིན་གསུངས། དེ་བཞིན་གནས་
 བརྟན་སྡེ་པའི་ཡ་གྲུལ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྟེ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་ཁོང་ཚོའི་ལུགས་ཀྱི་སྡེ་
 སྡོད་གསུམ་པོ་སློང་ཏའི་སྐད་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན་ཟེར། སྡེ་པ་གཞན་དག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་
 བཞིན་སོ་སོ་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་སྟོན་ཅི་དགོས། བཀའ་བསྟུ་དང་པོ་
 བྱས་པ་དེ་ནས་བརྒྱུད་ལོ་བརྒྱ་ཡི་བར་དུ། སྡེ་པ་མི་མཐུན་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པ། ཐམས་ཅད་ནི་
 འཇམ་གྱིས་རྒྱལ་བརྟན་སྟེལ་བའི་དུས་སྐབས་དེ་ལ་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དུས་
 སྐབས་ཟེར་བ་རེད།

དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སྟོང་རྣམས་དང་། རུབ་ཕྱོགས་པའི་དགེ་
 སྟོང་དག་གི་བར་དགེ་སྟོང་གིས་གསེར་དུལ་རེག་རྩང་བ་དང་མི་རྩང་བ་ལ་རྩྭ་པའི་མགོ་
 ཚུགས། རུབ་ཕྱོགས་པ་དག་གིས་མི་རྩང་བའི་གཞི་བརྩུ་ཡིན་ཟེར། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་ལུགས་ཀྱི་བཤད་
 སྟེལ། མི་རྩང་བའི་གཞི་བརྩུ་ཏུ་ལུ་ཏུ་ལུ་ཡི་རང་དང་། རོགས་བཤད་པ་དེ་རེད། འདི་ཡང་གནས་
 བརྟན་སྡེ་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ། སལ་ཆེན་སྡེ་པའི་འདུལ་གཞུང་དག་ལས་ནི། རྩང་བ་མ་ཡིན་
 པའི་གཞི་ལྷ་ལས་རྩྭ་པ་འདི་བྱང་བ་ཡིན་གསུངས་འདུག དེ་ནས་དགྲ་བཙེམ་གྲགས་པ་སོགས་
 དགེ་སྟོང་བདུན་བརྒྱས་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པར་གྲགས་པ་དེ་བྱས་ཤིང་ཕྱོགས་གཉིས་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཏུ་ངོལ། འདི་ལ་སྟོ་བརྒྱད་ཚོས་ལུགས་ལས། བདུན་བརྒྱས་བསྟུས་པ་འདི་ནི་གནས་བརྟན་
 པ་དག་གིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟོ་མི་མཐུན་པ་དག་གིས་ནི་བསྟུ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་དགེ་སྟོང་
 ཁྲི་བྲག་ཙམ་ཞིག་གིས་ལོགས་སུ་བསྟུ་བ་བྱས་པར་འདོད་ལ། སལ་ཆེན་སྡེ་པའི་གཞུང་ལས་ནི་

འདི་མི་འབྱུང་། དེ་བཞིན་བསྐྱུ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྤྱིན་བདག་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་ལ། ལྷོ་
 བརྒྱད་གནས་བརྟན་པ་དག་གིས་ནི་བཀའ་བསྐྱུ་གཉིས་པའི་སྤྱིན་བདག་ནི་མྱ་ངན་མེད་ནག་
 བོའམ་ཀ་ལ་ཨ་ཤོ་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། བྱང་བརྒྱད་རྒྱ་བརྒྱད་ཆོས་ལྷགས་དང་། བོད་བརྒྱད་
 ཆོས་ལྷགས་གཉིས་ཀ་ནས་བཀའ་བསྐྱུ་གཉིས་པའི་སྤྱིན་བདག་ནི་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་དེ་ཡིན་
 པར་འདོད། འདིའི་སྐོར་ལོགས་སུ་འཆད་པར་འདོད། གང་ལྟར་ཡང་དུས་དང་ཡུན་མི་རིང་བར་
 བསམ་སྒོ་དང་ལྟ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཡང་སྤྱགས་གཉིས་སུ་གྱེས། དགོ་
 འདུན་མང་ཆེ་བ་སྤྱགས་གཅིག་དུ་གྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་ཟེར་བ་དང་། གནས་
 བརྟན་ཀླན་རབས་མང་ཤོས་སྤྱགས་གཅིག་དུ་གྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་ཟེར་བ་
 དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་མའི་རྩ་བའི་སྡེ་པ་གཉིས་དེ་གྱེས་པ་རེད།

དགོ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་དག་ནི་གཙོ་བོ་ཡངས་པ་ཅན་སོགས་ཤར་སྤྱགས་སུ་གནས་བཅས་ལ།
 གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ་ནི་ལུ་སྤྱགས་ཀྱི་ཤྲི་བའི་ kausāmbī དང་། མཐུར་Mathurā ཏེ་དེང་
 སངས་རྒྱལ་ས་ཤིལ་ཏེ་འགམ་ནམས་སུ་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱས་པ་ཡིན། དགོ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་
 པ་ནི། ཤར་སྤྱགས་ཡངས་པ་ཅན་ནས་རྒྱ་གར་སྤྱི་སྤྱགས་སུ་འཕེལ་བའི་མགོ་ཚུམ། ལྷ་ཏུ་དང་།
 Udra ཀ་ལི་རྒྱ་ kalingka བརྒྱད་ཨན་རྟར་ Andhra ལ་འཕེལ་བ་རེད། དེང་སྐབས་ཀྱི་གོ་དུ་མ་
 རྒྱ་དང་། Godāvari ཀྱི་ལྷ་རྒྱ་ Krishanā རྒྱ་བོ་འབར་ཡུལ་དུ་ཆགས་པ་རེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལྷགས་སྒོལ་མང་ཆེ་ཤོས་འདི་སྤྱགས་ནས་བྱུང་བར་གྲགས། སྡེ་པ་སོ་སོར་གྱེས་པའི་སྐབས་འདིའི་
 སྤྱགས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་སྒོལ་ཞེས་ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་འདྲེ་སྡོད་ལས་ལོགས་སུ་གྱེས་པའི་
 མགོ་ཚུགས།

ལུ་སྤྱགས་གནས་བརྟན་པ་དག་ནི། ལྷ་ཇེན་Ujain ཡུལ་བརྒྱད་ནས་ཨ་བན་ཏིའི་Avanti
 ཡུལ་དུ་སྐབས་སྐབས། གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ཡན་ལག་ཐ་དད་སྤྱི་བའི་སྡེ་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། མྱ་ངན་
 མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་ལས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱི་བའི་ལྷགས་གྱེས་ཏེ། དེ་རྒྱ་
 ཟའི་ཡུལ་སོགས་སུ་བརྟན་པ་བཅུགས། མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་སྐབས། ཐ་དད་སྤྱི་བ་ལས་ཁ་ཅིག་རྒྱ་གར་
 ལྷོ་སྤྱགས་བརྒྱད་ནས་རྒྱ་མཚོ་བཀྲལ་སི་རྒྱ་ལའི་ཡུལ་དུ་བརྟན་པ་སྡེལ། སྤྱིང་འདི་ལ་ཟངས་སྤྱིང་

ཡང་ཟེར། རྒྱ་མཚན་དེས་ཟངས་སྒྲིང་སྡེ་པར་ཡང་གྲགས། རྗེས་མ་དེ་ལས་ཀྱང་སྡེ་པ་གཉིས་སུ་
 གྲེས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་བྱེད་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་གྱི་འཇིགས་མེད་རི་བོའི་སྡེ་
 དང་། (འདི་ལ་དགོ་མདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གཏམ་བརྒྱུད་གསེར་ཐང་མ་ལས། བར་སྐབས་སུ་
 འཇིགས་མེད་རི་བོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་སྒོལ་མི་འདྲ་བ་བེདུལ་བྱ་བའི་སྒོལ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་
 དུ་སྒྲངས་པར་གྲགས། དེ་ནི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་བྱ་བ་ཉི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ཡིན་ཞེས་དགོ་སྒོང་
 རྣམས་ཟེར། གཞན་དག་གི་ཉ་སྦྱོད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་།
 སྡེགས་བཅ་ཙམ་ཡང་ལུས་པ་མེད་པས་ཅི་ཉ་བྱ་ཞིག་ཡིན་ཤོད་དཀའ་འོ་ཞེས་གསུངས་འདུག
 བོད་དང་པོ། ཤ ༢༠༩ ལ་གསལ།) ཐེག་པ་རྒྱུད་ཏུ་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་
 པོ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་གྲེས། བར་སྐབས་ཤིག་ལ་འཇིགས་མེད་རི་བོའི་སྡེ་ནི་སིང་གླ་ལའི་སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ཉེ་བར་གྱུར། ཡིན་ན་ཡང་རྗེས་མ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པའི་སྡེ་ཡིས་སྲིད་གཞུང་
 གི་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་མེད་རི་བོའི་སྡེ་ཡི་ལྷགས་སྒོལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐག་གཅད་ནས་མི་རབས་མང་པོའི་རིང་གི་འགལ་ལྗང་དེ་རྩ་མེད་གཏོང་ཐུབ་པར་བྱུང་
 བ་རེད། དེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་ལྷགས་རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བྱུང་ནས་འཕེལ་བ་དེང་
 སང་སྟོ་བརྒྱུད་ཆོས་ལྷགས་ཟེར་བ། ཞེ་ཤི་ཡ་ཤར་སྟོའི་རྒྱལ་ཁབ་སིང་ལ། འབར་མ། ཐའེ་ལྗམ།
 ཁོམ་སྟོ་ཤི་ཡ་སོགས་སུ་བྱུང་བ་འདི་རེད། རྒྱལ་ཁབ་འདི་དག་ཀྱང་དུས་རབ་མང་པོ་ཞིག་གི་རིང་
 ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་གཙུག་པོར་བྱེད་ཅིང་གཙུག་ཏུ་བཀུར་ཡང་རྗེས་མ་རིམ་བཞིན་ཟངས་
 སྒྲིང་སྡེ་པའི་ལྷགས་སུ་གྱུར་ཏེ་དངས་སྐབས་སྟོ་བརྒྱུད་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ནང་དུ་
 བཙེ་བ་དེ་བྱུང་།

ཡང་གནས་བརྟན་སྡེ་པ་ཁག་ཅིག་ནི་རྒྱ་གར་རུབ་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས་ནས་དེར་སྡེ་ཆོགས་ཤིག་
 ཆགས་པའི་མིང་ལ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྡེ་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ལ། སྡེ་པ་འདི་ནི་གནས་བརྟན་མོའུ་
 འགལ་གྱི་བུའི་སྒོ་བ་མ་མ་འགག་པའི་དབུ་བྲིད་འོག་ཆགས་པ་རེད། འདིའི་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ནི་
 མཆོག་བྱང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་གྱི་དེ་མ་ཡིན་པར། རྒྱལ་པོ་མུ་ངན་མེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་གནས་
 བརྟན་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་དེ་རེད། མ་འགག་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་མུ་ངན་མེད་ཀྱི་རྒྱ་གར་རུབ་ཕྱོགས་སུ་

ནང་ཆོས་དར་སྤེལ་དུ་གཏོང་བར་མཛད་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། གྲེ་པ་འདི་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གྲགས་པ་
ཡོད་པར་བཤད་འདུག།

འོད་སྤངས་གྲེ་པ་ནི་འོད་སྤངས་ལས་བརྒྱད་པ་རེད། འདི་ནི་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་ལས་
གསལ་བའི་འོད་སྤངས་གཉིས་པ་རྒྱ་གར་བྱབ་ཕྱོགས་ཡུལ་གསྐྱར་སྐྱེ་འབྱུངས་པའི་དབྱ་བཙམ་པ་དེ་
ཡིན་པར་སྤང་། གྲེ་པ་དེ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བའི་གྲེ་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ལྷན་པའི་གྲེ་
པ་དང་འབྲེ་བའི་ལྷ་བ་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་དང་པལ་ཆེར་དུས་མཚུངས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ལ་དད་པའི་པལ་ཆེན་གྲེ་པ་རྒྱ་གར་སྡོ་ཕྱོགས་ལ་དར་བྱས་ཆེན་པོར་བྱང་ཞིང་ནང་གསེས་ཀྱི་གྲེ་
པ་ཡང་མཚོན་ཏེན་པའི་གྲེ་དང་། རུབ་ཀྱི་རི་བོ་ལ་གནས་པའི་གྲེ་སོགས་དུ་མ་གྲེས་པ་རེད།
འདིའི་སྐབས་ལ་གྲེ་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་གྲེ་པ་ཐ་དད་དུ་གྲེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བརྟན་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་རེད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྒྲོམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་
དང་ལྷན་པར་མ་ཟད། རྗེས་མའི་ཨ་ཁུར་འི་བརྒྱུད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་
བརྒྱུད་པ་འཛིན་པ་རེད།

གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བ་ལས་གྲེས་པའི་གནས་མ་བུའི་གྲེ་ནི། རྒྱ་གར་བྱབ་དབུས་ཕྱོགས་སུ་
དར་ཏེ། དེ་ལས་གྲེས་པའི་གྲེ་པ་ཡང་། བཟང་པོའི་གྲེ་པ། ཆོས་མཚོག་གྲེ་པ། གྲོང་ཁྱེར་དུག་པ།
མང་པོས་བཀུར་བའོ། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐད་གྲགས་ཡོད་པའི་མཁས་དབང་A.K. Warder ཨ་ཁ་ཁུར་
ཏེར་དང་། André Bareau ཨན་ཁུརེ། ལྷ་རེའོ་སོགས་དེང་རབས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་པ་མང་པོ་
ཞིག་གི་འདོད་ཚུལ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་རྩ་བའི་གྲེ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་
པའི་གྲེའི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། མང་པོ་ཞིག་གིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་ལེན་བྱེད་
མཁན་ནི་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་གྲེ་པའི་འདོད་ཀྱང་། གྲེ་པ་གཞན་དག་མང་པོ་ཡང་ཐེག་པ་
ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ། གྲེ་པ་དག་གི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཤེས་རུས་ལ། ལྷག་
པར་དུ་གནས་བརྟན་གྲེ་པའི་ནང་དུ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་ཅིང་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་
ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན་ཆོས་ལྷན་གྲེ་པ་ལྷ་བྱ་དང་། གནས་བརྟན་པའི་རྩ་བའི་གྲེ་པ་གངས་རི་བ་

དག་གི་སྡེ་སྡོད་ནང་ལ་ཡང་། དག་པའི་ཞིང་ཁམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་ཡོད་པ། (Kumarajiva 344~413) ཀྱུ་མ་ར་རྩི་བས་བསྐྱར་བའི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་
 བཤད་པ་ཞེས་པའི་ནང་དུ་གསལ་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་ཐང་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་ཞོན་ཙང་རྒྱ་གར་
 ལ་ཕེབས་སྐབས། ཡུལ་དབུས་མ་ག་རྟ་ན་ཡོད་པའི་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ཉེ་གནས་ཀྱི་དགོན་པ་
 ཆེ་ཤོས་བཞི་པོ་དག་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག། མདོར་ན་སྡེ་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་
 པའི་སྐབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་དག་ལས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྡེ་པ་མང་ཆེ་ཤོས་དག་
 ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རིགས་པས་དཔག་བྱས།

དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་སིངྒ་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། སལ་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་
 མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་དང་། རྡོ་རྗེ་མའི་བྱ་དག་གིས་སྐྱུ་མ་དྲ་བའི་རྒྱད་ཚུལ་སོགས་ཐོ་རིང་པོ་
 ཞིག་སིངྒ་ལ་པ་དག་ལ་ཡོད་པ་གསུང་འདུག། ཐོ་དེའི་མཚུག་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བརྟན་
 པའི་སྤྱིང་པོ་ཙམ་ནི་མ་ཉམས་པ་དེ་ཀྱན་གྱི་ཁྲོད་ན་བཞུགས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་གངས་རི་བའི་སྡེ་
 རྣམས་ཀྱིས་འདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་རང་གི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་དག་དང་
 ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཤིན་དུ་འདྲ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་འཁོད་ཡོད་ཅིས། གསུང་ལྷགས་ལ་
 བརྟན་ན་བརྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཀྱན་གྱི་ཁྲོད་ན་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པར་
 བཞེད་འདུག།

དོན་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་དུ་བཞུགས་སྐབས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 གསུངས་དུས། ཉན་ཐོས་འགའ་ཤས་ཞིག་གིས་ནང་དོན་ཉ་མ་གོ་བའམ་ནང་དོན་ཟབ་མོ་མ་
 བཟོད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ནས་སྤྱིར་སྡོམ་བྱས་པའི་ཚུལ་མདོ་སྡེ་པལ་པོ་ཆེ་སོགས་གཞུང་མང་
 པོ་ལས་བཤད་པ་བཞིན། དེ་སྐབས་ཉན་ཐོས་རིགས་ཅན་དག་གིས་གནས་ལྷགས་ཟབ་མོ་མ་
 བཟོད་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཉམས་སྲུ་མ་སྤངས་པ་རེད་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ལམ་གསུངས་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་མང་ཆེ་ཤོས་དག་གི་
 རང་དུ་ཐེག་ཆེན་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་དེ་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཐབས་
 ལ་མཁས་པའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་བརྟན་གྱི་

ཡོད་ཅིང་། གཤུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མང་ཞིང་། དེ་ལ་སྟོས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
 ཅན་ཉུང་བའི་དབང་དང་། གཤུལ་བྱ་མང་ཆེ་ཤོས་དག་ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་སྟོ་སྟོང་
 དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཏ་ཅང་ཟབ་མོའི་ཆོས་དག་ནི་སངས་རྒྱུ་རང་གིས་ཀྱང་གསང་བའི་
 སྟོན་པ་གསུངས་ཤིང་། གཤུལ་བྱ་དག་གིས་ཀྱང་གསང་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་པས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ག་ལ་གྱུར།

ལྷག་པར་། འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཡར་མར་གྱི་བར་གསུང་རབ་ཡིག་ཐོག་དུ་བཀོད་མེད་ལ།
 ལྷང་ཕྱེ་བཞི་སྟགས་ཡོངས་གྲགས་དེ་རྣམས་ཀྱང་བྱེ་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོ་ཡར་མར་གྱི་ནང་དུ་
 ཡིག་ཐོག་དུ་བཀོད་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ལ། (སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས། བྱིས་བདག་རྣམས་ཀྱི་
 ཉིན་པར་སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་གསུང་རྣམས་ལྟ་མི་ཁོམ་པའམ་ཞེ་ལ་མི་བེན་པ་རྣམས་མཆོན་མོའི་སྟོན་
 མེའི་འོད་ལ་ལྟ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིག་ཐོག་དུ་བྲིས་པ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད།) དཔེར་ན་སྟོ་བརྒྱད་ཆོས་
 ལུགས་ཀྱི་ངོམ་དུ་རུང་བའི་ཕྱ་ལེའི་སྐད་ཐོག་དུ་བཞུགས་པའི་སྟོ་བརྒྱད་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་བྱེ་ལོའི་
 སྟོན་གྱི་ལ། (83BC) ཅམ་ལ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་སྟོ་
 པའི་དགེ་འདུན་དག་གིས་སིངས་ལའི་ཡིག་ཐོག་དུ་བཀོད་ཅིང་། ཕྱེ་པ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དེ་
 སྐབས་ཡར་མར་ཞིག་དུ་ཡིག་ཐོག་དུ་བཀོད་པ་མངོན་ལ། རྗེས་སོར་དུས་རབས་ལྔ་པ་ནས་དུག་
 (5-6AC) པའི་ནང་ལ་བཞུགས་པའི་སྟོ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གསལ་
 བྱེད་ཆེན་པོ། བརྟན་པ་སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་དབྱངས་ (Buddhaghosa) ཀྱིས་སིངས་ལའི་སྐད་ཐོག་དུ་
 བཞུགས་པའི་སྟོ་བརྒྱད་མང་ཆེ་ཤོས་དག་ཕྱ་ལེའི་སྐད་དུ་བསྐྱར་བར་མཛད།

རྒྱ་མཆོན་དེས་ཀྱང་དགེ་འདུན་སྟེ་ཡི་མཉམ་དུ་མདོ་སྟོག་པ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་གང་ཟག་སྒྲེར་གྱིས་
 གང་ཟག་སུའི་ཉམས་ལེན་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོར་གང་ཟག་དེས་བཤད་འོང་ན་མ་
 གཏོགས་མི་ཤེས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་པར་གསང་སྟགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་
 ཡུལ་དུ་ཏ་ཅང་གསང་བའི་སྟོན་པ་སྟོང་ཅིང་། དཔེར་ན། མར་པ་ལོ་ལྔ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་སྐབས་
 དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྐབས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་གསང་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་པ་
 ཡོངས་གྲགས་སུ་དར་ནས་མར་རྒྱུད་པའི་དུས་སྐབས་ལ་ཁེལ་ཡོད། ཁོང་བལ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་

སྐབས། ཁོང་གི་སྒྲ་མའི་ཡི་དམ་གང་ཡིན་བཟླ་བའི་ཆེད་མཚན་མོར་སྒྲ་མའི་གཟིམས་མལ་འབྲམ་
དུ་སྒྲ་མས་ཡི་དམ་ག་རེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་གི་ཡོད་པ་ཤེས་སུ་རེ་བས་སྒྲིག་ཉན་བྱེད་པ་སོང་བ་རེད།
འདིའི་གང་ཞིག་མཚན་རྟུས་ཅེ་ན། མ་མཐའ་དུས་རབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་ལ་ཡང་གསང་
ཐུགས་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་དེ་ཅམ་གསང་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་ལ་བཟླས་ན་དེའི་ཐོན་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་
གསང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེས་རྟུས། ཐོག་མའི་དུས་གསང་བྱ་དམ་པའི་དབང་གིས་ཡོངས་
བུགས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཡང་གསང་ཐུགས་ཀྱི་སྐོར་བུགས་མེད་པ་
རེད། དེ་ཡང་ཏཱ་ར་བླ་མའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་ལས། བྲམ་བེ་ཆེན་པོ་སྐྱ་གཅན་འཛིན་ནམ་གྲུབ་
པའི་དབང་ཕྱུག་ས་ར་ཏ་(ཁོང་ནི་འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ཡར་མར་ན་བྱོན།) ཡི་ལོ་རྒྱུས་
འཆད་སྐབས། འདི་ཡན་ཆད་དུ་བྱ་སྤྱོད་ནལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཟེ་ཐམས་ཅད་དང་།
གསང་བ་འདུས་པ། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར། སྐུ་འཕུལ་དྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅི་
རིགས་པའང་ཡོད་དོ། ཞེས་པས་ཀྱང་གོ་རྟུས་སྟུམ།

མདོར་བསྡུས་ན། རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་
གྲུབ་ལ། ས་རོལ་པོ་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་
དམ་རྒྱ་མཚན་བཀོད་པ་དག་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཞིག་ཏུ་མ་མཐོང་སྟེ།

༡ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྒྲོམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཟེ་པ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྲེས་པ་ནས་མགོ་བཟུང་
དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་ཟེ་པའི་ཟེ་སྒྲོད་སོགས་ཟེ་པ་མང་པོའི་ཟེ་སྒྲོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པ་གོང་དུ་
བཤད་པ་ལྟར་དང་།

༢ ཟེ་པའི་ཐོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དང་སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་
ལུགས་རྗེས་སོར་གྱི་ཟེ་པ་དག་གིས་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་དག་ལས་དོན་ལ་གནས་པ་སུ་ཡིན་ད་
སྐབས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡང་དག་པར་མེད་པ།

༣ རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ལུང་ཟེ་བཞི་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མིང་
དང་རྣམ་གཞག་ཅི་རིགས་པ་འབྱུང་བ་དང་།

༤ ལྷོ་བརྒྱུད་གནས་བརྟན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་བུགས་པའི་པླ་ལའི་སྐད་ཐོག་གི་ཟེ་སྒྲོད་

གསུམ་པོ་སོགས་ནི་ཕྱི་ལོ་ལྷོན་གྱི་དུས་རབས་དང་པོ་ཡར་མར་གྱི་ནང་དུ་ཐོག་མར་སིང་ལའི་
ཡིག་ཐོག་དུ་བཀོད་ཅིང་། རྗེས་མ་དུས་རབས་ལྔ་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་ཡར་མར་དུ་གཞི་ནས་ཕྱ་
ལའི་སྐད་ཐོག་དུ་བསྐྱར་བར་མཛད་ལ། རྗེ་པ་མང་ཆེ་ཤོས་དག་ལ་དུས་རབས་དང་པོའི་ཡར་
མར་དུ་རྗེ་ལྷོན་གསུམ་པོ་འཕགས་ཀྱི་སྐད་ཐོག་ཐོག་དུ་བཀོད་ཅིན་པ་
ཡོད་པ་དང་།

༥ དེང་སྐབས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་སྐབ་མཐན་གྱི་མི་སྣ་མང་པོ་ཞིག་
ནི་ནང་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཐན་པར་ཞོག་མང་ཆེ་ཤོས་དང་པ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་ནང་ཆོས་
ཞིབ་འཇུག་གི་ཁ་ཕྱོགས་སུ་བབྱུང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས་ནང་ཆོས་ལ་གོ་བ་ཡག་པོར་ཆགས་
མེད་པ་དང་། མ་ཟད་དེ་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པ་པར་བཞག་སངས་རྒྱུ་
པ་སྐྱེ་ཡིས་ཁས་ལེན་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་མདོན་ཤེས་དང་རྩ་འཁུལ་དག་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་མཐན་
ཡིན་པ་དང་།

༦ ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེ་ལྷོན་དག་གི་ཆོག་གི་འགྲོས་ལ་བལྟས་ནས་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱུ་གྱི་གསུང་ཡིན་
མིན་ཐེ་ཆོས་བྱས་ནས་བཤད་ཀྱང་། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་(Aṣṭasāhasrikā-
Prajnaparamita)སོགས་གྱི་ཆོག་གི་འགྲོས་ནི་ཆོས་གདོད་མའི་རྣམ་པ་ལྟར་དུ་བཞུགས་པས།
སྟོ་བརྒྱད་པ་ལ་ཆད་མར་གྲགས་པའི་ཕྱ་ལའི་སྐད་གྱི་རྗེ་ལྷོན་གསུམ་པོ་དག་དང་ཁྱད་པར་མེད་
པ་དང་།

༧ ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེ་ལྷོན་ནང་ལ་རྗེས་སུ་བརྒྱུ་མས་པའམ་བྱས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རྗེ་ལྷོན་སྐྱེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་སྐབ་མི་བྱུང་པ་དང་།

༨ ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ནི། རྗེ་པའི་ལྷོན་གྱི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྷགས་ག་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ང་ཆོས་
ཤེས་བྱུང་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་གསུམ་མཐ་བཞི་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་དང་། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་མིང་དང་དོན་རགས་པ་ཙམ་ཤར་རྩལ་གྱི་སངས་
རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པ་དེ་ལས། དེ་ཆོའི་དོན་ཞིབ་ཅིང་སྤྲོ་བ་སྟོན་པའི་
གཞུང་ཞིག་ཚོད་མེད་དུ་མེད་པས་རྗེ་པ་སྐྱེས་ལྷགས་དེ་དོན་དུ་གནས་ཡོད་པ་སྐྱེས་ཀྱང་མི་ཤེས་

ལ། བདེན་པ་བཞི་སྟགས་ཀྱི་ནང་དོན་ཞིབ་པའི་སྐོར་ལ་སྡེ་པ་སོ་སོའི་པལ་ཆར་འབྲེལ་བཤད་མི་
འདྲ་བ་རེ་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་འབྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ཞིག་
རེད་མ་གཏོགས་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་གཞུང་དག་
གི་ནང་ལ་བྱུང་བ་དཔེར་ན་འཕགས་པ་བགྲེས་མོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་བཞག་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་།

༩ ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྟགས་ཀྱི་
རྣམ་བཞག་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཐེག་ཆེན་པའི་ཉམས་ལེན་མེད་ལ། ས་རོལ་
ཕྱིན་པ་བརྒྱ་ཡི་རྣམ་བཞག་ནི་སྟོ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་པ་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ནང་དོན་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་དང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་ས་བརྒྱ་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྟགས་ཀྱང་
ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་མེད་པ་དང་།
༡༠ ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྡེ་པ་ཞིག་ལོགས་སུ་མེད་པ་དེ་ཡང་སྡེ་པ་པལ་
ཆར་དང་། ལྷག་པར་དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་སྡེ་པ་དག་ཡིན་པ་སྟགས་གང་ནས་བསམ་ཡང་། གལ་
སྲིད་སྟོ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་པའི་ལུགས་སྟགས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མི་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་
སྟོང་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དང་། གལ་སྲིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ན་ནི་སྟོ་
བརྒྱད་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་སྟོང་གིས་དབུ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་དེ་དག་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་འབྲུབ་དཀའ་བ་ཞིག་རེད་འདུག་སྟེ།

ཆ་བོ། དེ་ལྟའི་ངང་ནས་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཞིག་སོང་བའི་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་སྟོན་གྱི་སེམས་
ཙམ་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལྔ་བརྒྱ་སྟགས་ཀྱིས་གསུང་རབ་རྣམས་འདོན་པ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཁ་
ཅིག་གིས་འདོན་ཞིང་།

ལན། མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་ག་ཆོད་སོང་བ་རེད། བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོར་སོང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
ལས་རྟེན་བྱུང་། སེམས་ཙམ་པའི་སྟོབ་དཔོན་བཅུན་པ་ཆེན་པོ་ཨ་བི་ཏ་ཀ་དང་། བི་ག་ཏ་རྩ་ག་རྩ་
ཇ་དང་། དི་བླ་ཀ་ར་གུལ་དང་། རྩུ་ལ་མི་ཏ་དང་། རྩ་ན་ཏུ་ལ་སྟགས་པ། བྱམས་པ་དང་། འཇམ་

དཔལ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་སོགས་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་རྣམས་
 ལས་དངོས་སུ་ཆོས་གསལ་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཤ་ལྷག་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་བྱུང་བ་
 ལ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་མོ་ཨ་ཤུལ་དང་པས་མཆོད་ཅིང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་སློབ་མ་ཕུལ། རྩེ་སྤྱོད་རྣམས་
 སླེགས་བམ་དུ་བྲིས་ཏེ་འཆད་ཉན་བཅུགས། ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྱག་གསུམ་བྱུང་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་མདོ་སྤེལ་དཔག་དུ་མེད་པ་འཛིན་པ། སློ་བོས་ཐོགས་པ་མེད་པ། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཤ་ལྷག་
 ཉེ། སྤྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་རྩུ་འཕུལ་དང་མདོན་པར་ཤེས་པའི་རོལ་པ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་དག་
 ལས་ཐེག་ཆེན་པ་དུ་མར་འཕེལ་ཞིང་། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ལྔ་བརྒྱ་པོ་བཀའ་བསྟོན་ནས་སྤྱོད་
 འཕགས་པ་ཤུ་རེའི་བྱ་གང་དུ་འབྱུངས་པའི་གནས་བཅའ་བེའི་བྱོང་བྱེད་ན་ལ་དཔལ། ན་ལ་རྩ་ཉེ།
 བོད་སྐད་དུ་རྒྱུན་ཉར་རམ་འདམ་བུས་བྱིན་དུ་གྲགས་པ་དེར་བཞུགས་ནས་ཆོས་བསྟན་པར་
 མཛད། སློབ་མའི་ཆོགས་མང་དུ་འཕེལ། དེ་སྐབས་བཅའ་བེ་མཐོ་བཅུན་གྲུབ་རྩེ་དང་། བདེ་བྱེད་
 བདག་པོ་སྤྱོད་མཆོད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱུད་བཞེངས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སླེགས་བམ་ཐམས་ཅད་དེར་བཞུགས་སུ་གསོལ། བྱིས་བཅུན་པ་དགའ་བོ། དམ་པའི་སྤྱེ། ཡང་དག་
 བདེན་གསུམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལྷགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་
 མང་དུ་བཅུམས་ཤིང་། དེ་གསུམ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ཞེས་བེར་སོགས་ཏཱ་ར་རྒྱ་ཐའི་
 རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་ལས་གསལ། །སི་ཁོན་སློག་དཔར། ཤ ༥༥ ༽ དེ་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་བྱེ་ལོའི་
 དུས་རབས་དང་པོའི་མཇུག་ཡར་མར་ཙམ་ལ་ཡིན་པར་སྤྲང་ལ། གོང་ཁྱར་ཏཱ་ར་རྒྱ་ཐའི་ལྷགས་
 ཁྱར་ན་མི་ལོ་ཉིས་བརྒྱ་ནས་སུམ་བཅུའི་བར་ཡིན་པས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཞིག་ག་ནས་སོང་
 བ་ཡོད། ལྷགས་སློལ་གཞན་སངས་རྒྱས་ལྷ་ཡོན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ན་བསྟན་པའི་
 གཏད་རབས་རྩོགས་པའི་ལྷགས་ཁྱར་ན་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཁེལ་འདུག་པས་དེ་ལ་ཡང་
 བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་ཐ་སྙད་འབྱུག་དགའ།

མ་ཟད་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་འདོན་རྒྱུ་ནི། ཏཱ་ར་རྒྱ་ཐའི་བཤད་པ་ཁྱར་ན།
 འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ། འདུས་པ། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ། སངས་རྒྱས་
 ཕལ་པོ་ཆེ་སོགས་ཡིན་འདུག་ལ། འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་གི་གཙོ་བོ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཡིན་

འདུག་པས། ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་འདོན་ཞེས་བཟོད་ན་ཁྱོད་རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གནས་སུ་ལྷུང་ཡོད་ཅེས་པ་དང་འགལ་བ་ཡོད་མ་རེད་
དམ།

ཆ་བོ། འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་ད་གཟོད་སྤུ་ཐོགས་གཉིས་སོགས་བརྒྱད་
ནས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་སྐད་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དག་ས་བྱབ་རྩི་བྱབ་ཏུ་གྱུར་པ་རེད།

ལན། དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འདས་ལོ་སྟོ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་འདས་ལོའི་
དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཕྱི་ལོའི་ཐོན་གྱི་ལོ་(544 B.C) བར་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ།
རྒྱ་ནག་ལྷགས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཆོགས་ཐོ་ (众圣点记) ཅན་གྱི་སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ནི། (486
B.C) ཡིན། དེང་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བ་དག་དང་། རྒྱ་གར་རིག་པ་སྤྱི་བ་དག་གིས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་འདས་ལོ་སྤྱི་ལོའི་ཐོན་གྱི་ལོ་རབས། (483B.C) པ་ལ་ཡོངས་བྱབས་སུ་ངོས་འཛིན་ལ།
ཡང་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བ་གཞན་དག་གིས་ནི། ཕྱི་ལོའི་ཐོན་གྱི་དུས་རབས། (411-400) དང་། དུས་
རབས་ཉེ་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་པའི་མགོར་བྱང་བའི་ལྷར་མེན་གྱི་རྒྱ་གར་རིག་པ་སྤྱི་བ།
(H.Beichert) ཏ། རྟེན་ཉེརཐས་སངས་རྒྱས་འདས་ལོ་ནི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འདས་ལོ་ལས་པལ་
ཆེར་ལོ་བརྒྱ་ཅུ་ཅམ་གྱིས་ཕྱི་བ་ཡིན་ཞེས་ཡིད་ཆེས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ར་
སྟོན། གཏོད་མའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་། ལྷག་པར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
དག་ལས་དེ་སྐབས་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡར་རྒྱས་ཆེ་བའི་གྲོང་བྱིར་དང་། སྤྱི་ཆོགས་ཡོད་པ་
གསལ་བ་ལྟར། གནའ་ཤུལ་སྟོན་འདོན་རིགས་པ་དག་གིས། ཐོན་གྱི་དུས་རབས་དུག་པའི་ནང་རྒྱ་
གར་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་བོ་གྲུ་འེའི་འབབ་ཡུལ་གྱི་གྲོང་བྱིར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་བརྒྱད་རིམ་ཡང་
ཐོག་མའི་རྣམ་པའམ་མགོ་ཚུགས་པའི་སྐབས་ཅུ་ཡིན། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ཕྱི་ལོའི་ཐོན་གྱི་
དུས་རབས་ལྔ་པའི་ནང་མཚོ་ཞིང་བཞུགས་པའི་མི་ཡིན་གྱི་ཐོན་གྱི་དུས་རབས་དུག་པའི་ནང་གི་
མི་མ་ཡིན་ཞེས་གནའ་ཤུལ་གྱི་དབང་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟུབས།

ཉེ་ཆར་རྟེ་རྟེ་སི་གསར་ཤོག་དང་དབྱེན་ཇིའི་རིག་གནས་ཆོག་ཤོག་དང་རྒྱལ་ནང་གི་ཆོག་སོགས་
གསར་འགྱུར་རྒྱད་ལམ་ཁག་ནས་གསལ་བའི་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི། ཨ་མེ་རི་ཁ་དང་།

དབྱིན་ཇི། བལ་ཡུལ་གྱི་ས་ཁམས་རིག་པ་བ་ནམས་ཀྱིས་དབུ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ས་ཁམས་རིག་
 པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་གིས་བལ་ཡུལ་ལུས་ལྷོ་ནེ་ཡུམ་སྐྱ་མ་ལྷ་མཛེས་མའི་ལྷ་ཁང་ནང་ནས་སྒྲིག་
 ཞིབ་བྱེད་སྐབས། ཤིང་གི་སྤྲོད་དུམ་ལས་བྱུབ་པའི་ལྷ་ཁང་ཞིག་གི་རྩིས་ཤུལ་ཞིག་ཐོན་པ་དེ་ལ་ཨ་
 རིའི་ Durham University དུར་ཏམ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་དགེ་ཤུགས་རོ་ལྷོན་ཁོ་ནེ་
 ལྷམ་Robin Coningham མཚོགས་གིས་དབུ་མཛུགས་པའི་ས་ཁམས་ཆེད་ལས་པ་མང་པོ་དག་
 གིས་ཡོ་ཆས་ཀྱིས་བརྟག་དབུགས་བྱས་པ་བརྒྱུད་དེ་ནི་སྤྱི་ལོའི་སྔོན་གྱི་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་པའི་ནང་གི་
 འཛུགས་སྐྱོན་ཞིག་ཡིན་པ་ཐག་གཅོད་བྱས་འདུག འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱོན་
 ཆེས་ལྗོན་ཤོས་ཡིན་པ་སྤྱིང་། དབྱིན་ཇིའི་ས་ཁམས་རིག་པའི་ཆེད་ལས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ནས་བཤད་
 རྒྱུར། གསར་མཐོང་འདི་ལ་དོན་དག་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། གཅིག་ནི་ཆེས་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཚས་
 ལུགས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱོན་ནི་དོ་དང་ས་པག་ལས་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཤིང་ལས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་
 མཐོང་བ་འདིས་མི་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོར་བ་ཞིག་ལྟར་གྱི་འདུག རྒྱ་མཚན་རྩིས་ཤུལ་འདིས་
 སངས་རྒྱས་ཚས་ལུགས་ཀྱི་ཆེས་ཐོག་མའི་འཛུགས་སྐྱོན་གྱི་ནམ་པ་འཐོང་བྱུབ་པ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་
 ཅས་དང་། གནད་དོན་གཉིས་པ་ནི་ཤིང་གི་ལྷ་ཁང་འདིའི་རྩིས་ཤུལ་ལས་གསལ་མཚོན། ཤྲུག་ཟུ་
 ནེ་ནི་པལ་ཆེར་བྱེ་ལོའི་སྔོན་གྱི་དུས་རབས་དྲུག་པའི་ནང་འབྲུངས་པ་ཡིན་པར་གསལ་མཚོན་
 བྱེད་ཀྱི་འདུག དེས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཡི་ཐད་ལ་མི་འཐུན་པའི་
 རྩོད་རྟོག་སེལ་བར་པན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རེ་བ་འདུག་ཅས་བཤད་འདུག དེ་ནི་གནས་བརྟན་
 པའི་ལུགས་ཀྱི་འདས་ལོ་དང་པལ་ཆེར་མཐུན་པོ་ཡོང་བའི་བཟོ་འདུག
 ཉེ་ཆར་ཨ་ཕ་བསྐྱོན་ལྷན་(Afghanistan)གྱི་རྒྱལ་ས་ཀ་བུལ་(Kabul)གྱི་ཉེ་འདབ་ནས་ཐོན་པའི་
 ལོ་ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་ཡར་སྔོན་གྱི་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་གནའ་རབས་ནང་པའི་དགོན་ཤུལ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱ་ནག་གཏེར་འདོན་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིག་འདོན་སྐབས་གསར་དུ་ཐོན། གལ་སྲིད་དེ་སྤྱི་
 ལོའི་སྔོན་གྱི་ལོ་དྲུག་བརྒྱའི་ཡར་སྔོན་གྱི་ཡིན་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདས་ལོ་ནི་གནས་བརྟན་
 རྩེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་འདས་ལོ་ལས་ཀྱང་ལྗོན་པར་སྤྲོད་པ་།
 གང་ལྟར་ཡང་། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ནི་དེང་སྐབས་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱེ་ལོ། (150-250) བར་དུ་

བཞུགས་ཤིང་འཆོ་བ་ཡིན་ལ། ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་ལས་ནི། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་སངས་རྒྱལ་ལྷ་ས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་སྐྱབ་པར་བཤད། འདིའི་ཐད་ལ་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་བོད་
 གྱི་རྒྱལ་རབས་དེ་བཅེར་དཀར་པོ་ལས། སངས་རྒྱལ་འདས་ནས་ཉིས་ཉིང་སྐྱབ་བརྒྱ་ལས་མི་ཉུང་
 བ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་ས་མེད་གྱི་ཡབ་མེད་འི་རྒྱལ་པོ་ཅན་གྱི་སྤྱི་སྐབས་སུ། ཡུ་བ་ནའི་སློན་པོ་མེ་
 ལྷ་སྐྱབ་རྒྱ་གར་དབུས་སུ་བསྐྱབས་ཤིང་སྐྱ་ནར་བུའི་བྱོང་དུ་ཡུན་རིང་བསྐྱད་པ་དེའི་ལམ་ཡིག་ཏུ།
 ཡུལ་དབུས་ན་སངས་རྒྱལ་པའི་རབ་བྱུང་བཞུགས་པ་མཐོང་ཚུལ་བྲིས་པ་འདིས་ཤེས་ལ། སློན་པོ་
 དེ་དང་ཟླ་བ་ལྷས་པའི་དུས་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ནོར་བ་བཅི་བྱས། སློན་པོ་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་
 ཉིང་ལྷ་སྐྱབ་ལས་མི་མང་བ་ནི། ཉིང་རྗེ་པད་དཀར། ལྷ་ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བར་སློན་པོ་
 འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལྷ་ས་མེད་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། ལྷ་བུའི་སྤེ་
 བ་ཐ་དད་འབྱེད་པ་ལས། བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ན་ཡིན་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་བྱས། བརྒྱ་དང་བཅུ་པ་
 ལྷ་ས་མེད་གྱིས་སྤྱིན་བདག་བྱས་ནས་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པ་བྱས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ནས་
 རང་ལྷགས་གནས་བརྟན་པའི་ལྷགས་དེ་མཛད། ལྷགས་མང་པོ་དེ་དག་ལས། སློན་པའི་འདས་ལོ་
 ནི་དེ་ལས་མི་སྤེ་བ་དང་། དེ་ལས་མི་བྱི་བ་ནི། དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གསུང་པ་གཞིར་བཞག་
 དུས་ཆོད་ནི། བྱི་ལོའི་སློན་གྱི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་ས་ཡང་ན་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་ཡར་མར་ཉིད་དུ་ངེས་སམ་
 ལྷམ། དེ་ལྷར་ན་དང་པོ་དེ་ནི་ཉིང་རྗེ་པད་དཀར་སོགས་དང་མཐུན་ཞིང་། གཉིས་པ་དེ་ཀུན་
 མཁྱེན་བྱས་གཞིར་པ་དང་མཐུན། འདི་ནི་རང་ཉིད་གྱི་ཐོག་མའི་བསམ་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་ཡིན། ཞིབ་
 ཆ་ཞིབ་འབྲུག་ལོགས་སུ་བྱེད་པར་འདོད། དེས་ན་སངས་རྒྱལ་འདས་ནས་ལྷ་སྐྱབ་འབྱུངས་པའི་
 བར་གྱི་ཡུན་ཆད་ནི་དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་གྱི་ལྷ་སྐྱབ་བྱོན་ལོ་གཞིར་བཞག་ན། གནས་བརྟན་
 པའི་ལྷགས་ལྷར་ན། མི་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་དྲུག་བཅུ་གོ་བཞི་ཅམ་སོང་ཡོད། རྒྱ་ནག་ལྷགས་གྱི་འདུས་
 རྟགས་ཅན་གྱི་སློན་པའི་འབྱུངས་ལོ་ལྷར་ན། སངས་རྒྱལ་འདས་པ་དང་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་སྐྱ་
 འབྱུངས་པའི་བར་བྱུང་ནི་མི་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་སྐྱབ་ཅུ་སོ་དྲུག་རེད། ཉིང་རྗེ་པད་དཀར་དང་། ཀུན་
 མཁྱེན་བུའི་དགོངས་པ་ལྷར་ན། ལྷ་སྐྱབ་ལྷག་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྷར་ན་བྱེད་གྱིས་འདོད་པའི་
 འདས་རྗེས་གྱི་ལོ་ཆིག་ཉིང་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་ལྷ་སྐྱབ་དེ་སུ་རེད།

ལྷག་པར་དུ། དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང་མ་ (བོད་སྡེ་ངས་པར་མ། དེབ་
 དང་པོའི། ཤ 317 བ། 1) ལས། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་། ཐ་ན་སྤྱི་ལོ་གསུམ་པ་ཚུན་ཆད་
 གྱིས་ཀྱང་མགོན་པོ་སྤྱི་ལོ་ཐེག་ཆེན་ཙ་བའི་སློབ་དཔོན་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་
 འདི་ཡང་ཀ་ནི་ལྟེ་སློབ་ཞིག་ལ་བྱོན་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ངེས་ཅན་ལྟར་
 འདུག་སྟུང་། དེ་བཞིན་དུང་དཀར་སློབ་བཟང་ཕྱིན་ལས་གྱིས་དེབ་དམར་མཆན་འགྲེལ་མི་རིགས་
 དཔེ་སྤྱི་ལོ་གསུམ་པར་དུ་བསྐྱུན་པ། ཤ 179 ལས། མགོན་པོ་སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་དང་པོའི་
 རང་ཅམ་དུ་བྱོན་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་། ཅེས་འཁོད་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཞིག་རྟེན་མིན་གང་
 ཡིན་ཀྱང་། དཔྱད་གཞིར་འོས། འདིའི་ཐད་དུང་དཀར་མཆན་འགྲེལ་ལ་འོར་འབྲུལ་མང་ཡང་
 སྐབས་སུ་མ་བབ་པས་བཞག་སྤྱིར་དུང་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བོད་རིག་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལོ་
 རྒྱུས་ལ་མཁས་དབང་བསྐྱུང་དུ་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་དང་། དེབ་
 དམར་མཆན་འགྲེལ་སོགས་ལ་འོར་འབྲུལ་ནི་ཏ་ཅང་མང་། ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་དོན་མ་ཡིན་པས་
 སྤྱི་བའི་སློབ་པ་དོར་བ་བྱས་སོ། དེ་ལྟར་ན་ནི་ད་ལྟེ་ཡོངས་གྲགས་ལས་ཀྱང་ཐུབ་སྟེ། བལ་ཆེར་
 འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཡར་མར་ཞིག་ལ་བྱོན་དགོས་པར་མངོན་ལ། མགོན་པོ་ཐོགས་མེད་
 ནི་བྱེ་ལོའི་དུས་རབས་བཞི་པའི་ནང་བྱོན་པ་ཡོངས་གྲགས་ལ། གཏན་ཁེལ་གྱི་ལོ་ཆོགས་དམིགས་
 བསལ་མ་མཐོང་། དུས་རབས་བཞི་པའི་མགོར་བྱོན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཡང་། སངས་
 རྒྱུ་འདས་ནས་ཁོང་འབྲུངས་པའི་བར་དུ་ལོ་བརྒྱུད་བརྒྱ་ཞེ་ལྔ་ཅམ་དང་། ལྷགས་བྱེ་མ་ལྟར་ན་
 འདས་ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱུད་ཅུ་གྲུག་ཅམ་རེད་འདུག་པས་སྟོང་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་ག་ན་ཡིན།
 བོད་འབྲུར་གྱི་ཐེག་ཆེན་གསུང་རབ་དག་ལས་བྱུང་བའི་སྟོན་པའི་འབྲུངས་འདས་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་
 འདྲ་མིན་མང་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་མཛོད་པའི་ལོ་ཆོགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་
 ཀྱང་དེ་དག་ལ་ནི་བྱེད་གྱིས་ཁས་མི་ལེན། དེ་ལས་གཞན་པས་ཀྱང་བྱེད་གྱི་འདོད་པའི་བྲུངས་སུ་
 འགོ་དཀའ། དེས་ན་གཞན་ཏུ་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་སྐད་སྐབས་པོ་ཆེ་དེ་དག་ནི་མགོན་པོ་སྤྱི་ལོ་
 བྱོན་པའི་དུས་ལས་ཀྱང་ཐུབ་དུས་རབས་དང་པོའི་ནང་ནས་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱུང་བའི་མགོ་
 ཚུགས་པས་འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ཆོག་སྟོང་ཅམ་ནས་དེ་དག་བྱུང་བ་འདོད་པ་ཡང་འབྲུལ་སྤང་དུ་

ཤར་བ་ཙམ་མོ།

ཆ་བོད་ དེ་དག་གི་ཁྱད་སྲུང་དང་རྒྱུད་པ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཁོ་རང་ས་འོག་དུ་འཇུལ་
ནས་ཡར་ལ་དྲངས་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཐོག་ས་མེད་ཀྱིས་ཁོ་རང་ནམ་མཁའ་ལ་འཛིག་ནས་མར་
ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་འཛིག་རྟེན་མི་ཡུལ་འདྲིར་མཇུག་མོ་འཇུག་ས་
ས་གཅིག་ཀྱང་རག་མེད་པ་རེད། ཁོང་ནམ་གཉིས་ལ་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་མོར་བགྲང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་དྲང་མོར་ཁྱས་ན་ཁྱད་སྲུང་ལྷང་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གསར་དུ་སྤེལ་
མཁན་ཡིན་པ་འདི་ལ་ཐུག་ཡོད།

ལན་ལྟེ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དར་ཡོད་པ་ནི་གོང་
དུ་བཤད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷང་སྤེལ་བཞི་ནས་བྱུང་བའི་མིང་དང་། སྒྲོན་གྱི་སེམས་ཙམ་པའི་སྒྲོབ་
དཔོན་ལྷ་བརྒྱ་ཉེ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དང་། དེང་སྐབས་ཞིབ་འཇུག་མཁན་མང་པོས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་ལྷ་ཡོང་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྤེལ་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་
ཕལ་ཆེན་སྤེལ་པ་དག་གི་ནང་དུ་དར་བ་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་གསལ་པོ་ཤེས་
ནུས་ལ།

མ་ཟད་བྱེ་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་ནང་ཙམ་དུ། རྒྱ་གར་གྱི་སྟན་ངག་མཁན་ཆེན་པོ་བཙུན་པ་
རྩ་དབྱངས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཕེབས། Asvaghosha (c. 80 – c. 150 CE) ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་སྤེལ་སྒྲོན་མང་པོ་ཡིག་ཐོག་དུ་ཕབ་པར་མཛད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དང་། ཤ་རིའི་བྱའི་
རྟོགས་བརྗོད་སོགས་མཛད། དེང་རབས་རྒྱ་ནག་དང་ཉི་འོང་གི་ནང་པ་ལ་ཞིབ་འཇུག་མཁན་ཁ་
ཤས་ཤིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་ནས་དབྱ་བརྟེན་པ་བཤད་པ་ཡང་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོན་དུ་
དེ་ཙམ་བྱབ་བརྒྱལ་མེད་པ་ལ་ཁོང་གིས་ཤུགས་ཆེ་ཙམ་དར་སྤེལ་དུ་བཏང་བ་ལ་དགོངས་པར་
མངོན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ལ་བསྟོད་པའི་སྟན་ངག་མཛད་པ་དེང་སང་། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་
ཡིག་རིགས་དུ་བསྐྱར་ཡོད། རྩ་དབྱངས་བྱོན་པའི་དུས་ལ་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ནི་
ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དུ་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ཀྱང་ཤ་ནའི་རྒྱལ་ཐོག་གསུམ་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཀ་ནིསྐ Kanishka (Kanishka the

Great), (Chinese: 迦膩色伽) ཡང་འདི་འི་སྐབས་ཙམ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྐབས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པ་ཡང་། དགོ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང་མ་ལས། འདི་སྐབས་
 ཐེག་ཆེན་དར་ཞིང་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཐེག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དཔྱད་
 ཆོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ལྟ་འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་ཡིན་པར་གསུངས་
 ཤིང་། ཉིར་མན་ཁུལ་ཁིས་མཛད་པའི་རྒྱ་གར་ལོ་རྒྱུས་ལས། (A History of India p.98)
 རྒྱལ་པོ་འདི་ཡི་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་དུས་རབས་དང་པོའི་ལོ་རབས་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད་ཡིན་པ་དང་།
 དེ་སྐབས་རྒྱལ་པོ་ཁོང་རང་ལོ་ཞེ་ལྷ་ཡིན་པར་འཁོད་ཡོད། དེ་ལྟར་ན། དུས་རབས་དང་པོའི་ལོ་
 ལྷམ་ཅུ་མོ་བདུན་དེ་ཁོང་གི་འཁྲུངས་ལོ་ཡིན་པར་རྩི་དགོས་འདུག དེང་རབས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་
 གཞན་ཞིག་ལ། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས། (127-151 A.D) བཞག་པ་དང་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཆ་ནས་མི་
 མཐུན། འདི་ནི་དབྱུང་གཞི་ཙམ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན།

ལྷག་པར་དུ་ཀུའུ་རྒྱལ་རྒྱལ་ཁབ་དུ་པལ་ཆེར་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས། (147 A.D) རྒྱ་འཁྲུངས་པའི་
 ལོ་ཀུའུ་ལོ་ལྔ་བ་ཆེན་པོ་དེ། ཕྱི་ལོ་ (167B.A.D) ཡར་མར་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་ཕེབས། དེ་སྐབས་རྒྱ་
 ནག་གི་རྒྱལ་ས་ལོ་ཡང་ (洛 阳) ལ། (167-189A.D) བར་ཐེག་པ་རྒྱུད་དང་ཆེན་པོའི་སྡེ་
 སྡོད་མང་དུ་བསྐྱར། ཁོང་གིས་བསྐྱར་བ་མང་ཆེ་ཤོས་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་ཁོང་གིས་བསྐྱར་བའི་བསྟན་བཅས་འགའ་ཞིག་གི་མཆན་བྱང་བཀོད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དང་སྡོད་པའི་མདོ་འམ་འཕགས་པ་བརྒྱད་ལྟར་པ། ཕྱི་ལོ་ (179) ལ་བསྐྱར།
 ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་སྡེ་དབྱ། ཕྱི་ལོ་(185) ལ་བསྐྱར། དེ་བཞིན་དཀོན་མཆོག་བཅུགས་
 པ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ཡི་དབྱ་སོགས་མང་པོར་བསྐྱར་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་བསྟན་
 པའི་སྡོད་ཉིད་དང་། བྱང་སེམས། ས་རོལ་ཕྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྗེས་མ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་
 ཀྱིས་གདན་དྲངས་པའི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་སྐར་རྣམས་དང་བྱུང་པར་ག་ཚད་འདུག་གཞིགས་དང་ཏ་གོ་
 གི་རེད། རྒྱ་མཆན་འདི་ལས་ཐེག་ཆེན་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་སྡེ་སྡོད་རྣམས་
 མགོན་པོ་ལྷ་དང་ཐོགས་མེད་སོགས་ཀྱིས་གསར་རྩོམ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་མགོན་པོ་ལྷ་ཡི་སྡེ་རོལ་
 ནས་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་དར་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་པར་སྡོད་བྱེད་ཐུབ།

དེ་བཞིན་དེ་སྐབས་སྐྱ་གར་ཡུལ་དབུས་དབང་དུ་བསྐྱར་བའི་ཡ་བ་ནི་རྒྱལ་རིགས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་
 བོ་མི་ལིན་ཏ་ (Milinda) དང་ཁོང་གི་མཆོད་གནས་ན་ག་སེ་ན་ (Nagasena) གྲི་བ་དང་
 གྲིས་ལན་ན་མས་མཆོད་གནས་ཉིད་ཀྱིས་ཡིག་ཐོག་དུ་བཀོད་པ་མི་ལིན་ཏ་པན་ཏྲ་
 (Milindapanho) ཞེས་པ། བོད་སྐད་དུ་མི་ལིན་ཏས་ཁྱས་པའི་བཟུན་བཅས་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
 རྒྱལ་པོ་ཁོང་གི་གྲི་བ་ཁྱས་པ་ན་མས་ནི་ནང་དོན་ཟབ་ཅིང་ཕྱགས་སུ་མ་ལྟར་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་
 ཡོངས་ཁྱབ་གྱིས་བསྟོད་བཟུགས་ཐོབ། རྒྱལ་པོ་དེ་བྱོན་པའི་དུས་རབས་ནི། ལོ་རྒྱུས་མཁས་པ།
 W.W.tan ཨ་ ཨ། ཐ་ཨིན་ནིའི་བཞེད་ཚུལ་ལ། བྱི་ལོ་སྤྱི་གྱི་ལོ། (166 -150 BC) ལོའི་བར་
 རམ། ཡང་ན་རྒྱ་གར་ལོ་རྒྱུས་སློབ་ན་རའིན་ (A.K.Narain) འདོད་ཚུལ་ལ་ནི། བྱི་ལོ་སྤྱི་གྱི་
 བྱི་ལོ་ (155-130 BC) ལོའི་བར་དུ་ཡིན། དེ་ལྟར་ལྷགས་ཟུ་བྱི་གང་ལྟར་ཡང་བྱི་ལོ་སྤྱི་གྱི་
 དུས་རབས་གཉིས་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་ཁེལ་འདུག འདི་ནི་ (History of India) རྒྱ་གར་བྱི་ལོ་
 རྒྱས་རྒྱ་ནག་ཡིག་ཐོག་དུ་བསྐྱར་བ། (中国青年出版社) གྲུང་གོ་གཞོན་ནུ་པར་སྐྱུན་ཁང་
 བས་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི། (ཤ 90 བ 6)

བཟུན་བཅས་དེའི་ནང་དོན་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སློབ་པའི་ལྷགས་དང་
 མཐུན་པར་མང་དུ་འབྱུང་ཞི། དཔེར་ན། དེ་ལ་གཟུགས་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་བྱུང་བ་ཡོད་དམ་
 ཞེས་ཁྱས་པ་དང་། དགེ་སློང་གིས་སླས་པ། ངའི་རྒྱལ་པོ། དེ་ནི་ངས་པར་ཡོད་དོ། གང་ལ་མིག་དང་
 གཟུགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལྷ་བ་ཡོད་ལ། གང་ལ་མཐོང་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རེག་པ་ཡོད་ལ། གང་ལ་རེག་
 པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཆོར་བ་ཡོད་ལ། གང་ལ་ཆོར་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྲིད་པ་ཡོད་ལ། གང་ལ་སྲིག་པ་
 ཡོད་པ་དེ་ལ་ལེན་པ་ཡོད་ལ། གང་ལ་ལེན་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྲིད་པ་ཡོད་ལ། གང་ལ་སྲིད་པ་ཡོད་
 པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། ཆ་བ་དང་། ཤི་བ་དང་། སྐྱུ་བསྐལ་དང་། སྐྱེ་སྐྱགས་འདོན་པ་དང་། ན་བ་
 དང་། སྐྱུ་བསྐལ་སོགས་འབྱུང་ལ། གང་ལ་མིག་དང་གཟུགས་མེད་པ་དེ་ལ་མཐོང་བ་མེད་ལ།
 རེག་པ་མེད་ལ། ཆོར་བ་མེད། སྲིད་པ་མེད། ལེན་པ་མེད། སྲིད་པ་མེད་ལ། གང་ལ་སྲིད་པ་མེད་པ་
 དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་བ་དང་། ཤི་བ་དང་། ན་བ་དང་། སྐྱུ་བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་ཆད་པ་དག་
 འབྱུང་བ་མེད་དོ་ཅེས་དང་། (“Are there any formations that are

produced?”Certainly, O king. Where there are an eye and also forms there is sight; where there is sight there is contact; where there is contact there is feeling; where there is feeling there is craving; where there is craving there is attachment; where there is attachment there is becoming; where there is becoming there is birth, old age, death, grief, lamentation, pain, sorrow and despair. However, where the eye and forms are not, sight is not; contact is not, feeling is not, craving is not, attachment is not, becoming is not; and where there is no becoming there is no birth, old age, death, grief, pain, sorrow or despair.”)

དེ་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ནང་དོན་དབྱུང་མ་དང་མཐུན་པ་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མཁས་དབང་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་རྩིས་དེ་གསུམ་མ། (བོད་སྡེ་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་དཔེ་སྟུན་ཁང་ནས་བསྐྱུན་པ། དེ་བ་དང་པོའི་(ཤ 313 བ 4) པའི་ནང་)ལ་གསལ། (འདི་ནི་འཕགས་པ་བགྲེས་མོས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་འབྲ་པོ་ཡོད།) དེས་ན་སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་དུས་རབས་གཉིས་པའི་ནང་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དབྱུང་མའི་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་གཞུང་ཡོད་པར་གསལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ལྷ་འདས་པའི་འོག་ཙམ་དུ་བྱོན་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བརྒྱ་དང་། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་གྱི་སྐབས་ཙམ་ལ། བཅུན་པ་དགའ་བོ་དང་། བཅུན་པ་དམ་པའི་སྟེ་དང་། བཅུན་པ་ཡང་དག་བདེན་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་སེམས་ཙམ་གྱི་སྟོལ་བབྱང་ཞིང་བཟླན་བཙོས་མང་དུ་བཅུམས་པ་དང་། འདི་གསུམ་ལ་མདོན་པར་ཀུན་བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་རྣམས་ཞེས་གྲགས་པ་རྣམས་དང་།

དུས་རབས་གཉིས་པ་ནས་དུས་རབས་གསུམ་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་(170~270) སྟོབ་དཔོན་ཨ་ཡ་དེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལས། ཆ་ཤས་ཅན་ཞེས་བྱུང་མེད་ཅིང་། སྤ་རབས་རྩལ་རྣམས་མེད་པ་དང་། །སོ་སོ་སྤང་བ་དམིགས་མེད་དང་། །ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ཆི་ལམ་

འདྲ། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། རྣམ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད། སོགས་གསུངས་
ནས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་ལྔ་ཚོལ་དུ་བཞག་འདུག་པ་སོགས་ཀྱིས་ལྷགས་
སྒོལ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མགོན་པོ་སྐུ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ཡོད་པར་གསལ་བར་
མཆོན་ནོ། དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲོན་པའི་མགོན་པོ་སྐུའི་གཞུང་རྣམས་དང་། ཆོས་རྣམས་
སེམས་ཅམ་དུ་སྒྲོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཁུངས་ལུངས་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་
བ་ཡང་དེར་བྱད། ཁོང་རྣམས་ལ་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་དུ་གྲགས་པ་ཡང་། སྒྲོན་མ་ཡོད་ཀྱང་
མདོར་བསྟུས་པའམ་དེ་ཅམ་རྒྱས་པ་མེད་པ་ལ། ཁོང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷགས་དེ་གསལ་བར་
བྱས་པ་དང་། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒྲོན་ནས་དོན་དེ་གསལ་པོར་གཏན་ལ་ཕབས་ནས་
གྲུབ་མཐའ་རང་རྟའི་ཚུགས་པར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཁོང་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་
འབྱེད་དུ་གྲགས་པ་རེད། དེས་ན་བྱེད་ཀྱིས་བཤད་པའི་མཚུབ་མོ་འཇུགས་ས་མེད་པ་དང་།
ཁུངས་ལུང་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སོགས་ཆོག་ཁམ་ཆེན་པོ་དེ་ཆོ་ནི་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་སྒྲོང་
གཏམ་འབའ་ཞིག་གོ།

ཆ་བོ། གཟུང་དབྱིག་གཉིན་སྐྱ་ན་གཞོན་དུས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བར་ན་ཚྱོད་པ་ཇ་དྲག་ཆེ་བའི་
སྒྲང་ཡིན་པ་འདིས་སྐབས་དེར་ཐེག་ཆེན་ས་ཐོག་དུ་བྱད་ནས་དུས་ཡུན་མི་རིང་བ་ཤེས་བྱབ།
ལན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་གྲགས་སུ་གྱུར་ནས་ཡུན་རིང་བྱང་ག་ཚོད་སོང་ཡོད་པ་ནི་གོང་དུ་
བཤད་པ་དག་གིས་འབྲས་ལ། ཚྱོད་པའི་རྩ་བ་ཅམ་ནི་སྒྲོན་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཚྱོད་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་
རྩ་གྱུར་པ་ནི་མགོན་པོ་སྐུ་ནས་མགོ་བབྱང་བ་རེད་འདུག་སྟེ། ས་ཐོག་དུ་བྱད་ཅིས་པའི་ཆོག་ལ་
བཞུས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་འདུས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སོགས་མང་ཆེ་
ཤོས་ས་འོག་དང་སྐུ་ཡུལ་ནས་བྱང་བ་ལ་བེར་བ་སྒྲུང་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ན་དེ་དག་
ཡིན་པས་ག་ལ་བྱབ་ཏེ། ལྟ་དང་རྩི་བའི་ཡུལ་སོགས་ཡུལ་ཁམས་གཞན་དག་ནས་གདན་དྲངས་པ་
ཡང་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སོ། དེས་ན་ས་ཐོག་དུ་བྱད་ཅིས་པའི་ཆོག་
འདི་ཡང་ཏ་ཅང་ཅིང་རྒྱལ་ཞིག་དུ་འདུག་གོ།

ཆ་བོ། དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་སྐུ་སྐྱབ་ཁོང་འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་དུས་སྐུ་འཁུངས་ཤིང་

དགྲ་གངས་རྒྱལ་བརྒྱུ་བཟུང་བར་དུ་བཞུགས་པ་སོགས་ནི་གཏམ་རྒྱུད་ཅུང་ཙམ་དང་། དགྲ་བརྒྱུ་ཙམ་དུ་
འབྲུངས་ཤིང་སྟོང་ཕྱག་ཡས་མས་སུ་གྲོངས་པ་ནི་དངོས་དོན་དུ་བབྱང་ན་འགྲིག །

ལན། དབྱིག་གཉིན་འཇིག་རྟེན་དུ་ཐེབས་སྐབས་ཐེག་ཆེན་ཡོངས་གྲགས་སུ་དར་ནས་ཀྱང་མི་ལོ་
བཞི་བརྒྱ་ཙམ་སོང་བེན་པ་ཡོངས་གྲགས་ལ། དུས་ལུན་རིང་པོ་སོང་མེད་པ་གང་གིས་གྲུབ། དེ་
བཞིན་མགོན་པོ་ལྷ་ཡང་འདས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་སོགས་ལ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེས་འབྲས།
མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་དགྲ་ལོ་རྒྱལ་བརྒྱུ་བཟུང་བཞུགས་པ་ཞིག་དང་། ལུས་བརྒྱུ་བཞུགས་པའི་བཤད་སྟེན་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ག་རེ་ཡིན་ན་ཡང་ཏཱ་ར་རྒྱ་མཐོང་གི་ཕྱི་ལོ་ཆེས་པ་ཡིན་གསུང་པ་ལྟར་ན། མི་ལོ་
སུམ་བརྒྱའམ། མི་ལོ་ཆིག་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་རེད་འདུག དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆོ་ཆད་རིང་པོ་
ཞིག་བཞུགས་ཡོད་པར་སྤང་ལ། མི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ལུན་ཆད་ཏེ་ཅང་
རིང་ལ། ཡིན་ན་ཡང་མི་སྤྱི་པ་ག་ལ་ཡིན། ལྷག་པར་མི་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ནི་མི་ཆོ་རིང་པོ་
ཐུབ་མཁན་ལ་སྟོས་ན་དེ་འདྲའི་ཏེ་ལས་དགོས་པ་གང་ཡང་མ་རེད། འདི་དག་གི་སྐོར་རུང་ཙམ་
འོག་དུ་འཆད། དེས་ན་གཏམ་རྒྱུད་ཙམ་དང་སོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་གི་རིན་ཐང་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་
ཟད།

ཆ་བོ། མཁས་དབང་དགེ་ཆོས་ལགས་ཀྱིས། ལེགས་ལྷན་དང་ཆོས་གྲགས་སོགས་གསང་ལྷགས་ལ་
ཆ་རྒྱས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་རབས་བདུན་པའི་གཡས་གཡོན་ཙམ་ལ་ཡང་ཡོངས་
གྲགས་སུ་གསང་ལྷགས་ནང་བསྐྱར་གནང་བའི་མགོ་པལ་ཆེར་ཚུགས་མེད་པ་འདྲ། ཕྱིས་སུ་ནི་
སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་མཆན་འཁོད་པའི་གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་དང་། ཟླ་བའི་མཆན་འཁོད་པའི་
སློན་མ་གསལ་བ་སོགས་མང་དུ་དར་ཡང་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་གསུང་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོ་ནི་ལྷ་
སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་འདས་ནས་མི་ལོ་བརྒྱ་སྐོར་མང་པོ་སོང་རྗེས་གཞི་ནས་དོན་པ་ཡིན་འདུག་པའི་
ཕྱིར། སློང་བཙན་གྱི་བཀའ་ཆེམས་དང་། པད་མའི་བཀའ་ཐང་བཟུང་བ་དག་དང་འདྲ་བར་སློབ་
དཔོན་གོང་མའི་མཆན་གཡར་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

ལན། དགེ་ཆོས་ལགས་ཀྱིས་ལེགས་ལྷན་དང་ཆོས་གྲགས་གསང་ལྷགས་ལ་ཆ་རྒྱས་མེད་པ་གང་
ནས་ཤེས་པ་རེད། ཁོང་རྣམ་པ་བཀའ་མོལ་གནང་སྟུང་བ་ཞི་རེད། དེ་མེན་དགེ་ཆོས་ཀྱིས་མཇུག་

བའི་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང་མ་ལས། རྩོན་དང་ད་ལྟའི་བར་ཡུལ་སོ་སོའི་ཡིག་རིགས་བཤད་པ་
 ཞེས་པ་ལས། ཤ ༢༤༤ དེ་བྱིར་ཐུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སྤང་ན་ནམ་པར་སྤང་མཛད་རིང་བ་འགྱུར་བ་
 ལ་ཁག་མི་འདུག་སྟེ། འདིར་ཅུང་ཟད་དཔུང་ན། རྟོག་གི་འབར་བ་མཛད་པ་པོ་ནི་འགའ་ཞིག་
 གིས་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གངས་སུ་བྱས་མོད། རྟགས་ལ་རྒྱས་མེད་པ་ལྟར་མཛད་དེ། གང་གི་མིང་ཅམ་
 བཛྲོད་པ་ཡི། རྟེན་བྱ་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚ་བ། སོགས་ཀྱིས་དབང་ཕྱག་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྤོང་པ་
 མཛད་པས་ཁོང་གིས་ལྔར་ཐོབ་པའི་རང་ལྷགས་ལ་གསང་དབང་དང་ཤེར་དབང་ཕྱགས་ལ་ཤར་
 ཆོ་དེ་ཅམ་དུ་མི་གསུང་། དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡང་གྲུབ་ཆེན་ཡིན་མོད། དེ་འདྲ་བ་ལན་ཁ་
 ཡར་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་བྱ་ནི་ལྟགས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཀྱང་། བདུད་
 མོ་ལ་སྤོང་པའི་འཁོར་ལོ་སོགས་བལྟས་ཆོ་རྩ་ལྟར་སོགས་ལ་ཕྱགས་སྤང་ཡང་མེད་པ་ལྟར་འདུག་
 ཡང་ན་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྤོང་པ་ལ་དམིགས་བསལ་འདྲ་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཤེས། སུམ་ལྗན་རྩོ་
 རྩེ་འཛིན་པ་མང་པོས་བྱད་མེད་དེ་ལ་སྤོང་པ་ཅི་བས་ཆེ་བ་མཛད། འོན་ཀྱང་རྩེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་
 ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་པ་ན་གཅིག་ཡན་ཆད་སྤུན་གྱིས་བཅོའ་བ་དེའི་གསུངས་ན་དེ་འདྲ་བ་
 ཆེད་གཏེར་གྱིས་བྲིས་པར་མི་སྤང་ངམ་སྟམ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པས། དེའི་ནང་ལ་དགོ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་གྱིས་ལེགས་ལྗན་ཆོས་གྲགས་ལྟགས་ལ་རྒྱས་མེད་པར་བཤད་མི་འདུག་པར་མ་ཟད། རྒྱས་
 ཡོད་པའི་ཆོད་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་དང་མཉམ་དུ་བཞག་འདུག་ གལ་
 སྤོང་བྱིང་གྱིས་རྒྱས་མེད་པ་ལྟར་མཛད་ཟེར་བའི་ཆོག་དེས་དེ་འདྲ་གསུང་པ་རེད་དུན་ན་བྱིང་ལ་
 ཁག་མེད་ཀྱང་། གོང་འོག་བསྟླེགས་ནས་སྟོས་དང་དེ་ལྟར་མིན་པ་ཤེས།
 ལེགས་ལྗན་བྱིང་གྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་དབུ་མ་སྟོང་པོའི་འགྲེལ་བ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས།
 དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་པའི་འདོད་པ་བཛྲོད་སྐབས། ཅི་ལྟར་དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་སྟེའི་ནང་ཆོན་
 དོན་གྲུབ་པ་ནམས་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྟེ་སྤོང་འདོན་པ་ན་དགོ་སྤོང་དག་ངའི་སྒྲ་ན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་བྱམས་པ་འདི་ལ་དད་པས་གང་བྱམས་པ་ལ་མངོན་པར་
 ཕྱག་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ང་ལ་ཕྱག་བྱས་པ་དང་
 མཆོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ང་གང་དག་གི་སྟོན་པ་ཡིན་པ་དང་། གང་དག་གི་མཆོད་གནས་

སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་འདི་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱ་བ་
 དང་མཚན་པ་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྒྲོང་དང་། དགོ་སྒྲོང་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་
 བསྟེན་མ་དང་། འཁོར་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་འདི་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱའོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐོས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱུ་དུས་
 གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས། རྒྱལ་ཚབ་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཅག་སོ་སོ་ནས་ཕྱག་བགྱེད། །ལྷ་སྤྱོད་དང་ལམ་སྤྱོད་ན་གནས་པ་དེ་
 དག་ལ་ཡང་ཕྱག་བགྱེད་ཞེས་བྱ་བ་དང་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ལུངས་བཤད་སྐབས། ཞེས་
 འཕགས་པ་དགོ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་ལྷན་ཤར་གྱི་རི་བོ་ལ་གནས་པ་གང་དག་ལ། ལས་ཀྱི་ཡུལ་
 འཁོར་ན་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷན་ལས་བྱང་ངོ་། །
 སོགས་གསལ་བས་རིག་པ་འཛིན་པའི་ལྷན་ལྷན་དེ་སྐབས་ནས་ཡོངས་གྲགས་སུ་གསལ་བས་ལེགས་
 ལྡན་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིག་འཛིན་ལྷགས་ཀྱི་ལྷན་ལྷན་གོ་ཐོས་ཡོད་པ་དང་ཆ་རྒྱས་ཡོད་པ་མ་
 ཟད་དེའི་ལྷན་ནས་ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། དགོ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་ལྷན་པའི་ནང་ཆོན་དོན་གྲུབ་རྣམས་
 ཀྱིས་རིག་པ་འཛིན་པའི་ལྷན་ལྷན་འདོན་པ་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །ལྷན་དགའི་པར་མ།
 དབྱ་མ་ཇ་དུམ་པ། ཤ 175 ཨ ༦ (Vol,p.349.1,6) འདིར་བཤད་པའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་ལྷན་
 ལྷན་ཞེས་པ་པལ་ཆེར་བྱ་རྒྱུ་ཀྱི་སྐོར་རྣམས་ཨེ་ཡིན་སྟེ། རྒྱ་མཚན། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། འདི་
 སྐད་བཅོད་པར་ཡང་ལུས་ཏེ། གཟུངས་ལྷགས་དང་། གསང་ལྷགས་དང་། རིག་ལྷགས་རྣམས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་ངག་དུ་བཅོད་པ་དང་། བསམས་པ་དང་། བསྟོམས་པས་
 ལྷག་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མདོ་
 ལྷན་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དབྱ་མ་རིན་ཆེན་སྟོན་
 མེ་དེ་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས་བྲིས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ནང་དུ་ནི། ལྷགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐོར་མང་ཙམ་
 བཤད་འདུག དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ནི་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡང་སྟོབ་ཡིན་པར་
 གྲགས་པས། བྱོན་པའི་དུས་ཡང་ག་ཚད་བྱི་ཡང་དུས་རབས་གསུམ་པའི་མཆུག་གི་མེ་ཡིན་པས་
 དུས་རབས་དྲུག་པའི་ནང་ལ་བྱོན་པའི་ཚས་གྲགས་དང་མཉམ་དུ་ཅི་ལ་སྦྱར། འདི་ཐད་ལ་ལོ་

ཚེགས་ལ་མི་འཐུན་པ་ཡོད། ཁྱུངས་ཁ་ཤས་ལས་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ནི་ཕྱི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་
 རས་དྲུག་བརྒྱའི་ནང་གི་མི་ཡིན་པར་འདོད་ལ། c. 500 – c. 578 ཁོང་ནི་སུ་ལྷ་རྟེན་ཅེས་
 བ་ཞིག་གི་སློབ་མ་ཡིན་པར་འདོད། Samgharakṣita འདིའི་སྐོར་ལ་དོགས་གནས་མང་དུ་
 འདུག་ཀྱང་སྐབས་ཤིག་ལ་བཞག་གསང་འདུས་རིམ་ལྔ་དང་། སློན་གསལ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་
 རི། ང་ཚོའི་ཤེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་ནི་ལྷ་སྐྱབ་ཞབས་དང་ཆེ་བ་གྲགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་
 འདུག་བཟུན་བཅས་འདི་གཉིས་ཀའི་མ་ཕྱི་ལེགས་སྐུར་སྐད་དུ་བཞུགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཚེག་
 འགོས་དང་གཙོད་མཚམས། རྩོམ་གཤིས་གང་ལ་བཟུངས་ཀྱང་ཅུ་ཤེར་དང་མཚུངས་པས་ལྷ་སྐྱབ་
 དང་ཆེ་བ་གྲགས་པའི་གསུང་ཡིན་པར་བཤད་མཁན་ཡང་ཡོད། གལ་སྲིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྐྱབ་
 དང་ཆེ་བ་གྲགས་ཞིག་ཁྱོད་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བཞག་རྒྱ་ཡོད་ན་ཞོག་
 དང་། སློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཀུན་གྱིས་དང་ལེན་བྱེད་ངེས། ལྷ་སྐྱབ་འདས་ནས་མི་ལོ་བརྒྱ་སྐོར་
 འདས་རྗེས་གཞི་ནས་དོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ཡང་བྱབ་པ་གང་ཡང་མེད། །ལར་
 གཞི་ནས་དོན་པ་ཡིན་པ་ཡང་སྤྱད་ཤེས་པ་རེད། རེ་རེ་བཞིན་ར་སློད་དང་གཟུར་གནས་མཁས་
 པའི་རྟགས་དེ་ནས་དོད་འོང་། མཁས་དབང་དགོ་ཚས་ཀྱིས་འདི་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཞིག་གཏམ་
 རྒྱུད་གསེར་ཐང་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གཞིར་བྱས་ནས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ནི་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམ་དག་ཞིག་བཞག་མེད་པས་སོ། །

ལར་མཁས་དབང་དགོ་ཚས་ཁོང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁུན་པ་རྒྱས་པའི་མཁས་པ་ཚད་ལྡན་
 ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཁོང་གིས་གསུང་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུལ་མེད་ཡིན་པས་ག་ལ་བྱབ། དཔེར་མཚོན་
 ཅུང་ཟད་ཁྱུས་ན། སིང་ག་ལའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤིང་འདི་ན་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་གི་
 འཕོ་བ་ཡང་མེད། སོགས་དང་། གོ་ལའི་བྱང་ཆ་མ་ལུས་པ་ཟད་པས་རྩྭ་བཟོད་མཐར་ཐུག་གི་ཆོ་
 ན་ཉིན་ཀྱང་མི་འགེང་ན་གིབ་མ་ཡང་རང་རེ་ལས་གོ་བསྟོན་ཉི་བྱང་ནས་རྩྭ་འབབ་སོགས་
 གསུངས་འདུག་ཀྱང་། སིང་ལ་ནི་གོ་ལ་བྱང་མའི་སྤིང་དུ་ཡོད་པས་གོ་ལའི་བྱང་ཆ་མ་ལུས་པ་རྒྱ་
 མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཟད། གོ་ལའི་དཀྱིལ་ཐིག་དམར་ལམ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱས་པ་ཡིན་
 ན་མི་འཐད་དོ། །གོ་ལའི་བྱང་ཆ་འཕྲེད་ཐིག་བརྒྱད་པའི་སྤིང་ཡོད་པས་ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་

མེད་པ་ཡང་བཤད་དཀའ། ལྟོ་བཤོད་མཐར་ཐུག་ཚེ་ཉི་མའི་ཐད་འཕྱོ་ནི་ལྟོ་ཡི་འཕྲད་ཐིག་ཉར་
 རྒྱག་པའི་སྟེང་ནས་ཡིན་པས་སིཿ་ལ་ཅུ་གྲིབ་མ་སྟོ་ནས་བྱང་དུ་འབབ་དགོས་རྒྱ་ལ་གལ་སྲིད་
 རང་རེ་ལས་གོ་བསྐྱོག་ཏེ་གྲིབ་མ་བྱང་ནས་སྟོ་ཅུ་འབབ་ན་དེ་ནི་ལྟས་ངན་ཞིག་ཡིན་རྒྱ་རེད།
 དེ་བཞིན་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང་མ་ལས། སྐར་ཕྱིས་བཙེ་སྟོལ་པལ་ཆེར་གླི་རིག་གི་སྟོན་པ་མྱིས་
 ཏོལ་གྱི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་གར་དུ་བྱུང་བས་སོགས་དང་། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་ལོ་སྟོང་དང་
 བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་གི་གོང་རོལ་དུ་སྐྱེས་ཤིང་སོགས་བཤད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གལ་སྲིད་དེ་གླི་
 རི་སའི་སྟོན་པ་ཨེ་རིས་ཐོ་ཐལ། Aristotles ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་དེ་ནི་བྱེ་ལོའི་སྟོན་གྱི་དུས་རབས་
 (384~322 BC) མི་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ལས་བྱེ་ལ། གལ་སྲིད་དེ་མ་ཡིན་པའི་དེ་འདྲའི་མི་སྟོ་
 སྐད་གྲགས་ཅན་ཞིག་རྒྱབ་ཕྱོགས་གླི་རི་སའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་ནི་མི་འདུག་གོ། །དེ་བཞིན་དེབ་དང་
 བོ་ལས། (གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང་། ཤ 87) ལྷང་བཟུན་འདི་ལ་གཞི་བཅོལ་བའོ། རང་གར་སྟོ་
 བཅོ་བྱས་ཏེ། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱ་ལྡ་ཆོགས་སུ་སྐྱེས་པ་བཀྲ་མི་ཤེས་པར་བསམས་ནས་རྒྱར་
 བསྐྱར་བས་བོད་དུ་བྱིར་ནས་རྟེན་པ་ལ་གཉའ་བྲི་བཅན་པོ་ཡིན་སོགས་བྲིས། ལར་སྐྱུན་ལྡ་སྐྱེས་པ་
 བཀྲ་མི་ཤེས་པར་བཤད་པ་འདི་བོད་ལ་ནི་ཆེས་ལྡ་བོའི་དུས་སུ་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་འདུག་
 མོད། གང་ལ་བཟུས་ཀྱང་ཡུལ་གཞན་དུ་སྒྲོས་ཀྱང་མེད་ལ། སྐྱ་སང་བྱ་ལྡ་སོགས་བཀྲ་ཤེས་པའི་
 ཆོད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་ནས་བོད་ལ་གྲེན་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་འདི་ཙམ་གྱི་
 མཐོང་རྒྱ་ཡང་མེད་པ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་འདུག། སྐད་ཆ་འདིའི་ཁྱད་པ་ནི་སྟོན་པ་དཔོན་ཤེས་
 རབ་གོ་ཆས་མཛོད་པའི་སྟོ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་འགྲེལ་ནང་དུ་གསལ་ལ། དགོ་ཆོས་ཁོང་གིས་
 བཤད་པའི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་བཤད་པའི་ལྷང་དེ་ལ་ཁྱད་པ་གཏུགས་པ་གལ་ཡིན། དེ་ལ་
 ཁྱད་པ་གཏུགས་དུན་པ་ནི་དུས་ཕྱིས་འགོས་ལོ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་གཞི་ནས་ཡིན་ལ།
 བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་ཉང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་དུས་རབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ནང་བཙུམས་པའི་ཆོས་
 འབྱུང་མེ་ཏོག་སྟེང་པོ་སྤང་ཕྱིའི་བརྒྱད་ལས་གསལ་བར་བྱུང་ལ། དེ་ཡང་ (ཤ 158 བོད་སྟོང་ས་
 མི་དམངས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་།) རྒྱ་གར་གྱི་བོད་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ལ། སྤས་རྒྱལ་པོ་ཤར་
 བའོ། །དེ་ལ་སྤས་གཉིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བོའི་རྒྱུད་ལ། བཙུན་མོ་དམ་པ་ལ་སྤས་ཤིག་བཅས་ཏེ་མིག་

བྱ་མིག་ལྟར་མས་ཀྱི་ཡར་འགོབས་པ་དབུལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་བ། གཡུ་ཡི་སྒྲིན་མ་ཡོད་པ། ལྷ་ཡི་
 གཞེངས་མཐོ་ལེགས་པ། སོ་དྲུང་སོ་འཁོར་བ་ཡོད་པ། ལག་པའི་སོར་མོ་ངང་བ་ལྟར་འབྲེལ་བ།
 གཞི་བརྩེད་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །དེ་ཡབ་རྒྱལ་པོའི་སྟན་དུ་གསོལ་བས། དེ་ལྟས་ངན་ཞིག་འདུག་
 པས་གསོད་ཅེས་པ་གནང་ངོ་། །དེ་ལ་སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་གྱིས་འདེགས་པར་མ་ཤོད་པར།
 ཟངས་ཁ་སྦྱར་དུ་བཅུག་ནས་ཤིང་སྟོམ་དུ་བྱས་ཏེ་མོར་སྒྲལ་དང་བཅས་པ་ཁུ་བོ་གང་གྲུ་ལ་བསྦྱར་
 གཏང་ངོ་། །དེ་གྲོང་བྱིར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཁུ་ཁ་ནས་ཞིང་པས་རྟེན་དེ། དེ་ནགས་ཁོད་དུ་གསོས་
 པས་དེ་མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས་རི་དྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅིང་ཟླ་བྱས། གཅན་གཟན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཟས་བསྐྱལ། ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགོ་དུད། བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐད་བཏོན་དོ། །དེ་ལ་
 རྒྱལ་བྱ་ན་རེ། འཁོར་ངན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ངའི་པ་སུ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། བྱིད་པས་ལྟས་ངན་དུ་
 བྱས་ནས་གསོད་ཟེར། སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསད་པར་ཁུ་ལ་བོར་བ་ཡིན་པས་ངེད་རྣམས་ཀྱིས་
 རྟེན་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བཤད་པས། ཡིད་མ་དགའ་ནས་གངས་ཀྱི་སྒྲག་དུ་བྱོས་པས། བྱང་ཕྱོགས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རི་ལྷ་རི་བྱང་མཐོའི་ཁར་བྱུང་། དེ་ནས་བལྟས་པས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་
 དབུས་ན་ཡུལ་ཡར་མོ་སྤྲ་བཞི། ལྷ་ཡར་སྤྲ་ཤམ་པོ་མཐོང་ནས་བསོད་ནམས་འོད་ཀྱི་དམུ་སྐས་
 ལས་བབས་ཏེ་ལྷ་རི་རོལ་པོའི་ཁར་བྱོན། དེ་ནས་བཅན་ཐང་སྟོ་བཞིའི་ཁར་བྱོན་སོགས་གསལ་ལ།
 འདི་ལས་ནི་ཁུ་བོ་གང་གྲུ་ལ་བསྦྱར་བ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཁུ་ཁ་ནས་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ནས་དེ་
 རྣམས་རིམ་བཞིན་བོད་དུ་བྱོས་པ་བཤད་པ་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་ཁུ་བོ་བོད་དུ་འབབ་པ་ཞིག་གི་ནང་དུ་
 བྱིར་ནས་འོང་བ་ནི་མ་བཤད། དེ་བཞིན་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས། སྐྱ་སེང་གིས་
 གསོད་པར་པངས་ནས་ཟངས་ནང་དུ་ཟས་སྟོམ་དང་གོས་དང་བཅས་པ་བསྦྱར་བ་ཞིང་པས་རྟེན་
 རྣམས་གསོས། བྱིས་བོད་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་རྩེ་མཇོད་ཟེར་ཞེས་འབྱུང་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་
 ལོ་རྒྱུས་གྲགས་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པ་འབའ་ཞིག་འཁོད་ཡོད།
 དེས་ན་མཁས་པ་དགེ་ཆོས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཁ་ཅིག་དེ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་དག་ཞིག་ལས་ཡིན་རྒྱ་
 རེད། དགེ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་ནང་ད་དྲུང་འདི་འདྲ་བའི་རིགས་མང་དུ་མཆིས། ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་
 སུ་མ་བབ་པས་མི་སྟོའོ།

ཚ་བོ། མཚུའི་རྒྱལ་པོ་ཐུང་ན་མེད་ཀྱིས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་ཚོས་ཀྱི་པོ་ཉ་བཀྱེ་སྐབས་རྒྱལ་བཟུན་
 དར་བའི་ཤར་སྟོ་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ཡུལ་གྱུ་ཁག་ཏུ་སྟེ་པ་མ་གཏོགས་ཐེག་ཆེན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
 ལན། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐུང་ན་མེད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་པོ་ཉ་མ་བཀྱེས་སྟོན་ལ་རྒྱལ་བཟུན་དར་བའི་
 ཤར་སྟོ་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ས་ཁུལ་དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་དར་ཡོད་པ་ཁུངས་ལྡན་གྱི་ཡིག་ཆ་
 གང་ནས་ཀྱང་བཤད་མི་འདུག་སྟུམ། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་ཚབ་བྱེད་ལྟ་བུ་དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་
 གྱི་གཏམ་བརྒྱུད་གསེར་ཐང་མ་ལས་བཤད་པ་འདིས་ཚོག་པས་དེ་བཞག་གོ།
 དེ་ཡང་གཏམ་རྒྱུད་གསེར་ཐང་མ་ལས། ལ་དེའི་སྟོན་དུག་གི་ཟླ་བ་ལ་བབ་པ་ན། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཨ་
 ཤོ་ཀ་དང་། གནས་བཟུན་མཚུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་བགོས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་ཀུན་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་པོ་ཉ་
 བཀྱེས་ཏེ། དེ་ལ་གནས་བཟུན་མཚུ་རྟེན་གྱི་ཟའི་ཡུལ་ཁ་ཆེ་ལ་བྱོན་ནས་གང་ཟག་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་
 དགོ་སྟོང་དུ་བསྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་སྟེལ་བར་བཤད་པ་དང་། འདི་དགོ་ཚོས་ཀྱིས་
 དག་བཅོམ་པ་ཉི་མའི་གྲང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་སེམས་ཞེས་གསུངས་འདུག རྒྱ་ར་རྒྱ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཚོས་
 འབྱུང་ལས། འདི་རྒྱལ་པོ་མ་སྟེས་དགའི་བུའི་བྱ། རྒྱལ་པོ་གཞུ་བཟང་གི་རྒྱལ་སྤྱིང་སྟོང་བའི་སྐབས་
 རྒྱ་བཤད་འདུག་པས་བཟྱག་པར་བྱའོ། །གནས་བཟུན་མ་དུ་དེ་བའི་ཡུལ་མ་ཉི་ཤ་མཚུལ་ར་བྱོན་
 ཏེ་གང་ཟག་སྟོང་ཕྱག་བཞི་ནང་པར་བཅུག་ཏེ་བཟུན་པ་སྟེལ། འདིར་འདོད་པའི་ཡུལ་ཆེན་པོ་བྱ་
 བརྒྱ་ནག་ཡིན་འགའ་ཞིག་ཟེར་ཟེར། གང་ལྟར་ཡང་ཚོས་རྒྱལ་འདིའི་རིང་ལ་རྒྱ་ནག་དང་། ཉི་
 རོང་། ལི་ཡུལ་སོགས་སུ་ཚོས་ཀྱི་པོ་ཉ་གསར་དུ་སྟེབས་ཞེས་བཤད། གནས་བཟུན་རྟེན་ཉི་མ་ན་
 མ་སར་བྱོན་ཏེ་སྟོང་ཕྱག་སུམ་ཅུ་དགོ་སྟོང་དུ་བསྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་སྟེལ། གནས་
 བཟུན་རྣམས་རྟེན་ཉི་མ་ཉི་ཤེས་ཏུ་བྱོན་ཏེ་དགོ་སྟོང་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་དང་། དེ་ལས་མང་བའི་
 དགོ་སྟོང་མ་དག་ཡུལ་དེར་དར། གནས་བཟུན་མ་དུ་རྟེན་ཏེ་ཡུལ་ཡོ་ནའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་སྟེ་བོ་
 འབུམ་ལས་ལྷག་པར་ནང་པར་བཅུག་ཏེ་བཟུན་པ་སྟེལ། འདི་ནི་ཡ་མ་ན་སྟེ་བྱི་སྤྱིང་སྟེ་རིག་གི་
 ཡུལ་ཡིན་ཞེས་དང་། གནས་བཟུན་མཚུ་འོད་དགོ་སྟོང་བཞི་དང་བཅས་ཏེ་ཡུལ་ཉི་མ་བརྒྱ་ཁ་
 བ་ཅན་དུ་བྱོན་ཏེ་འབུམ་ལྷ་ལས་ལྷག་པར་དད་པར་བྱས། གནས་བཟུན་སྟོང་དང་། ལྷ་རྟེན་
 གཉིས་ཡུལ་སུམ་ཆ་རྒྱ་མི་བྱ་བར་བྱོན་ཏེ། གང་ཟག་སྟོང་ཕྱག་དུག་ཅུ་བདེན་པ་མཐོང་བར་མཛད།

འདི་ལྟར་མ་དང་། རྒྱལ་ལ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་གྲགས་པས་དེ་ཡིན་ཟེར། ཁོང་དག་ཀྱང་རང་ཡུལ་དུ་
ཆོས་འབྱུང་བའི་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པ་བྱེད་སོགས་ནས། ལར་རྒྱལ་པོ་འདིའི་གོང་ཚམ་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཟུན་པ་ནི་པལ་ཆེར་ཡུལ་དབྱས་པ་ཚམ་གྱི་ཆོས་ལྷགས་སུ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ནས་བཟུང་ཏེ་
འཛམ་གླིང་ཀུན་དུ་བྱབ་པས་སྟོན་པའི་བཟུན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་
མ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་འདུག དེང་སྐབས་རྒྱལ་བཟུན་དར་བའི་འབར་མ་དང་།
རྒྱལ་ཏེ་ཐའེ་ལ་མྱ། གསེར་གླིང་ཏེ་དེངས་སྐབས། མ་ལེ་ཤེ་ཡ་དང་ཨི་ཕྱོ་ནི་ཤཡི་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་
ཀྱིས་མཆོན་པའི་རྩིས་སོར་རྒྱལ་བཟུན་དར་སའི་ཤར་རྩོ་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ས་ཁུལ་ལ། ཆོས་རྒྱལ་ཟུང་ན་
མེད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་གཏོང་བའི་སྟོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་དར་ཡོད་ས་ཞིག་ཡོད་ན་
གསུངས་སོགས་གནང་དང་། ང་རང་དཔེ་སྟེང་རག་རྒྱུ་ལ་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་ཡོད། ཆོས་རྒྱལ་ཟུ་
ངན་མེད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་བཀྱེ་སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཁམས་མང་པོ་དག་དུ་ཉན་ཐོས་དར་
ཡོད་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ཀུན་པལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་སྡེ་
པའི་ནང་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པས་བཞུགས་ཡོད་པས་ཐེག་ཆེན་མེད་པ་ག་ལ་གྲུབ།

ཆ་བོ། རྒྱ་ནག་གི་སློབ་དཔོན་ཐང་ལྷེ་སྟོང་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱིས་མདོ་སྐྱོར་མ་གཏོགས་གསང་
ལྷགས་ཁུར་མ་འོང་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་།

ལན། ཐང་ལྷེ་སྟོང་གསུམ་པས་མདོ་སྐྱོར་མ་གཏོགས་གསང་ལྷགས་ཁུར་མ་འོང་ཟེར་བའི་དོན་
དག་གང་རེད། ཁོང་གསང་ལྷགས་ལ་མ་མོས་ནས་ཁུར་མ་འོང་པ་རེད་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། ཁོང་གི་
སྐབས་སུ་གསང་ལྷགས་མེད་ནས་ཁུར་རྒྱ་མེད་པའི་དོན་རེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་མི་འཐད་དེ།
ཁོང་གིས་ཀྱང་། བྱ་རྒྱུད་གཟུངས་ལྷགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་གཟུངས་ཞེས་པ་དེ་ཁུར་ནས་འོང་བས་སོ། །ལྷགས་སྒྲ་མེད་རྒྱུད་སྡེ་ལ་ཟེར་བ་
ཡིན་ན་ནི། ཁོང་གིས་མ་ཁུར་བས་གསང་ལྷགས་མེད་པ་ག་ལ་གྲུབ། རང་རང་གི་འདོད་པ་བཞིན་
ཁུར་འོང་བ་ལས་ཐམས་ཅད་ཁུར་འོང་དགོས་པའི་བཀའ་སྲུང་ཀྱང་གཏོང་བྱབ་ཀྱི་མ་རེད།
གཉིས་པ་ལྟར་ན། མི་འཐད་དེ། དུས་རབས་གསུམ་པའི་ནང་། རྒྱ་ནག་ཅིན་ཅུབ་མའི་སྐབས། 晋

(316年—420年) དེང་སྐབས་བལ་ཡུལ་གྱི་མི་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དང་།

buddhabhadra359~429) ལི་ཡུལ་གྱི་རབ་བྱུང་ཀུ་མ་ར་རྗེ་བ། (Kumārajīva 344-413)

སོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ནམས་རྒྱ་ནག་གི་བཀའ་འབྱུང་དུ་གཟིགས་དང་ངེས་པ་
འདྲོངས་བར་འབྱུང་རོ། །གསང་ཐུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་
ལུན་འབྱེད་དུ་གྲགས་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ལ་གཟིགས་
དང་། དེ་ལས་མཆན་མེད་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་སྐོར་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་འདུག །
ལེགས་ལུན་བྱེད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་འདི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་བྱེད་ཆུང་བ་དེ་ཡིན་པར་
བཤད་མཁན་ཡང་ཡོད། །

ཆ་བོ། བོད་དར་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྐོར་དུས་ཕྱིས་སུ་ཡང་རྒྱ་གར་ན་མངལ་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱ་
མཆན་བཅས་ལ་ཐུགས་བསམ་དང་མོར་བཞེས་ན་གོ་བ་ནམ་ལངས་པ་ལྟ་བུ་རེ་འཆར་རྒྱ་ཡོད་
མོད་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་རེ་ལྡེ་ནག་པོས་མགོ་གཏུམས་མཚུག་གཏུམས་བྱས་པའི་མི་དག་ལ་ཅི་ཆ།
ལན། བོད་དར་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྐོར་དུས་ཕྱིས་རྒྱ་གར་ལ་མེད་པ་ཡང་མ་གྲུབ་ཏུ། དཔལ་བོ་
གཙུག་ལག་མེད་པའི་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལཱ་ལྷ་པ་གསང་ཐུགས་སྒྲིང་མའི་ཆོས་
ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་ལས་འདི་ལྟར་བྱུང་ཏུ། སྐྱེ་འཕུལ་སྡེ་བརྒྱུད་དང་། གསང་སྒྲིང་གི་འགྲེལ་བ་ཉི་
འོད་སེལ་བྱས་པ་ནམས་པར་ཅི་ཅུ་རས་བསྐྱར་བ་དང་། གསང་སྒྲིང་གི་སངས་རྒྱས་གསང་
བའི་འགྲེལ་བ་བེ་རོ་ཅ་ནས་བསྐྱར་བ་དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མར་བཤད་ཅིས་དང་། སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་ལྟེ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ་དང་ལུན་
དཀར་མ་གཉིས་ཀར་བཤད་ཅིས་དང་། སློ་ཉི་དང་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གིས་ཡང་དག་མེ་གཅིག་
དང་ཡང་དག་གི་འགྲེལ་བ་ཀུན་སྒྲིང་གིས་མཛད་པ་དང་། རྫོགས་ཆེན་ཁ་ཅིག་བསྐྱར་བ་བཅོམ་
རལ་བས་བཤད་དོ་ཞེས་དང་། དུར་པ་ཅ་བའི་དུམ་བུ་ཤང་བསྐྱེད་ཞིང་ནས་སློབ་དཔོན་པར་ལྷོ་རྒྱ་
དཔེ་དངོས་རྟེན་ནས་ས་སྐྱེ་པར་ཉམས་བསྐྱར་ཅིང་ཐར་ལོས་བལ་པོར་ཡང་རྒྱ་དཔེར་གཟིགས་
གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་ལུས་ལ། དུས་རབས་པའི་11-12 ལོར་བྱོན་པའི་ཐུགས་གསར་
མའི་གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་རྒྱུན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་རྫོགས་ཆེན་སྐྱེ་འཕུལ་གྱི་ཆོས་སྐོར་གསང་བ་སྒྲིང་
པོ་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྐོར་ཐོག་དུ་བཞུགས་པ་རྒྱ་གར་ན་འདུག་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་ལུས། སློན་གྱི་

ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡོད་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་བདེན་དཔང་བྱེད་མི་བྱེད་པ། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ཡོད་ན་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་ཁར་མིན་གྱི་སྒྲིཊ་དངོས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། ཨེ་ཡིན་
མི་ཏན་གྱི་སྒྲིཊ་གྲུབ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་ནང་ལ་ཡོད་དགོས་པ་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
དུ་མ་བཤད་པའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཐབས་ཤེས་མེད་དོ།

ཆ་བོད་ རྒྱ་གར་དུ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་འབྱུང་པ་སྐྱུ་ཡུལ་ནས་སྤངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་
མདོ་གསར་རྩོམ་གྱི་མཆོམས་བཞག་ཅིང་། ཅི་ལུ་པའམ་དུས་ཞབས་པས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མི་ཡུལ་
དུ་སྤངས་རྗེས་རྒྱུད་གསར་རྩོམ་གྱི་ཆ་སྤབས་ཞི་འཇགས་སུ་ཕྱིན་པར་གྲགས། འོན་ཀྱང་ང་ཆོ་བོད་
ཡུལ་ལ་མཆོན་ན་ནི་དེ་ནས་བརྩིས་པའི་མི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་གི་རྗེས་ཏེ་དུས་ད་ལྟ་ཡང་ས་ཆོས་
དོ་ཆོས་སྣ་ཆོགས་དོ་ལ་མཆོམས་བཞག་བྱེད་ཀྱིན་མེད་པ་འདིས་ང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་འདི་དུང་
ཡང་བར་སྤང་ཁམས་ནས་མར་འབབ་ཡག་བྱས་མེད་པའི་ར་སྟོང་བྱུང་ཡོད།

ལན་དེ་ བྱེད་ཀྱི་བཤད་སྟངས་ལ་གཞིག་ན། མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་འབྱུང་པ་གསར་རྩོམ་
བྱས་པར་འདོད་པར་མངོན་ལ། དེ་ཡང་ཞག་མེད་དེ། གནའ་ནས་ད་བར་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་མང་
པོ་ཞིག་དང་། དེང་རབས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་པ་སྟོམ་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་སྐྱུ་བཞིན་
འདུག་པས། བྱེད་རང་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལ་ངོ་མཆར་རྒྱ་ཅི་ཡང་མི་འདུག མགོན་པོ་
སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་སྐྱུ་ཡུལ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་འབྱུང་པ་སྤངས་རྗེས་མདོ་གསར་རྩོམ་གྱི་མཆོམས་བཞག་ཟེར་
ལུགས་ལ་བལྟས་ན། ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྟོང་གཞན་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ། ཐལ་པོ་ཆེ་
ལྟར་གཤེགས་པ། རྒྱན་སྒྱུག་པོ་བཀོད་པ་རྣམས་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་སྤར་དུ་
བརྩམས་པའམ། ཡང་ན་མགོན་པོ་སྐྱུ་ཡི་སྟོན་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་དག་གིས་མདོ་དེ་
རྣམས་བརྩམས་ཟེན་པར་མངོན་ལ། དེ་མིན་ན་མགོན་པོ་སྐྱུ་ནས་མདོ་གསར་རྩོམ་གྱི་མཆོམས་
བཞག་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོང་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དག་གང་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་སྐྱུ་
སྐྱབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་མེད་པ་དང་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཁུངས་
ལུང་མེད་པའི་ལུགས་སྟོལ་ཡིན་པར་འདོད་པར་བྱད། ཏཱ་ལ་ལ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་ལས།
བྱམས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་དང་། སྐུན་རས་གཟིགས་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་སོགས་ས་

བཅུ་ཉི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ལས་དངོས་སུ་ཆོས་གསལ་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལྷོ་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཤ་
 ལྷག་ཤི། བཅུན་པ་ཆེན་པོ་ཨ་བི་ཏ་ཀ་དང་། བི་ག་ཏ་རྩ་ག་རྩ་ཇ་དང་། དི་བླ་ཀ་ར་གུལ་དང་། རྩ་
 ལ་མི་ཏ་དང་། རྩ་ན་ཏ་ལ་དང་། དགོ་བའི་གཤེས་གཉིན་སྐྱོ་ཏ་ལ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྟོན་པ་ལྔ་
 བརྒྱ་ཅམ་བྱང་ངོ་། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འབྱམ། འདུས་པ་
 རྟོང་ཡོད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཕལ་པོ་ཆེ་སོགས་ནས་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་རྟོང་ཕྱག་བཅུ་
 གཉིས་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་ཁ་ཤས་ཤིག་གི་སྟེགས་བམ་ཡང་ལྟ་དང་། ལྟ་དང་། དི་ཟ་དང་། སྟོན་
 པོའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་གནས་ཐ་དང་རྣམས་ལས་སྟུའི་ཡུལ་ལས་བྱང་བ་ཤས་ཆེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 བྱང་ཞིང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། རྒྱ་ནག་གི་(人間佛教創造者， 印順法師) མི་ཡུལ་
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགོ་ཤན་ཆེན་པོ། ཡིང་རྒྱ་སྟོབ་དཔོན་སོགས་ཞིབ་འཇུག་པ་མང་པོ་
 ཞིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མགོ་ནི་བྱེ་ལོའི་སྟོན་གྱི་དུས་རབས་དང་པོའི་ནང་ནས་མགོ་ཚུགས་
 པར་བཤད་འདུག་པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་མང་པོས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོང་དེ་རྣམས་ཡོངས་གྲགས་སུ་
 བྱུར་པའི་མགོ་ནི་མ་མཐའ་ཡང་བྱེ་ལོའི་སྟོན་གྱི་དུས་རབས་དང་པོའི་ནང་ཡིན་པར་མངོན་ལ།
 མ་ཟད་བྱིད་རང་གིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་སའི་རྩལ་སྟོགས་པའི་ཞིབ་འཇུག་པ་དག་གིས། འཕགས་པ་
 བརྒྱད་རྟོང་པ་དང་། འཕགས་པ་རྩི་རྩེ་གཙོད་པ་གཉིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོང་རྣམས་ལས་ཆེས་
 ལྔ་ཤོས་ཡིན་པར་ཆོད་དཔག་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་ལ་དུས་ཆོད་ཀྱང་བྱེ་ལོའི་སྟོན་གྱི་དུས་རབས་དང་
 པོ་ནས་བྱེ་ལོའི་དུས་རབས་དང་པོའི་བར་ཡར་མར་ལ་བཞག་འདུག འཕགས་པ་བརྒྱད་རྟོང་པ་
 དང་། རྩི་རྩེ་གཙོད་པའི་མདོ་དེ་གཉིས་ལས་མ་བཤད་པའི་དོན་དམ་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 ཅིག་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་སྐུ་ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་པའམ་བྱིད་ཀྱི་ཆོག་སྦྱར་ལྟར་ན་སྐུ་
 འདྲན་བྱས་པའི་ཤར་བྱིན་རྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་ནང་ལ་ནི་མི་འདུག དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་རྒྱས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་བྱང་པར་ཅམ་རེད། མདོར་ན་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་དབུ་མ་རྩ་བ་སོགས་བསྟན་བཅོས་
 མང་པོར་བརྩམས་ནས་མདོ་དེ་དག་གི་དོན་རིགས་པའི་སྟོན་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་
 གསལ་བར་བྱས། སྐབས་མཐའི་རྒྱང་བཅུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱེ་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་
 ཟབ་མོ་དབུ་མའི་སྟོན་འབྱེད་དམ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་འབྱེད་ཅེས་ཡོངས་

སུ་གྲགས་པ་རེད།

དེ་བཞིན་ས་ཆོས་རྩོམ་ཆོས་ཆོས་ལྡན་ཡིན་ན་ནི་ཁས་ལེན་དུ་བྱང་ལ། དཔེར་ན་སྤྲུག་སྒྲིང་མའི་གཏེར་སྟོན་ཆོད་ལྡན་འགའ་ཡིས་སྒྲངས་པའི་ས་གཏེར་དང་དགོངས་གཏེར་རམ། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱིས་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་རོ་སྟོམས་སྒྲོར་དུག་གི་གཞུང་ལྟ་བུ་རེད། དེ་མིན་དེང་སང་། གནམ་ཡིག་ས་ཡིག་སྟོ་རྒྱལ་གྱི་པོ་པོ་ཡུལ་ནས་སྟོབ་དཔོན་པར་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་དང་། རི་བོ་བོ་རྒྱ་ལ་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་སོགས་ཆ་ལེ་ཆེ་ལེ་མང་པོ། ཡི་གེ་དེ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན་ཁ་ནས་ཁྲག་བསྐྱུགས་ཏེ་ཤི་བར་འབྱུར་སོགས་སྤྲུག་ར་སྤྲུག་ཆོག་གས་ཀྱིས་གང་བ་དག་དང་། དེ་བཞིན་རང་ཉིད་ལ་སང་ཉིན་གང་འོང་གི་མངོན་ཤེས་མེད་པ། ཆོ་ཕྱི་མ་དཔྱལ་བའི་ཡུལ་དུ་སོང་ནས་ཆོ་འདས་འདྲེན་ཚུལ། ཆོས་རྒྱལ་དང་ཁ་བརྒྱུད་ལ་ཆོས་སོགས་འདས་ལོག་གི་ཡིག་ཆ་འདྲ་མིན། མ་ཟད་ཤི་བོ་སྤྲུག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བྱེད་གི་ལས་སམ་ཡང་ན་སྐྱེས་ཡོད་ཀྱང་ཆོ་འདས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ལས་སྐྱབ་སྦྱང་མི་དགོས་པ། སྒྲོར་མོ་བྲི་ཆོ་ཡར་མར་གྱི་འགྲོ་སོང་བཏང་ན་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཆོག་ཆོག་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཏྲགས་གསུང་མཁན་རྣམས་ནི་ངེས་པར་དུ་བཀག་འགོག་བྱེད་དགོས།

ཆ་བོ། ཐེག་ཆེན་པའི་རང་སྐྱད་ལྟར་ན་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྒྲོར་སྦྱང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཁོང་དགོངས་པ་རྫོགས་མ་ཐག་སྟོ་བྱར་དུ་མི་ཡུལ་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་གཅིག་ཀྱང་གོ་རྒྱ་རིག་རྒྱ་མེད་པར་ཆགས་པས། སྤྲུག་གི་སྐུ་བོ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་སོགས་བྱ་ཐབས་ཟད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲུག་རྣམས་བསྐྱུགས་ནས་སྤྲུག་སྤྲུག་མིན་དྲི་བའི་ཡུལ་བཅས་སུ་ཐེབས་ཏེ། དུས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་འབྱུང་པོ་སྟོན་པའི་འཆོ་བ་རོལ་བཞིན་བཞུགས་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་འདུག

ལན། ཐེག་ཆེན་པའི་རང་སྐྱད་ལྟར་ན། སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྒྲོར་སྦྱང་བ་ནི། མདོ་སྤྲེད་དགོངས་པ་ངེས་འབྱེད་ལས་གསལ་བར་འབྱུང་ལ། ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་དགོངས་པ་རྫོགས་མ་ཐག་དུ་མི་ཡུལ་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་གཅིག་ཀྱང་གོ་རྒྱ་རིག་རྒྱ་མེད་པར་ཆགས་པས། སྤྲུག་གི་སྐུ་བོ་བྱམས་འཇམ་སོགས་བྱ་ཐབས་ཟད་

རས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་རྣམས་བསྐྱམས་ནས་ས་ཆ་གཞན་ལ་ཕེབས་པ་ནི་གསུངས་མེད་དེ། ལྷོན་
 པ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་སྡོད་རྣམས་བཀའ་ཡི་བསྐྱུ་བ་དང་པོ་བྱས་པའི་
 སྐབས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་གྱི་སྟོ་ཕྱོགས་བི་མ་ལ་སྟ་ལྷ་མ་ཞེས་པའི་རི་ལ་རྒྱལ་སྐས་འབྱམ་ཕྱག་བརྩ་
 འདུས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་གྱིས་མངོན་པ། བྱམས་པས་འདུལ་བ། ཕྱག་ན་རྩོ་རྩེས་མངོ་སྡེ་བསྐྱུས་པར་
 གྲགས་ལ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ཏེ། ཙྴ་བའི་སྤྱད་པར་
 བྱེད་པ་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་དཔལ་དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་དང་། བྱམས་པ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་བཀའ་བསྐྱུ་གསུམ་པའི་སྐབས་
 ལྟ་ཡང་། ལྷོན་པ་འདས་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ན། གནས་ཁ་ཆའི་ཡུལ་ཀུན་པ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་
 པར། སྤྱིན་བདག་ཇ་ལ་རྣམ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ཀ་ནི་ཤྲ་གས་བྱས་ཏེ། སྤྱད་པ་པོ། སུ་རྟེན་ལ་སོགས་པ་དག་
 བཅོམ་ལྷ་བརྒྱ། ལྷ་སུ་མི་ཏུ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་བརྒྱ། སོ་སའི་སྤྱི་བོའི་མཁས་པ་
 ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་འདུས་ནས་ཞལ་འདོན་མཛད་དེ་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་བཀར་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་ཞེས་གྲགས་པས་དེའི་སྐབས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་གོ་རྒྱ་རིག་རྒྱ་མེད་པར་
 ཆགས་རབས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མི་འདུག ཡིན་ན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དག་དང་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་
 རི་སྐས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དག་ལྷ་
 དང་། ལྷ་དང་། སྤྱིན་པོའི་ཡུལ་སོགས་བཤད་ཀྱང་ལྷ་མེན་ཡུལ་བཤད་ཡོད་མེད་བརྟག་དགོས།
 ཁོང་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གཞན་ཏུ་ཕེབས་ཀྱང་འབྱམ་པོ་ལྷོ་པོའི་འཆོ་བ་སྐྱེལ་ག་ལ་དགོས། འདི་
 སྐབས་ཁྱོད་གྱིས་ཁྱོད་རང་བྱམས་འཇམ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་པར་འབྱུལ་བ་མིན་ནམ།
 ཆ་བོད་ བྱམས་འཇམ་དབྱངས་བྱ་བ་འདི་དག་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱ་གར་ལྷང་པའི་ནང་ཏུ་ས་སྐྱེས་རྩོ་
 སྐྱེས་ཀྱི་མི་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གཞན་ནས་འབྱར་འོང་བའི་ལྷ་རེད་ཟེར་
 བཞིན་འདུག་ཟླ། རྩོན་ཏུ་དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་གང་ཡིན་བརྗོད་ཆོད་མི་ཐེག་པ་ཞིག་ཏུ་སྤང་།
 ལན་ བརྗོད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནི། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་
 དབུས་ཀྱི་ཆར་གཉོགས་པའི་ཡུལ་གཉན་ཡོད་དམ་རྒྱ་གར་སྐད་ཏུ་ སྤྱུ་འཕྱུ་ཕྱབ་པའི་མདུན་ཏུ་རབ་ཏུ་

བྱང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་མུང་འདས་ཀྱི་མདྲོ་རྒྱ་ནག་གི་བཀའ་འགྱུར་དུ་བཞུགས་པ་
 ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། (佛告跋陀波罗。此文殊师利有大慈悲。生于此
 国多罗聚落梵德婆罗门家。其生之时家内屋宅化如莲华。从母右
 胁出。身紫金色。堕地能语如天童子。有七宝盖随覆其上) སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟང་སྦྱོང་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་གྱུར་པ་
 འདི་ནི་སྦྱང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། ཁོང་ནི་གཉན་ཡོད་ཀྱི་གྲོང་འདིར་རྟོ་རོ་ཅུ་ལོ་ཞེས་
 པའི་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས། སྐྱེ་འབྱུངས་པའི་སྐབས་ཁྱིམ་ནི་མེ་རྟོག་པ་རྒྱ་ཅ་གྱུར་ལ། དུམ་
 ཀྱི་ཚེབས་ལོགས་གཡས་པ་ནས་སྐྱེ་བལྟམས། སྐྱེ་ལུས་གསེར་དམར་སྤྲུག་གི་མདྲོག་དང་ལྷན་པ། སྐྱེ་
 འབྱུངས་མ་ཐག་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་ཤེས་པ་ལྷ་ཡུལ་གྱི་བྱ་དང་འདྲ་བ། རིན་པོའི་ཆེའི་གདུགས་
 བདུན་དང་ལྷན་པ་སོགས་གསུང་འདུག དེ་བཞིན་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནི། རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་
 བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པའི་སློབ་མའི་གཙུག་པོ་རུ་གྱུར་ཅིང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་ལ་རྟག་དུ་བཙོན་པར་མཛད། ད་སྐབས་དགའ་ལྷན་སྟོ་ཡུལ་དུ་
 བཞུགས་སོགས་སྟེ་ཁེ་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་བྱུང་། (弥勒出身于南天竺婆罗
 门家庭是释迦牟尼佛的弟子，常修行菩萨道，现住兜率天兜率内
 院修行、说法) ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་ཡང་བཞུགས་ཆོག་ཏེ་ས་ཐོབ་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་ང་རང་ཆོ་དང་ག་ལ་འདྲ། དེས་ན་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཡིན་གཅིག་
 མེན་གཉིས་བཞུགས་ས་གཅིག་དུ་བཞུགས་དགོས་པའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད། འཇམ་དཔལ་རི་བོ་
 དྲངས་བསེལ་ལམ་རི་བོ་ཅི་ལྟ་དང་། བྱམས་པ་དགའ་ལྷན་སྟོ་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པ་དང་དེ་དག་
 རས་ཐེབས་པ་སོགས་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་བཛོད་ཆོད་མི་ཐེག་པ་གང་ཡང་མི་
 འདུག་སྟེ།

ཆ་བོད་ ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྟོན་པ་ཁོང་སྐྱེ་འཆི་འཕོ་འགྱུར་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ཅིང་། གདུལ་བྱ་
 འདུལ་བའི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་ཡོལ་བར་ནམ་དགོས་ན་ནམ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་།
 ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་དུས་ཆོད་མ་རན་གོང་ནས་ཆོས་འཁོར་སྟོང་བསྐྱོར་མཛད་ཅིང་། སྤས་ཀྱི་

ཐུ་བོ་ཚོ་སྐྱུག་ལོང་མེད་པར་སྐྱ་ཆེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་འགོ་བ་འདི་དག་ལ་འབྲེལ་བཤད་ཇི་ལྟར་
བརྒྱབ།

ལན། སྐུ་གྱི་ཐུ་བོ་བྱམས་འཇམ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་གོ་གཅིག་ཆོད་དེ་
ནམས་པལ་ཆེ་ཤོས་ནི། ལྷོན་པ་རང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཟུང་སའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་
བོ་རྒྱང་རྒྱང་ཡིན། དེས་ན་གཞན་ཞིག་བསྐྱུག་ག་ལ་དགོས།

ལར་སྐྱེ་འཆི་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ན་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་ཆེ་རིང་པོར་སྤྲོད་དགོས་པའི་ངས་པ་
མེད། འཇིག་རྟེན་དེར་ལྷོན་པ་རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་གཞན་
དུ་ཐེབས་ནས་དེ་དག་ལ་ལམ་བཟུང་གྱི་རེད་མ་གཏོགས། ས་སྟོགས་གཅིག་དུ་གཏན་འཇག་བྱེད་
ནས་ག་ལ་སྤྲོད་དགོས། དཔེར་ན་ང་རང་ཆོ་དོན་དག་མང་པོ་ཞིག་གི་ཆོད་དུ་གྲོང་པ་ཞིག་དུ་སོང་
ན། དེར་འགོ་བའི་དོན་གྲུབ་ཆར་ན། ས་དེར་ལས་ཀ་མེད་པས་ས་སྟོགས་གཞན་དུ་ལས་དོན་
གཞན་བསྐྱབ་པའི་ཆོད་དུ་འགོ་བའམ་ཡང་ན་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་པ་ཡིན་གྱི། ང་ལ་འགོ་
འདུག་རང་དབང་ཡོད་ཟེར་ནས་གྲོང་པ་དེའི་ནང་ལ་མི་ཆེ་གང་པོ་ཉལ་མི་འདུག་པ་བཞིན་ནོ། །
ཆ་བོ། དགྲང་གངས་དུག་བརྒྱ་བཟུ་བཟུགས་པའི་སྐྱ་ཆེ་ཞིག་ཡོད་ན་སྐྱ་སྐྱབ་ལས་ལྷོན་པ་ཉིད་ལ་མཁོ་
ཆེ་བར་མི་འདུག་གམ།

ལན། འདིར་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་ལོ་ཆོགས་ཡོངས་གྲགས་ནི་གོང་དུ་བཀོད་པ་དེ་ཡིན། བྱིད་རང་ཆེ་རིང་
པོར་འདུག་པ་ལ་ཉ་ཅང་སྤང་བར་འདུག་ཟླ། དེ་མི་སྤྲོད་པ་ག་ལ་ཡིན། (Guinness) ཇི་ནི་སི་
འཇམ་སྤྲོད་ཟེན་ཐོ་ཞེས་པའི་ནང་གི་བསྐྱུགས་གཏམ་ལྟར་ན། འཇམ་སྤྲོད་གི་མི་ཆེ་རིང་ཤོས་ནི།
རྒྱང་རྒྱང་དང་ལུས་གསའི་ཆོད་ལས་པ། ལི་ཆེང་ཡུན་ཁོང་རེད་འདུག་ལ། (气功养生家李
庆远) ཁོང་ནི་མི་ལོ་ ༢༥༩ འཆོ་བཟུགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་དྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལས་
མི་འདི་འཇམ་སྤྲོད་ Guinness) ཟེན་ཐོ་ནང་ཡོད་པར་བཤད་འདུག ཡིན་ཀྱང་ང་རང་གིས་
ཟེན་ཐོ་ཞིག་མཐོང་བ་དེའི་ནང་ལ་བཞག་མི་འདུག གཅིག་བྱས་ན་ཟེན་ཐོ་གཞན་ཞིག་ཡིན་རྒྱ་
རེད། དེ་ནི་ 1930 ལོར་སི་ཁྲོན་སྤོང་ཆེན་གྱི་དགོ་མཁན་ཆེན་མོ་དུའུ་ཀྲོང་ཆེན་གྱིས་ཁོ་རང་གི་
ཐོབ་ཐང་དཔང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྲིས་པ་ཡིན། ཁོང་ནི་ཆེང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཁང་ཞིའི་བྲི་ལོ་

བཙུག་པ་ལ་སྐྱེས་ནས། མིང་གོ་ལོ་ཉེར་གཉིས་ལོ་ལ་གྲོངས་པ་རེད། (1679-1935) ཁོ་རང་གིས་ཟེར་ན་ཁོ་རང་མི་ལོ་༡༧་ཡིན་ཟེར། ཁོང་པ་ཡུལ་ཡུན་ནན་ནས་ཡིན་ལ། ལོ་དགུ་བརྒྱ་ཡར་མར་སྐབས་སུ་སི་ཁྲོན་ཁའེ་རྫོང་ལ་གནས་སྡོད་ནས་བསྐྱེད་ལ། ཁོང་གྲོངས་རྗེས། པེ་ཅིང་གི་ཆགས་ཤོག་འགའ་ཤས་སྟེང་། སའི་གོ་ལའི་སྟེང་གི་མི་ཆེ་རིང་ཤོས། ཞེས་པའི་མིང་བྱང་བཀོད་ནས་བཀྲམ་པ་གྲགས། དེའི་སྐབས། ཇི་ནི་སི་འཛམ་གླིང་ཆ་ཆང་ཟེན་ཐོ་ཞེས་པའི་ལས་ཁུངས་གིས་ཐེ་ཆོམ་དང་སྐྱགས་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་རྗེས་སོར་ཞིབ་འཇུག་མང་པོར་བརྒྱད་ནས་དངོས་གནས་ཡིན་པར་སྟོན་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་ཆུང་མ་ལྔ་རྗེས་ཤི་བ་དང་མ་ཤི་བ་བཅོམས་ན་ཉེར་བཞི་དང་། བྱ་ཆ་ཤི་བ་དང་མ་ཤི་བ་བཅོམས་ན་180 ཅམ་ཡོད་པ་གྲགས། ཏུས་སྐབས་འདི་ཡིན་དུ་འདི་འདྲ་ཡོད་ན་ས་རྒྱའི་རྒྱས་པ་མ་ཉམས་པའི་སྟོན་གྱི་ཏུས་སྐབས་ལ་དགུང་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཅུ་བཅུགས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྟེན་དཀའ། ལྷག་པར་དུ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱུ་བ་ནི། སྤུན་དང་ཆེ་ཡི་སྦྱར་བ་ལ་མཁས་པའི་ཕུལ་དུ་བྱིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ལ། དེ་བཞིན་ཁོང་ནི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་བ་དང་། སེམས་སྦྱང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་ཡང་ཕུལ་དུ་བྱིན་པའི་བྱུང་འབྲས་ཅན་ཡིན་ལ། སྤུན་གྱི་སྦྱར་བ་དང་། ཅ་རྒྱུང་གི་རྒྱས་པ། སེམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ནི་མི་ཆེ་རིང་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡི་གཙོ་བོར་ཉིད་དུ་གནའ་ནས་ད་བར་གྲགས་ལ། ཁོང་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཆ་ཆང་མངའ་བས། མི་ལོ་མང་པོ་སྐུ་བ་ལ་ཉ་ལས་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། དེང་སྐབས་རྒྱ་བོད་གསུམ་གྱིས་Guinness The world record འཛམ་གླིང་གི་མི་ཆེ་རིང་ཤོས་སུ་གྲགས་པའི་སྤྱི་རན་སའི་མ་རྒན་དེ་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཉིས་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་ལ། Chiness ཉེས་སྟོང་ཐམ་པའི་ལོ་ཡི་སྟོན་ཆེས་སྐབས། 龚来发，1996年去世时147岁； རྒྱ་ནག་གྱའི་གྲོ་ཁྱུ་ཡི་མི་ཞི་ལའེ་ཟླ། 1996 ལོར་གྲོངས་སྐབས། རང་ལོ། 147 ལོ་ན་ཡོད་པ་དང་། ཟླ་ཆེན་འགྲིང་རིའི་སྤུན་ཅ་ལག་ལེན་བསྟར་མཁན། ལི་ཆིང་ལེན། གྲོངས་སྐབས། རང་ལོ་154 ཡིན་པ་སོགས་ 李青莲» 去世时154岁； 。

འདིའི་རིགས་ལོ་མང་པོར་བསྐྱེད་མཁན་འཛམ་གླིང་གང་སར་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་སྟེང་ལ་མང་པོར་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོ་བོད་ལ་ཡང་ལོ་རྒྱས་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེང་སང་ཞིབ་འཇུག་པ་དག་གིས་ཞིབ་

འཇུག་དང་། ཚན་རིག་དང་། ཉམས་སྦྱང་དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་
ཀྱང་མི་ནི་ལོ་ ༡༥༠ འཕ་དེ་ལས་ལྷག་པར་འདུག་ཐུབ་པ་འཇམ་བུ་སྒྲིང་ལ་ར་སྒྲོན་བྱས་ཡོད།
དེས་ན་སྐྱོན་གྱི་རིག་པ་ལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་ཞིང་། རང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་
བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་སྐུ་ཆོ་ཡུན་རིང་པོར་བཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་མགོ་བོ་འཕྲེད་དུ་
གཡུག་པ་ཁོན་པའི་སྤལ་བའི་རྣམ་ཐར་ཉིད་དུ་གོ།

ཚ་བོ། ཐེག་ཆེན་གསུང་སྐབས་སྦྱོར་བདག་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱོས་དག་དང་། བྱ་མཁན་གནས་བརྟན་
ཀུན་དགའ་བོ། ཉན་མཁན་དགོས་སྤང་བརྒྱ་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ། ད་དུང་དགོ་བསྟེན་པ་མས་
གཙོས་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་བྱིས་བདག་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པ། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་
འདས་མ་ཐག་སྐྱེ་ཞིག་གིས་དེ་ཆོ་ཡོད་ཆོད་ལ་བརྟེན་བྲམ་བརྟེན་ཆུ་འདྲ་དྲངས་པ་ཡིན་ན་མ་
གཏོགས། ཁོ་ཆོས་ཐེག་ཆེན་གསུང་སའི་སྒྲོན་ལུན་གྱི་སྒྲོབ་མ་མ་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བཏང་བྱང་མི་
ཆེད་ལོ་རྒྱུས་གསུང་སའི་མི་རེ་གཉིས་ཤིག་ཅི་ལ་མི་རྟེན།

ལན། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་དེ་དག་གིས་མངོན་མཚན་ཆུང་བའི་སྒྲོ་ནས་
ཉམས་སྐྱབས་ནས་བཞུགས་པ་ཡིན་པར་སྤང་། ཡིན་ན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གསུང་ས་མེད་པར་མ་
བྱུང་སྟེ། གནས་བརྟན་ཀུན་དགའ་བོ་དང་། བྲམས་འཇམ་སོགས་ནས་བརྒྱད་པ་རྗེས་མ་སྟེ་པའི་
སྐབས་སྐྱེ་པ་ལ་ཆེན་སྟེ་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་དེ་ཆོ་རེད། དེས་ན་དམ་ཆོས་
གསུང་སའི་སྒྲོན་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཁོང་རྣམ་པའི་མི་ཆེད་ལོ་རྒྱུས་གསུང་ས་ཡང་ཡོད་པར་ངས་ཏེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་དག་ལ་གཟིགས་དང་ཏ་གོ་གི་རེད།

ཚ་བོ། དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དག་གིས། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་མ་རེད།
སྐུ་སྐྱབ་སོགས་ཀྱིས་རང་བཟོ་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རེད་ཅེས་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་ཐུགས་ཁག་ཁྱོན་ནས་
མི་འདུག་སྟེ། དཔེར་ན་དེང་སང་མི་ཁ་ཅིག་གིས། ལྷ་ཡུལ་དང་སྐུ་ཡུལ་ནས་སྐྱབས་པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་
པའི་གསུང་རྩོམ་ཡིན་ཟེར་ནས་བརྗོད་བྱ་ཆལ་ཆོལ་ཅན་གྱི་དཔེ་དེབ་ཟད་རྒྱ་རྩོགས་རྒྱ་མེད་པ་
ཞིག་ཕྱད་འོང་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན། རྗེ་ཡི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་བསམ་ཤེས་ཅན་གྱི་མཁས་
པ་སུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་གནང་ཐབས་བྲལ་བ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལན། དེ་དག་གི་ལན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེས་འཇུག། སྤྱིར་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱན་འཛིན་པར་
 བྱེད་སྟངས་དེ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་སྟངས་ཤིག་དང་། དམ་ཆོས་སྒྲེགས་
 བཅ་གྱི་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས་ས་འོག་དང་བྲག་བར་ཅིག་གསེབ་སོགས་སུ་སྤྲས་ནས་ཆོས་རྒྱན་
 འཛིན་སྟངས་རྣམས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་སྟོན་པ་མུ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་ཁོང་གི་གསུང་རྣམས་དག་བཅོམ་པ། མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་
 རྣམས་ནས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་སྟངས་དེ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོན་དག་ཀྱང་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་སོགས་ཀྱིས་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 བཟུང་ཏེ་བརྒྱུད་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་སོགས་རྒྱན་ཉམས་དོགས་ཀྱིས་ས་
 འོག་གས། བྲག་གསེབ་སོགས་སུ་སྤྲས་པ། རྗེས་མར་ཚུར་སྤངས་ནས་མུ་མཐུད་ནས་རྒྱན་འཛིན་
 བྱས་པ་དཔེར་ན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འབྲུམ་པ་དང་། འདུས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྩ་བ་སོགས་ལྟ་བུ་རེད། ས་
 འོག་དུ་སྤྲས་ནས་རྒྱན་འཛིན་པ་འདི་ནི་ཏ་ཅང་དར་བྱུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏེ། ཆོས་རྗེས་མང་པོ་ཞིག་ས་
 འོག་སོགས་སུ་སྤྲས་ནས་རྒྱན་འཛིན་བྱས་པ་འཇམ་སྤྲིང་ཤར་བྱུ་ཀྱན་དུ་མང་དུ་ཡོད་པས་ས་
 འོག་ནས་བྱང་བའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས་བྱུ་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །

ཆ་བོ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་དག་འགྲུར་གྱིས་ཁྱུངས་ལྱང་མེད་པ་
 ཤ་ལྟག་སྟེ། གསང་ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་སྐྱེས་པ་
 བབས་པའི་མིང་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་གསུང་མཐུན་ཁྱུངས་ལྱང་མེད་པ་དང་། ས་གནས་རི་རབ་ཀྱི་
 ཅེའམ་རྡོ་རྗེ་བཅུན་མོའི་ལྷ་གའི་ནང་དུ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གསུང་ས་ཁྱུངས་ལྱང་མེད་པ་དང་།
 རྒྱུད་འཆད་པ་པོ་ང་དང་བྱུ་བ་པོ་འང་ང་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གསུང་ཡུལ་ཁྱུངས་ལྱང་མེད་པ་དང་།
 འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བཟུན་པའི་ཆོས་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གསུང་དུས་ཁྱུངས་ལྱང་མེད་པ་དང་།
 ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ལམ་དུ་བྱེད་ཞིང་མ་བསྐྱོམས་ཐོས་པས་ཆོག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གསུང་རྒྱུ་ཁྱུངས་
 ལྱང་མེད་པ་དང་། རུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དེར་མཆོ་ཞིག་ཡོད་པ་སྐམ་པའི་ཤུལ་ནས་རང་
 བྱང་གི་རྒྱུད་སྡེའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཞིག་ཐོན། དེའི་ནང་གི་དཔེ་ཆ་རྣམས་བྱུ་ཆེན་ས་ར་ཏས་རྒྱ་
 གར་དུ་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱས་པ་རེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཁྱུངས་ལྱང་མེད་པ་བཅས་པ་སུ་

ཡིན་བཤད་རྒྱ་མེད་པའི་ནལ་གྱི་བྱ་ཞིག་དང་འདྲ་ཡང་། བསམ་སྒོ་གྲ་ཡངས་བཏང་དྲགས་པས་
གང་ལ་ཡང་འགལ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཅི་མི་དགོས་པར། སྒོ་བ་དཔོན་སོ་སོའི་བསམ་ཚེད་
དཔེ་ཚོད་རེ་དང་། ཅི་དགའ་གང་སྦྱིད་རེ་གདམས་ནས་བཤད་ཆོག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བས་རྒྱད་
ཕྱེ་རེ་རེ་ལ་ལྷགས་སྒོལ་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་སྟུང་ཅུ་རེ་ཅུ་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། དེ་དག་གཅིག་ལས་
གཅིག་སྒྲབས་ཆེ་ཞིང་ཡ་མཚན་པ་དག་དག་ཡིན། མདོར་ན་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ནི་གནའ་བོའི་
རིག་བྱེད་གཏམ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་དགོད་བྱོ་བའི་ལྷ་སྦྱང་འབའ་ཞིག་སྟེ། རྩེ་རེད་མདའ་བས། གང་
ནས་སྒྲངས་པའི་ཁྱུངས་ཀྱང་མི་སྤང་ན། །འཕྱོན་མའི་བྱ་བཞིན་འདི་ལ་སྟུང་ཡོད་ཏྟོན། ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འཕངས་པ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེར་གྱི་ཐོག་དུ་འཕངས་པ་ཡིན་ཀྱང་སོག་པ་
ནི་རྒྱུད་སྟེ་སྦྱི་ཡི་སྤྲེལ་པོག་འདུག་གོ།

ལན་དེ་རྩེ་ཐོག་པའི་ཆོས་སྟེར་གསུང་མཁན་ཁྱུངས་ལྱང་མེད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་གསང་ཐུགས་ཀྱི་
སྟོན་པ་རྩེ་རྩེ་འཆང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་པ་དེ་བཞག་ཀྱང་རྩེ་ཐོག་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་སྟོན་པ་རྩེ་རྩེ་
འཆང་གིས་གསུངས་པས་བྱབ་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། ཅུ་རྒྱུད་དང་སྦྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ནི་སྟོན་
པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱུ་དེ་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་
དང་སྦྱོན་རས་གཟིགས་ཕྱག་ན་རྩེ་རྩེ། མ་ཟད་སྟོན་པས་བྱིན་གྱིས་སྒྲབས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་
གིས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་པས་སོ། དེ་དག་རྩེ་ཐོག་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་ན་གང་ཤེས།
གསུང་སའི་གནས་ཀྱང་འོག་མིན་དང་རི་རབ་ཀྱི་སྟེ། མི་ཡུལ་སོགས་སུ་ཅི་རིགས་པར་བཞུན་པ་བྱ་
སྦྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ལས་འབྱུང་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྟེ་
རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དང་། སྟོན་པ་རྩེ་རྩེ་འཆང་དང་། འཇམ་དཔལ། འཁོར་ལོ་བདེ་
མཆོག་སོགས་འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཆ་ལྷགས་དུ་སྤང་བས་སྟོན་གསུང་ལ།
ལྷག་པར་སྒྲ་མེད་རྒྱུད་སྟེ་དག་ནི་ཆགས་ལྡན་གྱི་རྣམ་པ་ཅུ་སྤང་བའི་སྟོན་གསུང་པར་མཛད་
ཡོད། དེས་ན་རྩེ་རྩེ་འཆང་ལོངས་སྦྱོད་རྩེ་རྩེ་སྤྱོད་རྣམ་པ་ནི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱིས་འདུལ་མི་
རུས་པའམ་ཆགས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དག་གི་ངོར་སྟོན་པའི་སྦྱར་བཞུན་ཚུལ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་
སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ཁམས་དང་དབང་པོ་བསམ་པའི་རུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པས་རྩེ་འབྲུལ་

མི་འདྲ་བར་བཟུན་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་མཆོག་གི་
སྤུལ་སྦྱ་དེའི་ནུས་རྒྱུ་ལས་ཡང་ན་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་ནུས་རྒྱུ་རེད། དེས་ན་གསུང་མཁན་ལ་
ཁྱེད་ཀྱི་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན།

གསུང་སའི་གནས་ཀྱང་འོག་མིན་དང་། རི་རབ་ཀྱི་ཆེ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ལྷང་ལོ་ཅན། དཔལ་ལྷན་
འབྲས་སྤྱང་གི་མཆོད་རྟེན། ཨོ་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་སོགས་གསལ་པོ་སྟོན་བཞིན་གསུང་སའི་གནས་ལ་
ཁྱེད་ཀྱི་མེད་པ་འདྲོད་པ་ཡང་སྟོན་འདྲོགས་འདྲོད་ཀྱི་ནད་རོ་འཕར་བ་ཅུ་ཡིན་ལ། དགྲེས་རྗེར་
སོགས་ནས་བཟུན་པའི་རྩི་རྩེ་བཅུ་མའི་སྟེ་ག་སོགས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཐེག་རྒྱུ་གསུམ་དང་
རང་སེམས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི་པོ་རྩུལ་ནི་རྒྱུ་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འབྱུང་སའི་གནས་
ཀྱང་རྩི་རྩེ་བཅུ་མའི་སྟེ་ག་ཡིན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་སུ། མཆོན་དོན་རྩི་རྩེ་བཅུ་མའི་སྟེ་
ག་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་
རེད། ཆོས་འབྱུང་དེ་ཡང་སྤྱང་ཚུལ་ལ་གྱུ་གསུམ་ཆ་བ་ཕྱ་བ་ཕྱར་དུ་བྱུག་པ། ཆོས་འབྱུང་གི་དོས་
ལྟེང་གི་ནུས་མཁའ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་མ་རྒྱུད་སྦྱི་དང་བྱུང་པར་དུ་ཕག་མའི་དགྱིལ་འཁོར་
ནུས་ལས་གསལ་པོར་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་དང་སྐབས་རྒྱུ་སྦྱིའི་ལྟེང་གི་དངོས་ལྷགས་པ་དེ་ཆོས་
འདྲོད་པའི་འཇིག་རྟེན་དབྱིབས་ཨེ་ཐེག་ཀྱི་གཏོར་གཟུགས་མཆོད་རྟེན་མགོ་འཇུག་སྟོན་པ་ལྟ་བུ།
ཆེ་མོ་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་སོགས་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྱོར་བས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ནད་དུ་གསང་སྟགས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དགྲེས་རྗེར་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་ཡང་
འགལ་བ་གང་ཡང་མེད། གསུང་དུས་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་སྐབས་དང་། ཡང་རྒྱུད་སྦྱི་
ཁ་ཤས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གསུངས་པ་དག་སྐལ་པ་འདྲིར་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་
འདས་གྱིས་ཡང་གསུང་མཛད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཞེས་པ་
ང་རང་ཆོའི་སྟོ་ཡིས་ཆོད་བཞག་མི་ཐུབ་པའི་དུས་ཆོད་ཀྱི་སྟོན་ནས། ཡང་ན་འཁོར་བའི་འབྲུལ་
སྤྱང་འདྲིའི་སྟོན་ནས་དེ་དག་གི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གྲུབ་པ་དེ་རང་བྱུང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་
ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ང་རང་ཆོས་ངོ་མ་ཤེས་ནས་འཁོར་བ་ལ་འབྱམས་པས་དེ་ཉིད་འཁོར་
བའི་ཐོག་མའི་སྟོན་ནས་ཡིན་ལ། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདྲིར་ལྟ་དེ་དག་གི་སྦྱ་ཡི་ནུས་པར་

བཞེངས་ནས་ཡང་སྐྱར་ང་ཚོ་ལ་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་ནི་དཔེར་ན་ང་རང་ཚོ་
 ཐ་མལ་གྱི་མི་ཞིག་ལ་ཡང་དུས་རྒྱུན་གྱིས་དུ་བསྐྱད་སྐབས་ཀྱི་གོན་པ་དང་། ལས་ཁང་ལ་འགོ་
 སྐབས་ཀྱི་ལས་གོས་དང་། ཐོབ་ཐང་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ཐོབ་གོས་དང་། དམ་ཚེས་འཆད་ཉན་སྐབས་
 སུ་གོན་རྒྱུ་འོ་ཚེས་གོས་རྣམ་གསུམ་སོགས་གྱོན་གོས་དང་། རྣམ་འགྱུར་སྟོན་སྟངས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་
 ལྟ་ཚོགས་པ་ཞིག་སྟོན་དགོས་ན། སེམས་ཅན་མང་པོ་རྣམས་འཁོར་ལས་བསྐྱལ་དགོས་ན་རྣམ་
 འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཚོགས་སྟོན་དགོས་པ་སྟོན་མེད་རེད། སེམས་ཅན་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་
 བསྟན་པ་ལ་ཡིན་གཅིག་མེན་གཉིས་ཚེས་གོས་རྣམ་གསུམ་གྱོན་དགོས་ཀྱི་མ་རེད་ལ། གྱོན་རྒྱ་སྟེ་
 ཁ་གཅིག་དང་གསུང་རྒྱ་སྟེ་ཁ་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། མངོན་ཤེས་མེད་པའི་སྟོན་པ་དེ་
 འདྲས་ནི་སེམས་ཅན་མང་པོ་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་བསམས་ཀྱང་དོན་ཐོག་དུ་སྟོན་པར་ཤིན་དུ་
 དཀའ། དེས་ན་སྟོན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་དེ་ཚོ་ཡོད་ན་ང་རང་གི་ལག་མཐེལ་དུ་ཡོད་
 དགོས་ཟེར་བའི་བྱིས་པ་ལས་ངན་དེ་ཚོས་ནི་རྣམ་ཡང་རྟོགས་པའི་གོ་སྐབས་མེད། འདིའི་སྐབས་
 སུ་བཤད་དགོས་པ་མང་ཡང་གསང་སྔགས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་རྣམས་འདིར་བཤད་པ་སྐབས་སུ་མ་
 བབ་པས་བཞག། སྟོན་པ་ཨོ་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་སོགས་སུ་ཕེབས་ཡོད་མ་རེད་དྲན་ན། བྱོང་གིས་སྟོན་པ་
 ས་གནས་དེ་དག་དུ་ཕེབས་མེད་པའམ་དེ་འདྲ་གསུངས་མེད་པ་ག་ནས་ཏ་གོ་བྱུང་། ཐོག་མར་
 བྱོང་ལ་འདྲི་རྒྱུ། སྟོན་པ་ལ་འགོ་བ་མི་ལས་འདས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཨོ་ཡོད། ཡོད་ན་
 སྟོན་པ་རྩ་འཁུལ་གྱི་སྟོན་པ་ས་གནས་དེ་དག་དུ་ཕེབས་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། ཡང་ན་
 བྱོང་དང་བྱོང་གྱི་རིགས་ལ་སྟོན་པས་རྩ་འཁུལ་ག་ཆད་བསྟན་པའི་ཆད་ལུན་གྱི་ཐོ་ཞིག་ཡོད་པ་
 ཡི་རེད། ཡོད་ན་བསྟན་དང་། སྟོན་པ་ལ་རྩ་འཁུལ་མེད་ཟེར་ན། མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།
 སྐྱར་འགོ་བ་མི་ཡི་ལུས་སེམས་ལ་རྩ་འཁུལ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་མེད་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི། དངོས་པོ་
 སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཟད། བྱིར་རང་འཆི་སོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་དང་རབས་ཀྱི་
 ཚན་རིག་པས་ཀྱང་ཨང་དང་པོའི་སྟོན་པ་ལས་ལེན་གྱི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་པའི་ཚན་
 རིག་པ་ཡིན་ན་གཞུགས་འདས་རིག་པའི་སྟོར་ལ་ཐག་བཅད་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། སྟོན་པའི་སྐྱ་
 གཞུགས་རྒྱུ་དང་པོ་ལ་དེ་མེད་ཟེར་ན་ཐབས་ཤེས་མེད་དོ། །རྒྱུད་འཆད་པ་པོ་དང་། ལུ་བ་པོ་ང་

སོགས་ནི་ཚས་ནམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་རེད་ལ། ལྷང་ཚུལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། གསང་བའི་བདག་པོ་དང་། ཡིན་པོ་རྣམས་སོགས་གསུང་སའི་ཡུལ་ཡིན་པས་
 གསུང་སའི་ཡུལ་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན། ས་ར་ཏས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་སྡུན་དངས་
 པ་དང་། ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་གྱི་རྒྱུད་སྡེའི་ལྷ་ཁང་སོགས་ལོ་རྒྱས་ཁྱེད་མེད་ཡིན་པ་ལ་བ་པ་མ་གཏོགས།
 རྒྱུན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་དག་ཅིག་ནི་བཤད་མི་འདུག ཞེ་འདོད་ནི་ཚད་ལྡན་གྱི་ལོ་རྒྱས་
 ཡིག་ཆའི་ནང་གསལ་མི་འདུག་ཅེས་པ་དེ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ཚད་ལྡན་གྱི་ལོ་རྒྱས་ཡིག་ཆའི་ནང་
 གསལ་མེད་པ་གང་གིས་ཤེས། སྤྱིར་ཚད་ལྡན་གྱི་ལོ་རྒྱས་ཡིན་ན་ཡོད་ཚད་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་
 ནང་འཁོད་པའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད། དཔེར་ན་ཁྱེད་རང་གི་མི་རབས་སྔོན་མ་ནམས་འགོ་བ་མི་
 ཡུལ་འདིར་བྱུང་ཡོད་པ་ཚད་ལྡན་ཡིན་ཀྱང་། ལོ་རྒྱས་དེབ་ཐེར་ནང་དུ་ནི་མེད། དག་ཐོག་གི་ལོ་
 རྒྱས་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བརྗེད་ནས། ད་སྐབས་ཁྱེད་རང་གི་མི་རབས་ཆེས་སྔོན་
 མ་ནམས་མི་དྲན་ཡང་རྒྱ་མཚན་དེས་མེད་པ་བསྐྱབ་མི་ཐུབ་པ་བཞིན་རེད། ལྷག་པར་གསང་
 རྒྱགས་ནི་གསང་བའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཐོག་མའི་སྐབས་དེ་འདྲའི་ཡོངས་གྲགས་སུ་ག་ལ་
 འགྱུར། རྒྱ་མཚན་བཤད་རྒྱ་མེད་ཀྱང་ཁྱེད་རང་གི་སྔོན་ལམ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཏབ་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་ན་
 ནི་གང་དྲན་གྱིས། །

ཚ་བོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མར་ནས་མར་ལ་རྗེ་འབྲིབ་དང་། གདུལ་བུའི་སློ་རིག་རྗེ་རྟལ་རྗེ་
 དེག་ཏུ་བྱུང་འགོ་བཞིན་ཡོད་སྐད་ཀྱི་བཤད་ཡམ་དེ་དང་བསྟན་ན། ཚས་ཀྱི་ཟབ་བྱུང་ཀྱང་རྗེ་
 ཐུག་རྗེ་ཞན་དུ་འགྱུར་འགོ་འོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཐེག་དམན་གྱི་རྗེས་སུ་ཐེག་ཆེན་དང་།
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཐུགས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་རྗེས་སུ་གོང་མ་བཅས་རིམ་གྱིས་དར་ཞིང་། དེ་
 དག་ལྷ་མ་ལྷ་མ་ནམས་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་ནམས་རྗེ་མཐོ་རྗེ་རྗེག་ཏུ་བྱུང་སོང་བ་འདི་གཉིས་གལ་མི་
 ཐུག་པའི་ནང་འགལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།

ལན། གོ་རིམ་འདི་ཡང་ཚས་གསུང་བ་པོས་ངོས་ནས་ལྷ་བྱི་མིན་པར། ཚས་དེ་དག་གསང་རྒྱ་
 དམ་མི་དམ་གྱི་སློ་ནས་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར་མ་གྱུར་གྱི་བྱུང་དེ་བྱུང་བ་རེད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོད་
 དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དང་བསྟན་ན་གོ་སྒྲ་ལ་དེ་འདྲའི་ཟབ་མོ་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

རྩེ་སྣོད་དེ། རྩེ་སྣོད་ཀུན་གྱི་ཐོག་མར་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ནས་དེ་ལས་ཟབ་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གསང་ཐུགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་འདྲིར་
 ཡོངས་གྲགས་སུ་སྒྲུབ་བ་རེད། དེ་འདྲའི་གོ་རིམ་དེ་ནི་ལ་རྒྱས་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་
 མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན། གནའ་རབས་ཀྱི་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་གྱི་མན་ངག་ཟབ་མོ་རྣམས་བཀའ་རྒྱས་
 བཏབ་ནས་ཁོ་རང་གི་ཐུགས་སྒྲུབ་ལ་མ་གཏོགས་ཡོངས་གྲགས་སུ་གནང་སྟེ་
 མེད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མན་ངག་དེ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་
 ཅིང་། ཐུགས་ཟིན་གྱི་སློབ་མ་འགའ་ལ་མ་གཏོགས་མི་གནང་། ཆོས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡོངས་
 གྲགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད། མི་རིང་བའི་སྐབས་འདྲིར་ཡང་དེ་འདྲའི་
 ལུགས་སྟེང་ཉམས་མེད་དུ་མཆིས་ན་སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་སུ་སློབ་ཅི་དགོས། བརྒྱད་པ་
 མང་པོ་ཞིག་ལ་ཆེག་བརྒྱད་དུ་གྲགས་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་དེ།
 ཁོ་རང་གི་བརྒྱད་པ་ཟིན་ངེས་ཀྱི་སློབ་མ་གཅིག་ལ་མ་གཏོགས་གནང་སྟེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 གྱིས་རེད། དེ་བཞིན་གསང་ཐུགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ནི་བསྐལ་པ་སྟོགས་མའི་དུས་ཉོན་མོངས་
 རྒྱལ་ཆེ་བའི་དུས་སུ་འགྲོ་དོན་ལྷག་པར་ཆེ་སྟེ། གསང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷན་དེ་དག་གཏུལ་བྱ་དེ་
 དག་རྒྱུད་རྒྱུབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་ཆེ་བ། མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་སྟོན་མི་རུས་པ།
 འདྲོད་ཡོན་སྤང་མི་རུས་པ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཆེད་གཏད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། གསང་ཐུགས་རྩི་
 རྩེ་ཐེག་པའི་བྱེད་ཆོས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན། དེས་ན་དུས་རྩི་སྟོགས་ལ་སངས་རྒྱས་བཟུང་བའི་ཐབས་
 ཤེས་ཀྱང་རྩི་སྟོགས་ལ་འགྲོ་བར་འདྲོད་པ་ནི་གསང་ཐུགས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷན་
 ཤེས་པའི་སྟོན་ཡིན་ནོ། ཁོར་ལུག་དང་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་རྩི་སྟོགས་རྩི་སྟོགས་ལ་འགྲོ་བའི་
 སྐབས་འདྲིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུང་བ་ལྷ་བྱའི་ལུས་སེམས་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་
 ཅན་མེད་ན་གང་ཟག་རྣམས་རྩི་དགའ་འགྲོ་བར་སྤྲུལ་པ་ཡང་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་སྟོང་བསམ་
 རེད། དེས་ན་དུག་ལྷ་ཤས་རྩི་ཆེ་ལ་དེ་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཀྱང་ལྷག་པར་ཟབ་པ་ཡིན།
 དཔེར་ན། རྒྱུད་རྒྱལ་ག་ཆོད་ཆེན་མེ་ཤུགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཆེ་བ་ནང་བཞིན་རེད། ཡིན་ན་ཡང་།
 དུས་ངན་གྱི་མི་དུག་ལྷ་ཆེ་ཆོད་ཀྱི་དུག་ལྷ་པོ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་བཟུན་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་འཕྲད་ཅིང་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ལས་དང་སྐལ་པ་ལྷན་པ་ཞིག་
ནི་ངེས་པར་དགོས།

དེས་ན་དང་པོར་ཉན་ཐོས། དེ་ནས་ཐེག་ཆེན། དེ་ནས་གསང་ལྷགས་ཀྱི་གོ་རིམ་འདི་ནི་གཅིག་
ནས་གསང་ལྷགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ། གཉིས་ནས་དུས་ལ་བབ་མི་བབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་ཡིན་ནོ། །
ཆ་བོ། གནས་ལྷགས་རྒྱུ་པའི་ངོས་ནས་བཤད་ན་ནི་དེ་ལྟར་ལགས་མོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་
དཔོན་རྣམ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་རྒྱུད་ཟེ་དག་གསར་དུ་དར་སྤེལ་བྱང་བ་ལ་དགོས་པ་
དང་རྒྱ་མཚན་མེད་ཅེས་ནི་ནམ་ཡང་སྤྲོ་བ་མེད་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་མུ་ཉེགས་བྱེད་དག་གིས་སྟོབས་
འབྱོར་རྒྱས་པའི་ཞིང་ཁམས་དང་། མི་སེམས་སྤྱལ་བའི་ཐར་པའི་སྤྱིང་ཁ་མང་པོ་གཅིག་རྗེས་
གཉིས་མཐུད་དུ་འཛུགས་སྐྱོན་བྱས་པ་ན། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མཁས་པ་ཚོས་བྱུང་ཤིང་བད་
པའི་མེ་བཞིན་དེངས་འགོ་ཚུལ་གྱི་སྐད་ཆ་རྟིང་པ་དེ་རང་བཤད་དེ་བཟུང་ན་མདུན་ལམ་སོར་
གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་ཏེ། ར་དང་བཟུན་ནས་འཆམ་རྒྱག་པའི་དཔེ་ལྟར་འཇིག་རྒྱ་མེད་པའི་
དག་ཞིང་དང་། ཤི་རྒྱ་མེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་གསལ་སྤྱོད་མེད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་སོགས་ལ་མཚན་ཆ་
བའི་ཐེག་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་གསར་གཏོད་བྱབ་པ་དེས་རང་ཉིད་འཆི་ལམ་ནས་ཐེངས་གཅིག་
བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཞིང་། གྲུབ་མཐའ་ལྷ་ཕྱེད་ལ་ཐོད་མི་བྱུག་པའི་ཉེ་བལ་རྒྱག་སྐབས་དྲང་ངེས་
ཀྱི་བྱུང་པར་བྱས་ཏེ་འགལ་བ་བརྒྱམ་པ་འདི་ཡང་ཐབས་རྒྱས་སྤྱི་ཐེངས་པོ་ཞིག་མ་རེད་ཅེས་སྤྱོད་
བརྗོད་ཤིས།

ལན། བྱེད་རང་ལ་རྟོག་བཟོ་དང་སློབ་བྱགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་བཀོད་པ་ལུན་སྤྱོད་ཚོགས་པ་དེ་
འདྲ་ཡོད་པ་དངོས་གནས་ཏེ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སྤྱོད་པ་འདས་གྲོངས་མེད་པའི་
སངས་རྒྱས་དང་། གསལ་སྤྱོད་མེད་པའི་རྣམ་མཁྱེན། འཇིག་རྒྱ་མེད་པའི་དག་ཞིང་རྣམས་ནི་ཉན་
ཐོས་ཟེ་པའི་ནང་དུ་ལྷན་ནས་གྲགས་པས་དེ་བྱས་སྤྱོད་གསར་གཏོད་གནང་བ་རེད་ཟེར་ན་ཡང་རྒྱ་
མཚན་ཡང་དག་ཞིག་རྟིང་དཀའ།

ཆ་བོ། ཡང་མུ་ཉེགས་དབང་ཕྱག་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་ལ། ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་ཐད་ནས་སངས་རྒྱས་པ་སོགས་
གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་དང་འབྲམ་ཚུད་བྱེད་པའི་སྟོབས་པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་རྒྱུད་ཐེག་ལའི་རྣལ་

འབྱོར་སོགས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་དང་། མན་ངག་དེ་དག་ལས་བཟོས་བཟོས་
རིག་རིག་གི་བྱུང་འབྱས་མང་པོ་བཟོན་རྒྱ་ཡོད་པས་དད་ལྡན་མི་དམངས་ཀྱི་སློ་ཡིད་འགྲུགས་
པའི་རྒྱས་ཤུགས་ལ་སྤྱད་ཀྱང་འགྲན་ཆེ་དང་བྲལ་བའི་ཚད་དུ་སླེབ་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་
པས་ཀྱང་སློ་སྟོབས་ཆེན་པོས་སྤྲུལ་སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེད་ཀྱི་མན་ངག་མང་པོ་
ནང་འདྲེན་གནང་ཐོག མན་ངག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་ལུས་གཅིག་ལ་འཛང་རྒྱ་སྤྱོད་པའི་
འགྲེལ་བཤད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གཞན་གྱི་ལེགས་ཆ་འདུས་ལ་རང་གི་བྱུང་ཆོས་ཀྱང་
ཡོད་པའི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བཟོན་པ་འདི་སྤེལ་བ་དེས་ང་ཀྱང་ཆེ་བའི་འགྲན་རྩོད་ཁྲོད་ནས་སྤར་
ཡང་རྒྱལ་ཁ་ཐེངས་གཅིག་སྤངས་པ་རེད།

ལན་དེ་འདི་ཡང་གནའ་དེང་གི་གསང་སྤྲུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པར་འགོག་པའི་སྟུང་ལ་
ཕྱོགས་རེ་བ་དེ་ཚུར་ཁུར་ནས་འདིར་འགོག་ཁུལ་བྱས་པ་རེད། བོད་བརྒྱུད་ནང་ཆོས་ཀྱི་གསང་
སྤྲུགས་འདི་སྤྲུལ་སྤྲུགས་དབང་ཕྱུག་པ་ནས་ཚུར་ཁུར་བའི་རྒྱ་མཚན་མཐར་ཐུག་དེ་གཉིས་ཕྱོགས་རེ་
ནས་འདྲ་པོ་འདུག་ཅེས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་རེད། དེ་མ་གཏོགས་རྒྱ་མཚན་གཞན་གང་ཡོད། ཡོད་ན་
ཞོག་དང་། གང་ཟག་སྤྱད་སྤྲུལ་སྤྲུགས་པའི་སྤྱོད་མ་སྤྱད་ཆ་ནས་ཁུར་བ་རེད། ཡང་ན་གང་ཟག་སྤྱད་དེ་
སྤྲུལ་སྤྲུགས་དབང་ཕྱུག་པའི་གཞུང་ལས་སྤངས་པ་རེད། དེ་གཉིས་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གསུང་མིན་པ་དབང་ཕྱུག་པའི་མན་ངག་གམ་ཆོས་ལུགས་དུ་འགྱུར་ག་ལ་དགོས། དཔེར་ན་
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་དུས་རབས་གཅིག་པར་གྲགས་པའི་རྒྱ་ནག་སྟོན་པ་ཁོང་ཅི་དང་། ལའོ་
ཅི་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཟོན་པའི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་
མཐུན་ཀྱང་། ཁོང་ཆོས་རྒྱ་མ་བརྒྱབ་ཅེས་བྱས་པ་རེད་ཟེར་མི་སྤྱོད་པ་བཞིན་དང་། འགོ་བ་ཀྱན་
ཀྱང་སྤྱོད་མ་ཐག་ནས་གཞན་ལས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་རང་རྒྱས་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་དག་ཏུ་ཅང་
འདྲ་ཡང་ཕན་ཚུན་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་རེད་ཅེས་ལབ་མི་སྤྱོད་པ་ནང་བཞིན་རེད། ལར་འཛིན་རྟེན་
ཀྱི་ཁམས་འདིར་ཆོས་ལུགས་དང་བྱུང་མཐའ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་དག་མང་ཆེ་བའི་སྟོན་པ་
རྣམས་ནི་ཡ་རབས་སྦྱོང་བཟང་གིས་སྤྱོད་ཅིང་། རང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གང་
མཚམས་དང་ལྡན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། རང་སེམས་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་ཁོ་

རང་གིས་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་གང་ལ་གང་འཚམ་ཞིག་རྟོགས་འགྲོ་གི་རེད། རྒྱ་མཚན་
སེམས་བརྟན་ཞིང་དྲངས་བ་ཡིན་ན་སེམས་དེ་ཡི་ནང་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
གསལ་པོར་འཆར་བ་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་རེད། དེས་ན་སྟོན་པ་དག་གིས་བཤད་པའི་ལྟ་བ་དང་
བྱུང་མཐའ་ཚུགས་རེ་འདྲ་བ་ཅི་མ་གྱིས་དེ་དེ་ལས་ཁྱུང་འོང་བ་ནི་ཡང་འབྱུང་གི་མ་རེད།
དཔེར་ན་རྒྱ་གར་གྱི་མིས་དངོས་གཟུགས་ལས་ཐོག་མར་མེ་ལེན་སྟངས་དང་རྒྱ་ནག་གི་མིས་ཐོག་
མར་མེ་ལེན་སྟངས་གཉིས་ལ་མེ་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཆེན་པོར་མེད་པ་བཞིན་རེད།

དེས་ན་ཉིན་རྒྱུ་འཛིན་ཚོས་ལུགས་ལས་བཤད་པའི་རྩ་རྒྱུ་འབྲུལ་འཁོར་སོགས་དང་ནང་བཟུན་
གསང་ལྔ་གསལ་ལས་བཤད་པ་དག་འདྲ་བ་ཅི་མ་གྱིས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པས་དེ་དེ་ནས་ཚུར་ཁྱུང་
འོང་བའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱ་ནག་ཏཱ་ཅའོ་ཚོས་ལུགས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱུང་བཟུང་
སྟངས་དང་རྩ་འཁོར་སྟོན་སྟངས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གསང་ལྔ་གསལ་ནས་བཤད་པ་དང་མཐུན་
ཡང་། དེ་གསང་ལྔ་གསལ་ནས་ཕར་ཁྱུང་སོང་བའམ་ཡང་ན་གསང་ལྔ་གསལ་པས་ཚུར་ཁྱུང་འོང་བ་མ་
ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན། ལར་བོད་བརྒྱུད་གསང་ལྔ་གསལ་རྩི་རྩེ་ཐོག་པའི་ཚོས་ལུགས་འདི་ལ་ནང་པའི་
ཚོས་ལུགས་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བར། ལུས་སེམས་ཀྱི་གསང་བའམ་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྣམས་པ་ཆ་
ཚང་བཟུན་ཅིང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་ན་གདིང་ཟབ་ཅིང་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ། ཚོས་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་
ཡང་དག་པའི་ཉིང་ཁུ་ཚུགས་གཅིག་དུ་འདུས་པ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་འཇམ་སྤིང་ཤར་བྱུང་གང་གི་
ཚོས་ལུགས་ལ་མེད་ཀྱང་། ལུགས་རྟེན་དང་ལུགས་གསར་གྱི་གནས་ལ་རྩུང་ཟད་གོ་ཐོས་ཡོད་ཅིང་
གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་ཆ་མེད་པའི་དེང་རབས་ཀྱི་གཉིས་མེད་སེལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཆོར་བར་སྤང་
ངོ་།

ཆ་བོད་ འོན་ཀྱང་སྐབས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྟ་སྟོན་སྟོང་གསུམ་གང་གི་ཐད་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
པ་གཅིག་ཕུ་ཡ་མེད་ལྟ་བུར་ཆགས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་མཐུད་ལེགས་བཅོས་དང་ཡར་རྒྱས་མ་
བཟང་བར་མ་ཟད། རང་ལྟ་མཚོག་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་ཞེས་མཁྱེགས་འཛིན་གྱི་སྒྱུ་གུ་ཞིག་
ཀྱང་འབྲས་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། ཚུགས་གཞན་ཞིག་ནས་འཐད་སྒྱུབ་གྱི་རིགས་པ་མི་དགོས་པར་
མཚོན་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟུན་པ་སྟེ་ལ་མཁན་གྱི་ཁྲ་སྟོང་དམག་དཔུང་ཡུལ་དབུས་སུ་བསྐྱེབས་པ་

བཅས་ཀྱི་དཔལ་འཛིན་གི་ཁྱོད་ནས་ཀྱང་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱུ་གི་བཟུན་
པ་ཉིན་བཞིན་མ་བསྐྱེད་པར་རྒྱུད་པ་ནས་རྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཆས་སོང་བར་སྤང་ངོ་། །

ལན། འདི་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ལུ་མཐུད་ནས་ལེགས་བཅོས་དང་ཡར་རྒྱས་བཏང་མེད་པར་
སྤྲོས་ཤིང་། མ་ཟད་གཏང་རྒྱ་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་
སོགས་ལ་ནི་ལན་འབྲལ་དགོས་པ་མི་སྤང་།

ཆ་བོ། རྫོང་བྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤེ་སྤྱོད་རང་སྤྱོད་ལ་དབྱེད་ན་ཁྱུངས་ལྡན་མིན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་
ཡིན་ལ། བརྫོང་བྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱན་མོང་མིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། བཟུངས་ན་མཆར་
མཆར་ཅམ་ལས་དབྱེད་ན་སྟོང་པོ་དེ་ཅམ་མེད་པའི་ཆོར་སྤང་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་མཆོན་ན། ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་མཁའ་མཉམ་
འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་ལ་སེམས་སྤྱར་གནང་བ་ནི་དངོས་གནས་ཆུབས་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྱུགས་
བསྐྱེད་ཅིག་ཡིན་པར་སྟོས་མ་དགོས་མོད། འགྲོ་བའི་བདེ་སྤྱུག་རང་རང་གི་ལས་ལ་རག་ལས་པའི་
རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་ཉིད་དབང་བཅོན་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན། ཆུབས་ཆེན་གྱི་སྤྱུགས་བསྐྱེད་
དེའང་སྟོང་བསམ་ཅམ་ལས་ལག་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་ཆེར་མེད་ཅིང་། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་དང་
བདག་བས་གཞན་གཅེས་བསྟོམ་པའི་ཐབས་ལམ་དེ་དག་ལའང་སྤྱུགས་རང་གིས་ཚོས་རྗེས་ཐང་
སྤྱུག་མེད་མགོར་གཡོགས་པ་ལྟ་བུའི་གཡོ་སྤྱོད་ཆ་ཞིག་འདྲེས་ཡོད་བཟོ་འདུག་སྟེ། རྒྱལ་ཁ་གཞན་
ལ་སྤྱོད་སྤྱལ་བྱས་ན་ཁེ་སྤྱོད་རང་གིས་ལེན་སྤྱབ་པའི་གནད་གསང་ཞིག་རིག་ནས་དེ་ལྟར་
བསྟོམ་པ་ཡིན་འདུག་པས་སོ། །

ལན། རྫོང་བྱེད་ཐེག་ཆེན་རང་སྤྱོད་ཁྱུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། བརྫོང་བྱེད་
རྣམས་ཀྱང་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཉམས་ལེན་མ་བྱས་ཤིང་ཆོག་སྐྱམ་ལ་ཆགས་པ་དག་གི་ངོར་སྟོང་པོ་དེ་
ཅམ་མེད་པ་ནི་བདེན་ནོ། །འགྲོ་བའི་བདེ་སྤྱུག་རང་རང་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་རང་
གཅེས་འཛིན་གྱི་སྟོ་བོར་ནས་གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབ་པ་འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པོ་
ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་མཐར་སྤྱུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན། ཡུལ་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་
ཆད་པའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ། དུས་བསྐལ་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ། སྤྱོར་བ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་

སྒོ་ནས་པན་གང་ཐོགས་བསྐྱབ་པ་ནི་སྟོང་བསམ་ཅན་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེ་དག་ལ་པན་ཐོགས་པ་
སྟོང་བསམ་བྱུང་བས་སོ། །དཔེར་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སྟོབས་ལས།
དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་འགོ་བ་མང་པོ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་བཟོན་ཅིང་། སྐྱ་ཡི་སྦྱོད་ལམ་
བཟང་པོས་འགོ་བ་མང་པོ་ལ་ཡང་དག་པའི་དཔེ་བཟོན་པས། ཁོང་ཕེབས་ནས་ད་བར་དུ་འགོ་བ་
མི་ཡི་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱབས་ཡོད་པ།
དཔེར་ན་མི་རིགས་ཀྱི་དམག་འབྲུག་དང་། ལུ་གེ དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་སྐྱུ་བཟུལ་དང་། ཐ་ན་
ཉམས་ཆུང་བའི་དུད་འགོ་རྣམས་ལ། རི་རྒྱ་དང་སྒྲུང་རྒྱ་བཀག་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་
ལ་པན་བདེ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོས་དང་། འཇམ་བྱ་སྤྱིང་གི་ལྷ་བྱུང་ག་ཞན་གང་དང་ཡང་མི་འདྲ་བ་
སྟོགས་དང་རིས་སྤྱ་མ་ཆད་པའི་འགོ་བ་ཡོངས་ལ་པན་ཐོགས་པ་འདི་ནི་སྒོ་རྣལ་དུ་གནས་པ་
ཞིག་ཡིན་ན་སྟོང་བསམ་མིན་པར་ཉ་གོ་བྱུང་གི་རེད།

བདེ་སྐྱུ་རང་རང་ལ་རག་ལས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སྤྱ་གང་ལ་ཡང་སྟོས་མི་དགོས་པའི་དོན་ག་ལ་
ཡིན། དེ་ཡི་དོན་བདེ་བ་དང་སྐྱུ་བཟུལ་ཡོང་མིན་ནི་དེའི་རྒྱ་བསྐྱབ་མི་བསྐྱབ་ལ་རག་ལས་ཤིང་།
དེའི་རྒྱ་བསལས་ན་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱུ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མ་བསལས་ན་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱུ་དེ་
ཡང་འབྱུང་མི་ཤེས། དེས་ན་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་དེའི་རྒྱ་བསལས་དང་མི་བསལས། སྐྱུ་བཟུལ་གྱི་
རྒྱ་སྤང་དང་མི་སྤང་རང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་རག་ལས་ཞེས་པའི་དོན་རེད་
མ་གཏོགས། བདེ་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རེད། སྟོན་ལས་མེད་ན་ལས་གསར་པ་
མི་གསོག་ སྟོན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ལས་གསར་པ་བསལས་འོང་། བསལས་པ་དེའང་སྟོན་
ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོད་རེད། དེས་ན་སྟོན་ལས་ལ་བཟུས་ནས་སྐྱུ་འདུག་རྒྱ་མ་གཏོགས། ཕྱི་རོལ་གྱི་
རྒྱུན་དགོ་བའི་གཤེས་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་གང་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མེད་ཅིང་། སྟོན་ལས་མ་ཡིན་པའི་ལས་
གསར་པ་གསོག་རྒྱ་མེད་པའི་དོན་ག་ལ་ཡིན། གལ་སྲིད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལས་འབྲས་སྤྱོད་པ་དག་
གིས་བཤད་པ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད། རི་སྐད་དུ། སྐྱེས་རབས་ལས། སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཀུན་བྱས་
ཞེས། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སེམས་ན་ནི། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྤྱེུ་བསང་པ། །ང་ཡིས་བྱས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་
བཟོག་ བདེ་སྐྱུ་ཐམས་ཅད་སྟོན་གྱིས་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་ན། རྟོན་པས་སྤྱེུ་བསང་དུས་རྟོན་པ་ལ་

རྒྱུ་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། སྤུ་ཁོ་རང་གི་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤུན་པ་གཏོང་བ་
 བོ་ལ་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་སྒྲོང་བ་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོགས་དང་བྱུང་
 པར་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་ལམ་ལ་བསྟེན་དགོས་ཀྱི་མ་རེད། སྒྲོན་ལས་བདེ་
 ཟུག་གི་རྒྱ་དེ་ནམ་ཟད་ན་འཆིང་ཟད་ཀྱི་ལས་མེད་པས་འཁོར་བ་ལ་གནས་དོན་ཅི་ཡོད། དཔེར་
 ན་མདའ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕངས་ན་ནམ་ཤུགས་ཟད་ན་ས་ལ་ལྷུང་བ་བཞིན་རེད། སྒྲོན་ལས་ཀྱི་
 ལྷོབས་ཀྱིས་ལས་གསར་པ་བསགས་པ་རེད་དེ་རྒྱ་ན། དེ་བདེན་པ་རེད། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་
 ཆོས་མེད་པས་སྒྲོན་སོང་གི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་རྒྱུན་བྱས་ནས་ལས་གསར་པ་དེ་
 གསོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གང་ཟག་སྐར་པ་ཞིག་གི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྒྱུང་བ་ག་ལ་ཡིན།
 དེས་ན་ལས་གསར་པ་བསགས་ཆོག། བདེ་བའི་རྒྱ་གསར་པ་སྐྱབ་ཆོག། ཟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་སྤང་ཆོག།
 དེས་ན་སྒྲོན་ལས་རྒྱུང་བ་ལ་སྐྱུག་མི་འདུག་པ་ད་ལྟ་ནས་དགེ་བའི་ལས་གསར་པ་བསགས་ཆོག།
 དེ་བསགས་པ་ལ་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས། དེ་ལ་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་
 དང་རིས་སྐྱ་མ་ཆད་པའི་ཐུགས་བརྩེ་དང་། བྱམས་པ་སོགས་དགོས། དེ་ཡོད་པས་གང་ཟག་དེས་
 དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ཐོབ་ཅིང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སྐྱ་སྤངས་ནས་མཐར་ཐུག་གྲུབ་
 འབྲས་ཐོབ་འོང་། དེས་ན་གང་ཟག་དེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་། ཟུག་བསྐྱལ་ལས་གྲོལ།
 བདེ་བ་དང་ལྡན། མ་ཟད་སེམས་ཅན་གཞན་ཆད་མེད་པ་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་པས་ཡང་
 དག་པའི་ལམ་བསྟན་པས། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 མཐར་གཏུགས་ན་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་དེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་པ་དེ་ལ་རག་ལས་
 པ་ཞིག་ཡིན།
 དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་བདེ་ཟུག་གི་རྒྱ་རང་རང་ལ་རག་ལས་ཞེས་པའི་དོན་ཟུག་བསྐྱལ་གྱི་
 རྒྱ་སྤང་བ་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་དང་མི་བྱེད། བཙོན་ན་རི་ལྟར་བཙོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་དང་མི་
 ཤེས། མ་ཤེས་ན་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་དགོས་དང་མི་དགོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་
 གིས་ཐག་གཅོད་ལ་རག་ལས་པ་རེད་ཅེས་པའི་དོན་རེད་མ་གཏོགས། བདེ་ཟུག་གི་རྒྱ་ལ་རང་
 འགུལ་གྱིས་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་མི་དགོས་པ། རང་འགུལ་གྱིས་འབད་བཙོན་བྱེད་མི་དགོས་པ། སྒྲོན་

ལས་རེད་ཟེར་ནས་སྐྱུག་བསྐྱད་ན་མི་ཆོ་སྟོང་ཟད་ལ་ཤོར་ཞིང་། ལས་ཀ་གང་ཡང་འབྲུག་རྒྱ་མ་
 རེད། དཔེར་ན། བྱིས་ཚང་ཕྱུག་པོ་རེད་མིན་དེ་གལ་སྲིད་བཟའ་དཔོན་གྱིས་ཕྱུག་པོ་རེད་པའི་
 ཆེད་དུ་དུར་ཐག་སྐར་ཐག་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཁོ་རང་ལ་སྟོན་ལས་ཀྱི་འོར་གྱི་ལས་རྫོགས་ཀྱང་དེང་
 སྐབས་ཀྱི་ལས་གསར་པ་བསགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ལ་གང་འཆོམ་གྱིས་ཕྱུག་པོ་ཆགས་པ་
 དང་། སྟོན་ལས་ཡོད་ན་ད་སྐབས་ཁོ་རང་འཕལ་རྒྱུན་བཅོན་འབྲུས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱུག་པོ་
 ཆགས་པ་བཤད་མི་དགོས་པ་རེད། གལ་སྲིད་བཟའ་དཔོན་དེས་སྟོན་ལས་རེད་ཟེར་ནས་ཆོང་ས་
 རྒྱུ་ཞིང་འབྲོག་གི་ལས་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ཉལ་བསྐྱད་ན་ལག་ནང་ལ་དཔེ་ཤག་སྤྱད་ཅིང་།
 ཁ་ནས་ཟ་མ་སྤྱད་མཐའ་ཀྱི་སྟོན་ལས་ཞིག་ཡོང་ཁག་པོ་རེད། གལ་སྲིད་ཡོད་པའི་དབང་དུ་
 བཏང་ན་ཡང་སྟོན་ལས་ཟད་ཆར་དུས་ཟུ་གས་ཤི་རྒྱ་སྐྱུག་འདུག་རྒྱ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་མེད།
 གལ་སྲིད་རང་གིས་དང་སྤངས་སམ་འབད་ཚོལ་བྱས་པའམ་མ་བྱས་པར་ཐམས་ཅད་སྟོན་ལས་ལ་
 རག་ལས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ན་ཆེད་གཏད་དུ་འབད་པ་གང་ཡང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མ་རེད། སྟོན་ལས་
 ཟེར་བའི་ཉེན་རྟོག་པའམ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་མཐའ་དེ་འདྲ་དེ་འོངས་ནས་རང་ཉིད་འདོད་མིན་
 ལ་མ་སྟོས་པར་བཅོན་ཤེད་གྱིས་བྲིད་དེ་ལས་ཀ་བྱེད་བཅུག་མཐའ་དེ་ནམ་འོང་སྐྱུག་འདུག་རྒྱ་མ་
 གཏོགས་གང་ཡང་དགོས་ཀྱི་མ་རེད།

དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལས་གསོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་རྒྱུན་ལྷན་ལྷན་
 ཆོགས་པ་ཞིག་མེད་ན་འབྲས་བུ་ལས་བསགས་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་སོགས་མི་འབྱུང་།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་རྒྱུན་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་
 གྱི་ངོ་སྟོན་དང་སྟོབ་སྟོན་མེད་ན་འབྲས་བུ་དེ་མངོན་དུ་འབྱུང་མི་སྤྱབ་ཅིང་། དགེ་བའི་གཤེས་
 གཉེན་གྱི་སྟོབ་སྟོན་ཡོད་ན་རང་སྐལ་ལ་འཆོམས་པའི་འབྲས་བུ་འང་གང་ལ་གང་མཆོམས་མངོན་
 དུ་འབྱུང་བྱུང་། དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་སེམས་
 ཅན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གྱི་སྟོན་ནས་པན་གང་སྤྱབ་གདག་ཅིང་། མ་སྤྱབ་པ་དང་མ་
 རུས་པ་རྣམས་རུས་པ་དང་སྤྱབ་པའི་སྟོན་ལམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཁོ་རང་གི་རུས་པ་
 དང་སྟོབས་ཤུགས་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་དེ་འདྲ་བའི་སྟོན་ནས་སེམས་ཅན་རང་དང་དམ་

ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དག་ལ་དམ་ཆོས་ཀྱི་ལས་འབྲེལ་བ་ཞག་ཅིང་། ལས་འབྲེལ་ཡོད་པ་དག་
 གི་འབྲེལ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་གས་ཤིང་སྒོ་སྤྱོད་བ་ཡིན་
 པས་འདི་འདྲ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྒྲུབས་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་ཕན་པའི་སེམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་འདི་སྤྱོད་བསམ་ཅམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་
 འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་བཅེ་སོགས་བསམ་པ་བཟང་པོ་དེ་རྣམས་རྒྱན་གཙོད་པའི་ལྷ་ངན་
 དང་ལྷས་ངན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །

ཆ་བོ། རྒྱུ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་གྱི་རྩ་བ་མར་ཤེས་བྱིན་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་འདི་ལ་ནི་གནས་
 ལུགས་ཅུང་ཅམ་ཡང་མི་འདུག ཆེ་རབས་གཞན་དུ་པ་མ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་མེད་
 པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡོད་ཆད་ད་ལྟའི་པ་མ་ནང་བཞིན་བཅེ་དགོས་ན། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་དག་
 བོ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡོད་ཆད་ད་ལྟའི་དག་བོ་ནང་བཞིན་
 བཅེ་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད།

ལ་ནོ། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྩ་བའི་ཆ་ནས་དགོས་པ་ནི་ཞི་
 བདེ་དང་འཆོ་བ་མེད་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཆོ་བ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། དམག་ཇག་དང་། གཡོ་སྐྱུ་
 དག་འབྲུག་སོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཞིག་མ་ཡིན། ཕན་ཚུན་དགར་འཇིན་དང་གཡོ་སྐྱུ་འདི་རིགས་ཀྱི་
 བསམ་སྒྲོས་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སུན་ཅིང་། སེམས་སོས་དལ་དུ་སྤོང་དུ་མི་གཅུག་པར་བྱེད་
 ཅིང་། ཐ་ན་འདི་རིགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོས་རྒྱུ་བྱས་ནས་མི་མང་པོ་ཞིག་གཅིས་ཤིང་ཕངས་པའི་རང་
 སོག་ཀྱང་མི་འདོད་བཞིན་སྒྲོས་གཏང་གི་ཡོད་པ་རེད་ལ། འགྲོ་བའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་རྩ་
 མེད་གཏོང་གི་ཡོད། ཞི་བདེའི་འཆོ་བ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་སུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱི་
 གཤེས་ཀ་ཞིག་ཡིན་ལ། མི་ཕལ་པ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གྱི་དམག་འབྲུག་དང་འཇིང་མོ་སོགས་རྒྱན་
 གཙོད་པའི་དོན་དུ་གྱོད་བཤད་པའམ་ཁ་མཚུ་འདུམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞི་བདེའི་འཆོ་བ་ཞིག་
 དོན་དུ་གཉེར་གི་ཡོད་པ་སོགས་འདི་ཆོས་ང་རང་ཆོས་རྩ་བའི་ཆ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 དགོས་པ་ག་རེ་དང་མི་དགོས་པ་ག་རེ་ཡིན་པ་ཉ་གོ་ཐུབ་ལ། དེས་ན་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་དགར་
 བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཆེ་འདིར་དག་ཅུ་འཇིན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་དགོས་མཁོ་

དང་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་འགལ་བའི་སྤྲོད་དུ་ཆོ་འདྲིར་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་བསམ་སྒྲོ་
ཅུང་ཟད་ཞིག་གཏོང་གིས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་བསམ་སྒྲོ་རྒྱན་འཁུད་དེ་འཛིན་གྱི་མ་
རེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་པ་མ་ནང་བཞིན་ཅིས་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
བར་ལ་དམག་འབྲུག་མེད་ཅིང་། ཆོ་པའི་བར་ལ་འགལ་སྒྲུབ་མེད། བྱིས་ཆང་ནང་ལ་འཐབ་ཚྱོད་
མེད། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞི་བ་དང་བདེ་བའི་འཆོ་བ་སྐྱེལ་ཆོག་འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྩ་
བའི་ཆ་ནས་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ངན་པ་མ་བསགས་པས་
བྱི་མ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མང་པོ་དེ་འདྲ་ཡང་སྤྲོད་དོན་མེད། ལྷག་པར་དུ་དམག་
འབྲུག་བྱེད་པ་སོགས་དགྲར་འཛིན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་དག་ནི་བྱིས་པ་སྒྲོ་ཅུང་གནས་ལྷགས་
དང་རྒྱ་མཚན་མི་ཤེས་པ་དག་གི་ལས་ཀ་ཡིན་ལ། མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱ་
མཚན་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཤམ་འདྲ། འདི་ལ་གནས་ལྷགས་ཅུང་ཙམ་
མེད་ན། བྱོད་རང་གི་རིགས་པ། དཔེར་ན། ཨ་མས་བྱ་ལ་འོ་མ་སྟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ལ་བརྩེ་
བ་དགོས་ན། ཨ་མས་ཐལ་ལྷག་བསྐྱུན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཨ་མ་ལ་སྤང་དགོས་ཞེས་པའི་རིགས་
པ་འདི་འདྲ་ལ་གནས་ལྷགས་ཡོད་རྒྱ་རེད། དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་གང་ལ་ཡང་སྟོས་མི་
དགོས་པའི་རིགས་ངན་འདི་འདྲ་འཕེན་སྤུལ་བྱས་པ་ནི་གང་ཙམ་ཤོར་བའི་རྒྱ་ཉིད་དོ། །

ཆ་བོད་ གཞན་དག་རང་གི་ས་མར་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་ཟས་ཀྱི་ཕུད་བྱིན། གོས་ཀྱི་ཅེས་གཤམ་གས་
ནས་བྱམས་སྒྲོང་གནང་བ་ནང་བཞིན་རང་ཉིད་གཞན་པའི་ས་མར་གྱུར་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་
བྱས་ཡོད་ངེས་པས་ད་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བྱས་ལུས་འདོན་རྒྱ་དང་། སྤྲོད་ལེན་བྱ་རྒྱ་གང་
ཡང་ལྷག་མི་འདུག དེ་ལྟར་བསམས་ན་མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་གྱི་མན་ངག་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་
ཕན་འདོགས་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགོ་བའི་ཐོག་དུ་ད་ལྟའི་ས་མའི་བཀའ་དྲིན་ཀྱང་བྱས་
པ་རྗེས་མེད་དུ་གཏོང་བའི་ངན་རྒྱས་ཤིག་རེད། ཅེས་བཤད་འོང་ན་དེ་ལ་ལན་འདེབས་རི་ལྟར་
དགོས་པ་ཁོ་བོས་མི་ཤེས་པར་འདུག་པས་ཤེས་མཁན་བྱེད་ཅག་ལ་འདྲི་བར་འདོད་དོ། །

ལན་ལྟེ ས་མས་བྱ་ལ་བརྩེ་བ་ནི་དོ་མ་འཇལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དྲིན་དང་ལན་རྒྱ་མའི་ནང་ལ་བཀྲག་
པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཤམ་ཡིན། ས་མས་བྱ་ལ་བཞག་པའི་བརྩེ་བ་ནི་ཆ་ཆོད་བཟུང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན།

དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱམས་སྐྱོང་གནང་རྒྱ་ཀྱང་ཚད་མེད་པ་ཞིག་རེད། བདེན་པ་རེད། ཐེག་པ་
 ཆེན་པའི་གཞུང་ལུགས་གཞིར་བཞག་ན། ང་རང་ཚོ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མར་
 བྱེད་སྐྱོང་ཡོད་རེད། ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་མ་ཡིས་བྱ་ལ་སྤྱད་པའི་བཅེ་བ་ནི་བཅེ་བ་སྤྱད་མེད་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་ལེན་གྱི་རེ་བ་ནམ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། གལ་སྲིད་མ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 བསྐྱལ་པ་མང་པོར་བྱ་དེ་ཡི་མར་བྱས་ནས་བྱ་དེ་བྱམས་པས་སྐྱོང་བ་ཤེས་ན་ཡང་མ་དེ་ཡི་སེམས་
 ལ་ད་གཡུག་ཤོག་སྤྱོད་ལེན་བྱ་རྒྱ་ལྷག་མེད། མ་ཟད་ཡར་ལྷག་སྤྱད་ཡོད་བསམ་པ་སེམས་ནང་ལ་
 ནམ་ཡང་འཆར་མི་སྲིད། དེ་ཡིན་པ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་མ་ཡིས་བྱ་ལ་བཞག་པའི་བཅེ་
 བ་དེ་ནི་བཅེ་བ་སྤྱད་མེད་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རེད།

གནའ་ནས་ད་བར་བྱང་སེམས་བསྐྱེམས་པའི་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བྱོན་ཀྱང་ཕ་མའི་བཀའ་
 དྲིན་བྱས་པ་རྗེས་མེད་དུ་བཏང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མི་འདུག་པར་མ་ཟད་ལྷག་པར་དུ་ཕ་མ་ལ་བཅེ་བ་
 བྱེད་མཁན་ཤ་ལྷག་ཆགས་འདུག་པས་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཁུལ་དེ་ནི་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་འདྲ་བ་དག་གི་
 སེམས་ནང་ལ་འཆར་ན་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་དོགས་པ་མི་དགོས། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིགས་
 གཞུང་ལ་དད་སེམས་གཙང་མ་ཡོད་པའི་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱས་གང་ཡོད་བཏོན་ནས་ཁྱོད་
 རང་གྲ་ས་ལ་བཞག། རེ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་བསྐྱད་པའི་སྐབས། ཁྱོད་རང་གིས་སློབ་སྦྱོང་ལ་སློ་
 སྦྱོང་ཐོན་ནས། མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་གྱི་མན་ངག་དེ་དན་རྩས་ཤིག་ཡིན་པར་ཉ་གོ་ཁྱོད་རང་དང་
 ཁྱོད་རང་གི་ཕ་མའི་བར་གྱི་བཅེ་བ་དང་བྱམས་སྐྱོང་དག་རྒྱ་བཀྲག་ཉ་འཇལ་བྱས། ད་གང་ཡང་
 སྤྱད་རྒྱ་ལྷག་མེད་པ་ཉ་གོ་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་ལྷ་དང་སྐྱོན་
 འདོགས། རིག་གསར་གྱི་སྐབས་ལས་ཀྱང་ཐུག་པ་ཞིག་བཟོས། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཁོངས་ལ་
 འབྲགས་བརྩུག་ཡི་ཆད་དུ་བརྩུག་སློབ་རེངས་སུ་བརྩུག་གསོན་ན་སློ་མི་བདེ། ཤིན་པར་དོ་མི་
 ཆོད་པ་ཞིག་བཟོས་འདུག། ཕ་མའི་བཀའ་དྲིན་བྱས་པ་རྗེས་མེད་དུ་བཏང་བའི་དན་རྩས་ཁྱོད་ཀྱི་
 འདི་ལས་ཆབས་ཆེ་བ་ཞིག་དེ་སྤྱོད་གངས་ཅན་སྤྱོད་ལ་ནི་སྤྱས་ཀྱང་དྲན་མེད་ཆོད་རེད།
 ཁྱོད་རང་གིས་གཞན་གྱི་ཆབ་བྱས་ནས་དྲི་བྱལ་མ་བྱེད། གཞན་ལ་དྲིས་ཀྱང་ལན་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད།
 ཁྱོད་རང་གི་རིགས་དན་དེའི་འགོས་བྱས་ན། ཕ་མས་བྱ་ལ་བཅེ་བ་སྤྱད་ཅིང་བྱམས་པས་སྐྱོང་བ་

ནང་བཞིན་བྱ་ཡིས་ཀྱང་པ་མ་ལ་ཆུང་མཐེ་སྒྲིག་ཅམ་ནས་ད་བར་པ་མའི་སེམས་ལ་དགའ་བ་
དང་བཅེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྤྲད་ཡོད་པས་ད་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བྱས་ཡུས་འདོན་རྒྱ་
དང་། སྤྲོད་ལེན་བྱ་རྒྱ་གང་ཡང་ལྷག་མི་འདུག དེས་ན་བྱ་རྒྱ་གྱིས་པ་མ་ལ་སྤྲོད་གོས་པའི་
འཇམ་སྤྲིང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གཞུང་དང་ལུང་དེ་ཚོ་ངན་རྒྱས་ཤིག་རེད་ཅེས་བཤད་འོང་ན་དེ་ཡི་
ལན་ང་རང་གིས་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་པས་བྱིད་ལ་ངི་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པས་ཚུར་ལན་དང་རྣམ་སྤྲོན་ལ་མི་རེ་ཞིང་།
ངིན་བཟོ་ཤེས་པས་པར་པ་མ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཐེགས་གཅིག་གི་ངིན་ཅམ་ཡང་མི་
བརྟེན་པ་ལན་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཚད་མེད་པའི་བཅེ་བ་སྤྲོད་མཁན་གྱི་པ་མ་རྣམས་ལ་ནི་ལྷ་ཅི་སྤྲོས།
པ་མས་བྱ་ལ་བཞག་པའི་བཅེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་
བཞག་པའི་བཅེ་བ་ལྷད་མེད་འདི་འདྲ་བ་ནི་བཅེ་བ་དངོས་གནས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡོད་ན་
འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱང་བདེ་འཇམ་ཞི་མཐུན་གྱི་མཚོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་རེད། དེ་མ་གཏོགས་རྒྱ་བཀྲག་ཉ་
འཇལ་གྱི་བཅེ་བ་དེ་ནི་ཚོང་ལས་ཅམ་གྱི་བཅེ་བ་རེད། བཅེ་བ་ལྷད་ཅན་དེས་ནི་མི་ཡུལ་དང་འགྲོ་
བའི་ཁམས་ལ་བདེ་སྤྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཞིག་བསྐྱར་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྤྲོད་བསམ་འབའ་ཞིག་
གོ། དེ་བཞིན་ཟས་ཀྱི་ཕུད་བྱེད། གོས་ཀྱི་ཅེས་གཡོག་སྐྱེས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་པ་མ་དེ་དག་གི་ངིན་
བྲན་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས་པ་མ་དེ་དག་གིས་ང་ཚོ་ལ་ངིན་དེ་དག་ལ་ལན་
དགོས་ཞེས་ངིན་ལན་འདོམས་འཇལ་བྱས་པ་ག་ལ་ཡིན།

ཚ་བོ། བདེན་བཞིའི་འཇུག་སྒྲིག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་པར་བདེན་ན། གསུམ་ལ་
སྐབས་སུ་མ་སོང་བའི་སྤྲོ་སྤྲུགས་པ་ལ་ཐར་ལམ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་འདུག་སྟེ། ཁོ་ཚོས་ཀྱང་
རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྤྲོད་ཅེའི་དངོས་གཞུན་རྒྱ་ལ་བསྐྱེད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྟོབས་
ཁྱེད་ལ་སྤྲོན་པ་དང་བསྐྱར་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཅེར་མི་བདུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོས་འདི་པ་ལས་བྱེ་
རོལ་དུ་གྱུར་པའི་མི་ལ་ཐར་པའི་སྐལ་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་སྤྲོད་གཅོད་ཀྱི་རང་གཤིས་བྱེ་བ་
མཛོན་པ་ཅམ་དུ་ཟད།

ལན། བྱིད་རང་གིས་ཟེར་བ་བདེན་པ་རེད། དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་སྤྲོན་པ་དང་

བསྟན་པའི་ཆ་རྒྱན་བཅེར་མི་གཏུབ། དེས་ན་གང་ཟག་སྤྱད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྤྱོད་ཅེའི་
 དངོས་གཉེན་བརྒྱད་ལ་སྤྱོད་འོང་ན་དེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་རེད། དེས་བདེན་བཞིའི་གནས་
 ལྷགས་ཤེས་པ་རེད། ང་ཚོས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཡིན་ན་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མའི་
 རྩ་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་། བསྟན་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའམ་དེའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་
 ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། དགོ་འདུན་ཡིན་ན་དེའི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་
 དགོས་པ་སྤྱོད་གི་མེད། རང་པའི་ལྷགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ལས་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་
 སངས་རྒྱས་སོགས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་དངོས་གནས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྤྱོད་
 ཅེའི་དངོས་གཉེན་རྒྱད་ལ་སྤྱོད་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་རིགས་དང་རྩས་ལྷལ་ཁམས་ག་འདྲ་
 ཞིག་ན་ཡོད་ཀྱང་ང་ཚོའི་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའམ་སངས་རྒྱས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ལ། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་
 པ་ཡང་ཐོག་མར་མུ་སྟེགས་པའི་ཁྱོད་ནས་འཆར་འོངས་བྱུང་བ་ཡིན། ཚོས་འདི་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་
 དུ་གྱུར་པ་ལ་ཐར་པ་མེད་ཟེར་བ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པས་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་
 བདེན་བཞིའི་ཚོས་གྱི་རྩ་བའི་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་དག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ག་ཚད་མང་པོ་བྱོན་ཞིང་ཚོས་གྱི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་ག་ཚད་
 མང་པོ་གསུངས་ཀྱང་རྩ་བའི་ཆ་ནས་བདེན་གཞིའི་གནས་ལྷགས་སྟོན་པ་ལ་གཅིག་ཡིན། དཔེར་
 ན་མེ་ཡི་ཚོས་ཉིད་ཚ་ཞིང་སྟེག་པ་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བས་མིང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་དོན་
 འཛུལ་སྤོང་ཤར་བྱུང་ཀྱན་དུ་ཚ་ཞིང་སྟེག་པ་དེ་ཡིན་པ་ལ་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། འཁོར་བ་ལས་
 གྲོལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པས་བསྟན་པའི་བདེན་བཞིའི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་དང་མ་འདྲ་
 བ། ཐབས་ལམ་གཞན་རིགས་པས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ཞོག་དང་རིགས་པ་སྤྱོད་པ་ཚོས་ཁས་ལེན་
 དེས་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟ་འཛུལ་སྤོང་ཤར་བྱུང་གྱི་སྟོན་པ་སྤྱད་ཀྱང་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་
 དང་མཐུན་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་བཞག་ཐུབ་མི་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་སྒྲེར་གཙོད་གྱི་རང་གཤིས་སོགས་
 སྤྱོད་པ་ནི་བྱེད་རང་གིས་བདེན་བཞིའི་གནས་ལྷགས་མ་རྟོགས་པའི་ཡུས་ཆེ་ཕྱི་རུ་མངོན་པ་ཙམ་
 དུ་ཟད།

ཚ་བོ། འབྲུལ་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་བདེན་ན། དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་

པའི་ཤེས་རབ་གཅིག་ཤུས་ཚོག་གི་ ལོགས་སུ་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་ཞེས་པ་དེ་ཚོ་དགོས་དོན་
 ཅི་ཡོད། ལས་དང་ལུས་ཟད་སོགས་མི་དགོས་མི་རུས་མི་ཤེས་པར་བཤད་པ་མིན་ནམ།
 ལན། འདི་ནི་མུན་པ་མར་མེས་སེལ་བ་ལ། མར་ཁུ་དང་། རྩོང་བུ་དང་། ལས་མཁན། འཛོག་མི་
 སོགས་དགོས་དོན་ཅི་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་གཅིག་པ་རེད། ཐོག་མར་སྒྲིན་གྱི་ཆ་དང་ཉེས་པའི་
 ཆ་དེ་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ན། དེ་ནས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱང་དགོས་མིན་ཤེས་འོང་། ང་ཚོ་འགོ་
 བ་སུ་ཡིན་ཀྱང་རུང་ངའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་གོམས་གཤེས་ངན་པ་
 མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། སེར་ལྷ། གཡེང་བ། དུག་དོག་བཟོད་བསྐྱར་ཆུང་བ། བརྟུ་
 སེམས། གཞོད་སེམས་རང་འདོད་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཟེར། དེས་ཐོག་མཐའ་
 བར་གསུམ་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲིབ་དང་། གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ། མཐར་ཕྱིན་
 པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། བརྟུ་སེམས་གཞོད་སེམས་ཀྱིས་མི་ཚོས་དང་ལྷ་ཚོས་གྱི་
 སྒྲིགས་བྲིམས་མི་སྤང་། དེ་མེད་པས་སེམས་བདེ་བར་མི་གནས་པས་སེམས་གནས་སམ་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་མི་འབྱུང་། དེ་མེད་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་མི་སྒྲིབ། དེས་ན་ཚུལ་
 བྲིམས་བསྐྱང་དགོས། བཟོད་པ་བསྐྱོམ་དགོས། སྒྲིན་པ་གཏང་དགོས། བཙོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས།
 བསམ་གཏན་བསྐྱོམ་དགོས། དེ་དག་བསྐྱབ་པ་ལ་འཕལ་རྒྱུན་གྱི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་
 མགོན་སྐྱབས་བཙུན་པོ་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་འདེབས་མཆོད་པ་སོགས་བྱས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 བསོད་ནམས་བསགས། བྱ་བ་ལམ་དུ་འགོ་ དེ་དག་ལ་ཐེག་ཆེན་པས་ཕར་ཕྱིན་ལྷ་མ་ལྷ་ཟེར། ཉན་
 ཐོས་ལུགས་ལ་ནི་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་སོགས་འཕགས་ལམ་ཕྱི་མ་བརྒྱད་གྱི་ནང་
 ཚན་ཕྱི་མ་བདུན་དེ་ཡིན། དེ་དག་གི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚོགས་བསགས་རྒྱ་ཞིག་ལོགས་སུ་
 མེད། ལས་དང་ལུས་ཟད་སོགས་ནི་ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་དཀའ་ཐུབ་པ་དག་གིས་འདོད་པའི་མེ་ལྷ་
 བརྟེན་པ། གསལ་ཤིང་རྩེར་མཆོངས་པ་སོགས་ཡིན་གྱི་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་སོགས་ལ་བརྗོད་པ་གལ་
 ཡིན།
 ཚ་བོ། བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྒྲིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་པ་དེ་གཞན་
 དོན་གཟུགས་སྐྱའི་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ཐུག་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་

འོས་ཏེ། རྒྱ་ཐུག་བཅས་ཤིག་ལས་འབྲས་བྱ་ཐུག་མེད་ཅིག་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ལན། རྒྱ་ཐུག་བཅས་ལས་འབྲས་བྱ་ཐུག་བཅས་འབྱུང་བ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་རེད། དེ་བདེན་
 པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། གཟུགས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ཐུག་བཅས་དེ་ང་རང་ཆོའི་སྒོ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་
 འདྲའི་ལས་སྒྲ་པོའི་གཞལ་མི་ཐུབ། དེའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ཐུག་མེད་
 ཏུ་བཞག་ཀྱང་ཆོག དཔེར་ན་དགུ་ཆོགས་ཁྱིམ་བརྒྱུད་ཀྱི་གོ་ལ་འདི་དག་གི་རྩལ་ཕྱན་དག་དངོས་
 པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐུག་བཅས་ཡིན་ཀྱང་ང་རང་ཆོ་སྒོ་རགས་པ་ལ་སྟོས་ན་མཐའ་ཡས་
 པས་བརྩེ་ཐབས་མེད་པའི་དབང་གིས་དེ་ཐུག་མེད་རེད་ཅེས་བཞག་ན་ཡང་མི་འགྲིགས་པ་གང་
 ཡང་མེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་པར་ཞོག་ང་རང་ཆོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡོན་
 ཏན་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཚད་ཀྱང་གྲངས་ལ་གཞལ་དཀའ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་གཟུགས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ཐུག་མེད་རེད་ཅེས་ཁས་སྐྱེས་ཀྱང་
 སྟོན་གང་འདུག

ཆ་བོ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་རྗེས་སུ་མཆོད་སྦྱོན་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་གནང་བ་དེའི་ལག་རྗེས་སུ་
 གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་འབྱུང་ཏེ། སྟོབ་པའི་དགེ་ཆ་ཆུང་ངུ་དེར་ཡང་གཟུགས་
 སྐྱ་གཅིག་ཡོད་ན། མི་སྟོབ་པའི་དགེ་ཆ་སྐབས་པོ་ཆེ་དེ་བར་མ་དོ་རུ་ཆུད་འཇའ་བ་འོས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལན། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་རྗེས་སུ་མཆོད་པ་དང་སྦྱོན་
 པ་སོགས་བྱས་པ་དེ་ནམས་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་པ་ཞིག་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་སྐྱ་གཅིག་ཐོབ་པ་དེ་དེ་ལྟ་སངས་མ་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་
 ཆེད་དུ་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཟིན་
 ནས་སྤར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཞིག་ག་ལ་ཡོད།
 མི་སྟོབ་པའི་དགེ་ཆ་དེ་ནམ་ཡང་ཆུད་མི་བྱ་ཞེ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྟེད་དུ། སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་
 བསོད་ནམས་དང་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པས་སོ། །ཁྱོད་རང་གི་དྲི་བ་འདི་ནི། དཔེར་
 ན་མི་ཞིག་གིས་མི་གཞན་ཞིག་ཁང་པ་ཉི་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲོར་མང་པོ་བསགས་ནས་ཁང་པ་ཉོས་པ་

ཏ་གོ ཁང་པ་ཉེས་ཟིན་པའི་རྒྱུ་ལ་མི་དེ་ལ་ད་དུང་རྟོག་མཁུ་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་དྲན་པ། མི་
འདིའི་ཡང་བསྐྱར་ཁང་པ་ཉེ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲོར་འདི་རྣམས་བཞག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་མིན་ན་རྟོག་
མཁུ་པོ་བསགས་པ་དེ་ཆོ་འཕྲོ་བསྐྱུ་རེད་དྲན་པ་དང་གཅིག་པ་རེད།

ཆ་བོ། དེས་ན་སྐབས་རེར་སེམས་རྟོགས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་རེར་ཆོགས་
མ་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནང་འགལ་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་དུ་
ངེས་སོ། །

ལན། དེ་ནང་འགལ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་སེམས་རྟོགས་པ་དེ་ཆོགས་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཆོགས་ལ་
དབྱེ་ན་དམིགས་བཅས་དམིགས་མེད་གཉིས་ལས་སེམས་རྟོགས་པ་ནི་དམིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད། སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
མཐར་ཕྱིན་པར་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ལ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པར་རྟོགས་ན་སངས་
རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོགས་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤིག་མདོ་རྒྱུད་གང་གི་ལྷགས་
ལ་མེད། དབང་པོ་རྣེས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་མིན་
ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་དེ་འདྲ་གསུངས་པ་རེད། །

ཆ་བོ། བསམ་པ་དགེ་དང་མི་དགེའི་བྱེ་བྲག་ལས་དགེ་ཐེག་གཟུགས་བརྟན་ཆེ་ཆུང་གི་རྒྱུ་སྒྲུ་མི་
འགྲོ་བའི་ལངས་སྒྲུགས་འདིས་དོན་དངོས་སུ་ཀུན་སྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་ངན་པ་ཞིག་བཞག་ཡོད་དེ།
ནང་གི་ཀུན་སྒྲོང་གང་ཡིན་ནི་སྒྲུ་ལ་ཡང་གསལ་ཆ་མེད་པས་ཀུན་སྒྲོང་བཟང་པོ་ཡོད་ལུལ་གྱིས་
སྒྱུད་ངན་འབྲལ་ཆད་ལ་གཞན་པས་སྒྲུངས་འཛིན་བྱ་ཐབས་བྲལ་བས་སོ། །ལྷག་པར་དུ་གསང་
ཐུགས་ལྷགས་ལ་རྟོགས་པའི་གདེང་དང་ཐུན་ན་ལུང་པ་དམར་པོར་བསྐྱར་ཀྱང་རང་ལག་ཡིན་
པའི་བྲིམས་ལྷགས་འདིས་ཆོས་འདུལ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་དམངས་གཙོ་དང་འདྲ་མཉམ། དྲང་བདེན་
བཅས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་ཆད་རྩད་ནས་ཕྱུངས་ཤིང་མང་ནས་བསྐྱེལ། བྲིམས་ལྷགས་འདིས་སྒྲུ་མ་
དང་གོང་མ་རྣམས་པའི་མཛད་སྒྱུད་ལ་ཆད་འཛིན་རུང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་དམིགས་བསལ་སྟེར་
རྒྱུ་བྱས་པས། ཁོང་རྣམས་ཆོའི་བྱེ་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་རུལ་བྱི་དང་སྐྱར་བྱི་
འབྲལ་བའི་རྩ་བ་སྒྲུ་ལུལ་ནས་ཚུགས་ཤིང་ཆེ་མོ་སྒྲུ་ལུལ་དུ་རྒྱས་པ་རེད།

ལན། བསམ་པ་དགོང་མི་དགའི་བྱེ་བྲག་ལས་དགོ་ཕྱིག་གཟུགས་བརྟན་ཆེ་ཆུང་གི་རྗེས་སུ་མི་
 འགོ་བ་འདི་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད་མི་ཆོས་དང་ཡང་མཐུན་
 པ་ཞིག་ཡིན། ནང་གི་ཀུན་སྒྲོང་སུ་ལ་ཡང་གསལ་ཆ་མེད་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་
 གྱི་གང་ཟག་གིས་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སལ་པས་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་
 རས་ཀྱང་པ་རོལ་པོའི་སེམས་རྗེས་དཔག་བྱེད་རྣམས་པའི་ཕྱིར། གསང་ལྷགས་ལུགས་ལ་སྒྲོལ་མཁན་
 རྟོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷགས་གྱི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་ལྔན་པ། བསྐྱལ་བྱ་པ་རོལ་པོ་ཞིང་བཅུ་ཆང་བའི་
 གང་ཟག་ཞིག་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས་རྟོགས་པའི་གདེང་ཡོད་པ་ཙམ་
 གྱིས་ལུང་པ་བྲག་གིས་དམར་པོ་བསྐྱར་ཆོག་པ་ཞིག་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་མེད། ལྷགས་གྱི་ནང་
 རས་བཤད་པའི་ཞིང་བཅུ་བེར་བ་དེ་ཡང་ཁ་སྐད་ལ་བ་ན་མི་ངན་མ་རབས་མཐར་ཐུག་ཡུལ་ལུང་
 ཡོངས་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་ཡོད། དེ་འདྲ་བ་ཆར་བཅད་པ་ནི།
 ཀུན་སྒྲོང་བྱང་སེམས་དང་ལྷགས་གྱི་ཀུན་སྒྲོང་དང་མི་ལྡན་ཡང་། ཡུལ་ཁམས་བདེ་འཇག་དང་སྤྱི་
 ཆོགས་ཡར་རྒྱས་གྱི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བལྷགས་པར་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི་དེ་སྒྲོན་ཞིག་ག་ལ་
 ཡིན། ཐེག་ཆེན་མདོ་ཡི་སྐབས་སུ་ཁོ་རང་གི་ཕྱིག་རྒྱན་བཅད་པའི་ཆེད་དང་། གསང་ལྷགས་ལུགས་
 ལ་ཁོ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་འདྲན་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཀྱང་སྒྲོན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ག་ལ་
 རུང་། ཡིན་ན་ཡང་ལྷགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོལ་ཉྑལ་ཏུ་སྦྱོད་མཁན་ནི་གནའ་ནས་བཟུང་མང་པོ་
 ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་དེང་སང་ནི་གསང་ལྷགས་གྱི་བརྟན་པ་ཆད་ལྡན་འཛིན་མཁན་དགོན་ཞིང་
 བརྟན་པ་འཆོལ་ཉྑལ་ཏུ་སྦྱོད་མཁན་ནི་ཉ་ཅང་མང་ཡང་དེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གང་ཟག་གི་
 སྒྲོན་རེད་མ་གཏོགས་གསང་ལྷགས་གྱི་སྒྲོན་ལ་བཞག་ན་ག་ལ་རུང་། དེ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་
 གང་ཟག་གི་སྒྲོན་རེད། དེ་འདྲའི་སྒྲོན་ནི་གསང་ལྷགས་མ་ཟད་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ནང་ཏུ་ཡང་
 ཡོད་ལ། མ་ཟད་འཇམ་གླིང་ཤར་རུབ་གྱི་ཆོས་ལུགས་དང་གྲུབ་མཐའ་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་སྤྱི་བྱེད་གྱི་
 རྣམ་ཆུལ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བས་དེ་གསང་ལྷགས་རྒྱུང་པས་མགོ་རུ་བསྐྱར་ན་མི་འཆོལ་པར་རྣང་
 རོ།།

ཆོས་འདུལ་བའི་ལུགས་གྱི་དམངས་གཙོ་དང་། འདྲ་མཉམ་སྤྱོད་བཤད་པའི་འདུལ་བ་ནི་ཉན་

ཐོས་ལུགས་ཀྱི་འདུལ་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པ་འདྲ། དེ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་ལུགས་ལ་རྩ་བའི་ཆ་ནས་
 དེ་འདྲ་བཤད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་མེད་པ་མ་ཟད་ཏ་ཅང་མཆོམས་པོ་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡིན། འདྲ་མཉམ་ཡིན་མིན་སོ་ཐར་སྒྲུལ་པ་ལེན་སྐབས་སྒྲུལ་པ་མི་
 ཐོབ་མཐའ་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་སྟོས་དང་འདྲ་མཉམ་ག་ཆད་ཡིན་ཏ་གོ་འོང་། དེས་ན་དངོས་
 གནས་འདྲ་མཉམ་བཤད་ཡོད་ས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འདུལ་བ་སྦྱི་དང་ལྷག་པར་གསང་སྤགས་རྩི་རྩེ་
 ཐེག་པའི་འདུལ་གཞུང་རྣམས་ཡིན་ནོ། བློམས་ལུགས་འདིས་སོགས་ནི་བདེན་པ་ལྟར་སྤང་བས་
 ལན་མི་དགོས།

ཆ་བོ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྐོར་ལ། འདས་པའི་དུས་སྤྱི་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་བྱ་བ་
 དེ་འདྲ་གཏན་ནས་བྱོན་མ་སྤྱོད་ཞིང་། མ་འོངས་པའི་དུས་སྤྱི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་བྱ་བ་དེ་
 འདྲ་འབྱོན་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་སྤྱི་མོ་ཙམ་ཡང་མེད།

ལན། འདིར་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་རྒྱ་ལ་བསྐལ་བཟང་སོགས་མདོ་
 ལུང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་དེ་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་ཁས་མི་ལེན་
 པས་བཞག་ལ། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སྤྱི་སྤྱོད་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་
 བཅོམ་ཆེས་པས་དེའི་ལུགས་ཀྱི་ལུང་ཅུང་ཟད་དངས་ན། ལུང་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ལས་ནི། (སྤྱི་པར།
 ༡༧༥ན དེབ་གཟུགས། ༥༡༤) བཅུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱོད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རི་སྤྱོད་
 ཅིག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བཀྱིས་ལགས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རེ་ཞིག་གྲངས་མེད་པ་དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་
 རྒྱུ་ཐུབ་པ་ནས། འདྲེན་པ་ཡུལ་འཁོར་སྤྱོད་གི་བར། །དེའི་བར་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྤྱོད་གི་ །སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ནི་ངས་མཆོད་དོ། །གྲངས་མེད་གཅིག་ནི་འདས་པ་ཡི། །རྒྱལ་བ་ངས་ནི་མཆོད་བྱས་ཏེ། །
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འདོང་པའི་བྱིར། །ང་ལ་སྦྱོར་བའི་སེམས་མེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་
 པ་གཉིས་ལ་ནི། སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ནས་ནི། །དབང་པོའི་རྒྱལ་མཆོན་ཐུབ་པའི་བར། །
 བདུན་ཁྲི་དྲུག་སྤྱོད་དག་གི་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ང་ཡིས་མཆོད། །གྲངས་མེད་གཉིས་པོ་ཆང་
 བར་ནི། །རྒྱལ་བ་ང་ཡིས་མཆོད་བྱས་ཏེ། །སྦྱོར་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ། །ང་ལ་སྦྱོར་བའི་སེམས་མེད་དོ། །

གངས་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་ཡང་། སངས་རྒྱལ་ལེགས་མཛད་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱལ་འོད་སྤང་
 བར་དག་དུ། བདུན་ཁྱིམ་བདུན་སྟོང་ང་ཡིས་མཛོད། གངས་མེད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ནི། རྒྱལ་བ་ངས་
 བློ་མཛོད་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སྤྱི་བློ་སྤྲོད་པ་ན། རྟོ་ཆོ་ང་ལ་སྦྱོར་སེམས་མེད། རང་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ན། སངས་རྒྱལ་མཛོག་ནི་དེ་དག་མཛོད། འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་དེ་ཀུན་གྱིས། རང་
 བློ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་བཟུང་། རང་ནི་སྦྱོར་བསམས་གང་ཡིན་པ། རང་ནི་སྦྱོར་ལམ་ཐམས་ཅད་
 རྟོགས། རང་ནི་སངས་རྒྱལ་ཁྱུང་བོར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་། རྟོ་ནས་གོ་ས་
 ལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་སྟེ་རྗེས་སུ་
 ཡིད་རངས་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་
 ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་ནས་སོང་ངོ་། ཁྱེད་དང་། (སྟེ་པར། ཤ ༢༧༩ དེབ་གཟུགས། ཤ ༦༢༣) དེ་མཛོད་དང་།
 སྤྱན་ལྷན་དང་། དཔལ་འབྱུང་དང་། སུན་བཞེད་དང་། ཀློང་ཉ་དང་། བཟུང་སྤྱན་ལྷན་དང་། སྤྱན་
 མཛོད་དང་། ཡུལ་འཁོར་སྦྱོང་དང་། མར་མེ་མཛོད་སོགས་ནས་རྣམ་པར་གཟིགས་དང་། གཙུག་
 ཏྲར་ཅན་དང་། ཐམས་ཅད་སྦྱོབ་དང་། ལོག་པར་དད་སེལ་དང་། གསེར་ཕྱབ་དང་། འོད་སྤང་
 དང་། སྤྱུ་ཕྱབ་པ་དང་། ཐ་མ་བྱམས་པའོ། ཞེས་དང་།

འདུལ་བ་ལྷང་གཞི་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བྱུང་བ་མངོན་པ་མཆིམས་ལས་ལྷང་དངས་པ། སངས་
 རྒྱལ་མང་པོའི་སྐབས་ནས། གང་ཡང་སངས་རྒྱལ་བདེ་འབྱུང་ནས། སངས་རྒྱལ་འོད་སྤང་བར་དུ་
 བློ་རྟོག་པ་དུན་ཁྱིམ་བདུན་སྟོང་གི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཛོད་པ་བྱས། ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལྷང་
 གཞི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་བཙུག་པའི་སྐབས་ལས། སངས་རྒྱལ་འོད་ལྷན་ནས་བཟུང་སངས་རྒྱལ་
 གྱི་མཚན་མང་པོར་བཟུང་པའི་ཐ་མ་ལ། གསེར་ཕྱབ་དང་། འོད་སྤང་དང་། སྤྱུ་ཕྱབ་པ་དང་། ཐ་
 མ་བྱམས་པའོ་ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལྷང་གཞི་གནས་བཟུང་དཔལ་སྦྱོང་གྱི་ལེའུ་ལས། ལྷ་ར་རྒྱ་
 སའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ། སྤྱན་པ་འོད་སྤང་སྤྱུང་ན་འདས། རྒྱལ་པོ་གྱི་གྲིས་རིན་ཆེན་ལས། བྱས་པའི་
 མཛོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བཙུགས། སོགས་དང་། ལྷང་ཕན་ཆོགས་ལས། དེ་ནས་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་རི་བྱ་
 ཀླང་ཅན་དུ་སོང་སྟེ་རི་གསུམ་གྱི་དབྱས་སུ་རྩ་བ་ཏུ་བ་ལ་བཞུགས་ནས་བདག་གི་ལུས་འདི་
 སངས་རྒྱལ་བྱམས་པའི་སྦྱོབ་མ་རྣམས་སྦྱོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བྱམས་པའི་བཟུང་པ་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་

རི་ཁ་ཟུམ་སྟེ་རིའི་དབྱས་སྤྱ་མ་ཉམས་པར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལུས་བཟླར་
 འོངས་ན་རི་རྣམས་བྱེ་ནས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག ཆོའི་འདུ་བྱེད་བཏང་མ་ཐག་དུ་ས་གཡོ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ལྷས་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག ལྷམ་དུ་བསམས་ནས་སྟོག་འབྱེན་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོ་འཕུལ་སྣ་ཆོགས་བཟླན་ཏེ་རང་གི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟོན་པས་གནང་བའི་ན་
 བཟའ་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱིས་ལུས་དང་གསེལ་བྱེད་དང་སྦྱང་བཟེད་རྣམས་བརྟམས་ཏེ་སྟོ་གཡས་པ་
 ཕབ་རྒྱུ་པའི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་པ་བཞག་ནས་ཉལ་ཏེ་ཐུང་ན་ལས་འདས་སོ། །གང་གི་ཆོ་སངས་རྒྱས་
 བྱམས་པ་བྱོན་པ་དེའི་ཆོ་བྱམས་པ་འདུས་པ་དང་པོའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་
 བཅུ་ཙ་དུག་དང་བཅས་པ་རི་བྱ་རྒྱུ་ཙན་དུ་གསེགས་ནས་རི་གསུམ་བསལ་ཏེ་བྱམས་པས་འོད་
 སྤང་ཆེན་པོའི་རུས་པ་ཕྱག་དུ་བཟླམས་ནས་ཆོས་བཟླན་པས་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་ཕྱག་དགུ་བཅུ་ཙ་
 དུག་གིས་དགྲ་བཅོམ་འཐོབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་མང་པོ་བཞུགས་ཡོད།

རྒྱ་འབྱུར་མདོ་སྡེ་ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱན་དགའ་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་
 པ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་བཟླན་པ་ཡུན་དུ་གནས་པ་མ་
 གྱུར་རྟོ། །ཀྱན་དགའ་པོས་བཅོམ་ཕྱན་འདས་ལ་གསོལ་པ། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐུང་ན་
 ལས་འདས་པའི་འོག་དུ། དམ་པའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡུན་རིམ་ཙ་དུ་གནས་པར་འབྱུང་། བཅོམ་
 ཕྱན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། ང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་
 གནས་པར་འབྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ། དམ་པའི་ཆོས་ཞག་
 བདུན་དུ་གནས་པར་གྱུར་རྟོ། །སོགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
 བཞུགས་པ་ཡིན་ན་སོགས་དང་། རྩོ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱ་ལའི་རྒྱུ་ཐོག་དུ་
 བཞུགས་པའི་གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་རྩོད་ཀྱི་ནང་ནས་འདུལ་བའི་སྡེ་རྩོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས། སྡེ་ཆོན་
 རྒྱུང་བའི་ནང་གི་ (སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་བཟླན་པའི་མདོ།) ཡི་ནང་ལས་གཙོ་བོར་སངས་རྒྱས་
 རྒྱུ་ཕྱ་མེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབྱ་བྱས་པའི་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་བཤད་ཡོད་ལ།
 འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་བཟླན་པའི་མདོ་འམ། (Buddhavaüsa) སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ཀྱང་ཟེར། འདི་ལ་བམ་པོ་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད།

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པའི་མཚན་ནི་ཕྱ་ལའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་
 རས་མང་དུ་འབྱུང་ལ། དེས་ན་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྲུང་། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་
 བྱམས་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་དང་བྱོན་པའི་དུས་ཚོད་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་གསལ་
 བོར་ཡོད་བཞིན་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྲུང་དང་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་མེད་
 པ་གང་ལས་བྱུང་། དེང་རབས་ཚན་རིག་པས་མ་རྟོག་པས་བྱིར་བེར་ན་མ་བྱུང་ཅིང་། ང་རང་དེ་
 གཉིས་ཡོད་པ་སྟོ་ལ་མི་བབ་ཅེས་བེར་ན་གང་དྲན་དྲན་གྱིས། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་དེ་གཉིས་བྱོན་
 མ་སྤྱང་ཞིང་ཤེས་བྱེད་ཤ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཚིག་ཅམ་མོ། །
 ཚ་བོ། ད་ལྟའི་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཁོང་ལ་ཡབ་ཡུམ་སྐུ་སྐྱེས་མེད། ཤ་ཁྲག་རུས་པ་མེད། ལུ་
 ག་དང་ཁོང་སྟོང་མེད། འབྲུག་རྒྱ་ལྷོགས་རྒྱ་མེད། ན་རྒྱ་ཚ་རྒྱ་མེད། འཆི་རྒྱ་ནས་རྒྱ་མེད། དེ་དག་
 ཡོད་ཚད་ཚུལ་བཟན་དང་ཆོ་འཕུལ་ཅམ་ཡིན་ཞེས་པ་འདིས་དོན་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མི་གྲལ་
 རས་ཕུད་དེ་ལྷ་སྤྱང་ཁོད་ཀྱི་མི་སྣ་རུ་བསྐྱར་བ་ཡིན། མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ཡབ་ཡུམ་དང་སྐུ་ལས་
 འདས་གོངས་བཅས་མེད་ཐབས་མེད་པའི་བྱིར།
 ལན། འཕེན་ཚོད་ལ་བཟླས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ལ་ཡིན་པར་སྤང་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མིན་
 གྱི་ལྷགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུ་ནི་ནི་མི་ཡི་ཚུལ་དུ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་གདོས་བཅས་ཤ་ཁྲག་ལས་
 ཐུབ་པའི་མི་དངོས་གནས་པར་ནམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན། སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱི་རྣ་ན་འཆིའི་སྤྱག་བཟུལ་
 ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན། མི་གྲལ་ནས་ཕུད་ན་ལྷ་སྤྱང་དུ་འགྱུར་དགོས་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡང་།
 ཡོད་ན་ང་རང་གི་ཀྲང་པའི་ནང་དུ་ཡོད་དགོས་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་ཅིག་ག་ལ་
 ཡིན། བྱེད་རང་གི་ཤི་སོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཚན་རིག་པ་དག་གིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཚུལ་གྱི་སྟོར་ལ་
 མཐར་ཐུག་པའི་རིགས་པ་རྣམ་དག་གིས་སྟོམ་ཚོད་ཅིག་བཞག་རྒྱ་ལོན་མེད་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་
 གྱི་ལྷགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་མི་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོས་རྣམ་
 མཁྱེན་འགྲོ་བས་བཟུས་པ་ཁས་མི་ལེན། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་འགྲོ་
 བ་མི་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་མི་ལས་འདས་པའི་ལུས་པོ་མེད་ཚིག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་འཆད་དགའ།

ཚ་བོ། རྒྱལ་པོ་བཅས་གཙང་ནི་རྒྱ་བལ་མཚམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཡིན་པས། ཁོང་གི་
མངའ་ཞབས་ཡོངས་སུ་བྱད་མེད་ན་ཚུང་མ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡིན་
ན། རྒྱལ་ཕྱན་དོན་གྲུབ་ལ་བཅུན་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འཛིག་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་ག་ལ་འཛིམས།
ལན། འདི་དག་ཀྱང་གནའ་རབས་ཀྱི་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དག་གི་ཆེ་བ་བརྗོད་སྟངས་ཤིག་ཡིན་
པས་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་འཛིན་ག་ལ་དགོས། གལ་སྲིད་དོན་དུ་འཛིན་ཡང་ན་ཚུང་མ་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་མི་ཡིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཡང་མེད། ལར་དེའི་སྐབས་ཀྱི་
ཤུགས་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་ས་ཁྱོན་དང་མི་གྲངས་སོགས་མ་ངེས་བཞིན་དུ་སྟོབ་ཤོད་བཤད་ཐུབ་ན་
མཁས་པ་ཡིན་དུན་པ་འདི་ནི་བྱེད་ཀྱི་རང་གཤེས་ཤིག་ཏུ་འདུག་པས་ཐབས་མེད་དོ། །

ཚ་བོ། རྟོན་པའི་ཐུགས་རྒྱད་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་མེད་ཀྱང་སྟོན་དུ་མི་
ཆེ་སྟེ། ཁྲིང་པོར་མཐོང་བའམ་མིན་ཀྱང་རུང་། འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། འདི་ཡིས་
སྲིན་བྱའི་གྲངས་མཁྱེན་པ། ཁྲིང་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། ཅེས་བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་
ཐབས་དང་བཅས་པ་སྟེ་དགོས་པའི་དོན་ཀྱན་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་
བསམ་དོན་འགྲུབ་པར་མ་བཤད་དམ། དཀྱེལ་ཡངས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་
སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ཆགས་དབྱིབས་དང་། སྤྲུལ་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་ཚོས་ཚན་གཉིས་མི་
འགྲིག་བཞིན་དུ་མགོ་སྐྱོལ་བྱེད་པའི་ཐུགས་ཁུར་འོ་བརྒྱལ་དེ་འདྲ་སྟེང་དགོས་དོན་རྩ་བ་ནས་
མེད།

ལན། འདི་ནི་སྦྱར་བཏང་དེ་བཞིན་འདུག་པས་ལན་གང་ཡང་མེད། ཡིན་ན་ཡང་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་
ཆགས་དབྱིབས་དང་དུལ་ཕྱན་སོགས་མི་འགྲིགས་བཞིན་དུ་སོགས་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པའི་སྐད་
ཆ་སྟེ། མི་འགྲིགས་ས་ཡོད་ཀྱང་འགྲིགས་ས་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །

ཚ་བོ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གོ་དོན་ཆེད་དུ་གཟིགས་ན་གང་ཡང་མཁྱེན་ཐུབ་པ་ཞིག་
ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སྟེ་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་འཛིག་
ཉིན་ཁམས་འདིར་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་སུ་ནི་དར། སུ་ནི་རྒྱད་སོགས་ཞིབ་འཇུག་གནང་སྟེ་
ལས་དོན་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་པ་འདི་ཉིད་དོན་ལ་གནས་མིན་གང་ལྟར་ཡང་རྣམ་

བཞག་ཅུང་ཟད་བབ་ཆགས་པ་ཞིག་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཟླ་པའི་ལྷགས་ལ་སྟོན་པ་ཟུང་ན་ལས་
 འདས་རྗེས་ཆོས་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཆ་བ་དང་བསྟན་པ་དམ་ཆོས་གཉིས་ཀའི་གོ་
 ཚོད་དགོས་པ་མ་གཏོགས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རང་ངོས་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་
 རྒྱན་ཆད་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་སྟོས་བཅས་ཀྱིས་བཤད་ན་ཅུང་བརྟན་བརྩིང་
 ཅན་ཞིག་ཡིན།

ལན་། ཆེད་དུ་གཟིགས་ན་གང་ཡང་མཁྱེན་ཐུབ་ན་ག་དུས་གཟིགས་ན་ཡང་ཆོག་པས་ཉིན་ལན་
 གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་གཏན་འཁེལ་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྤྱད་རྣམས་
 ཀྱང་དུས་གཅིག་དུ་དུས་ཚོད་དེའི་སྟངས་དུ་སྟག་སྟག་སྤྱང་འོང་བའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་
 ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སོགས་ནི་དུས་ཚོད་རགས་པ་ཅུ་གྱི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡིན་ལ།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་དག་ལས་ཀྱང་སངས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་སྐབས་སུ་འབད་ཚུལ་མི་དགོས་
 པ་ཞིག་བཤད་གྱི་མ་གཏོགས་གཟིགས་མ་བསམ་ན་དེའི་ངོ་ལ་དབང་མེད་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 ཤར་འོང་བ་ཞིག་ནི་མ་གསུངས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རང་ངོ་ནས་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་འགྲོ་བ་
 བདེན་ཡང་། ཕྱིན་ལས་རྒྱན་ཆད་པའི་དོན་གང་ཡིན། རང་ངོས་བྱ་བ་དེ་གང་ཞིག་ལ་ཟེར། སངས་
 རྒྱས་རང་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཞི་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཕྱང་ཁམས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་པ་ཅུ་གྱིས་
 སངས་རྒྱས་མེད་པ་འབྱུང་འགྲོ་མི་དགོས་ལ། དགོས་ན་ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ཐོབ་མཁན་གྱི་དགྲ་
 བཅོམ་ཞེ་ཡོད། མེད་ན་ཐོབ་མཁན་མེད་པའི་ཐོབ་བྱ་ཡོད་པ་ཐལ་བ་དང་། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་
 ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཐལ་བ་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་བྱུང་ཆོས་མཐར་ཐུག་གི་
 འགོག་ཞི་བྱ་ནོམ་ངེས་འབྱུང་རྣམས་ཀྱང་མེད་པ་ཐལ་ལོ། གལ་སྲིད་ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ཐོབ་
 མཁན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པས་དེའི་
 ཐོབ་བྱ་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་དེ་ཐོབ་ལོས་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་
 པའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་མཚོད་བསྟོད་བྱས་ན་པན་ཡོན་དང་ཕྱིན་ལས་ཞི་
 ཡོད། ཡོད་ན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་དེ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་དང་མིན། ཡིན་ན་རང་ངོས་ནས་མཛད་
 པ་དང་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་ཆད་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་ན་གང་

ལས་བྱང་བ་ཡིན། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་མཚོན་བསྟོན་བྱས་པས་པན་ཡོན་
 མེད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བྲེལ་སོགས་ལ་ཕྱག་བྱས་པས་ཀྱང་པན་ཡོན་མེད་པར་ཐལ་བ་འགྱུར་
 ལ། དེ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷང་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། མེ་ཏོག་རྩྭ་གས་པའི་མདོ་ལས། མེ་རྩེ་
 རྣམ་པར་བརྩེ་བ། གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་རྩྭ་གས་པའི་སངས་
 རྒྱས་མཐོང་ནས་སེམས་དང་བར་གྱུར་ལ། དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྟེན་པ་དང་། ར་བཟའ་དང་།
 འལ་བས་དང་། གཞིམས་ཆ་དང་། ལྷན་གསལ་བ་དང་། ཡོ་བྱད་དང་། བདེ་བར་སྐྱར་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་བསྟོར་ལྷང་དུ་བྱས་ཤིང་རི་མོར་བྱས་ཏེ་མཚོན་ཅིང་བརྗེད་ལ། རིམ་གྲོར་བྱ་བ་དང་། གང་
 ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རིང་བྲེལ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་གྱི་མཚོན་
 ཏེན་ལ་མཚོན་པ་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ནི་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བྱེ་བྲག་གམ་ཐ་དད་
 དུ་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚོན་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས། ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་
 ཤོད་དང་།

ཆ་བོད། དེ་མིན་ཐེག་ཆེན་པའི་ལྷགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལྷ་མ་གཅིག་ཁོ་ནའི་མཛོད་སྟོན་ཡང་ནམ་
 མཁའ་ལྟར་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་བསྐྱལ་བ་ཇི་སྟེད་བར་དུ་ཆར་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཆོ། སངས་རྒྱས་
 ཕྱི་མ་ཆོ་འབྱོན་པ་ལ་དགོས་ལྷན་སྐྱུ་ཅམ་མི་འདུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལྷ་མ་དེས་བསྐྱུ་བ་མི་བྱུང་བ་
 དང་། མི་ཆར་བའི་ལས་ཀ་སྤྲ་གཅིག་ལག་ཏུ་འོང་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཕྱི་མ་ཆོ་ནམ་
 ཡང་ལག་པས་ལག་པ་བཅངས་ཏེ་ཁ་རྩོག་གེར་འདུག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

ལ་ནོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་ལ་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་མཛོད་པ་དང་སྟོན་ལས་ཡང་ནམ་
 མཁའ་ལྟར་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་བསྐྱལ་བ་ཇི་སྟེད་བར་ཆར་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། དེས་སངས་
 རྒྱས་ཕྱི་མ་ཆོ་འབྱོན་པ་ལ་དགོས་ལྷན་མེད་པར་མི་འབྱུང་སྟེ། ཇི་སྟེད་དུ། མགོན་པོ་བྱམས་པས། ལྷ་
 ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པལ་ཀྱང་། ས་བོན་མི་རུང་མི་འབྱུངས་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གསུལ་བྱ་
 སོ་སོའི་ལས་དང་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡང་སོ་སོར་དགོས་པ་ཡིན།
 དཔེར་ན་པེ་ཅིང་གོང་བྱེད་གཅིག་གི་ནང་དུ་བཟུང་པའི་མི་དག་ལ་སྟོག་བརྟན་གྱི་ལྷ་མོ་མང་
 པོ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་དུ་བསྟན་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་གདམས་བྱ་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སོ་སོ་

རང་རང་གི་འདྲ་མཉམས་གང་ཡོད་དེ་གདམས་ནས་དེ་ལ་ལྟ་ཞིང་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་བཞིན་ཡིན།
གལ་སྲིད་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ལ་བྱུང་མེད་པའི་དབང་དུ་གཏང་ཡང་། སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་
ཆེ་བའི་དཔེ་ལ་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ལོན་པ་བཞིན་འདྲིའང་སངས་རྒྱུ་གྱི་
ཐུགས་རྗེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཆེ་བར་གྲགས་པ་སུ་དང་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་ཆེ་བར་ཡིན་པའི་དཔེ་ལ་ནམ་
མཁའ་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་གང་ཡང་མེད། དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐལ་པ་མ་འཇིག་
འཁོར་བ་མ་སྒྲིང་བར་དུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་ཆད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་
སངས་རྒྱུ་ཕྱི་མ་བྱོན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་གྲུབ་ཏེ་དེ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གསུལ་
བྱའི་བསམ་སྒྲོལ་སྒྲོས་དགོས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཡིན། ཉན་ཐོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་
འུགས་པ་དེ་ཆོ་ཡང་བསྐལ་པ་རྗེ་སྲིད་དུ་མ་བཞུགས་པ་དེའི་ལྷ་ལ་དེ་དག་འདས་སོང་བའམ་
གཏན་མེད་རེད་སོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཁྱོད་ཀྱི་གང་ནས་གོ་བུང་། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་པར་ཞོག་ཉན་
ཐོས་ལུགས་ལ་ཡང་ལྷག་མེད་མུང་འདས་འུགས་པའི་དག་བཙུག་པ་དེ་དག་བསྐལ་པ་རྗེ་སྲིད་
བར་དུ་བཞུགས་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆ་བོ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཞལ་ནས། འོག་མིན་སྤྱད་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་
ཁམས་དེ་རྒྱ་གར་ཆ་བའི་ལུང་པ་ནང་བཞིན་དུས་བཞི་དབྱེར་མེད་སྡེ་ཐང་དེ་བར་ཡོད་པ་ནི་
ཞིང་ཁམས་དེ་འཇུགས་སྤྱན་འཆར་འགོད་གནང་མཁན་རྒྱ་གར་བའི་མི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རེད་
ལ། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་རྒྱ་གར་བའི་ལུང་མིའི་ཆ་ལུགས་ནང་བཞིན་དར་གྱི་སྒྲོད་
གཡོགས་སྤྲད་གཡོགས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱང་གསུབ་ལག་གསུབ་གྱོན་ནས་བཞུགས་ཡོད་པ་ནི་
ལོངས་སྤྱོད་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་མི་ཡི་སྤྱོད་ཡིན་པས་རེད། དེས་རིགས་འགྲོས་ནས་རྒྱ་ནག་པའི་མི་ཞིག་
ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཁོས་ཨག་ཆོམ་རིང་པོ་ཞིག་བཞག་སྟེ་གསེར་འབྲུག་རིས་
གྱི་བེར་ཆེན་ཞིག་གྱོན་ནས་སྤོང་པར་དེས་ལ། བོད་མི་ཞིག་གི་ནས་འོག་མིན་དུ་སྤྱོད་པའི་དབང་
དུ་བཏང་ན་ཁོས་དཔག་བསམ་གིང་གི་ལོ་མར་འདྲོད་འཛོའི་བ་མར་སྤྱར་བའི་དཀྱུག་ཇ་ཞིམ་པོ་
ཞིག་འབྲུང་བཞིན་བསྐྱེད་ཡོད་རྒྱུ་རེད། ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་
ཞིང་ཁམས་ཡོད་ཆད་ཀྱི་དབྱེ་ལ་ཐོག་བརྒྱབ་པ་ཡིན་མོད། ཁོང་གི་རྗེས་འཇུག་དུ་སྒྲོམ་པའི་བཞུན་

འཛིན་རྣམ་པས་དེ་དོན་ཟུར་ཅམ་ཡང་མ་དགོངས་པར་ད་དུང་སློག་བཅད་ས་ལ་སླ་འཁོར་ནས་
ལུས་ཡོད་པ་འདྲ།

ལན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དག་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་སོ་སོར་སྤང་བ་བཤད་པ་འདི་ནི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་བསྐྱུན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་བཅེ་རྣམས་
གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་གཟུགས་སྤང་བ་ཡིན་ཞེས་ཐེག་ཆེན་
པ་ཆོའི་ཁ་ན་རྒྱང་ཉར་དུ་གྲགས་པ་དེའི་དོན་དེ་རེད། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གསུངས་པ་
དེ་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཡང་དེ་ཁོང་གིས་གསར་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན།
ཐེག་ཆེན་པ་ཆོས་སློན་ནས་བཤད་པ་དེ་རེད། ང་རང་ཆོ་བོད་ལ་མཆོན་ན་ཡང་། རྒྱལ་པོ་སྤྲི་སྤྲིང་
ལྷུ་བཅན་སྐབས། སློབ་དཔོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་པ་ཞིན་ཏེ་མཁྱེན་བོད་ཀྱི་སློན་ཆེན་ཁྱེ་ལ་དཔེར་བྱས་
ནས་བཞེངས་པས་མཆོན་བསམ་ཡས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་བོད་ཀྱི་མི་རྣམས་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་བཞེངས་
པར་བཤད་པ་འདིས་ཀྱང་དོན་དེ་གོ་རྒྱས། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་མིའི་རྒྱན་
དང་ཆ་ལྷགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤས་ཆེ་བས་དེའི་ངོ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན། བོད་ལྷགས་དང་
རྒྱ་ནག་ལྷགས་ཀྱི་འོག་མིན་མ་བཟོས་པ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་འདྲ་བཟོ་མི་ཆོག་པ་ག་ལ་ཡིན། རྒྱ་
ནག་དང་བོད་པའི་མི་དག་གི་ངོ་ལ་ཡང་རང་རང་དང་མཐུན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཞིང་ཁམས་
ཡོད་ཆོག་ལ། དེ་རྣམས་དེ་དང་དེ་ཅུ་སྟེས་ནས་དགའ་སྦྱིད་ལ་རོལ་ཀྱང་ཆོག དེ་དག་གི་ངོ་ལ་
བདེན་པ་ཡང་བཞག་ཆོག འདི་དག་ཀྱང་རང་སྤང་དག་པའི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་མ་
གཏོགས། འཇིག་རྟེན་མཁའ་གྲུ་ལ་བསྐྱེད་དེ་བར་སྤང་སྟོང་པའི་དབྱིངས་སུ་འཇིག་རྟེན་འདི་
དག་ཉུག་ནས་འགོ་དགོས་ཀྱི་མ་རེད་ལ་དེ་འདྲ་བྱས་ན་སྟེབས་སུ་བྱ་བྱི་ཡང་མ་རེད། དེ་མིན་ཐེག་
ཆེན་པའི་ལྷགས་ལ་རིགས་ངོར་གྲུབ་པའི་བདེན་གྲུབ་དང་། ཏྲག་བཏྲན་ཐེར་ཟུག་གི་ལོངས་སྤྱོད་
ཞིག་དང་དེའི་ཞིང་ཁམས་ཞིག་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་མི་འདུག འདིས་ནི་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་
བདེན་མེད་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ཅུ་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་གནད་དེ་ལ་
གསལ་བཤད་བྱས་པ་ཡིན་པས། འདིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ཞིང་ཁམས་ཡོད་ཆོད་ལ་
ཐོག་བརྒྱབ་པར་སྟོན་པ་ཡང་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་ཅམ་དུ་བྱད་དོ།

ཚ་བོ། ལྷོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཁོང་བཟང་པོའི་བསྐལ་པ་འདི་ལ་སྤར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སྤྲིང་པོར་
 གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། འོན་ཏེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྲན་མེད་པའི་
 གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ཟིན། ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་པའི་ཁྲོད་དུ་བྱབ་འདུག་པ་འདི་
 རི་ཤིན་དུ་མ་ལེགས་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གསར་དུ་ལམ་ལ་བསྐབས་ནས་བྱིས་སྤྱངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པའི་མཆན་གཞི་འཛིན་རྒྱ་མི་རྟེན་པར་འདུག་པའི་བྱིར། རོ་མཆར་དང་ཡ་མཆན་གྱི་གཏམ་
 ལ་ཏ་ཅང་རྩམ་དུགས་ན་དོན་དངོས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟར་རྒྱད་ཚོས་སྤྱུ་འགྱུར་འགྲོ།
 སྐད་ཆ་འདིའི་ཤུགས་རྒྱན་ངན་པ་ང་ཚོའི་རྒྱད་ལ་འགོས་ཆབས་ཤིན་དུ་ཆེ་སྟེ། སྒྲ་མ་སྤྱུ་ཞིག་གི་
 རྣམ་ཐར་འགོ་བཅུགས་མ་ཐག་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདྲེན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་ཉིད་ངེས་པའི་
 འོན་ཏེ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་དུ་མའི་ལྷ་རོལ་ནས་སངས་རྒྱས་སྤྱི་བྱིན་ཀྱང་། དྲང་དོན་གསུལ་
 བྱའི་སྤང་རོར་སྤར་ཡང་ཐེག་པ་རིམ་འཛིན་གི་མཛད་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བསྟན། ཞེས་པའི་
 ཆེ་བཟོན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཆོ་འདི་རང་ལ་བསྐབས་
 རས་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱས་ན་དེ་རི་ཤིན་དུ་སྒྲབས་རྒྱུང་ཞིང་ཕལ་ཆེར་
 སྤང་པའི་གནས་ལྟ་བུར་བཅི། འདི་འདྲའི་གོམས་སྤོལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུང་ཟད་སྐད་གྲགས་ཡོད་
 པའི་མི་སྤྱ་ཡོད་ཆད་ལྟ་འདྲེ་གདོན་བཞེགས་གང་རྒྱུང་ཞིག་གི་ཆོ་འཕུལ་དུ་ཅིས་ཏེ། མེས་དཔོན་
 རྣམ་གསུམ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་། ལུ་དུམ་བཅན་པོ་བདུད་འདྲའི་སྤང་གོག་རྒྱ་ནག་གོང་
 མ་འཇམ་པའི་དབྱངས། དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་མོ་རྗེ་བཅུན་སྤྱོལ་མ། ཨ་རིའི་སྤྲོད་འཛིན་འཇམ་
 དབྱངས་བཞད་པ་བཅས་ཡིན་རྒྱུར་ཐག་བཅད། ལུ་ཅག་ནི་ཤ་དང་ཁྲག་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྱེ་བོ་ཐ་
 མལ་བ་ཡིན་པས་ཁོ་ཚོ་ལྟར་ག་ལ་ཡོང་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་མགོ་སྤྱག་ཆ་བེར་བ་རེ་བཞུས་ཏེ་
 སྤྱིས་ཀྱང་མ་བསྐལ་བར་བྱན་འབངས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཁྲགས་དང་དུ་སྤངས། གཞན་པས་ང་ལ་དེ་ཙམ་
 གྱིས་གྱིས་འདུད་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ཅིས་མར་ལ་གནང་བ་བྱིན་ཡང་། དཔུན་རྒྱུང་ངས་བྱིད་ལ་གྱིས་
 འདུད་རབ་གཅིག་མ་ཞུས་ན་ག་ལ་འགྲིག་ཅིས་ཡར་ལ་ཞུ་བ་ལུལ་ནས་སྤྱིས་མོ་ཐང་ལ་བཅུགས་
 ཤིང་མགོ་བོ་བྱང་ཁར་ཕབ་སྟེ་སྤྲོད་པར་སྤྱོད་པའི་རང་ཅག་གི་ད་ལྟའི་མི་གཤིས་སྤྱག་པོ་འདི་ཉིད་
 བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ནོ།

ལན། འདིའི་སྐོར་ནི། དཔེར་ན་དབྱ་མ་འབྲུག་པ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཚྭ་གས་ཤིང་
 སངས་རྒྱས་ཡུལ་དག་ན། །ཕྱ་རབ་རྩལ་གྱི་རྩལ་རྣམས་བདོག་པ་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པ། །བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་སྐལ་པའང་དེ་སྟེད་དེ། །འོན་ཀྱང་ཁྱོད་གྱི་གསང་བ་འདི་ནི་
 བསྟན་བགྱིད་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་ཐུ་རྩལ་དུ་ཡིན་པར་བསྟན་ལ།
 ཡིན་ན་ཡང་དེ་གསར་དུ་ལམ་ལ་བསྐབ་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བསྟན། དེ་སངས་མ་
 རྒྱས་པའི་སྟོན་དུ་གསར་དུ་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་། འདི་ཙམ་གྱིས་ལམ་ལ་གསར་དུ་
 ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་མཆོན་གཞི་འཛོག་རྒྱ་མེད་སྟམ་པ་ནི་དགོད་བྱོ་བའི་གནས་སོ། །དེ་
 བཞིན་སླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་ཚུམ་པའི་ཆོ་གདོད་ནས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་སོགས་ནི་ངོ་
 བོ་ཡེ་དག་གི་སངས་རྒྱས་ལ་དགོངས་པའང་མང་ལ། དེ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 འདྲ་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོ་བྱུར་ངི་བལ་གྱི་ཆ་ནས་བྱུང་པར་ཡོད་པས་དེའི་ཆ་ནས་ངོ་བོ་ཡེ་དག་ལ་
 ཡང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་འཛོག་ཆོག །ཁ་ཤས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སླ་མ་སངས་རྒྱས་
 དངོས་སུ་མཐོང་བའི་མོས་གུས་ཀྱིས་སླ་མ་དེ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འཛིན་
 པའི་སྟོན་ནས་དེ་ལྟར་དུ་བྲིས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་
 ཚེས་ན་ག་ལ་འགྲིགས། སྦྱར་བཏང་ཁྱོད་རང་གིས་བཤད་པ་ནང་བཞིན་དེང་སང་རང་ཉིད་ཀྱི་
 འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱལ་སྦྱུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་
 འབྱུང་གིན་ཡོད་པ་འདིས་བསྟན་པ་དང་རྒྱ་མཆོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་སྟེང་
 གཞོད་ཆབས་ཆེ་བས་དེ་དག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན། །

སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱ་དང་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
 མི་འདོད་ན་ཐོག་མར་ཐ་མལ་གྱི་དབང་པོ་ལས་
 བཀལ་བའི་ཆོས་པ་བའི་སྐྱ་གཟུགས་རྣམས་ཡོད་པ་
 རིགས་པས་ཁོག་དང་། བྱེ་བྲག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེ་ཚོན་
 ཀྱི་ནང་དུ་མེད་པས་མི་འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་ན་
 ཐེག་དམན་ཀྱང་སངས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་
 གྲུབ་དཀའ་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཞོར་དུ་
 ཐེག་དམན་ཀྱང་བཞག་པ་འགྱུར་རོ། །

འདུལ་ལྷགས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོམ་དང་དམ་ཆོག་གི་རྣམ་བཞག་ལ་དབྱེད་པ།

ཆ་བ་མདའ་རྒྱུག་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ནི་གནའ་རབས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཁྲོད་ནས་མགོ་
 འབྲས་ཤིང་། བྲམ་ཟེའི་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་འོག་ནས་ལག་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུ། ཆོས་འདུལ་བའི་

ལྷགས་ཀྱི་བཅའ་བྲིམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་བའི་ཡུལ་ཆོས་དང་། བྲམ་ཟེའི་ཆོས་
ཀྱི་ཆོ་ག་མང་པོ་འདྲེས་ཡོད་པ་སྒྲིམ་ཅི་དགོས་ཏེ། ཆེ་ས་ནས་བཤད་ན་བྲིམ་ནས་བྲིམ་མེད་པར་
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་འདི་ཡང་བྱེ་རོལ་མུ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་སྒྲིམ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རེད། ལྟོན་
པ་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐོག་མར་མུ་སྟེགས་པའི་རབ་བྱུང་ཆོར་མིག་དཔེར་བལྟས་ཏེ་ཆ་
ལྷགས་བསྐྱར་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། བྱིས་སུ་ལྟ་བའི་ཐད་ནས་ཏྲོག་ཙམ་མ་མཐུན་པས་བྱར་དུ་དོན་
དགོས་བྱུང་ཡང་ཏྲགས་དང་ཆ་ལྷགས་གསར་བརྗེ་གནང་མེད་པར་མ་ཟད།

ལན་ལྟོ གཞན་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་དེ་བཞིན་འདུག་པས་ལན་མི་དགོས། ཡིན་ན་ཡང་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་
ཏྲོག་ཙམ་མ་མཐུན་པས་བྱར་དུ་དོན་དགོས་བྱུང་ཡང་ཞེས་པའི་དོན་འདི་བཏྲག་པར་བྱ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བལྟན་པའི་སྟོང་པོ་ནི། བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་རྒྱ་
འབྲས་གཉིས་དང་། རྒྱང་འདས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡིན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་
རིག་པ་དང་། རྒྱང་འདས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་བདག་མེད་ཏྲོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་
ནང་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བའམ་དེ་
ཡི་གྲོགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། བྱེ་རོལ་མུ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་བདག་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ལམ་གྱི་
རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་དེའི་མཐའ་སྐྱར་ནས་ཡོད། དེས་ན་རྩ་བའི་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་འདི་ཙམ་
ཞིག་ཡོད་བཞིན་དུང་ཏྲོག་ཙམ་ཡོད་ཅེས་པས་རྒྱས་འགོའི་ལྷགས་ལ་སྟོས་དང་།

ཆ་བོད་ ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཆོར་ཡང་མུ་མཐུད་ཆ་ལྷགས་དེ་ཉིད་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་
རེད། ཐོག་མའི་ཆར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆད་དེ་སྐྱ་བྲེགས་ཤིང་གོས་བརྗེས་ཏེ་བྲིམ་ཆང་དང་ཁ་
བྲལ་ནས་སྟོང་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས། དེང་སང་ནང་བཞིན་སྟོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དང་།
གཏོང་བའི་ས་མཆོམས་སོགས་རྟོག་འཛིང་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་མེད།

ལན་ལྟོ ལྟོན་པ་ཁོང་གི་རྗེས་འབྲང་ལ་འཁོར་རྣམ་བཞི་ཡོད་པས་བྲིམ་པ་དགོ་བསྟེན་རྣམས་ལ་
ཡང་ཏྲགས་དེ་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་གང་ལས་བཤད་འདུག ཐོག་མའི་རབ་བྱུང་གི་ཆད་
སྐྱ་བྲེགས་ཤིང་གོས་བརྗེས་ཏེ་བྲིམ་དང་ཁ་བྲལ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཅེས་པ་ཡང་འཐད་དཀའ་སྟེ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འབྲུག་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི་ཆོ་ག་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདུལ་

གཞུང་ནམས་ལས་སྒྲོན་ཚོག་བརྒྱབ་ཤད་པ་འདི་རེད། དེས་ན་ཐོག་མའི་དུས་ཀྱི་རབ་བྱུང་དག་
 ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ངག་གི་ཚེ་ག་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་
 འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་ལྷ་སྤེལ་དང་གྲགས་པ་སོགས་བཞིན་ཡིན། ཚོག་དེ་ནམས་ད་ཚོག་
 འདྲ་བའི་སྟོག་ཟེང་མེད་ཀྱང་། དེ་མེད་པས་དེ་ཚོག་མིན་པར་གང་ལས་བྱུང་། ཚོག་ཟེར་བའི་
 འོན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དེ་བསྐྱབ་པའམ་ལེན་པའི་ཐབས་ཤིག་ལ་ཟེར་བ་རེད། གཏོང་བའི་ས་
 མཚམས་ཡང་མེད་པར་མ་བྱུང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ནི་སྒྲོམ་པ་ལེན་ཕྱིན་ནས་དེ་དང་
 འགལ་བའི་བྱ་བ་བྱས་ན་དེ་དང་དེའི་སྒྲོམ་པ་དེ་ལས་ཉམས་རེད། དེ་ལ་གཏོང་བའི་ས་མཚམས་
 ཟེར། ལེན་བྱེད་གྱི་ཚོག་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲོམ་པ་དེ་ཐོབ་རྒྱལ་ཡོད་ན་དེ་ལ་གཏང་རྒྱ་
 ཡང་ལོས་ཡོད། གལ་སྲིད་དེ་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བཅས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 མ་བཅས་པས་མེད་པར་ག་ལ་བྱུང་། དཔེར་ན་སོག་གཙོད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་
 ཡིན་པས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཅས་ཀྱང་རུང་མ་བཅས་རུང་སྤྲིག་པ་རེད། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་དོན་དུ་མ་བཅས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་རབ་དུ་བྱུང་ཕྱིན་མི་དགེ་བ་
 དེ་དག་བྱེད་མི་རུང་ལ། ཉམས་དེ་ནི་དོན་དུ་མི་དགེ་བ་དེ་དག་མི་བྱེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་
 པས་གལ་སྲིད་དེ་ལས་འགལ་ན་ཁས་སྐྱངས་དེ་ཉིད་ཤོར་བ་ཡིན། དེས་ན་ཉམས་དེ་ལ་བྱང་སྤང་
 གི་ཉམས་སམ་ཆ་ལྷགས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་ཁས་
 སྐྱངས་པ་ཤིང་གོས་དེ་གྲོན་ཕྱིན་དོན་དུ་ཉེས་པ་དེ་དག་མི་བྱེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་པས་
 བཅས་པ་མེད་པར་ཡང་མ་བྱུང་།

ཚ་བོ། རིམ་བཞིན་དགེ་སྤྱོད་བཟང་སྤྱོད་ཀྱིས་དགེ་སྤྱོད་གི་ཆ་ལྷགས་མ་དོར་བཞིན་དུ་མི་ཚངས་
 པར་སྤྱད་པ་དང་། རྩ་མཁན་ཞོར་ཅན་གྱིས་རྒྱ་མ་བརྒྱས་པ། ཉ་པའི་བྱེད་ལྷ་བརྒྱས་མ་ཡིན་ཡིན་
 མདོག་གི་རྩུན་གཏམ་བཤད་པ། དགེ་སྤྱོད་མི་ལྷག་པ་སྒྲོམ་མཁན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རང་སྟོག་རང་གིས་
 བཅད་པ་སོགས་གནད་དོན་རྩ་བའི་ཅན་མང་པོ་འཕྲོ་རིམ་འཕྲོར་ཐོན་པ་ན། ད་གཟོད་སྤྱོགས་
 གཅིག་ནས་སྒྲོན་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་དང་ཚོག་གའི་བརྒྱུད་རིམ་མང་པོ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་མི་ཅི་མིན་འདི་
 མིན་དེ་འདྲ་རབ་བྱུང་པའི་གལ་དུ་འཚང་རྒྱ་སྒྲོན་འགོག་བྱས་པ་དང་། སྤྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་

བཅའ་བྲིམས་གསར་པས་རབ་བྱུང་པ་ཚེ་རི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རེད། ལས་
 འོན་དེ་སྐྱོ་ཚེ་གང་པོར་རྒྱན་འཁྱོངས་དང་། འཕུས་སྒོ་ཚད་དུ་བཏང་བའི་མཐར་དགོ་སྒོང་ཕ་ལ་
 འདུལ་བྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་དང་གསུམ་དང་། དགོ་སྒོང་མ་ལ་སུམ་བརྒྱ་རེ་བཞི། ཐུན་མོང་གི་ལས་བརྒྱ་
 ཅུ་གཅིག་དང་། གཞི་བརྒྱ་བདུན་སྟགས་མ་ལག་ཚད་བའི་ལམ་སྒྲིལ་འདི་ཉིད་ཆགས་བྱུང་བར་
 བྱུང་། གལ་སྲིད་སྟོན་པ་ཁོང་སྐྱོ་ཚེ་དེ་བས་རིང་བ་ཞིག་བཞུགས་ཡོད་ན། ད་ལྟའི་འདུལ་བྲིམས་
 འདི་དག་ལས་ཁ་ཅིག་རྩིས་མེད་དང་། ལ་ལ་ཁ་གསལ་སྟགས་ཟུ་མཐུང་བཅས་བསྒྱུར་གནང་ཡོད་
 དེས་རེད། འདིར་ཁོ་བོས་བརྗོད་འདོད་པའི་སྐད་ཆ་ནི། འདུལ་བའི་བཅའ་བྲིམས་དེ་སྟོན་པ་ཤུག་
 ཐུབ་པས་དབྱིངས་ཚད་ཀྱིས་མར་བཀའ་ཕབ་བཞག་པ་ཞིག་མིན་པར། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་ལྷགས་
 ལྟར་ཐོག་མར་དུས་དང་ཁོར་ཡུག་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ཤུགས་རྒྱུན་འོག་གཏན་འབེབས་གནང་
 བཞག་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ད་དུང་ཡང་དུས་དང་ཁོར་ཡུག་ལ་བསྟུན་ནས་བསྒྲོན་འཕྲི་སྒྲོར་བཅོག་
 བྱེད་ཆོག་པ་ཞིག་མ་གཏོགས། དགོ་མཆན་དང་དོན་སྦྱང་ཡོད་མེད་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་མཐའ་
 གཅིག་དུ་མཛོ་ཕོ་མདུང་བཟུང་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་པ་འདི་ཡིན།

ལན། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྒྱང་པ་དག་ལ་དེ་འདྲ་བྱང་ཡང་བྱང་ལ་བྱས་ཀྱང་བྱས་ཡོད་པ་
 རེད། རྒྱ་མཆན་དེས་ན་འདུལ་བ་ཡུལ་དུས་དང་བསྟུན་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུང་བཞིན་པ་དེ་
 རེད། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བཅས་པ་དག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཁོར་ཡུག་
 གང་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་གཅོག་འཕྲི་བྱེད་རྒྱ་མེད། ཁོ་རང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་རེད། དེས་ན། དགོ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་དང་། མངོན་པ་དག་ལས། འདུས་མ་བྱས་
 དགུ་ཡི་ནང་ཚན། དགོ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མི་དགོ་བའི་དེ་བཞིན་དང་། བྱང་མ་བསྟན་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། དུས་ཚོད། ཡུལ་གོམས་གང་ལ་
 ལྟོས་རྒྱ་མེད་པ་ཁོ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དགོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཞག་པ་རེད། འདི་ནི་ཡ་རབས་དམ་པའི་ལྷགས་སྒྲིལ་དང་དེ་དང་
 མི་མཐུན་པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་ཐིག་ཤིང་དང་། འགྱུར་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་བྲིམས་རེད། བྱེད་རང་
 ལྟར་ན་ཡི་ཤུ་དང་ཁ་ཆེ་འཛི་ཆོས་ལྷགས་དར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དུ་སེམས་ཅན་སྟོག་བཅད་པའི་

ལྷུང་བྱེད་སྟོན་སྟོན་བསྐྱབ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱབ་མི་དགོས་མོད། ཡིན་ན་ཡང་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་
གྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ནི། དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡིན། དགེ་མཚན་དོན་སྦྱང་ཡོད་མེད་སྟོན་མི་འོག་ཏུ་འཆད།
མཛེ་མོ་མདུང་བཟུང་གི་དཔེ་ནི་ཏ་གོ་མ་སོང་བས་འགྲེལ་བཤད་སྟུན་རོགས།

ཆ་བོ། དེ་བཞིན་དགེ་ཚུལ་སྦྱང་གི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་ཆ་ག་དེ་ཡང་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་པ་འཇུག་པའི་
དམ་བཅའི་མཛད་སྒྲིམ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་གྱི། འཕྲོག་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པ་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་
དོན་དོན་ཅིག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་འོང་རྒྱུ་དང་འཕྲོག་འོང་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་དང་འགལ་བའི་གནས་
ཚུལ་ལྷག་ན་དམ་བཅའ་ཤོར་བ་ཡིན་པས་སྤང་པར་འོས་པའི་གནས་ཅམ་ནི་ལོས་ཡིན་མ་
གཏོགས། དངོས་སུ་རྩ་བའི་བཞིན་དུ་ཆག་འགོ་རྒྱུ་དང་། ཤིང་ལོ་བཞིན་དུ་བྱུག་འགོ་རྒྱུ་དེ་འདྲ་
གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

ལན། ཐོག་མར་ཁྱེད་ཀྱི་ཞིག་ལ། སྒྲིམ་པ་དོན་དོན་ཅིག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་འདོད་མཐན་གྱི་ནང་པ་སུ་
ཡང་མེད། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་མང་ཆེ་བས་སྒྲིམ་པ་སྤང་སེམས་ལ་བཤད་པས་དོན་དོན་འོང་
ཐབས་མེད། བྱེད་བྱས་སྤང་བ་དང་དབྱུང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་སྒྲིམ་པ་གཟུགས་ཅན་འོད་ལྟར་
དྲངས་བ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་དེ་དོན་དོན་ག་ལ་ཡིན། སྒྲིམ་པ་དོན་དོན་འདོད་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་དང་
སྤྱོད་རང་རིགས་འདྲའི་འདོད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད། རྩ་བའི་བཞིན་དུ་ཆག་རྒྱུ་ཡོད་མེད་དེ་ཐོག་
མར་བྱེད་སྟེན་ལྷགས་དེ་ལྷུང་དང་རིགས་པ། དེང་རབས་ཆོན་རིག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཡང་དག་ཞིགས་
པ་ཞིག་གིས་དང་དེ་ཆག་འགོ་རྒྱུ་ཨེ་འདུག་ལྟ། དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེད་པར་རྒྱལ་པོའི་བཅན་
བཀའ་འདྲ་བ་དེས་རིགས་པ་སྤང་བ་སུ་ཡང་མཁུ་བར་བྱེད་ཅུས་པ་དགའ།

ཆ་བོ། སྒྲིམ་པ་ཤོར་སོང་ན་དཔྱལ་བར་སྤྱང་འགོ་ཟེར་བ་འདི་ནི་དེ་བས་ཀྱང་དཔྱད་མི་བཟོད་
པའི་རྒྱན་གཏམ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་པ་གཏན་ནས་སྤང་མ་སྤྱོད་བའི་བྱིས་པ་ཆོ་དཔྱལ་བར་སྤྱང་མ་
སོང་ན། གྲུ་ལོག་ཆོས་བྱིས་པ་ལས་སྤྱུག་པའི་ལས་ཀ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པས་དཔྱལ་བར་ཅི་ལ་སྤྱང་
འགོ། སྒྲིམ་པ་བསྐྱབ་ཨེ་ཐུབ་བཞུས་པ་དེར་དགེ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱིག་པ་ཡོད་མི་དཔེ།

ལན། བྱིས་པ་ཆོ་དཔྱལ་བ་མི་སྤྱང་བ་སུས་ཤེས། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དག་ནི་གང་ཟག་
སུས་བྱས་ཀྱང་ངན་སོང་དུ་འགོ་བའི་རྒྱུ་བྱེད། དེ་ལ་བྱིས་པ་དང་གྲུ་པའི་དམིགས་བསལ་གང་

ཡང་མེད། དེས་ན་ཚྲོམ་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་གཞི་བསམ་སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་ཆང་བའི་སྒོ་
 རས་མི་ཞིག་བསད་པ་ཡིན་ན་ཚྲོམ་པ་ཤོར་ལ་དཔྱལ་བར་ཡང་ལྷུང་ངེས་རེད། གྲུ་པ་ཆོས་བྱིས་པ་
 ལས་སྐྱུག་པའི་ལས་ཀ་མ་བྱས་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྒྱུར་ཁས་ལེན་བྱེན་ཆོག་དེ་དོན་ལ་གནས་
 དགོས་ལ། དོན་ལ་མ་གནས་ནས་མ་བསྐྱེད་ན་འཇིག་རྟེན་སྒྱི་ཡི་ལྷགས་ཀྱི་སྦྱང་འོས་དང་། ལྷག་
 པར་དུ་གྲུ་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་། མཁན་པོ་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་སོགས་
 དུལ་གཉན་པོའི་མདུན་ནས་ཚྲོམ་པ་དེ་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཁས་སྦྱངས་དམ་བཅས་པ་དེ་མ་བསྐྱེད་ནས་
 ཤོར་དུ་བཅུག་པས་བྱིས་པ་ལས་ལོས་སྐྱུག་བྱིས་པ་དག་ལ་སྒྱུར་དེ་ཕྱིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིག་པ་དེ་
 མི་བྱེད་རྒྱུ་ཁས་མ་སྦྱངས་པས་ཁས་སྦྱངས་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་གང་ཡང་མེད། ཁས་ལེན་སྐབས་
 དབང་པོ་གཉན་མིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡང་ཆེ་ཆུང་དེ་བཞིན་འོང་བ་ཡིན། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་མདུན་
 དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་མི་པལ་པའི་སྐུན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་བཞིན། ཚྲོམ་པ་
 སྐྱེད་པ་ལ་དགེ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཚྲོམ་པ་ཤོར་བ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་མཉམ་དུ་བྱུ་དེད་མ་
 བྱེད། བྱུ་དེད་མ་དང་འཇིག་རྟེན་གནས་ཡིན་ན། ལྷ་སྟེགས་རྒྱུང་འཕན་པའི་མེས་པོ། དྲང་སྲོང་
 འཇིག་རྟེན་མིག་ལ་དཔེ་འདྲེན་ནས་རང་ཉེས་འགེབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་དེ་དག་མ་བཤད་རོགས།
 ཆ་བོད་འདུལ་བའི་ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ལས། །བྱམས་དང་འཇམ་དབྱངས་སོགས་
 ལའང་དབང་བ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་ནི་སྟེན་རྟགས་མཐེགས་འཛིན་གྱི་སྐྱད་ཆ་ལས་མ་
 འདས། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ཁོང་གཅིག་ཕུ་ལ་དམིགས་
 བསལ་གྱི་དབང་ཆ་དེ་འདྲ་ཡོད་དོན་ཅི་ཡང་མེད།

ལན་ེ་ ཆོགས་བཅད་འདི་ནི་གང་ནས་སྐྱུར་འོང་བ་མ་ཤེས།
 ཆ་བོད་རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་བྱིས་པ་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཆོས་ལ་བསྐུན་ནས་བཅོས་འདུག་པ་མངོན་
 ལུ་མ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་འདུལ་བྱིས་པ་དེ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་དང་བསྐུན་ནས་བཅོ་མི་ཆོག་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཅི་ཡོད། མ་བྱེན་ལེན་གྱི་པམ་པ་དེ་གོང་བྱིར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བྱིས་པ་ལྷགས་ལྷར་གཏན་
 འབེབས་གནང་བ་འདི་ཙམ་ལ་བསམས་ན་ཡང་གོ་རྒྱུ་ཞིག་མི་འདུག་གས།
 ལན་ེ་ འདིར་བཤད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། འཇམ་སྒྲིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ལྷགས་གང་

ཡིན་ཀྱང་། གནའ་ནས་ད་བར་འབྱུང་ཕྱོག་མེད་པའི་སྒྲིག་བྲིམས་ཤིག་ཡོད་པ་ནི། ཅ་བའི་ཆ་ནས་
 བཤད་ན། མི་དགོ་བའི་ལས་སུ་མི་ལོགས་པའི་ལས། མི་སྒྲིག་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ།
 འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ། རྩུན་དུ་སྤྲོ་བ། སྤྲ་མ། ཆོག་རྩུབ། གཞོད་སེམས། སྤྲག་དོག་སོགས་
 རེད། དེ་དག་བྱས་ན་སྤྲད་པར་འོས་པ་དང་། བྲིམས་འགལ་དུ་ཅི་བ་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་ན་
 བསྐྱགས་པར་འོས་པ་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་ལས་དང་། དེ་ལག་ལེན་བསྟར་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེ་
 དམ་པའི་སྒྲིག་བྱ་ཞིག་དུ་ངོས་འཛིན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་འདྲ་བ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་
 དག་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་དེ་གསར་དུ་བྱས་འོང་བ་ག་ལ་ཡིན། དེ་
 ལ་རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་བྲིམས་དང་བོད་ཀྱི་འདུལ་བྲིམས་ཟེར་བའི་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། མ་
 བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་དེ་གོང་བྱིར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་ལྷགས་ལྟར་གཏན་འབེབས་གནང་བ་
 ལ་གོ་རྒྱུ་ལོས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་བརྒྱས་ན་ཕམ་པ་ཉམས་པ་འབྱུང་མིན་གྱི་
 ཆོད་དེ་དེ་སྐབས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་སྒྲིག་བྲིམས་ལ་འདི་ཙམ་ཞིག་བརྒྱས་ན་མི་དེ་སྒྲིག་ཐོག་དུ་
 གཏོང་ཆོག་པའི་བྲིམས་དེ་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས་བཅས་པ་རེད། འབྱུང་གི་རེད་ཅེས་པའི་དོན་
 རེད་མ་གཏོགས། རྒྱ་བྱས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་འདུལ་བ་དང་འགལ་མི་འགལ་གྱི་བྱད་པར་
 བཤད་པ་ག་ལ་ཡིན།

དེ་ཡང་འདུལ་བ་ (ཅ། གྲེ་པར། ཤ ༥༤) ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནས་བཅོམ་ཕྱན་འདས་ཀྱིས་
 ཆོ་དང་ཕྱན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་སྤྲུལ་སྤྱུར་གྱི་ཏེ་དགོ་སྤྱོད་བྱིར་
 བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཞིག་དང་སོང་ལ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་ལྷགས་ཏེ་གོང་བྱིར་རྒྱལ་པོའི་
 ཁབ་ཀྱི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་སྤང་དང་བཞི་མདོ་དང་སུམ་མདོ་དག་དང་བཀའ་འདོགས་པའི་གནས་
 དག་དུ་འདུག་ལ། དད་པ་ཅན་དག་དང་། མ་དད་པ་དག་དང་། བུམ་ཟེ་དང་། བྲིམ་བདག་དང་།
 གོང་རྒྱལ་པ་དག་དང་། ཡུལ་མི་དག་དང་། རྟོན་ཅན་དག་དང་། ཆོང་དཔོན་དག་དང་། དེད་
 དཔོན་དག་ལ་ཤེས་ཕྱན་དག་ལྷན་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲིམ་དགས་རི་
 ཙམ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་པས་གྱོད་ལ་དཀྱི་ཞིང་སྒྲིག་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་ཅེས་དྲིས་ཤིག། ཆོ་དང་
 ཕྱན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཚལ་ཞེས་བཅོམ་ཕྱན་འདས་ལས་མཉམ་ནས།

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་གྲོང་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་སྤང་དང་བཞི་མདོ་དང་
 སུམ་མདོ་དག་དང་བཀའ་འདོགས་པའི་གནས་དག་ཏུ་འདུག་ནས། དད་པ་ཅན་དག་དང་མ་
 དད་པ་དག་དང་བཅས་ཟེ་དང་བྱིས་བདག་དང་གྲོང་རྒྱལ་པ་དག་དང་། ཡུལ་མི་དག་དང་ཞོར་
 ཅན་དག་དང་ཚོང་དཔོན་དག་དང་དེད་དཔོན་དག་ལ་སྦྱས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ལྟས་འཕགས་
 མའི་བྱ་མ་ག་རྣམ་བུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱིས་དགས་ཇི་ཅམ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་པས་གྲོད་ལ་དགྱི་
 ཞིང་སྟོག་དང་འབྲལ་བར་བྱེད། དེ་དག་གིས་སྦྱས་པ། བཙུན་པ་ཀུན་དགའ་བོ། མ་ཤ་ཀ་ལྡེའམ་མ་
 ཤ་ཀ་ལྡེའམ་ལྟག་པས་སོ། །དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་བྱུང་ནས།
 བཙུན་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་བྱིན་ནས། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་
 བོས་ཕྱག་འཛལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས། བཙུན་ལྡན་འདས་
 ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཙུན་པ་བདག་གཟོད་སྦྱུང་སྦྱར་
 འཛལ་ཏེ་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་སྤྱོད་ཞིག་དང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཞུགས་ནས།
 གྲོང་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་སྤང་དང་བཞི་མདོ་དང་སུམ་མདོ་དག་དང་བཀའ་
 འདོགས་པའི་གནས་དག་ཏུ་མཆིས་ཏེ། དད་པ་ཅན་དག་དང་མ་དད་པ་དང་བཅས་ཟེ་དང་བྱིས་
 བདག་དང་གྲོང་རྒྱལ་པ་དང་ཡུལ་མི་དག་དང་། ཞོར་ཅན་དག་དང་། ཚོང་དཔོན་དག་དང་དེད་
 དཔོན་དག་ལ་ཤེས་ལྡན་དག་ལྟས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྣམ་བུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱིས་དགས་ཇི་
 ཅམ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་པས་གྲོད་ལ་དགྱི་ཞིང་སྟོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཅེས་སྦྱས་ན། དེ་དག་
 གི་མཆིད་ནས་བཙུན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་མ་ཤ་ཀ་ལྡེའམ་མ་ཤ་ཀ་ལྡེའམ་ལྟག་པས་སོ་ཞེས་མཆིའོ། །
 དེ་ནས་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་སྤྱོད་གཞི་འདི་དང་སྐབས་འདི་ལ་དགོ་སྤྱོད་གི་
 དགོ་འདུན་བསྐྱུ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ལ།
 དེས་ན་སྤྱོད་གཞིའི་བསྟན་དོན་ནི་མ་བྱིན་པ་ལེན་པའི་ཕམ་པ་འབྱུང་བའི་ཆད་བསྟན་པར་ཡིན་
 པ་མ་གཏོགས་བརྟུ་བྱས་ན་འདུལ་བ་དང་འགལ་མི་འགལ་གྱི་ཆད་བསྟན་པ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་
 རྒྱ་ཞིག་བྱས་བྱིན་འདུལ་བ་དང་འགལ་བ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་བརྟུས་པའི་ཞོར་རྩིས་ཆེ་ཆུང་དང་
 བསམ་སྦྱར་གྱི་དབང་གིས་ཕམ་པ་དང་། སྦྱོར་བོ་དང་། ཉེས་བྱས་སོགས་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན།

འདི་ནི་འགྲོ་བ་མི་སྤྱི་ཡི་འདུལ་བྱིས་པས་དེ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་འདུལ་བྱིས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་
 འདུལ་བྱིས་པ་ཟེར་ནས་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མེད། དམིགས་བསལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་
 ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་གྲིམས་དག་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྒྱུད་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་
 ཡུལ་ལུགས་དང་བསྐྱུན་ནས་བཟོ་བཅས་བྱེད་ཆོག་ལ། རྒྱ་མཆན་དེས་འདུལ་བ་ཡུལ་དུས་དང་
 བསྐྱུན་ཞེས་བཤད་པ་རེད། བྱོད་ལྟར་ན་བོད་ཀྱི་རབ་བྱུང་བ་ཆོས་གཡག་ཅིག་གམ་སྟོར་བྱི་ཆོ་ཁ་
 ཤས་བརྒྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་བརྒྱས་པས་ད་སྐབས་བོད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱོད་
 བྱིས་མེད་པའི་བྱིར་རོ།

ཆ་བོ། བཀའ་བརྒྱུད་འབྲི་གུང་ཆང་གི་དམ་ཆོས་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་ཉམས་ལེན་ཡེ་
 བཀག་ཡེ་གནང་ཞེས་པ་དང་། བཅས་པ་སྤྱི་ལ་བཅས་པ་ཞེས་པའི་དོ་རྗེའི་གསུང་དུ་མ་བྱ་གཉིས་
 འཁོད་ཡོད། དེའི་ནང་དོན་ནི་འདི་ལྟར། རྒྱུག་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྒྱུག་པ་དང་། དགོ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཡེ་ནས་དགོ་བ་ཡིན་པར་མ་གཏོགས་དགོ་རྒྱུག་གི་དོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསར་དུ་གཏན་
 འབབས་གནང་དགོས་པ་དང་གནང་ཆོག་པ་ཞིག་མིན། དགོ་ཚུལ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་ཞེས་པ་དེའང་
 མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བསྐྱུང་དགོས་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུངས་ཀྱང་ཆོག་པ་ཞིག་མིན་པར་མི་སྤྱི་
 ཡིན་ནའང་བཙེ་བསྐྱུང་ཞུ་རྒྱུའི་འགན་དབང་ཆ་ཆང་ཡོད། དཔེར་ན་དགོ་སྟོང་གིས་གཟན་ཤམ་
 མ་གྱོན་ན་རྒྱུག་པ་འབྲི་འོང་བ་ལྟར་བྱིས་པ་ཕོ་མོ་ཆོས་ཀྱང་གཟན་ཤམ་མ་གྱོན་ན་རྒྱུག་པ་འདྲ་
 འདྲ་ཁུར་དགོས་པ་མ་གཏོགས་ཁོ་ཆོ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅི་ཡང་མེད། ཆང་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་
 གཙོད་པ་སོགས་འདུལ་བྱིས་པ་ཡོད་ཆང་དེ་ནང་བཞུགས་རེད། དེ་ལྟར་མིན་པར་སྟོན་ཆང་ཆང་
 འབྱུང་ན་རྒྱུག་པ་མེད་པ་ཞིག་ལ། ལྟོན་པས་ཆང་འབྱུང་མི་ཆོག་ ཅེས་བཀའ་ཕབ་མ་ཐག་གཞི་
 ནས་རྒྱུག་པ་ཅན་དུ་གྱུར་སོང་བ་ཡིན་ན། ལྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དགོ་རྒྱུག་གི་བྱེད་པོར་ཐལ་བ་སྟོན་
 དུ་མེད་ལ། ལྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཆང་དང་བྱད་མེད་ལ་སྤྱད་ན་རྒྱུག་པ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་མི་
 གཞན་པས་སྤྱད་ན་རྒྱུག་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལྟོན་པས་རང་གི་སྟོན་མ་ཆོར་བསམ་བཞེན་དུ་
 ཞེ་གནག་བྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་ཞིག་ཉེ་སར་བཅར་ཆོ་དེ་ཉིད་ལྟར་ལ་སྤྱོད་པའི་
 སྤྱི་གྲིམས་ལྟ་བུའི་ལྟོན་པ་ཁོང་ལུགས་རྗེ་ཅན་ཞིག་དུ་རྗེ་ལྟར་ན་འགྱུར། དེ་བས་བཀག་པ་

ཐམས་ཅད་ཡེ་བཀག་དང་། གནང་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་གནང་། བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་སྟོམས་སུ་
བཅས་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་གསུངས།

དེ་ལ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་སྟོམ་གསུམ་རབ་དབྱེད་ནང་དུ་དགག་པ་འདི་ལྟར་བཏང་ཡོད། ཉམས་
ལེན་ཡེ་བཀག་ཡེ་གནང་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་པར་གང་བཀག་ཐེག་ཆེན་པར་བཀག་པ་དང་། ཐེག་
ཆེན་པར་གང་གནང་ཐེག་དམན་པར་ཡང་གནང་འོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་རེད།
བཅས་པ་འགྲོ་བ་སྤྱི་ལ་བཅས་པ་ཡིན་ན། མི་ཡོད་ཚད་གཟན་ཤམ་གྱོན་ནས་སངས་ཤིག་ཅེས་
གསུངས་རིགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པར་ཚུལ་སྤྲིམས་འཆལ་བའི་མི་ཚོས་གཟན་ཤམ་གྱོན་
བསྐྱེད་ན་གཞོད་པ་མ་གཏོགས་པན་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ། སངས་རྒྱས་ལོངས་
སྤྱོད་རྣམས་སྐྱ་དང་། བྱང་སེམས་ཉི་བའི་སྤྲས་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་སྐྱ་ཆས་སྤྲས་ནས་བཞུགས་ཡོད་
པས་ཁོ་ཚོས་ཀྱང་གཟན་ཤམ་མ་གྱོན་པའི་ཕྱིག་པ་དེ་ཁྱར་དགོས་པ་ཨི་རེད། ཉན་ཐོས་ཚོས་ཆང་
དང་བྱད་མེད་ལ་ལོངས་སྤྱད་ན་ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྤངས་སྤྱབ་ན་དགོ་བ་ཡང་ཆེན་པོ་
ཡོད། དེས་ན་སྟོན་པས་རང་གི་སྟོབ་མ་ཚོར་ཆང་དང་བྱད་མེད་བསྟེན་མི་ཚོག་པར་བཟོས་པ་དེས་
སྟོབ་མ་ཚོར་པན་པ་མ་གཏོགས་གཞོད་པ་མེད། དཔེར་ན་ཁིང་ཁ་ཡོད་ན་སང་དང་སེར་བའི་
གཞོད་འཆོའ་བྱུང་སྤྱི་ཀྱང་སྟོན་ཐོག་གི་རེ་བ་ཡོད་པས་ཁིང་ཁ་གཏན་ནས་མེད་པ་ལས་དྲག་གི་
རེད། དེ་བས་མི་དབུལ་པོ་ལ་ས་ཁིང་སྤྱིན་པར་བཏང་ན་དེ་ཉིད་པན་བཏགས་པ་ལས་གཞོད་
བསྐྱལ་བར་བརྩི་མི་རུང་། ཞེས་སོགས་ལ་བཤད་ལུང་བཤད་མང་པོ་ཞིག་གནང་འདུག འོན་ཀྱང་
དགོ་ཕྱིག་གི་བྱེད་པོ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་རྩ་བའི་རིགས་པ་དེ་ལ་སྟོན་སྤྱོད་རུང་ཅམ་
ཡང་མ་སྤྱབ་པ་ནི་ས་ཁིང་སྤྱིན་པའི་དཔེ་དེ་རང་ལས་ཀྱང་ཤེས་སྤྱབ། ཕྱིས་ཀྱིས་སྤྱི་མཐུན་པ་
ངག་དབང་ཚོས་གྲགས་ཟེར་བ་དེས་ཀྱང་། འདིའི་ཐད་དུ་འབྲི་གྲང་པ་ལ་རིགས་པ་ཏོག་ཅམ་
ཡོད། ཅེས་ལན་མ་ཐེབས་པའི་ངོས་ལེན་བྱ་དགོས་བྱུང་འདུག་པ་ལྟར་རེད། འབྲི་གྲང་པའི་ཡེ་
བཀག་ཡེ་གནང་དང་། བཅས་རང་གནད་གཅིག་གི་སྤྱབ་མཐའ་དེས་ཀྱང་པཎ་ཆེན་སྟོམ་མའི་
རིགས་པ་དེ་ཚོར་ཚུལ་མཐུན་གྱི་ལན་ཐེབས་པའི་རེ་བ་མེད། གལ་སྤྱིད་སྟོམ་པ་ཞེས་པ་དེ་རང་
བྱུང་གི་དགོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། འབྲི་གྲང་ཚོས་རྗེའི་དགོངས་པ་ལྟར་དེའི་གནང་བཀག་གི་དབང་

ཆ་སངས་རྒྱལ་ཡོད་དོན་མེད་ཅིང་། ས་སྐྱ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་
བཞག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བྲིམས་ལྟར་ངོ་བོ་དགེ་སྤྱི་གང་ཡང་ཡིན་མི་སྲིད་དོ། །
ཐུགས་རིག་ནི་ཐག་ཆོད་པས་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་བཞག་ལ་ནང་འགལ་ནི་གསལ་པོར་མཐོང་། ཐུགས་
དད་ཆེ་ཐག་ཆོད་པས་རྣམ་བཞག་འདི་མི་བདེན་ནམ་སྟམ་པའི་ཐུགས་བསམ་ནི་བཞེས་མ་ཡོད།
དེའི་དབང་གིས་ས་འབྲིའི་ཆོས་རྗེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུགས་འོ་བརྒྱལ་པོ་བྱུང་འདུག་སྟེ། ཆོས་
ལུགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་པལ་མ་ཆེ་ཞིག་དང་། ཆོས་པ་ཆོའི་རིགས་ལམ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཞིབ་དུ་
དབྱེད་ན་འདི་འདྲ་ཤ་སྟག་དུ་སྤང་ངོ་། །

ལན་ཤིང་འདིར་ས་འབྲིའི་མཐའ་པ་དག་གི་གསུང་སོར་དྲངས་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བས་ལུང་ཅུང་ཟད་
དྲངས་ན། ཐོག་མ་འབྲི་གུང་སྟོབ་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་གྱི་དམ་ཆོས་དགོངས་པ་གཅིག་
པའི་སོ་ཐར་གྱི་གནད་སྟུང་གྱི་སྐབས་ལས། བཅས་དང་རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་གཅིག་ སྤྱི་ལུང་
ཐ་དད་མེད་ཅིང་གཅིག་པ་ཡིན། བཀག་པ་ཡེ་བཀག་གནང་བ་ཡེ་གནང་ལ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་
འགྲོ་བ་སྤྱི་ལ་བཅས། འགྲོ་བ་གང་གིས་འདས་ཀྱང་ཉེས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་
ནི་ཀུན་ལ་འབྱུང་། བསྟན་ལ་ཆོ་ག་སྟག་པར་གལ་ཆེ་ལ། མི་ཤེས་གཏི་མུག་ཉེས་པ་གཞན་ལས་
ཕྱེ། འདྲ་འགྲོ་གཏི་མུག་ཆེ་བས་དམན་པ་ཡིན། ཉམས་ལས་མ་ཐོབ་ཉེས་པ་ཆེ་བར་བཞེད། ཅེས་
དང་།

འདིའི་ཐད་སྒྲིམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། ཡེ་བཀག་ཡེ་གནང་ཞེས་བྱ་བའང་། སངས་རྒྱལ་བསྟན་
དང་མཐུན་མ་ཡིན། ཉན་ཐོས་དང་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི། གནང་བཀག་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་མེད། །
དེས་ན་ལ་ལར་གནང་བ་ནི། ལ་ལའི་བཀག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཇི་ཡི་འཐད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན། །
རྣམ་དག་ལུང་བཞིན་བཤད་གྱིས་ཉོན། ཉན་ཐོས་རྩ་བའི་སྤེལ་བཞི་ལ། འདུལ་བ་མི་འདྲ་རྣམ་བཞི་
ཡོད། སྐད་ཀྱང་ལེགས་སྒྱུར་རང་བཞིན་དང་། ཟུར་ཆག་པ་དང་ཤ་ཟའི་སྐད། རྣམ་པ་བཞི་ཅ་
གནས་པ་ཡིན། ཇི་ལས་གྲུས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ། འདུལ་བའི་དབྱེ་བའང་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད། ཇིང་
པོར་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་དང་། བར་དུ་བསྐྱེད་དང་ཕྱིར་བཅོས་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་འདོན་པ་
དང་། ཐ་མར་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བའི་ཚུལ། སྤེལ་བ་ཐམས་ཅད་མི་མཚུངས་པས། གཅིག་གིས་བཀག་

བ་གཅིག་ལ་གནང། གལ་ཏེ་ཕྱི་བ་གཅིག་བདེན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་བརྟུན་སྐྱམ་ན། རྒྱལ་པོ་གི་
 གྲིའི་མི་ལས་སྟར། ཕྱི་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གསུངས། འདི་དོན་རྒྱས་པར་ཕྱི་བ་ནི། ཐ་དད་
 བསྐྱུག་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། འདུལ་བ་འོད་ལྡན་ལ་སོགས་སྟོས། ཕྱི་བ་ཀུན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡང་། །
 ཤེས་ན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཤེས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཐ་དད་ཡིན། དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་
 བའི། མདོ་ཕྱི་ལེགས་སྟུར་སྐད་དུ་ཡོད། གནས་བརྟན་པ་དག་ལེགས་སྟུར་གྱི། མདོ་ཕྱི་བརྟོན་ན་
 ལྷང་བར་བྱེད། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་རང་ཉིད་གྱི། གསོལ་བཞིའི་ཆོགས་སྟོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡི་ཆོག་
 བཞིན་བྱས་ན། ཕྱི་བ་གཞན་གྱི་དགོ་སྟོང་འཇིག ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་སྟོན་མའི་སྟེ། བཞར་ན་
 ལྷང་ཡིན་ཕྱི་བ་འགའ། མ་བཞར་ན་ནི་ལྷང་བར་འདོད། ལ་ལ་བྱ་རམ་བྱེ་དོ་འགོག ཁ་ཅིག་ལྷང་
 བ་མེད་ཅེས་ཟེར། ལ་ལ་བྱིན་ལེན་ལག་པ་བཀའ། ལ་ལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱེད། འགའ་ཞིག་ལྷང་
 བ་ཟེད་བྱིན་ལེན་བྱེད། ལ་ལ་ལྷང་བ་ཟེད་བྱིན་ལེན་འགོག ཁ་ཅིག་མིར་ཆགས་བསད་པ་ལ། བམ་
 བ་ལ་ལ་ཕམ་པ་མེད། ལ་ལའི་སོ་སོར་ཐར་པ་ལ། སྟོང་གཞིའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ལས་མེད། ལ་
 ལའི་རིང་བྱང་གཞན་དུ་ཡོད། མདོར་ན་ཕམ་པ་བཞི་པོ་ནས། བརྟུགས་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 ཀུན། ཕྱི་བ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པས། གང་གི་བཀག་ལ་གང་གི་གནང་། དཔེར་ན་བྱ་རམ་བྱེ་
 དོའི་ཟས། ཡི་གནང་ཡིན་ན་ཕྱི་བ་གཞན། ལྷང་བ་དག་དང་བཅས་པར་འགྱུར། ཡི་བཀག་ཡིན་
 ན་ཡོད་སྟེ་ཡི། དགོ་སྟོང་ལྷང་བ་ཅན་དུ་འགྱུར། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་ཡི། ལྷང་བ་མི་སྟེ་ལ་
 འབྱུང་ན། མི་སྟེ་འང་དགོ་སྟོང་ཉིད་འགྱུར་པས། མི་སྟེ་བྱིན་ལེན་བྱས་ན་ཡང་། དགོ་སྟོང་གིས་
 བྱི་དགོ་སྟོང་ལ། བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། བཟའ་བར་རུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་
 ཀུན་ལ་སྟུར་བར་གྱིས། ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ། ལྷང་བ་ཇི་སྟེད་འབྱུང་བ་དེ། བྱིས་པ་ནས་ནི་
 དམུལ་བའི་བར། རུད་འགོ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ། ལྷང་བ་མཚུངས་པར་འབྱུང་ཞེས་ཟེར། །
 འདི་ནི་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་མིན། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ལྷང་བ་དེ། བཅས་པ་ཕན་ཆད་འབྱུང་མོད་
 གྱི། མ་བཅས་པ་ལ་ལྷང་མེད་ཕྱིར། དེས་ན་སྟབ་པས་ལས་དང་པོས། ཉེས་པ་བྱས་ཀྱང་ལྷང་མེད་
 གསུངས། དེ་ལྟ་མེན་པར་ཐམས་ཅད་ལ། གལ་ཏེ་ལྷང་བ་ཀུན་འབྱུང་ན། འགོ་ཀུན་ལྷང་བ་དང་
 བཅས་པས། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། མཐོ་རིས་ཀྱང་ནི་འབྱུང་རེ་སྟེན། ཉན་ཐོས་རྣམ་གསུམ་

དག་པའི་ཤ །བཟའ་རུང་གལ་ཏེ་མི་བ་ན། །ལྷས་བྱིན་གྱི་ནི་བརྟུལ་ལྷགས་འགྱུར། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་
 ཤ་རྣམས་བཀག། །ཐོས་ན་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་རྩ་གསུངས། །དེ་བཞིན་པ་རོལ་བྱིན་པ་དང་། །གསང་
 རྒྱགས་གྱི་ནི་རྒྱུང་བ་ལ། །གནང་བཀག་འགའ་ཞིག་ཐ་དད་ཡོད། །དེ་འདྲའི་འགལ་བ་ལྷག་སྒྲོང་
 ལ། །ཡེ་བཀག་ཡེ་གནང་རི་ལྟར་བཞི། །དེས་ན་ཡེ་བཀག་ཡེ་གནང་གི། །རྣམ་གཞག་ཕྱོགས་གཅིག་
 བྱར་མི་རུང། །དཔེར་ན་པ་རྒྱའི་སོ་རྣམ་ལ། །ཏྲག་ཏུ་འདམ་དང་ལྡན་ལྡན་དགོས། །ཤྱ་དག་སོགས་
 གྱིས་བསྐྱར་ན་སྟེ། །མེ་ཏྲག་གཞན་ལ་དེ་མི་དགོས། །ཁུ་ལས་སྟེ་ལ་སྐམ་ས་དག། །སྐམ་སར་སྟེ་ལ་
 རྩོན་པ་དག། །བྲང་སར་རྩོ་བའི་རྩལ་མི་སྟེན། །རྩོ་སར་བསེལ་བ་འཐད་མ་ཡིན། །དེས་ན་བྱ་བ་
 གང་ཅིའང་རུང་། །རང་རང་ལྷགས་བཞིན་བྱས་ན་འགྱུབ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ལྷགས་བྱས་ན། །མི་
 འགྱུབ་གྱུབ་ཀྱང་བཟང་པོ་དཀའ། །དེ་བཞིན་གནང་བཀག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རང་རང་ལྷགས་
 བཞིན་བྱས་ན་འགྱུབ། །གལ་ཏེ་སྒྲོམ་པ་མ་སྒྲངས་ན། །རྒྱུང་བའི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་ཀྱང་། །རབ་ཏུ་
 བྱང་ལ་བཅས་པ་ཡི། །སྤྲིག་པ་བྱིས་པ་ལ་ཡང་འབྱུང་། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རབ་བྱང་ལ། །ཆེད་ཏུ་བྱས་
 རྣམ་སྤྲིག་བསྐྱོན། །ཐུབ་པས་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ལ། །སྟོང་ནད་བྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར། །འདི་
 འདྲའི་རིགས་པ་གཟུ་ལྷམས་ཡིན། །འོ་ན་ཞིང་ཡོད་རྣམས་ལ་ཡང་། །སེར་བ་ལ་སོགས་འབྱུང་
 འགྱུར་གྱི། །ཞིང་མེད་རྣམས་ལ་མི་འབྱུང་བས། །ཞིང་བཟང་བྱིན་པའང་སྟོང་ནད་འགྱུར། །དེས་ན་
 ཞིང་ལ་དག་ཡོད་ཀྱང་། །ལོ་ཐོག་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་ཡོད། །དེ་བཞིན་རབ་ཏུ་བྱང་བ་ལ། །རྒྱུང་
 བ་སྟོང་མོད་པན་ཡོན་ཆེ། །དཔེར་ན་སྤང་པོར་སེར་བ་སོགས། །མི་འཇིགས་མོད་གྱི་ལོ་ཐོག་མེད། །
 དེ་བཞིན་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། །རྒྱུང་བ་མེད་མོད་དགོ་མི་འབྱུང་། །དེས་ན་མདོ་དང་བཟན་
 བཅོས་ལས། །རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་དང་། །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་
 ཏེ་གསུངས། །རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྤྲིག་པར་འགྱུར། །བཅས་པའི་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ། །བཅས་པ་བྱིན་ཆད་རྒྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟ་མིན་པར་མ་བཅས་ཀྱང་། །ཅི་ནས་སྤྲིག་པར་
 འགྱུར་ན་ནི། །རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡེ་ལ་སོགས་པ། །ལོངས་སྟོང་རྩོགས་པའི་སྐྱ་རྣམས་དང་། །ཉི་བའི་
 སྤུང་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པལ་ཆེར་ཡང་། །དབུ་སྐྱ་རིང་ཞིང་རྒྱན་དང་
 བཅས། །ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་ན་བཟའ་ཅན། །ཤུག་མཚན་སྐྱ་ཚོགས་འཛིན་པ་རྣམས། །ཡེ་བཀག་པ་ལ་

སྒྱུད་པའི་ཕྱིར། གཤེས་ཀྱིས་མི་དགོ་ཅན་དུ་འགྱུར། རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་བཟུང་། ཏི་ལོ་རྣ་རོ་
 ལ་སོགས་པ། དགོ་སྒྲོང་བརྟུལ་ཞུགས་པོར་བ་ཡི། སྐབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱང་ཐིག་ཅན་འགྱུར། ཅུན་
 སྒོས་ཀྱི་དང་ལྡན་པའི། དགོ་སྒྲོང་ཇི་སྟེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རྒྱན་དང་བཅས་ཤིང་གོས་དཀར་
 བ། དེ་དག་ཀྱང་ནི་ཐིག་ཅན་འགྱུར། གཤེས་ཀྱི་མི་དགོ་སྒྱུད་ཕྱིར་རོ། དགོ་བསྟེན་དགོ་ཚུལ་སྟོན་
 བཅོམ་ལའང་། ཐིག་མེད་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཡང་དགོ་སྒྲོང་གི་ རྟུང་བ་ཐམས་
 ཅད་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། འདི་འདྲ་གང་དག་སུ་ཟེར་བ། དེ་ཡིས་རང་གི་རྩ་བ་དང་། བརྒྱད་པའི་སྒྲ་
 མར་གང་གྱུར་བ། བྱིས་པའམ་ནི་དགོ་བསྟེན་ནམ། རྣལ་འབྱོར་པ་རུ་གང་བཞུགས་པ། དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་སྦྱང་བ་སྟེ། གཤེས་ཀྱི་མི་དགོ་མཛད་ཕྱིར་དང་། རྟུང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྱུད་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་མདོ་ལས་བརྟུལ་ཞུགས་ལ། དགོ་ཐིག་གཉིས་ཀ་མེད་པར་གསུངས། ཁིང་གི་གྲབ་བཞིན་
 ཚུལ་བྱིས་ལ། སྐྱུ་པའི་རྒྱ་རུ་གསུངས་པར་ཟད། དེས་ན་འདོད་པས་དབེན་པ་དང་། ཐིག་ཏོ་
 མི་དགོའི་ཆོས་ཀྱིས་ནི། དབེན་པ་ཞེས་བྱ་རྣམ་གཉིས་གསུངས། སྐབ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་
 ཟུང་། སྐྱ་མོ་གསེར་མཆོག་འོད་དཔལ་གྱིས། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་ལ། རབ་དུ་འབྱུང་
 བར་ཞུས་པའི་ཆོ། ལྷས་ཀྱི་རབ་བྱུང་བཀག་ནས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་རབ་བྱུང་ཐོབ་པར་མཛད། །
 གལ་ཏེ་གཤེས་ལ་དགོ་ཡོད་ན། ལྷས་ལ་རུར་སྟེག་ཅིས་མི་བསྟོན། དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་
 མདོ་སྟེ་ལས། དད་རྩལ་ཟ་བའི་ཉེས་མཐོང་ནས། དགོ་སྒྲོང་ལྷ་བརྒྱས་སྟོན་པ་ལུ། དེ་ལ་སྐབ་
 པས་ལེགས་ཞེས་གསུངས། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་བཟླན་པ་ལ། འདུས་པ་དང་པོར་དེ་ལྟར་
 བཟླན། དེས་ན་སྟོན་པ་དགོ་བ་ཡིན། ཆ་ལྷགས་ཅམ་ལ་དགོ་བ་མེད། སྟོན་པ་མེད་པའི་ཆ་ལྷགས་
 ཀུན། མདོ་དང་བཟླན་བཅོས་རྣམས་ལས་བཀག་ གཤེས་ལ་དགོ་བ་ཡོད་ན་ནི། སྟོན་པ་མེད་ཀྱང་
 རབ་བྱུང་གི། ཆ་ལྷགས་ཅམ་རེ་ཅིས་མི་བཟུང་། འདི་འདྲའི་ཆོས་ལྷགས་བཟླན་པ་མིན། དེ་ལ་ཁ་
 ཅིག་འདི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་གཤེས་ལ་དགོ་བ་དང་། ཐིག་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ལ། སྐབ་པས་རྟུང་
 བ་འཆའ་ན་ནི། བདེ་སྐྱུག་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ། སངས་རྒྱུ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ཡི་ལན་
 ལ་རྣམ་གཉིས་ལས། མགོ་བསྐྱེའི་ལན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན། གཤེས་ལ་དགོ་ཐིག་ཡོད་ན་ནི། བྱིད་
 ཀྱང་སྐྱེགས་འགའ་ཞིག་ལྟར། རོ་བོ་ཉིད་རྒྱར་སྦྱ་བར་འགྱུར། གཉིས་པ་དངོས་པོའི་ལན་ལ་

རི། གཤེས་ལ་དགོ་དང་ཐིག་མེད་ཀྱང་། བདེ་སྤྱད་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་སེམས་
 ཉིད་ཡིན། སེམས་ནི་དགོ་དང་མི་དགོ་བའི། རྟོགས་ཀྱིས་ལས་ལ་བཟང་ངན་འབྱུང་། བཟང་ངན་
 དེ་ལས་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་། དེ་དག་སྤང་དོར་བྱེད་པ་ཡི། ཐབས་ནི་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན། །
 བརྟུལ་ཞུགས་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱང་བའི་ཐབས། དེ་ལ་གང་ལ་གང་དགོས་པའི། བསྐྱབ་པ་འཆའ་
 བའི་བྱེད་པ་པོ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། དེས་ན་བསམ་པའི་བྱེད་པར་གྱིས། །
 གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད། དེ་ཡི་ཐབས་སུ་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། འདུལ་བའི་བཅས་པ་མི་
 འདྲ་བ། མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉམས་ཡིན། དེས་ན་བདེ་དང་སྤྱད་བཟུལ་གྱི། བྱེད་པོ་སངས་
 རྒྱས་མ་ཡིན་ཡང་། བསྐྱབ་པ་འཆའ་དང་ཐུགས་སྦྱར་བའི། བྱེད་པོ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་
 གསུངས། སྤྱི་ཁྱ་ཅན་དང་གོང་བ་ཅན། ཉེ་ལ་ཞོན་པ་ལ་སོགས་དང་། ལག་ཉ་དང་ནི་ལུ་
 ཚངས་སོགས། འདུལ་བའི་སྦྱོད་པ་མ་ཡིན་པ། བྱས་པ་ཀུན་ལ་མཐོང་བ་ཡི། ཚུལ་གྱིས་བཤགས་
 པ་ལེགས་པར་བྱ། དེ་དག་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས། སྤྱི་ན་བསྟན་ལ་གཞོད་པ་ཡིན། རབ་དུ་བྱུང་བ་
 འབབ་པ་དང་། ལན་ཚུན་ཚོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དམ་ཚེས་ཉ་ཚོད་བྱེད་པ་དང་། དགོ་སྦྱོང་བྱེ་
 རྩོ་བ་དང་། ཆང་འཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་གོས་ལྷུང་བཟེད་མེད་པ་སོགས། ཆོས་དང་
 འགལ་པའི་སྦྱོད་པ་ཀུན། ལྷུང་བ་མེད་ཅེས་སྒྲོགས་པ་དང་། སྤྱི་མའི་འབས་ཏྲིག་ཡིན་པ་དང་། །
 སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་པན་པ་སོགས། སྤྱི་ན་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་གཞོད། རང་གིས་བསྐྱབ་པར་མ་ལུས་
 པའམ། ལས་ངན་ཡིན་ཞེས་སྤྱི་ན་ནི། རང་ལ་གཞོད་ཀྱི་བསྟན་ལ་མིན། གཤམ་ཏེ་སྤྱི་བ་ཐུ་མ་ཡི། །
 ལས་ངན་སྤོན་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས། ཆོས་དང་འགལ་བའི་སྦྱོད་པ་ཀུན། དབང་མེད་བྱེད་པོས་
 བྱུང་ན་ཡང་། འདི་ནི་ཆོས་མིན་འདུལ་བ་མིན། སངས་རྒྱས་བསྟན་པའང་མིན་ནོ་ཞེས། མཐོང་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་པར་བཤགས། འདི་དག་ཆོས་དང་མི་འགལ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས། སྤྱི་ན་སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་གཞོད། དེས་ན་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་ཞུགས་པས། སངས་
 རྒྱས་བསྟན་ལ་མ་པན་ཡང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞོད་མི་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུང་འདུག་པས་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་རྣམ་པའི་དགོངས་པ་ཉ་གོ་བར་འདུག་པས། མདའ་སྤྱད་གི་ཁ་ནས་འོང་བ་དང་
 བྱེད་པར་འདུག་དང་མི་འདུག་གཟིགས་ཤིག དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་པའི་བྲིམས་ཡིན་ན་ངོ་པོ་

དགོ་ཐྱིག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་སློག་གཙོད་སོགས་ལྷན་ངག་གི་མི་དགོ་བ་མང་པོ་
ཞིག་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱིམས་ཡིན་པས་དེ་དག་ངོ་བོ་ལྷང་མ་བཟུན་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཏེ་ཅང་
ཐལ་ཆེས་སོ། །

ཆ་བོད། རབ་བྱུང་པའི་ཆས་གོས་གཟན་ཤམ་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་བྱན་མིན་གྱི་བྱང་ཆོས་ཅི་
ཡང་མིན། སྤྱིར་སྟོད་སྦྱང་སོ་སོར་རས་ཡུག་སྟེབ་གྱོན་བྱེད་པ་འདི་རྒྱ་གར་བའི་ཡུལ་སྟོལ་དང་། བྱེ་
བྱག་ཏུ་བྱར་སློག་གི་ཁ་དོག་ནི་མུ་སྟེགས་པའི་རབ་བྱུང་གི་མཚོན་བྱེད་ཅམ་ཡིན། བྱིས་སུ་རྒྱལ་པོ་
གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོའི་དགོངས་འཆར་ལྟར་བྱེ་རོལ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་ལེན་ཞིག་བཅས་པ་འདི་
ཅམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་པས་གསར་གཏོད་རེད། དེས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་སྤྱལ་པའི་སྐུ་
ཐམས་ཅད་གནའ་དུས་གྱི་རྒྱ་གར་བ་ལྟར། ན་བཟའ་སྟོད་གཡོགས་སྦྱང་གཡོགས་ཅན་རྒྱང་རྒྱང་
ཡིན་པ་དང་། ཐག་རིང་བདེ་བ་ཅན་ན་བཞུགས་པའི་མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་པ་ཁོང་ཡང་སྐུ་
ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གསོལ་ཞིང་སེར་ལྷམ་མེར་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། བཟུན་པ་རུབ་པའི་ཆོ་
ན་སྐུ་ལ་གྱི་མི་འཇུག་ཅིང་གོས་ཀྱིས་མཚོན་མི་ལེན་པར་བཤད་ཅིང་མོས་པ་བཅས་ནི་བཤད་པ་
ཅམ་དང་མོས་པ་ཅམ་དུ་ཟད། གཟན་ཤམ་འདི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆ་བའི་ཁྲལ་གྱི་ཆ་
ལྷགས་དང་། དུས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་ལོ་སྟོང་ཆོ་ཁ་ཤས་ཡར་སྡོན་གྱི་ཆ་ལྷགས་དང་། རང་
བཞིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱ་གར་མི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ལྷགས་ཡིན་པས་དེང་སང་གི་ང་ཆོ་ལ་འཆམ་
པོ་ཞིག་ནི་མ་རེད།

ལན། རབ་བྱུང་པའི་ཆས་གོས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཆོས་གོས་རྣམ་པ་གསུམ། བྱ་སྐུ་འགོབས་གྱི་
ཚུལ་གྱི་སྟེགས་བྱ་ཉེར་ལྔ་ནས་བདུན་གྱི་བར་དུ་མངའ་བ་དེ་དང་གདིང་བ་སོགས་ཡིན་ལ། ནང་
པའི་བྱང་ཆོས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དེ་དག་ཡིན། དེ་གསར་གཏོད་ཀྱང་རེད། དེ་མ་ཡིན་པ་
རས་ལེབ་གྱི་གཟན་ཤམ་ཅམ་ཅི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱང་ཆོས་སུ་བབྱང་ག་ལ་འོས། གཟན་
ཤམ་ཅམ་གྱོན་པ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ལྷགས་སྟོལ་རྒྱང་པ་ག་ལ་ཡིན། གནའ་རབས་གྱི་རྟེན་རིག་དང་པར་
སིག་སོགས་ཡུལ་ཁམས་མང་པོའི་ཆ་ལྷགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་སྦྱང་བས་སོ། །དུས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
ཡང་མི་ལོ་སྟོང་ཐུག་ཡར་སྡོན་རྒྱང་པར་ག་ལ་ཡིན། དེང་སང་ཡང་རྒྱ་གར་བ་དག་གིས་གྱོན་ཞིང་

བེད་སྟོང་གཏོང་བར་མ་ཟད། འདབས་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སྤར་མ་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
ཡོད། གོས་དེ་དང་སང་ང་ཚོ་ལ་འཆམ་པོར་མེད་ན་ང་ཚོ་ལ་འཆམ་པའི་གོས་དེ་ག་རེ་རེད།
གསུང་རོགས་གནང་དང་།

ཚ་བོ། མདོར་ན་ཚོས་འདུལ་བའི་བཅའ་བྲིམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟོན་མི་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་
མི་ལེན་པ་སོགས་བསྐྱགས་པར་འོས་པ་མང་པོར་ཡོད་པ་སྟོན་མེད་ཐོག་ མེ་ལ་མི་རེག་པ་དང་།
ཤིང་ལ་མི་འཛེགས་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་དེའི་བྲམ་བེ་དང་བྲིམ་བདག་དག་གི་ངོ་མ་ཚོག་པར་བཅས་
པ་ཅམ་ལས་དོན་དངོས་སུ་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་དེ་ཅམ་མེད་པའང་མང་པོར་ཡོད། ལྷག་པར་
དུ་ཆངས་སྟོང་གྱི་སྟོན་བྲིམས་འདི་མིའི་རང་གཤིས་དང་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མི་མཐུན་ཞིང་། རང་
དབང་གིས་རྟེན་པའི་འདོད་བདེ་ཅམ་ལ་ནི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་ཅི་རྒྱ་མེད་པས།
དངོས་གནས་བྱས་ན་འདིའི་ཆབ་དུ་ཤ་མི་བ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་བཞག་ན་བསུང་སྒྲ་ཞིང་པན་
ཐོགས་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་ཡིན་པས་དགོ་མཚན་ཆེ་བར་སྤང་མོད་མ་བྱུང་བར་འདུག་གོ།

ལན། མི་ཡི་རང་གཤིས་ཟེར་བ་དེ་ག་རེ་རེད། འདོད་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ཞེ་རེད། དེ་བཞག་
པས་མི་ཡི་རང་གཤིས་དང་མི་མཐུན་པ་རེད་དམ། མི་ཡི་རང་གཤིས་ཡིན་ན་བཞག་མི་ཉན་པ་ཞེ་
རེད། དེ་ལྟར་ན་ཕྱག་དོག་ ང་རྒྱལ། བརྒྱུ་ལེ་མས། ཁོང་སྟོ་སོགས་ཀྱང་བཞག་འགོག་བྱེད་དོན་
མེད། བྱེད་ལྟར་ན་དེ་དག་ཀྱང་མི་ཡི་རང་གཤིས་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་བདེ་ཅམ་ལ་ངོ་བོའི་ཆ་
ནས་ཉེས་པ་ཅི་རྒྱ་མེད་ན། ཤ་བ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཡང་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་ཅི་རྒྱ་མེད།
ཤ་བ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་སྟོན་གཅོད་པའི་ལས་བྱེད་གི་རེད་དམ་ན། བྲིམ་ཐབས་བྱས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་མནའ་སྟོན་གཏམ་ངན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བའི་སྟོ་ལྟ་བུ་དང་། དབེན་གནས་སུ་སོང་ནས་ཐོས་དོན་བསམས་ཤིང་སྟོན་པ་སོགས་
ལ་གོགས་བྱེད་པ་ལ་བྲིམ་ཐབས་ལས་ཆེ་བ་མི་འདུག་ལ། དེ་ཡི་རྩ་བ་ཡང་གཉིས་འབྱུང་གྱི་བདེ་
ཞེན་འདི་ལ་ཐུག་པས་ཉེས་རྒྱས་འབྱུང་ཁུངས་ཉིད་དུ་གྱུབ། དེས་ན་གནའ་ནས་ད་བར་བྱི་པ་
དང་ནང་པའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་རབ་དུ་བྱུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ལ་
ཐུག་པ་རེད། བྱེད་རང་གིས་དེ་མི་ཡི་རང་གཤིས་སུ་བཞག་པ་ནི་པལ་ཆེར་འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་པའི་

ལྷ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རེད། ཡིན་ཀྱང་དེ་འབད་མིན་ནི་འོག་ཏུ་དབྱུང་པར་
འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཚད་ལྡན་གྱི་ཕོ་མའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ནི་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངན་སྤང་གི་གནས་སུ་འགྲོ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་མ་གསུངས་ལ། ཚད་ལྡན་མིན་
པའི་ཕོ་མའི་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་ལོག་གཡེམ་ཞེས་བཞག་ནས་དེ་བྱས་ན་ངན་སྤང་གི་གནས་སུ་འགྲོ་
བ་ཡིན་གསུངས་འདུག རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་ནི་དུས་ནམ་དུ་ཡང་མི་ཚངས་སྟོང་པ་རྩ་བ་ནས་
འཇོག་པར་མཛད་ཡོད་ལ། རྒྱ་མཚན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེའོ། །

ཆ་བོ། ཚངས་སྟོང་གྱི་དགོས་པ་མཐར་ཐུག་ནི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟབས་བདེ་དང་། སེམས་ཤུགས་
བསྐྱེད་རྒྱུ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རང་དོན་དུ་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་དང་། སྦྱི་པའི་རྩ་དོན་ལ་ཐུག་དུས་
བྱིས་པ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བའི་གཏོང་ཕོད་ཅན་ཞིག་དང་། གཏོང་མཚོང་བྱེད་ཅུས་མཐན་ཞིག་
ཡིན་ན་ཚངས་པར་སྟོང་པ་ལ་དོན་གོ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་མིན་མོ་སྒྲིམ་བསྐྱང་བའི་ཡུས་ཆེ་ཙམ་ལས་
བཟང་སྟོང་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་གང་ཡང་བསྟན་རྒྱ་མེད་པའི་གྲ་བཅུན་སྒྲིཊ་ཞབས་རྣམ་པ་ནི། རྒྱ་
ནག་གོང་མ་ཆེན་མའི་ཕོ་བྲང་ནང་མའི་བཅུན་མོ་སྐྱང་མཐན་གྱི་ཉུག་རུམ་པ་ཟེར་བའི་སྦྱིས་པ་
ལས་ངན་དེ་ཆོ་དང་འདྲ་བས་སྦྱང་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་གཞན་པས་བཅན་པོ་
དབང་ཡོད་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་བྱུངས་པ་ཡིན་པས་སྦྱང་རྩེ་བར་འོས་ལ། འདི་ནི་དོན་མེད་རང་
སྐྱུག་རང་གིས་ཉོས་པ་ཡིན་པས་ཡི་ཐུག་པའི་གནས་སོ། །

ལནོ། ཚངས་སྟོང་གྱི་དགོས་པ་མཐར་ཐུག་ནི་ལུས་སེམས་གཉིས་འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་
བྲལ་དགོས་པ་དེ་རེད་མ་གཏོགས། ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟབས་བདེ་དང་། སྦྱང་སྟོབས་སྤེལ་བ་ཙམ་
ཞིག་ག་ལ་ཡིན། ཚངས་པར་སྟོང་པ་རང་ཆོས་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟབས་བདེ་
བའི་ཆེད་ཟེར་བ་ནི་གོ་བ་ཞོར་བ་རེད། དེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་སྟབས་བདེ་བའི་
ཆེད་དུ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་གོ་རིམ་འཆམས་ཤིང་གོ་བ་ལེན་སྟངས་ཀྱང་བདེ་པོར་འོང་། ང་ཆོའི་
འདིར་བཤད་པའི་ཚངས་སྟོང་དང་རབ་བྱུང་སོགས་ནི་ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་གྲགས་པའི་སྐད་ཆ་
དེ་ཡིན། ཁྱུང་རང་གི་གཏོང་མཚོང་བྱེད་ཅུས་མཐན་དང་། གཏོང་ཕོད་ཅན་གྱི་ཆོགས་པ་གསར་
པ་ཞིག་བཅུགས་ནས་དེའི་ཚངས་སྟོང་གྱི་དགོས་པ་མཐར་ཐུག་ནི་ཁྱུང་རང་གི་བཤད་པ་དེ་ཡིན་

ན་ཐང་། ཉུག་རུམ་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཕྱང་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་ཏེ་རྒྱ་ནག་གི་
རྒྱལ་རབས་མི་འདྲ་བ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཉུག་རུམ་བྱེད་སྟངས་ཡང་མི་འདྲ་ཡོད་པས་སོ། ཤེས་བྱ་
ཕན་ཆོགས་འདི་ཚོ་ལ་ཡང་མ་གཅོག་གེ་མི་གསལ་བ་འདི་འདྲ་ཡིན་བཞིན་ད་དུང་བཤད་འདོད་
ཀྱི་མཁས་པའི་གྲལ་དུ་འཛངས་པ་ནི་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་ཞིག་གོ།

ཆ་བོད། གསང་ཕྱགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་མང་
པོ་ཡོད་པ་སྟོས་མ་དགོས་མོད། ཆོས་མངོན་གསལ་དོད་ཤོས་ཤིག་ནི་དགེ་སྤྱི་དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
འགྲོ་ལུགས་གང་ཡང་བརྒྱད་མི་དགོས་པར་གནད་དོན་ཡོད་ཆད་སྟེ་མའི་བྱིན་ཆུབས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཆོག་པ་འདི་རེད། དེ་ཡང་ང་ཚོས་ཤེས་གསལ་ལྟར་གསང་ཕྱགས་ལུགས་ལ་
སྟེ་མ་རྣམ་པར་དམིགས་བསལ་གྱི་གོ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དེ། སྟེ་མ་སངས་རྒྱས་སྟེ་མ་ཆོས། །དེ་
བཞིན་སྟེ་མ་དགེ་འདུན་ཏེ། ཞེས་སྟེ་མ་རྣམ་པ་དཀོན་མཆོག་གསོན་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཀུན་གྱི་
བྱེད་པོ་སྟེ་མ་ཡིན། ཞེས་སྟེ་མ་རྣམ་པ་ནི་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་བྱེད་པོ་ཞིག་ཀྱང་རེད། མདོ་
ལུགས་ལ། ངས་ནི་བྱོད་ལ་ཐར་པའི་ཐབས་བསྟན་གྱི། །ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་ཤེས་པར་གྱིས།
ཞེས་དང་། །ཐུབ་རྣམས་སྤྱི་བ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྱུང་ཅིང་། །འགྲོ་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་
ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མེན་ཀྱང་། །ཆོས་ཉིད་ཞི་བ་བསྟན་པས་གོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
སོགས་ཡོད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་བཞག་འགའ་ཞིག་ཡོད་མོད། གསང་ཕྱགས་ཀྱིས་དེ་དག་ཡོད་ཆད་
ཅིས་མེད་དུ་བཏང་བཞག་ཡོད།

ལན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་གང་ཡང་བརྒྱད་མི་དགོས་པར་གནད་དོན་ཡོད་ཆད་སྟེ་མའི་
བྱིན་ཆུབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་པ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་གང་དུན་སྟོས་པ་སྟེ། བྱིན་ཆུབས་རྒྱང་
པས་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་ན་གསང་ཕྱགས་རྒྱད་སྟེ་བཞི་པོ་རེ་རེ་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་དམ་ཆོག་
རྣམས་བསྐྱང་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བསྟན་པར་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། གསར་
རྟེན་གང་ཡིན་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་འགྲོ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་
དམིགས་རྣམས་ལ་གཟབ་ནན་ག་ཆད་མཛད་ཡོད་པར་གཟིགས་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
བརྒྱད་མི་དགོས་ན་དེ་དག་བསྟན་དོན་མེད་ལ། དེ་ནས་ཐུན་མོང་མེན་པའི་སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་སུ་

སྐབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད། རྩོམ་སེམས་སྒྲིམ་བཞུགས། མཚུལ་རྣམས་ཕྱིག་པ་སྦྱང་བྱེད་དང་། དགེ་བ་
 སྐབས་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་བརྒྱད་མི་དགོས་པ་ཞིག་གན་ཡིན། ཚད་ལྡན་གྱི་ཚོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བྱི་སྒྲ་མ་ཚད་ལྡན་གྱིས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་དང་པོ་སྐབས་འགོ་འོ་སྒྲིམ་པ་ནས་བཟུང་། མི་
 དགེ་བ་བརྒྱ་སྦྱང་གི་ཚུལ་བྱིས་པ། དེའི་ཉིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་། གསང་བ་ལྷགས་ཀྱི་དམ་
 ཚོག་རྣམས་ལ་མིག་གི་འབྲས་བྱ་བཞིན་བསུངས་ནས་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་ཤ་ལྟག་རེད། དེ་ལས་ལྷག་པ་
 ཞིག་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་དགེ་སྐྱབ་ཕྱིག་སྦྱང་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཟད། དེ་
 གཉིས་ལ་དེ་གསང་ལྷགས་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་པ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གདིངས་ཟབ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞིག་ཀྱང་མེད།
 ལྷ་མ་དམ་པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་ཉིད་ལམ་དང་། བསོད་ནམས་དགེ་བའི་
 དངོས་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་ལམ་འཛུལ་དགོས་མེད། ང་རང་ཚོ་ཡང་ཚོས་དགེ་སྐྱབ་ཕྱིག་
 སྦྱང་བྱེད་ཅིས་པ་དང་། པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྒྲོབ་སྦྱང་བྱེད་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱང་དོན་དུ་ཉོན་
 པ་དང་ལྷ་མ་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་སྒྲོབ་སྦྱང་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལས་གཞན་གང་ཡང་ཡོད་མ་
 རེད།

ལྷ་མ་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་གོ་ཐོབ་ཡོད་པ་ཡང་མི་འགལ་སྟེ། ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དམ་
 པའི་ཚོས་ཟབ་མོ། བརྒྱད་པའི་ཟམ་མ་ཚད་པ། དམ་སེལ་གྱི་གཡའ་ཡིས་མ་གོས་པ། རྟོགས་པའི་
 མདངས་མ་ཡལ་བ་སྟོན་མཁན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རེད། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱང་ལྷ་མ་
 མཚོག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཅིང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་པན་བདེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ལྷ་མའི་བཀའ་བསྐྱབ་ཅིང་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་
 པོ་ཡིན་ཅིས་སྒྲིམ་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་གསུང་པ་དེ་
 ལྷ་མས་སྒྲོབ་མ་དེ་ལ་ལག་ལེན་དམར་བྱིད་དང་བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་གསུང་གི་ཡོད་ལ། བྱོད་
 འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚོག་ལ་ལྷང་བར་འདུག་སྟེ། དེ་ནི་བདག་རྒྱུན་ལྷ་མ་དམ་
 པ་དེ་མེད་ན་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུས་ཐར་པ་ཐོབ་ཐུབ་ཐབས་མེད་ལ། རང་རྒྱལ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་
 དང་རང་བྱུང་གི་སངས་རྒྱས་སོགས་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པ་གྲགས་པ་དག་
 ཀྱང་། སྒྲོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་ལ་རག་ལས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ལྷ་མ་དམ་

བ་བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་སྣོས་པ་ལ་སྒྱུན་གང་ཡང་
 ཡོད་མ་རེད། འདི་ཙམ་ནི་ལྷགས་མ་ཟད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དག་ལས་ཀྱང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱས་
 བ་འདྲ་པོ། བས་ཀྱང་མ་བྱས། མས་ཀྱང་མ་བྱས། བྲག་དང་མཆི་མའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་བསྐྱམས། རུས་
 པའི་རི་ལས་ནི་བརྒྱལ། ངན་སོང་གི་སྒོ་ནི་བཅད། མཐོ་རིས་ཐར་པའི་སྒོ་ནི་བྱས་སོགས་མཐའ་
 ཡས། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་། སྒོ་བ་མ་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་མི་ཐུབ་དེ་དག་ཀྱན་ཡག་
 པོ་ཡིན་མེན་ལ་རག་ལས་པ་ཅེས་བ་དང་། མི་དེ་འདི་འདྲའི་སྤྱག་པོ་བཟོ་མཁན་དེ། ཁོ་རང་གི་
 སྒོགས་པོ་ག་གོ་མོ་རེད་ཅེས་ཁ་སྐད་ནང་རྒྱན་ལ་ཡང་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པས་གསང་སྤྱགས་རྒྱང་
 བ་ལ་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད།

དེས་ན་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སྒྲ་མ་ཆོས་སོགས་དང་། ཐུབ་རྣམས་ཐྱིག་པ་རྒྱ་ཡིས་མི་འབྱུང་སོགས་ཀྱི་
 བར་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད།བྱེད་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བྱང་ཆོས་མང་པོར་ཡོད་པ་སྣོས་མ་དགོས་མོད། ཆེས་མངོན་གསལ་དོད་ཤོས་ཤིག་ནི་
 དགོ་ཐྱིག་དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འགོ་ལྷགས་གང་ཡང་བརྒྱད་མི་དགོས་པར་གནད་དོན་ཡོད་ཆད་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟོད་པ་བྱས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཆོག་པ་འདི་
 རེད་ཅེས་བཤད་ན་ཡང་མི་ཆོག་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཐེ་
 པར། དབུ་མ་ཇ། ཤ ༡༥༢ (Vol,wuma Dza.p.363.1.3) ཇི་ལྟར་ཆོས་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱང་།
 ཆོས་ལྷན་པ་ནི་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ཡ་གྲུལ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 ལོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དང་། །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྲགས་ལྷན་པའི། །སྐུ་ཀུན་ལ་
 ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྟོགས་སངས་གང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། །གང་དུ་བྱང་རྒྱལ་ལ་རེག་དང་། །ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དང་། །གང་དུ་ཟག་མེད་ཐུང་ན་འདས། །གང་དུ་གནས་དང་འཆག་པ་
 དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་པ་དང་། །སེང་གི་ལྟ་བུར་གཟུགས་བཤམས་པའི། །གནས་དེ་
 ལ་ནི་བདག་ཕྱག་འཆལ། །རྒྱང་གཉིས་དམ་པ་ཤར་དང་ནི། །བྱང་གི་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །
 རྒྱལ་བ་བརྟེན་དཀའ་ཞེས་བྱ་བ། །དེས་ནི་ཆོགས་བཅད་འདི་གསུངས་ཏེ། །གང་གིས་ཆོགས་བཅད་
 འདི་བཞི་ཡིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་བསྟོད་བྱེད་བ། །བསྐལ་བ་བྱེ་བ་སྟོང་རྣམས་སུ། །ངན་འགྲོར་

འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་ལ་སྟོན་དང་།
 གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། འདི་སྐད་བརྗོད་པར་ཡང་རུས་ཏེ། གཟུངས་ལྡགས་དང་། གསང་
 ལྡགས་དང་། རིག་ལྡགས་ནམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་ངག་དུ་བརྗོད་པ་
 དང་། བསམས་པ་དང་། བསྟོམས་པས་ཐིག་པ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 ཐིག་པ་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་ཡང་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར། ལས་ནམས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཆུད་མི་བཟང་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་གི་སྒྲ་གཉིས་པས་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་
 ཤེ་ན། སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་རྟེན་པ་དང་། ཐིག་པ་བཤགས་པ་དང་། རྟེན་གྱི་
 སྟོབས་ཀྱིས་རབ་དུ་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱམས་པ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ནི་ཐིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡང་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པ་ཀུན་དུ་སྦྱོང་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་
 ལས་གང་བྱས་པ་དེ་ལ་འགྱོད་པ་རབ་དུ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་ཀུན་དུ་སྦྱོང་པ་ནི་མི་དགེ་
 བའི་ལས་གང་བྱས་པ་དེ་དག་ཆོས་ཤིན་དུ་མང་བའི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྦྱར་བའོ། །ཕྱིར་མི་སྟོན་
 པའི་སྟོབས་ནི་སྟོན་པ་སྒྲངས་པས་མི་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་ཐོབ་པའོ། །རྟེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་སངས་
 རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འདོར་བ་སྟེ།
 ཆོས་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཐིག་པ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་
 བལ་བར་འགྱུར་ཞིང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མདོ་ཡི་ཡིད་
 འོང་དེ་ཆོ་ཅིས་མེད་དུ་གཏོང་མཁན་ལྡགས་རྒྱུད་པ་རེད་མི་འདུག ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། གསང་ལྡགས་ཀྱི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་རེད་འདུག་པས་ལྡགས་རྒྱུད་པ་
 ལ་སྤང་དགོས་དོན་མི་འདུག ཆ་བོ། གསང་ལྡགས་ལྷགས་ལ་སྒྲ་མ་ནི་ཐར་ལམ་སྟོན་པ་པོ་མེན་
 པར་ཐར་པ་སྟེར་བ་པོ་དང་། སྟོབ་མ་ནི་ཐར་ལམ་སྐྱབ་པ་པོ་མེན་པར་ཐར་པ་སྟོང་བ་པོ་རེད།
 དེའི་རྒྱ་མཚན་གསང་ལྡགས་ལྷགས་ལ་སྒྲ་མས་གནང་བ་མ་ཐོབ་ན་སྟོབ་མ་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོབ་

ཐང་མེད་ཅིང་། སྒྲ་མས་གནང་བ་ཐོབ་ན་སྒྲོབ་མ་ལ་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཆར་བ་འབད་མེད་ལྷན་
འབྲུབ་ཏུ་འབབ་ཡོང་བ་ཡིན།

ལན། སྦྱར་བཏང་གི་དགོས་པ་སྒྲུབ་ཐོབ་སྤྱོད་གི་ཉམས་ལེན་དེ་ཆོ་ལ་སྒྲ་མའི་གནང་བ་ཐོབ་དགོས་ཀྱི་
མ་རེད། དེ་འགོག་མཁན་གྱི་སྒྲ་མ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། སྒྲ་མས་གནང་བ་མ་ཐོབ་ན་སྒྲོབ་
མའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མི་ཆོག་པ་དེ་ཆོ་ནི་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ལེན་ཟབ་མོ་དེ་ཆོ་རེད།
དེ་ནི་སྒྲ་མས་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་སྒྲོབ་མས་རང་གར་བསྐྱེམ་པ་ཡིན་ན་ལམ་ལོག་པར་གོ་ལ་
བའི་ཉེན་ཁ་ཆབས་ཆེ་བ་དང་། སྒྲ་མ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞུས་ནས་སྐྱེམ་རྒྱུ་པ་
སོགས་བྱས་ཀྱང་། བརྒྱད་པའི་བྱིན་ཆུབས་མེད་པས་གོང་འཕེལ་འགོ་བ་ལ་ཏ་ཅང་དལ་ཞིང་།
སྐྱུ་པར་དུ་མན་ངག་གི་གནད་ཟབ་མོ་མང་པོ་ཞིག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཐོས་
དགོས་པ་དང་། རང་ཉིད་ལ་མན་ངག་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས། ཁོ་རང་གི་སྐྱེམ་པ་དེ་ཆོ་ལྷན་ཞིག་
ཏུ་འགོ་བ་མི་སྤྱིད། དེ་ལྟར་ན་ཁོ་རང་གི་མི་ཆོ་དེ་དང་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་
དུ་མི་འགོ་བས་དེ་སྒྲོན་འགོག་བྱས་པ་རེད། དེའི་ཆ་ནས་སྒྲ་མ་ལ་བྱས་རྗེས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་
སྒྲོན་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། དེ་ནི་དཔེར་ན་པ་མས་སྤུ་གུ་ཆོ་ལག་མ་ཆག་བར་དུ་གཅིག་པུར་འགོ་བ་
དང་། ཏ་རྒྱུ་འདའ་འཕེན་བྱེད་མི་བརྒྱུ་པ་དང་གཅིག་པ་རེད། སྒྲ་མས་གནང་བ་ཐོབ་ན་
ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཆར་བ་འབབ་པ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། གཅིག་ནས་གང་ཟག་དེ་དུས་ལ་བབས་པ་
དང་། གཉིས་ནས་བྱུགས་དགོངས་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་རེད། སྒྲ་མ་དང་དགོ་རྟོན་སོགས་ཀྱི་
བྱུགས་དགོངས་རྒྱུ་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟེ་བ་ནི་སྒྲ་མ་དང་སྒྲོབ་མ་
པན་ཚུན་བར་ལ་དམ་སེལ་གྱི་བསྐྱེད་མེད་པ་དང་། སེམས་རྒྱུད་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རེད།
འདིར་བཤད་དགོས་པ་མང་ཡང་ཆོག་ཉོབ་ཀྱི་དོགས་པས་བཞག

ཆ་བོ། གསང་ལྷགས་ལྷགས་ལ་སྤྱིག་པ་རྒྱ་ཡིས་འཁྱུད་ཅུང་ཞིང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བྱུག་གིས་སེལ་ཆོག་
ཆོས་ཉིད་ཞི་བ་སྒྲོན་མི་དགོས་པར་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྤོ་བྱུག། གསང་ལྷགས་ལྷགས་ཀྱི་དབང་
བསྐྱར་དེ་སྤྱིག་པ་རྒྱ་ཡིས་འཁྱུད་ཅུང་ཞིང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བྱུག་གིས་སེལ་ཆོག་པའི་དཔེ་ཡིན་ལ།

ལན། གསང་ལྷགས་ལྷགས་ཀྱི་དབང་སྦྱར་དེ་སྤྱིག་པ་རྒྱ་ཡིས་འཁྱུད་ཅུང་སོགས་བཤད་པ་ནི།

དབང་གི་ནང་ཚན་ཚུ་ཡི་དབང་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏུ་རེད། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 མཚན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བྱིན་ཆབས་བྱས་པའི་ཚུ་ཡིན་པའི་ཏུ་མཚན་རེད་མ་གཏོགས། ཚུ་
 ཅམ་ལ་བྱིན་ཆབས་ཡོད་པའི་དོན་ག་ལ་ཡིན། ཡིན་ན་གསང་ཕྱགས་ལྷགས་ལ་བུམ་ཚུ་བསྐྱབ་པ་
 དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་བྱིན་ཆབས་མེད་ན།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་བགྱིས་པའི་གསེར་དངུལ་སོགས་ལ་ཡང་བྱིན་ཆབས་མེད་
 པར་ཐལ་བ་འགྱུར་རོ། །དེ་འདྲོད་ན་མདོ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་
 གཟུགས་དང་མཚན་ཉིད་སྒྲེགས་བམ་རྣམས་ལ་ཕྱག་མཚན་བྱས་པས་པན་ཡོན་ཡོད་པར་བཤད་
 པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་ཞིག་མེད་ན་ས་རྩོ་
 རྒྱུ་པ་ལ་སྒོར་བ་བྱས་པས་པན་ཡོན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་དེ་འདྲའི་དམིགས་བསལ་དེ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་ཆབས་རེད། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཚུ་
 དང་། གླ་མའི་ཕྱགས་རྗེ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུར་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་ཡི་བྱིན་ཆབས་
 ལྷགས་པ་དེ་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ཏུ་རྒྱུན་ལྷན་སྐྱོད་ཆོགས་པ་
 དེ་ཚོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐྲིག་པ་དག་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཚུ་རྒྱུ་པས་ཁྱུང་ཚོག་པའི་དབང་ཞིག་
 གསང་ཕྱགས་ཀྱི་གཞུང་ག་ན་བཤད་འདུག།

དམིགས་བསལ་ཚུ་ལ་བརྟེན་ན་ཐྲིག་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ནི། གསང་ཕྱགས་མ་ཟད་མདོ་ལས་ཀྱང་
 བཤད་དེ། དེ་ཡང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། འདིར་གང་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་འབབ་སྒྲེགས་སུ་བྱས་
 བྱས་པ་དང་། སྦྱང་བར་གནས་པ་ལ་སོགས་པའམ། གཞན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་
 གང་གྲུ་དང་། སེར་དང་། པ་སྦྱང་དང་། སྤྱི་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ཚུ་བོ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་ཚུ་ལ་བཀྱས་པ་དང་།
 འཕྱངས་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུ་ལ་ཐྲིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཟད་པར་
 བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་མདོ་ལས། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་རྟོགས་
 པས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་ནས། པ་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་མཚོན་ཆ་པོའི་
 རང་དུ་སྐྱེ་བ་སྦངས་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་སྟོན་ལམ་ནི་གང་སྟོག་ཆགས་གང་དང་གང་དག་གིས་

བདག་གི་མཆོད་འདི་ལས་འབབ་པར་གྱུར་པའི་ཆུ་ཁྲུང་ནམས་ལ་བྱས་བྱས་པ་དང་། འབྲངས་པ་
 དང་། བྱགས་ནས་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནམས་ལ། དེ་དག་ཉིད་དེ་ནམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་
 འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་འགོད་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཉིད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྲང་ནས་
 སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ། སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རིག་ཐུགས་
 སྦྱོང་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ནས། རིག་ཐུགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་
 ཡིན་གྱི་གོལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་འདུག་པ་ལ་གཟིགས་དང་།
 ཚ་བོ། གསང་ཐུགས་ལུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་མེ་ཆོས་ཉིད་ཞེས་བར་སྟོན་མི་དགོས་པར་རྟོགས་པ་
 གཞན་ལ་སློབ་བྱ་བའི་ལུང་ཡིན།

ལན། གསང་ཐུགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་མེ་རྟོགས་པ་སློབ་གཤམ་ཡིན། དེ་བྱིན་རྒྱལ་མེ་
 རུས་པ་སྟེར་བ་རེད། བྱིན་རྒྱལ་མེར་བ་དེ་ནི་སྒྲ་མའི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རུས་པ་ཞིག་རེད། དེས་
 སློབ་མའི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་སྦྱོང་འོང་བ་རེད། སྟོན་པའི་བྱིན་
 རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་བྱགས་པ་མང་པོ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲ་སྟོང་
 དག་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་བྱིན་རྒྱལ་མེ་ལོ་ལོ་ལོ་རྒྱུད་ལ་བྱགས་ནས་རྟོགས་པ་སྦྱོང་ཆུང་དེ་
 གསང་ཐུགས་རྒྱུད་པའི་ལུགས་གཤམ་ཡིན། བྱིན་རྒྱལ་མེ་དང་རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཅམ་ཡང་མི་
 བྱེད་བཞིན་ད་དུང་འགོག་ཁུལ་མ་བྱེད་ཅིག

ཚ་བོ། གསང་ཐུགས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་མཆོན་ཉིད་གང་ཡང་ཆང་མི་དགོས་ཏེ། སློབ་མས་འཛོན་
 ན་བྱི་སོ་ལའང་རིང་བསྐལ་འབྲངས་འོང་བ་ཡིན།

ལན། དེ་ཡང་གསང་ཐུགས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཆང་དགོས་མིན་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ།
 མཁའ་འགྲོ་མ་རྩོམ་གྱི་ལས། ཟླ་པར། རྒྱུ། ༡༡ ན ༢༥ བརྩོམ་མཁའ་འགྲོ་ལས། རྩོམ་སློབ་
 དཔོན་མཆོན་ཉིད་ནི། རབ་ཏུ་བཤད་གྱིས་སྟོན་པ་ཉོན། ལྷུ་ཁྲུང་ཆ་ལུགས་མཛོས་པ་དང་། །
 སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མི་འཇིགས་སྟེན། ཐུགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཤེས། རྣལ་འབྱོར་བཟོ་ཡི་ཆ་ལ་
 མཁས། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་འཇམ་པར་སྟོ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱ་བཞིན་སྟེ། རྟག་ཏུ་གཏོང་ལ་

དགའ་བ་དང་། །བསམ་གཏན་སྒྱུར་ལ་མངོན་པར་བཅོན། །སྒྲིང་རྩེ་ཕན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །
 བདེན་པར་སྤྲོ་ཞིང་འཆོ་མི་བྱེད། །རྟག་ཏུ་མཉམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་
 མགོན་སྒྱུབ་སྟེ། །སེམས་ཅན་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ། །མགོན་མེད་རྣམས་ལ་གཉེན་ལྟར་བཅེ། །
 མཛེས་སྤྱད་གིས་ནི་ལེགས་པས་བཟླ། །སྤྲལ་གྱི་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས། །དམ་ཆོག་སྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་
 གུས། །བྱག་རྒྱ་བད་ཡི་སྒྱུར་བ་རིག །རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དམ་ཆོག་ལ། །བད་ཡིས་སྒྱུར་བ་སྟོན་པ་
 དང་། །གཉིས་མེད་སྒྱུར་བ་མི་བྱེད་གནས། །སྤྲལ་གྱི་འཁོར་ལ་སྒྱུད་ལ་གུས། །དབང་བསྐྱར་དོན་
 གྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །གནས་སོགས་མཐོང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། །དེ་ཉིད་བརྩ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས། །
 འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཞེས་བྱར་བཅོད། །ཞེས་དང་།

རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་རྩོུ་རྩེ་མཐའ་འགོ་ལས། ཟླ་པར། རྒྱུད། །ཁ ༩ ༢༡༩ བདེན་སྤོུ་རྩོུ་
 དཔོན་གྱི། །མཚན་ཉིད་ཡང་དག་རབ་བཤད་བྱ། །དེ་ཡིས་ཉེ་བར་བསྟེན་པའི་སྤྲལ། །སྒྱུབ་པ་པོ་
 ཡིས་ངེས་པར་འབྱུབ། །དལ་ཞིང་ཟབ་མའི་ཆོས་དང་ལྡན། །རིག་པ་ཀུན་ལ་མཐའ་དང་བཅས། །
 རྒྱུན་སྤྲལ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲལ་ཤེས་ཤིང་། །རབ་གནས་གཏོར་མའི་པ་རོལ་སོན། །དེ་ཉིད་བརྩ་ནི་
 རྣམ་པར་རིག །ཉན་ཐོས་སྒྱུད་པ་སྤྱང་བ་པོ། །སྤྲལ་སྒྱུད་རིམ་པ་གུས་པ་དང་། །གཟུགས་ལྡན་
 མཐོང་ན་དགའ་བ་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་ཞིང་བསྐྱེས་པར་ལྡན། །རྩ་བའི་རྒྱང་བ་འཛོམས་པ་
 པོ། །སྤྲལ་དང་ལུས་སྒྱུབ་སྒྱུར་བ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་རྣམས་ནི་བདེ་བར་བྱེད། །དེ་ལྡན་སྤྲོ་མས་
 སོགས་དང་།

རྩོུ་རྩེ་གདན་གཞི་ལས། ཟླ་པར། རྒྱུད། །ང ༩ ༢༠༤ ར། །ཡེ་ཤེས་ཅན་ནི་ཤེས་བྱ་བ། །མཚན་ཉིད་
 གང་ཡིན་བཟླ་ན་པར་བྱ། །ཤིན་ཏུ་དུལ་ཞིང་ཞི་བའི་གཟུགས། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མི་འཛིགས་
 རྒྱུན། །སྤྲལ་དང་རྒྱུད་གྱི་སྒྱུར་བ་མཐའ། །རྣལ་འབྱོར་ བཟོ་དང་བཟླ་ན་བཅོས་རིག །ཐམས་ཅད་
 དུ་ནི་སྟོན་པར་སྤྲོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱ་བཞིན་ལྟ། །སྤྲུབ་པ་ལ་སོགས་རྟག་ཏུ་དགའ། །རྣལ་
 འབྱོར་བསམ་གཏན་མངོན་པར་བཅོན། །སྒྲིང་རྩེ་ཕན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །བདེན་པར་སྤྲོ་ཞིང་
 འཆོ་མི་བྱེད། །མཉམ་ཉིད་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པས་ན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མགོན་སྒྱུབ་ཡིན། །དེ་
 ཉིད་བརྩ་ནི་ཡོངས་ཤེས་པ། །འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཞེས་བྱར་བཅོད། །

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐྱུ་འཕྱལ་དྲ་བ་ལས། རྩེ་པར། རྒྱུད། ༤ ཤ ༤༠ ར། སློབ་དཔོན་མེད་པར་གྱུར་ན་
 རི། །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས། སློབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་བཤད་པར་བྱ། །ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་
 ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་སློབ་གྲོས་ལྡན། །བཟོད་ལྡན་དང་ཞིང་གཡོ་སྐྱུ་མེད། །གསང་
 རྒྱལ་སྐྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་ཤེས་པས། །དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ལས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་བརྩ་ནི་ཡོངས་ཤེས་
 ཤིང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མི་འཇིགས་སྦྱིན། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་རྟག་དགའ་བ། །དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡིན་
 པར་གསུངས། །བྱི་རོལ་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་ཤེས་ཤིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་འགྲོ་དང་། །
 གསང་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱུ་བ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་ཤེས་པ། །སྤྱིང་རྩེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དང་། །དང་
 མེད་བཙོན་འགྲུས་མི་ལྡན་ལ། །རྟག་དྲ་དན་པའི་ཚུལ་སྦྱོད་དང་། །བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་སྦྱོད་པ་
 མིན། །གོང་དུ་བསྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། །ལྡན་ན་སློབ་དཔོན་ཡིན་པར་གཟུང་། །དེ་ཡིས་
 དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་དང་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྒྱུད་རྣམས་བསྟན། །དེ་ཡིས་བསྟན་པའི་གསང་རྒྱལ་སྐྱུད་
 དག །འགྲུབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅེས་སོགས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད།

མདོར་བསྡུས་ན། ཀོང་སྐུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་བྱབ་ལས། རྒྱལ་སྐྱུད་སློབ་
 དཔོན་ནི། མཆོན་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་སྒྲ་མ་ལྔ་བརྩུ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་
 ན་ཐུན་མོང་གི་མཆོན་ཉིད། ལྷན་ངག་སེམས་རྣམས་མ་འཚུབས་པས་བརྟན་པ། །སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་
 པ་དང་ལྡན་པས་འདུལ་བ། །ཆོས་རབ་དྲ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སློབ་གྲོས་ཅན། །སློབ་མའི་བྱ་བ་ལ་
 བཟོད་པ་དང་ལྡན་པས་ཁོང་མི་སྦྱོ་བ། །རང་གི་ཉེས་པ་བཅབ་པའི་གཡོ་དང་གཞན་བསྐྱུ་བའི་
 བསམ་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྟོན་པའི་སྐྱུ་མེད་པས་དྲང་བ་སྟེ་དྲུག །བྱད་པར་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་ཐིན་ལས་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་སྐྱུད་སྦྱོར་བ་དང་མཐའ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྦྱོར་བ་ཤེས་པ། །གཞན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་ལྡན་པ། །ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ལའང་
 ཅི་རིགས་པར་མཁས་ཤིང་། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བརྩའི་མཐར་སོན་པ། །བསྟོན་སོགས་དག་པར་བྱས་
 ཤིང་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ལས་ལ་མཁས་པ། །དབང་པོ་
 རབ་འབྱེད་ཐ་མའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་སྐྱུད་པའི་སྦྱོད་པ་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་བརྩུ་ལ་
 ཆོན་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ནས་བཞུགས་པས་དགྲ། ཐུན་བྱད་གཉིས་ཀ་བཞུགས་པས་བཙོ་ལྡོ། །

དེ་ཉིད་བཅུ་ལ་ནང་གསེས་སུ་དབྱེན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དྲེ་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དེ་
 ཉིད་བཅུ་ནི། རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། དགྱེལ་འཁོར་ཏིང་འཛིན་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལྷངས་སྟབས་
 རྒྱགས་དང་འདུག་སྟངས་དང་། བཟླས་བཙོན་སྤྱོད་ཐོག་གཏོར་མ་དང་། ལས་ལ་སྦྱར་དང་སྦྱར་
 བསྐྱ་བའོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། ཆོ་གའི་དེ་ཉིད་བཅུ་གྱུར་གྱི་དགོངས་པ་རྟོག་པའི་དེ་ཉིད་
 བཅུ་པ་ལས་འབྱུང་བ། སྦྱང་བ་དབང་བསྐྱར་གཏོར་མ་བཟླས་བསྟོམ་དང་། བྱིར་སྟོག་པ་དང་
 དགྱེལ་འཁོར་སྦྱབ་པ་དང་། རྟོག་སྦྱོང་བ་དང་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་བཅུ་ཞེས་
 རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཅུ་རྒྱུད་འབུམ་ལྗེའི་
 དགོངས་པ་རིན་ཆེན་འབར་བ་ལས་འབྱུང་བ། དྲེ་དྲིལ་བྱ་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷ་དང་དགྱེལ་འཁོར་
 སྤྱོད་ཐོག་དང་། རྒྱགས་དང་རྒྱལ་ཆོན་གཏོར་མ་དང་། དབང་བསྐྱར་དེ་ཉིད་བཅུ་རིག་པས། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའོ། ཡང་ན་རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་
 འབྱུང་བ་དེ་དང་འབྲེ་བ་དྲེ་སྟོབ་རྒྱུན་ལས་ཕྱིའི་དེ་ཉིད་བཅུར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་
 འདུས་པ་ལས་དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཡོ་གའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། རྟོང་རྒྱུན་
 ལས། བྱིར་སྟོག་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། གསང་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཁ་སྦྱར་དབྱེ་བའི་ཆོ་ག་
 དང་། གཏོར་མ་དྲེ་སྟོབ་བཟླས་པ་དང་། དྲག་ཤུལ་སྦྱབ་པའི་ཆོ་ག་དང་། རབ་ཏུ་གནས་དང་
 དགྱེལ་འཁོར་སྦྱབ། གསང་བའི་དེ་ཉིད་བཅུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་མའི་ཡོན་ཏན་
 ཡོངས་བབྱུང་གི་རྒྱུ། མཉམ་སྦྱར་འབྲེལ་བ། མན་སྟེ་སྟགས་ལས་འབྱུང་བ་ནི་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པར་མི་བསྟོད་ཡབ་སྐུ་བཞེད་དོ། ཡང་གསང་ལྷགས་སྤྲུལ་འབྱུར་གྱི་ཕྱོགས་ལས་བཤད་པ་
 ལྟར་ན། དམ་པའི་མཛོད་གསུམ་ལྡན་པ་སྟེ། དེའང་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ།
 བསྐྱེད་རྫོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཏིང་འཛིན། སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དམ་ཆོག་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ་
 གསུམ་དང་། ཡང་ན། བསྐྱེད་པའི་མཛོད་མ་དྲུ་རྫོགས་པའི་མཛོད་ཨ་རུ། ལྷ་བའི་མཛོད་ཨ་ཏི་
 གསུམ་ལ་མཁས་པ། བན་རྒྱས་ཟབ་མའི་དབང་གི་རྒྱ་བོ་རྫོགས་པ། གསང་ལྷགས་ཡལ་བར་མི་
 འདོར་ཞིང་སྟོད་ལྡན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་གཉེར་དང་ལྡན་པ། རྒྱུད་སྤེལ་མཁས་ཤིང་ལྷང་གི་
 དོན་ཁྲོལ་བ། ཕྱིན་ལས་ཏེ་སྦྱབ་པའི་ཆོག་བྲིགས་ལ་མཁས་པ། ལྷན་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་ཉམས་སུ་

མྱོང་བའི་དྲོད་རྟགས་འཆང་བ་སྟེ་མཛོད་གསུམ་སོ་སོར་བགྲངས་བས་རང་བཞིན་བརྒྱད་ལྔ་གི་
དོན་རྟོགས་པ་དཔོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་དོ། །སྤྱི་མའི་མཚན་ཉིད་རི་
སྐད་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་ན། དོན་རྟོགས་པ་དཔོན་ཏུ་སྤྱི་མའི་གོལ་གྱི་བརྒྱད་
པ་མ་ཆད་ཅིང་དམ་སེལ་གྱི་སྒྲིན་མ་ཁྱུགས་པ། རྩོམ་པ་དང་དམ་ཚིག་བརྒྱལ་ཁྱུགས་ལ་གནས་པ།
བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱད་པར་བྱུང་བའི་མན་ངག་དང་ལྔ་པ། བཀའ་བཟུང་བཅས་སྟེ་དང་བྱུང་
པར་རྒྱུད་གྱི་དོན་རིག་པ། གཞན་པ་སྟེང་རྩེའི་ཐུགས་དང་ལྔ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་འདྲའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ།

དེས་ན་རྒྱུད་སྟེ་དང་བྱུང་བའི་ཡིག་རྣམས་ལས་གསང་སྟགས་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་མའི་མཚན་ཉིད་མང་པོ་དེ་
འདྲ་ཞིག་བཟུང་བཞིན་ཏུ་ད་དུང་གསང་སྟགས་ལྷགས་ལ་སྤྱི་མ་ལ་མཚན་ཉིད་ཆང་མི་དགོས་
ཟེར་བ་དེ་ནི་མིག་བཙུམ་ནས་སྟོན་འདིངས་བ་རེད། བྱི་སོ་ལ་རིང་བསྐལ་འབྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་
ནི་སྟོབ་མ་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྩེ་འཇུག་འོང་བའི་དོན་རེད། བྱི་སོ་རང་
ངོས་ལ་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྔ་པ་ཡང་། གསོལ་བ་འདེབས་མཁན་མ་གཞན་དེས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོམས་དངོས་སུ་འདྲུ་ཤེས་བཞག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་བྱི་སོ་ལ་ཁྱུགས་
པ་རེད། དེ་བཞིན་སྟོབ་མ་ལ་དད་པ་ཡོད་ན་ཡུལ་དེ་མཚན་ཉིད་དང་ལྔ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ན་
ཡང་དེ་ལ་ཁོ་རང་གི་དད་པ་དང་འཆམ་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཁྱུ་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་སྤྱི་མ་
མཚན་ཉིད་དང་ལྔ་པ་ལྔ་པ་གིས་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་བྱིན་རྒྱལས་འཇུག་མི་འཇུག་
བཤད་སྐབས། སྟོབ་མ་དད་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱིན་རྒྱལས་ཁྱུགས་མིན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སོང་ནས་
བཤད་པ་ནི་འདྲེ་ལྷན་ཏུ་བཞག་ནས་གཏོ་ཤར་ལ་འཕེན་པའི་དཔེ་རེད། དེ་བཞིན་གན་མོ་བྱི་སོ་
རིང་བསྐལ་གྱི་དཔེ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་མི་སྤྱི་པའི་བྱིར་སྟུང་ན། དེང་རབས་ཀྱི་སེམས་
ཁམས་རིག་པ་སྤྱི་བ་རྣམས་ལ་དྲིས་དང་བྱིད་ལ་ཡིད་ཆོམས་པའི་ལན་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་རེད།

ཆ་བོད་ གསང་སྟགས་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཚོས་འགན་ཁུར་གང་ཡང་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། རང་སྤྱང་གང་
ཤར་དང་། ཅི་དྲན་གང་འདོད་གནང་ནས་བཞག་ཚིག་ གསང་སྟགས་ལྷགས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཚོར་
རང་དབང་སྟེ་ཅམ་ཡང་མེད་དེ། སྤྱི་མས་སྟོབས་གསུང་ན་བརྒྱབ་རྒྱུ་དང་། སྟོབས་གསུང་ན་

ཕྱེབ་རྒྱུ་བྱེད་དགོས།

ལན། གསང་ཕྱགས་ལྷགས་ཀྱི་སླ་མ་ཚོས་འགན་ཁུར་གང་ཡང་སྤངས་མེད་པ་སྟགས་ནི་བྱེད་རང་གི་དག་པའི་སྤང་བ་ཡིན་པས་བྱ་ཐབས་མེད། དེ་མིན་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ན་བྱོན་ཞིང་བཞུགས་པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་སླ་མ་དེ་རྣམས་ནི་རང་སྤང་གང་དྲན་བྱས་ནས་བཞུགས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། གསང་ཕྱགས་ཀྱི་སློབ་མ་ལ་རང་དབང་མེད་པ་ཡང་མི་བདེན་སྟེ། གསང་ཕྱགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སློབ་མ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་རང་དབང་མི་འདུག་ཟེར་ནས་སྐད་རྒྱག་མཁན་མི་འདུག་ལ། སླ་མས་གནས་སྐབས་ཁོ་རང་གི་ཉམས་རྟོགས་དེ་ཡག་པོ་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་མཚམས་ལ་བསྐྱེད་བཅུག་པ་དང་། ཐེག་སློབ་སྦྱང་ཆེད་དུ་ལས་ལ་བཅོལ་བ་སྟགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ཁོ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱ་བཞིའི་ས་བོན་དེ་བདེ་འཇག་ངང་འཚར་ལོང་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རང་དབང་སྤྱད་ཀྱི་མི་འདུག་དྲན་ན་པ་མ་དག་གིས་བྱིས་པ་རྣམས་བདེ་འཇག་ངང་འཚར་ལོང་བྱུང་ཆེད་ཆུ་ཁ་ལ་འགྲོ་མི་བཅུག་པ་དང་། ཤིང་ལ་འརྟེན་མི་བཅུག་པ་སྟགས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་ལ་རང་དབང་མ་སྤྱད་པ་རེད་ཅེས་ཁྲོམ་དུ་སྒྲིགས་ཤིག རང་དབང་ཟེར་བའི་དོན་དང་ཆ་ཚད་རྣམས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་རང་དབང་ཟེར་བ་གང་དྲན་དྲན་ལ་ཟེར་བ་རེད་སྟམ་པ་ཡང་རི་འདྲའི་ཐབས་རྟུག་གི་སློ་ཞིག་རེད་ཨང་། གསང་ཕྱགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལྷགས་ལ། སླ་མ་ཚད་ལྡན་ཞིག་གིས་གལ་སྲིད་རྒྱུ་བ་གསུངས་ན་རྒྱབ་པ་དང་། སློབས་གསུངས་ན་ཕྱེབས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཡིན་ན་ཡང་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་ཤི་སོང་བ་ཞིག་བྱེད་ལ་མཚན་གཞི་བཞག་རྒྱ་ཞེ་ཡོད།

ཆ་བོ། གསང་ཕྱགས་ལྷགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དེའང་སླ་མས་མར་གནང་ནས་སློབ་མས་ཡར་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

ལན། གསང་ཕྱགས་ལྷགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དེ་ལ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ཆར་ཡོད་ལ། སླ་མས་སློབ་མ་ལ་མར་གསང་ཕྱགས་ལྷགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དེ་རྡོ་རྗེ་དེ་འདྲ་པ་རེད་མ་གཏོགས། དམ་ཚིག་དེ་རྣམས་ཟན་རྟོག་བྱིན་བྱིན་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། སླ་མས་སློབ་མ་ལ་དབང་བྱིན་པ་དེ་ཡང་། རྡོ་རྗེ་ཅིང་བྱིན་སྐབས་བྱིན་པ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་དང་དེའི་དབང་དོན་དངོས་གནས་དེ་སླ་མས་སློབ་མ་ལ་བྱིན་རྒྱ་གལ་ཡོད། སླ་མ་རང་ཉིད་ནས་

དམ་ཚིག་དང་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ལ་ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱས་པས་དེ་སྐབས་ཁོ་རང་དེ་དག་གི་
རང་གཟུགས་ལྟ་བུ་ཞིག་གྱུར་ཡོད་པས་སྒྲིམ་པ་དང་དམ་ཚིག་དེ་འབད་ཚུལ་མི་དགོས་པར་ངམ་
ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱུང་གི་ཡོད། སློབ་མ་ནི་ལས་དང་པོ་ཡིན་པས་དེ་གཞི་ནས་ཉམས་སྒྱུ་ལེན་
དགོས་པས་ལག་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་དེས་ཡར་བསྐྱུང་ལོས་དགོས། འདི་ནི་དཔེར་ན་གྲ་
སར་ཡོད་པའི་སློབ་དཔོན་ཆུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲ་སའི་སྒྲིགས་བྲིམས་དེ་ལ་ཡུན་རིང་བསྐྱུངས་པའི་
དབང་གིས་དེའི་རྒྱད་ལ་སྒྲིགས་བྲིམས་རྣམས་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བས། དམིགས་
བསལ་དོ་སྣང་སྤྱད་ནས་བསྐྱུང་མི་དགོས་ཀྱང་གསར་ཞུགས་ཀྱི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་དེ་གོ་བརྟེན་ཡག་
པོ་སྤྱད་ཟིན་པའི་འོག་དེ་དག་གིས་ཆེད་གཏད་དུ་འབད་ཚུལ་དང་བཅས་བསྐྱུང་དགོས་པ་བཞིན་
ཡིན་ནོ།

ཆ་བོད་ སླ་མའི་ཤུགས་ལ་མ་བབས་ན་དམ་ཚིག་གཞུང་གཞིས་གནང་ཚིག་ལ། སློབ་མའི་སློ་ལ་མ་
བབས་ཅུང་དམ་ཚིག་ཡར་སློག་བྱ་ས་མེད།

ལ་ནོད་ སླ་མའི་ཤུགས་ལ་མ་བབས་ན་དམ་ཚིག་གཞུང་གཞིས་གནང་ཚིག་པ་དང་། སློབ་མའི་སློ་
ལ་མ་བབས་ཅུང་དམ་ཚིག་ཡར་སློག་བྱ་ས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་གང་རེད། འདས་པའི་གསང་
ཐུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་སླ་སློབ་གཉིས་རེད་ཆར་ནས་བཟུང་སླ་སློབ་གཉིས་ཀ་ནས་དམ་ཚིག་
ཡག་པོ་ཞིག་མ་བསྐྱུངས་ན་སླ་སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འདོད་པ་མང་པོ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་རེད་
མ་གཏོགས་སླ་མའི་ཤུགས་ལ་མ་བབ་པའི་སྐབས་ཐད་ཀར་སློབ་མའི་རྒྱད་ཀྱི་དམ་ཚིག་དེ་ཡར་
ལེན་ཚིག་པ་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་མི་འདུག་ལ། དེ་འདྲ་འོང་ཐབས་ཀྱང་མེད། སོ་སོ་ཐར་པའི་
སྒྲིམ་པ་སྐྱུང་མ་བྱུང་ན་ཡར་སྐྱུལ་ཚིག་པ་བཤད་ཡོད་པ་ལས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱུང་མ་
བྱུང་སྐབས་ཡར་སྐྱུལ་ཚིག་པ་གསང་ཐུགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་མེད། དེ་བཞིན་དམ་ཚིག་དེ་སླ་སློབ་
གཉིས་ཀའི་སྐྱུང་དགོས་པ་དང་། སློབ་མས་སླ་མའི་ཤུགས་དང་འགལ་བའི་ལས་ཅུ་ལྟར་བཅུ་བཞི་
ལྟ་བུ་དག་དང་འགལ་བ་བྱུང་ན་སློབ་མའི་ངོས་ནས་དམ་ཚིག་ཆགས་འགོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
མིན་པར་སློབ་མས་བྲིམས་འགལ་གྱི་ལས་ཀ་གང་ཡང་བྱས་མེད་པར་སླ་མའི་ཤུགས་ལ་མ་བབ་པ་
ཅམ་གྱིས་དམ་ཚིག་མེད་པ་ཆགས་འགོ་བ་མེད་ལ། སློབ་མས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་

འགལ་བའི་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ན་སློབ་མའི་ངོས་ནས་དམ་ཚིག་ཉམས་ལ། སླ་མས་བྱས་པ་ཡིན་ན་
 སླ་མའི་ངོས་ནས་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ཡིན། དེས་ན་གསང་ལྔ་གས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་ན་མ་
 ཞུགས། གལ་སྲིད་ཞུགས་ཟིན་སྐྱེལ་སྐྱེལ་དོང་ནང་དུ་བཅུག་པ་བཞིན་ཡར་མར་གྱི་འགོ་ས་གཉིས་
 ལས་མེད། དེ་ནི་དཔེར་ན་ཁྱོད་རང་སྦྱར་གཏང་སྒྲངས་འཁོར་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ནང་ལ་སོང་ན་ཁྱོད་
 རང་མི་བདེ་བའམ་སྐྱེན་གཞན་དག་གིས་སྒྲངས་འཁོར་ལས་སྦྱི་རོལ་དུ་དོན་བསམ་ན་ཡང་ཚིག་
 ལ། གལ་སྲིད་ཁྱོད་རང་གནམ་གྱུ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འཕྱལ་ཏེ་སོང་ན་གནམ་གྱུ་ལས་རང་མོས་
 ཀྱིས་སྦྱི་རོལ་དོན་བསམས་ན་ཡང་ན་འཕུར་ཡུལ་དུ་སླེབས་པ་དང་། ཡང་ན་བར་སྒྲང་ནས་
 གནམ་གྱུ་དེ་མེད་པ་གཏོང་བའམ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་བྱས་ན་རང་མོས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་སྦྱི་ལྔ་གས་ལ་
 འབྱུང་མི་ཚིག་པ་བཞིན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་གསང་ལྔ་གས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་དེ་རེད།
 ཁྱོད་རང་བདེ་ཞིང་སྦྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་སླེབས་དགོས་ན་གནམ་གྱུ་ལ་འདུག་ཚིག་ཀྱང་། དེའི་སྒྲིགས་
 བྲིམས་ནམས་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་སྒྲུང་དགོས་པ་བཞིན་རེད། འདི་ནི་དཔེ་རགས་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་
 ལ་ཐད་འཕུར་གནམ་གྱུ་སོགས་ལ་སྦྱར་བའི་རང་དབང་ཡོད་པ་སོགས་འདིར་དུང་མ་འོངས་
 ལགས། རྒྱ་མཚན་དེས་གངས་ཅན་གྱུ་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཨོ་རྒྱན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ།
 ལྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ཏོར་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལ་ཡང་འབྱུ་ཡི་སྒྲང་བ་ཅམ་ལས་མི་འཛོག་
 པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྦྱོད་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་གིས། གོགས་སླ་མ་མིན་པས་སྦྱོབ་མ་སྦྱོང་། །དབྱ་ཉམས་
 གི་བ་མིན་པས་སྦྱབ་མ་སྦྱོང་། །ཞེས་གསུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སློབ་མ་དམ་ཚིག་ཉམས་
 ནས་སླ་མ་མ་མཁྱུ་ན་སླ་མས་དམ་ཚིག་གཞུང་གཞུང་གིས་མི་ཚིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རེད་མ་གཏོགས།
 གལ་སྲིད་ཚིག་ན་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཁོང་དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་མི་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཁོང་གི་སློབ་
 མ་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དག་ལ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་སྒྲིག་དགོས་པ་རེད། ལར་འདི་དག་ནི་གསང་
 ལྔ་གས་ལྔ་གས་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྦྱི་དང་མ་མཐའ་ཡང་ནལ་འབྱོར་སླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་ཙ་ལྟང་བཅུ་བཞི་ལ་
 སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད་ན་གནད་དོན་འདི་ཆོ་ལ་མི་སྒྲོངས་པ་འགྱུར་རོ། །
 ཆ་བོ། སློབ་མའི་བྱེད་སྒྲུངས་མ་འགྲིག་ན་སློབ་མ་དམ་ཚིག་ཉམས་ཡིན་ལ། སླ་མའི་གནང་སྒྲུངས་མ་
 འགྲིག་རུང་སླ་མ་དམ་ཚིག་ཉམས་མིན།

ལན། སློབ་མའི་བྱེད་སྒྲུངས་ རྩེ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་དང་འགལ་ན། མ་འགྲིག་ན་
 སློབ་མ་དམ་ཉམས་ཡིན་པ་མ་ཟད། སློབ་མ་དངོས་གནས་གནང་སྒྲུངས་མ་འགྲིགས་ རྩེད་ནས་
 གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་ནམས་དང་འགལ་ན། རྩེ་བ་མ་ཡང་དམ་ཉམས་རེད། དེ་དམ་ཉམས་
 མིན་པ་རྩེད་ལུང་གང་ནས་ཀྱང་གསུངས་མེད་པར་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་པའི་ཁ་སྐད་ལ་ཡང་།
 དམ་ཚིག་གསེར་གྱི་རྩི་རྩི་དེ། བྱེད་ཀ་སློབ་མའི་ཕྱག་ལ་ཡོད། བྱེད་ཀ་སློབ་མའི་ལག་ལ་ཡོད་པ་འདི་
 ཅམ་ཡང་མ་གོ་བ་ཡིན་ནམ། ཡིན་ན་ཡང་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་རྒྱ་གར་གྱི་ཐུབ་
 ཆེན་བརྒྱད་ཅུ་ཉུ་བྱ་སྒྲུང་སེམས་ལ་རང་དབང་འབྱོར་བ་དག་གི་མཛད་སྦྱོང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གས་
 སུ་སྒྲུང་ཡང་། དེ་དག་གི་མཛད་སྦྱོང་དེ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དམ་ཉམས་སུ་བསྐྱབ་ག་ལ་ཐུབ།
 དེ་ནི་སློབ་དང་དམ་ཚིག་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་ཆར་བ་རེད། དེ་དག་ལ་ཀྱན་གྱིས་མཐུན་སྒྲུང་དུ་
 ཐུབ་པའི་རྟགས་དང་རྟོགས་པའི་ཐུགས་རྟེན་མངའ་བ་རེད། དཔེར་ན་སློབ་ཐུ་ཆེན་པོ་དོན་ཕྱིན་
 པའི་དགེ་ཤོན་དེའི་སློབ་རྒྱུད་གི་སློབ་ཆེན་དང་སློབ་བློན་སེམས་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱུང་མི་དགོས་པ་
 བཞིན་རེད།

ཡིན་ན་ཡང་ང་རང་ཚོ་ལ་མངོན་ཤེས་མེད་པས་གང་ཟག་སུའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་ཆད་ཕྱན་ཡོད།
 གང་ཟག་སུའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཏ་གོ་མི་ཐུབ། དེས་ན་བྱམས་དང་སྒྲིང་རྩི་དང་བལ་ཡང་
 རྟོགས་པ་མཆོག་ཕྱན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཁུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་མང་པོ་མགོ་བོ་གདུགས་ལྟར་
 སྐྱོར་བའི་སླ་རྒྱན་མང་པོ་དེ་སྤྱད་སྤྱོད་ཡོད་ལ། རྩེ་དཔལ་དགེ་སྤྱུལ་སྤྱུས་བྲིད་ཡིག་ཀྱན་བཟང་
 སླ་མའི་ཞལ་ལུང་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཤིང་གི་རང་འཐག་ལྟ་བུའི་སླ་མ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སླ་མ་ལ་ཟེར་བ་རེད། ལྷག་པར་དེང་སང་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་ཀྱན་དུ་འོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱི་
 བཞིན་ཉལ་བའི་སླ་རྒྱན་སྤྱུལ་རྒྱན་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་རེད། དེས་ན་མི་ལས་
 དགུ་ལས་བྱེད་མཁན་གྱི་སླ་མ་ཡོད་ན་མདོ་རྒྱུད་དཔལ་དུ་གཙུགས་ནས་ཉེས་སྦྱོང་དག་སུན་
 འབྱེན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་གདིང་དང་ཐུབ་པའི་རྟགས་གང་འདུག་བལྟས་ནས་དག་ཐེར་བྱེད་
 དགོས་རེད་མ་གཏོགས། སླ་རྒྱན་སྤྱུལ་རྒྱན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཆད་ཕྱན་གྱི་སྤྱུགས་ཀྱི་སྤྱུས་
 ཆེན་དང་རྒྱུད་སྤྱེ་དག་དགག་པར་བྱེད་པ་ནི་སློ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པའམ་ཡང་ན་ནི་ཕྱོགས་རིས་

གྱི་གདོན་གྱིས་མྱོས་པ་གང་རུང་ལས་མ་འདས།

ཆ་བོད་ རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཏེ་ལོ་རྒྱ་རོའི་རྣམ་ཐར་དང་། བོད་གངས་ཅན་སྤྲོངས་གྱི་
མར་པ་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་ལས་གོང་གི་རྣམ་བཞག་དེ་ཆོ་ཡོད་ཆོད་ར་སྤྲོད་བྱས་བཞག་ཡོད། དེ་
ཡང་ཏེ་ལོས་རྒྱ་རོ་པར་དཀའ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དང་། དཀའ་ཕྱན་བཅུ་གཉིས་ཏེ་དཀའ་བ་མི་
འདྲ་བ་ཉེར་བཞི་སྐུ་ལྷས་གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་སྤྱད་ཏུ་བཅུག་པར་གྲགས་པ་དེ་ཆོ་དོན་དངོས་སུ་རྒྱ་
མ་བརྒྱ་བ་དང་། རག་པ་བརྒྱབ་པ་སོགས་མ་རབས་ཐ་ཤལ་གྱི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་ཏུ་བཅུག་
པ་རེད། ཡིན་ནའང་བཀའ་འབེབ་མཁན་སླ་མར་སོང་སྟབས་བཀའ་གསུང་ཅི་བསྐྱབ་མ་ཞུས་ས་
མ་ཐུག་པ་རེད་ལ། སླ་མས་ཅི་གསུང་ཆོས་ཡིན་སྟབས་ཐིག་པ་བྱས་ཀྱང་དགེ་བར་འགྱུར་སོང་བ་
རེད། མཐར་ཏེ་ལོས་རྒྱ་རོ་པའི་སྤྱིང་ཁར་དོག་རྒྱག་ཐུན་རུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞུས་པས་རྒྱ་རོ་པ་
བྲན་མེད་ཏུ་བརྒྱལ། བརྒྱལ་བ་ལས་སངས་པ་དང་དཔོན་སློབ་དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གྱུར་
ཆར་འདུག་སྟེ། དེ་མ་གཏོགས་ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་སློ་ནས་སླ་སློབ་ཆགས་པ་
ཞིག་མིན་ཏེ། ཏེ་ལོས་ཆོག་གཅིག་མ་གསུངས་ལ། །རྒྱ་རོས་ཆོག་གཅིག་མ་ཉན་ཏེ། །བྱིན་ཆབས་
རྟོགས་པ་འཕོས་པས་གོལ། ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་མར་པས་མི་ལར་མཁར་སླ་གམ་སྐྱུ་པོ་
གྲུ་བཞི་བཅིག་ཏུ་བཅུག་པ་སོགས་ཡི་ཆད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་སྤྲང་ཆུང་གངས་མེད་པའི་སློ་ནས་
ཆར་བཅད་པ་དེའང་བལྟས་ཆོད་ལ་མར་པས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པའི་བྱ་ངན་ཤ་སྟག་སྟེལ་བ་དང་།
མི་ལས་དོན་དག་མེད་ས་ནས་དཀའ་སྤྱུག་གངས་མེད་ཅིག་སྤྲངས་སོང་བ་ལྟ་བུར་སྤྲང་མོད་
གསང་སྤྱུགས་ལྷགས་ལ་དེ་སྟར་མིན་པར་བྱ་གཞག་ཆབས་པོ་ཆེ་ཞིག་གི་གཞི་ཐིངས་སོང་བ་རེད།
ད་དུང་གྲུབ་ཆེན་ག་གོ་མོས་སྤྱི་ཞིག་སྤངས་པས་གོང་བྱེར་འབྲུམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོ་བོ་ཐམས་
ཅད་གྲུབ་པ་ཐོབ་ཅེས་དང་། རྟོགས་ཕྱན་ཆེ་གོ་མོས་གར་ཞིག་འབྲབ་པས་བྱ་དང་རི་དྲགས་ཡོད་
ཆོད་འཇའ་ལྷས་སུ་དེངས་ཞེས་དང་། ཁ་ཆང་སྤྲོད་ལ་གཏུག་མ་ཐག་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་
ཞེས་དང་། ཉལ་པོ་བྱེད་བཞིན་མཁའ་སྤྲོད་ཏུ་འཕྱར་སོང་། ཞེས་སོགས་ངོ་མཆར་རབ་ཏུ་ཆེ་བའི་
རྣམ་ཐར་མང་པོ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད། ཉེན་བསྟོམ་ན་ཉེན་འཆང་རྒྱ། མཆོན་བསྟོམ་ན་མཆོན་འཆང་རྒྱ།
སྐལ་ཕྱན་ལས་འཕྲོ་ཅན་ལ་བསྟོམ་མི་དགོས་པར་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་གོལ་འགྲོ་བའི་གདམས་ངག་

ལན། སྒྱིར་སྒྲ་མ་ཚད་དང་ཐུན་པ་ཞིག་ཡོད་ན། སྒྲིབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་དང་དབང་པོ་བསམ་
པའི་བྱེ་བྲག་དག་མཐུན་གྱི་རེད། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིག་པ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། དེ་གང་
འདྲ་བྱས་ནས་སྒྱུར་དགོས་པ། དགོ་བ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་གོང་འཕེལ་རྒྱ་
གཏོང་དགོས་པ་སོགས་མ་འདྲིས་པ་མཐུན་ལ། དེས་ན་རྒྱ་རོ་པ་སྒྱིར་དམ་པའི་སྒྲིས་བྱ་བྱུང་པར་
བ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ད་དུང་སྒྲིན་མ་བྱེན་པའི་སྒྲིན་གྱི་ལས་ངན་ལྷག་ཡོད་པ་ནམས་སྒྱུར་དུ་
བསྐྱུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིར་རྒྱ་རོ་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་ཙམ་བཤད་ནས་ར་སྒྲོད་ན།
གདམས་ངག་བཀའ་རྒྱ་ཅན་ལྡེ་སྒྲ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་ལས།

137

སྟོ། །དེར་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོལ་བ་སྒྲང་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་ཁེངས་པ་དག་ཚྱོད་པའི་གྲར་འདུལ་བ་
 ལ་སྒྲ་བའི་སེའྤ། རང་དང་གཞན་གྱི་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚྱོད་མེད་ཅེས་སམ་དཔལ་འཛིགས་
 མེད་གྲགས་པ་ཞེས་བཞུགས། ལྷང་དང་རིགས་པ་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་འོར་བུར་བསྐྱར།
 དེར་ན་ལེནྟའི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་བཟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱང་པས་རྒྱལ་སྐྱུ་ན་ལེནྟ་བ་ཞེས་
 གྲགས་ཤིང་། སྟོབ་དཔོན་ཅི་ལྟ་པས་དེར་བྱོན་ཏེ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ན།
 འཁོར་པ་རྩེ་ཏ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པས་ཞབས་ལ་བཏུད་ནས་དེ་ལ་དུས་ཞབས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 དང་། འདི་ཉིད་དུ་དུས་འཁོར་ཞབས་རྒྱུད་བ་ཞེས་གྲགས་ལ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དབང་
 མདོར་བཟན་པའི་འགྲེལ་པ། དགྲེས་དོར། འདུས་པ་རྒྱུད་བྱི་མ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་པ་མཛད་དེ་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་པ་རྩེ་ཏ་ཆེན་པོ་ཡ་ཤ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཟན་གྲགས་བཟང་པོ་ཞེས་སུ་འང་འཛིག་ཏེན་
 དག་སྟོག་གོ། །དེ་ལྟ་བུས་རིང་ཞིག་དུ་བཟན་པ་བསྐྱངས། བསྟོམ་པར་བཞེད་ནས་རྩུང་བད་མཉམ་
 པར་བཞག་པ་ན་རང་གི་སེམས་བ་འཛོ་བའི་རུ་མ་འཐེན་པའི་ཡུན་ཙམ་ཡང་མི་གནས་པས།
 སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་གདམས་པ་ཅིག་དགོས་པར་འདུག་སྟེ་སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་པར་འདུག་
 ལྟམ་པ་དང་། དུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེགས་བམ་ཞིག་ཁ་བྱེས་དེ་ལ་གཟིགས་ཏྟག་
 བྱེད་པའི་སྐབས་གི་བ་མ་ནག་ཡོར་གྱིས་བྱུང་བ་སུ་ཡིན་བཟན་པས་བྱུང་མེད་མི་སྟུག་པའི་མཚན་
 མ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་འཛིགས་སུ་བྱང་བ་ཞིག་རྒྱབ་ན་སྤང་། དེ་ན་རེ་བྱོད་ཀྱི་སྟོག་པ་དེའི་ཆོག་
 ཤེས་སམ་དོན་ཤེས་ཟེར། ཆོག་ཤེས་བྱས་པས་དགའ། དོན་ཤེས་བྱས་པས་དུའོ། །དེ་ལ་ངས་ཆོག་
 ཤེས་བྱས་པ་ལ་དགའ་དོན་ཤེས་བྱས་པས་ཅི་ཡི་བྱིར་ན་མི་དགའ་བ་དུའོ་བྱས་པས་དེ་ན་རེ། བྱོད་
 པ་རྩེ་ཏ་མཁས་པས་ཆོག་ཤེས་ཟེར་བ་དྲང་པོར་སྒྲས་པ་དགའ་བ་ཡིན། དོན་ཤེས་ཟེར་བ་རྩུན་དུ་
 སྒྲ་བས་དུས་སོ། །འོ་ན་འདི་ཡི་དོན་ཤེས་པ་སུ་ཡོད་བྱས་པས། ང་ཡི་མིང་པོས་ཤེས་གཞན་གྱིས་མི་
 ཤེས་ཟེར། མིང་པོ་སུ་བྱས་པས། ཉིསྟེ་པའོ་ཟེར་ནས་མི་སྤང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་ལྷང་
 བཟན་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་མེན་ཡི་དམ་གྱི་བསྟེན་པ་བྱས་པས་ཤེས་སྟམ་ནས། ཁ་ཆེའི་དུར་ཁྲོད་
 བདེ་ལྡན་བྱ་བར་བདེ་མཚོག་ཡི་གེ་བདུན་པའི་གསང་སྟགས་བཞུས་ཞག་བདུན་སྟགས་འབུམ་
 སྟག་གཅིག་སོང་བའི་ཐོ་རེངས་ས་གཡོས་འོད་འབར། སྒྲ་དང་བཅས་པ་བྱུང་། དེར་ནམ་མཁའ་

ལས་ཁྱོད་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སྔོངས་ཤིག དེ་ན་ནལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་ཏིལྱི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་
 ཀྱིས། །དེས་ཁྱོད་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་མཚམས་གྲོལ་ཏེ་རྒྱ་
 ལེན་ལྷོ་དགོ་འདུན་ལ་གནང་བ་ཞུས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་བཅུམས། དེར་དགོ་འདུན་
 རྣམས་ཀྱིས། བསྟན་ཅ་དགོ་འདུན་སྡེ་ཡིན་པས། སྡེ་སྤངས་ཆོས་མེད་གང་དུ་གཤེགས། །ཞེས་སོགས་
 ནན་ཆེན་པོའི་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་མ་གནང་། གྲོགས་པོ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ལ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་
 ན་ཏིལྱི་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞུགས་ཟེར་ང་དེར་འགྲོ་གྲོགས་པོ་རང་ཡང་
 འདྲོང་ངམ་བྱས་པས། དེ་ན་རེ། ང་རིགས་པའི་གནས་ལྡེ་ལ་མཁས་པ་ཀུ་སྤྱི་ལེ་ལ་འདུད་དུ་མི་
 འགྲོ་དེ་བས་ཁྱོད་རང་ཡང་འདིར་བཞུགས་ཟེར། དེར་རྒྱ་ལེན་ལྷོ་མཁན་པོ་དེ་ལ་གཏད་དེ་གློ་རྩ་
 བའི་ཡུལ་དུ་ཆས་སོ། །དེར་ལམ་དུ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ནི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་ལས། ངས་
 རྩར་གྱི་སྒྲ་དེ་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ག་ན་ཡོད་ཅེས་ངེས་དགོས་རྒྱུ་ལ་མ་ངེས་སྟེ་ནས་སྒྲོ་ནས་སྔོང་བ་ལས།
 ཡུལ་དེ་དང་དེའི་མི་དག་ལ་ངེས་པས་མིང་ཅིམ་ཡང་ཅུད་མ་ཆོད་ནས་ནགས་ཆོལ་དབེན་པ་ཞིག་
 ཏུ་ངལ་བསོ་བའི་དོན་དུ་རྩ་ཡི་སྤྱི་ལ་པོ་བཅས་ཏེ་རེ་ཞིག་འདུག་པར་བསམ། དེར་རྡོ་པ་ཞིག་
 འོང་བས་མཐོང་ནས་ཁྱོད་སུ་ཡིན་ཟེར། ང་ཁ་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་ན་ཆེ་བའི་པརྩེ་ཏ་གཅིག་ཡིན་བྱས་
 པས། འདི་ན་ཅི་བྱེད་ཟེར། སྒྲོམ་པ་ཡིན་བྱས་པས། ཁྱོད་འོ་བརྒྱལ་ཡུལ་འདི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལ་པརྩེ་ཏ་
 རྩ་བརྒྱ་ཡོད། ནང་གི་ཆེ་ཤོས་གྲོངས་པས་དཔོན་དེར་འགྲོ་ན་བཟང་ཟེར། ང་མི་འགྲོ་གསུངས་པས།
 ཁོ་ལོག་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བས། པརྩེ་ཏ་དེ་ལྟར་འདུག་པ་མི་རིགས། འགའ་ཞིག་གིས་རྩུན་བྱས་
 པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཀྱང་འདི་ན་ཁ་ཆེ་བའི་ཆོང་པ་འདུག་པས། བདེན་ན་དེ་དག་ལ་རྒྱས་ཡོད་ངེས་
 ཤིག དེ་དག་ན་རེ་རྒྱ་རོ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་པརྩེ་ཏ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྲ་མ་ཆོལ་ལོ་ཟེར་རྒྱ་གར་ཤར་
 ཕྱོགས་སུ་སྔོང་། དེ་ཡིན་སྲིད་ཟེར། དེར་རྒྱལ་པོས་སྤྱན་དངས་ནས་དེ་དག་རྟོག་ཏུ་བཅུག་པས་
 ཡིན་པར་འདུག་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དད་པར་བྱས་ཏེ་པརྩེ་ཏ་རྣམས་ཀྱི་དཔོན་དུ་བསྐོས་ཟེར།
 དེར་སྤྲ་མ་ནི་ཅུད་མ་ཆོད་འབྱམ་པ་ངལ་བས་རེ་ཞིག་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེ་ཡི་ཆོ་ཡུལ་དེ་ན་བྱ་
 མོ་མཚན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་འདུག་པ་ཕྱག་རྒྱར་བཞེས་པ་འཁོར་གྱི་རིགས་ནས་བྲིམས་ཉམས་
 ཞེས་སྐུར་པ་བཏབ་རྒྱལ་པོས་སྒྲིག་ཏུ་བཏྲགས་པ་བྱས་པས་བདེན་པར་འདུག་སྟེ་དེར་འོང་སྟེ་

གཤམ་པ་ངན་པ་འདི་ལྟ་བུ་མཆིས་པས་མ་བསངས་ཀྱི་བར་དུ་གཞན་དུ་བཞུད་ཅིག་ཟེར་བས།
 ཐུགས་ཁྲོས་ནས་མཐུ་བྱ་བར་དགོངས་ཏེ་ནགས་ཀྱི་སྒྲིངས་རི་དེའུ་མི་ཆུང་བ་གཅིག་འདུག་པའི་
 ཅེར་རྩ་ཡི་སྒྱུ་ལ་པོ་བྱས། དེའི་ཕྱི་ལ་འདམ་གྱིས་གཡོག་ནས་ཐུན་པར་ཨོ་རྒྱན་གོང་ཀ་ནའི་ལྷགས་
 ཀྱི་བདེ་མཆོག་གི་སྐྱབ་པ་མཛད་དོ། ལྷ་བ་བདུན་སྤང་བ་ན་གྲུབ་པའི་མཆོན་མ་བྱང་། དེར་རྒྱལ་
 པོ་ལ་མཐུ་བྱ་བའི་རྩས་བསགས། ཏྲགས་ས་གཡོས་རི་འགྲུལ་བྱེད་འདུག་པས་ནགས་དེའི་འདབས་
 ན་ཞིང་སྒྲིང་གི་མཁའ་འགོ་མ་གཉིས་གནས་པས། རྒྱ་མཆོན་ཤེས་ནས་ཐ་མལ་པའི་བྱད་མེད་
 གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་རོ་པའི་རྩར་འོང་གཡས་གཡོན་དུ་འདུག དེ་ལ་འདི་རྣམས་ཅི་ཡིན་ཞེས་ངེ་
 བ་ལ། ལྟ་གཅིག་སྐྱབ་པ་དེའི་རྩས་ཡིན་བྱས་པས། བྱོད་བདེ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་པར་འདུག་
 པས། །དེའི་རིགས་གང་ཡིན་གསང་མི་དགོས་པར་ཤོད་དང་ཟེར། གོང་ཀ་ནའི་ལྷགས་སོ། །དེ་ལ་
 ཅི་ལྟ་བུ་བཤད་པས་བྱོད་ཀྱི་དེ་ཚོ་ནོར་འདུག དེ་ལྟར་མིན་ཟེར། འོ་ན་གང་འདྲ་ལགས་སྐྱས་པས།
 འདི་ལྟ་བུ་ཟེར་བཤད་པས། མིག་བཙུམ་རུང་ཟད་བསམ་པས་དེ་འཐད་པར་མཐོང་ནས་ལན་
 འདེབས་བསམ། མིག་ཕྱེ་ནས་བལྟས་པས་གར་སྤང་མི་སྤང་། བཙལ་བས་མ་རྟེན་རྩས་ཙམ་ཡང་མི་
 སྤང་ནས་ངས་མ་ལེགས་པ་གཅིག་བྱས་འདུག དེ་གཉིས་མཁའ་འགོ་མར་འདུག་པ་བསམ། རུབ་
 མོར་གསོལ་བ་བཏབ་ད་དུང་མཇལ་དུ་རེ་བ་ན་ཐོ་རེངས་དེ་གཉིས་ཆེ་ལམ་དུ་བྱོན་ནས། རེད་
 ཞིང་སྒྲིང་གི་མཁའ་འགོ་མ་ཡིན། གཅིག་གི་མིང་ནི་རིགས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་གཅིག་ལ་ཀ་ཀ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་ནོ། །བྱོད་རྒྱལ་པོ་ལ་མཐུ་བྱེད་པས་དེ་འཁོར་བཅས་བརྒྱག་བྱས། དེས་བྱོད་རྫོམ་སེམས་
 སྐྱེས་ནས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བ་མཐོང་ནས་ངེད་ཀྱིས་མ་བཟོད་རྫོག་དུ་འོང་བ་ཡིན། བྱོད་རང་གི་སྐྱེ་
 བ་བདུན་གྱི་སྒྲ་མ་ཤར་ཕྱོགས་སྟོན་ལའི་རྒྱད་ན་བཞུགས་ཀྱི་དེར་སྤང་ཞིག་ཟེར། མནལ་སད་པ་
 དང་རྩས་རྣམས་སྐྱངས་ཏེ་མེད་པར་བཏང་། ཤར་ཕྱོགས་སུ་བྱོན་དེར་ལམ་དོག་པོ་ཞིག་དུ་མཛོ་
 མ་ཞིག་འདུག་པ་ལ་ཕྱིར་སྐྱེད་བྱས་པས་མི་འགོ། བསྐྱོར་ས་མེད་པས་འགོམ་སྟེ་བྱོན་པས། ཏྲགས་
 པ་དང་བཅས་བྱོད་ཀྱིས་ནི། ལྷ་མ་རྟེན་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཟེར་ནས་ཡལ་སྤང་། དེ་ལ་སོགས་པ་
 བཙུ་གཉིས་ཙམ་བྱང་། དེ་དག་དཀའ་ཕན་དུ་བགངས།
 དེ་ནས་སྟོན་ལའི་ཨོ་ཙ་ཡ་ནའམ། ཨོ་ཏྲ་རྩ་གཙུག་གི་ནོར་བུའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་དཔལ་

བསམ་ཡས་ཀྱི་མ་ཕྱི་དེར་སྒྲེབ་པ་དང་དགོ་འདུན་དེ་དག་གིས་གང་ནས་བྱོན་སོགས་དྲིར་བྱུང་བ་
 ལ་རི་ལྟ་བུ་བསྟན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་རྩེ་ཐོས་པས་བཀྱར་སྟེ་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཕྱོགས་
 འདིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཏིལླི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཟེར་བས་ད་ལྟ་ག་ན་བཞུགས་
 ཞེས་དྲིས་པས། དེ་དག་ན་རེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཏིལླི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆ་མེད། སྤང་པོ་
 ཏིལླི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འདི་ཀུན་ན་ཁོར་རེ་འོང་གི་འདུག་ཟེར། དེར་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྟོན་
 པའི་གྲུང་ལ་བཞུགས་ཟེར་ཏེ། ཆད་པས་གནང་བ་ཞུས་ཏེ་ཆོང་མལ་དུ་བཞུགས་པས། ཁ་ཟས་བྲིམ་
 ཆར་བ་ཅམ་ནས། རྣལ་འབྱོར་པ་རས་ཀྱི་ཨང་རག་མེན་པའི་གོས་མེད་པས། ལུས་ཉི་ལྷག་གིས་
 གདུང་བས་སྒྲོ་སྒྲུ། རལ་པ་སྒྱི་བོར་བཅིང་བ་གཅིག་གིས་ཉ་གསོན་པོ་བྲིག་མ་གང་བྱེར་ནས།
 འབྲས་བཙོས་པའི་མེ་དམར་འདུ་རེ་བ་ལ་བསྐྱེགས་པས། ཐབ་ཀ་བ་རྣམས་རུབ་སྟེ་རྟེན་པར་
 བརྩམ་པ་ན། དེ་ན་རེ་བྱེད་རྣམས་མི་དགའ་མ་ཟེར། དགོ་འདུན་གྱི་གནས་སུ་ཉ་གསོན་བསྐྱེག་
 བྱེད་པ་ལ་ག་ན་དགའ་བྱས་པས། ལྷ་ཉི་ཇ་ཇ། བྱས་པས་ཉ་རྣམས་སེབ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ཏེ་
 སོང་བས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུབ་ཐོབ་དུ་ཤེས་ནས་བརྟེན་པ་ལ་བཟོད་གསོལ་བྱས་སོ། །དེར་འདི་
 སུ་ཡིན་དྲིས་པས་སྤང་པོ་ཏིལླི་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཟེར། འདི་ཁ་ཏིལླི་པའོ་སྟམ་ནས་དེ་སོང་བའི་བྱེ་
 བཞིན་འབྲང་པས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཕེབས་ཀྱི་ཆེ་ལ་བཞུད་དོ། །དེར་བྱོན་ནས་བདག་
 རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཞུས་པས། ཞིང་དང་བསམ་པ་དངོས་པོ་གསུམ། །གཅིག་དུ་དྲིལ་ལ་གསོལ་བ་
 ཐོབ། །གང་འདོད་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་ངས། །ཞེས་རྒྱུང་མ་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་པ། །འདི་ནས་མར་
 མཆོང་རྒྱས་པ་སུ་ཡོད་གསུངས། །བལྟས་པས་གཞན་མི་འདུག ང་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་སྟམ་ཆོམ་
 ཆོམ་མེད་པར་མཆོང་པས་རྒྱང་ལག་དང་ཆེབ་མ་ཆག རྒྱ་ལོང་དང་དོན་སྦྱིང་ལ་བྱུག ལུས་བྱིང་
 འདམ་སུ་བཙོམ་པ་ལྟར་སོང་ནས། དགོ་འདུན་རྣམས་དེར་ཐམས་ཅད་ཉ་ལས་ཏེ་སྒྲོའམ་ཟེར་བ་
 ལ། སྒྲ་མའི་བཀའ་བསྒྲུབས་པས་འདི་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན་གསུངས། འགྲོད་པ་མེད་དམ་ཟེར། ཅི་ལ་
 ཡོད་ཤི་ནའང་འཆོངས་མོད་གསུངས་ཏེ་དབུག་བརྟེན་སྟེན་པ་མེད་པར་སོང་བ་ན། རྣལ་
 འབྱོར་པ་དེ་འོང་། ལུས་ལ་ཕྱག་གིས་བྱུགས་ཏེ། རོ་ཀ་ན་ཏི་པོ་ག་ན་ཏི་བྱས་པས་སྐད་ཅིག་མ་དེ་
 ལ་ལྷར་བཞིན་གསོས་པས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཆེས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་གཅིག་དུ་ཕྱག་བྱེར་འབྲང་ཡང་

གདམས་ངག་ལྟ་ཅི་གསུང་ཡང་མི་སྒྲིལ། སྐབས་ཤིག་ན་འོད་མའི་ཤག་མ་རྩ་ཅེ་རྫོ་བ་མེ་ངར་བྱུང་
 པ་རིང་བྱང་མདའ་ཅོམ་གཅིག་བསྐྱམས་ནས་འདི་མཁལ་ཁྱང་དུ་རྒྱག་ཅུས་པ་སུ་ཡོད་དམ་
 གསུངས། རུས་ཁྱས་སྐྱོད་པ་བཟེད་པས་བརྒྱབ་སྟེ་ཐལ་བྱང་དུ་ཕྱག་ནས་གར་སོང་མི་སྤང་། དེར་
 ར་བྱག་གིས་ཚྭ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་མའི་བཀའ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་འཆོངས་སྟམ་པ་དང་སྒྲ་མ་བྱོན་
 རས་ཕྱག་གིས་བྱུགས་ཏེ་གསོས། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་ན། ཤིང་སྐམ་པོ་ཕྱས་ཤོག་ཅིག་གསུངས་ནས་
 ཐུས། སློབ་དཔོན་རང་ཡང་ཕྱ་སྤང་ནས་མེ་སུམ་སྒྲོམ་དུ་སྤར། འདི་ཡི་དབྱས་སུ་སྤོད་ཅུས་སམ་
 གསུངས། ཅུས་ཁྱས་ཏེ་བསྐྱད་པས། ཤ་ཆོག་རུས་པ་དཀར་སངས་སོང་། ད་མེས་སོས་པའི་ཐབས་
 མེད། སྒྲ་མའི་བཀའ་སྒྲུབ་པས་ཤི་རུང་འཆོངས་སོ་སྟམ་སྒྲ་མ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་མེ་རང་ཞི། ཕྱག་
 གིས་བྱུགས་པས་གསོས། དེར། ཀུན་ལ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཤེས། ཅི་དགུ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལ། །
 གསོལ་བ་བཏབ་ལས་འབྱུང་བར་འདུག བྱས་པས། གོགས་སེལ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ཕུ། སྒྲ་མ་
 ཡིན་ལོ་རྣལ་འབྱོར་པ། བོགས་འདོན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ཕུ། སྒྲ་མ་ཡིན་ལོ་རྣལ་འབྱོར་པ། །
 ཞེས་གསུངས། ལོ་གཅིག་ན་གྲོང་ཁྱེར་བའི་མི་གཙང་བ་སྤྱངས་པའི་འདམ་ཁྲོད་ཅིག་ཏུ་བྱིད་ནས་
 འདི་བ་ཅུས་སམ་གསུངས། ཅུས་ཁྱས་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྤོད་ཀྱིས་བརྩས་ཏེ་ཐོས་པས་ཞེ་མི་ཞེས་
 ཡང་འགྱུད་པ་མེད། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་ན་ང་སྟོགས། མ་གཅི་ར་སྤྱོད་གཏོང་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པར་
 སྤོངས་ཤིག་གསུངས། དགའ་ནས་བྱོན་པས་སྤོད་གང་ཐོབ་པ་སློབ་དཔོན་ལ་ཁྱས་པས་ཞེས་ཞེས་
 མཇུག་དེ་གསོལ་ལོ། །ད་དུང་འཆོལ་ལམ་ཁྱས་པས་རུང་གསུངས། སྤར་བྱོན་སྤྱིར་རྒྱ་གར་ལ་ཉི་མ་
 གཅིག་ལ་གནས་གཅིག་ཏུ་ལན་གཉིས་སྤོང་བའི་ལྷགས་སོལ་མེད་པས་བསྐྱང་བས་ནི་མ་སྟེར།
 ལྷག་གི་སྤོད་འདུག་པ་དེ་བརྒྱས་ཏེ་འོང་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདས་རྗེས་བེན། དབྱུག་པས་
 འདམ་བྱ་བཅོམ་པ་བཞིན་བཏང་། འགྱུད་པ་མེད་པས་སློབ་དཔོན་བྱོན་ཏེ་སྤར་བཞིན་གསོས། དེ་
 རས་ལོ་གཅིག་ན་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་སྤོད་མའི་ཆོལ་དུ་ཁྱོགས་ལ་བཏོག་སྟེ་འགྲོ་བ་གཟིགས་པ་ན།
 འདིའི་རྩ་མ་མཉེད་ཅུས་སམ་གསུངས། ཅུས་ཁྱས་པས་བམ་ཟེའི་ཆས་རི་དྲགས་ཀྱི་ཕྱགས་པས་
 སྤང་དཀྱིས། ཆང་སྤྱད་བཅིངས། ཀྱ་ཤ་རྩ་བར་གཟེར། ལག་ཏུ་མེ་ཏོག་གི་ཐོང་བ་གཅིག་བཟུང་
 རས་སྤོར་བསྐྱད་པས། ཚུར་ལོག་པ་ན་དེའི་དུང་དུ་རིག་བྱེད་བཏོན་པས་བཀྲ་ཤིས་བེར། མེ་ཏོག་

གི་སྤྱི་བ་བཅེངས་ནས་རྩ་མ་མཉེས་པས་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་སྤར་ལྟར་བཅོམ། སློབ་
 དཔོན་བྱོན་ནས་གསོས། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་ན་སློབ་དཔོན་ན་རེ། རྣལ་འབྱོར་པ་བྱ་བ་ཕྱག་རྒྱ་མ་
 དགོས་པ་ཡིན། བྱོད་ཀྱིས་སློན་པོ་བག་མ་བསུ་བ་དེ་འཕྲོག་རྩལ་སུ་གསུངས། སྤར་ལྟར་བཅུ་བེར་
 བྱས་ནས། དེ་ཡོང་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱད་པས་གཉེ་བོ་རྣམས་དགའ་ནས་བགྲ་ཤིས་སོ་བེར། བག་མ་
 ལ་མེ་ཏྲོག་བཏགས་ནས་དེ་སྤང་དུ་ཅིན་དེ་སྤངས་ཁུར་བར་བཅུ་མས་པས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སློན་
 པོ་ལ་བརྟུན་པ་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་བེར་ནས་འདམ་བུ་བཞིན་དུ་བཏགས། ཀླང་ལག་བཞི་བཅད་དེ་
 བཞག་གོ། །དེར་ད་རེས་ཀླང་ལག་བཅད་པས་མཐུད་དུ་ནི་མི་གཏུབ། གསོས་པའི་ཐབས་མེད་སླ་
 མའི་ཕྱིར་ཡིན་གི་ཡང་བྱོད་དོ་སྟུང་པ་ན། སློབ་དཔོན་བྱོན་ཏེ་ཆད་པ་མཐུད་ནས་སྤར་བཞིན་
 གསུངས་པས་གསོས། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་ན། རྒྱ་རོ་པ་བྱོད་རང་ཆུང་མ་མ་གི་ལོངས་གསུངས། སླ་
 མའི་བགའ་ཡིན་བསམ་སྤངས། གཏམ་ངན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་བྱབ་པས་འགྱོད་པ་མེད་སྟུང་པ་དང་།
 ཆུང་མ་ཆོལ་བ་འདིས་ལེན་གསུངས། རྩི་རྩེའི་བྱ་ག་ལྷགས་ཀྱི་ཐུར་མས་གཤགས། རྩི་རྩེ་ཐོ་བ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་ནས་བརྒྱུད་པས་ན་ཆོལ་བཟོད་སྒྲགས་མེད། ལུས་གཡོ་བ་ཅུང་ཡང་མེད་
 པར་སྤྱ་མས་མཛད་པ་ཡིན་སྟུང་ཞག་དུ་མ་ན་བྱོན་ནས་སྤར་བཞིན་གསོས། དེ་ནས་ཆུང་མ་དེ་ང་
 ལ་དགོས་གསུངས། དགའ་སྤྱོད་ལྟུང་བས། འདི་ང་ལས་རྒྱ་རོ་པ་ལ་དགའོ་གསུངས། ཕྱག་དོག་དང་
 མིག་སེར་ཆེ་ཆེ་མཛད་པ་ལ་སྤྱ་མ་མཉེས་འདུག་པ་བསམ་དགའ།
 དེ་ནས་ནངས་ཀྱི་མཐའ་ལོ་བཅུ་གཉིས་པ་ན། བྱ་ངན་གྱི་ཐང་ཆེན་པོར་བྲིད་དེ་ཆོས་ཤོད་པས་
 མཐུལ་ཕུལ་ཞིག་གསུངས། དགའ་དྲག་ཆུ་བཅུལ་བས་མ་རྟེན། བྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཁྲག་མེད་དམ་
 གསུངས། དེར་ལུས་ཀྱི་ཁྲག་གཏར་ཏེ་ཁྲག་གི་ཆག་ཆག་བཏབ། མེ་ཏྲོག་མེད་ནས་རྩ་བ་དང་ཉིང་
 ལག་གཏུབ་སྤྱོད་ཆོལ་བུ་བཀོད་པས་ཁྲག་མང་པོ་ཤོར་ནས་བརྒྱལ་ལ་ཁད་ན། ཏིལྱི་པས་མཆིལ་སྟུང་
 ཕུད་དེ། ཀྱེ་ཏྱོ། འདི་ནི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ངག་གི་ལམ་འདས་ཡིད་ཀྱི་སྦྱོད་ལུལ་མིན། ཏིལྱི་
 ངས་ནི་ཅི་ཡང་བསྟན་དུ་མེད། །རང་གི་རང་ཉིད་མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱོས། །ཞེས་སྟུང་དཔལ་བར་
 འཕང་པ་ཕོག་པས་འགྲེལ། བརྒྱལ་སོང་བ་ན་གསོས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་བརྟུན་པ་བྱོད་ཀྱི་མིང་ཡེ་ཤེས་དངོས་བྱུང་པོ་གསུངས་སྟེ།

མར་པས། ལམ་སྤང་དགའ་བྱིད་པའི་སྐྱུག་བསྐལ་ལས། །ཁྱད་དུ་བསང་པ་བཅུ་གཉིས་མཛད། །
 དགའ་བ་སྐྱུད་པའི་སྐྱུགས་དམ་དེས། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་བདེན་པར་གཟིགས། །བློ་རྒྱ་ན་སྤྱིའི་
 ཞབས་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱ་རོ་པས་རྟོགས་པའི་མགུར་བཞེངས་པ། འཆར་བ་
 མེད་ཅིང་རྒྱབ་པ་མེད། །ཉིན་མོ་མེད་ཅིང་མཆན་མོ་མེད། །སྤྱི་མའི་རྟོགས་པས་སྤངས་པ་ཆད་དེ་
 སོང་། །གར་འགོ་གང་དུ་གནས་པ་མ་ཤེས་ཏེ། །བདེ་ཆེན་གྱིས་ནི་དབང་པོའི་གྲོང་འདི་བཙམ།
 བསམ་དུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་སྐྱེས། །དེ་ལ་བདག་གི་ཅེ་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །སྐྱུགས་མེད་
 སྤྱོད་ཞིང་རང་ཡང་རྣམ་པར་བྲལ། །གར་ལྟས་དེ་ནི་རྟོགས་སུ་དེ་ཡིན་ཏེ། །གཞུག་མའི་ཡིད་ནི་
 གདོད་ནས་སྤྱོད་པར་མཐོང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བཏང་སྟོམས་དག་དུ་བོར། །འདི་ཡི་ཁྱད་པར་རྟེ་
 ལོ་པ་སྤང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ལ། །སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། །མི་བརྗེད་གཟུང་ཐོབ་རྒྱ་རོ་པ། །བཅུ་
 གཉིས་བར་དུ་ང་བསྟེན་བྱས། །ང་ཡི་རྟོགས་པ་ཁོ་ལ་ཡོད། །ཕྱི་རབས་སེམས་ཅན་དོན་གཉེར་
 རྣམས། །རྟོགས་པར་འདོད་ན་རྒྱ་རོ་བསྟེན། །ཞེས་གདམས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་བའི་
 མཚོན་བྱའི་དོན་བསྟན་ནས། །ཅུ་བོ་དང་འདྲ་བའི་མཚོན་བྱེད་ཤིན་ཏུ་མད་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱད་ལ་
 སོགས་པ་ཁྱད་པར་སྟན་བརྒྱད་དེ་བུམ་པ་གང་བྱོར་བསྟན་ནས། །རང་གོལ་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ཡི། །ཕུལ་
 ཏེ་རིའི་དགོན་པ་བྱ། །རྒྱ་རྟེ་མ་རིག་ཐུན་སེལ་ལ། །ཡེ་ཤེས་སྤང་བས་ཁྱབ་པར་གྱིས། །ཞེས་ལྟང་
 བསྟན། །དེ་ནས་ལོག་པའི་ལམ་དུ། །མགར་བའི་གྲོང་དུ་བཞུགས་པས། །རྒྱ་རོ་པ་དུབ་པས་གཉིད་དུ་
 སོང་ནས། །ཐོ་རངས་མགར་བ་རྣམས་ཐོ་བ་བྱུར་ལྷེར་བྱུང་། །དེས་གཉིད་སང་ནས། །དེ་དག་ལ་ཞེ་
 སྤང་གི་རྟོག་པ་གཅིག་སྐྱེས། །དེ་ལ་བསྟོས་པས་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་སོང་ནས་རྟེན་ཐམས་ཅད་
 རང་གོལ་དུ་འགོ་བ་གཅིག་བྱུང་ནས། །སྤྱི་མའི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས་ཁ་ཆེའི་ཆོང་པ་ལས་
 བྱི་ཐ་སྐྱིས་ནས་གཞོང་པ་གང་བསྐྱམས་ཏེ། །སྤྱོད་དཔོན་ཡང་དྲིན་ཆེ་ཏེ། །འབུལ་བ་ཡང་མི་ཉུང་
 སྟམ་ནས་འབུལ་དུ་བྱོན་པས། །སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་འདི་ད་རུང་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པ་མ་བཏང་ངོ་སྟམ་
 ནས་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པའི་བྱིར་བྱི་ཐའི་རི་དེའུ་མི་ཆེ་བ་ཙམ་ཞིག་སྐྱུལ་ནས་དེའི་ཁར་བཞུགས་པས་
 རྒྱ་རོ་པ་ཁེངས་པ་ཞེ་ནས་བྱི་ཐ་རྣམས་སྐྱུ་ལ་གཏོར། །བཤད་དམ་སྟོམ་ཞུས་པས། །སྤྱོད་དཔོན་ཅིག་
 གསེབ་དུ་བཞུད་ནས་སྤར་བྱོན་ཏེ། །ཀླ་པ་ལ་དྲི་ཆེན་སྤངས་པ་ཕྱུ་རེ་བས་གང་བ། །མི་ཡི་ཕྱི་མས་

ཐུར་མ་བྱས་པ་གནང་འདི་ཐོ་གསུངས། བཞེས་པས་བདུད་ཅི་རོ་བརྒྱ་དང་ཐུན་པ་ཞིག་བྱང་བ་
 རས་ཐོད་པའི་སྒོད་བཅུད་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོམ། དེ་ཐོས་པས་སྒྲིའི་ཟས་ཀྱི་རོར་ཐུར་
 པ་ནི་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པས་སྒྲིམས་ཤིག་གསུངས་པའི་བརྟུར་གོ་
 བས་དེ་བཞིན་ཡིན་ནོ་གསུངས་པ་སོགས་དང་། རྟོགས་པ་གང་དུ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་གསང་བའི་སྒྱུད་
 པ་མཛད་པས་ཆོས་རྒྱན་དང་འཕྲད་པས་ཆུ་གི་གཅིག་བྱིན་ནས་འདི་ཐོ་ཟེར་སྒོད་དུ་བསྐྱར་བྱང་
 བ་སྒྲིམ་གྱིས་ཞུས་ནས་གསོལ་བ་དང་། རྒྱུ་ཕྱི་པས་ཆོགས་འཁོར་མཛད་པའི་ཆོ། རྣལ་འབྱོར་པ་
 རག་པོ་ཞིག་ནང་དུ་འཆང་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོགས་དཔོན་མི་ཡོང་ངས་བྱ་ཡི་རུས་པ་སྟོན་ཟེར།
 དཀྱིལ་འཁོར་སྒྱུལ་ཏེ་བསྟན་ནས་སྐྱུ་རང་བཞིན་དུ་མཛད་པས་དཔལ་རྣམ་རོ་པར་ཤེས་ཏེ་ཆོགས་
 དཔོན་བཅོལ། ས་བདུན་གྱི་བར་བསྐྱབས་ནས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྒྱུད་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་དག་པའི་ས་
 གསུམ་མངོན་དུ་མཛད། དེ་ནས་མར་པས་ཕྱག་ཕྱིར་བཞུགས་ཏེ་ཕུལ་ཏེ་རིར་དངོས་བྱུང་ཆེན་པོའི་
 ཉེ་རྒྱུར་བྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྒྱུད་པ་བཅུ་མས་ཏེ་ཉེ་མ་བདུན་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
 དངོས་བྱུང་ཐོབ་པས་སྐྱུ་མ་སྤངས་པར་མཁའ་སྒྱུད་ཆེན་པོར་བྱོན་པ་མཆོན་མེ་མ་ཐུར་པ་ཞེས་
 གཤགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་གི་ལྷ་མ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རབ་དུ་བྱང་ནས་སྤེ་སྒོད་གསུམ་ལ་སྐྱངས།
 ཉིད་ཀྱིས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོར་སྟོན་པར་མཛད་དེ། མཐར་དོ་རྗེ་འཆང་དངོས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་ནི་གྲུ་མའམ། རྣལ་འབྱོར་མ་རུས་པའི་རྒྱན་ཆ་ཅན་ཞེས་བྱ་
 བ་སོ་ས་སྤིང་གི་དུར་ཁྱོད་དུ་བཞུགས་ཤིང་སྐྱུ་མ་སྤངས་པར་མཁའ་སྒྱུད་དུ་གཤེགས་པ་སྟེ། བྱུང་
 པའི་རྒྱལ་མོའང་འདི་ཉིད་དོ། །གཞན་སྟོབ་མ་མཆོག་ཐོབ་པའི་པཎ་ཆེན་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད། དེའི་
 རང་དུ་ཆེ་བ་བརྒྱད་དུ་གཤགས་པ་ནི། ཨ་ཀླ་ར་རྒྱུ་པ། དཔལ་ཞི་བ་བཟང་པོ། མངའ་བདག་མི་ཏི་
 པ་ཆེན་པོ་མཆོན་དཔལ་གཉིས་མེད་དོ་རྗེ། ཁ་ཆེ་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ། དཔལ་མཆོག་
 རྟོག་པ། ཁ་ཆེ་ཨ་ཀླ་ར་སི་ཁྱེ། སྤྱི་ཏི་རྩ་ན་གཉི། རོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ཨ་ཏི་ཤ་རྣམས་སོ། །ཀྱུ་སྐུ་ལྷ་ཆེ་
 རྒྱུད་། སྐྱུ་པའམ་བལ་པོ་སྤྱི་ཐེར་བ། ཀུལ་པ་སྤེ་སྐུ་མ་ཏི་གཉི། བརྒྱ་རྟེན་ཏ། མ་ན་ཀ་སྤྱི། ཀ་ན་ཀ་
 སྤྱི། ཏམ་བྱ་སྤྱི་ཐང་སྤེ་ཏི་པ་གསང་ཐུགས་སྤོང་པོ་སོགས། བརྟུལ་ཞུགས་སྒྱུད་པའི་སྒྱུད་ལམ་པ་ཐ་
 བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད། གཞན་པརྟེན་པ་དང་ཀྱུ་སྐུ་ལྷ་བཟང་གིས་མི་ལངས་པ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

ལོ་རྒྱུས་འདི་ལས་ཁོང་གིས་དཀའ་བ་དེ་ནམས་སྤྱད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་ཏེ་ལོ་པས་དགོས་
 པ་རྒྱ་མཚན་ག་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ལ་དཀའ་བ་སྤྱད་གཙུག་པ་གསལ་པོར་གསུངས་
 འདུག་པས་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཏེ་ལོ་པས་རང་གང་འདོད་འདོད་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱས་པ་
 ཞིག་ཡིན་པར་མི་སྒྲུང་། དེས་ན་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་སྒྲིན་མ་བེན་པའམ་བྱ་ལོན་ལན་ཆགས་མ་སོད་པ་
 དག་སྤྱད་པའི་ཆེད་དུ་པ་རོལ་པོ་ལ་བརྟུང་དུ་གཙུག་ནས་ཤི་མ་གསོན་དུ་གཏོང་བ། མི་མ་ཤི་
 བཞིན་ཤི་བའི་སྤྱག་བསྐལ་འདྲ་བ་ཐེངས་མང་པོ་སྤྱོད་དུ་བཅུག་པ། མི་ཁ་ངན་པ་དང་གྲགས་
 ངན་གྱིས་ཡུལ་ཁམས་བྱབ་བཅུག་པ་སོགས་ཏེ་ཅང་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་མང་པོའི་སྒོ་ནས་སྤྱིག་
 སྤྱིབ་ཆབས་པོ་ཆེ་དག་སྤྱོད་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་སྒྲིན་དུ་གཙུག་པ་རེད། འདི་འདྲ་བའི་
 ཆོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྤྱོད་བྱེད་སྤངས་ཡང་གསང་སྤྱགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་བྱེད་ཆོས་སྒྲ་མ་རྟོགས་
 ལུན་དང་སྒོ་བ་མ་སྒོ་དུ་ལུན་འཛོམས་སྐབས་ཀྱི་ལས་སྤྱིབ་སྤྱོད་སྤངས་རེད། འདིར་ཏེ་ལོ་པས་
 འབས་མཆིལ་ལྷམ་གྱིས་རྒྱ་རོའི་དབྱར་བསྐྱུན་པ་ཡང་ཁོ་རང་ལས་སྤྱིབ་ལྷག་མ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་ལ། ལྷམ་ནི་རྒྱ་གར་ཡུལ་ལྷགས་ལ་ཚོག་པར་བཅི་བའི་དབང་གིས་རྟུང་བྱེད་ཀྱང་ཁོ་རང་
 གིས་མཆིལ་ལྷམ་གྱིས་བྱས་པ་རེད། འདི་དག་དངོས་སུ་གཙང་མེ་གཉིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་།
 དགའ་སྤྱག་གི་རྟོག་པ་དང་། ཆགས་སྤང་གི་རྟོག་པ་དང་། རིགས་ཆོས་ཀྱི་རྟོག་པ་སོགས་ལ་ཁོ་
 རང་གི་སྒྲོག་སྤྱགས་གང་ཆབས་ཆེ་བ་དེ་སྤངས་ནས་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་ཐོད་གདུག་
 ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་སྤངས་འདི་འདྲ་བ་ནི་དུས་རྒྱུན་རང་
 བྱིས་དང་བྱག་སྤྱག་སོགས་སུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྤངས་འདྲ་གི་མ་རེད། དཔེར་ན་དམག་སྐར་དུ་
 དམག་གི་སྒོ་བ་སྤྱོད་བྱས་པ་དང་། དངོས་སུ་གཡུལ་ངོར་སོང་ནས་འབྱུགས་པ་བྱས་པ་གཉིས་མི་
 འདྲ་བ་བཞིན་རེད། ཏེ་ལོ་པ་འདྲ་བའི་སྒྲ་མ་བྱུབ་ཐོབ་ཞིག་མེད་ན་ཁོ་རང་གིས་འདི་འདྲ་བའི་
 ཉམས་ལེན་བྱེད་བསམ་ཡང་ལམ་དུ་འགྲོ་དཀའ། ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་རྐང་ལག་
 བཅད་པ་སོགས་བྱས་པས་སོས་པའི་ཐབས་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་རྒྱུན་དགོ་བའི་གཤེས་གཉེན་སྒྲ་
 མ་ཏེ་ལི་པའི་ཐབས་མཁས་ལ་སྤྱགས་རྩོམ་ཆེ་ཆེ་བའི་དབང་ལས། རྒྱ་རོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་
 ལྷག་མེད་དུ་བྱང་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་རྟོགས་པ་

ཡིན། ལར་སྒྲིབ་པ་དག་ན་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རང་གིས་ངང་གིས་རྟོགས་འོང་ལ། དེ་ལ་ཡིན་གཅིག་
མེན་གཉིས་ཆོག་གིས་སྒོ་ནས་བརྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱང་མི་དགོས། བྱེད་རང་གསུང་ལྷགས་ལ་
དཔག་ན་ཏེ་ལོ་པའི་མཆིལ་ལྷམ་དེ་རྟོགས་པ་རེད་དྲན་འདུག་ཀྱང་། དེ་རྟོགས་པ་ག་ལ་ཡིན།
ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་འཆར་ཞིང་། དེས་རྟོགས་པ་སང་པའི་རྒྱུ་བྱས་པ་རེད།
དེ་བཞིན་འདིའི་སྐབས་ལ་ཏེ་ལོ་པས་མཆིལ་ལྷམ་གྱིས་རྒྱ་རོ་པའི་དཔལ་བ་ལ་བསྐྱུན་པ་བཤད་པ་
མ་གཏོགས་སྒྲིབ་ག་ལ་རྟོག་རྒྱག་གཞུས་པ་རྒྱ་རོའི་རྣམ་ཐར་དག་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །

ཏེ་ལོ་པས་རྩ་འཁུལ་བསྐྱུན་པ་སོགས་ནི་ལྷ་སྒྲིབ་དང་འབྲེས་པ་རེད། དེ་བདེན་པ་མེན་པས་འདི་
དག་ཁྱེད་སྤྱི་མི་རུངས་སྐྱམས་ན། ཁྱེད་སྤྱི་མི་རུངས་ན་བྱེད་ཀྱིས་འདི་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཁྱེད་སྤྱི་
རུངས་ནས་ཅི་བྱེད། དེ་བཞིན་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ནི་བོད་གངས་ཅན་གྱི་རྫོངས་སྤྱི་ཐམས་
ཅད་ལ་མཐུན་སྒྲིབ་དུ་རྩ་འཁུལ་བསྐྱུན་པ་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མ་བྱུང་བར་ཡོངས་གྲགས་རེད།
འདི་ཡང་བོད་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་བཟོ་རེད་དྲན་ན། ད་རྟོག་བཟོ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཅི་ལྷག་ཡོད། དེ་
རྟོག་བཟོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན། གནའ་ནས་ད་བར་འཇམ་སྒྲིབ་ཤར་བྱུང་བྱུང་རྩ་
འཁུལ་བསྐྱུན་མཁན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ལ། བྱེད་ལོ་གྱི་དངོས་པོ་དག་ལ་གནམ་གྱི་བྱས་
ནས་གནམ་ལ་འཕྱར། གྱུ་རྫོངས་བྱས་ནས་ཆུ་འོག་ཏུ་འཇུ་ལ། འཁོར་སྐར་བྱས་ནས་བར་སྒྲིབ་དུ་
འཕང་པ་སོགས་བྱེད་ཆོག་པ་འདི་འདྲ་བའི་རང་བྱུང་ཡོད་ན། གྲུབ་ཆ་དང་སྟོག་འཛིང་ཆེ་ཞིང་
མ་ལག་མང་བའི་མི་ཡི་ལྷས་སེམས་གཉིས་དང་། དེ་དག་ལ་བཀོད་འདོམ་བྱེད་པའི་མི་ལ་ནི་རྩ་
འཁུལ་གྱི་རྣམས་པ་ལོས་ཡོད།

བྱེད་རང་གིས་མཁས་དབང་འཛིན་པའི། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་
གསེར་ཐང་མའི་མཁུག་ཚུམ་ལས། (གངས་ཅན་རིག་མཛོད་དེབ། ༡༡ ཤ ༡༥༤ བ ༡༥) འདི་དང་
འདྲ་བའི་ཆོས་ལྷགས་གསར་པ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་། དེའི་རྩ་བ་འཇུག་མཁན་ནི་ཡུ་རུ་སྤྱི་བྱུང་
མེད་བ་ལ་སྤྱི་ཀའི་ཡིན། འདི་ནི་རང་བྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་ངོ་མཆར་ཅན་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་ཞིང་།
གང་ལྟར་ཡང་རྩ་འཁུལ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན། བྱིས་པའི་དུས་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་མི་སྤྱི་བྱུང་བ་དང་།
སྤྱི་བྱུང་མེད་བྱུང་གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་སྤྱི་བྱུང་སོགས་ནས་ཡིག་ལན་རྣམས་ནས་མཁའ་རྟོང་པ་ལས་

མདུན་དུ་བབས་པ་མི་ཤིན་དུ་མང་པོས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། གོ་གའི་ཉིང་དུ་བྲིས་པའི་
 ལ་རྒྱ་དང་བོད་ཡིག་དུ་འདུག་ཟེར། གང་ལྟར་ཡང་མོས་རྒྱ་འཕུལ་ལ་ཕྱི་སྒྲིང་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་
 ཆེས་པར་བྱས། འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་མའི་འཕུལ་དུ་དོགས་ཀྱང་ཕྱི་སྒྲིང་འཕུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་པ་
 དག་ལ་མགོ་བསྐྱར་ཐོང་བ་བྱ་དགའ་བའི་གནས་སུ་སེམས་སོགས་དང་། ལྷག་པར་ཕྱི་སྒྲིང་པ་
 རྣམས་ལ་མི་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་འཕུལ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ལ་མོས་རྒྱ་འཕུལ་བཟུན་པར་མ་ཟད།
 རྒྱ་འཕུལ་གྱི་རྒྱས་པས་དངོས་པོ་བསྐྱར་ཚུལ་སོགས་རིགས་གསར་གྱི་ལྟ་བའི་གནད་ལ་སྐྱར་བ་
 ཡིན། བཤད་པ་དེ་ཀུན་ངེས་པར་ངོ་མཚར་བར་སྤང་ཞེས་སོགས་གསུངས་འདུག། རྒྱ་འཕུལ་ནི་
 བྱིད་རང་དང་བྱིད་གྱི་རིགས་མཐུན་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་ཡིད་ལ་མི་འཕྲོད་ཀྱང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་རང་སྦྱོར་སུམ། སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་ཆོག་པ་འདི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན།

ཆ་བོད་ གསང་སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་སློབ་མ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་འཛུམས་མི་དགོས་ཏེ། སློན་དང་
 དཔེ་མེད་ཅིག་ཡོད་ན་དེ་ག་རང་གིས་འགྲིག་པ་ཡིན།

ལན་དེ་ དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ལས། ཟླ་པར། རྒྱུད། ལ ༩ ༣༤ བཤད་ནས་ཡང་ནི་བཤད་བྱ་བ། ཁྲ་
 མ་སློབ་མའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཁྲ་མ་ཐ་མལ་དངོས་བྲལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། གཞན་མེན་མཆོག་གི་
 དབང་གིས་དབང་བསྐྱར་སྐྱ། སྤྲུགས་རྗེ་དང་ལྡན་ཤིན་དུ་རྒྱབས་ཆེའི་སེམས། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་
 ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་མེད། ཁྲ་མ་ཡུལ་གྱིས་མ་གོས་དཔྱ་གློད་མ་ཡིན་པ། རྒྱུད་ལྱང་བཟུན་བཙོས་དུ་
 མའི་པ་རོལ་ཕྱིན། ཡན་ལག་མཆོན་མཆོག་ཀུན་གྱིས་ཤིན་དུ་བརྒྱན། དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་དང་
 དབང་གི་རིམ་ལ་མཁས། ཁྲ་མ་ཡིད་ཐུབ་སྲིད་པའི་འཇིགས་བྲལ་ཞིང་། བྱ་ངན་འདས་ལ་འདྲོད་
 པའི་ཡིད་དང་བྲལ། དངོས་པོ་རྩ་རྩ་ལྟ་བུར་ཉིད་གྱིས་མཐོང་། དྲུག་ལྷག་བཙུ་ཡིས་སྟོང་ལ་
 གཅིག་དུ་སེམས། ཁྲ་མཆོག་ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་སྦྱེ་བ་མེད། སྤང་པོ་ལ་སོགས་སྦྱེ་མཆེད་ཁམས་
 དང་བྲལ། མཆོག་དང་དགའ་བྲལ་གཉིས་ཀའི་དབུས་ན་བཞུགས། དེ་ལྟའི་དཔལ་སྤྱོད་རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་
 པོ་ཉིད། སློབ་མ་ཁྲིམས་ལྡན་དུལ་ཞིང་དད་པ་ཅན། རྒྱབས་ཆེན་ཟབ་མོའི་ཐིག་པ་བསྟེན་པར་
 བྱེད། རྣམ་རྟོག་འདམ་གྱིས་རྟོག་དུ་མ་གོས་ཤིང་། མཁས་ཤིང་སློ་རྩ་སྤྲུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་

ཅན། རྒྱན་རིངས་བཟང་མོ་འདི་ལྟ་བུ་དག་གི། ལྷ་མ་དང་ནི་སློབ་མ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི། ལམ་ཚན་ཉིད་
 དང་ནི་ལེགས་པར་བརྟག་པ་ནི། རྗེ་ལྷ་འདི་དོན་གྱིས་རབ་ཏུ་གསལ་བའོ། ཁྱེས་པ་དང་གསང་
 རྒྱལ་གྱི་སྒྲིན་གྲོལ་སྒྲིན་པའི་སྣོད་དུ་བྱུང་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ལྷ་མ་ལ་
 ཤིན་ཏུ་གུས་པ། ཟབ་མའི་ལྟ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་གསང་བྱུང་བ། གསང་རྒྱལ་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་
 ཅིང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློབ་རྒྱ་ཆེ་བ། སྤང་སྤང་གི་དམ་ཆོག་དང་སྒྱུབ་པ་ལ་བཙོན་ལུས་པ་རྣམས་
 ལུ་ཅི་རིགས་པར་འདུ་ལ། བསྐྱུས་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་དོར་བེད་སོགས་ལས་ནི་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
 སོ། །

ཕྱ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་རྒྱ་འཕུལ་ལས། ཐེ་པར། རྒྱུད། རྗེ་ཤ ༡༡༡ བ རྟོན་པ་མཆོད་བཙོན་རྟོགས་པ་
 གསལ། དམ་ཆོག་རྒྱལ་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས། ལམ་ཉམས་ཤེས་ཤིང་ཡོ་བྱད་ལྡན། ཁྱེས་པ་ལ། ཀོང་
 རྒྱལ་གྱིས་འགྲེལ་བ་བྱེད་སྐབས། རྟོན་པ་ལྷ་མ་ལ་མཆོད་པས་དབང་རྣམས་རིམ་པར་ཐོབ་པ། གུས་
 རྒྱུར་དང་རྟག་རྒྱུར་གྱི་བཙོན་འགྱུས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བ། རྟོགས་བྱའི་ལྟ་བུ་ལ་
 རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སློབ་གྲོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བ། ཅུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་མ་
 ཉམས་ཤིང་། རྒྱལ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ལ། མཐུན་སྦྲེན་གྱི་
 ཡོ་བྱད་དང་ལྡན་པ་དག་ལས་འདིར་གཞུག་པར་བྱ་བའི་སྣོད་ལྡན་ཏུ་བསྐྱུར་རོ། ཤེས་བྱ་ཀུན་
 ལྱབ་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་འདུག་མ་གཏོགས་སྒྲིན་དད་ཆད་མེད་གཅིག་ཡོད་པས་ཆོག་ཅེས་
 ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་ནི་མི་འདུག་གོ།

ཆ་བོད། རྒྱབས་འགྲོའི་བསམ་སློབ་ཅི་ཙམ་ཤུགས་ཆེན་བྲན་གཡོག་གི་འདུ་ཤེས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཤུགས་
 ཆེ་བ་ཡིན། ཁྱེས་པ་འདི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབས་འགྲོལ་རྒྱུར་ན་ཅུང་ཟད་མི་འཕྲོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 རེད་བསམ་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་གསང་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་མ་ལ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དངོས་
 གནས་སྤྱི་མའི་བྲན་གཡོག་རྒྱུག་པ་རང་རེད་བཞག། ཀུན་གྱིས་ཤེས་གསལ་ལྟར་མི་ལ་རས་པ་ནི་
 གསང་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་སློབ་མ་དེ་ཡན་མེད་པ་ཞིག་རེད་ལ། ཁོང་སྤྱི་མ་མར་པ་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་
 རྗེས་མར་པའི་གཡོག་ལ་རྒྱུག་དགོས་པ་དག་ཨ་ཅང་ཅང་སྟེ། མར་པའི་འདུག་རྟོགས་བདག་མེད་
 མའི་ཡང་བ་འཛོ་བའི་འཛོ་སྟེགས་དང་། ཡོས་བཛོ་བའི་བཛོ་སྟེགས་ཡན་ཆད་ཞབས་ཕྱི་ལྷ་དགོས་

ཐུག་པ་རེད། རྟོག་རྒྱལ་སྤང་དར་མས་རབ་བྱུང་ཁ་ལ་མི་ཉན་མཁན་ཚེ་རྟ་ཞོན་པའི་ཞོན་སྟེགས་
བྱེད་སྤྱོད་སྤྱད་འདུག་པ་བདེན་མིན་ཅི་ཤེས། དེ་མ་གཏོགས་བདག་མེད་མ་ལྟ་བུ་མི་ཨོང་བཀྲག་
བརྒྱབ་ནས་བ་འཛོ་ཞིང་ཡོས་བརྗོད་མཁན་གྱི་ནག་མོ་ཏམ་པ་ཅན་དེ་འདྲ་གཞན་འཇིག་རྟེན་
འདིར་ཨེ་ཡོད་ན་སྟུམ།

ལན་། བྱན་གཡོག་ཟེར་བ་དེ་ཡོངས་གྲགས་གྱི་ངོས་འཛིན་ལ། རང་ལུས་རང་ལ་རང་དབང་མེད་
ཅིང་། ལས་སྤྱོད་མེད་ཅིང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱན་གཡོག་བདག་པོའི་གཡོག་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
ལ་ཟེར་བ་རེད། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་འགོ་ནི། སྐབས་སུ་འགོ་དང་མི་འགོ་རང་ལ་རག་
ལས་ཤིང་། སྐབས་སུ་འགོ་ཟེན་ཀྱང་རང་གིས་སྐབས་འགོའི་སྟོན་པ་བསྐྱུང་མ་དུན་ན་སྤར་ལུ་
ཆོག་པས་རང་དབང་ཡོད་པ། སྐབས་སུ་སོང་ཟེན་ནས་སྐབས་འགོའི་སྟོན་པ་ནམས་བསྐྱུང་བ་ནི།
མི་དགེ་བ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྟོན་མི་གཅོད་པ་སོགས་རེད། དེ་དག་ནི་ཆོས་
ལུགས་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་རབས་གྱི་ལུགས་སྟོན་ཞིག་ཡིན་པས་སུས་ཀྱང་བཙེ་སྤྱང་
བྱེད་དགོས་རྒྱ་ཞིག་རེད། རང་ཉིད་སྐབས་སྟོན་ལྷ་སའི་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་གྱི་ཞབས་ཕྱི་ལྷ་བ་
དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལུགས་སྟོན་ཞིག་དང་། དེའི་རྩ་ནས་པར་སྤྱི་ལྷ་བྱས་པ་དེ་ལས་བརྒྱ་འགྱུར་
སྟོང་འགྱུར་གྱིས་སྟག་པའི་དམ་པ་ཆོས་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་དང་། བག་ཡོད་ཚུལ་ལྟར་སོགས་མི་
ཆོས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་ཐོབ་འོང་བ་དང་། སྟག་པར་དུ་དམ་པ་དེའི་བྱིན་རྒྱལས་གང་ཟག་དེའི་
རྒྱུད་ལ་ལུགས་ནས་རང་ཉིད་གྱི་བསམ་པའི་དོན་འགྱུར་པར་འགྱུར་བ་དང་མ་ཟད་རང་ཉིད་གྱི་
སྟོན་སྤྱོད་ཡག་ན་རྗེས་མ་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ཆོབ་ཀྱང་རང་ཉིད་གྱིས་བྱེད་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་
བྱན་གཡོག་ལས་ལུགས་ཞིག་གནད་ནས་ད་བར་གང་དུ་འདུག།

མི་ལ་རས་པའི་སྐྱོར་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེའི་འབྲས། བདག་མེད་མས་ཐོས་པ་དགའ་གལ་སྤིང་
ཡོས་བརྗོད་བའི་བརྗོད་སྟེགས་དང་། འོ་མ་འཛོ་བའི་འཛོ་སྟེགས་བྱས་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་
ཡང་། དེ་བདག་མེད་མའི་འདོད་པ་གལ་ཡིན། བདག་མེད་མ་ཐོས་པ་དགའ་ལ་ཤིན་དུ་གཅིས་
ཤིང་། མོ་རང་གི་བྱ་དང་འདྲ་བའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་བཙེ་བ་དང་བྱམས་པོས་བསྐྱུངས། ཐོས་
པ་དགའི་ཆེད་དུ་མོ་རང་གིས་སྤྱོད་མ་མར་པའི་མདུན་ནས་བཀའ་བཀྲོན་མང་པོ་ག་ཆད་རེད་

འདུག་མི་ལའི་རྣམ་ཐར་ལ་གཟིགས་དང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ཐོས་པ་དགས་ཀྱང་རང་འགྲུལ་དང་
 གླངས་ཀྱིས། མ་ལ་སྲིད་ཁྱབ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་འདི་བདག་མེད་མ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་བཅི་རྒྱ་མེད།
 གལ་སྲིད་ཡོད་ན། གནའ་ནས་ད་བར་བྱ་རྒྱུད་སྲི་ཁྱབ་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་རང་གི་མ་ལམ་ཐག་
 རིང་པོའི་ཡུལ་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་ཁྱུར་བ་དང་། ཉིན་མཚན་དབྱེར་མེད་དུ་མ་ལ་གཡོག་བྱེད་
 པ་དག་ཀྱང་ཁྱོད་ལྟར་ན་པ་མ་དེ་དག་གི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་དགོས་རྒྱ་ཡོད། བདག་མེད་མས་ཐོས་པ་
 དགའ་ཨོང་སྟེགས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་འདྲའི་ནག་མོ་ཉམ་པ་ཅན་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ན་ཨེ་ཡོད་
 ན་སྟམ་ཟེར་ཡང་། རིག་གསར་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལས་ཉམ་པ་དགྲ་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བ་མང་པོ་ཐོན་པ་
 རེད། འདི་ནི་ཁྱེད་ལ་དྲན་གསོ་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ཨོང་སྟེགས་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་འདྲ།
 གདན་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། དེ་དག་གཙོ་ཆེར་ཀུན་སྦྲིང་ལ་བཟུང་དགོས། སེམས་ཀྱི་གཏིང་
 ནས་མི་དེ་ལ་མི་ཡི་འདྲ་ཤེས་མ་བཞག་པའམ་བཞག་ཀྱང་རང་ལས་ཏེ་ཅང་དམན་པ་ཞིག་ཏུ་
 ངོས་བབས་ནས་དེ་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི། ལས་ཀ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་མིན་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་གཏིང་
 ནས་བསམ་སྒོ་དེ་འདྲ་མེད་ན། གནས་སྐབས་པན་ཚུན་སྟབས་བདེ་སྟེར་བ་སོགས་ལ་ནི། ཞོན་པ་
 བྱེད་པ་པར་ཞོག མགོ་ལ་རྒྱུང་པ་བཞག་ནས་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱང་དེང་སང་མང་དུ་མཐོང་བཞིན་
 པ་འདི་རེད། དེ་ལ་ཉམ་པ་ཆེན་པོ་རེད་ཟེར་ནས་སུ་ཡང་ཏེ་ལས་ཀྱི་མི་འདུག དེས་ན་བདག་མེད་
 མས་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་ཐོས་པ་དགའ་ལ་བཅི་མཐོང་ག་འདྲ་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་མི་ལའི་རྣམ་
 ཐར་ནང་དུ་གཟིགས་དང་ཏེ་གོ་བར་འགྱུར་རོ།

ཚ་བོ། ནམ་རྒྱུན་འཆོ་བའི་ཁྱོད་དུ་ང་ཚོས་སླ་མར་སྤྱད་དབང་ཁྱབ་ཞེས་མགོ་ཐོག་ཏུ་སླ་མའི་
 ལག་པ་འཇོག་ཏུ་བཅུག་པ། འབས་བཀྱག་ཁྱབ་ཞེས་རང་ཉིད་གན་རྒྱལ་དུ་འབྱེལ་བའི་ཐོག་ཏུ་
 སླ་མར་རྟོག་བརྗེས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས། ཁོས་དུམ་སྐྱ་སེན་ཆབ་བསེལ་
 ཡང་། །དད་ཅན་མང་པོས་བྱིར་དང་བཏུང་། །རྟེན་གས་པོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །མིག་ལ་བྱུག་
 དང་སྐེ་ལ་བྱུག །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་སླ་མའི་ཁ་འཁྱུད་ལག་འཁྱུད་རང་གི་མགོ་དང་ལུས་ལ་
 བྱུག་པ། རང་གི་ཁ་མིག་སྒྲ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་སླ་མར་མཆིལ་མ་འདེབ་ཏུ་བཅུག་པ། སླ་མའི་སྐྱ་
 སེན་བསྟེག་པའི་དུ་བར་སྒྲོམ་པ། ཐ་ན་སླ་མའི་གཅིན་སྐྱག་ཡན་ཆད་བྱིན་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་སུ་བཅིས་

ཏེ་ཟ་ཞིང་འབྲུང་བ་སོགས་ཀྱང་གསང་སྤགས་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་བཞེན་ཚུལ་ངི་མ་མེད་པ་རེད།
 ལན། དེ་དག་གིས་དགོས་དབང་སོགས་ཀྱིས། སྒྲ་མ་ཚད་ལྡན་དག་གི་ལྷགས་མཆིལ་བཏབ་པ་
 དང་། ན་བཟའི་ཆ་ཤས་བདུག་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་པ་སོགས་ནད་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོགས་
 ཡོད་པ་ནི་ང་རང་ཚོ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སྲུང་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒྲིན་ཅི་ཡོད། འདི་དག་ནི་མང་
 ཆེ་ཤོས་རོང་འབྲོག་གི་མི་སྐྱེ་ཕོ་མོ་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དེ་དག་གི་བྱེད་སྤྲུངས་རེད། དེ་སྒྲ་མ་བཞེན་
 ཚུལ་རེད་འདུག་དྲན་ན་ནི་ལོར་བ་རེད། འདི་དག་མང་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི་གནས་སྐབས་དེར་སྒྲོབ་
 མ་རང་གི་ནད་སོགས་དགོས་པ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་རེད་མ་གཏོགས་སྒྲ་མ་བཞེན་ཚུལ་གང་
 ཡིན། མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ནས། སྒྲ་མ་བཞེན་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་འདུག དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲ་མ་བཞེན་ཚུལ་དེ་སྒྲ་མ་དེ་ཡི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་སྦྱོང་ཡག་པོ་
 དེ་རྣམས་ལ་བསྒྲུབ་ཅིང་། མཛད་སྦྱོང་ངན་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་ལ་སྒྲིན་དུ་མི་བཟླ་ཞེས་
 གསུངས་འདུག་མ་གཏོགས། ན་བཟའི་ཆ་ཤས་བདུག་པ་སོགས་ནི་སྒྲ་མ་བཞེན་པ་ཡིན་པར་
 བཤད་པ་མཐོང་མ་བྱུང་། གལ་སྲིད་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་། མགོ་ལ་བྱག་བཞག་པ་ཙམ་
 ནི་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འབྱུང་བས་དེ་གསང་སྤགས་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ག་ལ་ཡིན།
 སྦྱར་བཏང་མི་ཡི་གཅིན་གྱི་རྒྱས་པས་ཚ་བ་འཛོམས་པ། ལུས་པོ་གསོ་བ། བྲག་ངན་གཤིགས་པ།
 དུག་སེལ་བ། མཁལ་མ་གསོ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་བྱང་
 སེམས་ནི། རྒྱུད་སེལ་བ། སེམས་སྦྱོང་ལ་ཕབ་པ། བཀྲག་མདངས་འཕེལ་བ་སོགས་རྒྱས་པ་མང་པོ་
 དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། ཕལ་པའི་མི་ཡི་གཅིན་པ་སོགས་ལ་རྒྱས་པ་དེ་འདྲ་དང་ལྡན་ཡོད་ན། སྒྲོམ་
 པ་དང་དམ་ཚིག་ལྡན་ཞིང་། རྟོགས་པ་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་དག་
 གི་ཆབ་གསང་ནི་ནད་ལ་ཕན་པའི་སྤྲོན་ཡང་དག་པ་ལོས་ཡིན། འདི་དག་ནི་གསོ་བ་རིག་པའི་
 ཉམས་སྦྱོང་དང་ལག་ལེན་གྱི་སྒྲོན་ནས་ར་སྦྱོང་བྱུང་བར་མ་ཟད། དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་དག་
 གིས་ཀྱག་ཁས་ལེན་གནང་གི་རེད་ལྟམ། དེས་ན་གང་ཟག་ཁ་ཤས་ཀྱི་བྱེད་སྤྲུངས་དང་། བྱི་
 ད་བྱིབས་ཀྱི་ཆག་པོ་གྲག་པོ་ཁ་ཤས་བཟུས་ནས་འགོག་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་རྩ་བའི་གནད་ལ་གཡོ་
 འགུལ་རྩ་བ་ནས་སོག་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།

ཚ་བོ། ད་དུང་དེང་སང་ལག་ལེན་བྱེད་མཁན་མེད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་སྟོན་མས་
པར་འབྲུག་པའི་སྒྱུར་མཆོམས་སུ་སྟོབ་མར་ཕྱེ་ཐུག་བྱེད་དུ་བརྟུག་ཅིང་། ཕྱེ་ཐོག་དུ་ཡོང་བའི་
ཁྲག་རྒྱ་གི་ཐིགས་པ་དེ་ཉིད་འཇམ་གླིང་ན་དགོན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཞིག་ཡིན་རབས་
ཀྱི་བཤད་པ་བརྒྱབ་པ་སོགས་མི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ཆོ་ག་བྱུག་ལེན་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད།

ལན། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲའི་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་
རྟོགས་པ་མཆོག་ཐུན་གྱི་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་དང་། སྐལ་ཕུན་གྱི་སྟོབ་མའི་བར་ལ་བྱེད་ཆོག་པའི་
དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོ་ག་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སྟོབ་མ་ལ་སྦྱིན་རྒྱ་དེ་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་བཤད་
ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ཁྲག་དང་རྒྱ་གི་ཐིགས་པ་སྦྱིན་དགོས་ཞེས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐེ་གང་
ལས་ཀྱང་བཤད་པ་མ་མཐོང་། གཅིག་བྱས་ན་བྱེད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་རྒྱུད་ཐེ་དེ་དག་ལས་བཤད་
ཡོད་རྒྱ་རེད། བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་རྟོགས་པ་ཆོད་དང་ཐུན་ཞིང་རྒྱུད་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་བྱངས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར། བྱིན་ཆུབས་སྟོན་ལམ་དང་
སྟོལ་བ་དེ་འཇམ་གླིང་ན་དགོན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དེ་སྟོབ་མ་དད་པ་དང་དམ་ཆོག་
དང་ཐུན་པ། དབང་པོ་མཆོག་རབ་ལ་སྦྱིན་པའི་དོན་རེད། དེ་འཇམ་གླིང་ན་དགོན་པའི་སྦྱན་
མཆོག་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་སྟམ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱིར་བྱ་ཁྲག་གཉིས་ཁོ་རང་རང་དངོས་ནས་དུག་
མེད་པར་མ་བཟད། ནད་གསོ་བའི་རུས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེའི་
ཉིང་དུ་རྒྱུད་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ཅིང་། བྱིན་ཆུབས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་འབྲིལ་བའི་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་ཀྱི་ལུས་ཁམས་ཀྱི་དྲངས་མ་ཡིན་པས་རེད། དེ་ནི་གང་ཟག་སྐལ་ཕུན་དམ་པའི་སྟོ་ཆོས་
སྒྲུབ་མཁན། འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་དྲ་བ་རྒྱབ་དུ་སྦྱར་མཁན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་བེད་སྟོད་གཏང་རྒྱ་ཡིན་པས་ཐ་མལ་གྱི་མི་ཡི་བསམ་སྟོ་ལས་འདས་
ལོས་དགོས། བྱིན་ཆུབས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་འབྲིལ་བ་རྟོགས་མ་གྲུབ་སྟམ་ན། ག་ལེར་རིགས་པས་བརྒྱར་ཤ་
བཅད་ཆོག དེ་ཡང་སྟོབ་མ་དག་གིས་སྒྲ་མ་ལ་པར་ཁྲུས་ནས་སྒྲ་མས་ཚུར་གནང་བ་ཞིག་རེད་མ་
གཏོགས། སྒྲ་མས་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཅན་བཀའ་པལ་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དོན་ཡིན་ལྷགས་
ཀྱི་ཆ་ནས་བསམ་སྟོ་བཏང་ན་དེ་ལ་མི་འཐད་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་ཀྱང་། རྒྱ་མཚན་མི་ཤེས་

བའི་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་སྒྲིག་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲིག་གི་དུས། རྒྱ་གར་དུ་ཉ་ཅང་གསང་
 བའི་སྒྲིག་སྒྲིག་ཉམས་ལེན་བྱེད་གི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ལ་ནི་དེ་འདྲའི་ལག་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་
 བདག་གིས་ཐོས་མ་སྒྲིང་། གཅིག་བྱས་ན་གནའ་མ་མོ་ཡོད་སེད་རྒྱ་རེད།
 ཆ་བོ། མདོར་ན་གསང་སྒྲགས་ལྷགས་ལ་སྒྲ་མའི་ཞབས་བྱི་ཡག་པོ་ཞུས་ཏེ་བསྐྱེད་ན་གཞན་གང་
 ཡང་བྱེད་མི་དགོས་པར་རང་གར་སངས་རྒྱས་འགོ་བ་རེད་ལ། སྒྲ་མ་དགུས་པོ་མ་བྱུང་བྱིན་
 གཞན་ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཅི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མེད་པར་དོ་རྩེ་དཔུལ་བའི་མཐེལ་
 དུ་འབྱར་འགོ་བ་རེད། གསང་སྒྲགས་ལྷགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱེད་ན་སྒྲ་མའི་སྐྱ་
 གསུང་བྱགས་གསུམ་ལ་ཞབས་རྟོག་ཕངས་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་འདིའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན།
 ལན། འདི་ཡང་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་མིན་ཀྱང་། འདི་ལྟར་དུ་བཤད་ན་ཡང་མི་
 འགྲིག་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཕར་ཞོག་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་དག་ཀྱང་སྒྲ་མའི་སྐྱ་གསུང་བྱགས་གསུམ་ལ་ཞབས་རྟོག་བསྐྱབ་པ་འདིའི་ནང་དུ་འདུས་
 ཡོད། རྒྱ་མཆན་སྒྲ་མ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྐྱ་གསུང་བྱགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་
 ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཆོས་སྤྲུལ་འགོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རེད། དེ་ཡང་སྐྱ་ལ་
 ཞབས་རྟོག་བྱེད་པ་སྒྲ་མ་ལ་བྱག་ལུལ་བ། གསོལ་ཇ་བཀོལ་བ། གཟིམས་འགེབས་བྱེད་པ། སྒྲ་མའི་
 སྐྱ་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་བ། གསུང་གིས་ཞབས་རྟོག་བྱེད་པ། སྒྲ་མས་ཅི་གསུང་གི་ཁ་ལ་ཉན་པ། འགོ་
 གསུང་ན་འགོ་བ། སྒྲིམ་གསུང་ན་སྒྲིམ། འདོན་གསུང་ན་འདོན། སྐྱབ་གསུང་ན་སྐྱབ། མདོར་ན། སྒྲ་
 མས་གསུང་པའི་ཆོས་རྣམས་རི་ལྟར་གསུང་པ་བཞིན་སྐྱབ་པ། བྱགས་ལ་ཞབས་རྟོག་བྱེད་པ། སྒྲ་
 མའི་བྱགས་དང་འགལ་བྱེད་སྒྲིམ་པ་དང་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་སོགས་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་ཡང་
 དག་པར་བསྐྱུང་ཞིང་བསྐྱབ་པ་དེ་གསུམ་རེད། བསྐྱབ་བྱ་དེ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་ན་རྣམ་
 གྲོལ་ཐོབ་པ་ལ་དགོས་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་རྫོགས་དེའི་ནང་དུ་འདུས་ལ། མ་ཟད་ཡུལ་གཉེན་པོ་
 དེ་འདྲ་བ་ལ་སྐྱ་གསུང་བྱགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིག་ཞབས་རྟོག་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བས་བརྒྱད་པའི་བྱིན་
 རྒྱབས་འདུག འགལ་བྱིན་བར་ཆད་སེལ། བྱ་བ་ལམ་དུ་འགོ་བ་སོགས་ངོ་མཆར་དང་ཕན་ཡོན་
 མཐའ་ཡས་པར་འབྱུང་གི་རེད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤེ་སྤྲོད་ལས། ང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྩེས་སྤྱ་

བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་གཉིས་ཀའི་ཚབ་དམ་པའི་ཚས་འདུལ་བ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ཡོད་ལ།
 འདུལ་ལུང་སྡེ་བཞི་དེ་ཡང་སྤྱི་མཐོང་གི་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་པའམ་བྱུགས་ཐོག་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྐྱོ་
 དང་དོན་གྱི་སྤྱི་མཐོང་ནས་པའི་འདུལ་ལུང་སྡེ་བཞི་དེ་རེད། དེས་ན་སྤྱི་མཐོང་གི་ཐོག་ཏུ་གཤེས་གཉིས་གྱི་
 སྐྱོ་ནི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཕྱང་པོ། ངག་ནི་དམ་པའི་ཚས་སྤྱོད་ལྟར་གསུངས་པའི་ཐོག་ཏུ་འཛིན་གྱི་
 ཕྱང་པོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུ་གསོན་པོར་བརྟེན་ན་ཡང་བསྟོན་དུག་པའི་ཉེས་པ་མེད། མཚན་
 ཉིད་མི་ལྟན་པའི་སྤྱི་མཐོང་ནི། མཁས་པའི་དབང་པོ་སྐྱོ་པའི་ཏུ། རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱི་པ།
 ཨ་བུ་དཔལ་དག་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་བྱིད་ཡིག་དག་ལ་སྟོན་དང་སྤྱི་མཐོང་དང་ལྟན་མི་
 ལྟན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞབས་ཏྱིག་བསྐྱབ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་འགྲོ་བ་དང་སྤྱི་མཐོང་གྱི་དམ་ཚིག་ནང་དུ་
 འདུས་ཡོད་མེད་ཤེས་འོང་།

ཚ་བོ། དེ་བས་གསང་སྤྱི་མཐོང་གྱི་སྤྱི་མཐོང་ནི་ཡེ་ཤུའི་ལྷགས་གྱི་སྤྱི་མཐོང་ལས་ཀྱང་སྐྱོ་བསོད་
 དང་དབང་ཐང་ལྟར་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་ཞིང་། ཡེ་ཤུའི་ལྷགས་གྱི་སྤྱི་མཐོང་དེ་འཛིན་ཏེན་འཛིན་སྤྱི་མཐོང་
 གནང་མཁན་གྱི་དཀོན་མཆོག་ཅིག་ཡིན་ན། གསང་སྤྱི་མཐོང་གྱི་སྤྱི་མཐོང་དེ་འཛིན་ཏེན་ལོངས་
 སྤྱི་མཐོང་མཁན་གྱི་དཀོན་མཆོག་དེ་རེད་ཅེས་བཤད་ཆོག ད་དུང་ཕྱག་ལས་གནང་སྤྱི་མཐོང་ཁ་ཤས་
 གྱི་ཐད་ནས་བསམ་ན་འཛིན་ཏེན་གཏོར་བཤེག་གཏོར་མཁན་གྱི་དཀོན་མཆོག་ཅིག་རེད་ཅེས་
 བྱས་ནའང་མི་འགྲིག་པ་མེད་པའི་ཚད་རེད།

ལན། ཡེ་ཤུའི་ལྷགས་གྱི་སྤྱི་མཐོང་དང་། གསང་སྤྱི་མཐོང་གྱི་སྤྱི་མཐོང་གཉིས་སྐྱོ་བསོད་ཆེ་ཆུང་
 འཇལ་མ་སྤྱི་མཐོང་བས་སྤྱི་མཐོང་ཆེ་མི་ཤེས་ཀྱང་། བྱིད་རང་གིས་གསང་སྤྱི་མཐོང་ལྷགས་ཞེས་དམིགས་སྤྱི་
 དགར་ནས་བཤད་སྤྱི་མཐོང་ལ་གཞིག་ན། གསང་སྤྱི་མཐོང་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་
 ལྟན་པའི་སྤྱི་མཐོང་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་གར་གྱི་སྟོན་པ་ཤུག་བྱུང་བ་དང་། ས་ར་ཏ་
 དང་། བོད་གྱི་མི་ལ་རས་པ་ལྟ་བུས་མཚན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་སྤྱི་མཐོང་ཐམས་ཅད་ནི་ཡེ་
 ཤུའི་ལྷགས་གྱི་སྤྱི་མཐོང་ལས་སྐྱོ་བསོད་དབང་ཐང་ཆེ་བར་འདོད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ནི་ཚིགས་
 གཉིས་བསགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཕྱིར། ཡིན་ན་ཡང་། ཡེ་ཤུའི་ལྷགས་གྱི་སྤྱི་
 མཐོང་དེ་ཡང་ཁོ་རང་ཚོའི་བཤད་སྤྱི་མཐོང་ལྟར་ན། སྐྱོ་བསོད་དང་དབང་ཐང་ཆེ་ཆུང་བར་སྤྱི་མཐོང་སྤྱི་

ལྷ་ཆེན་དེ་ཡི་ཁྱད་ཆོས་ནི།

༡ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། 全知 all-knowing

༢ ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ། 全能 all powerful

༣ 全善 perfectly good

ཡང་དག་པ་དགེ་བའི་རང་བཞིན།

༤ 世界的创造者 Creator of the world འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་བྱེད་པ།

༥ 统治者 Ruler འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་དབང་སྐྱར་པ།

༦ 神人二性 Two natures ལྷ་མི་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ།

༧ དུས་མཐའ་ལ་དགེ་སྤྱི་གི་སྤང་ལ་གཞལ་ནས་གཏང་རགས་དང་ཉེས་ཆད་གཅོད་མཁན་
Armageddon ཞིག་ཏུ་བཤད་འདུག་པས་གསང་སྟགས་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་བསྐྱར་ན། ལྷ་བ་
འགྱུར་ཡོད་པ་ཕར་ཞོག ད་དུང་ཁོ་ཚོའི་ལྷ་ཆེན་དེ་རྒྱས་པ་དང་དབང་ཐང་ཆེ་བ་འདུག་དྲན་
དགོས་པ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་འདུག འཇིག་རྟེན་གཏོར་བཤེག་གཏོང་མཁན་ནི།

སྒྲ་རྩུན་གྱ་རྩུན་འགའ་ཡིས་མཆོམས་མཆོམས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་གཏོར་བཤེག་ཅུང་ཟད་གཏོང་ཡང་
དེ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གཏོར་བཤེག་གཏོང་མཁན་ཉིད་དུ་ཆགས་ག་ལ་ཐུབ། འཇིག་རྟེན་
གཏོར་བཤེག་གཏོང་མཁན་དངོས་ནི་རང་འདོད་དང་། ཞེ་སྤང་སྟགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
ནས་བྱུང་བའི་ཆོན་ཅལ་དང་། ལྷ་ངན་འདི་ཚོ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ངོ་མ་ཤེས་ནས་འཆི་སྟོན་གྱི་
བདུད་ཅི་དང་། སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་འདོད་པ་ནི། ཡི་ཐུག་པའི་གནས་སོ། །

ཆ་བོ། རྒྱུད་གྲགས་ཆོད་པའི་རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱུད་ཅུ་བེར་བའི་མི་དེ་རྣམས་ཀྱི་འགོ་ལྷགས་
འདུག་སྤངས་ལ་གཅིག་སྟོན་དང་། ཁོ་ཚོའི་ཁྱོད་དུ་མི་གསོད་མཁན། དམག་རྒྱག་མཁན། རྒྱ་མ་རྒྱ་
མཁན། རྒྱག་རྩུན་ཤོད་མཁན། ཆང་རག་འཐུང་མཁན། ཤོ་རྒྱན་འབྱེད་མཁན། གཞང་འཚོང་
མཁན། ཐུགས་བཤའ་མཁན། ཉ་བཟུང་མཁན་སྟགས་བྱ་བ་སྐྱུག་རིགས་ངན་ཆད་བྱེད་མཁན་རྒྱུ་
མ་གཏོགས་ཡ་རབས་ཚུལ་མཐུན་གྱི་འཚོ་བ་རོལ་བའི་མི་མང་པོ་བགྲང་རྒྱ་མེད།

ལན། འདི་ཡང་བདེན་དཀའ་སྟེ། ད་བཞུགས་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱུད་ཅུ་ཅུ་བཞིའི་རྣམ་ཐར་བེར་བའི་

བོད་ཆུང་དེའི་ནང་ལ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་འདྲ་མི་འདུག གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱུད་ཅུ་དེ་དག་ནང་
 རྣམ་ལམ་ལ་མ་ཁྱུགས་སྒྲོན་དུ་རྒྱ་མ་རྒྱ་མཐན་དང་། རྒྱག་རྒྱན་ཤོད་མཐན། ཤོ་རྒྱན་འབྱེད་མཐན་
 ཡོད་པར་གསུངས་འདུག་ཀྱང་ལམ་ལ་ཁྱུགས་ཕྱིན་དེ་དག་གིས་དེ་འདྲའི་ལས་ཀྱི་འཆོ་བ་ནི་ཏི་ལོ་
 མ་གཏོགས་གཞན་སུ་ཡོང་ཡོད་པར་བཤད་མི་འདུག །ལྷག་པར་དུ་སྤང་འཆོང་མཐན་བྱེད་
 མཐན་ནི་ལམ་ལ་མ་ཁྱུགས་སྒྲོན་ནས་ཀྱང་སུ་ཡང་མི་འདུག་ལགས། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་
 འདི་དག་ཏི་ལོ་རྒྱ་རོའི་རྣམ་ཐར་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པའམ། ཡང་ན་གསང་སྤྲུགས་ལ་ཞེ་སྤང་
 བའི་དབང་གིས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་མཐན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་སྤྲུག་རིགས་ངན་ཆད་ལ་བ་སྤྲུབ་
 ན་དེས་ཆོག་རྒྱ་རེད་དེ་ནས་སྤྲུག་པ་གཉིས་གང་རུང་ལས་མ་འདས་སོ། །

ཆ་བོ། བོད་དུ་འང་རྫོ་བོ་བཀའ་གདམས་པས་བཙུན་ཚུགས་སྤོང་བྱ་བའི་པར་མ་གཏོགས་གཞན་
 སྤྲུགས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡོས་བཞོ་བཞོ་དང་། བྲག་དཀྲུག་དཀྲུག་གནང་གྲབས་བྱས་ཡོད། ར་ཆེན་རྩ་
 རྗེ་གྲགས་ཀྱིས་ངན་སྤྲུགས་བསགས་ཏེ་ས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་བཙུགས་པས་བསྐྱེད། འདུག་སྒྲོན་
 ཀྱན་དགའ་ལེགས་པས་དགའ་རོགས་ལྷ་སྟོང་བརྒྱ་མེད་ཉི་ཤུ་ཙམ་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་ནའང་ཁོ་ཆོར་
 སྤྲུག་ཀྱན་དང་འཆལ་པོའི་མིང་ཤས་འོང་རྒྱ་ལྟ་ཅི་སྟེ། ད་དུང་གཟི་བརྗིད་དང་རྩ་མཆར་ཆེ་བའི་
 ཆད་དུ་བརྗིད་ནས་ཀྱན་ལ་གསང་མཐོར་སྒྲོག །པཎ་ཏི་ཏ་ཤམ་ཐབས་སྒྲོན་པོ་ཅན་གྱིས། ཆང་
 དང་བྱུང་མེད་འབྲིག་པ་རིན་ཆེན་གསུམ། རིན་ཆེན་གཞན་ནི་རྩ་ཤིང་རིན་ཆེན་ཉིད། ཅས་དང་།
 སོ་བུ་ཞི་བ་འོད་གྱིས། སྒྲོར་བ་དར་བས། སྒྲོལ་བ་དར་བས་ར་ལྷག་ཉལ་ཐག་བཅད། ཅས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡུལ་ཁམས་ཀྱི་སོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཏེ་མོ་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲོར་བའི་རྩ་རྗེ་སྒྲོབ་
 དཔོན་ཡང་བྱོན་སྤྱོད་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ཡག་ས་དང་བཟང་ས་ནས་འབྲེལ་བཤད་བོད་བྱའི་ཨ་
 འབྲོག་འདྲ་བ་རེ་བསྒྲོན་རྒྱ་ཡོད་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྟེས།

ལན། པཎ་ཏི་ཏ་ཤམ་ཐབས་སྒྲོན་པོ་ཅན་ནི་ནང་པའི་གསང་སྤྲུགས་པ་ཡིན་མིན་དོགས་གཞི་ཡིན་
 ལ། དེ་འདྲིར་ཁྱུང་ནས་ཅི་བྱེད། དེ་སྐབས་རྫོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་ལས་གཞན་པའི་སྤྲུག་ལྟོང་
 མའི་ལྷགས་འཛིན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱན་ཡག་པོ་ཡང་མང་པོ་བཞུགས་ཡོད། ཡིན་ན་གསང་སྤྲུགས་
 འཆལ་བར་སྤྱོད་མཐན་ནི་ཏ་ཅང་མང་པོ་བྱུང་སྤང་ལ། དཔེར་ན་ཨར་ཆོའི་བན་དེ་བཙོ་བརྒྱུད་

སོགས་ཡིན་ལ། ལྷ་སྒྲ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་བོད་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཐུགས་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱུངས་པའི་
 ཡི་གེ་ལས། ད་ལྟ་ལས་ཟད་རྒྱལ་པོའི་བྲིམས་ཉམས་པས། རྫོགས་ཆེན་མིང་བཏགས་ཆོས་ལོག་བོད་
 ཏུ་དར། །ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སར་ཐོགས་པ། རྫོགས་པར་མིང་བཏགས་ཐུགས་ལོག་བོད་ཏུ་དར།
 དེ་ཡིས་རྒྱལ་ཁམས་ཡུང་སྟེ་འདི་ལྟར་གྱུར། སློལ་བ་དར་བས་ར་ལུག་དཔུལ་ཐག་གཅོད། སློར་བ་
 དར་བས་མི་རིགས་འཆོལ་པར་འདྲེས། གསུངས་པ་བཞིན་རྫོགས་ཆེན་མིང་བཏགས་པའི་ཆོས་
 ལུགས་བོད་ཏུ་དར་བ་དེ་དག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི་སྒྱུར་ཐུགས་དང་དེ་སྐབས་དར་བའི་གསང་
 ཐུགས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལུགས་དང་དེར་འཛིན་གྱི་བཟུན་འཛིན་ཚད་མ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ག་
 ལ་ཡིན་ཏེ་ཕོ་བྲང་ཞི་བ་ལྷ་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྤེང་བ། དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་
 ཐུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ། དཔལ་མཆོག་དང་པོའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སོགས་གསང་ཐུགས་མང་པོ་ཞིག་
 བསྐྱར་བ་མཛད་པ་སོགས་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་སྤེང་བ་ལ་བྱས་རྗེས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རྒྱ་མཚན་ཅུང་ཟད་རེས་ཐམས་ཅད་ནག་འབྱམས་ཏུ་བཏང་ན་ག་ལ་རུང་། འབྲུག་སྒྱུན་
 ཀྱན་དགའ་ལེགས་པས་དགའ་རོགས་ལྷ་སྟོང་བརྒྱ་མེད་ཉི་ཤུ་ཙུའ་བསྐྱེགས་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་
 ལུགས་ལ་བལྟས་ན་འབྲུག་སྒྱུན་ཀྱན་དགའ་ལེགས་པའི་མི་ལས་འདས་པའི་རྩུ་འབྲུལ་དེ་ཆོ་ལ་
 ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཆོད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཁོང་ལ་འགོ་བ་མི་ལས་འདས་པའི་དམིགས་
 བསལ་གྱི་རུས་པ་ཡོད་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚད་བཀག་ལས་འདས་པ་ལྟར་སྤང་བའི་བྱ་སྤྱོད་དེ་ཆོ་
 ཡང་དམིགས་བསལ་རེད། འབྲུག་སྒྱུན་ཀྱན་ལེགས་གྱིས་གཞོད་བྱས་པའི་གང་ཟག་འདི་ཡག་པོ་མ་
 སོང་བ་རེད་ཟེར་བ་གཅིག་ཁྱོད་ལ་མཚན་གཞི་གཞིག་རྒྱ་ཡོད་ན་ཞོག་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པའི་
 རུས་པ་མངའ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དག་ལ་ནི་བྱ་བ་ག་རེ་ཡིན་ཀྱང་
 ང་རང་ཆོ་ཐུན་མོང་གི་སློལས་འདས་པ་འབའ་ཞིག་རེད། དེ་མིན་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་མེད་
 བཞིན་ཡིན་པར་རྩུ་བ་དག་ནི་ཡག་པོར་སོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མེད། དཔེར་ན་གཙང་སྒྲ་ཏྲ་ནག་ཅན་
 དང་། ཡར་ཆོའི་བརྩེ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ལྟ་བུ་རེད། བོད་ལ་དེང་སྐབས་ཆོན་རྩལ་གྱི་ཤེས་རིག་
 ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་། རང་ཆོས་གསང་ཐུགས་ལ་ནི་རྒྱ་གར་དང་བོད་ལས་རྒྱས་ཆེ་བ་སྤྱི་ཡང་ཡོད་
 དཀའ། དེས་ན་དམིགས་བསལ་གྱི་རུས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་མི་ཞིག་ལ་སུས་ཀྱང་དེ་སྒྱེས་

བྱ་དམ་པར་འཛིན་གྱི་མ་རེད། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་ཏ་ཅང་བརྟམས་
དྲག་པའི་ལྷ་སྟངས་ཤིག་རེད།

ཆ་བོ། མདོར་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་པའི་ཚེ་མོ་གསང་ལྔ་གས་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་གྲུབ་པའི་ས་མཐོར་གཤེགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྟོ་སྟོད་ཅན་དེ་ཆོ་དང་། དེང་སང་འཛམ་
སྐྱིད་ཐོག་ཏུ་མི་གསོད་མེ་རྒྱག་གི་ལས་འགུལ་སྟེལ་མཁན་གྱི་འཛིགས་སྐུལ་དྲག་སྟོད་རིང་ལྷགས་
པ་གཉིས་པོ་ཀུན་སྦྲང་དང་ཀུན་སྟོད་གང་ལ་ཡང་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་དབྱེ་བ་འབྱེད་དཀའ་བ་ཞིག་
རེད་འདུག འོན་ཀྱང་འགྲེལ་བཤད་བསྟོན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཕན་བྱ་ཡོད་པ་ནི། ནང་པའི་གྲུབ་
ཆེན་རྣམ་པས་ཁོང་རྣམ་ཆོའི་ཞལ་གྱི་ནང་དང་ཕྱག་གི་འོག་ནས་ཤི་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཁོང་རྣམ་ཆོ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲེན་འགོ་བཞིན་ཡོད་གསུངས་པ་དང་། འཛིགས་སྐུལ་དྲག་སྟོད་པས་ཁོ་
པ་ཆོས་བསད་རིམ་བཞིན་ཁ་ཆེའི་ལྷ་མོ་ཨལ་ལས་འདྲེན་འགོ་བཞིན་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་འདི་རེད།
ལན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་པའི་ཚེ་མོ་གསང་ལྔ་གས་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་
པའི་ས་མཐོར་གཤེགས་པ་ཞེས་ཟེར་སྟངས་ལ་བརྟམས་ན། གྲུབ་ཐོབ་ཆད་ལྔ་དེ་ཆོ་ལ་ཟེར་བ་འདྲ་
བས། དེ་དག་ནི་གསང་ལྔ་གས་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་
ལེན་བྱེད་མཁན་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་རྣམ་པ་སྦྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེའི་གཞུང་རེད་ཟེར་ན་ཡང་མི་ཆོག་པ་
མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ས་མཐོར་གཤེགས་པའི་སྟོ་སྟོད་
ཅན་དེ་ཆོ་དང་། དེང་དུས་ཀྱི་འཛིགས་སྐུལ་དྲག་སྟོད་པ་གཉིས་ཀུན་སྦྲང་དང་ཀུན་སྟོད། ངོ་བོ་
རྣམས་ཀྱི་ཆ་ནས་འདྲ་དང་མི་འདྲ་དབྱེ་འབྱེད་ཞིག་བྱེད་ན།

ནང་པའི་ལྷགས་ལ་ཐོག་མ་བསྐྱལ་བྱའི་ཡུལ་དེ་དགོན་མཆོག་གི་བརྟན་པ་བཤིག་པ། སེམས་ཅན་
ལ་འཆོ་བ་བྱེད་པ་སོགས་གངས་ཀ་བརྩུ་བ་ཅིས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་སྟོ་སྟོད་
རྟོག་པ་བདུན་པ་ལས། ཟླ་པར། རྒྱུད། ༩ ཤ ༡༣༥ བ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟམས་པ་བྱེད་པ་
དང་། སྦྱ་མ་ལ་བརྟམས་པར་བྱེད་པ་དང་། དམ་ཆོག་དང་བྲལ་བ་དང་། ལྔ་གས་དང་རྒྱུད་ལ་བྱ་བར་
བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བ་འདི་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་བྱིར། ལྔ་གས་པས་སྦྱིང་རྗེས་གདུང་
བའི་ཡོད་ཀྱིས་གཞོད་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱར་བར་བྱོ། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བྱས་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་ནས་

ཚ་བ་ཆེན་པོར་འགོ་འོ། །ངས་རྒྱུད་གཞན་དུ་ཡང་བཤད་དེ། སློབ་དཔོན་ལ་ནི་སྟོན་བྱེད་དང་། །
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱར་བ་དང་། །ཐུགས་རྒྱུད་རབ་སྦྱར་ཡེ་ཤེས་ལས། །འབྲུ་བར་བྱེད་པའི་མི་གང་
 དག །དེ་ནི་འབད་ལ་གསོད་པར་བྱ། །ཡང་ན་གནས་ནས་གཡོ་བར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་རྩེ་མེད་
 པ་ཡི། །གཞན་ལ་རུང་རུང་བྱས་ན་ནི། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་ལས་དེ་ནི། །ཕྱིར་སྒྲིག་པ་ནི་འབྱུང་བ་
 འབྱུར། །ཞེས་དང་། །ལས་དང་པོ་པས་མངོན་སྟོན་བྱ་བ་ཡང་མ་གནང་སྟེ། །དུས་འཁོར་ལས། །གལ་
 ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་དག་ནི་ལས་ཀྱིས་ཤི་ན་སྐྱབ་པ་པོ་དེ་བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་སྤང་ཞེས་བྱ་ཞེས་དང་།
 དཔལ་མགོན་པོ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། །རྩི་རྩེ་སློབ་དཔོན་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །
 སངས་རྒྱས་བཟུང་པ་འཛིགས་བྱེད་པ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤང་བ་དང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་
 ལ་འཆོ་བ་རྣམས། །འདི་དག་ནག་པོ་ཆེན་པོས་སྒྲོལ། །སྤེལ་ར། །རྒྱུད། །ང་ཤ་ ༡༠༩ ར། །འདིར་གོ་དགོས་
 པ་ཞིག་ལ་དཀོན་མཆོག་གི་བཟུང་པ་བཤེགས་ཅེས་པ་ནི། །འགྲོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འབྱུང་གནས།
 །འགྲོ་བའི་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་སྐྱམས་ན་རིམ་བཞིན་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་
 །གདར་ཤ་བཅད་ཆོག་ལ། །འཆོ་མེད་ནི་བའི་ལམ་ལུགས། །སྟོང་ཉིད་དང་སྟོང་རྩེ་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ལྟ་བ།
 །ལུས་སེམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་ལུགས་སྟོན་པའི་ལམ་བཟང་དེ་སྟོན་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ལ་
 །འཆོ་བ་དང་། །དེས་བཟུང་པའི་ལམ་སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། །ས་
 རོལ་པོ་དེ་དེ་འདྲ་བའི་ལས་ངན་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་ལུལ་དེ་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཆང་ན་
 །ཡང་། །ད་དུང་བསྐྱལ་ཆོག་གི་མ་རེད། །ད་དུང་ཆ་རྒྱུན་འོག་མ་རྣམས་ཆང་དགོས་པ་རེད། །དེ་དག་
 མ་ཆང་བཞིན་བསྐྱལ་ན་བསྐྱལ་བའི་རྣམས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུང་དང་པོ། །གཉིས་པ།
 །གསུམ་པ། །བཞི་པ། །བདུན་པ་རྣམས་ཕོག་གི་རེད།

འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྤྱིམས་ལ་བསམ་སྟོབ་བཏང་ན་ཡང་། །སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་འཆོ་བ་དེ་
 འདྲའི་གང་ཟག་དེ་བསད་འོས་པ་ཞིག་རེད། །དེ་འདྲའི་མ་རབས་སྤྱིམས་འགལ་གྱི་ལས་བྱེད་
 མཁན་གྱི་མི་དེ་བསད་ན་དེ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་སྤྱིམས་ཆད་ཡོད་པ་པར་ཞོག །རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བྱས་
 རྩེས་ཅན་གྱི་མི་སྤྱོད་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གི་རེད། །ཡིན་ན་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལུལ་བསྐྱལ་བྱ་དེ་
 ལ་དེ་བསྐྱལ་འོས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཆང་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་བསྐྱལ་ཆོག་གི་མ་རེད། །གལ་སྟེན་བསྐྱལ་

འདྲེན་གྱི་རྒྱས་པ་མེད་ན། སླ་མེད་གྱི་དབང་བཞི་ལྟ་སྟངས་མཐན་ཞིག་ཡོད་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་
 ཅ་ལྷུང་ནམས་འབྱུང་བ་གསུང་ཡོད་རེད་ལ་དེ་མིན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དག་གི་ལས་སྦྱོར་གྱིས་བསྐྲུལ་
 བར་བྱས་ན་ཡང་རང་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཅ་ལྷུང་དག་འབྱུང་གི་རེད། འཇིགས་སྐྱལ་དྲག་
 སྦྱོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ནམས་གྱི་འཇིགས་སྐྱལ་བྱེད་སའི་ཡུལ་པལ་ཆེ་ཤོས་ནི། གནམ་གྱ། སྤྱི་སྦྱོད་
 འགྲུལ་འཁོར་། ཟ་ཁང་། འགྲོན་ཁང་ཆེན་པོ། སློབ་གྲ། ཁི་མང་པོར་འཛོམས་སའི་འདུ་ར་དག་ལ་
 ཡོད་པའི་ཉེས་མེད་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་ནམས་རེད།

བསྐྲུལ་མཐན་ནམ་གསོད་མཐན་གང་ཟག་གི་བྱུང་པར། རྒྱགས་གྱི་རྩི་རྩེ་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་བཅུ་
 དང་ལྔ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་གི་མ་རེད། བསྐྲུལ་འདྲེན་གྱི་རྟོགས་པའི་གདེངས་དང་ལྔ་པ་
 སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་པ་རོལ་པོའི་ལས་ངན་རྒྱན་གཅད་འདོད་པ། རྒྱས་པ་ཆེན་པོས་པ་རོལ་པོ་སྤྲེལ་
 མཚོན་ཆ་སོགས་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་དམིགས་པ་གཏད་པས་བསྐྲུལ་རྒྱས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་
 པ་རེད། འཇིགས་སྐྱལ་དྲག་སྦྱོད་པ་དེ་ཆོ་ལ་བསྐྲུལ་འདྲེན་གྱི་རྟོགས་པའི་གདེངས་དང་ལྔ་པ་
 པར་ཞོག སྐར་མ་ཁ་ཤས་ལ་བསྐྱད་རྒྱས་པའི་སེམས་གནས་ཙམ་ཡང་མེད་པ། རྒྱུད་ཞེ་སྤང་གིས་
 ཀུན་ནས་སྦྱང་ཏེ་གསོད་བྱེད་མེ་མདའ་དང་འབར་མདེལ་སོགས་གྱིས་པ་རོལ་པོ་དེ་གསོད་པར་
 བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད།

ངོ་བོའི་བྱུང་པར། གསང་རྒྱགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་ལྷགས་གྱི་བསྐྲུལ་བ་དེ་ནི་ངོ་བོ་འགོ་བ་སྤྲེལ་པོ་དོན་
 དུ་ཆད་མེད་པའི་སྟོང་རྩེས་ཀུན་ནས་སྦྱང་བའི་ལས་ཞིག་རེད་ལ། གཅིག་ཤོས་དེ་ནི་སྐར་རམ་
 སྐར་གྱི་ཆོགས་པ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཞེ་སྤང་གིས་ཀུན་ནས་སྦྱང་བའི་ལས་ཞིག་རེད། འདི་གཉིས་ལ་
 བྱུང་པ་དེ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ད་རུང་བྱུང་པར་མི་འདུག་དྲན་ན་ཐབས་ཤེས་མེད་དོ། །གལ་སྲིད་
 གནའ་ནས་ད་བར་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱགས་ལ་ཁ་གཡར་བའི་གྲུབ་ཐོབ་རྩུན་མ། སླ་མ་རྩུན་མ་རང་
 འདོད་གྱི་ཆེད་དུ་གང་དྲན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཐན། བསྟན་པའི་སླ་བཙོང་། དགོན་མཚོག་གི་རྐང་
 འདྲེན། ཡུལ་ཁམས་ཁྲག་བཞིན་དུ་དཀྲུག བྱམས་སྟོང་རྩེའི་དྲི་མ་དང་བལ་བ་དེ་ཆོ་ལ་ཟེར་བ་
 ཡིན་སྟམ་ན་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་རུང་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། འཇིགས་སྐྱལ་དྲག་སྦྱོད་པ་དང་སྦྱར་ན་རུང་
 ཟད་ཐལ་ཆེས་སོ། །ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་མིན་པ་གོང་དུ་རྩི་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ས་

མཐོར་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་དེས་ངས་རྒྱས། །

དེས་ན་གསང་ཐུགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྒྱུར་སྒྲོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ནི། རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་སྤྱོད་པའི་སྒྲོལ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྒྲོལ་དཔོན་ལྷ་ལྷ་དེ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྱུར་དུ། ལས་དག་
གང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས། །གང་དང་གང་དུ་འཆིང་འགྱུར་བ། །ཐབས་དང་བཅས་ན་དེ་ཉིད་
ཀྱིས། སྤྱིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་འགྱུར། །སེམས་ཅམ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར། །འབྲས་བུ་རྣམ་
པར་དག་པར་འགྱུར། །འདི་དག་གི་ཉམ་ཏུ་རྒྱས་པར་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གསལ་བར་བསྟན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རེད། །ལྷ་འདིའི་དོན་གྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གསང་
ཐུགས་ཀྱི་ལྷགས་ཞེས་པ་མདོ་ལས་བརྒྱལ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ལྟ་བ་དང་སྒྱུར་བ་གང་ཡང་
ཡོད་དཀའ།

དེ་བཞིན་ཁ་ཆེའི་ལྷ་ཏུ་བཞག་པའི་ཨལ་ལྷ་དེ་བྱོད་རང་གིས་མོ་རྒྱུད་ཡིན་པ་ག་འདྲ་བྱས་ནས་
ཤེས་བྱུང་། །ཁོ་རང་ཆོས་བཞག་པའི་ཨལ་ལྷ་འི་བྱུད་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ནང་ཆོན། །བྱུད་ཆོས་བརྒྱད་པ་
སྒོལ་ལྷགས་ལས་འདས་པ་དེས། ལྷ་དེ་མི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྣམ་གཞག་རྩ་བ་ནས་བཤེག་པ་རེད།
ཞིབ་ཆ་ཨལ་ལྷ་འི་བྱུད་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་སྟོན་དང་། མདོར་ན་ཁོ་རང་ཆོའི་ཨལ་ལྷ་དེ་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཁོས་བྱབ་ཀྱང་། །ཁོ་དངོས་པོ་གང་དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་
ལགས། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གནའ་མའི་གཏམ་དཔེ་ལ། ལྷ་པོ་སྤྱོད་པ་ཉུང་ན་མཛོས་ཞེས་པའི་
གདམས་ངག་དེ་སྟོང་གི་དཀྱིལ་དུ་བཞག་ན་མཛོས་པར་གདའོ། །ཨལ་ལ་མི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་
ནས་བཤད་ཆེ་ན། །ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བྱེད་འོངས་མི་ཤེས། རྒྱ་མཚན་ཨ་ཕྱི་སྟན་སྟན་
Afghanistan ནང་དུ་ཡོད་པའི་སྟོན་པའི་དོ་སྤྱོད་ཆེན་མོ་དེ་བཤེག་སྐབས། །ཁོ་ཆོས་ཟེར་རྒྱུ་ལ། ང་
ཆོའི་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་ཨལ་ལ་གཟུགས་སུ་ཡོད་མ་རེད། །འདི་དག་ནི་གཟུགས་སུ་དང་
བཅས་པ་རེད་ཅེས་པའི་ཁ་བྱང་བསྐྱགས་ནས་བཤེག་པ་རེད། དེས་ན་འཇིགས་སྐལ་དག་སྒྱུར་
པའི་སྒྲོགས་ལ་ཡང་གཟབ་གཟབ་མཛད་རོགས། །འདི་ནི་ང་རང་གཉིས་གྲུ་ས་གཅིག་ནས་དོན་པ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནང་ཁུལ་གྱིས་སྐད་ཆ་ཡིན། ༩་༩།

ཆ་བོ། དོན་འདི་དག་ཁོ་བོས་གསང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་དཔང་དུ་བཞག །ཚུང་

མེད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་དཔེ་རྩ་བཟུང་ནས་སྤྲས་པ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་
 རྒྱགས་ལ་མི་མོས་པའི་དབང་གིས་གཞི་མེད་ཀྱི་སྐྱར་འདེབས་དང་། གསང་རྒྱགས་འཆལ་བར་
 སྦྱོད་པའི་མི་ངན་ཁ་ཤས་ཀྱི་བྱ་སྦྱོད་བག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་རྫོགས་ནག་འབྱམས་སུ་
 བརྩིས་པ་གཏན་ནས་མིན་ཏེ། མི་བདེན་སྟམ་པའི་མི་ཡོད་ཆེ་ཁོ་བོ་དང་སྟན་དུ་བཤོ་སྤང་གི་ལམ་
 ནས་བདེན་རྩུན་བརྟན་ཤ་གཙོད་པའི་ལས་སུ་ཞུགས་མཛོད་དང་ད་གཟོད་ཏ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །
 ལན། འོན་ཏེ་དག་ཁོ་བོས་ཀྱང་གསང་རྒྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་མེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་དཔང་དུ་བཞག །
 རྩོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་མང་པོའི་རྣམ་ཐར་དཔེ་རྩ་བཟུང་ནས་སྤྲས་པ་ཡིན་གྱི། རང་
 ཉིད་རྒྱགས་ལ་མོས་པའི་དབང་གིས་སྒྲོ་འདོགས་བྱས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། མི་བདེན་སྟམ་
 པའི་མི་ཡོད་ཆེ་ཁོ་བོ་དང་སྟན་དུ་བཤོ་སྤང་གི་ལམ་ནས་བདེན་རྩུན་བརྟན་ཤ་གཙོད་པའི་ལས་
 སུ་ཞུགས་མཛོད་དང་ད་གཟོད་ཏ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །

གལ་སྲིད་བྱིད་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་ཕུལ་བྱང་གི་ཀུན་སྦྱོད་ཅན་དང་།
 མི་རིགས་ཀྱི་ཆེས་རྒྱབས་ཆེ་བའི་མི་དེ་མཇལ་བསམ་ན།
 སྤང་པོའི་དུག་ལྷག་གོན་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་འདི་ལ་སྟོས་དང་།
 ཁོང་ཉིད་ནི་ང་ཆོ་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྲན་མེད་པ།
 རྒྱབས་ཆེ་བ། ཆེས་ཚ་ཆེ་བའི་མི་དེ་རེད།
 ཁ་ཆེའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྟན་ངག་པ་ཆེན་པོ། ཨ་ཕོ་ཏྲ་ཨེ་ཐེ་ནི།

ཚད་མའི་ལུགས་ཀྱི་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་རྣམ་བཞག་ལ་དབྱུང་པ།

ཚ་བ་མདའ་སྒྱུག མཁས་བྱུང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་སོགས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། མདོ་
ལུང་བ་བྱུར་རེ་དྲངས་ནས་ཚད་མ་རིག་པའི་ཁྱད་སྤངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་གཏུག་ཅི་ཐུབ་
མཛད་ཡོད་ཀྱང་། གསུང་རབ་གང་དུ་ཡང་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། ཏྲགས་
ཡང་དག་དང་ཉར་སྒྲུང་གི་རྣམ་དབྱེ་གསལ་པོར་མ་གསུངས་ཤིང་། མཚན་གཞི་ཙམ་ནི་འཇིག་
རྟེན་འཆོ་བའི་ཁྲོད་དུ་འདྲ་ཡོད་པས་ཁྱད་སྤངས་སྲུ་མི་འགོ།

ལན། འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། སྡེ་དགེ་པར་མ། ཅ ༥ ༥
རིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྷོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་
དང་། འཐད་པས་སྒྱུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་འོ། །དེ་ལ་ལྷོས་པའི་རིགས་པ་
ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་
གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷོས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་འཛོལ་པའམ། འགྲུབ་པའམ།
སྒྲེས་པ་རྣམས་ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་
བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོའི་ཤེས་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྱུབ་པ་
དང་། ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་
འཐད་པས་སྒྱུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་
པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྡོ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་
པའི་མཚན་ཉིད་ནི་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ལྡོ་པོ་དག་གང་ཞེ་ན། དེ་
མདོན་སྲུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་མདོན་སྲུམ་དུ་དམིགས་པའི་

མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དབེ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །
 དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ཉིད་དང་།
 ཚེས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་
 དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ལས་དགེ་བ་དང་། མི་
 དགེ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དེ་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པར་རིགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་གནས་
 པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་རྗེས་སུ་
 དཔག་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པའི་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་
 དང་། ས་རོལ་དག་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འབྱོར་བ་དང་། ཆུད་པ་
 དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་
 དབེ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་
 རིགས་ཀྱི་དབེ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་
 པའི་བྱུར་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་གཏན་ལ་
 དབབ་པར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟླ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ནི་
 བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་
 གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མཚན་ཉིད་

རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གིས་རིགས་པ་བརྟག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་
 བསྟེན་པར་བྱའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་མཆོད་ཉིད་རྣམ་པ་དུས་རྟོགས་པར་
 བགྱིལ་གས། འཇམ་དཔལ་ལྷན་ཏེ། གང་སུ་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན། འཇིག་རྟེན་དུ་ཐམས་ཅད་
 མཆོད་པ་ཉིད་དུ་སྦྱར་རྣམ་པར་གྲགས་པ་དང་། སྦྱོར་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོད་སྒྲུབ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་
 ལྷན་པ་དང་། རྟོགས་བརྒྱུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཙོད་པ་དང་། མི་
 འཇིགས་པ་བཞིས་ཆོས་སྟོན་པའི་དེའི་ཆོག་ལ་ཕས་ཀྱི་ཤོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀལ་དུ་མེད་
 ཅིང་བརྟུན་དུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྟུན་པ་སྤང་ཞིང་དགེ་སྦྱོང་བཞི་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་དང་། མཆོད་དང་། ཐེ་
 ཙུག་གཙོད་པ་དང་། བཀལ་དུ་མེད་ཅིང་བརྟུན་དུ་མེད་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དམིགས་པས་ཐམས་
 ཅད་མཆོད་པའི་མཆོད་ཉིད་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཐད་པའི་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་
 མངོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆོད་མ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཆོད་མས་
 མཆོད་ཉིད་ལྔ་པོ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཆོད་ཉིད་རྣམ་པ་
 བདུན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཆོད་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གཞན་
 དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཆོད་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཆོད་
 ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཆོད་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དང་
 ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་མཆོད་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་མ་སྦྱབ་པའི་མཆོད་ཉིད་དང་། ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 པར་མ་དག་པ་བསྟན་པའི་མཆོད་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཆོད་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལས་དང་ཆོས་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མཆོད་ཉིད་མི་
 མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཕན་ཚུན་མཆོད་ཉིད་མི་མཐུན་
 པར་ངེས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་
 ནོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་ལ་དེ་ལས་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཆོད་ཉིད་དཔེ་དང་
 བཅས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཆོད་ཉིད་ཡོད་པས་ངེས་ན་དེ་སྦྱབ་པར་

བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལས་
 གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་ན་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རིགས་པས་བརྟག་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཕྱིར་བཟུན་པར་མི་
 བྱའོ། །དེ་ལྱང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མ་དག་པར་བཟུན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་།
 མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཞུང་འདི་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་གཟིགས་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོད་མ་དང་ཆོད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་གི་
 རྣམ་གཞག་གསུངས་འདུག་དང་མི་འདུག་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གསུང་རབ་གང་དུ་ཡང་
 སོགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནི་ཁོ་རང་གི་ལག་མཐིལ་ནང་དུ་གང་ཡོད་ཅམ་དུ་གོ་བ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
 མཚན་གཞི་ཅམ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་འཆོ་བའི་ཁྲོད་དུ་ཡང་ཡོད་པས་ཞེས་པའི་ཅམ་སྤྲོས་གང་
 གཅོད་པ་རེད། འཇིག་རྟེན་པའི་འཆོ་བའི་ནང་དུ་མེད་པའི་ཆོད་མ་རིག་པའི་མཚན་གཞི་གང་
 ཞིག་ཡོད། ཡོད་ན་ཞོག་དང་། མེད་ན་མཚན་གཞི་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྤྲོས་ལ་རྣམ་གཅོད་གང་ཡང་
 མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམ་མཁྱེན་སོགས་ཀྱང་ཆོད་མའི་མཚན་གཞི་ཡིན་
 པས་མི་སྟོན་སྟམ་ན། སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཁྲོད་ལ་མི་རུང་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 རྣམ་མཁྱེན་ཁས་མི་ལེན་པས་སོ། །

ཆ་བོད། དེས་ན་རིག་གཞུང་འདི་ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་གསུལ་རིག་པ་ཅན་པའི་ཁྲོད་དུ་རང་གྱི་བྱུང་བ་ཅིང་།
 ཕྱིས་སུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཁས་པ་ཆོས་རང་ལུགས་བྱུང་དུ་ཕྱིས་པར་གྲགས་པ་ཉིད་དོན་ལ་
 གནས་སོ་སྟམ།

ལན་ེ། འདི་ཡང་རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་ཆ་རྣམས་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་མ་ཕྱིས་པ་པན་ཚུན་བསྐྱེད་
 ལེན་བྱེད་སྒོལ་ཡོད་པ་བཞིན། ཇེས་མ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་འཐའ་འཇིན་པ་རྣམས་

གྲིས་རང་གི་སྒར་ཡོད་ཀྱི་ཚད་མ་རིགས་པའི་སྒང་གཞིའི་ཐོག་ཕུ་སྟེགས་རིག་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་
རིགས་པའི་གཞུང་གི་ལེགས་ཆ་སྒངས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་སྒྲས་ན་ན་བར་འགྲོ་བའི་སྐད་ཆ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཕུ་སྟེགས་རིག་པ་ཅན་པའི་སློབ་དཔོན་དག་གི་
འདོད་ཚུལ་ལ་ཞིབ་བཟུང་བྱས་ན་ཉ་གོ་བ་འགྱུར་རོ། །

ཆ་བོ། རོ་བོ་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། རིག་
གཞུང་རང་ངོས་ནས་བཤད་ན་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན། ཕྱི་བ་དང་ནང་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་
རྒྱ་མེད།

ལན། ཚད་མ་རིག་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རྒྱང་
བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ད་དུང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་
ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆ་བོ། འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒང་གི་མདོ་ཡི་མཚད་བཟོད་ལ་རྣམ་འགྲེལ་མཁན་པོས་
ཚན་པ་ལོགས་སུ་བཅོས་ཏེ་རྒྱས་བཤད་གནང་བ་དེ་ནས་བཟུང་། སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་
མ་རིག་པའི་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱང་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱར་ཏེ་དོན་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱ་
སྟོང་གས་གཉིས་ནི་དེའི་ལག་ཆ་རྩ་ཁྱུར་པ་རེད།

ལན། སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་ལ་ཚད་མ་རིག་པའི་ཁ་ཕྱོགས་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་ཁྱུར་བ་དེ་
ཡང་རྣམ་འགྲེལ་མཁན་པོ་ནས་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
ཕྱིས་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྷང་དག་ལས་ཤེས་རུས་ལ།
སྟོང་གས་གཉིས་དེའི་ལག་ཆ་རྩ་ཁྱུར་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེན་དེ་ཡང་
གཙོ་བོ་སྟོང་གི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་གས་རབ་དང་། དུན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་
ཡར་རྒྱས་ཇི་ལྟར་གཏོང་ཚུལ། ཡར་རྒྱས་བཏང་ན་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པ་ལ་མི་བསྐྱ་
བའི་ཤེས་པ་འབྱུང་ཚུལ། མི་བསྐྱ་བའི་ཤེས་རབ་དེའི་རོ་བོ། དབྱེ་བ། དེ་ཕྱན་མཁན་གྱི་གང་ཟག་
དེ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལྷགས་སྟོན་པ་ལ་ཚད་མ་གྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས།
སྒྲིངས་པ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་། བཟོད་ངས་སོགས་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་འདོར་

རུང་ཡིན་ཚུལ་སོགས་བཤད་པས་སོ། །དེ་ཙམ་བསྟན་ཀྱང་དེ་སྒོ་རིག་ཡིན་པའི་གོ་མི་ཆོད་ན། གོ་
ཆོད་མཐན་གྱི་སྒོ་རིག་དེ་ཁུར་ཤོག་དང་ག་ལེར་བཟྭ་ཆོག དེ་བཞིན་རྟགས་རིགས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་
འགལ་འབྲེལ་གཉིས་དང་དེ་གཉིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྒྲིག་གི་གོ་རིམ་དེ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་
སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་བསྟན་རྒྱ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་རྟགས་རིགས་དེའི་ལག་ཆ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་
འཐད་དཀའོ། དེས་ན་སྒོ་རིགས་དང་རྟགས་རིགས་ཟེར་བ་དེ་ཐོག་མར་ག་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར། དེའི་
ངོ་བོ་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དེ་གང་ནས་འབྱུང་སོགས་ལ་རིམ་བཞིན་རིགས་པས་གདར་ཤ་བཅད་
པར་སྒྲོའོ། །

ཆ་བོ། སྐབས་འདིའི་དབྱུང་བྱ་ཡང་ཆོད་མ་རིག་པ་དངོས་དེ་མིན་པར་ཆོད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་
དེའི་ནང་དོན་ཏེ་ཆོས་ལུགས་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཁ་ཅིག་ཡིན། དེ་ལ་ཐོག་མར་
དབྱུང་འོས་པ་ནི་སྐྱེ་སྤང་གི་སྐྱོར་འདི་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ལུགས་པ་ལ་
རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། གལ་སྤྱང་མེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་སྤང་གི་ཆོས་
ལུགས་པ་ལ་མོ་ཆེ་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་ཆར་སོང་བ་རེད།

ལན། ཆོས་ལུགས་པ་དང་། ཆོས་མེད་སྤྱོད་བ་དག་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་ཡོད་མེད་དེ་གནའ་ནས་ད་བར་ཚུད་
པའི་གཞི་ཡི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། ནང་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཆ་མཚོན་ན། གྲུབ་མཐའ་བཞི་དང་། ཐེག་པ་
གསུམ་སོགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་པ་ལ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་རྩ་བ་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་
རྣམ་གཞག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྤྱང་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་
སུ་ཐག་ཆོད་ན། ཆོས་ལུགས་པ་དག་ལ་དེ་ལས་རྒྱལ་ཁ་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་དགོས། རྒྱ་མཚན་ཆོས་
ལུགས་པའི་རྩ་བའི་སྒྲོམ་གཞི་ཚུགས་པ་རེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་གྲུབ་མཐའི་དེའི་ལྟ་བུའི་གཞི་
སྒྲོམ་རྩ་བ་ནས་ལོག་པ་རེད། དེས་ན་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་ཡོད་པས་ཆོས་ལུགས་པ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་མ་
ཡིན་ཞིང་། སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་མེད་པས་ཆོས་ལུགས་པ་གཞི་རྩ་ནས་ཆར་འགྲོ་བའི་སྐྱད་ཆ་འདི་ལ་
གཞིགས་དང་མདའ་སྟུག་དང་པོ་ཞིག་ཡིན་མིན་ཏེ་གོ་འོང་།

ཆ་བོ། གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་ཁས་མི་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞིག་བྱུང་སྐྱུང་ཡོད་པ་
དེའི་མིང་འདོགས་ལ་རྒྱང་འཕེན་པ་ཟེར། གྲུབ་མཐའ་དེ་ཐོག་མར་དྲང་སྔོང་ཕུར་བུས་དམག་

འབྲུག་གི་ཆེད་དུ་སྨྲ་ཡུལ་དུ་སློལ་གཏོང་ཅིང་། དེ་རྗེས་དྲང་སྟངས་འཇིག་མིག་གིས་འདོད་སྟེང་གི་
 ཆེད་དུ་མི་ཡུལ་དུ་དར་སྟེལ་བཏང་བ་རེད་ཅེས་ཤོད་སྟེལ་འདུག །སྨྲ་ན་མས་ཀྱིས་རང་ཉིད་གང་
 བས་ཤི་འཕྲོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་དང་། འདི་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཏེ་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་
 དག་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས་གསལ་གསལ་ཐིང་ཐིང་མཐོང་བར་བཤད་ཡོད་པས་
 དེར་དྲང་སྟངས་ལུས་ལུའི་ཆད་ལྟའི་གྲུབ་མཐས་ཁ་ལོ་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་སྐྱབ་བཅ། དྲང་སྟངས་འཇིག་
 མིག་དང་ཁོའི་བྱ་མའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡ་རབས་བཟང་སྟོང་གི་ཐད་ནས་སྤངས་འཛིན་བྱས་
 ཡོད་པ་ལས། སྐྱེ་སྟེང་དང་ན་མ་སྟོན་ཁས་ལེན་མིན་ལ་རག་ལས་མེད། འདི་ཙམ་ལ་ཡང་རྟོག་
 དཔྱད་མེད་པར་རང་སྤང་གང་ཤར་གྱིས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དམའ་འབེབས་དང་ཁྱད་དུ་གསོད་
 རྒྱུ་བྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་དྲང་པོ་མིན་ཞེས་གསལ་སྟོན་བྱས་པ་ཁོ་ནའོ། །
 ལན་། ཁྱོད་རང་གིས་དྲང་སྟངས་འཇིག་མིག་དང་བྱ་མའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡ་རབས་བཟང་
 སྟོང་གི་ཐད་ནས་སྤངས་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ་གང་ནས་ཤེས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཡ་རབས་བཟང་སྟོང་
 ནི་ངེས་པར་ཅན་དུ་མི་ཆོས་སམ་སྟེ་ཆོས་གང་རུང་གི་སྟེ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་ལ་གཞི་བཙུག་ཡོད་ལ།
 གལ་སྟེང་མི་ལ་དེ་འདྲའི་སྟེ་བའི་རྒྱབ་རྟེན་ཞིག་མེད་ན། ཡ་རབས་བཟང་སྟོང་ཟེར་བ་དེ་ཡང་
 འོང་དགའ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་བདེ་མི་ཡི་རང་གཤེས་ཡིན་པར་མ་བཤད་དམ། རྒྱུ་འཕེན་པ་
 ཁོ་རང་གི་གཞུང་ལས། རང་གི་བྱ་མ་དང་ནི་རྒྱུང་མ་ལ། མཛེས་མ་ལེགས་པར་སྟོང་ཅིང་བཟའ་
 བ་གྱིས། །ལུས་མཆོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་དབང་། མ་ཤི་ཆོ་ན་དགའ་མགུར་སྟོང་། ཤི་ན་དེ་
 ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། །ལུས་ཀྱང་ཐལ་བ་བཞིན་སོང་བས། །སྐྱར་སྐྱེ་བ་སྟེ་ག་ལ་ཡོད། །ཀྱེ་མ་མང་ཐོས་
 གང་སྐྱབ་བ། །དེ་ནི་སྤྱང་གི་འཇིག་དང་མཚུངས། །ཞེས་དང་། མཛེས་མ་ལེགས་པར་སྟོང་ཅིང་བ་
 བར་གྱིས། །ལུས་མཆོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འགྱུར། །ལུས་འདི་ཆོགས་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་
 རྟེ། །འཇིག་གམ་སོང་བ་སྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སོགས་འབྱུང་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་འགྲུབ་པར་
 ཤིན་ཏུ་དགའ། དེ་བཞིན་རང་སྤང་གང་ཤར་གྱིས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སོགས་ནི་མི་གཞན་གཟུར་
 གནས་ཀྱི་ཁ་ནས་བྱུང་ན་གདམས་ངག་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་
 དེ་འདྲའི་བོ་བ་ཞིག་རྟེན་གྱི་མི་འདུག་ལགས།

ཚ་བོ་ ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་འབྲས་དང་རྩིས་དཔག་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ལྷན་ཆ་མེད་དང་
 དབྱུགས་རྟག་པར་འདོད་པ་སོགས་མེད་སྤྱིའི་ལྷ་གྲུབ་ཆག་རོ་འགའ་ཞིག་ཆེད་དུ་བསལ་ཏེ། དེར་
 དགག་སྐྱབ་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པ་ཞིག་གནང་འདུག་པ་སྐབས་དེའི་ཕྱོགས་ལྔ་དེ་ཚོར་ཕྱན་བྱ་རེ་སོང་
 ཡོད་ཤས་ཆེ། སྤྱིར་ནི་རིགས་པ་པལ་མོ་ཆེ་ཅིང་རྒྱལ་གནད་མ་ཟེན་པ་འབའ་ཞིག་ལས་བསྐྱབ་བྱ་
 ལ་ངས་ཤེས་འདེན་པ་དག་ལྟ་ཅི་སྟེ། ད་རེས་ཏྲིག་ཙམ་འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་གསུངས་སོང་སྟེ་
 པའི་དོན་འབྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་རྒྱས་ཤིག་ཀྱང་པལ་ཆེར་མེད་པའི་ཚོད་རེད། དཔེར་ན། ལྷན་
 ལས་སེམས་སྐྱེ་ན་ལྷན་ཡོངས་རྫོགས་ལས་སྐྱེའམ། ཆ་ཤས་རེ་རེ་ལས་སྐྱེ། ཡོངས་རྫོགས་ལས་སྐྱེ་ན་
 མཚུབ་མོ་ཆད་པའི་མི་ལ་སེམས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཆ་ཤས་རེ་རེ་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱལ་གྱི་གངས་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཀྱང་མང་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བསམ་གཞིག་གནད་ལ་ཡེ་ནས་མ་འགྱུར་བ་དང་།
 ལྷན་སེམས་གྱི་ཉེར་ལེན་ནམ། ཡང་ན་ལྷན་སེམས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་ཤི་བའི་རོ་ལ་ཡང་
 སེམས་གནས་དགོས་པར་ཐལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དོན་མེད་ཁ་བྲལ་འཇལ་བ་ཙམ་དང་། ལྷན་སེམས་
 གཉིས་ལ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ན་ལྷན་ཅི་ཙམ་རྒྱགས་པ་ན་སེམས་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་གསལ་
 ཞིང་རྒྱས་པར་ཐལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་ལམ་སྐབས་བདེ་ཐག་ཆོད་པ་དང་། ལྷན་སེམས་གཉིས་
 པོ་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ན་སེམས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཐོག་ནས་མཐོང་ཐུབ་པར་ཐལ།
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱབ་འབྲེལ་ངས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་གི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་ན་དུག་
 གིས་ཤི་བའི་རོ་ལ་དུག་སེལ་བྱས་ཆོག་གསལ་རིག་སྒྲར་ཡང་སྐྱེ་འོང་བར་ཐལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མཐའ་
 དབྱུང་ཡག་པོ་མ་བྱས་པ་སྟེ་རིགས་ལམ་མང་ཤོས་འདི་དང་འདི་འདྲ་ཤ་སྟག་རེད་བཞག
 ལན། འདི་དག་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་མེད་ནི་གནའ་དང་གི་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུན་སྦྱར་
 ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཆོག་བཞག་པའམ་གཞག་གི་རེད། དེ་བཞིན་རིགས་པ་
 དེ་རྣམས་དེ་སྐབས་དངོས་སྤྱད་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་ལ་སོང་བས་སོང་གོ་ཆོད་དེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོག་དེ་
 དེ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཞེ་ལ་མ་དཔན་པ་ཞིག་སྤྱོད་ཆོག་དུ་བཞག་ནས་དེ་དག་ལ་ལན་
 བཏབ་ན་ཆར་གཅད་གྱི་གནས་ལས་གང་ཡིན། མ་ཟད་དེའི་སྒྲར་ལ་མ་འོངས་པ་མི་རྣམས་ཀྱིས་
 དཔན་ཆད་དང་བཤད་ཆད་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཆོག་དུ་བཞག་ནས་དགག་དགོས་

ན་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པའི་མི་ཚོ་གང་པོས་ཀྱང་འདང་ཐུབ་པ་དགའ། དེས་ན་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པས་
 རྩོམ་ཚིག་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་སྟེ། ལོག་པའི་ལམ་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། །དེ་དག་འདྲིར་ནི་སྟོབས་ལྡན།
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། དེ་བཞིན་དེ་སྐབས་དེ་དག་གི་ངོ་ལ་སོང་ཡོད་ན་དེ་དག་ཆག་རོ་
 ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ལྷ་ཚུལ་ཡིན་ན་སྔ་མོལ་
 དེའི་ངོ་ལ་ཆག་རོ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆག་རོ་ཡིན་པ་ཤེས་བཞིན་ད་དུང་གྲུབ་མཐའ་དེ་
 འཛིན་ན་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་མ་རུང་བ་ལས་མ་འདས་ལ། དཔལ་ལྷན་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི་ཆག་རོ་
 འགོག་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འདྲ་སྟེ། མཁས་དབང་དགེ་ཚེས་ཀྱི་ལེགས་སྦྱར་བང་མཛོད་
 གཅེར་བུ་བའི་པར་ཉ་རྒྱལ་བའི་དཔའ་བོ་བྱ་བས་མཛོད་པའི་བསྟན་བཅས་རིག་པའི་སྟེ་མ་ལས་
 སྟོབས་དཔོན་ཕྱོགས་སྦྱར་བྱས་ནས་དགག་པ་བཛོད་པའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ལས། དེ་སྐད་
 རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡི། །སྟོ་ཡི་མཚན་ཉིད་སྟེ་འདོད་དེ། །མཁས་པས་འཇིག་རྟེན་ཟིལ་གཞོན་པ། །སྟོ་
 ལྷན་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡི་སོགས་གསུང་ལུགས་དང་། བྱོད་རང་གིས་སྐབས་ཤིག་ལ་མཁས་པར་
 བརྟེན་བའི་ཨ་མ་འདོད་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་རང་གིས་ལེགས་སྦྱར་བང་མཛོད་ལས། འཇམ་གླིང་
 མཁས་པའི་གཙོ་བོར་སྟོབས་དཔོན་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཞེས་གསུང་ལུགས་ལ་བལྟས་ན་བྱོད་ཀྱིས་ལབ་
 པ་ལྟ་བུས་ཆག་རོ་རྒྱང་པ་འགོག་མཁན་ཞིག་དང་། མ་ངེས་པ་རྒྱང་པ་ལབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་མི་
 རྒྱང་ལ། དེས་ན་འབྲོག་པ་ཞིག་གི་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ལ་ནི་བྱིས་པ་ལ་དགའ་བའི་སྦྱང་གཏམ་ཐུང་
 ཐུང་ཞིག་གི་རིན་ཐང་བཞག་ཚོགས། བྱོད་ལྟར་ན་ཕྱོགས་སྔ་དེ་དག་གི་ངོ་ལ་ཐུན་བྱ་རེ་མ་གཏོགས་
 སོང་མེད་པས་སོང་ཡོད་པའི་ཆ་ཐུན་བྱ་དེ་ལས་སོང་མེད་པའི་ཆ་ཤས་གཞན་དག་དེ་ཚོ་གང་
 ཡིན། དེ་ནམས་ཀྱི་དེ་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པ་བཤད་རྒྱ་རྗེད་སོང་བ་བྱོད་ཀྱི་དེ་སྐབས་
 རིགས་སད་ནས་དྲན་པ་རེད་དང་ག་རེ་ཡོད། སྦྱིར་འདི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པ་མང་ཆེ་ཤོས་དག་ནི་
 མཐའ་བཅད་ནས་དགག་པ་དང་སྦྱིར་དག་ལས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གཏོན་འདུག་པས་སྔ་
 མོལ་ལ་སྟོན་བཛོད་པ་ཡིན་ན་དེའི་རྩོག་ཕྱོགས་དེ་སྟོབས་དཔོན་རང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་རྒྱ་རེད་
 དྲན་པ་ཡང་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་སྟོང་བསམ་ཡིན་ནོ། །

ཆ་བོད་ མེ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ཤུགས་ཆེར་འབར་ན་དུ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་དྲག་ཏུ་འཕྱར་མི་དགོས་པ་

བཞིན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བྱིན་ཆད་མཐའ་གཅིག་དུ་འཕེལ་འབྲིབ་རྗེས་སུ་འགོ་
ཚྭ་ཡོད་མི་དགོས།

ལན། སྤྱིར་རྒྱ་འབྲས་ཙམ་ལ་འཕེལ་འབྲིབ་མཐའ་གཅིག་དུ་འགོ་ཚྭ་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་། མེད་
སྤྱི་བའི་ལྷགས་ལ་ལྷས་དང་སེམས་ནི་ལེན་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་འཕེལ་
འབྲིབ་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་ཚྭ་བྱེད་དགོས། མེ་དུ་གཉིས་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་།
ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་སུས་ཀྱང་མི་འདོད། དེས་ན་འདིར་མེ་དུའི་དཔེ་བཞག་པའི་དབང་དུ་
བཏང་ཡང་བུད་ཤིང་དང་མེའམ། ཡང་ན་བུད་ཤིང་དང་དུ་བ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
འབྲས་ལ་བཞག་ན་ཆོག་པ་མ་གཏོགས་ཁྱོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་མེ་ནི་དུ་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
ཡིན་གྱི་མེ་ཡི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མིན་ནོ། སྤྱི་ལོ་ཆད་སྤྱི་བའི་ལྷགས་ལ། ཉེར་རྒྱ་ལྷས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
ཆོགས་པ་ལས་ཉེར་འབྲས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་དང་། ཉེར་རྒྱ་བུད་ཤིང་ཆོགས་པ་ལས་ཉེར་འབྲས་
མེ་འབྱུང་བ་བཞག་ན་ཤིན་དུ་འཐད་ལ། དེ་མིན་མེ་དུ་ཙམ་ལ་བཞག་ན་མེད་སྤྱི་བའི་བྱུང་མཐའ་
ལ་ཕན་མི་ཐོགས་པ་མ་ཟད་གཞོད་པ་ཡོད་དོ། དེས་ན་ཕན་བཏགས་འདོགས་ཀྱིས་གཞོད་མ་སྐྱལ་
ཅིག

ཆ་བོ། ལྷས་སེམས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་བྱང་འདུ་འབྲེལ་མེད་པས་མ་
བྱུང་བ་ནི་ལྷགས་གོང་དང་དེའི་དམར་འབར་བ་ནང་བཞིན་རེད།

ལན། ལྷགས་གོང་དང་མེ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ་དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་
ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱུ་ལ་རང་སྤྱི་མདོའི་ནང་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་
འཐད། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཆམ་པ་ཕོག་སྐབས་དང་ཆ་བ་རྒྱས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་བྱང་དེ་རྣམས་དང་མི་ཡི་
ལྷས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་བཟོ་འདུག་པས་དེ་ལས་གོང་བློ་བ་ཞིག་ཅི་ཡོད། དེང་
རབས་པའི་བཤད་སྟངས་ལྟར་ན་ལྷགས་གོང་ནི་དངོས་རྒྱས་ཡིན་ལ། མེ་ནི་སྤྱང་ཚྱལ་ཞིག་དུ་ཁས་
ལེན། དེས་ན་དེའི་ལྷགས་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་བཞག་དགའ།

ཆ་བོ། ཆང་མ་འབྱུང་གི་བར་དུ་ཚྭས་པའི་རྒྱས་པ་ཏ་མི་གོ་བ་བཞིན་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་
ཅན་གྱི་འབྲེལ་བའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་གྱུར་དུ་བསྐྱེད་མེད།

ལན། འདི་ཡི་དོན་གང་རེད། ཆང་མ་འཐུང་བའི་སྡོན་དུ་ཆང་ལ་རྩས་པ་དེ་མེད་པ་ཆང་འཐུང་བའི་རྩས་སུ་གཞི་ནས་རྩས་པ་དེ་ཆང་འཐུང་མཁན་དེ་དང་མཉམ་དུ་གསར་དུ་སླེབས་པའི་དོན་མེད། དེ་མིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་དེ་ཡི་དོན་གང་ཡིན། ཡོན་ཏན་ཅན་བྱས་པ་དེ་དང་གཅིག་གྱུར་དུ་བསྐྱད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དོག་དཀར་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་དེའི་ཡོན་ཏན་ག་ལ་ཡིན། གལ་སྲིད་དེ་དང་གཅིག་གྱུར་དུ་བསྐྱད་མེད་ཀྱང་ད་དུང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཆོག་ན། ཀ་བའི་ཡོན་ཏན་དག་ཀྱང་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཉི་མ་ལ་ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་སྤང་བ་དང་ཆ་བ་སོགས་ཀྱང་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་པ་ལས་སྤངས་ཤིག་ཆ་བོ། གསོན་ལྷས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་གངས་ཆང་ཡིན་སྲིད་ཀྱང་དབྱགས་དང་། འོད་སྟོན་ག་བཅས་ཡོད་ཆང་སོང་བའི་རོ་ཐོག་དུ་བསམ་སྒོ་རང་འཇགས་སུ་ལྷག་འོང་བའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད།

ལན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱིང་བྱ་ལ་སོགས་བཞིན། ཉེས་པས་མི་མཐུན་ལྷས་རྒྱ་མིན། ཁེས་སྒོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དཔེར་ན་ཆུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་པའི་སྤྱིང་བྱ་ལ་སོགས་པས་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་འགལ་རྒྱུ་ཉེས་པ་རྒྱང་མཐིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་གོགས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཤི་བའི་ཆོ་ལྷས་ཡོད་ཀྱང་ཤི་ལྷས་སེམས་གནས་པའི་རྒྱ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཤི་བས་ཉེས་པ་མཉམ་འགྱུར་ཆོ། སྤྱིང་ཡང་འཆོ་བ་དག་དུ་འགྱུར། ཞེས་སྒོས་ཏེ། འོ་ན་ཤི་བས་ཀྱང་འགལ་རྒྱུ་ཉེས་པ་རིམས་དང་དུག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤི་བ་དང་མཉམ་དུ་ལྷག་ཅིང་མཐུན་རྒྱུ་ལྷས་ལ་ཆང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ན། ཤི་ལྷས་སྤྱིང་ཡང་སེམས་དང་བཅས་ཤིང་འཆོ་བ་དག་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། ཞེས་དང་། ལྷས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། རྫོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ། ཤི་བའི་ལྷས་ལ་སེམས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུ་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་མེད་པས་སེམས་གནས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་ཡོད་དང་དབང་གྱུར་ཕྱིར། ཇི་ལས་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་མ་ཡིན། རྒྱང་འབྱེན་པ་དང་འབྱེན་པ་ནི། འབད་རྩིས་མེད་པར་གང་ལས་ཡིན། ཇིས་ན་དབྱགས་འབྱུང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། དབྱགས་འཕེལ་འགྲིབ་དག་གིས་སེམས་ཀྱང་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཟླ་ན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཕྱལ་བྱང་འགྲིབ་པ་ལས། ཕྱལ་བྱང་འགྲིབ་པ་ཐོབ་པར་

འགྱུར། ཞེས་སོགས་མཐའ་རྣམས་རིམ་བཞིན་བཅད་ནས་དགག་འདུག་པས་དེ་ལ་སྒྲིན་གང་
འདུག

ཆ་བོ། སྐྱེ་དངོས་རིག་པ་དང་། ཆོ་སློག་གི་སྐྱེ་འཕེལ་ལ་ཆ་རྒྱས་ཕྱན་བྱ་ཡོད་པའི་དེང་གི་ཆོན་
རིག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གོང་གི་རིགས་པ་དེའི་གྲས་ལ་བསམ་སྒྲོག་གཏོང་རིན་ཅུང་ཙམ་ཡང་མེད་
ཅིང་། གཞན་སུ་ཞིག་གིས་དེ་དང་དེ་འདྲའི་བཤོ་སྐྱེང་འདྲ་བྱས་ན་ཁོ་ཚོའི་སེམས་གཏོང་ནས་
དགོད་རྒྱ་ཡོང་ངེས་རེད། འབྲོག་པ་ཞིག་གིས་ཐག་པའི་སྒྲེ་གཅིག་ཤེལ་རྟོག་ལ་བཏགས། སྒྲེ་གཞན་
ཞིག་དེ་ཕྱ་ལ་བཏགས་ནས་སྒྲོག་འབར་མིན་ཆོད་ལྟ་བྱས་སྐད་འདུག་པ་དེ་དང་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བས་
དགོད་རྒྱ་ཅི་ལ་མི་འོང་།

ལན། སྐྱེ་དངོས་རིག་པ་བ་དང་། ཆོ་སློག་སྐྱེ་འཕེལ་ལ་ཆ་རྒྱས་ཡོད་པའི་ཆོན་རིག་པ་ཆད་ལྷན་
དག་ནི་ཆད་མ་རྣམས་འབྲེལ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སའི་ཡུལ་གཙོ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་བཞག་པ་ལས་བསམ་
སྒྲོག་གཏོང་རིན་མེད་ནས་དགོད་མཁན་མ་མཐོང་ལ། གལ་སྲིད་གང་མོ་དགོད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་།
ཤེས་ནས་དགོད་པ་དང་མ་ཤེས་ནས་སྒྲུན་དགོད་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཤེས་དཀའ་སྟེ། དཔེར་ན་ཏར་
མིན་རིང་ལྷགས་པས་གཞན་ལ་ཁྲེལ་དགོད་བྱེད་པ་བཞིན་རེད། ལར་དེ་ཚོའི་ཟེར་བ་དག་གིས་
རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲིན་གཏོང་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ལྷགས་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་
རྣམ་དག་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། དེ་དང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་དེ་འཐད་པ་བསྐྱབ་མི་ཐུབ་སྟེ།
དེ་གཉིས་ལྷན་སེམས་སོགས་ངོས་འཛིན་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་ལྷགས་སྒོལ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡིན་པས་
སོ།

ཆ་བོ། དབྱིན་ཇིའི་སྐྱེ་དངོས་རིག་པ་བ་རྟེན་ལྷན་གྱི་སྐྱེ་དངོས་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་ལྟ་བ་འདིས།
འཇིག་རྟེན་གསར་གཏོད་སྒྲུབ་པ་དང་། འགྱུར་མེད་དངོས་གཙོ་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཤུལ་མེད་ཏུ་
བཏང་བ་ཙམ་ཏུ་མ་ཟད། མཐར་གཏུགས་ནས་བཤད་ན་ང་ཚོའི་ཡང་སྲིད་རིང་ལྷགས་འདི་ལ་
ཡང་རྩ་འཛིན་བྱ་ས་ཡག་པོ་ཞིག་མེད་པའི་བརྟུན་ལན་གསལ་པོར་སྤྲད་ཡོད།

ལན། དབྱིན་ཇིའི་སྐྱེ་དངོས་རིག་པ་ཏར་མིན་གྱི་སྐྱེ་དངོས་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་ལྟ་བ་འདིས་འཇིག་
རྟེན་གསར་གཏོད་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཤུལ་མེད་ཏུ་གཏོང་ཐུབ་པ་དང་། འཇམ་སྐྱེང་མི་མང་དང་

མཁས་པ་སྤྱི་པར་ཞོག ཚན་རིག་པ་སྤྱི་བྱུང་གིས་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཞིག་ད་དུང་བྱུང་བྱུང་
 མེད་པས་ཡེ་ཤུའི་ཚེས་ལྷགས་སོགས་འཇིག་རྟེན་གསར་གཏོང་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ཤུལ་མེད་དུ་གཏོང་
 བར་འདོད་པ་ཡང་དོན་ལ་གནས་པའི་གཏམ་མ་ཡིན། ཡང་སྤྱིད་སྤྱོད་པ་ནང་པའི་ལྷགས་རྩ་འཛིན་
 བྱ་ས་མེད་པའི་བརྟུ་ལན་སྤྱད་གི་འདུག་ཅེས་ཏེ་ཅང་སྟོབས་ཉམས་གྱི་སྟོན་ས་བཤད་ཀྱང་། ཅུང་
 ཟད་དགའ་ལྷ་ཆེས་པ་སྟེ། འདིའི་སྟོར་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་པ་ནི་དུས་རབས་བརྟུ་
 དགུ་པའི་ནང་ཚན་རིག་པའི་གསར་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས་པ་དང་དེང་རབས་གྱི་
 ཚན་རིག་གི་རྩ་བའི་བྱུང་ཆ་ཞིག་ཏུ་ཆགས་ཡོད། འདི་ནི་དེང་རབས་གྱི་སྤྱོད་དོན་རིག་པའི་གཞི་
 རྟེན་ས་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེང་རབས་གྱི་ལྷན་ཁམས་རིག་པ། རིགས་པའི་གཞུང་ལྷགས། སེམས་
 ཁམས་རིག་པ། མཚན་ཉིད་རིག་པ། ཐ་ན་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་འདུ་ཤེས་གྱི་རྩ་བའི་བྱུང་ཆ་གལ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཏུ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ལྟ་བུའི་ཆ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བྱུང་ཁམས་དང་འཁོར་ལྷག་གི་
 འགྱུར་ཕྱོག་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེལ་འགྱུར་འགོ་བ་སོགས་བཤད་པ་ནི་རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་ལམ་
 རས་ར་སྤྱོད་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་ཡང་འོག་
 ཏུ་འཆད། དེའི་ལྟ་བུའི་ཆ་སྤྱོད་མེད་ལས་སྤྱོད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། སྤྱོད་ལས་སྟོན་ཆགས་བྱུང་བ་
 དང་། དུད་འགོ་ལས་མི་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལ་ནི་དེ་ལྟ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་
 རྣམ་དག་ཐམས་ཅད་གིས་ཁས་ལེན་བྱུང་བ་ཞིག་བྱུང་མེད་ལ། འོག་ཏུ་བཤད་པའི་འཕེལ་འགྱུར་
 སྤྱོད་པ་ཟེར་ཆད་འདི་ལ་ཟེར་རྒྱ་ཡིན། བྱུང་རང་གི་དཔལ་ངར་རྩིག་རྩིག་གི་སྟོན་ས་ངོམ་རྒྱ་ཡང་
 འདིའི་སྟོར་དེ་ཡིན་པར་སྤྱང་ལ། ཉེ་བའི་ལོ་རབས་ཉི་ཤུའི་ནང་གནའ་རབས་སྤྱོད་དོན་རིག་པ།
 གནའ་རྩིས་བརྟག་ཞིབ་རིག་པ་མང་པོས་སྤྱོད་ལྟར་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་དབང་གིས་འཕེལ་
 འགྱུར་སྤྱོད་པའི་ལྟ་བུའི་རྩ་བ་འདི་ཉིད་མང་ནས་གཡོ་འགྱུལ་བཏང་བ་དང་། འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་
 བའི་ཉེན་ཁ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་མི་རིགས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཡང་བསྐྱར་ཞིབ་
 འཇུག་དང་། མི་རིགས་གྱི་དངོས་གནས་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་བརྟགས་དཔྱད་ཡང་བསྐྱར་
 བྱེད་དུ་བརྟག་པར་མ་ཟད། གནའ་བོའི་འགྱུར་རྩི་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་ཡང་བསྐྱར་ཆོད་སྟོན་བཞག་
 ཏུ་བརྟག་པ་རེད། རྣམ་གཞག་གྱི་མཇུག་སྟོན་འདིའི་ངོ་ལ། འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དག་

ནི་ཁྱད་ས་ཚོད་པོ་ཞིག་ཏུ་མ་མཐོང་བ་མ་ཟད་ལོ་རྒྱུས་ཐོན་གྱི་རིག་དངོས་གསར་མཐོང་དང་།
ཞིབ་ཅིང་སྤྲོ་བའི་བརྟག་དཔྱད་དག་ནི་འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་པའི་ལྷ་བའི་རྩ་བ་ལ་གཡོ་འགྲུལ་གཏོང་
བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ལོ་རྒྱུས་ཐོན་གྱི་རིག་དངོས་རྗེས་སྤྱལ་འགའ་རེ་ལས། ང་ཚོས་མཐོང་
ཐུབ་པ་ནི། ཡར་རྒྱས་ཆེ་བའི་ཚན་རྩལ་དེ་ཚོ་ལ་ང་ཚོའི་ད་སྐབས་ཀྱི་ཚན་རྩལ་གྱིས་འགྲན་ཐབས་
བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་ད་སྐབས་ཚན་རིག་གི་ཚད་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དང་གནས་
ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆ་རྣམས་མཐོང་ཐུབ་པ་རེད།

འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་པའི་ལྷ་བའི་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་
མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་སྐབས་དུས་ཚོད་ཀྱི་སྟོན་ཆ། དེ་ཡང་སྔོན་རྒྱུན་གྱི་རིག་པའི་གཞུང་
ལུགས་པ་དག་གི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་ན། ད་སྐབས་ཀྱི་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་ཕལ་
ཆེར་མི་ལོ་ཁྲི་བརྒྱ་ཡར་མར་གྱི་ཐོན་གྱི་སྟོ་ཨ་ཕྱེ་རི་ཁའི་ཡུལ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ན་རིམ་
བཞིན་ཡོ་རོབ་ཡུལ་ཁམས་དང་། ཨེ་ཤི་ཡའི་ཡུལ་རྣམས་སུ་གནས་སྡོད་བྱས་ཤིང་། ཨེ་ཤི་ཡའི་
རྒྱལ་ཁབ་ནས་སུ་མཐུད་དེ་མི་ལོ་ཁྲི་གསུམ་གྱི་ཐོན་ལ་ (Bering Strait) རྟེ་རིང་འཐུད་ཡུར་
བརྒྱད་ནས་སྐམ་ས་ཆེན་པོ་གསར་པ་ལ་སླེབས་པ་དང་། མི་ལོ་ཆིག་ཁྲི་དང་ལྗས་ཏྲ་ཐོན་ནས་སྟོ་
ཨ་ཕྱེ་རི་ཁ་ལ་སླེབས་པར་འདོད། ཡིན་ན་ཡང་དོན་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མང་པོས་འཕེལ་འགྱུར་
སྤྱོད་པའི་ལྷ་བ་གཞིར་བྱས་ནས་བྱུང་བའི་འདི་ལྟ་བུའི་ལྷ་ཚུལ་དེ་མགོ་དྲིང་སྟོག་ཡོད་པ་རེད། དེ་
ཡང་(1980) ཨ་མེ་རི་ཁ་ཁེ་ལེ་སྟོ་ཉི་ཡའི་ས་ཁེ་བི་རི་བོ། ཨིང་ཆི་ 300 ས་འོག་ནས་སྤྱུས་ཀ་
ལེགས་པའི་རྩོ་ཡི་ཅ་ལག་ཁ་ཤས་ཐོན་པ་དང་། བརྟག་དཔྱད་བརྒྱད་དེ་དག་ནི་མི་ལོ་བྱེ་བ་ལྗས་
དང་ས་ཡ་ལྗས་ཡི་ཐོན་གྱི་རྗེས་སྤྱལ་ཡིན་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ཤོས་སྟོ་ཨ་ཕྱེ་རི་ཁ་ཁེ་ལེ་བི་རི་
བོའི་ས་འོག་ནས་སྤྱུས་ཀ་ལེགས་པའི་ལྷགས་རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་བརྒྱ་ཅུ་ཅུ་ཐོན་པ་དང་། འདི་དག་
བརྟག་དཔྱད་བརྒྱད་མི་ལོ་དྲུང་ཕྱུར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཅུ་སོང་ཡོད་པ་ར་འཕྲོད་པ་དང་། གནའ་
དངོས་བརྟག་དཔྱད་རིགས་པ་བ་ཐོན་པ་སོན་གྱི་ (Michael A. Cremo & Richard
Thompson) གནའ་དངོས་བརྟག་དཔྱད་རིག་པའི་བཀག་སྟོམ་ཁྱལ་ཞེས་པའི་ (Forbidden
Archeology) དེབ་ཀྱི་ནང་དུ། ཚད་ལྡན་གྱི་དཔེ་ལྗས་བརྒྱ་བཞག་ཡོད་པ་འདུག་ལ། དེ་དག་ནི།

མི་ལོ་ཁྲི་ཁ་ཤས་དང་། འབྲུམ་ཁ་ཤས་དང་། ས་ཡ་ཁ་ཤས་དང་། ཐ་ན་དྲུང་ཕྱུར་ཁ་ཤས་སྟོན་གྱི་
 མི་རིགས་རིག་དངོས་རྗེས་ཤུལ་ཡིན་པ་སོགས་དུས་ཚོད་ཡུན་རིང་ཐུང་ཅི་རིགས་པར་འདི་འདྲ་
 བའི་རྗེས་ཤུལ་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་པ་མ་ཟད། མི་རིགས་ལོ་རྒྱུས་སྟོན་གྱི་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་དུས་
 རབས་དག་ཏུ་བྱུང་བའི་རིག་དངོས་ཡུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་དག་ལ་དེང་རབས་ཚན་རིག་ལག་རྩལ་
 གྱིས་ཀྱང་འགན་དུ་མི་བཟོད་པ་མང་པོ་བྱུང་བས། རྒྱ་མིན་འཕེལ་འགྱུར་སྐྱབ་བ་དག་གིས་འདོད་
 བའི་མི་ལོ་ཁྲི་བརྒྱ་ཡར་སྟོན་གྱི་མི་ནི། སྤྱོད་ཞིང་སྤོངས་པ། རྒྱ་གང་དང་ཤ་རྗེས་གྱིས་མཆོ་བ་
 སོགས་དང་འགལ་བ་ལྷག་སྟོན་དུ་གྱུར་ཡོད་ལ། དེའི་དབང་གིས་འཕེལ་འགྱུར་སྐྱབ་བའི་མི་རིགས་
 འཕེལ་འགྱུར་སྟོང་འགེམ་གྱི་དུས་ཚོད་རེའུ་མིག་དེ་རྩ་བ་ནས་ལོག་པ་རེད།
 དེ་བཞིན་འཕེལ་འགྱུར་སྐྱབ་བའི་ལྷགས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་གཙོ་བོ་གཞན་ཞིག་ནི་འགྱུར་རྟོག་རེད། འཕེལ་
 འགྱུར་སྐྱབ་བ་དག་གི་འདོད་པ་ལ། འཕེལ་འགྱུར་བྱེད་སྐབས་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་འགྱུར་ཕྱོག་གི་སྟོ་
 རས་རིམ་བཞིན་འཕེལ་འགྱུར་བྱེད་པར་འདོད་ལ། སྟོ་བུར་འཕར་མཆོང་གི་འགྱུར་ཕྱོག་ནི་མེད་
 པར་འདོད། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་སྟེ་མེད་སྟེ་ལྡན་ལ་འགྱུར་བའི་བར་ཀལ་གྱི་སྐབས་དང་། སྟེ་ལྡན་སྟོག་
 ཆགས་ལ་འགྱུར་བའི་བར་ཀལ་གྱི་སྐབས། དུད་འགོ་མི་ཅུ་འགྱུར་བའི་བར་ཀལ་གྱི་སྐབས་སོགས་
 ཡོད་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་དེང་སངས་འོག་ནས་ཐོན་པའི་སྟོག་ཆགས་གྱི་འགྱུར་རྟོག་མཐའ་ཡས་པ་
 ཞིག་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། བར་ཀལ་གྱི་སྟོག་ཆགས་འགྱུར་རྟོག་རྩ་བ་ནས་རྟེན་མེད་པར་གྲགས། དེ་
 ལ་འཕེལ་འགྱུར་སྐྱབ་བ་དག་གིས་བར་ཀལ་བྱེད་སྐབས་གྱི་འགྱུར་རྟོག་ཡིན་པའི་ཁུལ་གྱིས་འགྱུར་རྟོག་
 མང་པོ་དག་གིས་ར་སྟོན་བྱེད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། བན་ཏན་གྱིས་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བརྒྱུད་
 སྐབས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ཐུབ་པའི་འགྱུར་རྟོག་ཅིག་ད་དྲུང་ཡང་རྟེན་མེད་པར་གྲགས། གནའ་
 བའི་འགྱུར་རྟོག་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཉེ་རབས་དང་དེང་རབས་ས་འོག་ནས་ཐོན་བཞིན་པ་ལ། གལ་
 སྟོན་མི་སྤྱི་ལས་འགྱུར་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་སྤྱི་དེ་མི་ལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་གྱི་བར་ཀལ་གྱི་འགྱུར་རྟོག་
 བྱེད་སྐབས་ལ་བྱེད་མི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་མ་རྟེན། དེ་བཞིན་སྟེ་མེད་ནས་སྟེ་ལྡན་
 དང་། སྟེ་ལྡན་ནས་སྟོག་ཆགས། སྟོག་ཆགས་ནས་མཐོ་རིམ་སྟོག་ཆགས་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་
 གྱི་བར་བཀལ་གྱི་འགྱུར་རྟོག་ཅིག་ཀྱང་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་ཐུག་པ་རེད།དེ་བཞིན་

ཁ་ཤས་ཀྱིས་བར་སྐལ་སྐབས་ཀྱི་འགྱུར་དོན་དཔང་པོ་མ་རྟེན་ནས་བར་སྐལ་མེད་པ་ཐད་ཀར་སྤྱོད་ལས་མི་ལ་འཕར་མཚོང་བྱས་པར་ཡིན་པར་འདོད། ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་གི་རིགས་པ་གང་ཡོད། ཞོག་དང་།

དེ་བཞིན་འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། འདྲ་བའི་རིགས་པ་ནི། སྤྱོད་དང་མི་གཉིས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ལྟ་གྱི་དགུ་ཡར་མར་ཡན་ཆད་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱོད་མི་ལ་འགྱུར་བ་རེད་ཟེར། དེ་གཉིས་འདྲ་བ་ཅམ་ཞིག་གིས་དེ་དེ་ལ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་ནི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམ་དག་དང་མཁས་པ་མཁུ་བའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་དོས་དག་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་སྤྱོད་མི་དགོས་ལ། དཔེར་ན་ང་ཚོ་བྱིས་པ་ནས་གཞོན་ནུ། གཞོན་ནུ་ནས་དར་མ། དར་མ་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་བཞིན་འཕེལ་འགྱུར་བྱུང་ཡོད་ལ། དེ་འདྲ་རིགས་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱུང་ལ། དོན་དང་ཡང་མཐུན། ཡིན་ན་ཡང་འཕེལ་འགྱུར་བྱེད་པ་དེ་ང་ཚོ་མི་ཡོངས་རྫོགས་དུང་འགོ་ལས་འཕེལ་འགྱུར་བྱུང་ཞིང་། དུང་འགོ་རྣམས་ཀྱང་སྒོག་ཆགས་ཅམ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་སྒོག་མེད་སྤྱོད་ལྡན། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་དོས་རྗེས་ལས་བྱུང་བ་འདོད་པ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། ལྟ་བུ་འདི་ཡང་དག་ཡིན་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དོས་གཟུགས་ཀྱི་དཔང་པོ་ཡང་དག་ཅིག་ག་ལ་སྤྱོད་ཡོད་ན་ཁྱུང་ཤོག་དང་སྤོངས་གདབ་པར་བྱའོ།།

འོ་ན་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་པའི་ལྟ་བུ་འདི་འཇམ་སྒྲིང་གི་ཚན་རིག་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་ཆ་ཞིག་དུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྩལ་སྤྱོད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་ཏེ། རྩལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དག་གིས་འདས་པའི་དུས་ཚོད་ཡུན་རིང་པོའི་ནང་ལ་ཆོས་ལུགས་པའི་དབང་རྒྱར་གྱི་གཉའ་གཞོན་གྱི་འོག་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཚད་ལས་འདས་པའི་དཀའ་ངལ་ཡང་འཕྲད་ཡོད་པས། ཚན་རིག་པ་མང་པོ་ཞིག་ནི་དཀོན་མཆོག་ཟེར་བའི་མིང་འདི་ཐོས་སྐབས་ཞེ་ཁ་གཏིང་ནས་ལོག་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་ད་སྐབས་ཤར་མེན་གྱི་ལྟ་བུ་འདི་སྤྱོད་བརྒྱད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་བཤད་སྐབས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྤྱོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི་ཁོ་ཚོ་ལ་སྤྱོད་ན་རྩི་འདྲའི་

དགའ་སྤྱོད་ལོ་ལྔ་པ་ཞིག་རེད། ལྷ་བ་འདི་གལ་སྤྱིད་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོར་ཁས་
 ལེན་དགོས་ཐུག་གི་འདུག་སྟེ་ནས་ལྷ་བ་འདི་ལ་སྦྱོན་ཆ་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་འཇིག་རྟེན་བྱེད་
 པོར་ཁས་ལེན་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚ་བ་རང་བྱུང་འཕེལ་འགྱུར་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པ་འདི་
 ཚན་རིག་དང་ཅུང་ཟད་མཐུན་ཆེས་པའི་དབང་གིས་དེ་མི་མཐུད་ནས་ཚན་རིག་པའི་འཁོར་
 ཡུག་ནང་དུ་སྡོད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད། འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་པའི་ལྷ་བ་འདིའི་སྦྱོན་ཆ་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་
 དེ་དག་གིས་འདོད་པའི་སྦྱོད་དོས་ནི་རང་རང་གི་འཁོར་ཡུག་ནང་ཕན་ཚུན་འགུན་ཚོད་ཀྱི་རུས་
 པས་རང་འཆོ་ཐུབ་པ་དང་། རྒྱན་སྤེལ་ཐུབ་པ། རུས་པ་མེད་ན་འཕེལ་འགྱུར་འགོ་མི་ཐུབ་ཅིང་སྦྱོ་
 དོས་དེ་རྒྱན་ཆད་པ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་སོགས་ནི་མི་ཡི་རང་གཤིས་ཡིན་པ་སོགས་རེད། དེ་
 དག་གི་དབང་གིས་འགོ་བ་མི་དང་མི་ཕན་ཚུན་བར་འགུན་ཚོད་བྱེད་པ་ལ་སྦྱུལ་འདེབས་བྱེད་པ་
 དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་མི་ཡི་རང་གཤིས་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་ལངས་
 ཤོར་དུ་བཏང་ནས་འཇིག་རྟེན་འདིར་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུར་བདེ་འདོད་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་མི་
 སེམས་པ་སོགས་བྱུང་བ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དང་སང་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་གསར་སྦྱོས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་
 འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་པའི་ལྷ་བ་དེ་བདེན་དོན་ཉག་གཅིག་དུ་བབྱུང་ནས་གནའ་རབས་ཀྱི་ཆོས་དང་
 རིག་གཞུང་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤངས་དད་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ལམ། འཕེལ་
 རྒྱས་ཀྱི་བཀག་རྒྱ་ཞོ་ཞིག་དུ་འདོད་པ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཚན་རིག་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོབ་སྦྱོང་མེད་པའི་
 ཉམས་ཡིན་ཀྱང་བྱ་ཐབས་ཟད།

བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ནང་པའི་གཞུང་གི་སྦྱོབ་པ་སྤྱི་བྱེད་དང་། འདོད་ཞེན་སོགས་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་
 པ་ལ་མི་འཐད་པའི་དགག་པ་འདི་དག་རྒྱག་ཁུལ་བྱས་པ་ཡང་ཕྱགས་འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་པའི་ལྷ་བ་
 འདི་ལ་གཏུགས་ནས་བཤད་པར་སྤང་ལ། ཡིན་ན་ཡང་ལྷ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱབ་སྦྱོར་མི་ཐུབ་པ་ནི་
 གོང་དུ་བཤད་པ་དེའི་རགས་ཅམ་གོ་རུས་ཤིང་། ཞིབ་ཆ་ཤེས་པར་འདོད་ན་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་གི་
 མཁས་པ་དག་གིས་སྤང་གཏམ་དང་དབྱེད་བརྗོད་སོགས་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པ། གཟུ་བོར་གནས་
 པའི་སྒོ་ནས་བརྟག་དབྱེད་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ནས་དེ་དང་ནང་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་དག་
 འཐད་དང་མི་འཐད་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་ཆོག་གི་རེད། འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་པའི་གཞི་བཙུགས་

གཅིག་ནི་སློང་དངོས་རིག་པ་འདི་ཡིན་ལ། རིག་པ་འདི་སློང་ཁོག་ནས་བཟུང་ན་རིག་པའི་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱི་སློམ་གཞི་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱ་ཕུང་དང་། (DAN -RAN) སོགས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ནི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་མཐུན་ཞིང་། ཚན་རིག་གི་བརྟག་དཔྱད་ནན་ཏན་གྱི་སློ་
 རས་ར་སློང་དུ་ཡོད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་སློམ་གཞི་དེའི་སྟངས་དུ་བཞག་པའི་འཕེལ་འགྱུར་སླ་བའི་
 ལྟ་བ་སོག་མེད་ལས་སོག་ལྡན་དུ་གྱུབ་ཅིང་། དུད་འགོ་ལས་མི་རུ་འཕེལ་འགྱུར་བྱུང་བའི་རྣམ་
 གཞག་འདི་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་ཚན་རིག་གི་ཚོད་ལྟ་
 གཉིས་ཀའི་ལམ་ནས་ར་སློང་གྱུབ་པའི་རྣམ་གཞག་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་མི་སྤང་ངོ་། །མ་ཟད་
 དེང་སྐབས་ཁོན་ཐོམ་འགྲུལ་ཤུགས་རིག་པ་འཕེལ་(Quantume Machanics) ཚད་རྩལ་རྒྱས་
 རིག་འདིའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུབ་པའི་དོན་རང་མཚན་ཡོད་མེད་དེ་ཚད་འཛིན་མཁན་གྱི་སློ་ལ་སྟོས་
 དགོས་པའི་ལྟ་བ་འདིས་འཕེལ་འགྱུར་རིག་པའི་རྩ་བའི་སློམ་གཞི་དེ་ལ་ཡང་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་སློང་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་གོ་དགོས། །

ཚ་བོ། དེ་ཡང་འཕེལ་འགྱུར་སླ་བ་འདི་ལ་སློང་དངོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐབས་བདེ་ཅན་ནས་རྟོག་
 འཛིང་ཅན་དུ་འཕེལ་བ་དང་། རིགས་རྒྱུད་ཆེག་རྒྱུད་ཅན་ནས་སྤྲ་མང་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་རྩ་
 དོན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་འཕེལ་དང་འགྱུར་ཞེས་པའི་མིང་ཆོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་ཡང་དེ་ཡིན།
 དང་པོ་འདིས་སློང་མེད་དངོས་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་ཕུན་སུམ་རྒྱུ་ཆོག་སློང་ལྡན་དངོས་པོར་
 འགྱུར་བ་དང་། སློང་ལྡན་དངོས་པོའི་གྲུབ་ཆ་ཕུན་སུམ་ཆོག་སློང་ཆོ་དམའ་རིམ་གྱི་ཆོ་སོག་
 འབྱུང་བ་དང་། དམའ་རིམ་སོག་ཆགས་ཀྱིས་ཕྱི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་གཏུགས་མཐུན་སྦྱར་བྱས་ཆོ་ད་
 གཞིན་མཐོ་རིམ་གྱི་སོག་ལྡན་འགོ་བ་མའི་རིགས་འདི་འབྱུང་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་དག་གི་འཕེལ་
 རིམ་ཡང་བྱིས་པ་ནས་རྒན་པོའི་བར་གྱི་མི་ཆོ་བཞིན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བཅི་རྒྱུ་ཡོད།

ལན། དེ་ཆོ་ནི་ཕལ་ཆར་བདེན་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་འཕེལ་འགྱུར་སླ་བས་ཐོག་མའི་རྩོམ་གཞི་ཁོ་
 རང་རིམ་རྒྱུབ་པའི་ཚུལ་ལ་འབྲེལ་བཤད་རྩ་བ་ནས་མི་ཐོག་པར་མ་ཟད། སློང་མེད་ནས་སློང་ལྡན་
 དུ་འགྱུར་བའི་བར་མཚམས་དེ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བཤད་རྒྱུ་གྲུབ་ཀྱི་མེད། ད་དུང་མི་ཡི་མིག་ནི་
 གྲུབ་ཆ་ཏ་ཅང་རྟོག་འཛིང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ཡང་སྟོང་ག་འདྲ་བྱས་ནས་འཕེལ་འགྱུར་

བྱང་བར་ར་སྤྲོད་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་དང་། ཏར་མིན་རིང་ལུགས་པ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཚན་རིག་པའི་
ཁྲོད་དུ་སྐྱེ་དངོས་རིག་པ་བ་དང་། རྩམ་འགྱུར་རིག་པ་བའི་མཁས་པ་ག་ཚད་མང་པོས་དགག་པ་
ག་ཚད་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྟོན་མེད་དུ་འཛིག་ན་ག་ལ་རིགས། །

ཚ་བོ། གནའ་བོའི་སྤྱི་མི་ནི་མི་དང་དུད་འགྲོའི་དབྱེ་འབྱེད་དཀའ་བའི་མཚམས་ཚོགས་དང་།
ལུས་ཀྱི་ནད་འབྱ་ནི་སློག་ལྡན་དང་སློག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་དཀའ་བའི་མཚམས་ཚོགས་དང་།
འཕྱོག་ཡོང་གི་དངོས་པོ་ནི་སྐྱེ་ལྡན་དང་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་དཀའ་བའི་མཚམས་ཚོགས་ཡིན།
ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སློག་ཆགས་ཅན་དང་། སློག་ཆགས་དང་། ཆེས་སློག་ཆགས་བཅས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། ཞེས་གཞན་ལ་མི་འདོད་པའི་ཚད་དུ་བྱས་ནས་འཕངས་ཡོད་
ཀྱང་འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་བའི་ལུགས་འདྲིར་དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་བྱས་ན་ཤིན་དུ་འོས་ཤིང་འཚམ་པར་
སྤང་། །

ལན། འདི་དག་གི་གནད་ནི་གོང་དུ་ཕྱོགས་ཅན་ཁྱེད་ཅེས་པས་འདྲིར་ཡང་བསྐྱར་གྱི་ངལ་བ་མི་
བགྱེད། །

ཚ་བོ། ཚྱོད་སྐྱབ་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་བ་ཚོས། འདུ་ཤེས་ནི་དངོས་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཡུན་རིང་འཕེལ་
བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ངལ་ཚོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཡིན་ཞེས་པ་
དང་། འདུ་ཤེས་ནི་ཁྲད་ཆེན་གྱི་རྒྱས་མཐུ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་བྱེ་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཚུར་
སྤང་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་དག་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་སྤངས་དང་གོ་བ་ཡང་འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་བའི་ལྷ་བ་འདི་
རང་ཡིན། བྱིས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་རྒྱ་པོ་གསུམ་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཆེ་ཆུང་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཡོད་
མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ཐུབ་པ་བཞིན། སློག་ཆགས་དང་། ཅི་ཤིང་། ས་རྩོལ་བཅས་ལ་རྒྱུན་ལྡན་
རྒྱུན་མེད་ཀྱི་ཚུར་སྤང་གི་བྱུང་པར་ཅན་ལས་བསམ་གཞིག་རང་རྒྱ་བ་ཡོད་མེད་གཅིག་མཚུངས་
ཡིན། ཅ་དོན་གཉིས་པ་རིགས་རྒྱུད་ཆེག་རྒྱུད་ཅན་ནས་སྤྱི་མང་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་དོན། དང་པོ་
ཉིད་ནས་དགོན་མཚོག་གམ་ལས་དབང་གིས་མི་དང་དུད་འགྲོ་སློགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་
གཏན་ཁེལ་བྱས་བཞག་པ་ཞིག་མིན་པར་དུས་ཡུན་རིང་པོར་བྱེ་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་
དང་། བྱང་པན་ཚུན་བར་གྱི་འདྲེས་སྦྱར་སྤྱོད་ཚོགས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་རིགས་རྒྱུད་

གཞན་འགྱུར་བྱུང་བར་འདོད་པ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དང་ལས་དབང་ལ་སྟོན་འབྱེན་བྱས་
ཡོད་མོད་ཞིབ་ཏུ་སྒྲིབ་པར་མི་བྱའོ།།

ལན། འདྲུ་ཤེས་ནི་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཡུན་རིང་འཕེལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་པ་སོགས་
ནི་ང་རང་ཚོའི་འདོད་པའི་སྒྲོ་ལྗོངས་རྣམས་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཆ་རྣམས་ལ་
སྒྱུར་ན་མི་འཐད་པ་གང་ཡང་མེད། རིགས་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ལས་དང་དུས་དང་ཁོར་ཡུག་
བཅས་ཀྱི་འགྱུར་ཚྭ་གོས་རིགས་མི་འདྲ་བར་བྱུང། འདིས་རྣམས་ཤེས་དང་ལས་དབང་ལ་སྟོན་
འབྱེན་གང་ཡང་བྱེད་མི་རུས། རང་པའི་ལྷགས་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་མི་འདྲ་བ་དྲུག་པོ་དག་ཀྱང་རྩ་
བའི་ཆ་རྣམས་སེམས་ལྡན་གྱི་རིགས་སུ་གཅིག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རིགས་
དྲུག་གི་སྤང་བའམ་རིགས་ལྗོངས་སྤང་བ་འཆར་བ་ཡིན། དཔེར་ན་འཕེལ་འགྱུར་སྒྲིབ་པས་ཀྱང་དུས་
དང་ཕྱི་ནང་གི་ཆ་རྟེན་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་རྒྱུད་མི་འདྲ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འདོད།
མི་རིགས་དང་། འབྲུ་རིགས་སོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གྲེས་ཕྱིན་ཆད་དེ་དག་རང་ཚྭ་ནས་རིགས་
གཅིག་དུ་སྒྱུས་ཀྱང་མི་འདོད།

སྒྱུར་ནང་པའི་གཞུང་འཕེལ་འགྱུར་སྒྲིབ་པ་དང་བསྐྱེད་ག་ལ་དགོས། ཁར་མིན་གྱི་འཕེལ་འགྱུར་སྒྲིབ་
བ་དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་ཆོ་སྟོན་གི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱོད་ལ་ཅི་བཤད་
རྒྱ་ཡོད། དེ་དག་བརྟག་དབྱུང་དང་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་བཅད་ཅིང་། ཚན་རིག་
པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ་སྟོན་ན། དེ་ལ་ཁུངས་ལྷང་ཡང་དག་ཡོད་
མེད་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ལར་བརྟག་དབྱུང་དང་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་
བཅད་ཅིང་། ཚན་རིག་པ་དག་གིས་གཅིག་གྱུར་དུ་ཁས་ལེན་ན་ཡང་དེ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཡང་
དག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། དཔྱིན་ཇིའི་དངོས་ཁམས་རིག་པའི་ཚན་རིག་
པ་ཆེན་པོ་ནེ་ཏུ་ཐོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་འགྱུར་མེད་གྱི་རྣམ་གཞག་ དུས་དང་གོ་ས་སྟོན་མེད་གྱི་ལྟ་
བ་དེ་ཡང་མི་ལོ་སྟུང་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་རྒྱབ་སྟོན་པའི་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་
གྱུར་དུ་ཆད་ལྡན་ཁས་ལེན་པར་མ་ཟད། ཁོང་གིས་གསར་རྟོགས་བྱུང་བའི་སྟོན་མེད་གྱི་དུས་དང་
གོ་ས། ཀུན་བྱུང་སྤྱད་ཤུགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱབ་སྟོན་པ་དག་གིས་འཕྲུལ་ཆས་གསར་པ་

མང་པོ་བཅོས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་བཀོད་པ། གཟའ་སྐར་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ལ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་
པའི་གྲུབ་འབྲས་སྒྲངས་ཡོད། དེ་ལ་ཚན་རིག་པ་དག་གིས་ནེུ་ཁྱོན་གྱི་ལྟ་བུ་དེ་དངོས་པོ་དང་
འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲུབ་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པར་མ་ཟད། དེ་ཕྱིན་ཆད་མཚན་ཉིད་རིག་
པ་དང་ཚན་རིག་གི་ལས་ཀ་མེད་པར་སྒྲིམ་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་གསར་དར་དངོས་ལུགས་སྟོས་གྲུབ་
དང་། ཚད་རྒྱལ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་བ་ནས་མགོ་དྲིང་སྟོན་པ་རེད། དེས་ན་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནེུ་ཁྱོན་གྱི་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་སྒྲིམ་མི་རུང་བ་
བཞིན་འཕེལ་འགྱུར་སྒྲུབ་པའི་ལྟ་བུ་ཡང་དེའི་ངང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་གོ།

དེ་བཞིན་མི་ལོ་ས་ཡ་མང་པོའི་སྟོན་གྱི་ཉའི་འགྱུར་རྒྱུ་མང་པོར་ཡོད་པ་དག་ལ་བལྟས་ན་ད་ལྟའི་
སྐབས་ཀྱི་ཉ་རིགས་དེ་དག་དང་བྱད་པར་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས་དེ་དག་ལ་འཕེལ་འགྱུར་འགོ་རྒྱ་
མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། མི་ཡི་ཤྲད་ཆེན་གྱི་ཤྲད་པ་གཡས་པའི་ཆ་བཅད་སྟོང་གཏོང་མཐན་
གཡོན་པ་ནང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དེ་གཡོན་པའི་ཆ་ནང་བཞིན་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་
གང་ཡིན། འཕེལ་འགྱུར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་འཕེལ་འགྱུར་འགོ་བའི་རྒྱ་ཡི་གཙུག་པོ་ནི་རང་བྱུང་
ཁམས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་བཅད་སྟོང་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱུང་ཞིང་། བཅད་སྟོང་མ་
བཏང་ན་དེའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བཤད་པ་འདི་འཕེལ་འགྱུར་སྒྲུབ་པའི་ལྟ་བུ་གཙུག་པོ་ཞིག་མ་
ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་ཁར་མེན་འཕེལ་འགྱུར་སྒྲུབ་པ་འདིས་ཆོ་སྟོན་གི་ཐོག་མ་བཤད་ཀྱང་ཐོག་མ་
གང་ནས་ཡོང་བ་དང་། ཆོ་སྟོན་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བཤད་
རྒྱག་ཐུབ་མེད།

ལར་ཁར་མེན་གྱི་འཕེལ་འགྱུར་སྒྲུབ་པའི་ལྟ་བུ་འདི་ཚན་རིག་གི་རྟོགས་ཇི་འཕེལ་དུ་སོང་
བ་དང་སྒྲགས་ནས་མི་ཁྱེད་མང་པོ་ཞིག་བྱག་ཏེ་བཅད་སྟོང་གཏོང་ཉན་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ།
དེའི་རྗེས་འབྲུག་རྣམས་ཀྱིས་ལྟན་པ་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་ནས་ཉམས་གསོ་བྱས་ཀྱང་། རྩ་བའི་རྒྱ་
ཆ་ཞན་པའི་དབང་གིས་ད་སྐབས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཉམས་གསོ་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སྐབས་
སུ་སླེབ་ཡོད།

ཆ་བོ། རྒྱུ་བ་ལྷ་ཕྱི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བ་བྱེད་ལ། དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས། རྒྱུ་མ་ཐག་པའི་བྱིས་

པའི་རིགས་པ་དེ་རིགས་འདྲའི་རིག་པ་སྤྱི་མ་སྒྲིན་སྤང་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
རིགས་འདྲ་སྒྲིན་སྤང་གིས་བསྐྱབས། མཁན་ཆེན་ཞི་འཛོམས། ཆོ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་
ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མའི་ཉེར་འབྲས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཉེར་ལེན་སྒྲིན་སྤང་གིས་བསྐྱབས། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་ལྷག་གི་ཕུ་གུ་དེ་
གོམས་པ་སྒྲིན་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་རྒྱད་ལྔ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་རུ་ཞོ་འཐུང་
ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གོམས་པ་སྒྲིན་སྤང་གིས་བསྐྱབས། ལེགས་ལྔ་
འབྱེད་ཀྱིས། ད་ལྟའི་སྐྱེ་སྤིང་འདི་སྒྲིན་མའི་ཡང་སྤིང་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་བྱི་སྤིང་པ་དྲན་པའི་གང་ཟག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱོད་བ་སྒྲིན་སྤང་གིས་བསྐྱབས་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། རིགས་པ་དང་པོ་གསུམ་
ནི་ཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་པ་མེད་པས་རུས་པ་ཅི་ཡང་མི་འདུག།

ལན་། འདི་དག་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཞིག་ཡོད་ན་ཞོག་དང་། དེ་མིན་
ཁྱབ་འབྲེལ་མི་འདུག་ཟེར་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་ག་ལ་འགྲུབ། འདི་དག་ལ་ཁྱབ་འབྲེལ་མེད་ན་གོང་
དུ་བཤད་པའི་འཕེལ་འགྱུར་སྤྱི་བས་ཁོ་ཆོའི་ལྟ་བ་དེ་ཡང་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་ཆོ་ལ་
ཁྱབ་འབྲེལ་ཡང་དག་ཞིག་ཡོད་པ་ཨི་རེད། གལ་སྤིང་ཡོད་ན་ཞོག་དང་། བྱོད་དང་བྱོད་ཀྱི་རིགས་
འདྲ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཆོག དེ་ལ་དཔལ་ལྔ་ལྔ་ཆོས་གསུམ་གྱིས། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི། ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འདོད། ཅེས་དང་།

མཁན་ཆེན་ཞི་འཛོམས། དེ་ཕྱིར་ཐོག་མའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རང་གི་ཉེར་ལེན་སྒྲིབས་ལས་བྱུང་། །རྣམ་
ཤེས་ཉིད་སོགས་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས། །ད་ལྟར་བ་ཡི་རྣམ་ཤེས་བཞིན། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྔ་བྱེད་
ཀྱིས། དེའི་ཕྱིར་མངལ་གནས་སྒྲིན་རྩལ་སེམས། །སེམས་གཞན་སྒྲིན་དུ་སྤང་ཡིན་པར། །མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །འཛིན་པ་ཡིན་ཕྱིར་དེའི་འོག་བཞིན། །སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། །སློབ་ཤེས་
བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་གསུངས། །དེས་ན་མངལ་གནས་སྒྲིན་རྩལ་སྒྲིབ་ལ་འདོད། །དེ་འདིའི་མིན་
མིག་ལ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། །གང་གིས་ཡིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མ་གྲུབ། ཅེས་སོགས་ཉེར་ལེན་
སྒྲིན་སྤང་གིས་བསྐྱབས་པ་དང་།

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྔ་བྱེད། བེའུ་ཡང་སྒྲིན་ཆད་གོམས་བྱས་པས། །བྱུང་མ་ཐག་དུ་ཟས་ཆོལ་

བྱེད། །ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་དབང་པོ་སྒྲིན་པ་བཞིན། །སློབ་དཔོན་དཔལ་
བོས། །སློ་ཡི་མཐུ་སྟོབས་གསལ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན། །
བཅས་མ་ཐག་དུ་སྤྱོད་ཀྱང་མ་བཟུན་པ། །ཁ་ཟས་ཟ་བར་ཚུམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །རྩ་ཞོ་མཐུང་
བར་ཚུལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་། །དེ་དག་ཆེ་རབས་གཞན་ལ་གོམས་པའི་མཐུས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
སྤྱོད་བ་སྒྲིན་སོང་གི་རིགས་པས་སྐྱེ་བ་ལྔ་མ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པ་དང་།

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས། །གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་ཉིད་འཁྱུར་ཏེ། །འདས་པའི་འཆི་འཕོའི་
སེམས་ཀྱིས་སོ། །ཆེ་རབས་དྲན་བ་སོགས་ཡོད་དང་། །ཚུལ་སྤྱོད་ཕྱིར་ན་དེ་ཡང་ངོ་། །སོགས་ཀྱིས་
ཆེ་རབས་སྒྲིན་མ་དྲན་པའི་སློ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྒྲིན་མ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་པར་
མཛད་ལ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས། །དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་དང་། །སློབ་དཔོན་དཔལ་
བོས་གོམས་བ་སྒྲིན་སོང་དང་། །ལེགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་སྒྲིན་སོང་ཞེས་གང་ཟག་རེ་རེ་ལ་
མཚན་གཞི་སྤྱར་ནས་བཤད་ཀྱང་། །དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་རིགས་པ་དེ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེ་བ་
སྒྲིན་མ་ཡོད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས། །རིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཟག་རེ་རེ་ལ་སྤྱར་བ་རྒྱ་མཚན་
གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་འདིར་དམིགས་བསལ་བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཁྱད་ཆོས་ག་རེ་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ལ། །གལ་ཏེ་དམིགས་བསལ་གྱི་དགོས་པ་ཡོད་ན་
ཞོག་དང་།

དེ་བཞིན་གོམས་བ་སྒྲིན་སོང་དང་ཉེར་ལེན་སྒྲིན་སོང་རྣམས་སྤྱིར་འདི་དག་དབྱེན་ཇིའི་ཁར་
ཕྱིན་གྱི་རིགས་པས་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་རུས་ཏེ། །ཁར་ཕྱིན་གྱི་རིགས་པས་ག་ཆད་བཤད་ན་
ཡང་ཁོ་རང་གིས་འདོད་པའི་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་བཞག་
མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་ཁར་ཕྱིན་གྱི་ཁོ་རང་གི་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལན་བཏབ་ཆོག་ལ། །ནང་
པའི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་སྤྱོད་བ་ཆོས་ནང་པའི་ལྷགས་གཞིར་བཞག་བྱེད་ནས་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར།
ཆ་བོད་ བཞི་པ་ཆེ་རབས་རྗེས་དྲན་གྱི་རིགས་པ་འདི་ནི་རྟོག་པ་འོག་འཁྱུ་ཙམ་མིན་པར་མིག་
མཐོང་ལག་ཟེན་གྱི་གནས་ཚུལ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་འདུག་པས་དབྱུང་དགོས་ཤིང་།
དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་བ་དང་། །འཕེལ་འཁྱུར་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་ཀྱང་འགྲེལ་བཤད་སློ་ཡོད་

ཚེས་པ་ཞིག་བརྒྱབ་ཐུབ་མེད་མོད། ཚན་རིག་གི་ཤེས་ཚད་གོང་འཕེལ་དུ་བྱིན་ཚེ་ནམ་ཞིག་སློ་
 ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གསང་བ་ཞིག་རྟེན་སྲིད་པ་ཡིན།
 ལན། སློ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གསང་བ་རྟེན་པ་དེ་ཡང་ཁྱེད་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་
 བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཤི། ད་ལྟོ་དངོས་ཁམས་རིག་པའི་སློ་ལྟ་བུའི་ཚད་རྩལ་རྒྱས་ཤུགས་རིག་པ་
 ནས་བཤད་པའི་བྱི་ལའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཀྱིས་ནི་ཁྱེད་རང་གི་དམ་དུ་འཆང་བའི་ཤི་སོས་ཀྱི་
 བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་དེ་ཅ་བ་ནས་གཡོ་འགྲུལ་གཏོང་བྱ་བས་བྱེད་ཀྱིན་འདུག གཞན་ཡང་
 དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཉིན་རེའི་ཚགས་ཤོག་སྟེང་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ། ད་སྐབས་ཚན་རིག་
 པ་དག་གིས་རྒྱན་ཐུན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་བཤད་ཀྱིན་འདུག དེ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་ཤི་
 སྐབས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ཚད་རྩལ་དངོས་པོ་ (quantum substances) ལས་བྱུང་བའི་
 རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ང་རང་ཚོའི་ལུས་ཀྱི་དབང་ཅའི་མ་ལག་ལས་ཁ་བྲལ་ནས་བྱི་ཡི་འཇིག་རྟེན་ལ་
 འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན། དེང་སྐབས་ཞིབ་འཇུག་པ་དག་གིས་མི་ཤི་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཚྭ་
 ཚར་དེ་དག་གི་གསང་བ་གཏོལ་བ་རེད། མི་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཁོ་ཚོའི་ཚད་རྩལ་རྣམ་ཤེས་དེ་ལུས་པོ་
 ལས་བྱུང་བར་སྤང་ཁམས་ལ་གཏོང་གི་ཡོད་ལ། ཨ་མེ་རི་ཁའི་(Arizona State University)
 ཨ་རི་ཇོ་ན་མངའ་སྡེའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་རྣམ་ཤེས་ཞིབ་འཇུག་པའི་གཙོ་བོའི་འགན་འཛིན་པ།
 སེམས་ཁམས་རིག་པ་དང་སྤྱིད་སྤུན་རིག་པའི་སྡེ་ཆེན་སྟོར་ལ་སྐད་གསལ་ཡོད་པའི་དགེ་ཆུན་
 ཆེན་མོ། (Stewart - Hamme Rove) འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་གཏོན་པ་རེད། དེ་
 ཡང་ཚད་རྩལ་རྣམ་ཤེས་རིག་པ་ལ་གཞིར་བཞག ཁོང་དང་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་གསལ་ཅན་ཀྱི་
 དངོས་ཁམས་རིག་པ་བ་ (Roger Penrose) དང་མཉམ་དུ་བཤད་རྒྱུ། ང་རང་ཚོའི་རྣམ་ཤེས་
 ནི་ལྷན་ཆེན་ཀྱི་ཕ་སྤང་ནང་གི་ཕ་སྤུག་ནང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན། མི་ཤི་སྐབས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་དེ་དག་ནི་
 ཕ་སྤུག་ཚད་རྩལ་ཀྱི་སྤྱད་ཤུགས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ཞིག་རེད། འདི་ལྟ་བུའི་སྤང་ཚུལ་དེ་ལ་
 (Orchestrated objective reduction (Orch-OR) ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ང་རང་
 ཚོའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ལྷན་ཆེན་དབང་ཅའི་ཕ་སྤང་གི་ཕན་ཚུན་སྦྱར་སྡེབ་རྒྱུ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར།
 དོན་དངོས་གནས་ལ་དེ་རྣམས་བྱི་རོལ་འཇིག་རྟེན་ནང་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། འདི་འདྲ་བའི་

བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལྷགས་དང་། ཉིན་དུའི་ཚེས་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 དང་ཉ་ཅང་འདྲ་པོར་ཡོད་པ་རེད། མི་ཡི་རྣམ་ཤེས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན་
 པར་འདོད་པ་འདི་ནི་རྒྱབ་སྟོགས་པའི་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་དང་ཡང་མཐུན་
 པ་ཞིག་རེད། འདི་ལྟ་བུའི་བསམ་ཚུལ་ལ་གཞིར་བཞག་ནས། Hamme Rove ཉམ་མེ་རོ་བོ་
 དགོ་ཤན་ཆེན་མོ་ནས་བཤད་རྒྱུར། ཤི་སྐབས་ཀྱི་ཆོར་སྤང་ལས་སྤ་སྤྱག་ཆད་རྩལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་
 ཤོར་ནའང་། དེའི་ནང་གི་ཆད་རྩལ་ཆ་འཕྲིན་རྣམས་མེད་པར་ཆགས་མེད་པར་མ་ཟད། ཁོ་ཆོ་
 གཟུགས་པོ་ལས་ཁ་བྲལ་ནས་སྤྱོད་ལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་པར་ལོག་པ་ཅམ་ཞིག་རེད་ཅེས་དང་།
 Hamme Rove དགོ་ཤན་ཆེན་མོའི་འབྲུ་ཁྱུང་བཞུལ་བའི་ Through the Wormhole
 ཆེན་རིག་བརྟན་འཕྲིན་ཟིན་ཐོ་ལས། དཔེར་ན་སྤྱིང་རྩ་འཕར་མཚམས་བཞག་ཅིང་། བྲག་གི་
 འཁོར་མཚམས་ཆད་སྐབས། སྤ་སྤྱག་གི་ཆད་རྩལ་རྣམ་པ་ཡང་ཤོར་བར་འགྱུར་ལ། སྤ་སྤྱག་ནང་
 གི་ཆད་རྩལ་ནི་འཕྲོ་བཞུག་ཤོར་མེད་པ་རེད་ལ། དེ་མེད་པར་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་མེད། དེ་ཆོ་སྤྱོད་ལ་
 འཇིག་རྟེན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་པར་གྲམ་འགོ་བ་རེད། གལ་སྲིད་ནད་པ་ཞིག་ཤི་ནས་ཡང་སོས་པ་
 ཡིན་ན་སྤ་སྤྱག་ནང་གི་ཆད་རྩལ་བརྩ་འཕྲིན་དེ་རྣམས་ཡང་བསྐྱར་ཁྱུང་པའི་སྤ་སྤྱག་ནང་ལ་ཚུར་
 ལོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐབས་ནད་པ་དེ་ཉང་སངས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་རྒྱུར་ངས་འཆི་བའི་སྤང་བ་
 དག་ཆར་གཅིག་ཉམས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱི་རེད། ཁོས་མི་མཐུད་ནས་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་
 ནས་བཤད་རྒྱུར། གལ་སྲིད་ནད་པ་དེ་ཚུར་མ་སོས་པ་ཡིན་ན་མཐའ་འཇུག་ལ། ཤི་བའི་རྗེས་ལ་
 ཆད་རྩལ་བརྩ་འཕྲིན་དག་མི་དེའི་གཟུགས་པོ་ལས་ཁ་བྲལ་བ་འགྱུར་སོགས་བཤད་འདུག བཤད་
 ཚུལ་འདི་ལ་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་སྒོལ་པ་དག་གིས་དགག་པ་མང་པོ་བརྒྱབ་ཡོད། ཡིན་ན་
 ཡང་ཆེན་རིག་པའི་འཇིག་རྟེན་ནང་དུ་དེང་སྐབས་སྤྱད་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡོད། འདི་ལ་ད་སྐབས་སྤ་
 མཐུད་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་འདུག། དེ་བཞིན་ཆོ་རབས་སྒོན་མ་དྲན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཉ་
 ཅང་མང་ཡང་དེ་དག་ཡོངས་སྤྱོད་གཤམ་ཟིན་པས་འདིར་བཤད་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས། །
 ཆ་བོ། མི་ཁ་ཅིག་གིས། མི་ལམ་གྱི་ནང་ནས་རྗེས་སྟོགས་ཀྱི་དོན་དག་སྒོན་དཔག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱང་
 མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་མ་འོངས་པ་ནས་ཡར་ལ་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་མི་སྲིད་པ་བཞིན། ཆོ་རབས་

དྲན་པའི་བསམ་སྒོ་དེའང་གཅིག་བྱས་ན་འདི་འདྲའི་དོན་དག་ཅིག་ཡིན་ཤས་ཆེ།
 ལན། དེ་ནི་ད་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་གང་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུ་ལྟེན་ཆོག་མཆོག་གི་
 པའི་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་སྒྲོན་ནས་སྦྱང་སྦྱངས་ཡོད་པར་རྟོག་བཅས་ཀྱི་
 སྒོས་སྒྲེལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་འདྲ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གནམ་གཤིས་སྒྲོན་
 བརྒྱ་རྟོགས་མཁན་གྱིས་གྲོག་མ་དག་ལ། གནམ་བབ་ཁའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་དེས་འབྲུ་
 གྲོག་མ་དེ་ལ་སྤྱོད་ལ་ཁམས་ཀྱི་བརྒྱ་རྟོགས་དེ་སྤྱད་པའི་དབང་གིས་ཁོ་རང་ལ་སྒོ་བྱར་དུ་སྤར་
 དང་མི་འདྲ་བའི་ཚོར་བ་ཞིག་སྤྲེ། དེའི་འཕྲོར་ཆར་བབས། དེ་འདྲ་མང་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་
 ཁོ་རང་གི་སྒོ་རྩ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་། སྒོ་ཡིས་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་དེའི་དབང་
 གིས་གནམ་གཤིས་སྒྲོན་བརྒྱ་རྟོགས་པོར་གཏོང་བྱུང་བའོ། ཡང་ན་དེ་སྤྱི་དེའི་བག་ཆགས་མེད་
 ན་ཡང་། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་འདྲ་བའི་སྒྲོན་
 བརྒྱ་གཏོང་བྱུང་བ་བཞིན། མི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་སྒྲོན་
 ནས་གོམས་པའོ། སྤར་གོམས་མེད་ཀྱང་རིགས་འདྲའི་སྒྲོན་གོམས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་
 དུ་སྒྲུང་བ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེས་མ་འོངས་པ་ལ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལས་དེ་འདྲའི་སྦྱང་ཆོར་གསར་པ་ཞིག་
 བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་སྤྱོད་རྒྱུ་དངོས་པོ་དེ་སྦྱངས་ནས་དྲན་པ་ག་ལ་ཡིན། གལ་སྲིད་དེ་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་ན་གཉིད་འགྲུགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིད་པ་སྤྱིར་སྒྲོག་གི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་
 འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་རབས་བདུན་ཅུ་ཡར་མར་དྲན་རྒྱ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་མ་འོངས་པ་ལའང་
 ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་སྒྲོན་འཐེན་བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་རེད།
 ཆ་བོ། སྤྱོད་བ་སྤྱི་མའི་ལུས་ཀྱི་ཤ་མཚན་སྤྱི་མའི་ལུས་སྤྲོང་དུ་འཕྲོས་ཡོད་པ་ལྟར་ན། སྤྱོད་བ་སྤྱི་
 གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བརྒྱ་འཕྲིན་དང་སྒྲོག་སྐབས་ལྟ་བུ་གཞི་རྒྱ་སྤྱི་མའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་
 ཀྱང་སྲིད། སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་བསམ་གཞིག་གི་ལྟེ་གནས་སྤྱད་ཆེན་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་
 ཡིན་ན་ཡང་། དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་མི་རེ་གཉིས་ལ་སྤྱད་ཆེན་མེད་ཀྱང་ཆོག་པ་ལྟར་སྤྱོད་བ་སྤྱི་
 འདིའང་དམིགས་བསལ་གྱི་མི་སྤྱིར་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱང་ཆོས་འདྲ་ཞེ་ཡིན། །
 ལན། བྱུང་གྱི་བསམ་སྒོའི་འགྲོས་ལ་བལྟས་ན་ཆོ་སྤྱི་དང་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཐབས་ལ་ཐབས་

ཤེས་ཡོད་དགུ་རྩ་ལ་དགུག་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་དེ་གཉིས་མེད་པ་ཡང་དག་ཞིག་བསྐྱབ་མ་ཐུབ་ནས་
 ཤིན་ཏུ་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་གནས་སུ་སྤྱང་ཡོད་པར་རྟོགས་དུས་སྙིང་རྩེ་རྟ་རྩེ་ཙམ་ཡང་མེད་
 མཁན་ང་ཡང་ཁྱོད་ལ་གདུང་སེམས་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་འོང་གི་འདུག་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འབྲེལ་བ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྤྲ་བའི་ཕྱང་ལྗང་ལ་ན་ལས་ཀྱི་རུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་གཞན་ཞིག་
 གིས་བྱང་བ་རེད། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལས་རྒྱང་ཞིས་བརྗོད་པ་
 རེད། དེ་ལ་ཁྱེད་རང་གིས་བརྗོད་འཕྲིན་དང་སྟོག་རྒྱབས་སྟོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་ན་འགལ་བ་ཅི་
 ཡོད། སྤྱི་བརྗོད་འདོད་རྩིས་འབྲང་བྱིས། ཞིས་གསུང་པ་བཞིན་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་གཉིས་
 བར་གྱི་གཞི་རྒྱ་སྤྲ་མའི་འབྲེལ་བ་དེ་ག་འདྲ་བྱས་ནས་བྱང་བ་རེད། སྟོག་རྒྱབས་ལྟ་བུའི་སྟོན་སྟེན་ག་
 འདྲ་བྱས་ནས་རྒྱ་བ་རེད། གསལ་བཤད་མེད་པར་ཡིན་སྲིད་ཀྱི་རེད་ཅེས་པས་ནི་གར་ཡང་མི་
 ཕྱིན་ནོ།

ཆ་བོ། དེ་ལྟར་མིན་ན་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་འཕྲེལ་རིམ་ཆད་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་ཐོན་དུས། ད་གཟོད་རྣམ་
 ཤེས་བཅས་པོ་ལས་ལྟགས་སུ་སྤྲ་མཐུད་དུ་འཆོ་གནས་ཐུབ་པ་ཡིན་རྒྱུ་རེད།

ལན། དེ་ནི་ལས་རྒྱང་ངམ་སྤྲ་བའི་ཕྱང་ལྗང་ལ་གྲུལ་གཟུགས་ཕྱང་ངམ་ཡང་ན་ཆེ་སྟོན་མའི་ལས་
 ཕྱི་མའི་གང་ཟག་དེའི་སྙིང་དུ་བྱང་བ་དཔེར་ན་ལས་ཀྱི་ནང་ཆོན་ལྗོངས་པ་རྒྱ་མཐུན་ལྟ་བུའི་ལས་
 རྒྱང་གི་དབང་གིས་བྱང་བ་ཡིན། འདྲ་ཤེས་སམ་ཤེས་པ་ནི་བཅས་པོ་ལས་ལྟགས་སུ་སྤྲ་ནས་འཆོ་
 གནས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་ནང་པའི་གཞུང་ནས་བར་སྲིད་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་མ་ཡིན་པར་རྣལ་
 འབྱོར་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། རྟོགས་པ་མཐོན་པོར་ཐེབས་པ་དག་ནི་ལྷས་
 རྒྱལ་ཕྱན་དུ་དེངས་ནས་འཇམ་ལྷས་སུ་འགྲོ་བ་མང་པོར་ཡོད་རེད། ཁྱོད་རང་དེ་དག་ལ་ཡིད་མི་
 ཆེས་པ་ངས་ཏ་གོ་གི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་འདིར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན། ནང་པའི་གཞུང་ལས་
 བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་རིགས་པས་བྱབ་པར་མ་ཟད། ང་རང་ཆོས་དེ་རྣམས་གསུང་
 མཁན་གྱི་དམ་པ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ན་ཡང་ཁོང་རྣམ་པས་གསུངས་པ་དེ་བདེན་
 པར་ཡིན་པ་ཤེས་རུས། རྒྱ་མཚན་སངས་རྒྱས་ནས་དབུ་བབྱང་། མཁས་པ་དང་བྱབ་པ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པ་ཞིག་ཕྱོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞལ་

གཅིག་མཐུན་དུ་གསུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས་མི་རེ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེ་དག་གིས་རྩུན་ལ་བ་པ་རེད་དུ་ན། སྤྱིར་རྩུན་བཤད་པ་ནི་ཡ་རབས་དམ་པའི་ལྷགས་སྒྲིལ་དང་འགལ་བས་ལྟ་བུ་དང་བྱུང་མཐའ་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཡང་དག་པའི་ལས་ཤིག་དུ་ངོས་འཛིན་གྱི་མ་རེད་ལ། གལ་སྲིད་རྩུན་ཡིན་པའི་དབང་དུ་གཏོང་ཡང་གང་ཟག་རེ་བྱུང་གིས་རྩུན་ལ་བ་སྲིད་ཀྱང་། དེ་དག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་རྩུན་གསུངས་པ་རེད་ཟེར་ན་ག་ལ་འགྲིགས། མ་ཟད་རྩུན་བཤད་པ་ནི་དེ་དག་ལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རིམ་བུ་བར་གཞིགས་པར་བཤད་པ་སོགས་ནི་མི་ཆོས་སྒྲ་མའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས། དེ་བཤད་ན་མི་ཆོས་སྒྲ་མའི་རྩུན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེས་སྒྲིལ་པ་རྩ་བ་ནས་གཏོང་བ་ཡིན། དམ་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲིལ་པ་དང་དམ་ཆོག་ལ་རང་གི་མིག་འབྲས་དང་རང་སྒྲིག་ལས་གཅིས་པར་འཛིན་མཁན་ཤ་ལྷག་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་དགོས། གཅིག་བྱས་ན་ལས་འབྲས་དང་སྒྲིལ་པ་ལ་བརྩེ་བཀྱར་མེད་པ་དག་ལ་འདི་རྩ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་འཛིན་གྱི་མེད་ཀྱང་། བཅས་ཀྱི་འཛིན་ཏེན་ལ་གཙོ་བོར་འཛིན་ཅིང་། ལས་འབྲས་དང་། སྒྲིལ་པ་དང་དམ་ཆོག་ལ་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་མི་དག་ལ་ནི་དོན་དག་འདི་ཉ་ཅང་གིས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་ཆེད་དུ་རང་སྒྲིག་སྒྲིལ་བཏང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་མང་པོར་ཡོད། དེས་ན་བྱེད་སོགས་རང་རིགས་ཀྱི་མི་ཁ་ཤས་དེང་སྐབས་ཆོན་རིག་གིས་གང་བཤད་པ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་། རང་རིགས་ཀྱི་གནའ་བོའི་རིག་གཞུང་དང་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་མིས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཕལ་ཆེར་རྩུན་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་འདི་ནི་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་དང་ཆོན་རིག་གང་གི་ཆ་ནས་བལྟས་ཀྱང་ནོར་འཁྱུལ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་སྤྱི་ནང་གི་རིག་གནས་དང་། གནའ་དེང་གི་རྣམ་གཞག་ ཆོས་ལྷགས་དང་ཆོན་རིག་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་སུ་མ་ལྟར་བའི་སྤྱང་བ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱ་བུ་ན་རང་ཉིད་དང་མི་རིགས་ལ་དེ་ལས་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཞིག་མེད་པར་ངེས། །

ཆ་བོད། ཆོན་རིག་པའི་ཁྲོད་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཤས་ཆེ་ཟེར་མཁན་དེ་ཆོས་ཀྱང་དོན་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐེ་ཆོས་སྤྱིས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། ང་ཆོ་ལྷར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་མ་གཏུན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་ཅིས་རང་དག་མ་རེད་སྟེ།

ལན། ཆོན་རིག་པའི་ཁྲོད་ནས་མང་པོ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཉ་ཅང་ཆད་མཐོ་བའི་

གདེང་འཇོག་མཛད་གྱི་ཡོད་པའི་ཚུལ་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། རང་པའི་བྱེ་མདོ་སོགས་
 གྱིས་ནི་སྦྱར་བཏང་ངམ་རིང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཁོར་བ་འདི་འཁོར་
 གངས་མང་དྲག་པའམ། ང་རང་ཚོ་ཚུར་རོལ་མཐོང་བའི་སློ་ཡིས་རྣམ་ཤེས་ཤིག་གི་ཐོག་མ་འདིའོ་
 ཞེས་བཞག་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅེས་བཞག་པ་མངོན་ལ། ཡིན་
 ན་ཡང་བྱེ་བྲག་ཡུན་ཐུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནི་འདིའོ་ཞེས་ང་ཚོས་
 ཀྱང་སློས་གཟུང་རུས་པས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་ཐོག་མ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་སེམས་ཅན་པ་ཡང་པལ་ཆེར་
 དེ་དང་འདྲ། དབུ་མ་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་ནི་དོན་ལ་དུས་གསུམ་དུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲུལ་
 བ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འབྲུལ་སྒྲུང་ལ་ཐོག་མ་བཅུ་ལ་བའི་སྒྲུན་པོ་དྲག་གི་ལས་ཀ་རུ་
 འདོད་པས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཐམས་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མི་འདོད།

ཚ་བོ། མདོར་ན་དེང་སང་སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་དྲན་པ་དང་། སྲིད་པ་ཕྱིར་ཐོག་གི་ཚོ་ག་ རྣམ་ཤེས་
 འབྱམས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་། ལུས་སེམས་བརྗེ་སྒྲོལ་གྱི་མཐོང་སྒྲུང་སོགས་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་བྱུང་བ་
 འདི་དག་ཡོད་ཆད་མི་བདེན་རྩུན་བསྒྲིགས་ཤ་རྟག་རེད་ཅེས་ལག་མགོ་གནས་གཡུག་བྱས་ན་མི་
 འགྲིག་ལ།

ལན། དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལས་གཞན་མེད།

ཚ་བོ། ད་ལྟའི་རིགས་གསར་གྱིས་འབྲེལ་བཤད་མི་ཐོག་པ་ཅན་གྱིས་ལམ་སངས་སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་མེན་
 ན་ཅི་ཡིན་ཞེས་རང་སྒྲུང་མཐོ་དྲག་རྒྱུང་མེད།

ལན། འདི་ཡང་བདེན་པར་བཤད་འདུག ཡིན་ན་ཡང་ད་སྐབས་ཚན་རིག་གིས་འབྲེལ་བཤད་མི་
 ཐོག་པ་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་མཁན་མང་པོ་མི་འདུག་སྟེ།

ཚ་བོ། ཇི་སྲིད་མཐོང་ཐག་མ་ཆོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སློ་གཟུ་བོར་གནས་པས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་
 བསྒྲུབ་ན། རམ་ཞིག་བདེན་རྩུན་ཕྱ་ཐག་ཆོད་དུས་འཆོར་སྒྲུང་མེད་པར་ཁས་ལེན་བྱ་ཆོག་པ་ཡིན་
 བོ།

ལན། བྱིད་གྱིས་ཁ་ཏ་དང་སློབ་གསོ་གཏོང་བ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཡང་། ང་ཚོ་ནང་ཆོས་ལ་སློབ་སྦྱོང་
 ཐུང་ཅན་བྱེད་སྦྱོང་མཁན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟན་པ་རྣམ་དག་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཆོར་སྒྲུང་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག དཔེར་ན་ང་རང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཆ་མཚན་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པའི་
 ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་ཆེན་པོ་བྱེད་མ་བུའུ་ཀྱང་། ལྟོན་པ་དེའི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་པ་
 ཅིས་སྐྱུ་མཚན་བྱས་ནས་ཀྱང་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་སྟོབས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་གི་འདུག སྐྱུ་མཚན།
 འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། འོན་ཀྱང་འཆི་བདག་ཁར་སྟོགས་
 པའི། སྟོག་གི་སྐྱེན་ནི་མ་རུབ་པར། བྱིད་ལ་ཅུང་ཟད་ཡིད་ཆེས་པ། འདི་ཡང་སྐལ་པ་བཟང་སྟམ་
 བཞི། ཞེས་པ་དང་། ལྟོན་པའི་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལྟོན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་
 ཤེས་པ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྐལ་བའི་དབང་པོ་བཞིན། སྤུལ་བྱུང་ལེགས་པ་བྱིད་མཁྱེན་
 གཞན་གྱིས་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གནའ་རབས་དང་དེང་རབས། ཤར་སྟོགས་དང་རུབ་
 སྟོགས་གང་ལ་ཡང་། ལྟོན་པ་གང་གིས་བསྟན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལྟ་བུ་དང་། འཆོ་བ་མེད་པའི་
 ལྷགས་སྟོལ་འདི་ལས་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་ལས་པན་ཐོགས་ཆེ་བ་
 གང་ཡང་མ་མཐོང་བས་གཞན་པ་གང་ལ་ཡང་འགྲམ་ཆུ་ལྷང་བ་མི་འདུག་གོ།

མདོར་ན། བྱིད་ཀྱིས་རིགས་པའི་དཔའ་བོ་ཅུ་མཚན་གསལ་བའི་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་གྱིས། གཏམ་སྐྱད་གསེར་ཐང་མ་ལས། ང་ཚོའི་ལྟོན་པ་འདི་ཡི་བསྟན་པ་ལ། གཞི་ཡི་གནས་
 ལྷགས། ལམ་གྱི་བསྟོད་ལྷགས། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་ཆོན་རིག་གི་རིག་པ་ལ་ངོ་གཞོང་
 དགོས་པ་ཞིག་ནི་ངེས་པར་མེད། མ་ཟད་གནད་གང་ཡིན་ལ་ཆོན་རིག་གི་རིགས་པ་ལ་རྩིས་མང་
 ཏུ་བྱེད་རུས་པ་ཡོད་སོགས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སྟོད་རང་གིས་དགེ་འདུན་
 ཆོས་འཕེལ་སོགས་ནི་ལོ་དུས་ལྷ་དང་། མི་ལོ་དུས་ལྷ་མ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་ངས་སྤར་ནས་ཤེས་ཡོད་
 པས་ལྷང་དྲངས་པ་ལ་བྱིད་ཀྱིས་ཁོང་ལ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་རེ་བ་ཆེན་པོར་བྱེད་ཀྱི་མེད།
 ཆ་བོད་ མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་གི་སྡེ་ལྷགས་སུ་ཡོད་མེད་སྐྱོང་བེན་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྐྱུ་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། སྟོག་གཅོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷག་པར་ལྟ་བའི་བར་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་
 ལམ་བརྟུ་པོ་དེ་ཆེན་པོས་དཔྱུལ་བ་དང་། འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས། ཅུང་ཅུས་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་
 སུ་ལྷང་བ་དང་། དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་གཞན་གྱི་སྟོག་བསྐྱབས་པ་སོགས་དགེ་བ་བརྟུ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བདེ་འགྲོ་ལྟ་མའི་ལུས་སུ་སྐྱེ་ངེས་ཞེས་མདོར་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཡོད། དེ་འདྲའི་འཕྲོ་བ་བྱ་

དང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན།
 ལན། བྱིས་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཟེར་བ་དེ་གང་
 འདྲ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་མི་པལ་པ་དག་གི་དུས་རྒྱུན་གྱི་འཚོ་བའི་གནད་དོན་
 པལ་པ་ཐག་གཅོད་པའི་རིགས་པ་ང་རང་ཚོ་ཐམས་ཅད་ལ་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་ཡོད་པ་འདི་
 འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། སྤྱི་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཚན་རིག་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་སྒོ་
 རས་རྟོགས་དགོས་པ། དཔེར་ན་སྤྱི་བའི་རྩལ་སྤྲན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། རྟོས་བྱུང་རིགས་པ་ལྟ་བུ་
 ང་རང་ཚོ་ལ་སྒྲིག་ཏུ་བྱུར་བ་ཞིག་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་པལ་ཆེར་བདེན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་སྤྱི་བའི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲིག་ཏུ་སྤྱི་བའི་རྟོགས་མི་བྱུང་བ་
 རེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱགས་པའམ་དངོས་པོ་ཁོ་
 རང་རང་སྟངས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བྱུང་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་སེམས་ཉིད་འདུལ་སྦྱོང་གི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་པའི་ས་མཐོན་པོར་
 གཤེགས་པ་དེ་དག་གིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་བཞིན། མ་གྲུབ་སྟམ་ན། བྱིད་ཀྱི་
 ཤེས་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཚན་རིག་ལའང་མཚུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྤྱི་བའི་འཇིག་རྟེན་རྟོགས་པ་དེ་དག་
 ཀྱང་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གིས་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་རིགས་པ་མཚུངས་ལ། མི་མཚུངས་ཏེ་ཆོན་
 རིག་པས་བྱུང་འབྲས་ང་ཚོ་ལ་བསྟན་ཆོག་པའི་ཕྱིར་སྟམ་ན། རང་པའི་ལྷགས་ལའང་མཚུངས་ཏེ།
 བྱིད་ཀྱིས་སེམས་ཁམས་ལ་སྦྱོབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བྱུང་བ་དག་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་མཐོང་བར་མ་ཟད། མི་གཞན་ལ་རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་བྱུང་གྱི་རེད། ལར།
 ཆོན་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་མང་ཆེ་ཤོས་གཟུགས་སྤང་ཡིན་ལ་དེ་དག་ནི་གཟུགས་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བསྟན་སྟེ་ལ། རང་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པའམ། ལས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལས་སྦྱ་
 མའི་སྒོ་ནས་བསྟན་མི་བྱུང་། དཔེར་ན། ཆོན་རིག་གི་བརྟག་དབྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་དངོས་
 གཟུགས་ནག་པོ་(暗物质 dark matter) འདྲ་བ་ཞིག་རེད། དེས་ན་མཐོང་དཀའ་སྤྱི་བའི་བྱུང་
 པར་གྱིས་དེ་དོན་ལ་བྱུང་མེད་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཁྱགས་ཡིན་མེད་ཀྱི་

བྱད་པར་བཟུང་བ་ནི་ཕྱོགས་རེ་ལྷུང་བའི་ལྷ་ཚུལ་ཞིག་རེད། ཨ་རིའི་སྐད་གྲགས་ཅན་གྱི་བོ་འཕྲོ་རིག་
 པའི་སློབ་གྲྭ་མ་ས་ཚུ་སེ་དའི་ Massachusetts Institute of Technology དགོ་ཤན་ཆེན་
 མོས་Weiss KeFu ཚད་རྩལ་རྒྱས་རིག་སྐོར་ལ་ལེགས་སྦྱར་ཞིག་བཤད་ཚུང་བ་རེད། ཚད་རྩལ་
 རྒྱས་རིག་ནི་ང་ཚོས་མཐོང་མི་ཐུབ་པའི་གཟུགས་འདས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྒྱས་ཤུགས་ཤིག་རེད།
 ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོས་མཐོང་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ང་ཚོས་དེ་ཤེས་རྒྱ་མེད་པ་དང་དེ་ཡོད་པ་
 ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱེད་རྒྱ་མེད། ཚན་རིག་ནང་ལ་བྱ་བ་པལ་ཆེར་བྱེད་རང་གི་ཐད་ཀར་ཆོར་བའམ་ཚུང་
 བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་པ་འདི་བྱེད་རང་ལ་གདམས་ངག་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རེ་
 བ་ཡོད། 著名的麻省理工学院物理学家威斯柯夫说：“量子力学是我
 们肉眼看不见的非物质能力，可是并不因为它看不见，我们就不能
 认识它和不相信它。在科学上几乎每一件事都是超过你的直接
 经验的。”

ཚ་བོ། ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷུང་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། ལྷུང་གང་ཞིག་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་འཛིན་
 འོས་མིན་ནི་དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་དང་མ་དག་ལ་འཛིག་དགོས་ཞེས་ཚད་གཞུང་ཏུ་བཤད་
 འདུག དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་།
 མཁས་གྲུབ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་སོགས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། དཔེ་ཆ་རེ་རེའི་ནང་ཏུ་
 འགྲེལ་བཤད་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་བསྟོན་བཞིན་འདུག་པ་ལ་བལྟས་ན་ཁོང་ནམ་ཙམ་ཆོ་ལ་ཡང་ཏིག་ཏིག་
 ཅིག་མེད་པ་འདྲ། མངོན་གྱུར་བསྟན་པ་མངོན་སུམ་དང་མི་འགལ། སྐོག་གྱུར་བསྟན་པ་རྗེས་
 དཔག་དང་མི་འགལ། ཤིན་སྐོག་བསྟན་པ་རང་ཆོག་ལྷ་བྱེད་བཅོད་བྱ་དངོས་ཤུགས་མི་འགལ།
 ཞེས་སོགས་བཤད་ཡམས་ཅི་འདྲ་བས་ཀྱང་དོན་ཏུ་ནི་ནམ་རྒྱན་རྒྱན་བཤད་པ་མཐོང་ཐོས་མེད་
 ཅིང་། ད་རེས་ཀྱི་སྐད་ཆ་གོང་འོག་ལྷ་སྤྲུག་པ་ཞིག་བྱང་སོང་ན་ཆ་འཛིག་བྱ་དགོས་ཞེས་པ་དེ་
 ཅམ་ཞིག་ཡིན་པར་སྤང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཤན་པོ་ཡ་རབས་ཤིག་གི་སྐད་ཆ་ལས་སྤྲུག་
 པའི་བྱད་ཆོས་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས་ལྷུང་ཚད་མ་ཟེར་ཡང་དེ་ག་ཅམ་རེད།

ལན། དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚུལ་ནི་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ། སྐོག་

གྲུང་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ། ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྲུང་ལ་ལྷང་ཚད་མ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་རེད་ལ། བྱིད་ཀྱི་
 ཚོག་གི་ཞོར་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཆེན་པོ་ཡ་རབས་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བཅི་གི་འདུག
 སྤྱིར་བཏང་ཆེན་པོ་ཡ་རབས་ཤིག་གི་སྐད་ཆ་ཟེར་ནས་བརྒྱས་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པལ་པའི་
 བྱང་དུ། མི་རྟག་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་ལ་ཞིབ་
 རྒྱས་སྟོན་པའི་དེ་འདྲའི་འཇིག་རྟེན་ཆེན་པོ་ཡ་རབས་ཤིག་ཡོད་ན་ཞོག་དང་། དེ་ལ་གཞན་དང་
 མི་འདྲ་བའི་བྱད་ཚེས་འདུག་གམ་མི་འདུག་བཟ། སྤྱིར་གྱིས་སྒྲིག་གྲུང་ཡིན་མེན་ནི་གང་ཟག་ལ་
 རག་ལས་ཤིང་། ང་རང་ཚོ་ལ་སྒྲིག་གྲུང་དུ་སོང་བ་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་ལ་མངོན་གྲུང་ཡིན་པ་
 དང་། གང་ཟག་གཞན་ཞིག་ལ་སྒྲིག་གྲུང་དུ་སོང་བ་ང་རང་ཚོ་ལ་མངོན་གྲུང་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རེད།
 དཔེར་ན་སྤྱ་སྤྱ་ནས་བཤད་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐོག་མའི་བྱ་གནས་པོ་(Blake hole)དང་། ལྷོག་
 དངོས། (Antimatter) དངོས་གཟུགས་ནག་པོ། (Dark matter) རྒྱས་པ་ནག་པོ་
 (Dark energy) སོགས་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་པས་མགོ་བྱས་པའི་འགྲོ་བ་མི་རིགས་དག་
 ལ་སྒྲིག་ཏུ་གྲུང་པ་དང་། རགས་སྤྱ་ནས་བཤད་ན། ང་ཡི་བྱིས་ཀྱི་བཀོད་པ་བྱིད་རང་ལ་སྒྲིག་གྲུང་
 དུ་སོང་བ་དང་། བྱིད་ཀྱི་བྱིས་ཀྱི་བཀོད་པ་ང་ལ་སྒྲིག་གྲུང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་
 དངོས་པོ་དེ་རང་ཉིད་ལ་སྒྲིག་གྲུང་དུ་སོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་སྒྲིག་གྲུང་རེད། མི་གཞན་དག་
 གིས་དེ་མངོན་གྲུང་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་རྩུན་པ་རེད་ཟེར་ནས་བཤད་ན་དོན་དང་མི་འཐུན་ལ། བྱིད་
 རང་གི་ཤི་ན་རྣམ་ཤེས་གཏམ་ས་དང་། གསོན་ན་སྐྱབས་འཇུག་བྱ་སའི་ཚན་རིག་པ་དག་གིས་
 ཀྱང་སྤྱ་བའི་གནས་ལ་རྗེས་དཔག་གི་སྒོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཁོ་རང་ཚོའི་
 རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་ང་རང་ཚོར་མ་ཟད་ཁོ་རང་ཚོ་ལ་ཡང་སྒྲིག་ཏུ་གྲུང་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་
 བྱིད་རང་དེ་ཙམ་ཞིག་དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་
 པ་དེ་དག་མི་གཅིག་གིས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་མི་མང་པོས་བཤད་པ་དང་། ཚན་རིག་ལ་སློབ་
 སྦྱོང་བྱས་ན་སྤྱིར་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ཐུབ་པར་མ་ཟད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གསར་མཐོང་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱས་པའི་འཕྲུལ་ཆས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་རྟེན་བྱུང་ཟེར་ན། དེ་ནི། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དག་རྗེས་

འཇུག་གི་སྒོ་བ་མ་དག་ལ་བཞུན་ཅིང་བསྒོམ་དུ་བཅུག་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པ་
 མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བྱང་ཡོད། ཚན་རིག་གི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ནི་བྱི་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟེན་གཙོ་
 བོར་འཛིན་ཅིང་། དེ་འཇུག་བྱེད་གྱི་ཐེག་ཤིང་ཡང་དངོས་གཟུགས་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལ།
 རང་པོའི་གཞུང་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་རང་སེམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་།
 དེ་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་ཚད་མས་བྱེད་དགོས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཟེར་བ་ནི་གཙོ་
 བོ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་འཇུག་བ་ལ་ཚན་རིག་པ་ལས་རང་པ་ལྷག་པར་བཤད་མི་
 དགོས་པ་རེད། གལ་སྲིད་བྱེད་རང་གིས་མི་ལོ་ལ་ཤས་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་བཙོན་འབྲས་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་པོའི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་སྒོམས་དང་རང་པོའི་གཞུང་ལས་བཤད་པོའི་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཅིག་སྐྱེ་ངས། དེས་ན་བྱེད་དངོས་གནས་གཟུ་
 བོར་གནས་ཤིང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཁོང་གི་དམ་ཚེས་དེ་ཡང་
 དག་ཡིན་མིན་ར་སྤྲད་པའི་གོ་སྐབས་ཞིག་སྤྲད་འོས་སྟུག། ཁོ་བོ་ རྟོགས་དཀའ་བ་ངེས་ལེགས་
 ལ་མི་བསྐྱུ་བར་རིགས་པས་བྱུང་ན་སྤྲ་བ་མངོན་མཐོ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཆོག་ཟེར་
 ཡང་། དཀའ་སྤྲའི་ངེས་པ་དེ་ག་རང་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ལས་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པས་ཕན་ག་ལ་ཐོགས།
 ལ་ནོ། འདི་དག་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་རང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་
 འབྲས་དང་། ཐར་པ་སོགས་མཁས་བྱུང་མཐའ་ཡས་པས་རང་གི་ཉམས་སྦྱང་གི་ཐོག་ནས་ར་སྤྲད་
 ཚར་ཀྱང་། བྱེད་རང་གིས་དེ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན་ཆོག་གི་རེད། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གོམས་པས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་གསུངས་ཡོད་ལ། གསུང་པ་རང་
 བཞིན་རྗེས་འཇུག་དག་གིས་ཉམས་ལེན་བྱས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ནི་གནའ་ནས་
 བཟུང་ད་བར་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བྱོན་ཡོད་ལ། ཁོང་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་
 བ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མཐོ་རིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལའང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱེད་ཐུབ།
 སྤྱིར་བཏང་འདི་འདྲ་བ་ནི་དག་བཙོན་རྒྱུ་མེད་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱིར་ན་འཚམ་པར་སྤང་ངོ་། །དག་
 བཙོན་རྒྱུ་བཅས་ལ་མངོན་ཤེས་ལྡོ་ཡོད་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཁོ་རང་གིས་
 མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་དེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདེ་འགོ་རྒྱ་འབྲས་

གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དཔག་ལ་རྟེན་གཤམ་དགོས།

ཚ་བོ། ཁ་ཅིག་གིས། ལས་འབྲས་ཞེས་པ་དེ་དང་ལྗོངས་ཅན་གྱི་མི་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་པ་དང་།
ནག་ཉེས་བསགས་པའི་མི་ལ་བྲིམས་ཆད་ཕྱོག་པའི་ངེས་པ་འདི་ཙམ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་
རྩ་བའི་དེ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཤིག་ང་ཚོས་ཀྱང་འདོད་ཀྱིན་མེད། འདི་ལས་མི་ལེན་ན་ཁྱེད་རང་མགོ་
རྒྱལ་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་མདོག་དང་བཅས་སྒྲུབ་འདུག དེ་ལྟར་ན་མར་ཁེ་སི་ལྟ་བུ་ཡང་ལས་འབྲས་
སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་ད་ནི་སྤྱུ་ལ་ཡང་ཚོད་པ་བརྒྱབ་དགོས་མི་འདུག་གོ།

ལན། ཟེར་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ན་ནག་ཉེས་བསགས་པའི་མི་དང་འབྲས་བྱ་ཉེས་ཆད་གཉིས་ཀྱི་བར་
ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་དེས་རྟོགས་པ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། དེ་མིན་ན་ཚིག་འདི་ལ་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད། དེ་
ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པ་ལས་ལེན་པ་ཐལ་བ་འགྱུར་ཏེ།
ནང་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཡང་དང་ལྗོངས་ཅན་གྱི་མི་ལ་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་པ་
དང་ནག་ཉེས་གསོག་མཁན་གྱི་མི་ལ་བྲིམས་ཆད་ཕྱོག་པ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད། དེ་ཡང་དང་ལྗོངས་
ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་སམ་ཡང་དག་པའི་ལས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་
འབྲས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཐེག་གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱ་གང་རུང་ཐོབ་པ་དང་། ནག་ཉེས་མི་
དགེ་བ་བརྒྱ་སྟོགས་བསགས་ན་ཉེས་ཆད་དཔྱལ་བ་སྟོགས་ངན་སོང་གི་གནས་རྣམས་སུ་སྒྲེ་བ་
འགྱུར་བ་དེ་ཡིན་པའི་བྱུང་། འདི་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲུ་ཡང་ཐལ་ཆེར་པ་རོལ་པའི་འདོད་པ་
ཡིན་རྒྱུ་མ་རེད། ཁོང་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་དེ་ག་འདྲ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་
རེད། དེ་ཆད་མ་རེད་དམ་ཡིད་དཔྱོད་རེད།

ཚ་བོ། དེས་ན་ལས་འབྲས་ཡོད་དང་མེད་ཅེས་ཚོད་པ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙམ་བྲིམས་ལྟར་བྱེ་ཡང་མི་
ཡིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་མིན་པ་ཞིག་དང་། ས་སྐྱུག་གི་འབྲེལ་བ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐད་ཀར་མཐོང་བར་མི་
རྒྱས་པའི་མི་མངོན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཤིག་གཞི་གྲུབ་མིན་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་ཐོག་ཏུ་
རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད་ཅེས་འདི་ན་ཚོད་མཁན་སུ་ཡང་མི་འདུག་པས་དོན་མེད་ཁ་རྒྱངས་
ལུང་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད། མཐོང་རྒྱ་རིག་རྒྱ་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་རྟོག་འཇིང་ཅན་དེ་འདྲ་ཞིག་ང་
ཚོའི་མགོ་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི་ཅུང་ཙམ་ཡང་འགོད་རྒྱས་མེད། མེད་པའི་དབང་གིས་

ལས་འབྲས་སྒྲིབ་ཆོས་ཀྱང་ལྷང་ལ་སྒྲིབས་བཅོལ་ཞུ་དགོས་ཐུག་པ་རེད། ལྷང་ལ་སྒྲིབས་བཅོལ་ཞུ་
 མིན་ནི་ཚྭ་དང་བྱེད་མིན་ལ་ཐུག་ཡོད། ལས་འབྲས་མེད་ཟེར་མཁན་ཆོས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 མེད་ཟེར་བ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། ཡོད་ཟེར་མཁན་ཆོས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མེད་ཟེར་ན་གཅིག་དུ་བྲིལ་བའི་རྒྱ་རྩ་མ་ངེས་ཏེ། རི་
 བོང་གི་མགོ་ལ་ཐུག་རྒྱ་རིག་རྒྱ་ཅན་ཞིག་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེར་རུ་མེད་ཟེར་བ་མ་
 གཏོགས་དེ་ལྷག་གི་གནས་ལུགས་ཤིག་སུ་ལ་ཡང་འཆད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་གསུངས་པ་ཅམ་
 གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདི་ཅུང་ཟད་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། གསུང་མཁན་དེ་ཉག་སྐྱེད་བྱ་
 རིང་མ་ལྟར་བཅན་དྲག་ཆེ་བ་ལ་ཆོད་ཅིག་མི་འདུག་པས་སོ། །

ལན། འདི་བཅན་དྲག་ཆེ་བ་ཆོད་མི་འདུག་དྲན་ན་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཡོད་མ་རེད། སངས་རྒྱས་
 གྱིས་ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་འདྲ་གསུངས་པ་རེད་མ་
 གཏོགས། མི་རྣམས་ལ་བཅན་པོ་དབང་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིན་ས་བཤད་བཞག་པ་ཞིག་ག་ན་ཡིན། དཔེར་
 བ། རུས་པ་ནག་པོ་དང་། ཐོག་མའི་འབར་གས་ཆེན་མོ་དེ་ཡོད་ཟེར་མཁན་ཆོན་རིག་པ་དེ་ཆོའི་
 ཁ་ལ་ཉན་རྒྱ་མ་གཏོགས་དེ་ལ་ང་རང་ཆོའི་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། དེ་
 ཡོད་ཟེར་མཁན་དེས་བཅན་བཀའ་དྲག་པོ་ཞིག་གཏོང་བྱུང་ཞེས་བཤད་ན་འཆམ་པོར་མེད་པ་
 དང་གཅིག་པ་རེད། དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོའི་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མེད་ཅེས་སྒྲིབ་བ་ནི་ཡོད་ན་ང་རང་
 ཆོའི་དབང་པོ་སྒྲིལ་འདིའི་ནང་ལ་ཤར་དགོས་ཞེས་པ་ལས་གཞན་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད། དེ་ལ་
 མི་བྲིལ་ན་ང་རང་ཆོས་མཐོང་བ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སྒྲིབ་ན་ཡང་བྲིལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
 ཡང་མེད།

ཆ་བོ། ཅུང་ཟད་ཞིབ་དུ་འཆད་ན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྣམ་སྤྲོད་དང་། རྒྱ་མཐུན། བདག་པོའི་
 འབྲས་བུ་བཅས་གསུམ་གསུངས་ཡོད། རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་དེ་ཆོ་ལྷ་མར་དགེ་བ་
 བསྐྱབས་ན་ཆོ་ཕྱི་མར་ལྷ་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་འགོ་བ་དང་། ཆོ་ལྷ་མར་སྤྲིག་པ་བསགས་ན་ཆོ་ཕྱི་མར་
 དཔྱལ་བར་སྐྱུང་འགོ་བའི་ངང་ཚུལ་འདི་ལ་ཟེར། རྒྱ་མཐུན་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིང་བ་རྒྱ་མཐུན་ནི།
 ཆོ་ལྷ་མར་སྤྲོད་པ་བཏང་ན་ཕྱི་མར་ཐུག་པོར་ཆགས་ངེས་པ་དང་། ཆོ་ལྷ་མར་རྒྱ་མ་བརྒྱས་ན་ཕྱི་

མར་དབུལ་པོར་འགྱུར་འགོ་བའི་ཚུལ་ལྟགས་འདི་ལ་ཟེར། རྣམ་རྒྱན་ལས་དག་དང་མ་དག་ཟེར་
བ་དང་། འདི་དང་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་ཞེས་མང་མང་གིས་སྒྲིང་བ་པལ་མོ་ཆེ་རྣམ་སྒྲིན་དང་སྒྲིང་བ་རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་ཡིན་པར་སྤང་། འདི་གཉིས་ལ་ལྟང་ཁོ་ན་ལས་རིགས་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་ཅི་ཡང་འགོད་རྒྱ་མེད། བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་ནི་ཆོ་སྒྲ་མར་སློག་གཙོད་བྱེད་མཁན་དེ་ཆོ་བརྗེས་
ན་ཡང་སློག་གཙོད་ལ་དགའ་མཁན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྲིད་ཟེར།

ལན་། འདི་དག་ནི་བྱེད་ཀྱིས་ནང་པའི་གཞུང་ལས་གསུང་བ་དག་དྲང་པོར་བཤད་འདུག་སྟེ།
སློག་པ་བྱས་ན་དཔྱལ་བ་སྤང་འགོ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ཅུང་ཟད་བྱབ་ཆེས་པ་ཏེ། སློག་པ་བྱས་ན་
དཔྱལ་བར་སྤང་བའི་བྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཡང་འགོད་རྒྱ་མེད་ཅེས་པ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་མི་སློག་གཙོད་མཁན་གྱི་མི་དེ་རྒྱལ་བློན་དང་འགལ་བའམ་འགོ་བ་
རྣམས་ཀྱི་རང་བྱུང་གི་སློག་བློན་དེ་དང་འགལ་བས། དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བློན་ཆེན་གྱིས་སློག་ཐོག་
ཏུ་གཏོང་བའི་ངོ་བོ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆ་བློན་མེད་ན་ཡང་མི་བསད་པ་ལ་གསད་པའི་
གང་ཟག་དེའི་ཉེ་འབྲེལ་ལམ་དགའ་ཉེ་སློག་གྱིས་གསོད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་སློག་ལན་
སློག་གིས་འཇལ་གཙུག་ནས་ཁོ་རང་ཐར་ཐབས་མེད་པ་དེ་རང་བྱུང་གི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཏུ་ཆགས་
ཡོད་པ་རེད། མི་པར་ཞོག ཐ་ན་དུད་འགོ་དག་ཀྱང་དཔེར་ན་བྱ་ཞིག་གིས་བྱ་གཞན་ཞིག་བསད་
པ་ཡིན་ན་བྱ་དེའི་ཉེ་འབྲེལ་ལམ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཆོས་ཐབས་ཤེས་གང་དྲག་གིས་དབྱ་ཤ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་
དང་། གལ་སྲིད་ང་ཆོའི་པ་རོལ་པོ་འགོ་བ་དེ་ལ་བྱམས་སྒྲིང་དང་། སློག་སྒྲིབ་སློགས་བྱས་པ་ཡིན་
ན་རྒྱ་མཚན་མི་ཤེས་པའི་དུད་འགོ་བྱི་དང་། འོ་ན། བྱ་སློགས་དུད་འགོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དྲིན་ལན་
གང་སྐྱབ་འཇལ་འོང་བ་ང་ཆོས་མཐོང་བཞིན་པ་འདི་རེད། རྒྱ་མཚན་འདི་ལས་ང་ཆོས་མཐོང་
སྐྱབ་པ་ནི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པའི་རང་བྱུང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སློག་བློན་དགེ་སློག་རྒྱ་
འབྲས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་རགས་ཅམ་རྟོགས་སྐྱབ་ཀྱི་རེད་ལ། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་བློན་མ་
ཡིན་ལ། དུལ་སྒྲེ་ཞིག་གིས་གསར་དུ་བཅས་པའི་བློན་མ་ཡང་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་
ལྟན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱལ་ཁབ།
གྲོང་ཆོ་གྲོང་པ་སློགས་ཀྱི་མི་ཆོས་ཀྱི་སློག་བློན་རྣམས་ཀྱང་བྱུང་བ་རེད། རྒྱ་མཚན་འདིས་སློག་

བཅད་པ་སོགས་ལས་མི་དགོ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འབྲས་བྱ་ཡག་པོ་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུ་མེད་པ་
 རིགས་པས་དཔག་ཐུབ་ཀྱི་རེད། མ་ཟད་དུས་རྒྱུན་ང་ཚོའི་འཆོ་བའི་ནང་དུ་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་
 ས་སྐྱུག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟ་བུ་ལས་རྒྱ་མི་མཐུན་པ་དང་། རྒྱ་མིན་པ་ལས་འབྲས་བྱ་མི་
 འབྱུང་བར་རིགས་པས་དཔག་བྱས་པས་རྒྱ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་འབྲས་བྱ་ཡང་དེའི་རིགས་འདྲ་ཡིན་
 པས་མི་དགོ་བའི་ལས་དེ་ཆོ་ལ་འབྲས་བྱ་ཡག་པོ་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུ་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་
 དེས་བྱས། འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐྱ་གྲ་དང་། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གྲ་མ་
 གཏོགས་མི་འཆོལ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དེས་པ་འདིས་སྒྲིག་བཅད་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཁོ་རང་དང་
 འདྲ་བའི་འབྲས་བྱ་ངན་པ་དང་། ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་རྗེས་དཔག་བྱེད་ཐུབ། དེ་བཞིན་
 རྒྱ་ལ་གོམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཁོ་རང་དེ་ལ་གོམས་པ་ཡིན་པས་ཁོ་རང་གི་དེ་གཉེན་པོའི་
 རྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་མེད་དུ་མ་བཏང་ན་ཆོ་འདིའམ། ཡང་ན་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་ཁོ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གོམས་
 པ་སྒྲོན་སོང་དང་འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་དེ་འདྲ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡང་རིགས་པས་བསྐྱབ་ཐུབ་པས་
 རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཡང་འགོད་རྒྱུ་མེད་ཅེས་པའང་མི་བདེན་ནོ། ། ལར་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་
 པ་ཞིག་ཡིན་ན་རགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཞིག་གི་སྟངས་སྐྱ་བའི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་ཐུབ་པ་དང་།
 སྐྱ་བའི་རྣམ་གཞག་ཞིག་ལས་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་ཡང་རྟོགས་ཐུབ་ཡིན་ན་ཡང་ཡོད་ན་ཆོན་
 རིག་པའི་འཕྱུལ་ཆས་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་ཟེར་བའི་དེང་རབས་པ་དག་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་ངོ་འཕྲོད་
 ཐབས་བྲལ།

ཚ་བོ། ས་སྐྱུ་པ་ཆེན་གྱིས། རིག་པ་ནངས་པར་འཆི་ཡང་བསྐྱབ། ཆོ་འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུར་
 གྱང་། སྐྱེ་བ་བྱི་མར་བཅོལ་བ་ཡི། རྟོར་ལ་རང་ཉིད་ལེན་དང་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 གལ་སྲིད་ཆོ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་འདི་ལ་གནས་ལུགས་ཅུང་ཟད་ཡོད་
 འོས་པ་ཅི་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེང་གི་བྱིས་པ་འདི་དག་གི་གནས་བབ་ཡོད་ཆད་ཁོར་ཡུག་དང་
 སྒོ་བ་གསོ་ལ་རག་ལས་འདུག་པ་མཐོང་དུས་འདི་ལ་ཡང་ཐེ་ཆོས་སྐྱེ་འོང་བར་འདུག སྐྱེ་བ་སྐྱ་
 མའི་གནས་ལུལ་ཅི་མ་ཡང་དྲན་རྒྱུ་མེད་པར་ནག་ཐོམ་མེར་ཆགས་ཆར་འདུག་པས། སྒོན་མའི་
 དགའ་ཁ་བྱིར་སྐྱོགས་ད་དུང་མ་ཉམས་པར་བསྐྱད་ཡོད་ཟེར་ན་ཁག་པོ་ལོས་ཡིན།

ལན། དེ་ནི་ཁྱེད་རང་གི་ཆོས་ཟ་བ་ལ་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རེད་མ་གཏོགས་ན་ནིང་བྱས་
པའི་ལས་ཀ་དང་། བྱ་བ་དག་ད་སྐབས་ཞིབ་ཆ་དྲན་དགོས་ན་དྲན་རྒྱ་མེད་པར་ཆགས་པ་འདི་ལ་
ཉོས་དང་། རྒྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་མ་རྒྱུ་ལས་པར་མ་ཟད་ལོ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་སྒོན་གྱི་བྱ་བ་དག་ལ་དེ་འདྲ་ཡོད་
ན། རྒྱེ་བ་ཐེངས་གཅིག་གམ་ཐེངས་མང་པོར་བརྒྱུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་ནི་དེ་ལས་དགའ་བར་
སྒོས་ཅི་དགོས། ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་སྤྲོ་སྤྲོ་མ་ཡི་ཤེས་འོད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལྷ་ཆོག་རྟོག་མ་
གཉིས་དེ་ཡང་བརྒྱུ་ནས་པན་ཚུན་འོར་འདུག་པ་དེ་བཞིན་རེད།

ཆ་བོ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ནི་མི་ཡིས་བསོད་ནམས་བསགས་ན་ཡུལ་ལ་གཡང་འཁོར་
ཞིང་། མི་ཡིས་ཆོགས་ངན་བསགས་ན་ཡུལ་གྱི་བཅུད་འཛིང་འགོ། ཞེས་པ་སྟེ་སྒོ་སྒོ་བཅུད་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་རྟོག་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྤྲོད་།

ལན། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡུལ་ལ་སྒོན་པ་ཡང་། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བའི་ལྷགས་ལ། གང་ཟག་
དེའི་ལས་བཟང་ངན་གང་བྱས་པའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཡུལ་ལ་ཐེབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒོ་
བཅུད་དབྱེར་མེད་རེད་དགོས་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་སེམས་
ཙམ་རྣམ་བཤེན་རྒྱུན་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོས་སྒོ་བཅུད་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་།
ཕྱི་མས་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཙམ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པས་སྒོ་བཅུད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་
མེད་ལ། དབུ་མ་པས་ནི་དོན་དུ་སྒོ་བཅུད་གཉིས་ཀར་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་དབྱེ་བ་
ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མེད། དེའི་ལྷགས་ལ་ཐ་སྒྲོད་ནི་འཇིག་རྟེན་དག་ལ་ཉོས་པ་ཡིན། ལར་
བདག་པོའི་འབྲས་བུ་འདི་ཡང་དབེར་ན་སེམས་ལ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་ཀྱིས་ཁེངས་པའི་མི་ཞིག་ས་ཆ་
རྒྱུད་པོ་དང་ཁང་པ་མཛོས་པོ་ག་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བཞག་ཀྱང་ཁོ་རང་ལ་རྒྱུད་པོ་དང་མཛོས་པོའི་
སྤྲོ་བ་ཤར་མི་ཐུབ་ལ། མི་དེ་ས་དེར་ཡུན་རིང་ཙམ་བཤུད་ན་ཁོ་རང་སྤྲོ་བའི་འཁོར་ཡུག་སྒྱེ་
ལན་དང་སྒྱེ་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ནས་འགྱུར་བ་འགོ་བ་བཞིན། ལས་བཟང་
ངན་གྱི་ཤུགས་རྒྱུན་འཁོར་ཡུག་ལ་ཐེབས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་རེད། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་
ལས་དགའ་པོས་ཤུགས་རྒྱུན་ཡུལ་ལ་ཐེབས་པ་ཡག་པོ་དང་། ལས་ནག་པོའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཡུལ་ལ་
ཐེབས་པ་ནི་བཙོག་པ་དང་ངན་པ་སོགས་ཡིན། མི་ཡི་བསམ་པ་བཟང་ངན་གྱི་ཤུགས་རྒྱུན་ཡུལ་

ལ་ཐེབས་པ་འདི་ནི་ཚན་རིག་གི་ལམ་ནས་ཀྱང་ར་སྟོང་ཐུབ་པས་འདི་ཙམ་གྱིས་སྟོང་བཅུད་
དབྱེར་མེད་གྱི་ལྷ་ཚུལ་དུ་འགྱུར་ན་ཆོས་ལུགས་ཚན་རིག་གཉིས་ཀ་མཉམ་འགྱུར་ཡིན་པས། རང་
པས་འདོད་པའི་བདག་འབྲས་ཡུལ་ལ་སློན་པ་ལ་སྟོང་བཅུད་དབྱེར་མེད་གྱི་ལྷ་ཚུལ་དུ་དམིགས་
བསལ་འགྱུར་འགོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད། ཡིན་ན་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་སྟོང་བཅུད་
དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོག་གོ་འདུག་ཀྱང་དོན་གོ་མི་འདུག་གོ།

ཆ་བོ། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་། དགོ་ཕྱིག་སྤང་སྤང་སྤྲོ་བ་འདི་ལ་ནང་འགལ་ཞིག་
ཀྱང་འདུག་ཟེ། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་ལས་ལ་འཇོག་པའི་མཐའ་མི་དམིགས་ན་ད་གསར་
དུ་དགོ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་ཉུང་དུ་འགོ་རྒྱ་དང་། ཕྱིག་པ་བསགས་ཀྱང་མང་དུ་འགོ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དགོ་ཕྱིག་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ལ་དགོས་ནུས་ལྷག་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལས་འབྲས་སྤྱི་ཡི་རྣམ་བཞག་
ལ་བཀོ་སྤང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བྱ་ཡང་།

ལན། དེ་ལ་ལས་ལ་ཐོག་མེད་ཟེར་བ་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཟེར་བ་འདི་གདིང་ཟབ་ཙམ་གྱི་
སྟོན་ནས་བཤད་ན། དངོས་གནས་ཡུལ་དེ་ཆོ་གཞལ་དགོས་ན་ཡུལ་དེ་གཞལ་བའི་ང་རང་ཆོའི་སྟོན་
འདང་གི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་ང་རང་ཆོའི་སྟོན་འདི་ནི་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཅང་རྒྱ་རྒྱུང་བའི་ནང་དུ་མ་
གཏོགས་པེད་སྟོང་གཏོང་མི་ཐུབ་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་རེད། འདིས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱུང་
གི་མཐའ་ཡང་བཤད་མི་ཐུབ་ལ། རིང་སྤང་གི་མཐའ་ཡང་བཤད་མི་ཐུབ། སྤང་རགས་ཀྱི་མཐའ་
ཡང་བཤད་མི་ཐུབ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཆེ་བའི་བར་སྤང་གི་ཁམས་ཆེན་པོ་འདི་ཡི་མཐའ་ལ་ང་རང་
ཆོའི་སྟོན་ཉམ་རྒྱུང་འདིས་ཆད་འཇལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མཚམས་ཤིག་ནས་པར་འགོ་མི་ཐུབ་ནས་
ཚུར་ལོག་པའམ་ཡང་ན་དེར་འགྱེལ་བར་འགྱུར་ལ། དཔེར་ན་ཁྱོན་པའི་སྤལ་བས་ཁྱོན་པའི་རྒྱ་
མཚོའི་ཆ་ཆད་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་དེ་ལས་པར་བྱེ་ཡི་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་དགོས་ན་ཁོས་སྟོ་
ཡིས་མི་འདང་བ་བཞིན་ཡིན། དེ་བཞིན་དངོས་གཟུགས་རྒྱུང་བ་རྩལ་སྤུང་གྱི་སྤང་མེད་གནས་རིམ་
ལ་སོང་ནས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་སྐབས་མཚམས་ཤིག་ནས་སྤང་བཞིན་མི་མཐུད་ནས་འགོ་ཐུབ་ཀྱི་
མ་རེད། དེ་བཞིན་རིང་པོ་བསྐལ་པ་གངས་མེད་སོགས་དུས་རིང་པོ་ཞིག་འཇལ་དགོས་ན་ཡང་ང་
རང་ཆོའི་སྟོན་ཡིས་འདང་གི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཆོའི་ཆོགས་དུག་གིས་

བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དེས་ཤེས་ཅུས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡང་
 དེ་ཙམ་ཡིན། དེ་ལས་ཕར་བཞུལ་དགོས་ན། ང་རང་ཚོའི་སྒོ་ལས་སྟག་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་
 ཅན་ཞིག་གིས་འཇལ་དགོས་རེད། འདི་ལ་ཆེ་ཆུང་དང་ཕྱ་རགས་སོགས་ལ་དེ་ལས་ཆེ་བ་དང་།
 ཆུང་བ། ཕྱ་བ་དང་རགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པར་འདོད་པ་ནི་བྱེ་མདོས་
 འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྩ་མཉམ་དུ་གྱུར་པར་འདོད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ཡིན།
 དེས་ལྷགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་ང་རང་ཚོའི་མཐོང་བའི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཅད་
 དེ་ཁ་ཁ་རེད། དེའི་ངོ་ལ་ཆེ་བ་རི་རྒྱལ་དང་། ཆུང་བ་རྩལ་ཕྱན་གཉིས་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་དང་།
 རིང་བའི་བསྐལ་བ་དང་། སྤང་བའི་སྐད་གཅིག་མ་གཉིས་ཀྱང་རིང་སྤང་མེད་པ་རྩ་མཉམ་དུ་
 གྱུར་ཡོད། དེས་མཚན་ནས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། རྩ་མཉམ་དུ་གཟིགས་པ་དེ་
 ཆོས་བསྟན་ན། ང་རང་ཚོའི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་འདི་ནི་ཅི་འདྲའི་གད་མོ་འཆོར་བ་ཞིག་དང་།
 བྱིས་སྟོའི་རང་བཞིན་ཞིག་རེད། དཔེར་ན་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་གཉིད་
 དུ་སོང་བའི་མི་ཞིག་གིས་ཆི་ལམ་གྱི་ནང་ལ། ཆི་ལམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཆ་ཆོད་བཞག་པའམ། སྒྱུ་
 མ་མཁན་གྱིས་སྒྱུ་ལ་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་ང་རང་ཚོས་ཆ་ཆོད་རྒྱག་པ་དང་འདྲ་བ། གཞི་མེད་པ་
 ཞིག་ལ་འདོམས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་འདིའི་རིགས་ལ་ང་རང་ཚོའི་དུས་རྒྱུན་
 འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྐབས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་མཐའ་མེད་པ་
 སོགས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་ང་རང་ཚོའི་སྒོ་ལས་གཞུགས་ཅུས་ཀྱི་མ་རེད། སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ང་ཚོ་དང་བསྟུན་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་སོགས་
 གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ། འཁོར་བ་ནི་ཕྱ་རགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་
 གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པས་སྒྱུ་ཡི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
 ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་དག་སྒྱུ་དང་བྱེ་བྲག་གི་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བཞག་ཆོག་ ཡིན་
 ན་ཡང་དེ་ངོས་ཟིན་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ། རྒྱ་མཚན་ང་ཚོ་ལ་དེ། དུས་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཀས་
 བསྐལ་བའམ་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་བས་ཐོག་མཐའི་སྒྱུ་རིས་ཟིན་པར་དཀའོ། །དེ་ཡང་མགོན་པོ་ལྷན་ལམ་

གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་
 རྒྱ་ཅན་གྱི། །པན་ཚུན་དུ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན། དེས་ན་འཁོར་བའི་
 ཐོག་མ་གཞལ་བར་དཀའ་བས་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ཀྱང་། །ལམ་ལ་བསྐྱབས་ན་
 འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ནས་ཀྱིས་བོན་ཞིག་གི་རྒྱ་ཡི་ཐོག་
 མ་མ་མཐོང་ཡང་དེ་ཉིད་མེ་ལ་སྒེག་ན་འབྲས་བུའི་ཐ་མ་མཐོང་བ་བཞིན་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་
 མེད་ཀྱང་ཐ་མ་འཐོང་རྒྱ་ཡོད་པས་རྒྱ་འབྲས་སྤང་སྤང་མི་འཐད་པ་ཅི་ཡང་མེད། ཐེག་ཆེན་པས་
 ནི་དོན་ལ་འཁོར་བ་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་རྩལ་ཕྱན་དང་མ་རིག་པ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་
 བཞིན་དུ་སྤང་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་འབྲལ་སྤང་ཞིག་ཏུ་འདོད་པས་དེའི་ལྷགས་ལ་འབྲལ་སྤང་ལ་
 ཐོག་མཐའ་ཡོད་པར་སྒྲིམ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་མི་ཤེས་པའི་ངང་ཚུལ་ཕྱིར་ལ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྤྱད་པ་ལས། མ་རིག་འབྲལ་འཁོར་འདི་ལ་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད་ཅེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་རེད། ཐ་སྙད་དུ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷགས་དེ་དང་འབྲལ་བ་
 ཞིག་གས། ཡང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་
 འདོད་ལ། འོན་ཀྱང་མི་ལམ་སྐབས་ལ། འཇིགས་སུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་དག་མེད་བཞིན་སྤང་ཆོག་
 ལ་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་བཙོན་ཆོག་པ་བཞིན་ཡིན། གསང་ལྷགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་
 ལྷགས་ལ་ནི། དོན་དམ་ལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་
 རྒྱུ་ཏུ་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ནི་འཁོར་འདས་གཉིས་གཞི་མ་གྲུས་པའི་སྐབས། གདོད་མའི་འོད་
 གསལ་ཆེན་པོ་དེ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རེད། དེ་ནས་ལས་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་ཀུན་གཞི་
 ལས་གནས་དོན་ལྷན་གསུམ་གྱིས་འཁོར་བའི་ལས་སྤང་སྤང་བའི་མགོ་ཚུམ་པ་དེ་འཁོར་བའི་ཐོག་
 མ་རེད། ཉེ་ཅམ་ནས་བཤད་ན། འཆི་ཁའི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་མཚུག་གི་བཞི་པ་འོད་
 གསལ་ཆེན་པོ་ཤར་བ་དེ་འཁོར་བའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་གཟུང་འཛིན་ཐ་
 དད་ཀྱི་སྤང་བ་ཤར་སྐབས་དེ་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་རེད། དེ་ནི་གཉིད་ནས་མི་ལམ་མ་བྱུང་གི་བར་
 དུ་ཡང་ཡོད་པ་སོགས་ཞིབ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྐབས་སུ་མ་བབ་པས་བཞག ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་ཡི་
 འདོད་ལྷགས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་རེད།

དོན་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཡང་གནས་སྐབས་སམ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཞིག་ཡོད་
 པར་གྲུབ་པས་ལས་ཀྱི་མཐའ་མི་དམིགས་པ་ག་ལ་ཡིན། ལས་ལ་ཚད་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 དགོ་བ་མ་སྒྲུབ་ན་ཉུང་དུ་འགོ་རྒྱུ་དང་། སྲིག་པ་བསགས་པས་མང་དུ་འགོ་རྒྱུ་ལོས་ཡོད། འཁོར་
 བ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་ཀྱང་། མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བའི་དགའ་སྤྲུག་སོགས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་
 ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་དེ་ལ་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་བཞིན། འཁོར་བའི་
 གནས་སྐབས་སུ་ལས་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་བ་བསྐྱང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་
 ཡང་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་བེར་མ་པས། ཀུན་རྫོབ་སངས་རྒྱས་མི་རེའི་གདེང་ཆེན་ལྷན་གྱིར་
 ཀྱང་། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ཆེན་མི་བཅག་ཅི་ནས་འབད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད།
 དོན་འདི་ལ། མཁས་དབང་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཞལ་བྲིད་དུ་གྲགས་པའི་སྤྱ་སྒྲུབ་དགོངས་
 རྒྱུ་ལས། རྣམ་མཁའ་ལ་མཐའ་མེད་ཀྱང་དགྱེས་ཡོད། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཀྱང་ཐ་མ་ཡོད་
 གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་སྲིད་གསུམ་འཁོར་བ་གཉན་ཡོད་ཀྱི་གྲོང་བྱེར་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་བྱིས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་གང་འཆོམ་ཞིག་གསུང་པར་སྤང་སོགས་གསུངས་འདུག །

ཆ་བོ། ལོག་ལྟ་བུར་བའི་མ་འདྲ་འདྲ་ཞིག་འདུག་པ་འདི་ལ་ནི་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཅུང་ཟད་
 ཅིག་མ་ཁྱས་ན་མི་བཟོད་པ་ཞིག་རེད།

ལན། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། བྱམས་པ་སོགས་མ་འདྲ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད།
 དེ་ཆོ་སེམས་ལ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐལ་པ་མང་པོའི་སྲིག་པ་དང་སྲིག་པ་ཆེན་པོ་དག་དག་པར་
 བཤད་ཡོད། བྱེད་གྱིས་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཆོ་ལ་བསྟོད་བསྐྱེད་མེད་པ་རེད།

ཆ་བོ། རང་རེའི་བྲིད་གཞུང་རྣམས་སུ། མི་དགོ་བཅུ་ལས་ལོག་ལྟ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཡོད་ལ། དེའི་
 དོན་ཆོ་སྤྱི་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཟེར་བ་འདི་ཆོ་བེར་ཆོད་ཙམ་ལས་བདེན་རྒྱ་རང་དག་མ་རེད་
 ལྟམ་པའི་བསམ་སྒོ་སྐད་ཅིག་མ་ཅིག་སྒྲིས་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆོ་ཆོ་རབས་རབས་སུ་བསགས་ཆད་
 བསྒྲུབས་ཆད་ཐམས་ཅད་འོ་ཟོ་ཁ་སྤྲུབས་པ་ལྟར་ནག་གོར་རེར་འགྱུར་འགོ་བ་ཡིན་ཟེར།

ལན། མི་དགོ་བཅུ་ལས་ལོག་ལྟ་སྟེ་བེར་བའི་ཆོག་འདི་ཡི་དོན་ནི་སྲིག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ངོས་ནས་
 བཤད་ན་ལོག་ལྟ་ནི་མི་དགོ་བ་བཅུ་ཡི་ནང་ནས་སྲིག་པ་ཆེ་ཤོས་སམ་སྟེ་ཤོས་ཡིན་ཟེར་བའི་དོན་

ལས། ཚེ་སྤྱི་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཟེར་བ་འདི་ཚེ་ཟེར་ཚོད་ཅམ་ལས་བདེན་རྒྱ་རང་དག་མ་རེད་
སྟམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་སྐད་ཅིག་མ་ཅིག་སྒྲིམ་ན། དེ་མ་ཐག་དུ་ཚེ་ཚེ་རབས་རབས་སུ་བསགས་ཚད་
བསྐྱབས་ཚད་ཐམས་ཅད་འོ་ཟོ་ཁ་སྐྱབས་པ་ལྟར་ནག་གོར་རེར་འགྱུར་འགྲོ་བའི་དོན་དག་ཞིག་
ཚོག་དེ་ཡི་ནང་དུ་ག་ལ་ཡོད། དཔེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་འོ་ཟོ་ཁ་སྐྱབས་ན་འོ་མ་ཐམས་ཅད་པོ་ནས་
འོ་ཟོ་སྟོང་པར་ཆགས་པའི་དཔེ་བཞག་དགོས་པ་ལས་འོ་ཟོ་ཁ་སྐྱབས་ན་ནག་པོ་འགྱུར་འགྲོ་བའི་
དཔེ་ཞིག་ཅི་ལ་བཞག། ལར་འོ་ཟོ་པལ་ཆེར་ཤུགས་པ་དང་གསོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཤིང་དང་ལྷགས་
དཀར་ལས་བྱུང་བས་ནང་ནག་པོ་འོང་ཐབས་མེད་ལ། ཡང་མེན་ན་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་པ་ཡུལ་ལ་འོ་ཟོ་
ནམས་ཁ་སྐྱབ་ན་ནག་པོ་དང་ཁ་གྱེན་དུ་བསྟན་ན་དཀར་པོ་འགྱུར་བ་སྐྱུ་མ་མཐན་གྱི་སྐྱུ་བྱས་པ་
ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་རྒྱུ་རེད།

ཚ་བོ། དེ་ལྟར་ན་མི་དགེ་བཅུ་དག་པར་བཞག་སྟེ་མཚམས་མེད་ལྷ་ལས་ཀྱང་རབ་ཅིག་སྟེ་ཚོད་
རེད།

ལན། འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལོག་ལྟ་ཁོ་རང་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཡི་ནང་ནས་བྲངས་ཀ་བཅུ་པ་དེ་
ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་པར་བཞག་ཚར་བའི་ཤུལ་དུ་ལྷས་པའི་ལོག་ལྟ་དེ་གང་
ཞིག་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་མཚམས་མེད་ལྷ་པོ་ཡང་མི་དགེ་བ་བཅུ་ཡི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱིར་
དེས་ན་པར་བཞག་དང་རབ་ཅིག་སྟེ་ཚོད་རེད་སོགས་ནི་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ཉོབ་གཏམ་འབའ་
ཞིག་གོ།

ཚ་བོ། ལས་བྱས་པ་ཚུད་མི་ཟ། མ་བྱས་པ་དང་མི་འཐད། དཀར་ནག་འཆོལ་ནས་མི་སྒྲིན་སོགས་
བྲང་བདེན་ཚུལ་མཐུན་གྱི་སྐད་ཆ་དེ་ཚོ་ཡོད་ཚད་ལོག་ལྟ་འདིས་བྱུར་མེད་བཏང་ཚར་བཞག་
ལན། འདི་ཡང་གོ་བ་ལེན་ནོར་བྱས་པ་དེ། ལས་བྱས་པ་དང་ཚུད་མི་ཟ། མ་བྱས་པ་དང་མི་
འཐད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་དེ་གཉེན་པོ་འམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཀྱིས་མ་བཙོམ་ན་ལས་དེ་བྱས་པ་ཚུད་མི་ཟ་ཞེས་དང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་གང་ཟག་གཞན་
ཀྱིས་བྱས་པའི་ལས་རང་ལ་མི་སྒྲིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་མེན་ན་ལོག་ལྟ་སོགས་མི་དགེ་
བ་ནམས་ཀྱིས་དགེ་བ་དང་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་འཛོམས་ཚུལ་མདོ་དང་བསྟན་བཙོམ་ལས་བཤད་

པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་དང་དབྱིག་གཉེན་སྟགས་བསྟན་
བཅས་རྩལ་མཁན་ཁོང་ནམ་པས་ནི་རང་གིས་རང་ལ་ཙེ་འདྲི་བར་ཟད་དོ། །དེས་ན་རང་རང་གི་
གཉེན་པོས་བཅོམ་པའམ་རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཤུགས་ཆེ་བས་བཅོམ་པ་ནམས་ནི་དམིགས་
བསལ་ཡིན་པས་དེ་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བ་ག་ལ་ཡིན།

མ་བྱས་པ་དང་མི་འཐད་པའི་ལུང་འདྲིར་ཁུར་བ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ་ལྷག་ལྟས་དགེ་རྩ་
གཙོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལས་མ་བྱས་པ་དང་འཐད་པ་ག་ལ་ཡིན། དགེ་རྩ་དེ་གང་ཟག་རང་གིས་
བྱས་པའི་ལས་ལྷག་ལྟ་དང་འཐད་ནས་འཛོམས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྷག་ལྟ་ལས་ཡིན་མིན་གྱི་
དབྱུད་པ་ནི་ལྷགས་སུ་བྱེད། དེ་བཞིན་དཀར་ནག་འཛོལ་ནས་སྦྲིན་པ་སྟགས་བཤད་ཀྱང་འདྲིར་
དཀར་ནག་འཛོལ་ནས་སྦྲིན་པ་གང་ཡང་མེད། འདྲིར་ལྷག་ལྟ་བདེ་བ་རུ་སྦྲིན་མེད་ལ། དགེ་རྩ་
ལྷག་ལྟ་རུ་འགྱུར་མེད།

ཆ་བོད། ཤུགས་མ་ཐུབ་གྱི་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་སྟངས་ཏྲོག་ཙམ་འགྲིག་མིན་བྱུང་ཆོ་ལམ་སངས་ཁ་རྩེ་
དབང་ཐང་ཡོད་ཆད་གཞུང་བཞེས་བཟོ་འགོ་མཁན་ཞིག་གིས་ད་དུང་གནས་ལུགས་དང་རྒྱ་
འབྲས་སྤྱིང་འོང་ན་ཆོག་པ་མི་ཟེའམ།

ལན། ལྷག་ལྟ་ནི། ཤུགས་མ་ཐུབ་གྱི་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་སྟངས་ཏྲོག་ཙམ་མ་འགྲིགས་པ་ཙམ་ཞིག་ག་
ལ་ཡིན། ཞེ་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་པ། འགྲོད་པ་མེད་པ། སྟགས་ལྷག་ལྟའི་དགེ་རྩ་གཙོད་ཚུལ་འོག་
དུ་བཤད་པ་ལས་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཆ་བོད། ལས་འབྲས་མེད་སྟམ་པ་ཙམ་གྱིས་དགེ་རྩ་ཆད་འགོ་ན་ལས་འབྲས་ཡོད་སྟམ་པ་ཙམ་གྱིས་
ཐིག་རྩ་ཆད་མི་འགོ་བ་ཅི་ཡིན་ནམ།

ལན། ལས་འབྲས་མེད་སྟམ་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་དགེ་རྩ་ཆད་འགོ་བ་གང་ན་གསུངས་འདུག ལྷག་
ལྟའི་ངོས་འཛིན་ལ་མདོ་ལས། སྦྲིན་པ་མེད་དོ། །མཆོད་སྦྲིན་མེད་དོ། སྦྲིན་སྟག་མེད་དོ། །ལྷགས་
པར་སྦྱད་པ་མེད་དོ། །ཉེས་པར་སྦྱད་པ་མེད་དོ། །ལྷགས་པར་སྦྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྦྱད་པའི་
འབྲས་བུ་ནམ་པར་སྦྲིན་པ་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ། །མ་
མེད་དོ། །པ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་རྩལ་ཏེ་སྦྱེ་བ་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ན་དག་བཅོམ་པ་མེད་དོ།

སོགས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གདགས་པ་ལས། གང་གི་བསམ་བཞིན་དུ། ས་དང་མ་སོག་
 དང་ཕྱལ་ནས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་ལོག་པར་ལྟ་ཞིང་
 འགྲོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྦྱིད་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་ན་གང་ཟག་འདིས་ཁམས་གསུམ་པའི་དགོ་
 བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བཅད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་མང་དུ་བྱུང་ཡང་།
 མདོར་བསྟུས་ན། མདོན་པ་མཛོད་ལས། དགོ་དང་མི་དགོ་མེད་ལྟ་བུ། ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་འདི་
 ལ། གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། མེད་པར་ལྟ་བས་རྩ་བ་གཅིད། འདོད་གཏོགས་སྦྱིས་
 རས་ཐོབ་པ་རྣམས། རྒྱ་དང་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་པས། ཀུན་གྱིས་རིམ་གྱིས་མེད་ནང་དུ། སྦྱིས་
 པ་བྱུང་མེད་གྱིས་གཅིད་དོ། ལྟ་སྦྱོང་དེ་ནི་མི་ལྟན་པའོ། མཚམས་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་ལྟ་བས། །
 མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་འདི་ལ་མིན། དགོ་དང་མི་དགོ་མེད་ལྟ་བུ། ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཞེས་
 སོགས་དང་། འདི་ལ་མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ལྟ་བ་དེ་ནི་
 ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྦྱོང་གྱི་རྣམ་པ་མེད་དོ། མཚོད་སྦྱིན་མེད་དོ། སྦྱིན་སྟེག་མེད་དོ། །
 ལེགས་པར་སྦྱང་པ་མེད་དོ། ཉེས་པར་སྦྱང་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནས་འཇིག་
 ཉིན་ན་དག་བཅོམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ལས་དང་འབྲས་བྱ་དང་འཕགས་པ་ལ་སྐྱར་པ་
 འདེབས་པ་ནི་རིམ་གྱིས་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། འདིས་ནི་གཅིད་བྱེད་གྱི་ལོག་ལྟའི་ངོ་
 བོ་བཞུན་ལ།

དགོ་བའི་རྩ་བ་གང་དག་ཅིག་ཀུན་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ན་སྦྱོང་པའི་དགོ་བའི་
 རྩ་བ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོང་པ་དག་དང་མི་
 ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་བཏགས་པ་ལས་འདི་ཙམ་གྱིས་ན་གང་ཟག་འདིས་ཁམས་གསུམ་པའི་
 དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་གཅད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་གང་དེ་ནི་དེའི་ཐོབ་པ་
 ཐག་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དེའི་སྦོད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྦྱིས་ནས་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་དག་ཀུན་ཏུ་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་
 དག་ལས་ནི་སྤར་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདིས་ནི་གཅིད་རྒྱུའི་དགོ་བ་དེ་གང་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་པར་བཞུན།

ཅི་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུ་གཙང་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་མེད་དོ། །
 ཉེས་པར་སྤྱད་པ་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། ལེགས་པར་སྤྱད་
 པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་གང་
 དག་ཡིན་པའོ། འདིས་ནི་ལོག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་བསྟན་ལ།
 བསྐྱེད་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་དུ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོས་རྒྱུད་ཅུའི་རྒྱུད་ཅུ་
 གཙང་པར་བྱེད་པའི་བར་དུ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་དགུས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པ་དགུ་གཙང་
 པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྲོ་མོ་དང་ལྟན་ཅིག་དུ་གྱུར་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དགེ་
 བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱན་དུ་གཙང་པར་བྱེད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་མར་འདོར་བ་གང་དག་ཡིན་
 པ་སྟེ། གང་དག་མེད་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱན་དུ་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགོ་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་བསྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་གང་དག་
 ཡིན་ཞེ་ན། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་དག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱན་དུ་གཙང་པར་བྱེད་པའོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདིའི་ཚུལ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་མ་ལུས་པར་གཙང་པའི་ཕྱིར་དེ་
 བྱི་རྒྱུས་པ་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་མ་ཆད་ན་ཡང་
 ཐམས་ཅད་སྟེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །འདི་སྐད་དུ་སྒྲུབ་པ་སེམས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་
 གཏོང་བ་དེ་ཡང་གཏོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིས་ནི་རྗེ་ལྟར་གཙང་ཚུལ་བསྟན།
 གང་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱན་དུ་གཙང་ཅེ་ན། མིའི་ནང་ཁོ་ན་དག་དུ་གཙང་གི་ངན་སོང་
 དག་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དག་མི་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་དག་གི་ནང་ན་ཡང་མེད་དེ། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྤང་གསུམ་དག་ན་ཡོད་ཀྱི་བྱང་གི་སྤྲོ་མི་སྟན་དག་ན་ཡང་མེད་དེ། ཐེག་པའི་བསམ་པ་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་དག་ཀྱང་། སྤྲོས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱིས་ཀྱན་དུ་གཙང་པར་བྱེད་དེ།
 དེ་དག་ལས་ཀྱང་སྤང་པ་སྤྱད་པས་ནི་ཀྱན་དུ་གཙང་པར་མི་བྱེད་དེ། བསམ་པ་གཡོ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཐེག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པ་དང་། །མ་བྱུང་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ནིང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་

ཕྱིར་དང་། ངན་སྤང་བཞིན་ནོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཀུན་དུ་ཆད་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་
 ཞེན། དེ་ནི་མི་ལྔན་པའོ། །འདིའི་ནི་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་དང་རྟེན་གང་དུ་ཆད་པར་བསྟན།
 གང་གི་ཆོ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་མི་སྦྱེ་ལ་མ་ཐོབ་པ་སྦྱེ་བ་སྟེ། མི་ལྔན་པ་དེ་སྦྱེས་
 བ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀུན་དུ་ཆད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིས་ནི་ཆད་པའི་ཆད་བསྟན།
 ཀུན་དུ་ཆད་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ན་ཡང་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་ཞེན། མཆམས་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་ལྟ་
 བས། །ནམ་ཞིག་འདི་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྦྱེས་པའམ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་ཏེ། ཡོད་པར་ལྟ་བ་སྦྱེས་པ་དེའི་ཆོ་ཡང་དེའི་ཐོབ་པ་ཀུན་དུ་སྦྱོང་པའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་རྩ་
 བ་རྣམས་ཉིང་མཆམས་སྦྱོར་ཞེས་བྱའོ། །ཉིང་མཆམས་ནི་རྣམ་པ་དགུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱར་བ་ལ།
 མངོན་སུམ་དུ་ནི་རིམ་གྱིས་འགྱུར་ཏེ། ནད་མེད་ནས་སྟོབས་རྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་ཉིང་
 མཆམས་སྦྱོར་ཚུལ་བསྟན།

འདི་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ན། རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ། འགྲོད་པ་མེད་པ། བསམ་པ་བརྟན་པོ།
 དགེ་རྩ་སྒོར་དགུའི་ནང་གི་ཐ་མ་ཡིན་པ་སོགས་གསུངས་འདུག་པས་ཤུགས་མ་བྱབ་པ་ཙམ་ཞིག་
 དང་རྒྱ་འབྲས་མེད་སྟམ་པ་ཙམ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་དགེ་རྩ་ཇི་ལྟར་གཅད་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་
 པ་ལོག་ལྟ་ཡུལ་བྱད་བྱེད་པ་ཡང་ལྷ་བྱག་འདུག་གོ།

ཆ་བོ། ཐེག་པ་ཁོ་ན་ལ་འདི་ཙམ་གྱི་ཁ་ངོ་སྟེར་གནང་བའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཁོང་ག་ལ་སྟོན་
 ཞེས་བཞུགས་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། ད་ལྟོ་བྱང་ཚུགས་ཟེན་མ་བྱུང་ཞེས་ངོ་སྟོན་རྩམ་
 སྟོན་བྱ་དགོས་ངེས་པེད་འདུག་གོ།

ལན། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་མི་ཞིག་གི་མི་ཆོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ལས་ཀ་ཡག་མོ་མང་པོར་བྱས་ཀྱང་ག་ལ་
 སྟོན་ཞོས་ཉིན་ཞིག་རྒྱ་བྱས་པའམ་མི་བསད་པ་ལྟ་བུ་ལས་ཀ་སྤྲུག་ཆག་ཅིག་གིས་མི་གཡུ་ནས་
 རྒྱང་བ་འདི་ལ་འགྲོལ་བཤད་ཇི་ལྟར་རྒྱག་དེས་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་
 བྱབ་པའི་ལུགས་སྟོལ་ལ། ལས་ཀ་ཡག་པོ་རྩུན་མི་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱ་མི་བྱེད་པ། གཡོ་སྦྱོར་མི་བྱེད་པ་
 སོགས་ལེགས་པའི་སྤྱོད་ལ་འགྲོ་བ་ཏུ་ཅང་གིས་དཀའ་ཞིང་། དེ་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་དགེ་བའི་
 ལས་རྩུན་དང་གཡོ་སྦྱོར་འདོད་ལོག་སྟོན་གཅོད་སོགས་ལ་འགྲོ་བ་ནི་སྦྱ་ཞིང་དཀའ་ཆོགས་མེད་པ།

མི་ཞིག་ངན་པ་ནས་བཟང་པོ་འགྱུར་དགོས་ན་དཀའ་ལས་ཆེ་ཞིང་དུས་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་ལ།
 བཟང་པོ་ནས་ངན་པར་འགྱུར་བ་ལ་ནི་དཀའ་ཆོག་མི་དགོས་དུས་ཡུན་སྤང་བའི་ནང་འགྱུར་
 ཟུབ་པ་འདི་དག་ལ་བརྟམས་ནས་མི་ལེགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་ཁ་ངོ་འདི་ཙམ་སྟེར་བའི་དངོས་པོའི་
 ཆོས་ཉིད་འདི་ལ། ངོ་སྟོལ་དང་རྩལ་སྟོན་མི་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་ལ་བྱང་པོ་མི་འདུག་ཞེས་རྩལ་
 སྟོན་བྱེད་པ་ནི་སློ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་གཏམ་དུ་མི་གོ་ལོ། དེ་བཞིན་མི་ལུས་བདེ་ཐང་དང་ཆེ་
 རིང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འབད་དགོས་ན་དཀའ་ལས་ཆེ་ཞིང་། དུས་ཆོད་ཡུན་དུ་འགོར་ལ། རང་
 ཉིད་ཆེ་སྤང་སྤང་བྱེད་པ་དང་། ནད་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དུས་ཡུན་སྤང་བའི་ནང་བྱེད་ཅུས་སྟེ།
 དཔེར་ན་རང་སློག་གཙོད་པ་དང་། དུག་འཁྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་དེ་སྟོན་འབད་ཚུལ་ག་ཆོད་བྱས་
 ནས་བདེ་ཐང་དུ་བསྐྱུར་བའི་ལུས་པོ་དེ་སྐར་མ་གཅིག་གི་ནང་རྩ་མེད་གཏོང་ཟུབ་པ་དང་འདྲ་
 འདྲ་རེད། དེས་ན་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་ལོག་ཏུ་སློག་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་
 བ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི། དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མང་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་གཞིར་
 བཞག་གི་སྟེང་ནས། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་སྦྱིད་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དགོ་རྩ་
 བསགས་པ་དག་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། གལ་སྲིད་མང་རྩོལ་བྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་ཡང་
 དག་གི་ལྟ་བ་དེ་སྤངས་པའམ་ཤག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་དགོ་རྩ་གྲང་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་
 རྩ་བ་ནས་བསྐྱེད་ཐབས་མེད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཤུགས་མ་ཟུབ་ཀྱི་བསམ་སློལ་ས་
 བྱུང་བའི་ལོག་ལྟ་བུས་པ་ཙམ་དང་ཐེ་ཆོས་སོགས་ཀྱིས་ནི་དགོ་རྩ་གཙོད་པར་མདོ་རྒྱུད་གང་ལས་
 ཀྱང་གསུང་མི་འདུག་གོ།

ཆ་བོད་ བསྐྱེད་ཀྱིས་བཅད་བརྟེན་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། ལེགས་པར་བརྟམས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །སྤང་
 བར་བྱ་ཡི་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་པའི་ལུང་འདི་ཁ་ཤལ་བཏགས་ནས་འགྲོ་འདུག་མཁན་དེ་ཆོས་
 ཟུགས་བསམ་བློ་མ་རེ་བཞེས་དང་། གཟེ་བརྟེན་ལོག་སྟོང་ཞིག་མ་གཏོགས་དོན་དངོས་སུ་ཁོང་
 གིས་ང་ཆོར་བསམ་སྟོའི་རང་དབང་སྤང་འདུག་གམ།

ལན་ལྟོ ལུང་ཁ་ལ་བཏགས་མཁན་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། ལུང་ཁ་ཤལ་བཏགས་མཁན་ཟེར་བ་དེ་
 རྩལ་ཐོས་མ་སྤང་ཡང་། གཅིག་བྱས་ན་ང་རང་ཐོས་རྒྱ་རྒྱུང་བས་ཡིན་རྒྱ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་སྐྱེ་

ཉིད་ཀྱིས་གསར་གཏོད་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ཁོང་གིས་ང་ཚོ་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ཆ་ཚང་ཞིག་
 བསྟན་ཡོད་ལ། ཐར་པ་ཐོབ་དགོས་ན་དེ་ཡི་ཐབས་སམ་སྒྲིག་བྲིམས་རྣམས་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་།
 སྒྲིག་བྲིམས་དེ་ཡང་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་འབབ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ལ་
 གཞིར་བཅོལ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ནི་དཔེར་ན་ནད་ལས་ཐར་དགོས་ན་སྟོན་པའི་
 ངག་ལ་ཉན་ནས་སྟོན་པས་བཤད་པའི་སྒྲིག་བྲིམས་རྣམས་ལ་བརྩི་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་པ་དང་
 གཅིག་པ་རེད། དེས་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་འོ་དོད་ཆེན་པོས་འབོད་པའི་བསམ་སྒྲུབ་རང་དབང་དེ། དཔེར་
 བ། ནད་པ་སྟོན་པོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྟོན་པས་ང་ལ་གང་དུན་བྱེད་གཙུག་གི་མི་འདུག ངས་ཟ་མ་ཤ་
 ཆོལ་སོགས་ག་རེ་ཡིན་ན་ཡང་ཟ་དགོས། བདུང་བ་ཇ་ཆང་སོགས་གང་ཡིན་བདུང་དགོས། དེ་
 དེང་སང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཡིན་པས་རང་དབང་སྤྱོད་དགོས་ཞེས་འབོད་པ་དང་གཅིག་པ་
 རེད། །

ཆ་བོ། ཁོར་ཡུག་གི་གནས་བབ་ཉ་རྩའི་ནང་གི་ཉ་ལས་ཀྱང་སྒྲིབ་ཞིན་དུ་དུང་ང་ཚོར་ཞེད་པོ་
 ཞིག་ཡོད་ཅིས་དགའ་གྲོག་གྲོག་དུ་འདུག་དགོས་སམ། བརྟག་དཔུང་དང་ཉམས་ཞིབ་ཡོངས་
 རྫོགས་ཡག་ས་བཟང་ས་ཁོ་ན་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ལས། སྒྲིན་དང་དྲི་མའི་སྐྱར་དུན་ཅམ་ཡང་མི་
 ཆོག་པའི་ལུགས་ཤིག་ལ་བསམ་སྒྲུབ་རང་དབང་ཟེར་རུང་ངམ།

ལན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས། དགེ་སྦྱོང་དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། བསྐྱེད་པའི་བཅད་བརྟུན་བའི་
 གསེར་བཞིན་དུ། ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། སྤངས་བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། །
 གསུངས་པ་བཞིན་གནའ་ནས་ད་བར་མཁས་པ་ཉ་ཅང་མང་པོ་དག་གིས་བརྟག་དཔུང་བྱས་ནས་
 དེས་དོན་དང་དུང་དོན་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེས་ནས་བཤད་ཡོད་པ་དང་། སུས་ཀྱང་སྒྲིན་དང་
 དྲི་མའི་སྐྱར་དུན་ཅམ་ཡང་མི་ཆོག་པ་སྤང་མི་འདུག། གལ་སྲིད་དངོས་གནས་སྒྲིན་ཡོད་ན་དེ་
 དག་སྒྲིན་དུ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དངོས་གནས་རྣམས་ལ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་
 རམ་ཡང་རྟོད་དགའ། རིགས་པ་ཡོད་ཅིང་གཟུ་བོར་གནས་ན་ཁྱེད་ཚོ་སྤྱི་ཀྱང་རུང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ངན་ས་དང་སྒྲིན་གྱི་ཆ་ནས་སྤང་འོང་ན་དོན་དང་མཐུན་ན་དེས་པར་དུ་
 དགའ་བསུ་བྱ་ངེས་ཡིན།

ཚ་བོ། ང་ཚོ་ལ་ཚོ་ལྷ་ཕྱི་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་ན་དག་འརྒྱ་དང་། ཡོད་ན་སྤྱུག་རྒྱ་ཅུང་ཙམ་
 ཡང་མེད་མོད། ཉེས་པ་ཁབ་ཙམ་མ་བསགས་ཀྱང་ཆད་པ་རི་ཙམ་རེ་གཅོད་འོང་ན་ང་ཚོས་མགོ་
 བོ་སྐྱར་མི་ཐུབ། དེ་བས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པའི་མི་ཚོས་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་འོས་ལངས་བྱས་
 ཏེ། དགོ་ཙ་ཁྱ་གསོད་བྱེད་མཁན་གྱི་ལོག་ལྷ་འདི་ལས་གྲལ་ནས་ཕྱིར་འབུད་བཏང་རྗེས། འདྲ་
 མཉམ་གཉིས་པན་གྱི་བྲིམས་ལུགས་གསར་པ་ཞིག་གཏན་ལ་མི་འབབས་ཀ་མེད་རེད་འདུག་གོ།
 ལན། ཚོ་ལྷ་ཕྱི་ཡོད་ན་སྤྱུག་རྒྱ་མེད་སྐད་བཤད་འདུག་ཀྱང་དོན་དུ་གནས་མེན་སུས་ཤེས། རྒྱལ་
 བཟུན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་དག་ལ་འཁྱོག་བཤད་དང་། རྟོན་འདིངས།
 སྤྱིགས་ར་དེ་འདྲ་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་ཉེས་པ་ཁབ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གསུང་ལུགས་ལ་བལྟས་ན་
 ངག་གི་མི་དགོ་བ་དང་པོ་ལ་རང་དབང་འབྱོར་བ་ཞིག་གོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཉེས་པ་
 ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ངོས་ཟིན་པ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག། དགོ་ཙ་ཁྱ་
 གསོད་བྱེད་མཁན་གྱི་ལོག་ལྷ་ལས་གྲལ་ནས་འབུད་དགོས་ན་སྤྱིག་ཙ་ཁྱ་གསོད་བྱེད་མཁན་ཡང་
 དག་པའི་ལྷ་བ་ཡང་ལས་གྲལ་ནས་ལུད་ཅིག།

ཚ་བོ། རྟོན་པ་ཆད་སྐབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། མི་ཤེས་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། འབྲུལ་པར་དོགས་པ་ཅན་
 རྣམས་ཀྱིས། །དེས་བཤད་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་ལྡན་འགའ་ཞིག་འཚོལ་བར་བྱེད། །ཅིས་
 རྟོན་པ་ཆད་མར་སྐབ་པའི་དགོས་པ་ནི་བཟུན་པ་མ་ཞོར་བ་ཞིག་དང་མཇལ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 གསུངས། འོན་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་དེ་ལས་ཐོག་སྟེ། བཟུན་པ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་
 མ་འབྲུལ་བ་སྟོན་དུ་བསྐྱབས་ཟིན་རྗེས་གཞི་ནས་རྟོན་པ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཅུ་ཐག་གཅོད་གནང་
 འདུག། དགོ་ཚོས་ལགས་ཀྱིས། །རིགས་པའི་དབྱུད་པ་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ལ་བརྟེན། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་
 རིགས་པའི་རྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱབས། །རང་ཐག་ཆོད་ན་སུ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་། །རང་ཐག་མ་ཆོད་སུ་ལ་
 ཡོད་རྟོན་བྱེད། །ཡང་དག་རིགས་པ་ངེས་དོན་ལྷང་ལས་རྟེད། །དྲང་ངེས་ཁྱུང་པར་དྲི་མེད་རིགས་
 པས་འབྱེད། །རིགས་པས་ཤེས་ན་ངེས་དོན་ཅི་ལ་འཚོལ། །རིགས་པས་མ་ཤེས་ངེས་དོན་ག་ལ་
 རྟེད། །ཅིས་པན་ཚུན་གཅིག་གི་དཔང་པོ་གཅིག་གིས་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་གསུངས་པ་འདི་ཤིན་
 ཏུ་བདེན་ཏེ།

ལན། དེ་ལ་འདྲིར་ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་གང་ཟག་ཞིག་ལ་ཆ་མཚན་ན་ཐོག་མར་དགོས་པ་ནི་
 འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཚད་མ་
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་མཛད་པ། གང་དེ་
 ཚད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་རིག་མཛད་མ་ཡིན་ནོ། རིང་པོ་མཐོང་ངམ་མིན་ཀྱང་བྱང་། །
 འདོད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། ཅས་དང་། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས། ངས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཐར་པའི་ཐབས་
 ཤིག་བསྟན། ཐར་པ་རང་ལ་རག་ལས་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ང་རང་ཚོ་ལ་སྟོན་
 པ་ཚད་མར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ནི། ཁོང་གིས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་བསྟན་
 པ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་བསྐྱབ་དགོས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེས་བསྟན་པ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་ན།
 སྟོན་པ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ། ཚད་མར་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་
 བའི་ཐབས་བསྟན་པ་ཚད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཅུས་གྱིས་ཚོག་པ་ཡིན། དེས་ན་སྟོན་པ་ཚད་མ་
 ཡིན་མིན་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་དེ་འདྲའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་གསུངས་པ་དེ་རྣམ་
 དག་ཡིན་མིན་བརྟག་དབྱད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེའི་གསུངས་པ་དེ་ཡང་དག་ཡིན་མིན་བརྟག་
 དབྱད་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་དེས་གསུངས་པའི་ལམ་དེ་ཁོང་གིས་
 བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་ཁོ་རང་གིས་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་ཐར་པ་དེ་ཐོབ་མི་ཐོབ་བཞུ་
 རྒྱུ་དེ་རེད། ཐོབ་ན་ཁོ་རང་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སེལ་བ་དེའི་སྐྱར་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཞག་
 ཚོག་ཅིང་། ལམ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་གི་སྟོན་པ་འབྲས་བུ་ལ་མི་བསྐྱབ་པར་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་
 རེད། གལ་སྲིད་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་ན་དེ་དེའི་སྐྱར་ལ་ཚད་མ་བཞག་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། ལམ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་
 བར་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡང་བཞག་རྒྱུ་མི་རྟེན། དེ་ཡང་གང་ཟག་ཞིག་
 སྟན་པ་ཚད་ལྷན་ཨེ་ཡིན་བཞུ་དགོས་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ནད་སྟན་པ་དེ་ལ་བསྟན་ནས་དེས་ངེ་སྤྱད་
 བཤད་པའི་སྟན་བཟང་དགོས་ལ། གལ་སྲིད་སྟན་གྱིས་ནད་དེ་ལ་ཕན་ཐོགས་སོང་ན་གང་ཟག་དེ་སྟན་
 པ་ཡང་དག་ཞིག་ཡིན་པར་བཞག་ཚོག་གི་རེད། གལ་སྲིད་སྟན་དེས་ནད་དེ་ལ་ཕན་མ་ཐོགས་ན་
 སྟན་པ་དེ་ནད་དེ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་དེ་ཡི་སྟན་པ་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་བཞག་ཚོག་ དེས་ན་འདི་སྐབས་
 ཀྱང་ཐར་པའི་ལམ་མ་མོར་བ་ཞིག་རྟེན་དགོས་ན། ཐོག་མར་སྟོན་པ་ཚད་མ་ཞིག་བསྟན་དགོས་

ཞེས་དང་། ལྷོན་པ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དེ་ཡང་དེའི་བཟུན་པའི་ལམ་ཡང་དག་ཡིན་མིན་ལ་བཞུན་
 རས་བསྐྱབ་དགོས་པས་དེ་ལ་གོ་རིམ་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད། ལམ་དེ་ཡང་དག་ཡིན་
 མིན་གཞན་ཡིད་ཆེས་པའི་གྲོགས་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་མཁན་དག་གི་ངག་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ནས་
 འཇུག་པའམ། ཡང་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོད་ལྟ་བུས་ནས་ལམ་དེ་འབྲས་བུ་དེ་ལ་ཡང་དག་ཡིན་
 མིན་བཟུ་རྒྱ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་མེད། ལྷོན་པ་ཚད་མ་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་། ཡང་ན་ནད་པ་གཞན་
 དག་དེ་ལྷ་ལྷོན་པ་དེའི་ལྷོན་ཟེས་ནས་ནད་ལས་གྲོལ་མཁན་དག་གི་ངག་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་
 ལྷོན་པ་དེ་ཚད་མར་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། ལྷོན་པ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཐར་པའི་ལམ་དེ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ཡར་མར་ནས་ད་བར་གྱི་
 དགྲ་བཅོམ་པ། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ནལ་འབྱོར་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དག་གིས་དངོས་སུ་ལོ་
 རས་ལོ་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངེ་སྐད་གསུངས་པའི་ལམ་ནམས་མངོན་དུ་བྱས་
 རས་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དེས་ལྷོན་པ་དེས་བཟུན་པའི་ལམ་དེ་འཁོར་
 བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་རེད་ལ། ལམ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དེ་རིགས་
 པའམ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ལམ་དེ་འབྲས་བུ་ལ་མི་བསྐྱབ་བར་བསྐྱབ་ཐུབ། བྱོད་
 ལྟར་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ། བྱད་གཞི་དང་བྱད་ཆོས་པན་ཚུན་གཅིག་གི་དཔང་པོར་གཅིག་གིས་མི་
 འོང་བས་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ལྷོན་པ་དང་ལྷོན་པས་གཙོར་བྱས་པའི་ཚད་ལྷན་གྱི་དངོས་པོ་
 གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་དགོས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ན་ང་ཚོ་འགོ་
 བ་མི་ལ་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་ཀྱི་དགོས་རྒྱུ་ནི་ནད་ལ་པན་པའི་ལྷོན་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་
 སེམས་གསོ། བྱོད་ཁོག་རྒྱགས་པའི་ཟ་མ་ཡིན་པ་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་
 དང་དེ་འབྲས་བུ་དེ་ལ་བསྐྱེད་མེད་དུ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྷོན་མཁན་དང་བཤད་མཁན་དེ་
 ལ་ཡང་དེའི་ཆ་ནས་དེ་ཚད་མར་འཛིན་གྱི་ཡོད་ལ་བཞག་ཀྱང་ཆོག དེ་དང་དེ་ལ་ཚད་མར་
 འཛིན་པ་ལ་དེ་ལས་ལྷག་པ་གང་ཡང་མི་དགོས། གནའ་རབས་ནས་དར་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་
 ལུགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེང་རབས་ཏུ་དར་བའི་ཆོན་རིག་ཡིན་ན་ཡང་འདྲ། ཆོས་གང་ཞིག་དེ་
 ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ། རིགས་སྐམ་རྒྱུད་པ་རེས་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་དེ་དང་དེ་

ཉིད་པན་ཚུན་དཔང་པོར་བྱས་ནས་བྱུང་བ་མེད་ལ། ཐམས་ཅད་ལག་ལེན་ཉམས་ཚུང་གི་ཐོག་
 བྱས་དེ་དེ་དང་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་ལ། བྱུང་ཀྱང་བྱུང་བྱུང་ལ། དགོ་འདུན་ཚོས་
 འཕེལ་གྱིས་གསུང་བའི་ཚིག་རྒྱུ་དེ་དག་ནི་བྱུན་མོང་མིན་པ་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་
 ཐ་སྙད་ཚད་བྱུང་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲིར་བྱུན་མོང་གི་ཐ་སྙད་བཤད་ཚུལ་ནང་དུ་
 ལྟར་ནས་ཅི་བྱེད། བྱོད་ལྟར་ན་ནད་ཚབས་ཆེན་པོ་ག་པའི་གང་ཟག་ཅིག་སྤྲན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོ་
 དེ་ལ་པན་པའི་སྤྲན་ཚད་མ་ཡོད་པར་བསྐྱུབ་པ་ལ། ཐོག་མར་སྤྲན་པ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་ཤེས་
 དགོས་དེ་ཤེས་པ་ལ་སྤྲན་དེ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་ཤེས་དགོས་སྐྱེས་ལག་ལེན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་
 པའི་རིགས་སྐྱེས་རྒྱུ་པ་དེ་དེད་ནས་ནད་པ་དེ་འཆི་ལམ་ལ་བསྐྱུལ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་
 ཞིག་ཡོད། དེས་ན་འདྲིར་ལྟང་ཞིག་དངས་ན། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་དཔྱད་ཀྱི་ཉམས་ཚུང་དང་རྟོགས་པའི་སློ་
 ཆེན་མོ་རྟེ་རི་ཐན་ནི་ཁ་ Encyclopædia Britannica ལས། 国际间最具权威的百
 科全书（大不列颠百科全书）也指出：佛法的可信，是因为从佛
 陀时代直至如今，一直有佛弟子以亲身的修行体验证明着佛经的
 正确。སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་རུང་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ནས་ད་བར།
 རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ཚུང་དང་རྟོགས་པའི་སློ་
 བྱས་ཡང་དག་པར་ར་སློད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། །

ཚ་བོ། བསྐྱུན་པ་རྣམ་དག་དུ་ཐག་མ་ཆོད་པ་དེ་བྱིད་དུ་སྟོན་པ་ཆོད་མ་ཞིག་རྟེད་མི་བྱིད་ཅིང་།
 བསྐྱུན་པ་རྣམ་དག་དུ་ཐག་ཆོད་ཆར་དུས་སྟོན་པ་ཆོད་མ་འཚོལ་མི་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

ལན། འདི་ལ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེས་འཇུག།
 ཚ་བོ། རྒྱན་ཆ་གཏན་ནས་མེད་པའི་དགོ་ཆུན་ཞིག་དང་། རོར་འབྱུལ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་རིག་
 གཞུང་ཞིག་རྟེད་ན་དག་མི་འདོད་མཁན་སུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱན་ཡོན་འདྲེས་མར་གནས་པ་འདི་
 དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་གཤེས་ལྷགས་ཡིན་འདུག་པས་ཐབས་དང་བཀོད་པ་ཐོན་དཀའ་རྒྱ་རེད་སྟེ།
 ལན། དངོས་པོའི་གཤེས་ལྷགས་ལ་རྒྱན་ཡོན་འདྲེས་མར་གནས་པར་འདོད་པ་འདི་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་
 ཁོང་གི་བྱུང་མཐའ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལེན་པར་འདོད་མཁན་གྱི་ཤེས་ལྡན་ནི་འོང་བར་དཀའ། །

ཚ་བོ། བདེན་བཞིའི་རྣམ་བཞག་གི་ཐད་དུ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཟེར་བ་འདི་ལ་སློ་
ཅེ་གཏང་ས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཚུལ་དབུ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད།

ལན། འདི་ཡི་ལན་ཡང་དབུ་མའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་ཡང་བསྐྱར་མི་དགོས།
ཚ་བོ། འཁོར་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་སྤང་འགྲོ་བེར་བ་འདིའང་
ཡོངས་སུ་འབྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཟུང་འདས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཆེ་ཟུང་འདས་དོན་
གཉེར་གྱི་སློའང་ཅིའི་ཕྱིར་སྤང་མི་འགྲོ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ལ་སློག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལན། འདི་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟུང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་
འཁོར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་སྤངས་པ་བཞིན་ཟུང་འདས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་དོན་
གཉེར་གྱི་སློའང་སྤང་གི་རེད། དེ་ནས་སྤང་ཁི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ལ། འོན་ཀྱང་སྤང་སྤྱི་ཕྱི་འབྱུང་པར་ཡོད་དེ། འཁོར་བ་ནི་འཆིང་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དང་པོ་
སྤངས་ལ། ཟུང་འདས་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་ནི་ལམ་བདེན་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་སུ་མི་སྤང་ལ།
འོན་ཀྱང་མཐར་ཐུག་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་བོ་དང་གཟིངས་ཀྱི་དཔེ་བཞིན་ལམ་བདེན་མཐར་
ཐུག་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་བཤད་པས་སོ།

ཚ་བོ། ད་དུང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་དང་། གྲི་མ་རྣམས་ནི་སློ་
བྱར་བ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་སོགས་འཐད་པ་མེད་པའི་རྣམ་བཞག་མང་དུ་འདུག་མོད། སྤང་གི་དགྲིལ་
དུ་སྤར་ནས་བསྐྱར་བེན་པ་ཡིན་པས་ད་ཡན་ལག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་གསོད་པའི་ངལ་བ་བསྟེན་མ་
འདོད་དོ།

ལན། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་འདི་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སེམས་ཁོ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་དཔེར་ན་ནི་
མའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་དབང་གིས་དངོས་
པོ་རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་སེམས་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་གསལ་
བ་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་རྟོགས་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་རྟོགས་ཐུག། མ་ཟད།
ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་སོགས་རྣམ་རྟོག་ངན་པའི་གྲི་མས་མ་གོས་པ་ཤིན་དུ་དྲངས་པའི་

བདག་ཉིད་ཅན་དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རེད། འདི་ནི་ཐེག་པ་གསུམ།
 གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད་ནང་
 པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བའི་གཞུང་ཤིང་ཡང་ཡིན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་པའི་ལྷགས་གྱི་ལས་རྒྱ་
 འབྲས་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་དང་། མ་ཟད་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས་གསུངས་པའི་དབུ་མའི་ལྷགས་
 ལ་ཐ་སྙད་ཚད་མས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཚུལ། གསར་རྟོག་གྱི་གསང་ལྷགས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལྷགས་
 གྱི་ཀུན་རྗེ་བ་དང་དོན་དམ་གྱི་ལྟ་དང་ཆོས་ཉིད་གྱི་དགྱེལ་འཁོར་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་འཐད་ལྡན་དུ་བཞག་ཆོག ཡིན་ནའང་སྐབས་སུ་མི་བབ་པས་མི་སྤོའ། །འདི་ལ་བྱིད་
 གྱིས་མི་འཐད་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། རྟོང་གི་དགྱེལ་དུ་བསྐྱུན་བེན་གསུངས་པས། ཇི་ལྟར་མི་
 འཐད་པའི་ཚུལ། རྟོང་གི་དགྱེལ་དུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུན་ཚུལ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་ཤོད་དང་། དེ་མིན་རེ་
 བ་དང་། མི་དགའ་བ་ཙམ་གྱིས་གང་ཡང་མི་ཕན་ནོ། །

མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ནི་གནའ་ནས་ད་བར་གྱི་
 རྒྱ་གསལ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ལ་ཉམས་སྦྱང་གི་
 ལམ་ནས་གྲུབ་བེན་པས་ང་ཚོ་ལ་དེ་དག་དང་
 འདྲ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཐོ་རིས་
 དང་ཐར་པ་མེད་པར་སྒྲ་བ་ནི་བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་ཙམ་དུ་བད་དོ། །

དབུ་མའི་ལྷགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་དབྱད་པ།

ཆ་བ་མདའ་སྒྲུག རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་བཞི་
བྱུང་ཞིང་། དེ་འཛིན་གྱི་མཁས་པ་དེ་ཆོས་རང་རང་གི་ལྷགས་དེ་ཁོ་ན་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་དང་།
གཞན་དག་རྟག་ཆད་ཅན་དུ་འདོད། བོད་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་པས་དེ་བཞི་ཡི་ཁྱོད་ནས་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ལྷགས་དེ་ཁོ་ན་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་རྒྱུར་བྱས་ཏེ། ལྷགས་དེ་དང་
མི་མཐུན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཡོད་ཆད་བྱིན་ཅི་ལྷག་འབའ་ཞིག་ཡིན་
ཚུལ་དང་། གྲུབ་མཐའ་འདི་ལ་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་པའི་དྲི་མ་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་
མིན་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་འདིའི་དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ལོན་མཁན་ནི་རང་དང་རང་གི་
ཆོས་བརྒྱད་འདི་གཅིག་ཕྱ་ཡིན་པ་སོགས་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་རེད།

ལན། ལེ་ཆོན་འདིའི་མིང་ལ་དབུ་མའི་ལྷགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ལ་དབྱད་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་
དོན་དུ་ནང་པའི་ལྷགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་ཉ་གྲུབ་བཤད་འདུག་པས་དབུ་མའི་ལྷགས་
རྒྱུད་པ་ཞིག་རེད་མི་འདུག་ཀྱང་མདའ་སྒྲུག་ཁོ་རང་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་ནས་དབུ་མའི་ཕྱོགས་སུ་
སྒྱུར་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། བོད་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་མགོན་པོ་སྐུ་ཡིས་རྒྱལ་བའི་
དགོངས་པ་བཀའ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཁོང་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
ལྷགས་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་གི་དབུ་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མོད། ལྷགས་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་གྲུབ་མཐའ་
གཞན་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཡོད་ཆད་བྱིན་ཅི་ལྷག་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་གང་ལས་བཤད་འདུག་
དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དང་། དེ་དག་གཞུང་ནས་བཤད་
པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲུལ་པ་རིགས་བརྒྱད་པོ་དག་ནི་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཡོངས་ཀྱི་བསྐྱུན་པ་ལ་

ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་ཏུ་བཟུང་ནས། བར་མ་རབ་བྱང་ནས། དགེ་ཚུལ། དགེ་སྦྱང་གི་བར་
 གྱི་སྒྲིམ་པ་དག་སྒྲུང་ནས་དེ་དག་ལ་ཏྲ་ཅང་ཙུ་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་སྒྲུང་སྒྲིབ་བྱེད། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་འབབ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཙུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བཅིས་པ་རེད། དེ་
 བཞིན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 གཞུང་ནས་བཤད་པ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་སྒྲིབ་ཏུ་མཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་། ཆོས་
 དངོས་གཞི་ལས་ཀྱང་སྒྲིབ་འགྲོ་ཟབ་གསུངས་པ་དེ་གསུང་མཁན་འབྲི་གུང་སྒྲིབ་པ་རིན་པོ་ཡིན་
 ཀྱང་དོན་དུ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་དགོངས་པ་རེད། དེ་ཡིན་མིན་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་
 སའི་སྒྲིབ་འགྲོའི་བྲིད་ཡིག་སོགས་ལ་གཟིགས་དང་གསལ་པོ་རེད། མི་མཐུན་པའི་ཆ་ཡང་དེ་དག་
 གིས་རྒྱལ་ཕྱན་དང་། ཤེས་པ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞག་པ་ལ་སྒྲིབ་གཏོང་བ་རེད་མ་གཏོགས།
 ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་ཡོད་པ་ཅུ་ལ་སྒྲིབ་གཏོང་བ་ག་ལ་ཡིན། གལ་སྲིད་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
 མེད་པས་དེ་དག་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཅིག་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་འགྲོ་ལས་ཀྱི་མིང་རྩིས་ཅུ་བྱེད་མཁན་སུ་ཡང་ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད། དེ་བཞིན་གནས་
 ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དངོས་སྤྱོད་བའི་ལུགས་པར་བཞག་དབུ་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་
 ལུགས་ཀྱི་ས་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ ལྷ་སྒྲིམ་སྒྲིབ་གསུམ་སོགས་ཐམས་ཅད་
 ཁས་ལེན་ཀྱི་མེད་པ་དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
 ཚུལ་སོགས་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། དེ་བཞིན་བོད་ཡུལ་སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་
 དེ། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ། པཎ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་སོགས་ཆད་མའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མང་ཆེ་ཤོས་
 དག་གིས་ནི་བོད་ཡུལ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལོན་པ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་
 པ་དང་། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་འདྲ་མཉམ་ཡིན་པ་སོགས་བཤད་པས་སོ། །
 ཆ་བོད་ དེ་བས་ཁོ་བོས་ཆེད་དུ་བོད་དར་དབུ་མའི་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་གནད་གསང་འགའ་ཞིག་ལ་དབྱང་
 པའི་སྒྲིབ་བཏུས་ཤིང་། ལུགས་དེའི་གཞུང་གང་ཡིན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་སོག་གྲུབ་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། འདིར་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཉིས་སུ་བྱེས་ན་ལེགས་
 པར་འདོད། དང་པོ་ཀྱན་རྫོབ་སྤྱང་བའི་རྣམ་བཞག་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་ལས། རགས་པ་སྒྲིབ་

བཅུད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི་མངོན་པའི་ལྷགས་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པས་དེར་དབྱུང་པ་གོང་དུ་སོང་
བྱེད། །

ལན། ལྷགས་དེ་ཡི་གཞུང་གང་ཡིན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་བསྟུན་ན་
ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་བདེན་གཉིས་རྣམ་གཞག་གིས་ཁོག་ཕྱབ་མེད་པ་འདྲ། དེ་ལྟར་
ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བསྟན། ཞེས་པ་སོགས་
དང་འགལ་ལ། མེན་ན་ཆོག་དེ་ཡི་རྣམ་བཅད་གང་ཡིན། རགས་པ་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཡང་མཐའ་གཅིག་དུ་མངོན་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ག་ལ་བྱབ་སྟེ། བོད་འདྲིའི་དར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་སྤྱོད་བའི་དབྱུ་མའི་ལྷགས་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་དང་། རང་རྒྱུད་གཉིས་ལས་ཐལ་འགྱུར་པས་
ནི། ཐ་སྟད་རགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པལ་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ཏེ་བཤད་ཡོད།
དེ་ཡང་དབྱུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱི། བཟུང་བ་གང་ཞིག་
འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། སོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བ་ལྟར་དུ་འཆད།
རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་། ཐ་སྟད་མདོ་སྤེལ་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པའི་མདོ་སྤེལ་སྟོང་པའི་དབྱུ་མ་དང་།
ཐ་སྟད་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པ་སེམས་ཅམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོང་པའི་དབྱུ་མ་
རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་ནི་མངོན་པ་འོག་མ་དང་། སྤྱི་མ་ནི་མངོན་པ་གོང་མའི་རྗེས་སུ་
འབྱངས་ནས་བཤད་ཡོད་པས་སོ། །

ཆ་བོ། སྤྱི་བ་དོན་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་མའི་རྣམ་བཞག་ལ་དབྱུང་པ་ལའང་གཉིས། ངོ་བོའི་ཆ་ནས་
དངོས་གཙོ་དང་སེམས་གཙོ་གང་ཡིན་སྟངས་བ། བྱུང་པར་གྱི་ཆ་ནས་དངོས་ཁམས་ཆན་རིག་དང་
མཐུན་མེན་སྟངས་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་དངོས་གཙོ་དང་སེམས་གཙོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་འདི་
གཉིས་ཀྱི་དབྱུ་མ་ཆན་ཉིད་རིག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པར་
གྲགས།

ལན། འདྲིའི་མདའ་སྒྲུག་ཁོང་རང་གི་འགྲོས་ལ་གཞིག་ནས་འདྲིའི་དབྱུ་མ་སྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་
རིག་པའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་ལོ་རྒྱས་མདོར་ཅམ་བཞེད་ན། འོག་དུ་གོ་བདེ་བ་ལ་པན་པས་མདོར་
འཆམས་ཅམ་ཞིག་ཆད་ལྟན་གྱི་གཞུང་དག་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་བཞེད་ན།

དེ་ཡང་གླིང་གི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་འཕམ་གནས་རབས་གླིང་གི་དང་རོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་
 བློ་ལོ་འཛིན་གྱི་དུས་རབས་དུག་པའི་ནང་དུ། དེ་སྐབས་གླིང་གི་བླ་མ་གཡོག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
 དཔལ་འབྱོར་གང་འཚམས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། ཤར་ཕྱོགས་ཨ་ཇིབ་དང་སྟ་བུ་ལུ་ཏེ་
 རིག་གནས་དར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་འོག ཁོ་ཚོའི་རིག་གནས་ལ་
 ཡང་ཏ་ཅང་མུར་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ཐོབ་ཡོད། རུབ་ཕྱོགས་པའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡང་
 འདི་ནས་མགོ་བཟུང་སྟེ། རུབ་ཕྱོགས་པའི་མཚན་ཉིད་རིགས་པའི་དུས་ཚོགས་དང་པོའི་འཕེལ་
 རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་བྱུང་ལ། གནས་རབས་གླིང་གི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ནི་ཁོ་ཚོའི་དག་རྒྱུན་གྱི་སྟ་
 རྒྱུང་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱུས་ལ། ཐོག་མར་ཞིབ་འཇུག་གི་ཁ་ཕྱོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་
 གཏད་པ་རེད། འདིའི་སྐབས་མཚན་ཉིད་རིག་པ་དང་། ཚན་རིག་ཚོས་ལུགས་དག་ཅེ་དང་གྱི་
 དབྱེ་བ་བྱས་མེད་ལ། དེའི་སྐབས་ལོ་ནི་ཡ་Lonia རུ་ཡོད་པའི་མི་ལེ་སེའན་Milesian སྟོབ་གྲ་
 རུ་ཡོད་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་དང་དངོས་པོའི་དབྱེ་བའི་སྐོར་ལ་བསམ་སྟོན་གཏོང་
 བྱི་མེད། དེའི་སྐབས་ཁོ་རང་ཚོའི་གཙུག་པོའི་དམིགས་ལུ་ལམ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ལུ་ནི། དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པོ་འཕམ་གནས་ལུགས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ཐག་ཆོད་པའམ་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པར་སྤང་། དེས་ན་མི་ལེ་སེའན་སྟོབ་གྲ་བ་རྣམས་ནི་སྟོག་གྱུར་རིང་ལུགས་པའི་
 བསམ་སྟོན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། ཁོང་ཚོའི་སྟོག་ལུན་དང་སྟོག་ལུན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་།
 སེམས་དང་དངོས་པོ་དག་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་དོས་འཇིག་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཐ་ན་དེ་སྐབས་ཁོང་
 ཚོ་ལ་དངོས་གཞུགས་Matter ཞེས་པའི་མིང་འདི་ལ་ཡང་མཚན་བྱེད་གྱི་ཚིག་མེད་པ་རེད། ཁོང་
 ཚོའི་བཤད་རྒྱུ་ལ། གཞུགས་ཐམས་ཅད་ནི་Physis དངོས་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོག་དང་རྣམ་ཤེས་
 དང་ལུན་པ་དེའི་རྣམ་འགྱུར་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་སྟེ། དེར་བརྟེན། ཐ་ལེ་སེ་Thales རས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ལྟ་ཡིས་གང་བར་བཞེད་ཅིང་། ཨ་ནག་ཞི་མན་དེར་Anaxmander གྱིས་ནི་འཇིག་
 རྟེན་ནི་དབང་པོའི་ཚོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ཞིག་དང་འདྲ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དབུགས་Pneuma
 ལུ་འཇུག་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་སྐྱེར་ནས་ཡོད་པའམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཤིང་། མི་ཡི་ལུས་པོ་
 ཡང་དེ་བཞིན་མཁའ་དབུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཡོད་ཅེས་བཞེད།

རྒྱ་གཅིག་སྤྱོད་པ་འདི་དང་། སྤྱི་ལུ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་འདི་གཉིས་ནི་གནའ་རབས་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གི་
 མཚན་ཉིད་རིགས་པ་དང་འདྲ་པོ་ཡོད་པར་བཤད། གང་ལྟར་ཀྱང་འདིའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་བ་ཕྱོགས་
 སུ་མཚན་ཉིད་རིགས་པའི་ཐོག་མའི་མགོ་འབྲུས་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྐབས་སེམས་དང་དངོས་པོ་
 ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་དེ་སྐབས་ཀྱི་དྲན་དབང་ཉི་རེ་ལེ་ཏུས་ Heraclitus
 འཛིག་ཏེན་ལྷ་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་གཉིས་ལས་ད་དུང་ཤར་ཕྱོགས་པའི་འཛིག་ཏེན་ལྷ་
 ཚུལ་དང་འདྲ་ཆེ་བ་རེད། ཁོང་གིས་བཤད་རྒྱུར། འཛིག་ཏེན་ནི་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འགྱུར་ཐོག་
 བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དང་། འགྱུར་མེད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་གི་ནང་དུ་གནས་པར་འདོད་ལ། དེ་
 བཞིན་འགྱུར་མེད་དུ་གནས་པ་ལྟར་སྤང་བའི་དངོས་པོ་འམ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་
 ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་རྒྱ་ནི་མེ་ཡིན་ལ། མེ་ནི་དངོས་པོ་འམ་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱན་ཆད་
 མེད་པ་འགོ་ཞིང་འགྱུར་ཐོག་གི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལེན། འཛིག་ཏེན་གྱི་འགྱུར་ཐོག་
 ཐམས་ཅད་སྤྱི་བའི་འབྲུང་ཁུངས་ནི་འགལ་ལྷའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་འགྲུལ་ཤུགས་དང་
 འཁོར་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་འདོད། མ་ཟད་འགལ་ལྷའམ་ཁ་གཏད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སྤྱི་
 ཡོངས་གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འགལ་ལྷའི་རྒྱས་ཤུགས་
 ཐམས་ཅད་གཅིག་གྱུར་དེ་ཡི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་དང་། དེ་ནི་འགལ་ལྷའི་རྒྱས་ཤུགས་ཐམས་ཅད་
 ལས་འདས་པ་སྟེ་བརྒྱལ་བ་ཞིག་རེད། ཁོང་གིས་དེ་ཡི་མིང་ལ་འདུ་ཤེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་ལྟ་བུའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཁ་གྲུས་མཚན་ནི་Eleatic school སྤོབ་གྲ་ནས་མགོ་ཚུགས་པ་རེད།
 ཁོ་ཆོས་ལྷ་དང་མི་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའམ་འདས་པའི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 གོང་དུ་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་པ་དང་། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་དང་པོ་འཛིག་ཏེན་གྱི་གཅིག་
 གྱུར་གྱི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་རྗེས་སོར་ཤེས་རབ་བྱུང་
 པར་ཅན་ཞིག་དང་། མི་ཡི་རྣམ་པའི་ལྷ་ཞིག་འཛིག་ཏེན་གྱི་གོང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། དེས་ཐད་
 ཀར་འཛམ་གླིང་ལ་ཆོད་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་བཞིན། ཕྱོགས་སྤང་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་བའི་མགོ་ཚུགས་ཤིང་། དེས་དབང་གིས་མཐའ་མཇུག་ལ་སེམས་
 དང་དངོས་པོའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཁ་གྲུས་པ་དང་། མ་ཟད་རྒྱ་བ་ཕྱོགས་པའི་བྱུང་ཆོས་ལྡན་པའི་རྒྱ་

གཉིས་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཀྱང་བྱུང་བ་རེད།

སེམས་གཙོ་སྤྱོད་བ་དང་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པ་ཡར་
མར་ནས་བྱུང་ལ། དེ་ཡི་ནང་དོན་དེ་ཡི་སྤར་ནས་ཡོད་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རེད། སེམས་
གཙོ་སྤྱོད་བ་དང་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་ཆོས་མང་ཡང་གཙོ་བོར། དངོས་
པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བྱུངས་སེམས་ཡིན་པ་དང་། སེམས་སམ་འདུ་ཤེས་ནི་དངོས་
པོ་རྣམས་ལས་ལོགས་སུ་རང་རྒྱ་ཐུབ་ཅིང་། དངོས་པོ་རྣམས་དང་། སྤྱི་ཆོགས་དང་། རིག་གནས།
སོགས་སེམས་སམ་འདུ་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ནི། སེམས་གཙོ་སྤྱོད་བ་དང་།
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་རྒྱ་ནི་རང་བྱུང་གི་དངོས་པོ་རང་ཡིན་ཞིང་། སེམས་སམ་འདུ་ཤེས་
ནི་རང་བྱུང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིལ་བའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཐྲད་
ཆེན་གྱི་ནང་དུ་ཐོན་པའི་ཆོར་སྤང་ཞིག་དུ་ངོས་འཛིན་པ་ནི་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ།
མདོར་བསྡུས་ན། འདུ་ཤེས་གཙོ་བོར་སྤྱོད་བ་ནི་སེམས་གཙོ་དང་། དངོས་པོ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་བ་ནི་
དངོས་གཙོ་ཞེས་བརྗོད་ལ།

སེམས་གཙོ་སྤྱོད་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱི་ཡུལ་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་བ་དང་། རང་སྤང་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་བ་དང་
རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་ཡུལ་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་བ་དག་གི་འདོད་པ་ནི། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་སྤྱིང་དུ་ཡོད་པའི་
འདུ་ཤེས་སམ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་གྱུབ་ཡོད་ལ། དེ་
ནི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་རང་ཚུགས་ཐུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་གནས་པར་
འདོད་ལ། དེ་ནི་ཨང་དང་པོ་ཡིན། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དག་ནི་འདུ་ཤེས་དེ་ལས་བྱུང་
བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དང་དེ་ཡི་ཟུར་གཏོགས་
ཉིད་ཡིན། དེས་ན་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དག་ནི་ཨང་གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་
རེད། འདི་ལ། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་གདོད་མ་ནས་གྱུབ་པའི་འདུ་ཤེས་སམ་སེམས་དེ་ལ་ཤེས་བྱ་དུ་སྤྱོད་བ་
དང་། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་བ་སོགས་ནང་གསེས་མང་པོར་ཡོད། དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་དེ་རྗེས་མ་
རིམ་བཞིན་ལྷ་ཡི་རྣམ་པ་འཕམ་མི་ཡི་རྣམ་པའི་རྣམ་པ་ཅུ་འགྱུར་སྒྲོག་བྱུང་ཞིང་། ཡི་ཤུས་ཆོས་
ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་འདུ་ཤེས་དེ་ལྷ་ཡི་རྣམ་པ་ཅུ་གྱུར་པ་རེད། ལུགས་སྒྲོལ་

དེ་ཡི་ཚབ་མཚན་མི་སྣ་གནའ་རབས་ཟླ་རིག་གི་མཁས་དབང་ཆེན་མོ་ཕི་ལ་ཟོ། Plato ཡིན་ལ།
 ཁོང་གི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་ནི། དངོས་གནས་ཡོད་པ་ནི་འདྲ་ཤེས་འཛིག་རྟེན་ཙམ་རེད་ཅེས་
 དང་། སྣ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུབ་པའི་དབང་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་ནི་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་
 འཛིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་ཞེས་
 འདོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཡོ་རོབ་དུས་རབས་བར་མའི་སྐབས་ཀྱི་ཐོ་མ་སི་རིང་ལུགས་དང་།
 དངོས་གནས་རིང་ལུགས་པ་དག་ཀྱང་སྤྱི་ཡུལ་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་སྤངས་སུ་གཏོགས་ལ། ཉེ་
 རབས་སྤྱི་ཡུལ་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་ཚབ་མཚན་མི་སྣ་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ནི། དུས་རབས་བཅུ་བདུན་
 པའི་ནང་གི་མཚན་སྟན་རབ་དུ་འབར་བའི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་བ། G.W.F. Hegel ཉེ་གོལ་
 ཡིན་ལ། ཁོས་འདོད་པ་ནི། ལྷོས་མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་ absolute mind འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐོག་མའི་རྒྱ་
 དང་ཙམ་པ་ཡིན་ལ། རང་བྱུང་ཁམས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་དང་བསམ་སྒྲུབ་སྤྱང་ཚུལ་ཆང་མ་ལྷོས་མེད་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རང་གིས་རང་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་གིས་རང་ཉིད་ངོས་འཛིན་པའི་
 ཚུད་སྒྲུབ་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱུད་རིམ་ནང་གི་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་མངོན་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། རང་
 བྱུང་ཁམས་ནི་ལྷོས་མེད་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཚོགས་ནི་ལྷོས་མེད་སེམས་ཀྱི་
 མངོན་ཚུལ་ཞིག་རེད་ཅེས་པ་དེ་རེད།

དེང་རབས་སྤྱི་ཡུལ་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལུགས་སྒྲུབ་ནི། ཉེ་གོལ་ལུགས་སྒྲུབ་གསར་
 པ་དང་། neo-Hegelianism ཐོ་མ་སི་ལུགས་སྒྲུབ་གསར་པ་དང་། neo-Thomism མི་གཞི་
 རིང་ལུགས་Personalism སོགས་ཡོད་པ་རེད། རང་སྤྱང་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་
 ནི། མི་སྐྱེར་གྱི་འདྲ་ཤེས་སམ་སེམས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྱིང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནང་རང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཡོད་པའམ་རང་
 སེམས་ལས་བྱུང་བའམ་ཤར་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། དེས་ན་རང་སེམས་ནི་ཨང་དང་པོ་
 དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཨང་གཉིས་པ་རུ་འདོད་ལ། རང་སྤྱང་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་
 པ་དག་གིས་ནི་སྤྱི་རོལ་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་འཛིག་རྟེན་དང་། དངོས་པོ་དེ་དག་གི་རྩ་བའི་
 ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་བྲིམས་ཁས་མི་ལེན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་ནི་དངོས་གཙོ་

སྐྱབ་དང་ཕྱི་ཡུལ་སེམས་གཙོ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཚུར་སྤང་ཡིན་པར་མི་འདོད་ལ། འདུ་ཤེས་
 རི་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྲད་པ་ལ་ཡོད་པར་འདོད། དུས་རབས་བཙོ་བརྒྱད་པའི་
 དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ George Berkeley
 (1685~1753) ལྟར་ཁེ་ལའི་ནི། དངོས་པོ་ནི་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་
 དངོས་པོ་དག་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འདུས་ཕྱང་ངམ་ཡང་ན་ཚུར་བའི་ཐེབ་སྒྲིགས་དང་། ཡུལ་དང་
 ཚུར་བའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ནི་ཚུར་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་
 སོགས་སུ་འདོད་པ་རེད། དུས་རབས་བཙོ་བརྒྱད་པའི་དུས་མཚུག་དང་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་
 དུས་མགོར་ཡོད་པའི་ལྷ་ར་མི་ནི་Johann Gottlieb Fichte གིས་ནི་རང་ཉིད་ནི་རང་ལུས་ཀྱི་
 ཅ་བའི་རྒྱ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སམ་ཐོག་མའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོར་
 དུ་ཡོད་པའི་སྤང་བའི་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་རང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བ་
 དག་རེད་ཅེས་དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱི་ཡོད།

ད་དུང་རྒྱ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་ལུགས་སློལ་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནི་ Rene Descartes
 (1596~1650) ལྟར་ན་སིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་བ། རེ་ནི་ཤེས་ཁེ་རེས་ཡིན་ལ།
 ཁོང་གིས་ནི། འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་འདུ་ཤེས་སམ་སེམས་དང་། དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ལས་བྱུང་བར་
 འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སེམས་དང་དངོས་པོ་དག་ནི་ལྟོས་མེད་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སོ་སོ་
 བ་ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་བསམ་སྒྲོ་དང་། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ནི་རྒྱ་ཆེ་མཐའ་ཡས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དངོས་པོས་ནི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མི་ཤེས་ཤིང་། སེམས་ལ་ནི་མཐའ་ཡས་
 པའི་ངོ་བོ་དེ་མེད། ཁོ་རང་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་
 གཉིས་ཡིན། དེས་ན་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་བྱུང་བ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ཤོས་
 ཐག་གཅོད་མི་བྱུང་ཅེས་འདོད།

དངོས་གཙོ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི། གནའ་རབས་བབ་ཆགས་དངོས་གཙོ་སྐྱབ་། ཉེ་རབས་གཟུགས་འདས་
 དངོས་གཙོ་སྐྱབ་འཕུར་མེད་དངོས་གཙོ་སྐྱབ་། དེང་རབས་ཚད་སྒྲུབ་དངོས་གཙོ་སྐྱབ་
 གསུམ་ཡོད།

བབ་ཆགས་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་བཞི། མི་རྣམས་ལག་རྒྱལ་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོར་སོང་མེད་པའམ་འཕྲུལ་
 ཆས་སོགས་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ལག་རྒྱལ་མེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་
 ལྟ་ཚུལ་གྱི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཐད་ཀར་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
 བ། ཚན་རིག་སྤྱོད་བཟོན་གྱི་མང་གཞི་མེད་པའི་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་
 བཞི་གི་ཐོག་མའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཐོག་མར་མགོ་ཚུགས་པ་དང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གོ་རིམ་
 དག་བྲན་གཡོག་སྤྱོད་ཚོགས་དང་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་སྤྱོད་ཚོགས་གཉིས་བརྒྱུད་དེ་བྱུང་ཞིང་།
 ཁོ་ཚོས་འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་ནི། ཉ་ཅང་རང་བབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱུང་བ། རང་བྱུང་གི་སྤྱང་ཚུལ་དག་
 ཚད་མེད་ཅིང་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཅིག་གྱུར་དུ་འདོད་ལ། མ་ཟད་གང་དག་གཟུགས་
 དབྱིབས་ངེས་པར་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་བསལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་ནང་ནས། མཐའ་ཡས་ལ་
 སྤྱོད་ཚོགས་པའི་རང་བྱུང་སྤྱང་ཚུལ་གྱི་གཅིག་གྱུར་འཚོལ་ཞིང་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་ཡིན་ལ།
 དཔེར་ན། གནའ་རབས་རྒྱ་ནག་གི་ཀྲོའུ་རྒྱལ་རབས་རྒྱུ་མའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཁོས་
 ནི་དངོས་པོ་སྤྱོད་ཚོགས་པ་དག་གི་རྩ་བ་ནི་ས། ལྷགས། ཤིང་། རྩ། མེ་དག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་།
 གནའ་རབས་ལྷོ་རིག་གི་མཁས་དབང་ཐ་ལེ་སིས་ནི་དངོས་པོ་དག་གི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་རྩ་ཡིན་པ་
 དང་མཐར་ཐུག་ཀྱང་རྩ་ཡི་ནང་དུ་པར་འགོ་བའམ་ཐེམ་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཚད་ཡོད་
 པའི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུགས་སྤྱོད་དང་། འཚོ་བ་དག་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཚད་
 ཡོད་པའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་དང་བསམ་སྒྲོ་ཡར་རྒྱས་སོང་བ་
 དང་སྤྱགས་ནས། སྤྱོད་ཀྱི་གྲུ་དོག་པའི་བབ་ཆགས་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་དངོས་
 པོ་སྤྱོད་ཚོགས་པ་དག་གཟུགས་དབྱིབས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་།
 མཐའ་མཇུག་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་དེ་ལ་ཕྱིར་ལོག་ནས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་འགོ་བར་བལྟ་བའི་
 ཚད་ཡོད་པའི་བསམ་སྒྲོའི་རང་བཞིན་དེ་ལས་བྲལ་ནས། དངོས་པོ་དག་ནི་དེ་ལས་པར་བགོ་རྒྱ་
 མེད་པའི་རྩལ་ཕྱན་ནས་ཆ་མེད་པའི་རྩལ་ཕྱན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་འདོད་ལ། འདི་ནི་
 རྟེ་མོ་ཁ་རི་ཐོས་Demokritos (460~370) སོགས་མཚན་ཉིད་རིག་པ་སྤྱོད་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་ཡོ་

རོབ་ཡུལ་དུ་སློལ་གཏོང་། འདི་དག་གི་འདོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནི་ཆ་ཤས་མེད་
པའམ་དེ་ལས་པར་བཞོ་རྒྱ་མེད་པའི་རྩལ་ཤུན་དག་གི་ཚྲིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་པར་འདོད་
ཅིང་། དངོས་པོའི་བྱུང་ཚུལ་གྱི་སྟངས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐོག་མའི་རྩ་བའམ་རྒྱ་ལ་ཞིབ་འཇུག་
བྱེད་པའི་མགོ་ཚུགས།

གཞུགས་འདས་དངོས་གཙུག་ལྟ་བུ་ནི། དངོས་གཙུག་ལྟ་བུ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཞིག་རེད། འདི་ལ་འཕུལ་ཆས་དངོས་གཙུག་ལྟ་བུ་པའམ་འགྱུར་མེད་དངོས་གཙུག་ལྟ་བུ་བཟུང་
ཞིང་། འདི་དག་གིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་གཅིག་གྱུར་དུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ལ་དངོས་གཞུགས་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་འགྲུལ་ཤུགས་རིག་པའི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཀྱི་བཀོད་འདོམས་ལ་སྟོན་དགོས་པའམ། དེའི་
ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། འཕུལ་འཁོར་འགྲུལ་སྒྱུར་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཐུན་པ། འཕུལ་ཆས་
དངོས་གཙུག་ལྟ་བུ་པའམ་གྱིས་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་འཕུལ་ཆས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་པ་མ་
ཟད། མི་ནི་མངོས་ཤིང་མཚར་བའི་འཕུལ་ཆས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། མི་རྣམས་
ཀྱི་བསམ་སྟོན་རྣམས་ཀྱང་འཕུལ་ཆས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་འདོད་ལ། ཚབ་
མཚན་མི་སྣ་གཙུག་པོ་ནི་དབྱེན་ཇིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི། ཐོ་མ་སི། ཏོ་ལྷེས། Thomas Hobbes
(1588~1679) རྩ་རན་སིའི་དངོས་གཙུག་ལྟ་བུ་པ། Denis Diderot (1713~1784) འདི་དག་
ནི་རང་བྱུང་ཆོས་རིག་གི་གྲོགས་དང་འགྲོགས་ཤིང་བྱུང་བ་རེད།

དེང་རབས་ཚྱུང་རྒྱུ་དངོས་གཙུག་ལྟ་བུ་པ། འདི་ལ་ནི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙུག་ལྟ་བུ་པ་ཡང་བཟུང་ལ། འདི་ནི་
མ་ཁེ་སི་དང་ཨིན་ཁེ་སི་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་ལོ་རབས་བཞི་བཅུ་པའི་ནང་
ཡར་མར་ལ་སློལ་གཏོང་ལ། འཇར་མེན་ཏེ་གེལ་གྱི་ཚྱུང་རྒྱུ་རིགས་པ་དང་། རྩེའུ་འིར་ལྷ་ཆེ།
L. Feuer bach གི་དངོས་གཙུག་ལྟ་བུ་པའི་རིང་ལུགས་གཉིས་ཕྱོགས་བསྒྲིལ་བྱས་ནས་སློལ་གཏོང་
པ་ཞིག་རེད། མཚན་ཉིད་རིགས་པའི་ལུགས་སློལ་འདི་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པས་ཁྱེད་མི་དགོས་
པར་བྱེད། དེ་དག་གིས་རྩལ་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་བྱུང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བཤད་ནས། ད་ནི་
མདའ་རྒྱུག་གི་བཤད་པ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་བརྟགས་དཔྱད་བྱེད་ན།

[illegible]

ལན། འདི་ཡང་བརྟག་བྱའི་གནས་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་བ་དང་སེམས་གཙོ་
 སྤྱོད་བ་གཉིས། མིང་ཙམ་དང་ཡུ་རོབ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི་དེར་ཟད། འཇམ་སྤྱིང་སྤྱི་ལ་ཆ་
 བཞག་ནས་བཤད་པ་དང་། རོན་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་བྱོད་རང་གི་བཤད་པ་དེ་མ་ངེས་ཏེ།
 གནའ་རབས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་གྱི་མཆན་ཉིད་སྤྱོད་བ་དག་གིས་མ་ངེས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་
 བོའི་རིག་བྱེད་ལྟ་བུ་པའི་སའོལ། Upanisaol རིག་བྱེད་བཞི་ཡི་ཐ་མ་ཡིན་ལ། འདི་ཡི་ནང་དུ་
 མཆན་ཉིད་རིག་པ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་ཙམ་གྱི་མིང་ཡོད་ལ། འདིའི་ནང་དུ་འཁོད་པ་ནི་མི་རེ་བྱང་
 མ་ཡིན་པར། མི་མང་པོ་དག་གི་ཉྱ་བ་མི་འདྲ་བ་དག་བཞུན་ཡོད་ལ། ལྷ་ལྷུག་ལྷ་ཅུ་ནི།
 Uddalaka Aruni གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་བ་དང་། ཡུ་རྫོབ་ལཱ།
 YaJñavakya གཙོ་བོ་བྱས་པའི་སེམས་གཙོ་བོ་སྤྱོད་བ་དག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། མཆན་ཉིད་
 རིག་པ་སྤྱོད་བ་འདི་དག་ནི་སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་ཡར་མར་གྱི་མི་ཡིན་པར་
 བཞེད། འདི་དག་གི་བཤད་པ་ཡང་མ་ལག་ཆ་ཆང་བའི་མཆན་ཉིད་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ཞིག་
 མིན་ཀྱང་། གནའ་རབས་སྤྱི་རིག་གི་མཆན་ཉིད་རིག་པ་སྤྱོད་བ་ཐ་ལེ་སི་སོགས་དང་མཆན་ཉིད་
 རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་སྐོར་ལ་བྱུང་བ་ཅི་ཡང་མེད། དེས་ན་ཐ་ལེ་སིའི་དངོས་གཙོ་སྤྱོད་བའི་སྟོལ་
 གཏོད་ཞེས་པ་འདི་རྒྱབ་སྟོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་དེར་ཟད། འཇམ་སྤྱིང་སྤྱི་ལ་ཟེར་བ་
 ཡིན་ན་ནི་མི་བདེན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་གར་གནའ་རབས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རིག་པ་དེ་
 རྣམས་ནི་ཐ་ལེ་སི་ལས་ལོ་མང་པོའི་སྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད་རིག་པ་བ་ཡིན་པས་སོ། །

ཚ་བོ། འཇམ་སྒྲིང་ཤར་སྒྲུགས་སུ་གནང་བའི་ཤེས་རིག་གི་ས་ས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལ་
མཆོན་ན། སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནི་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པས་སྒོལ་གཏོང་མ་ཐག་པ་
ཅིམ་ཡིན་པས་མ་ལག་ཆང་བའི་རིག་པའི་གནའ་ལུགས་ཆགས་ཐུབ་མེད།

ལན། རྟོན་པའི་ཤུག་ཐུབ་པའི་ལྷགས་སྒོལ་དེ་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མི་གཏོགས་ནི་འདྲི་མི་བཤད་ལ། ཆ་ལག་ཚང་བའི་རིགས་གཞུང་ཡིན་མིན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་འགག་ནི་དེ་དུས་ཆ་ཚང་བར་བསྟན་ཡོད་པས་ཆ་ལག་མི་ཚང་བར་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་སྐབས་ཁོང་གིས་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཚང་བསྟན་མེད་པས་དེའི་རིག་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཆ་ལག་ཚང་མེད་པ་གང་གིས་གྲུབ། སྦྱར་སྦྱབ་བྱེད་མེད་པའི་བསྦྱབ་བྱ་འཛོག་རྒྱ་དགའ་བ་འདི་ནི་ཁྱོད་རང་གི་རང་གཤེས་ཤིག་ཏུ་འདུགམ་ཟད་དེའི་སྐབས་ལ་རྒྱ་གར་དུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་རྟོན་པ་ལྷེ་དུག་སྟགས་ཀྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལྷགས་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་རྒྱང་ཡིན་པའང་ཤེས་དགོས། མཚན་ཉིད་རིག་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི། ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་ཚང་བའི་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཤིག་ནི་ཤར་ཕྱོགས་མ་ཟད་རྒྱབ་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དེ་སྐབས་ཡོད་པར་དགའ། ཡོད་ན་རྟོན་དང་། །

ཆ་བོ། བྲམ་ཟེའི་ཆོས་ལྷགས་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་སྤང་ཡིན་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་ཐད་དུ་དྲང་སྤང་དག་གིས་མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་ལམ་ནས་ལྟ་སྦྱང་གི་རྣམ་པས་འགྲེལ་བཤད་ལ་མཚན་པ་དག་བརྒྱབ་པ་ཅུ་ལས། དོན་དངོས་ལ་བརྟག་དབྱེད་དང་བསམ་གཞིག་གི་སྒོལ་ད་དུང་ཚུགས་མེད་པ་འདྲ། དེས་ན་ཆེ་རེད་སེ་ནི་རྒྱབ་ལྷགས་ཅུ་མ་ཟད་འཇམ་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་སྦྱིའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བཤད་ཆོག་པར་སྟུམ།

ལན། མི་འཐད་དེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་གནའ་རབས་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ཀུན་གོ་དུས་རབས་སྐབས་ཀྱི་རྟོན་པ་ཁོང་ཙེ་Kongzi (551~479) དང་དེ་ཡི་སྒྲུབ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ལྷགས་སྒོལ་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས། དེ་དག་གི་ནང་དུ་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་སྦྱ་བ་ཡང་ཡོད་ལ། སེམས་གཙོ་སྦྱ་བ་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་དུས་ཚོད་ཡོད་ན་འཇམ་སྤང་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་གཟིགས་དང་གསལ་པོ་མཐོང་གི་རེད།

ཆ་བོ། དངོས་གཙོ་ལ་དབྱེ་ན། གནའ་རབས་བབ་ཆགས་དངོས་གཙོ་སྦྱ་བ། ཉེ་རབས་འགྱུར་མེད་དངོས་གཙོ་སྦྱ་བ། དེང་རབས་ཚོད་སྦྱབ་དངོས་གཙོ་སྦྱ་བ་གསུམ། སེམས་གཙོ་ལ་བྱི་ཡུལ་སེམས་གཙོ་སྦྱ་བ་དང་། རང་སྤང་སེམས་གཙོ་སྦྱ་བ། འཇིག་རྟེན་གསར་གཏོད་སྦྱ་བ་གསུམ་ཡོད། ད་དུང་

དངོས་གཙོ་དང་སེམས་གཙོ་གང་ལ་ཡང་མི་གཏོགས་པའི་རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
ཞིག་ཀྱང་སྤར་ནས་དར་ཡོད་པར་འདུག་མོད་དེའི་སྒོལ་འབྱེད་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་བཤད་པར་མ་
མཐོང་། ཕྱིས་ཀྱི་མར་ཁེ་སིའི་རིང་ལུགས་པ་ཚོས། མཚན་ཉིད་པ་ལ་དངོས་གཙོ་དང་སེམས་གཙོ་
གཉིས་ལས་ཕྱང་གསུམ་མི་བྲིད་ཅིང་། རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཡང་སེམས་གཙོ་པའི་ཁྱུངས་སུ་གཏོགས་པ་
ཡིན་ཟེར་ཡང་། རྒྱ་མཚན་བཤད་རྒྱུ་མི་འདུག་པས་ཡིད་ཆེས་བྱ་དགའ་བ་ཞིག་རེད།

ལན་། འདི་ཡང་གང་དུན་བཤད་པ་སྟེ། མ་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་པ་དག་གིས་རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ལྷ་
ཚུལ་མཚུག་ཚྲོམ་བྱེད་པའི་སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་བཤད་འདུག། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དང་སེམས་ཀྱི་
ངོ་བོ་དག་གི་འབྱུང་ཁྱུངས་བཤད་པའི་ཆེད་དུ། དཀོན་མཆོག་ནི་སྟོན་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་
ཁས་མ་སྐྱངས་ཐབས་མེད་བྱུང་བ་རེད། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་འདྲ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་
ཡང་འདྲ། གང་ལྟར་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ཡང་དཀོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཞེས་
དང་། དེར་བརྟེན་ཁོ་ཡི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་དེ་མཐའ་མཚུག་ཕྱི་ཡུལ་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་
གཅིག་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འབྱེལ་བ་རེད་ཅེས་བཤད་འདུག་པས་རྒྱ་མཚན་བཤད་མེད་པ་ག་ལ་
ཡིན།

ཆ་བོ། ཡང་མར་ཁེ་སིའི་རིང་ལུགས་པ་ཚོས། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་སོགས་འཇིག་རྟེན་གསར་
གཏོད་སྤྱོད་པ་འདི་དངོས་གཙོ་མིན་པའི་ཆ་ནས་སེམས་གཙོ་པར་བཞག་པ་ཅམ་ལས། དོན་དུ་ལྷ་
སྤྱང་གི་རྣམ་པ་ཤས་ཆེ་བས་སེམས་གཙོ་ལས་ཀྱང་ལྷ་བ་དམན་པ་ཡིན་ཟེར། སེམས་གཙོ་ལས་ཀྱང་
དམན་པ་ཡིན་ན་སེམས་གཙོ་པར་འཛོག་དགོས་དོན་མེད་མོད། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་སེམས་
གཙོ་སྤྱོད་པའི་ཁྱུང་ཆོས་ཚང་འདུག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་ནི་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དང་། ཁོང་གི་
མངོན་འདོད་ནི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་ཁྱུངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དངོས་གཙོ་དང་། སེམས་
གཙོ། རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་གོ་དོན་ནི། སེམས་སམ་འདུ་ཤེས་འདི་མ་གཞི་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་
མིན་པར་ཐོག་མར་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་རང་བྱུང་ཁམས་ཆེན་པོའི་ཉེར་ལེན་ལ་བརྟེན་
ནས་ད་གཟོད་གསར་དུ་གྲུབ་པ་དང་། བར་དུ་རང་རྒྱ་ཐུབ་ངེས་མིན་པར་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟེན་
ལ་བརྟེན་ནས་གནས་དགོས་པ་དང་། མཐར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བསྐྱེད་མི་ཐུབ་པར་རྟེན་དངོས་པོའི་

ནུས་ཚད་རྫོགས་ཆོ་ཡལ་འགྲོ་བ་བཅས་བྱུང་ཆོས་དེ་གསུམ་ཚང་བ་ནི་དངོས་གཙུག་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་
གསུམ་སྒྲིག་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་གཙུག་སྤྱོད་པ། དངོས་སེམས་གཉིས་ལ་ངོ་བོའི་སྤྱོད་ནས་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དུ་འབྲེལ་མེད་སྤྱོད་བྱུང་ཀྱང་ནག་ལྟར་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་
ལྷགས་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གྲུབ་མཐའ་དེ་གསུམ་པོ་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་གསུམ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལྷགས་ལ་དེ་གསུམ་དུ་མ་
འདུས་པ་ཞིག་ཡོད་མི་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་གསུམ་པན་ཚུན་དགག་སྒྲུབ་བྱས་ཆོ་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་རྒྱལ་པམ་ཐག་ཚད་ཀྱི་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ལྡན་པ་དང་། མི་ཆོའི་ལྟ་ཚུལ་དང་། འཆོ་གནས་
ཀྱི་དམིགས་འདུན་སྒྲིགས་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་མཚུབ་སྟོན་གྱི་དོན་སྤྱོད་ཡག་པོ་ཡོད་པ་
བཅས་གནད་དོན་གནད་འགག་ཅན་མང་པོ་ཞིག་རྟོགས་སྤྱོད་པ།

ལན། འདི་ཡང་མི་བདེན་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་གི་ཁོངས་སུ་ཡང་མ་འདུས་པའི་ཐོག་ཆེན་དབྱེ་མའི་
ལྷགས་ཀྱི་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་པའི་གནས་ལྷགས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ནི་དངོས་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མ་ལྟུང་། སེམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མ་ལྟུང་། དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་
ཡིན་པར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མ་སོང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཞིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

ཆ་བོ། སྐབས་བབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་སྤྱོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རིག་པའི་མ་ལག་
དང་། འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་འདི་ཡང་གྲུབ་མཐའ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་གང་ཡིན་
དཔུང་ན། དེང་དུས་ཀྱི་རང་རེའི་མཁས་པའི་སྤྱོད་ནས་མཁན་ཆེན་དམ་པ་འཇིགས་མེད་ལུན་
ཆོགས་འབྱུང་གནས་མཆོག་དང་། འབྲི་གྲང་གི་མཁས་པ་དགོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོ་སྒྲིག་གིས་ནི།
ནང་བཟུན་ཤེས་རིག་འདི་ཡང་དག་པའི་དངོས་གཙུག་རྒྱུབ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནས་གང་
གསུངས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐོད་ཐུག་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་འདུག་སྟེ། དངོས་
གཙུག་རྒྱུབ་སྤྱོད་པའི་དོན་གཞི་ནས་མ་དགོངས་པར་བཟད་ལ། གང་གསུངས་དངོས་ཡོད་དང་
ཐོད་ཐུག་མེན་ནི་དཔུང་ཅིང་རིམ་བཞིན་དཔུང་པར་འགྱུར་རོ། །

ལན། འདི་ཡང་མཁན་ཆེན་དམ་པ་ཁོང་དང་དགོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོ་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་

ལ་དབྱང་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཤེས་བྱ་ཕྱ་མོ་འདི་ཙམ་ལ་ཁོང་རྣམ་པས་མ་དགོངས་པ་
རེད་ཅེས་བཤད་ན་ཡིད་ཆེས་དགའོ།།

ཆ་བོ། དགོ་ཆན་ཆེན་མོ་དོར་ཞི་གདོང་དྲུག་སྟེངས་སྟོན། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་
ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་དེ་སེམས་གཙོ་སྟོབ་བ་དང་། གཞན་གསུམ་པོ་དངོས་གཙོ་སྟོབ་པ་ཡིན་ཞེས་
བཤད་ཡོད། ལྷ་ཆང་ཤེས་རབ་བཟུན་དར་སོགས་སྟོབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་ཡང་སྟོབ་རྒྱས་ཤིན་ཏུ་
སོངས་པའི་བྱིས་པ་ལས་ངན་སྐྱོར་ཞིག་ཀྱང་དོར་ཞི་ཆང་གི་རྒྱབ་ཏུ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱིན་འདུག །
གྲུབ་མཐའ་གཞན་གསུམ་དངོས་གཙོ་སྟོབ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་ལ་སྟོ་ཅེ་གཏད་ས་སྟོ་ལྗེ་དབང་
ཤེས་བྱེ་རོལ་ཡུལ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབ་པ་འདི་གཅིག་སྟེ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མི་
འདུག་ཟེ། བྱིད་དཔོན་སྟོབ་ལྟན་རྒྱས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་དངོས་གཙོ་སྟོབ་པའི་དོན་དེ་ཙམ་ལ་འདོད་
པའི་མཆན་ཉིད་རིག་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཞིག་འཇམ་སྤྱིང་ཤར་བྱུང་གང་དུའང་མཇམ་རྒྱ་མེད།
དངོས་གཙོ་དང་སེམས་གཙོ་ཞེས་པའི་སེམས་དེ་འདུ་ཤེས་སམ་གཙོ་བོའི་ཡིད་རྣམ་ལ་ངོས་
འཇོན་དགོས་པ་ལས་དབང་ཤེས་ཙམ་མིན་ལ། ཡང་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་གོ་དོན་ཡང་གང་
ཞིག་གང་གི་ཉེར་ལེན་བྱེད་མིན་གྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་འཇོག་དགོས་པ་ལས། དམིགས་རྒྱུན་དང་
གཟུང་དོན་ལྟ་བུ་ཉེ་ཆོ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ཏུ་ག་ལ་ཡོད། དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྟོབ་པ་ལྷ་བྱེ་
ཁས་ལེན་པའི་དངོས་གཙོ་སྟོབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞིག་གང་དུའང་ཡོད་པར་མ་ཐོས་མོད། བྱིད་རྣམ་
པས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་སེམས་ཉིད་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་ཁས་འཆེས་པའི་དངོས་གཙོ་སྟོབ་པའི་གྲུབ་
མཐའ་མང་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་རྟེན་པ་ངོ་མཆར་ཆེད།།

ལན། འདི་དག་ནི་ཁོང་རྣམ་པས་དངོས་གནས་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ཡོད་ན་བྱིད་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་
དེ་བཞིན་ནོ་ལག་རྒྱ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ནང་པའི་གཞུང་གི་མཐར་ཐུག་གི་གནས་སྟངས་སམ་རྩ་
བའི་གནས་སྟངས་ནི་སེམས་གཙོ་དང་དངོས་གཙོ་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་
དངོས་གཙོའི་སོགས་སྟེ་བསྟུབ་པའམ་ཡང་དེའི་ཕྱོགས་སྟེ་སྤྱིར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྩ་
བའི་གཞི་ཡི་འདོད་ཚུལ་མི་ཤེས་པའམ་ཡང་ན་དགོས་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་དོན་
དུ་སངས་རྒྱས་རིག་པ་འདི་ལ་ནག་ཐིག་རྒྱག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིན་ན་ཡང་ཁྱེད་རང་སྟོན་འདིང་བ་

དང་རྩུན་བཤད་ལ་ཏྲ་ཅང་བྱང་ཆུབ་པས་ཡིད་ཆེས་དཀའ།

ཆ་བོད། རྩོམ་མེ་རིགས་སློབ་སྤྲོད་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་འབྲམ་རྒྱལ་ལགས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྩོམ་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་དཔེ་དབུ་ཅིག་དུ། སངས་རྒྱལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས་མདོ་
ཐེ་པ་དེ་ལྟ་མེད་པའི་དངོས་གཞི་སྤྲོ་བ་རེད། ཅེས་བྲིས་འདུག་མོད་རང་གི་སློབ་དཔོན་གྱི་ངན་
ཤན་ཐེབས་པ་ཙམ་དུ་ཟད།

ལན། འདི་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཁྱེད་རང་གིས་རྩོན་འདིང་བ་མེན་ན་ཁོང་རང་གི་ཞུ་
འབྲུལ་རེད།

ཆ་བོད། སེམས་ཙམ་པ་སེམས་གཞི་སྤྲོ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་འདིའང་ཁྱེད་ཅག་ལ་གཏན་ནས་མི་རུང་སྟེ།
སྤྱིར་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ལ་རྣམ་བཤེན་རྩུན་གཉིས་དང་། རྣམ་བཤེན་པ་ལ་གཟུང་
འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྒོ་ང་བྱེད་ཆལ་བ། རྣམ་ཆོག་གཉིས་མེད་པ་གསུམ། རྣམ་རྩུན་པ་ལ་
དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གཉིས་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་མོད་རེ་ཞིག་བཞག་སྟེ། སེམས་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་
སྤྲོ་དེའི་རྩ་བའི་གོ་དོན་རང་ལ་བསམས་ན་ཡང་བོད་འདིར་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཉལ་བཤད་དེ་མི་
འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད། གཙང་ཆོས་འཁོར་སྤང་བ་ཤེར་རིན་པས། སྤྱོད་སེར་སོགས་བྱེ་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་
ཐམས་ཅད་ནང་གི་སེམས་ཉིད་དངོས་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དུགས་རྩིང་གི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས་
འདོད་ཆུལ་དེ་ཉིད་འཐད་པར་བཞེ། ཏྲ་ནག་གི་མཁས་པ་གོ་རམས་པས། སེམས་ཉིད་གཅིག་ཕུ་
མ་གཏོགས་སྤྱོད་སེར་སོགས་དོན་སྤང་མ་ལུས་པ་དབྱེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འདོད་ལ། ས་ལུགས་
འཛིན་པ་པལ་མོ་ཆེ་དེའི་རྩིས་སུ་འབྲང་བར་བྱེད། རྩི་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་དགོ་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཞལ་གཅིག་གྲག་གིས། གཟུགས་སེམས་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རང་སྤྱོད་ཐ་དད་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་
དེ་ལྟར་གསུམ་ལས་ཁྱེད་ཅག་དགོ་ཕྱོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་དགོས་པས། གཟུགས་སེམས་གཉིས་
ཀྱི་བར་ན་གཙོ་པལ་དང་ཨང་རིམ་ཅི་ཞིག་བཞེ་རྒྱུ་འདུག་བསམ་སྟོང་ཐོངས་ཤིག། སེམས་ཙམ་ཞེས་
པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་རེ་ནས་སྤྱོད་དགོས་པ་ཁྱེད་ཅག་མཁས་པའི་གྲལ་དུ་འཛང་ཀ་རྒྱག་པ་འདི་ནི་
མ་ལགས་པ་ཞིག་གོ།

ལན། འདིར་སེམས་ཙམ་པའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་ཆོ་བཞག་ནས་སྤྱིར་སེམས་ཙམ་ཞེས་པའི་

ཅམ་སྒྲུ་ལ་འགྲེལ་བ་རྒྱབ་སྐབས། སྟག་ཚང་ལོ་ཚྭ་བ་དང་། གོ་རམས་པ་བསོད་ནམས་སེངྒེ། རྩེ་
 ཡབ་གྲས་གཙུག་པོའི་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་འཆད་སྐབས་དེ་ནམས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་
 པའི་ནང་གསེས་སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱབ་སྐབས་དེ་འདྲིར་ཁྱེད་
 རས་བཤད་འདུག དེ་ཅམ་སེམས་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྒྲུའི་གོ་དོན་ཡིན་ན། དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་
 སེམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱུན་པ་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུ་ནས་ཕུད་པ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་དབྱེ་བ་བཞག་ནས་
 རྩེ་བའི་གོ་དོན་དབྱེ་ལྷན་བྱས་ཀྱང་དོན་དུ་དབྱེ་བའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འདྲི་མགོ་
 རུལ་བ་ཤངས་ཀྱིས་མ་ཚར་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་སོང་འདུག།

ཚ་བོ། ཁམས་སྒྲུ་རྩང་ཚོས་གྲུའི་མཁན་པོ་མཁས་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲོ་གོས་ལགས་ཀྱི་ཞལ་ནས།
 སངས་རྒྱས་པའི་གྲུ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་ཡང་རྒྱབ་དར་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ལྷགས་གསུམ་པོ་
 གང་གི་ཁོངས་སུ་ཡང་མི་གཏོགས་གསུངས། རྒྱ་མཚན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བཟང་སྐབས། དངོས་གཙུག་
 སྒྲུ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་གྱི་དོན་པ་ཅམ་ཡང་སྒྲེ་བའི་གཞི་མེད། ཅེས་གསུངས་འདུག་པ་
 བློ་ཤིན་དུ་བཤེན་ལ། སྒྲུ་སེམས་ཅམ་པ་སེམས་གཙུག་སྒྲུ་བ་མིན་པའི་སྒྲུ་བ་བྱེད་དུ། སེམས་ཅམ་པ་
 ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཡོད་ཅིང་། རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་གཙུག་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་བྱིར།
 ཞེས་བཀོད་གནང་འདུག་པ་འདྲི་ནི་མ་ངེས་པ་ཞིག་སྟེ། སེམས་གཙུག་འཛིན་མཚམས་གཞི་ལམ་
 འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་མིན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བྱེད་བྱེད་དུ་
 སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་པ་ཉམས་མྱོང་སེམས་གཙུག་སྒྲུ་བ་མིན་པའི་སྒྲུ་བ་བྱེད་དུ། ཉམས་མྱོང་
 སེམས་གཙུག་སྒྲུ་བ་ཆེར་ཁེ་ལས། རིགས་པའི་མཐའ་འཛིན་རྟེན་བྱེད་པོའི་སྒྲུ་ལ་བཅོལ་འདུག་ཅིང་།
 སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་པས་དེ་འདྲིའི་སྒྲུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་འདུག་པའང་དོན་
 མེད་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་གཉིས་བར་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བ་སེམས་སུ་འདོད་མིན་གྱི་བྱེད་པར་གསུང་རྒྱ་
 མེད་ན་སྒྲུ་བ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཚུལ་ཅམ་བཤད་པས་ཅི་ཞིག་པན། སྒྲུབ་བ་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་མེད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གཞན་པས་གཞོད་བྱེད་འཕངས་པ་ན། ཚད་རུལ་རུས་རིག་པ་དང་། ཉམས་མྱོང་སེམས་གཙུག་པ་
 དག་གིས་ལན་མ་ཐེབས་མོད། སེམས་ཅམ་པས་རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ལན་བཏབ་ཡོད།

ཅེས་གསུངས་པ་དེའང་བདེན་དཀའ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་ལ་སྤང་བ་སེམས་སུ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
པ་རྣམ་དག་ཡོད་ན་གྲུབ་མཐའ་དེ་དབྱུ་མ་པས་རི་ལྟར་ཆར་བཅད་པ་ཡིན་ཐུགས་བསམ་བཞིས་
ཤིག

ལན། དབྱུ་མ་པས་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཆར་བཅད་པ་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་
སེམས་དེ་དོན་དམ་པར་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་དེ་ཆར་བཅད་པ་ཡིན་གྱི། སྤང་བ་སེམས་ཀྱི་ངོ་
བོའམ་སེམས་སྤང་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བསྒྱབས་པ་དེ་ཆར་བཅད་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་རྣལ་
འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབྱུ་མ་རང་བརྒྱད་པའི་ལྷགས་དེ་རི་ལྟར་འཆད། དོགས་པ་ཞིག་ལ་སྐབས་
འདིར་མཐས་དབང་ཚུལ་བྲིམས་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་པ་རྣམ་དག་
གིས་ལན་བཏབ་ཡོད་གསུང་པའི་ལན་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ།

ཆ་བོ། ད་དུང་དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་ལའང་སྤང་བ་སེམས་ཡིན་ཆོག་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད། ཅེས་
སོགས་ཁྱུངས་མི་འབྲེལ་བའི་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་ཀྱིས་གསུངས་འདུག་མོད་ཁོ་བོས་རེ་རེ་
བཞིན་བཀག་པས་མི་འོངས་པར་འདུག།

ལན། དབྱུ་མའི་ལྷགས་ལ་སྤང་བ་སེམས་ཡིན་ཆོག་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་
པའི་དབྱུ་མ་རང་བརྒྱད་པའི་ལྷགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལྷགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་
སྤང་བ་ཙམ་དུ་འདོད་ཅིང་། སེམས་དེ་ཡང་དོན་དམ་སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་སྲིད་བྱེད་ཀྱིས་ཁོང་གིས་གསུངས་པ་འདི་བཀག་བསམས་ན་ཐོག་མར་
རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབྱུ་མ་རང་བརྒྱད་པའི་ལྷགས་དེ་དབྱུ་མའི་གལ་ནས་ཕུད་སྟབས་པ་ཞིག་
ཀྱིས་མ་གཏོགས་བཀག་བསམས་ཀྱང་ཁོག་པ་མི་འདུག་ལགས། །

ཆ་བོ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཀ་རྒྱ་གཉིས་སྟོ་བ་མིན་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ། རྒྱ་གཉིས་སྟོ་བའི་སྟོབ་དཔོན་
རེ་ནི་དོ་གར་ཐུས། མི་ལུས་འཕུལ་ཆས་དང་། དུད་འགོ་ལ་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་འདོད་ཅིང་།
སངས་རྒྱས་པ་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འདིའང་རྒྱ་གཉིས་སྟོ་
བའི་འཛོག་མཆམས་ངོས་མ་བེན་པའི་སྟོན་ཡིན་ལ། རྒྱ་གཉིས་སྟོ་བ་ཡིན་ན་རེ་ནི་དོ་གར་ཐུ་ཞེས་
པ་དེས་གང་བཤད་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་ལ་མེད། གྲུབ་མཐའ་དེ་དང་དེ་

དངོས་གཙོ་དང་སེམས་གཙོ་སོགས་གང་ཡིན་དཔྱད་པའི་ཚུ། ཅ་དོན་འཛིག་ཏེན་གྱི་འབྲུང་
ཁུངས་སེམས་དང་དངོས་པོ་གང་ཞིག་འདོད་མིན་གྱི་ཆ་ནས་དཔྱད་དགོས་པ་ལས། རྒྱུ་ཕྱོགས་
གྱི་དངོས་གཙོ་པ་དང་། སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་མཐུན་པ་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཤེས་འདོད་ཚུལ་ཚུང་
ཆགས་ཤིང་དང་འབྲིག་མིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དཔྱད་པ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་ལུས་ཅི་ཡང་མེད།

ལན། འདིར་རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་ (Rene Descartes) རེ་ནེ་ཤེས་ཁེ་རེས་གང་བཤད་ཡིན་
དགོས་པའི་ངེས་པ་ཨེ་ཡོད་མི་ཤེས་ཏེ། ཁོང་ནི་རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཆབ་མཆོན་གྱི་མི་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་
གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཆད་ལྡན་གྱི་མཆོན་ཉིད་རིག་པ་བར་བཞག་འདུག་པས་ངེས་བཤད་པ་དག་རྒྱ་
གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཁུངས་སུ་མི་རུང་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཆབ་མཆོན་གྱི་མི་སྤྱོད་
འོང་བ་ཞིག་ཁྱོད་ལ་བཞག་རྒྱ་ཡོད་ན་ཞོག་དང་ཁྱོད་ལ་དག་པ་སྟེར་ཆོག།

ཆ་བོ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བོད་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་དེ་སྤྱོད་སེམས་གཙོ་པ་
དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཉམས་སྤྱོད་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་སུ་སྤང་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཞིག་
རིགས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཏུ་གྱུབ་པ་དང་། དོན་ཏུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་སོ་སོའི་སེམས་
ཀྱིས་བསགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་མ་གཏོགས། སེམས་ལས་ལོགས་སུ་ཚུགས་
ཐུབ་ཏུ་མེད་ཅིང་། སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཟད་པ་ན་མ་དགག་རང་ཡལ་ཏུ་འགོ་བར་འདོད་ལ།
སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པར་འཇོག་པ་ལ་དེ་བས་ལྷག་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཅི་ཡང་བཅོམ་རྒྱུ་མེད།

ལན། བོད་ལྷ་མ་དག་གིས་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་རྣམ་བཤེན་པའི་ལྷགས་སྤོལ་དེ་གལ་སྲིད་རྒྱུ་
ལྷགས་ཀྱི་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་བཞག་དང་བྱེ་དོན་ཁས་ལེན་མི་ལེན་རྒྱུ་པའི་ཆ་ནས་སྤྱོད་པ་
ཡིན་ན་རང་སྤང་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པའམ་རང་རིག་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུས་ན་མཐུན་
ལ། རེ་བོ་དགོ་ལྡན་པའི་འདོད་པའི་ལྷགས་སྤོལ་དེ་བྱེ་ཡུལ་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པར་མཐུན་པར་འདུག་
སྟེ། འོན་ཀྱང་བྱེ་དོན་ཡོད་མེད་དེ་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་སྤྱོད་ན་མ་གཏོགས་རྒྱུ་ལྷགས་ཀྱིས་བཤད་
པའི་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པ་དང་། རང་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་གནམ་
དང་ས་ཡི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཡིན།

ཆ་བོ། གྲུབ་མཐའ་གཞན་གསུམ་དང་དགོ་ལྡན་པའི་འདོད་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་ཅམ་པ་དང་བཅས་

བ་ནི། བཤད་ཚེད་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ། བཅ་པོ་ཤེས་པའི་
 ཉེར་འབྲས་དང་། ཤེས་པ་བཅ་པོའི་ཉེར་འབྲས་གང་ཡང་མི་འདོད་པར་བཅ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཐོག་
 མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་གཤེབ་ནས་འོང་བར་བཤད་པས་སོ། ། སོང་ཚེད་ལ་ནི་སྤྱིར་སེམས་གཙོ་
 སྤྱོད་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་གསར་གཏོད་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་ཡོད་དེ། བཅ་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པས་
 ནི་དེའི་སྐོར་ལ་འབྲེལ་བཤད་རུང་ཟད་ཀྱང་བྱེད་མ་བྱུང་པས། ད་གཟོད་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་ཁ་གསལ་བརྒྱབ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ལན། བཅ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ལོས་ཡོད། དེ་གཉིས་
 བན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་འདི་བསྐྱུན་པ་ཡིན་པས་སོ། ། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་
 ཀྱི་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་ནང་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་འདི་རེད། དཔེར་ན། བྱི་ཡུལ་དུག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་དེར་འཇོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དུག་
 པོ་དེ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་རོལ་ཡུལ་དུག་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་བྱེད། ཡང་རང་གི་སེམས་
 རྒྱུད་ལ་གོམས་གཤེས་སམ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་དབང་གིས་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་དང་།
 དབྱེབས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་དག་སྤང་བར་བྱེད། དེ་བཞིན་སྤང་བའི་དག་པོ་མཐོང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་སྦྱོས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་པ་རོལ་པོ་དེའི་སྒོག་གཙོད་པར་སོགས་བྱེད།
 དེའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་ལྷན་གྱི་ན་ཚ་དང་སེམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མུང་བ་ལྟ་བུ་རེད།

དེས་ན་དེ་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་དང་སྤང་བ་སྤྱོད་པས་པ་འདི་བྱང་
 བས་འཇིག་རྟེན་གསར་གཏོད་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་ཅམ་ལ་ཡང་མི་འགོ། བྱོད་རང་གིས་བཤད་པའི་
 འཇིག་རྟེན་གསར་གཏོད་སྤྱོད་པ་དེའི་ལྷགས་ནི། ཡེ་ཤུའི་ལྷགས་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་
 འཇིག་རྟེན་གསར་གཏོད་བྱས་པར་བཤད་དགོས་པ་གང་ཞིག་ ནང་པའི་སྤྱི་བ་དག་གི་ནང་དུ་དེ་
 འདྲ་འདོད་མཁན་མེད་པས་སོ། ། དྲེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ལ་ནི་བཅ་ཤེས་ལྷན་མེན་འདུ་བྱེད་
 གསུམ་དང་། མདོ་སྤྱི་བའི་ལྷགས་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་སེམས་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་
 ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཐོག་མར་སུ་ཡོད་དང་། ཐོག་མར་སུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་བཤད་པར་

བན་ཚུན་སྒྲིམ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་ཅིང་། བསྒྲིམ་ནས་གྲུབ་པ་དག་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་
 མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མའི་དབེ་བརྒྱད་དང་མཚུངས་པར་དབྱུང་མི་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་
 དུ་འདོད་ལ། བསྒྲིམ་ཚེད་ལ་རྒྱ་གཉིས་སྤྲ་བ་དང་འདྲ་ཙམ་དུ་བཞག་ཆོག་ཀྱང་། རང་གསེས་གྱི་
 རྣམ་གཞག་དག་ནི་ཤིན་དུ་མི་འདྲའོ། དེས་ན་དེ་གཉིས་དེ་ཡི་ཚྭ་གསལ་སུ་བསྐྱུ་བ་ཡང་ཤིན་དུ་
 དགའ། དབྱ་མའི་ལྷགས་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་སྤྲ་བའི་ཚྭ་གསལ་མིན་ཏེ། དེའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལྷགས་དེ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འདོད་པས་སོ། །ཐ་སྙད་དུ་དེ་གཉིས་ཁས་
 ལེན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་དེར་འགྱུར་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་གཙོ་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྲ་བ་འདི་རྣམས་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པའི་ངོ་ལ་གང་སྤྲ་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་
 གུངས་པས་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་སྤྲ་བའམ་ཡང་ན་དངོས་གཙོ་སྤྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །
 ཚ་བོ། ལས་འབྲས་གྱི་རྩ་བ་སེམས་ལ་ཐུག་པའི་དབང་གིས་སེམས་གཙོ་བར་སོང་ཞིང་། །
 ལན། ལས་འབྲས་གྱི་རྩ་བ་སེམས་ལ་ཐུག་པ་བདེན་ཀྱང་། སེམས་རྒྱང་པ་ལ་ཐུག་པ་ག་ལ་ཡིན།
 དུལ་དུག་པོ་དེ་མེད་ན་སེམས་རྒྱང་པས་ལས་བསགས་མི་ཐུབ་ལ། ང་རང་ཆོས་དུས་རྒྱུན་དུ་
 བཤད་པའི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛིག་ལྟ་མ་རིག་པ་དེ་ཡང་ཐོག་མར་གཟུགས་ལུང་སོགས་གྱི་
 འཛིགས་ཆོགས་འདི་དམིགས་ལུལ་སྒྲུབ་དུ་འགོ་དགོས་གྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། དུལ་ལ་སྒྲིམ་མི་
 དགོས་པའི་འཛིག་ལྟ་ཞིག་འོང་ཐབས་མེད། དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས། ཁོང་སྒོ། ཞེ་སྤང་སོགས་འདི་
 རྣམས་ལུལ་གཟུགས་ལུང་སྒྲུབ་དུ་འགོ་བ་ཤས་ཆེ། སྤྱིར་སེམས་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ངོ་བོའི་ཆ་
 རས་བཤད་ན་སྒྲིམ་མེད་རང་རྒྱ་བ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་ནང་པན་ཚུན་འདུ་འཕྲོད་
 དང་བྱེད་ལས་གྱི་དབང་གིས་གསར་དུ་ལས་བྱེད་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་དབྱིབས་དང་རྣམ་པ་
 སོགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་། མིག་ཤེས་སོགས་འཇུག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་དངོས་
 གཟུགས་སམ་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་ལ། དེ་
 བཞིན་བཅ་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་གྱིས་ལས་བསགས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་རྩལ་གྱི་
 དུལ་གྱི་སྤྲ་བ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་སྤྲ་གི་ཡོད། མདོར་བསྐྱུས་ན་ལས་འབྲས་གྱི་རྩ་བ་སེམས་ལ་
 ཡང་ཐུག་ལ་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དུལ་ལ་ཡང་ཐུག་ཅེས་པ་ནི་གནད་གྱི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ལས་འབྲས་གྱི་རྩ་

བ་སེམས་ལ་ཐུག་པས་སེམས་གཙོ་བར་སོང་ཞེས་སྒྲས་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཟེ་གཉིས་ལ་སྟོན་འདིང་
བའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །

དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དངོས་པོ་དང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་དབྱིངས་སམ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཐུག་པར་
བཞེད་པས་དེ་ལ་ནི་དངོས་གཙོ་དང་སེམས་གཙོ་གཉིས་ཀའི་ཐ་སྟངས་གདག་རྒྱ་མེད་དེ། དེ་དངོས་
པོ་དང་སེམས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་རྒྱ་གཉིས་སྒྲ་བ་ཡང་གདག་རྒྱ་མེད། འདི་ནི་
དངོས་པོ་དང་སེམས་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ནམ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་རྩ་གྱུར་པའི་
ཆོས་ཤིག་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་རྩལ་ཕྱོགས་དངོས་གཙོ་སྒྲ་བ་དང་སེམས་གཙོ་
སྒྲ་བ་དག་ལ་ཡོད་ན་ཞོག་དང་། །

ཆ་བོད་ ལས་འབྲས་ཀྱི་འཐད་པ་རྟོག་བཏགས་དང་། ལྷ་སྒྲུང་ཙམ་ལས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་
བརྗོད་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་གསར་གཏོད་སྒྲ་བར་སོང་བ་རེད། །

ལ་ནོད་ ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནང་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་དེ་ཆོ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི་
རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་སྟོན་ནས་བསྐྱབ་མི་ཐུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟེན་པས་
རིགས་པའི་ལམ་ནས་བརྗོད་མི་ཐུབ་པ་ནི་མ་གྲུབ་ལ། རང་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་དང་ལས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟོག་འཛིང་ཅན་དེ་ཆོ་
དང་དེ་ཆོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དག་ལ་བཞག་པ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་
ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པའི་དགོན་མཆོག་ལྷ་བྱ་ནི་
སུས་ཀྱང་ཁས་མ་ལྡངས། དེ་འཇིག་རྟེན་གསར་གཏོད་སྒྲ་བའི་ལྷགས་སུ་སོང་འདུག་ཟེར་བ་ནི་
ནང་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་མ་གོ་བའི་སྟོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཆོན་རིག་
གི་ལམ་ནས་ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་བཤད་མི་ཐུབ་པས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བརྗོད་མི་ཐུབ་ཟེར་བ་
ཡིན་ན་ནི་མ་ངེས་སོ། །སྦྱར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཆོན་རིག་གི་ལམ་ནས་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་པ་
འདི་ནི་ཉ་ཅང་དགོད་བྱོ་བའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོན་རིག་གིས་དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཟེན་
པ་ཞིག་ཡིན་ན་ད་ཕན་ཆད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་དགོས་པ་མི་འདུག་པས་ཆོན་རིག་པ་དག་གིས་

ཤི་ཤི་ཆད་ཆད་ཀྱིས་སྤྲུལ་མཐུད་ནས་བརྟག་དཔྱད་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེད། དེས་ན་ཚན་རིག་གི་ལམ་ནས་
ད་ལྟར་རྟོགས་མེད་པ་དག་མ་འོངས་པ་ལ་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་སྐབས་ད་ལྟའི་སྐབས་ཀྱི་
འཛིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་གྲགས་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་སྤུལ་གྱི་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་བརྗེ་བར་ངས་ལ། ཁ་
ཤས་ནི་ཚན་རིག་གི་ལམ་ནས་ཀྱང་རྟོགས་ཐབས་བྲལ་བས་ནང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་རྟོགས་
དགོས་པ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་ངས། དེས་ན་སོག་པོ་རལ་ཁུའི་བརྟུལ་ཁྱགས་མི་འཛིན་པ་ག་ལེར་
གྱིས་དང་།།

ཚ་བོ། འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཚོག་ཟེན་ལ་ཁས་མ་སྒངས་ཀྱང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཤུགས་ནས་
འཛིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་ལམ་དང་ལྷགས་སྒྲུལ་མང་པོ་རང་ཤུགས་སུ་ཐོན་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་
བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་སྤྲིག་པ་གསོག་མཁན་ཚོ་ཤི་ཚར་རྗེས། སུ་ཞིག་གིས་ས་འོག་དུ་བྲིད་ནས་ཉེས་
ཆད་གཙོད་འོང་བ་དང་། དགོ་བ་སྐྱབ་མཁན་ཚོ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་འབད་མེད་ལྷན་འབྲུབ་
ཀྱི་འཆོ་བ་རོལ་ཆོག་པ་སོགས་མིང་ལས་འབྲས་སུ་བཏགས་ཀྱང་དོན་བྱེད་པོའི་བཀོད་བསྐྱོགས་
ལས་འགོ་ས་མེད་པ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད།།

ལན། དེ་དག་ནི་འབད་མེད་མིན་པ་བཤད་ཟེན་པས་འདིར་སྤྲུག་ཤོག་གོན་མི་བརྟག་གོ། རམ་
མཁའི་དབྱིངས་སུ་འཆོ་བ་རོལ་མཁན་དེ་སུ་རེད། བར་སྤང་སྟོང་པའི་ཁམས་ལ་རྟེན་གཞི་གང་
ཡང་མི་དགོས་པའི་འཆོ་བ་རོལ་མཁན་གྱི་མི་དེ་འདྲ་ཡོད་ཨེ་རེད། སྦྱར་བཏང་གི་དགོ་བ་
བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་མི་རྣམས་མི་ཡུལ་དང་། ལྷ་ཡུལ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཡུལ་དེ་ནམ་
མཁའ་དབྱིངས་སུ་ཡིན་སྟེ་ན། འདོད་ལྷ་རིགས་རྒྱག་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་བར་
སྤང་སྟོང་པའི་ཁམས་སུ་རང་རང་གི་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་དུ་ཡོད་ཀྱི་མ་གཏོགས། དེ་དག་
བར་སྤང་སྟོང་པའི་ཁམས་ལ་འཆོ་བ་རོལ་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་ནང་པའི་གཞུང་ལས་ནི་བཤད་མི་
འདུག གལ་སྲིད་དེ་དག་གི་ཆགས་སའི་རྟེན་བར་སྤང་སྟོང་པའི་ཁམས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་ང་ཚོ་འགོ་བ་མི་དང་། ཉི་ཚེ་བ་དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགོ་ཕལ་
ཆེ་ཤོས་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་སུ་འཆོ་བ་རོལ་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པས། དེ་དཔྱེགས་བསལ་
བྱས་ནས་བཤད་པ་ལ་སྟོང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བྱུང་གི་ཆོས་

ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་བྲིམས་དེ་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཚོའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞེས་པའི་མིང་
 བཏགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཟེར་བ་རེད་ཟེར་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་
 ཚོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རྒྱས་ཤུགས་སམ་རྒྱས་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་
 ཞེས་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད།

ཆ་བོ། དཔེར་ན་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པའི་སྐབས་སུ། འཇིག་རྒྱ་རང་སྟེང་ནས་ཆང་མི་
 དགོས་པར་འཇིག་པའི་དུས་ལ་སྟེབ་དུས་འཇིག་བྱེད་ཀྱི་ཉི་མ་རྒྱག་རང་གར་གཞན་ཞིག་ནས་
 ཐོན་འོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། གཞན་པས་དཀོན་མཆོག་མཉེས་ན་ལྟ་ལྟ་དང་། མ་མཉེས་ན་དཔྱལ་
 ཁམས་སུ་སྦྱང་འགོ་བར་བཤད་མོད། དཀོན་མཆོག་ཁོང་དགེ་བ་བྱས་ན་མཉེས་ཤིང་སྟོན་པ་
 བསགས་ན་མི་མཉེས་པར་བཤད་པས་གནད་གཅིག་ཏུ་བབས་ཡོད། །

ལན། དེ་ཡང་མངོན་པའི་ལྷགས་སྟོལ་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་གསུངས་པ་བཞིན་རྗེས་སོར་
 གྱི་ལྷགས་སྟོལ་ཡིན་པས་འདི་ལས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཐའ་དག་ཁས་ལེན་
 དཀའ་བར་བརྗོད་ཟེར་ལ། ཡིན་ན་ཡང་། ཉི་མ་རྒྱག་ནི་ཤར་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ང་རང་
 ཚོའི་ཉི་མ་འདི་དུམ་བུ་མང་པོར་འགོ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ནང་གི་ཉི་མའི་བྱེད་ཤིང་
 རྣམས་རྗོགས་པའི་ཆེ་ཉི་མ་ཞིག་ནས་སོ་སོར་གྲུས་འགོ་བ་ཚན་རིག་པ་དག་གིས་ཚོད་དཔག་བྱས་
 འདུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་ཚུལ་དེ་ལ་
 དམིགས་བསལ་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། དགེ་བ་བྱས་ན་མཉེས་པ་དང་། སྟོན་པ་བྱས་
 རས་མ་མཉེས་ན་དེ་དཀོན་མཆོག་ཡག་པོ་ཞིག་རེད། གལ་སྲིད་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་རྩ་བུར་
 པའི་མི་ཡི་རང་གཟུགས་སུ་ཁས་མ་སྦངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་
 རང་བྱུང་གི་སྒྲིག་བྲིམས་ཤིག་ཏུ་ཁས་སྦངས་ན་ནང་པ་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་ལ་ཆོས་ཉིད་
 དང་ཡང་མི་འགལ། རང་པའི་ལྷགས་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དེ་དག་ནི་རང་བྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་
 དམ་སྒྲིག་བྲིམས་ཡིན་པས་དེ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་བསྐྱུང་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་འགལ་ན་རང་
 ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་ཡག་པོ་འབྱུང་གི་མེད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་རྒྱ་བོའི་རྒྱུ་ཕྱགས་སུ་སོང་ན་སྟོབས་
 བདེ་ལ། རྒྱུ་ཕྱགས་སུ་སོང་ན་ཉ་ཅང་དཀའ་ངལ་འབྱུང་པ་དང་ཆོས་འཁྱུངས་སོ། །

ཚ་བོ། ལྷགས་ཀྱི་མཚོད་ཕྱིན་སོགས་དགོན་མཚོག་མཉེས་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ནི། དགེ་སྤྱི་དོན་
འཛིན་ཚུལ་མ་འདྲ་བ་ཅན་ལས་དགེ་སྤྱི་ཁས་ལེན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་མིན། །

ལན། འདི་ནི་བདེན་པར་སྒྲུབ་བས་དེ་ལ་ལན་བཤད་མི་དགོས་པར་བྱེད། ཡིན་ཀྱང་། དགེ་སྤྱི་
གི་དོན་འཛིན་མི་འདྲ་ཟེར་བ་འདི་བདེན་ཡང་། དེས་དོན་གྱི་དགེ་སྤྱི་གི་རིན་ཐང་མེད་པར་
བྱེད་མི་ཐུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ནང་པའི་ལྷགས་ལ་བཞག་པའི་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལྟ་བུ་ནི། སྤྱི་ཡོངས་ལ་
བྱབ་པ། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དགེ་སྤྱི་གི་རྣམ་གཞག་ཅིག་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོའི་ཆོས་
ཉིད་དང་མཐུན་པའི་དགེ་སྤྱི་དག་སྤྱོད་ལེན་བྱས་ན་ལྷགས་དབྱེས་མཁན་གྱི་དགོན་མཚོག་དེ་
དགོན་མཚོག་མཚན་ཉིད་པ་དང་། དགོན་མཚོག་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་སྒྲིག་པ་ནི་དངོས་
པོའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པའི་རང་འདོད་ཀྱི་དགེ་སྤྱི་གི་རྣམ་གཞག་ལ་ལྷགས་དབྱེས་
མཁན་ཡིན་པས་དེའི་ལྷགས་ཀྱི་དགེ་སྤྱི་དེས་དོན་གྱི་དགེ་སྤྱི་གི་ཚབ་དུས་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་
ཐུབ། །

ཚ་བོ། མདོར་ན་གོང་གི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་གསུམ་པོས་འཛིན་རྟེན་འདི་ཅི་ཞིག་
ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འཛིན་རྟེན་འདི་གང་ནས་བྱུང་ཞེས་པའི་དྲི་བ་གཉིས་ལ་རྒྱ་གཉིས་སྟེ་བའི་
ལྷགས་ལྟར་ལན་བཏབ་པ་དང་།

ལན། འདི་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་གཉིས་སྟེ་བའི་ལྷགས་ལྟར་ན་འཛིན་རྟེན་འདི་གཟུགས་
སེམས་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རེད་ཅེས་སྟེ་བ་ཅན་ལ་ནང་པའི་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་འདྲ་ཡང་།
བྱེ་བྲག་སྟེ་བའི་ལྷགས་ལ་ནི་གཟུགས་དང་སེམས་དང་ཐུན་མིན་འདྲ་བྱེད་དང་། འདྲས་མ་བྱས་པ་
དག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་པར་ངེས་ལ། མདོ་སྟེ་བའི་ལྷགས་ལྟར་ན་རྒྱ་གཉིས་སྟེ་
བའི་ལྷགས་ལྟར་ལན་བཏབ་ཅེས་སྟེ་བ་གནས་སྐབས་ཅན་ལ་རུང་ངོ་སྟེ། འདི་དང་གོང་དུ་
ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ལ་ཐུག་པས་སེམས་གཙོ་བར་སོང་ཞེས་པ་དང་
ནང་འགལ་ཏེ། གལ་སྲིད་དེ་ལྟར་ན་དེས་རྒྱ་གཉིས་སྟེ་བའི་ལྷགས་ལྟར་ལན་མི་འདེབས་པའི་ཕྱིར།
བྱབ་པ་ཡོད་དེ། འཛིན་རྟེན་སྟེ་ཆོགས་ལས་ལས་བྱུང་། ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར། དབྱ་མའི་ལྷགས་ལ་
ཐ་སྟོང་ཐམས་ཅད་རྩོན་སྤྲོད་མི་ལས་དང་འདྲ་བ་གནས་ལྷགས་ལ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་

འདྲོད་པས་ལན་དེ་འདྲ་འདེབས་ཐབས་མེད། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་འདི་གང་ནས་བྱུང་བའི་
ལན་ནི་རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ལྟར་བཏབ་པ་ཡིན་ཅེས་བཞག་དཀའ་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་
ལྟར་ན། བཅ་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་དང་། དབུ་མའི་ལྷགས་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནས་ལྷགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པ་དང་འདྲ་ཐབས་མེད་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་
ལ་རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ལྟར་ཏེ་ལམ་ཨེ་ཡིན་སྟུང་པར་འདུག། སེམས་ཅམ་པའི་ཀུན་གཞི་ལས་
བྱུང་བར་བཤད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་འཁོར་འདས་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་སྤྱང་བ་ཞིག་ལ་བཤད་ཀྱིན་
འདུག་པས་དབུ་མའི་ལྷགས་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན་
དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་གང་ནས་བྱུང་ཞེས་པའི་ལན་ནང་པའི་ལྷགས་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་
པའི་ལྷགས་ལྟར་དུ་བཏབ་ཅེས་པ་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཏམ་མིན།

ཆ་བོད་ འཇིག་རྟེན་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་བྱུང་ཞེས་པའི་ངི་
བ་གཉིས་ལ་འཇིག་རྟེན་གསར་གཏོད་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ལྟར་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས།
ལན་དེ་ འདི་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་ལ་སྟོན་འདིང་བའི་ཆོག་སྟེ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་
པའི་ལྷགས་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་བཅ་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་
བྱེད་འདུས་མ་བྱས་དང་བཅས་བཞི་པོ་ཆོགས་པའི་གོང་བྱ་ཞིག་ཡིན་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་ལ་
ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་བཅ་ཤེས་གཉིས་དང་དེའི་སྟེང་དུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་
ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཆོགས་པའི་གོང་བྱ་འཕྲུལ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡིན། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ནི་འཇིག་
རྟེན་འདི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་རྟོགས་པས་བཏགས་ཅམ་གྱི་བཅ་
པོ། ཤེས་པ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་སྟགས་ཆོགས་པའི་གོང་བྱ་ཞིག་ཏུ་འདྲོད། འཇིག་རྟེན་ཅིའི་ཕྱིར་
བྱུང་བའི་ལན་ནི་བཏག་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདིར་བཤད་པའི་ཅིའི་ཕྱིར་བྱུང་ཞེས་པའི་དོན་
གང་རེད། འཇིག་རྟེན་འདི་དགོས་པའམ་དམིགས་ཡུལ་གང་གི་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་པ་ཡིན་
ནམ། འཇིག་རྟེན་འདི་རྒྱ་མཚན་ག་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅེས་པ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་ལྷགས་སུ་འདྲོད་པའམ་རང་དབང་མ་ཡིན་པ་གཞན་དབང་
གི་སྟོན་ནས་བྱས་པའི་བྱ་བ་དག་ལ་དེ་འདྲའི་ངི་བ་ཞིག་འོང་ཆོག་པ་རེད། དཔེར་ན། ལྷ་ཆེན་གྱིས་

འཇིག་རྟེན་བྱས་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན། ལྷ་ཆེན་ལ་ངི་བ་འདི་ལྟར་བཀོད་ཆོག་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་
 རྟེན་འདི་བཟོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་ཞེས་ངི་ཆོག་པ་དང་། བྱ་བའམ་
 དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ནི་རྒྱ་མཚན་ནམ་དགོས་པ་གང་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་བྱུང་བ། དཔེར་ན་ཟས་ཟོས་
 པ་དེ་པོ་བ་རྒྱགས་པའི་ཆེད་དང་། ལྷན་ཟོས་པ་དེ་ནད་ལས་ཐར་བ་དེ་རྒྱ་མཚན་ནམ་དམིགས་
 ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ལས་དེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བྱ་བའམ་ལས་ཁ་ཤས་ནི་རང་གི་དམིགས་
 ཡུལ་ལམ་ཕྱགས་བསམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་བཤད་རྒྱ་མེད་པ་གཞན་དབང་གིས་བཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ལས་
 དེ་བསྐྱབ་པའམ་བྱ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་པ་དོང་དུ་
 ལྷང་བའམ་ཁྱོམ་དུ་སོང་བས་ཆམ་པ་ཕོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་རང་ལ་དབང་ཆ་མེད་པའི་སྒོ་
 ནས་བྱུང་བ་དག་ལ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་དང་། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ངི་
 བ་ཡང་སློན་པའི་གཏམ་ལས་མ་འདས་ཏེ། གལ་སྲིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤི་ནད་ཕོག་པའི་མི་ཞིག་ལ་ཁྱོད་
 རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཤི་ནད་ཕོག་གཙུག་པ་ཡིན་ཞེས་ངིས་པ་དང་། བྱ་བ་ལམ་དུ་མ་སོང་བའི་
 མི་ཞིག་ལ་ཁྱོད་དམིགས་ཡུལ་གང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལམ་དུ་མ་སོང་བ་ཡིན་ངིས་ན་རྒྱུར་ལ་འགྲམ་
 ལྷག་ཤིག་མ་རག་ན་ཨང་དང་པོ་ཡིན། སྤྱིར་ངི་བ་འདི་རིགས་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ལྷགས་ལ་ངི་
 བ་སྒྱུ་ཅན་གྱི་གལ་རེད། དེས་ན་ནང་པའི་ལྷགས་ལ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་ལྷགས་སུ་མི་འདོད་
 ཅིང་རང་ཉིད་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་
 འཁོར་བ་བྱུང་བའི་དེར་འབྱམས་པ་དག་ལ་སྐད་ཆ་འདི་འདྲ་འདྲི་བ་ནི། དཔེར་ན་ངོས་གཟར་
 བའི་རི་ལས། རྟོག་སྒྲ་མ་ཐོན་ནས་བྱུར་དུ་བྱུ་བྱུ་བཞིན་འདྲིལ་བའི་མི་ཞིག་ལ། ཁྱོད་དམིགས་ཡུལ་
 ག་རེའི་ཆེད་དུ་བྱུར་དུ་འགྲིལ་བ་ཡིན་ཞེས་ངིས་པ་དང་མཚུངས་པར་གད་མོ་སྒོང་བྱེད་ཅན་དུ་
 ཟུང་དོ། །གལ་སྲིད་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཞིག་བཞག་དགོས་ན་འཁོར་བར་
 འབྱམ་པའི་ཆོ་གཟུང་འཇིག་གྱི་སྤང་བ་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་ཆོ་དེ་ལ་དགའ་བདེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་
 རྟོམས་ནས། དམིགས་ཡུལ་དགའ་བདེ་འཛོལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཅེས་བཤད་ན་གནས་སྐབས་རྩང་
 ངམ་སེམས། འདིར་ཁམས་གོང་མའི་གནས་ལ་དགའ་བདེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རིགས་པ་འདིར་ཁྱར་
 ནས་ལན་རྒྱག་ཁྱུ་མ་བྱེད། དེ་དང་འདི་གཉིས་གནས་སྐབས་སོ་སོ་དང་སྐབས་དོན་མི་འདྲ་བའི་

གོ་བ་རེད། སྤྱི་ཡི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྒྲེར་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོའི་འཁོར་བའི་གནས་སྤྱི་རང་
དབང་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་བསགས་ནས་མཐོ་རིས་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྐྱབ་པའི་སྐབས་
ལ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་གྱི་ལན་ནི། བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཅེས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་མཚན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་ཡིན་ཅེས་ལན་བཏབ་
པ་འདུག་ཏེ་མངོན་པ་མཛོད་ལས། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྦྱེས། །ལས་ནི་སེམས་པ་དང་
དེས་བྱས། སོགས་གསུང་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་རི་ལྟར་ཡིན་
པའི་ལན་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་གསལ་རིག་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་
བའི་ལན་ནི། བྱེ་མདོ་དང་མཚུངས་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་འདོད། དཔུ་མའི་ལྷགས་
ལ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ནི། འཇིག་པ་
ལས། དང་པོ་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་
པས། རྩོམ་ཁུན་འཕྱན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། གོང་གི་བྱུང་མཐའ་
གཞན་དག་དང་འབྲེལ། །དེས་ན་ནང་པའི་ལྷགས་སྒྲོལ་དེ་དག་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་ཡི་ཆ་ནས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་ལས་རང་ངོ་མ་ཤེས་པའམ་ཡུལ་གྱི་
གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འབྱམས་པར་འདོད་པ་ལ་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན། དེས་ན་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་གསར་གཏོད་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་སྒྲོལ་པ་ནི་
གཞུང་ལྷགས་མི་ཤེས་པའི་སྦྱོན་ཡིན་ནོ། །གལ་སྲིད་དུང་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་གསར་གཏོད་སྤྱོད་
བའི་ཕྱོགས་ཡིན་སྟེན་ན། དངོས་གཙོ་དང་སེམས་གཙོ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གསར་གཏོད་སྤྱོད་
བ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་འདུ་འཕྲད་དམ་ཡང་
ན་དངོས་པོའི་ནང་གི་འདུ་འཕྲད་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་འདི་བྱང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་ཤེས་དགོས་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་གོ་དུས་ངས་ནི་བྱེད་རང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་ཡིན་
ནམ་སྟེན་པའི་བསམ་སྒྲོལ་ཞིག་འཁོར་གྱི་འདུག།

ཆ་བོ། དྲང་པོར་བཤད་ན་ངེ་བ་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ལ་ལན་ཚུལ་བཞིན་ཐེབས་མཁན་ཞིག་ཆོས་
ལྷགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་རིག་པ་བ། ཕྱིས་ཀྱི་ཆོན་རིག་པ་གང་གི་ཁྲོད་དུ་འང་བྱང་མི་འདུག

དགོན་མཚོག་སྤྱི་བའི་ཚོས་པ་ཚོས་འཛིན་རྟེན་དགོན་མཚོག་གིས་བསྐྱུན་པར་བཤད་པ་ཅམ་ལས།
 དགོན་མཚོག་རང་ཉིད་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱུན་པའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཞིག་ཡིན་པར་
 བཅས་བཤད་རྒྱ་མེད། ལས་འབྲས་སྤྱི་བའི་ཚོས་པ་ཚོས། ལས་འབྲས་ལ་བརྟེན་ནས་བཅ་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཅམ་ཞིག་བཤད་པ་ལས། བཅ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་རྩལ་རྒྱན་དེ་ཇི་ལྟར་
 བྱུང་བ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་བྱུང་བའི་ཐད་དུ་ལན་ཅི་ཡང་བཏབ་མེད། རོ་བོ་ལ་འབྲེལ་བཤད་བྱ་རྒྱ་
 མེད་ན་ཁྱད་པར་ལ་ཅིག་བཤད་ཁྱལ་བྱས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་པན། །

ལན། འདི་དག་གི་ལན་ནི་ནང་པའི་གཞུང་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གསང་སྤྲུགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་
 ལྷགས་སུ་ཞིབ་ཅིང་སྤྱི་བ་ལན་བཏབ་ཡོད་པས་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་མ་འདིངས་རྒྱུ་མཚན་རིག་
 པའི་ཁྲོད་དུ་ཡང་འཛིན་རྟེན་འདི་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེང་
 སྐབས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་ལྟ་བུ་ནི། རྒྱུད་སྤྱད་འཛིན་རྟེན་ལྷགས་ཏེ། (string
 theory) ལྷགས་དེ་ནི་གཞི་རྩ་ཅམ་དུས་རབས་བདུན་ཅུ་པའི་ནང་ནས་མགོ་ཚུགས་ལ། དབྱིན་
 ཇིའི་ཁམ་ལྷོ་རི་ཇིའི་སྤྱི་བ་ལྷོ་ཆེན་མོའི་དགེ་ལྡན་ཆེན་མོ། དེང་རབས་ཆེན་རིག་གི་རྒྱལ་པོ་དང་།
 འཛིན་རྟེན་རྒྱལ་པོ་སྤྲུགས་ཀྱི་མིང་གིས་མངོས་པའི་(Stephen William Hawking) ཏཱ་མོ་
 ཁིང་གིས་རྩལ་དུ་གཏོན་པའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱི་བ་ལྷོ་ཆེན་
 གྱི་རྩ་བའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ལྷགས་ལ་འཛིན་རྟེན་འདིའི་རྩ་
 བ་རྒྱས་བྱམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་བྱམས་དེ་ཉིད་གཞུགས་སྤྱི་བ་རོ་རེག་བྱ་
 སྤྲུགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་གཞུགས་སུ་གྱུབ་པར་མི་འདོད། སྤྱི་བའི་རྩལ་སྤྱན་སྟོག་རྩལ། ཁོ་ལྷོ་ཁི་
 སྤྲུགས་ནི་བི་ལང་གི་རྒྱུད་སྤྱད་ཀྱི་འདར་འགྲུལ་ལས་མི་འདྲ་བའི་སྤྱི་བ་ལྷོ་ཆེན་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་
 རྒྱས་བྱམས་དེའི་སྤྱི་བ་ལས་བྱུང་བའི་མི་འདྲ་བའི་སྤྱི་བ་ཀྱི་འདར་འགྲུལ་དག་ཡིན་པར་འདོད་ལ།
 དེས་ན་དེའི་ལྷགས་ལ་སྤྱི་བ་རྩལ་གྱི་རྩིས་གཞི་བྱས་པའི་འཛིན་རྟེན་འདི་ནི་མི་འདྲ་བའི་སྤྱི་བ་གདངས་
 ལས་གྱུབ་པའི་གདངས་རྟགས་སམ་དབྱངས་རྟགས་སྤྱི་བ་ལས་གྱུབ་པའི་འཛིན་རྟེན་ལྟ་བུ་
 ཞིག་དུ་འདོད། འདི་དང་ནང་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ། ཇི་ལྟར་རྒྱུད་གིས་བསྐྱུལ་བས་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེ། ཁྱུ་ལས་ཁྱུ་སྤྱི་བ་འབྱུང་བ་ཇི་བཞིན་དུ། ཀྱུན་གྱི་ས་བོན་ཀྱུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས། ཁང་གི་

རྒྱལ་པས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་། ཞེས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན། འདིའི་ལྷགས་ལ་བཅས་ཤེས་
 གཉིས་ཀ་ཁྱིམ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། འདི་དབུ་མའི་ལྷགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དང་རྩུང་
 ཟད་ཉེ་པོ་ཡོད། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་རི་ལྷོ་ཡོན་པའི་ལན་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་ཆོན་རིག་པ་དག་གིས་
 ལན་བཤད་མེད་པ་ཡང་དེར་ཟད། མདོར་བསྡུས་ན། ལན་ཚུལ་བཞིན་ཐེབས་ཡོད་མེད་ནི་ཐོག་
 མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ལན་ཚུལ་བཞིན་པ་དེ་ག་འདྲ་ཞིག་ངོས་ཟེན་དགོས་ལ། དེ་ངོས་ཟེན་ན་
 གཞི་ནས་ཁྱོད་རང་ལ་གཞན་དག་གིས་དྲི་བའི་ལན་ཚུལ་བཞིན་ཐེབས་འདུག་གམ་མི་འདུག་
 བཟླ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་རེད། རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡི་ལན་གང་ཡོན་རྩུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་
 བཞིན་དུ་གཞན་དག་གི་དེ་ཡི་ལན་ཡང་དག་ཐེབས་མེད་པ་ཐག་གཅད་པ་གད་མའི་གནས་སོ། །
 ཆ་བོད། ཉེ་ཆུལ་ལྷ་བྱའི་སེམས་གཙོ་བོ་ཆོས། འདུ་ཤེས་ནི་མ་གཞི་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ།
 དངོས་པོ་ནི་དེའི་གྲིབ་མ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ངེས་ཞེས་དང་། མར་ཁེ་སི་ལྷ་བྱ་དངོས་གཙོ་བོ་ཆོས། མ་
 གཞི་ནས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལས་འདུ་ཤེས་བྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་སེམས་སམ་
 དངོས་པོ་དེ་མ་གཞི་ནས་ཡོད་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་ཚུལ་རི་ལྷོ་ཡོན་པའི་སྐྱར་བཤད་
 མི་འདུག་ ཆོན་རིག་པས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་འདིའི་འབྱུང་ཁུངས་འགས་གཏོར་ཆེན་མོ་ཡིན་
 རབས་བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རྒྱལ་པའི་བ་རྟོང་རི་ལྷོ་ཡོན་བྱུང་བ་དང་། འགས་གཏོར་ཆེན་མོ་
 ཅིའི་ཕྱིར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཤོད་ཀྱིན་མེད།

ལན། ཆོན་རིག་པ་དག་གིས་ནི་རྒྱལ་པའི་བ་རྟོང་ནི་གཟུགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། འགས་གཏོར་
 ཆེན་མོ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ནང་འཁུམ་མམ་རྒྱལ་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་ནང་དུ་བསྐྱུ་བ་ལྷགས་ཆེ་དྲགས་
 པས་འགས་གཏོར་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ཤོད་བཞིན་དུ་ཤོད་མེད་ཅེས་པའི་སྟོན་མ་འདིངས་རོགས།
 ཆ་བོད། ཡིན་ནའང་དྲི་བ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ལན་འདེབས་པའི་སྐབས་སུ། དཀོན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཆོས་
 དཀོན་མཆོག་གི་ཁུངས་ལྷ་སྤྱང་དང་། ལས་འབྲས་སྤྱོད་པ་ཆོས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཁུངས་རྟོགས་བཏགས་
 དང་། རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་པ་ཆོས་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཁུངས་འོ་ལ་ཆོད་ཙམ་ལས་མ་འདས་པས་དེ་གསུམ་ལ་
 དད་པ་དང་ཉམ་པ་ལས་བརྒྱལ་མི་རུང་ཞིང་།

ལན། འདིའི་སྐབས་ནང་པའི་ལྷགས་དེ་ལས་འབྲས་སྤྱོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་འདུག་ལ།

དེ་ལྟར་ན་ནང་པའི་ལྷགས་ལ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གང་ལས་བྱུང་གཉིས་པོའི་
ལན་རྣམས་ཉམས་སྤྱོད་ལག་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཞིབ་ཅིང་སྤྲོ་བ་ལན་བཏབ་ཡོད་ཀྱང་། ཨ་མ་མ་
གཏོགས་ངོ་མི་ཤེས། རང་ཉིད་མ་གཏོགས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཁྱོད་ལ་ནི་བྱ་ཐབས་བྲལ། འདི་དག་གི་
སྐབས་སུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱར་འདེབས་བྱས་ལྷགས་ལ་བལྟས་ན་
ཆོས་ལྷགས་གཞན་དག་ལ་དེས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཆོག་པར་འདུག།

ཆ་བོ། སེམས་གཙོའི་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཆོས་དངོས་པོའི་བྱུང་རིམ་ཉམས་སྤྱོད་གི་ལམ་ནས་དང་།
དངོས་གཙོའི་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཆོས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ལ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ནས་དང་། ཆོན་
རིག་པ་ཆོས་འགས་གཏོར་ཆེན་མོ་གཏན་སྤོལ་གྱི་ལམ་ནས་བསྐྱབས་ཡོད་སྟབས། དེ་གསུམ་པོར་
རིགས་པས་དབྱེད་པར་བྱ་ཆོག་པས་དེའི་ཆ་ནས་བར་བྱ་དེ་ཆོན་པོ་ཞིག་ཤོར་ཡོད་པར་སྤང་ངོ་། །
ལན། འདིར་ཡང་ཁྱོད་རང་གི་གོ་བ་འཁྱོག་པོ་དེ་ཁྱོད་རང་གུ་དོག་པའི་འཇིག་རྟེན་དེའི་ནང་དུ་
གནས་གཡུག་ས་གཡུག་ཞིག་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་དུ་གོ། །

ཆ་བོ། གཉིས་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཆ་ནས་ཆོན་རིག་གི་གྲུབ་དོན་དང་མཐུན་མིན་སྟངས་ལ། རྒྱལ་
བའི་དབང་པོའི་བཀའ་སློབ་ཅིག་དུ། བྱེད་དངོས་པོའི་སྤྱོད་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་
གཞུང་ལས་ཆོན་རིག་པས་བཤད་པ་དག་དོན་ལ་གནས་པ་ཡོད། མ་གཞི་ཆོས་གཞུང་ནས་ཀྱང་
རྒྱལ་ཕྱན་གྱི་རྣམ་བཤག་སོགས་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་ཆོན་རིག་པས་བཤད་པ་ནང་བཞིན་སྟངས་
འཁྱོལ་པོ་དེ་འདྲ་མེད། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་དོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་སྦྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་
ཆོར་བ་བདེ་སྤྱུག་གི་འཕོ་འགྱུར་དང་། ཆགས་སྤང་གི་བསམ་སྒྲོར་གདོང་ལེན་བྱེད་ཐབས་སོགས་
སེམས་ཁམས་འཕྲོད་བཞེན་གྱི་སྒྲོར་ལ་ད་གཟོད་ཆོན་རིག་པ་ཆོས་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་གི་ནང་
ནས་ལགས་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་ཐེབས་འདུག་ལ་འདི་ནི་སྐྱེ་ཉིད་སངས་
རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ལྷགས་དེའི་དགོངས་པའི་གནད་མ་ཤོར་ཞིང་།
དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བསྟོན་མི་འདིང་བའི་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་གསུང་
ཞིག་དུ་སྤང་སྟེ། ཨ་མདོ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས། དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་ཆོས་
ལྷགས་ལ་ཤ་ཆ་ཞིང་སྟངས་ཉེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཆེ་གཙོ་པལ་མཐོང་བའི་དགོངས་པ་གུ་ཡངས་མོ་ཞིག་

བཞེས་ན་ལེགས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷང་ཚིག་ཕྱ་མོ་ཡན་ཆད་མ་ཉམས་པར་འཛིན་ཁྱལ་གྱི་སྐྱགས་པ་ཟུ་
ཚུགས་བྱས་པས་མི་པན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། འོན་ཀྱང་རང་རེའི་མཁས་པ་གཞན་པལ་མོ་
ཆེ་ཞིག་ནི་དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་ཐིག་པ་མིག་བཙུམས་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཆོས་གཞུང་གི་རྣམ་བཞག་
ཡོད་ཆད་ལ་འགོགས་སྤང་བྱེད་རྒྱུ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་རྩོམ་དང་གཡོ་འབྱུལ་གྱི་བྱ་བྱེད་སྣ་
ཆོགས་ཁབ་འགོ་འབྲིགས་འགོ་སྤྱད་ནས་དེ་ཉིད་བཟུན་པ་ལ་བྱ་བ་སྒྲབས་པོ་ཆེ་བྱས་པ་ཡིན་པར་
སྒྲུལ་བཞིན་འདུག།

དཔེར་ན་གསེར་རྟ་མཁན་པོ་ཚུལ་བློམས་སྒོ་གོས་ལགས་ཀྱི་ཞལ་ནས། དངོས་ཁམས་ཆན་རིག་ལ་
ཐུ་རབས་རྩལ་ཕྱན་སྒྲ་བ་དང་། ཉེ་རབས་སྟོས་བཅས་སྒྲ་བ། དེང་རབས་ཆད་རྩལ་སྒྲ་བ་བཅས་
ཅུང་སྐྱང་རིན་ཡོད་པའི་ལྷགས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་བྱེ་སྒྲའི་བྱུབ་མཐའི་ཆ་ཤས་ཅམ་
དང་། གཉིས་པ་ནི་མདོ་ཐེ་པའི་བྱུབ་མཐའི་ཆ་ཤས་ཅམ། གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་བྱུབ་
མཐའི་ཆ་ཤས་ཅམ་ཡིན། ཁོ་བོས་མི་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་འདྲི་ཅད་བྱས་པ་ལས་
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ནི། ཆན་རིག་པ་ཁོ་ཆོས་གསར་གཏོད་དང་གསར་རྟེན་དུ་སྒྲུལ་པ་དེ་དག་ང་
ཆོའི་ངོར་དཀྱུས་མའི་ཤེས་བྱ་ཅམ་ཞིག་ལས་ཉ་ལས་འོང་བ་དང་། ཡ་མཆན་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་པ་འདི་རེད། ཅས་སོགས་རང་རྟུག་གསེར་མགོ་དང་། རང་རྣ་ལྟ་ཁང་གི་སྐད་ཆ་ཉན་མི་
འདོད་པ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པ་ལྟ་བུ་རེད། འདིར་ཁོང་གི་སྐད་ཆ་དེ་ཆོའི་ངན་མཆང་
རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བྱས་ན།

ལན། འདྲིའི་ཕྱོགས་ཐུ་མཁན་པོ་ཚུལ་བློམས་སྒོ་གོས་མཆོག་དམིགས་དསལ་བཀོད་ནས་དགག་
པ་མཛད་འདུག་པས། ཁོང་ནས་ལན་གནང་རྒྱུར་ངས་ལ། ཡིན་ན་ཡང་ང་རང་ནས་ཀྱང་འདྲིར་
ཁྱོད་ཀྱིས་ངན་འཆང་བྱས་པ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་ལྟ་མོ་ཞིག་བཟུས་ནས་འཆང་ཁ་རེ་རྒྱག་
པར་འདོད། ཁྱོད་ཀྱིས་ནང་པའི་བྱུབ་མཐའ་བཞི་པོ་དེ་བྱུབ་ཕྱོགས་པའི་ལྷགས་སྟོལ་གསུམ་གྱི་
ཁོངས་སུ་བསྟུ་ཆོག་ན་མཁན་པོ་ཁོང་གིས་འདྲིར་དེ་དག་ནང་པའི་བྱུབ་མཐའ་བཞི་ཡི་ཁོངས་སུ་
བསྟུ་མི་ཆོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་། ཁོང་གིས་
བཤད་པ་དག་ལ་རྒྱ་མཆན་ཕྱན་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་འདྲིར་བཞག་པའི་དཔེ་རང་རྟུག་

གསེར་མགོ་ཞེས་པ་བོད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཞི་མིའི་རང་རྒྱལ་གསེར་ཞེས་པ་དང་མི་
མཐུན་པའི་འབོད་ཚུལ་གསེར་མགོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཉིད་ནས་གསར་གཏོད་གནང་བ་ཡིན་ཆུ་
རེད།

ཆ་བོད་ བྱེ་སྤྱིའི་ལྷགས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། དངོས་ཁམས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་
གྱི་རྣམ་བཞག་གཉིས་ལ། རྩལ་ཕྱན་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་ཞིག་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པས་ཐུགས་ཚིམ་
བཞིན་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་བར་ཐག་ནི་གནམ་དང་ས་ལས་ཀྱང་རིང་བ་ཞིག་ཡིན། བྱེ་སྤྱི་
སོགས་སངས་རྒྱས་པ་ཚོས་རྩལ་ཕྱན་གྱི་གོ་དོན་ཆེ་ཆུང་ཁོ་ནའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ལས་རིགས་དང་
རྣམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་ཐུབ་མེད།

ལན་ བྱེ་སྤྱིས་བཤད་པའི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། དངོས་ཁམས་པའི་རྩལ་ཕྱན་གཉིས་
མིང་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་གནམ་ས་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་བཤད་ཀྱང་། བཟླ་བར་བྱ་སྟེ།
འོག་དུ་བཤད་པའི་བྱེ་རོལ་དོན་གྱུབ་པའི་ལུང་དེ་བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་དྲང་ནས་བཤད་འདུག
ཡིན་ན་ཡང་གཞན་ལ་སྒྱུན་འདོགས་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཤུགས་ཆེ་བས་སྒྲོ་ལ་མ་འཁོར་བའོ། བྱེད་རང་
གིས་བཟླས་ན་འདི་ཚོ་ལ་བཤད་རིན་མི་འདུག་སྟམས་ནས་མ་བཤད་པ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ཆུ་
རེད། འདིར་རིགས། རྣམ་པ། ཕྱ་རགས་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྩལ་ཕྱན་གྱི་དབྱེ་བ་
བཤད་ན།

ཐོག་མར་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ནི། ས་ཆུ་མེ་རླང་བཞི་དང་། འབྱུང་འབྱུར་གྱི་རྩལ་ཕྱན་ལྔ་
སྟེ། གཟུགས། དྲི། རོ། རེག་བྱ་བཅས་བཞི་སྟེ་རྩལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི། དེའི་སྟེང་དུ་སྤྱི་རྩལ་ཡོད་
ན་ལྔ་སྟེ། བྱེ་བཅ་པོ་ཆགས་བྱེད་དམ་བྱེ་སྤྱི་དུ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཚོམ་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བའི་རྩལ་ཕྱན་དགུ་
ཉིད་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོའི་རྩལ་ལྔ་བཅས་
བསྟན་པས་རྩལ་ཕྱན་བཅུ་བཞི་བསྟན་ལ། འདིར་ཡང་། རྩི་རྩེ་ལ་སོགས་རྩལ་ཕྱན་རྣམས་སོགས་
ཀྱིས་ནི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ།

གཉིས་པ་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ་རྩལ་ཕྱན་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་རྣམ་པ་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་པ་མཆིམས་ཆེན་ལས། གལ་ཏེ་བསགས་པར་གནས་པ་འདི་དག་གིས་

ལྷུལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་མ་རེག་ན་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷུང་གིས་བབྱང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། རྩིས་ཀྱི་མཐུས་ཀྱང་འབྲེལ་བར་བྱེད་ཅིས་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་པ་ལས། སུན་ཚུན་དུ་ནི་
 སུན་འདོགས་པའི། བྱི་བྲག་གིས་ན་བརྒྱས་པ་བཞིན། རྩོད་རྩེ་ལ་སོགས་ལྷུལ་ཕྱ་རྣམས། རྩོད་དག་
 ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྩི་ལྷུང་ལྷུགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། རྩོད་སྒྲུལ་ལ་སོགས་འཛིན་པ་བཞིན། །
 རྩིས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་སུན་ཚུན་དུ། འཛིན་པ་ལྷུ་གུ་རྒྱད་བཞིན་དུ། ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷུལ་ཕྱ་དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་ཏེན་འདི་ཚོས་པའི་ཆེ་ཕྱོགས་བཞི་སྟངས་འོག་དང་བཅས་རགས་པ་ལོངས་པའི་
 ཆེ་དེ་དག་སོ་སོར་འཛོམ་ཞིག་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལྷུལ་རྩིས་དེ་རྣམས་རང་རང་གི་རུས་པས་
 སུན་ཚུན་འཛོམ་མི་བརྒྱག་ཏེ་འཛིན་པ་དཔེར་ན་ལྷུ་གུ་རྒྱད་བཞིན་དུ་སུན་ཚུན་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་
 པར་གསུངས་འདུག་པ་འདི་ནི་ཆོག་གིས་བཤད་སྟངས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅིམ་མ་གཏོགས་དོན་དུ་
 དངོས་ལྷགས་རྟོག་པས་བཤད་པའི་འཕྲེན་ཤུགས་སམ། སྤྱད་ཤུགས་སྟེ། སོལ་རྒྱན་དངོས་ལྷགས་པ་
 ཆེན་པོ་ནེ་འུ་ཐོན་གྱིས་བཤད་པའི་ཀྱན་བྱབ་སྤྱད་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་འདི་
 རེད། མི་འདྲ་བའི་ཆ་ནི། རེ་འུ་ཐོན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་སུན་ཚུན་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤྱད་
 ཤུགས་རྒྱད་པ་ལས་གཞན་མ་བཤད་ལ། རྣང་པའི་གཞུང་ལས་ནི་རྩིས་སོ་སོའི་རུས་པ་ལས་གཞན་
 ལས་སམ་ལས་རྒྱུད་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། རེ་འུ་ཐོན་གྱི་ཀྱན་བྱབ་སྤྱད་ཤུགས་ཆེན་པོ་དེའི་
 ཤུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་ཡེ་ཤུའི་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་དེ་ཡིན་ལ། རྣང་པའི་ལྷགས་ལ་ནི་འཁོར་
 འདས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དེ་ཡིན་པར་འདོད། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 གནས་ལྷགས་འདི་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཅི་རིགས་ཡོད། ལྷུལ་ཕྱ་སུན་ཚུན་རྩིས་ཀྱི་རུས་པས་
 སུན་ཚུན་ལྷུ་གུ་བརྒྱད་བཞིན་རྒྱས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལས། སུན་ཚུན་ཁ་འཛོམ་བྱེད་གྱི་གྲུས་
 ཤུགས་ཀྱང་བསྟན་པ་རེད། འདི་ནི་དབུ་མ་རྒྱན་འབྲེལ་ལས། མདོ་སྟེ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་སྐབས།
 རིགས་མཐུན་གྱི་ལྷུལ་ཕྱ་ཆོགས་ཆེ་སུན་ཚུན་སྤྱད་ལ། རིགས་མི་འཐུན་པའི་ལྷུལ་ཕྱ་ཆོགས་ཆེ་
 ཕྱིར་འབྱུང་བྱེད་ཅིས་པ་བཤད་པ་དང་དོན་འདྲ། དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྷུང་དེས་ནི་ཕྱ་བ་
 དང་རགས་པའི་འཛིན་ཏེན་ཚོས་བྱེད་དང་འཛོམ་བྱེད་གྱི་རུས་ཤུགས་སྤྱད་ཤུགས་དང་། གྲུས་
 ཤུགས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་རེད། གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་རེད། དེས་ན་ལྷུལ་ཕྱ་ལ་དབྱེ་ན་སྤྱད་

རྒྱལ་མཚན་པའི་རྩལ་ཕྱན་དང་། གྲེས་རྒྱལ་མཚན་པའི་རྩལ་ཕྱན་རིགས་གཉིས་ཡོད། འདི་གཉིས་
 གྲང་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་མ་ཡིན། རྩལ་ཕྱན་ཞིག་གི་རང་སྟངས་ལ་རྒྱས་པ་འདི་གཉིས་ཡོད།
 གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཚོམ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་དབྱེ་བ་
 བྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ས་ཁུ་མེ་རླང་བཞི་ཏེ། དེ་དག་ལ་ས་ཁུ་མེ་རླང་གི་མིང་གིས་བསྟན་གྲང་དོན་དུ་
 ས་ཁུ་མེ་རླང་གི་རྩལ་བཞི་པོ་དེ་དག་གམ་རྒྱས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ས་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་
 ཡིན་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེའི་ཁམས་སམ་དེའི་སྒྲ་ཡིས་བསྟན་པའི་རྒྱས་པ་མི་འདྲ་བ་བཞི་བསྟན་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ས་ཡི་མཚན་ཉིད་སྔ་ཞིང་འཐས་པ། རྩལ་མཚན་ཉིད་ཆུན་ཞིང་གཤེར་བ། མེ་ཡི་
 མཚན་ཉིད་ཆ་ཞིང་སྟེག་པ། རླང་གི་མཚན་ཉིད་ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་སྟེ། འདི་བཞི་ཡི་ཁོངས་སུ་མ་
 འདུས་པའི་བཅ་པོ་ཞིག་མེད་དེ། བྱང་ཚས་དེ་བཞི་མེད་པའི་བཅ་པོ་ཞིག་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདི་དག་འབྱུང་བཞི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་ནི་ཀྱེ་རྩྱུ་ལ་སོགས་གསང་ལྷགས་རྒྱུད་ཟེ་དག་
 ལས། མངལ་དུ་ལྷས་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ལྷས་འབྱུང་གཞི་ལས་གྲུབ་ཚུལ་སོགས་
 མང་པོར་བཤད་པ་དག་ལ་གཟེགས་དང་འདི་འབྱུང་བཞི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་ཏུ་གོ་བར་
 འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ། དངོས་པོ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩལ་ཕྱན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། དེ་ཡང་མངོན་པ་
 མཆིམས་ལས། སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་བདུན་ལ་ནི་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་དང་། ཇི་ལྟར་རྩལ་སྤྲ་རབ་བདུན་ལ་
 རྩལ་ཕྱན་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་ཕྱན་བདུན་ལ་ལྷགས་རྩལ་གཅིག་དང་། དེ་བདུན་ལ་
 རྩལ་ཕྱན་གཅིག་དང་། དེ་བདུན་ལ་རི་བོང་གི་རྩལ་གཅིག་དང་། དེ་བདུན་ལ་ལྷག་གི་རྩལ་གཅིག་
 དང་། དེ་བདུན་ལ་སྤང་གི་རྩལ་གཅིག་དང་། དེ་བདུན་ལ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་གཅིག་དང་། དེ་བདུན་
 ལ་སྔོ་མ་གཅིག་དང་། དེ་བདུན་ལ་སྔོ་མ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤིག་གཅིག་དང་། ཇི་ལྟར་སྔོ་མ་བདུན་
 ལ་ཤིག་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤིག་བདུན་ལ་ནས་དང་། དེ་བདུན་ལ་སོར་མོའི་ཆོགས་ཞེས་
 བྱ་བའོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ལས། གདགས་པ་ལས་ནི། ལྷགས་རྩལ་གཉིས་མི་འབྱུང་བར་སྤྲ་རབ་
 རྩལ་དང་། རྩལ་ཕྱན་དང་། ཉི་ཟེར་རྩལ་དང་། རི་བོང་རྩལ་དང་། ལྷག་རྩལ་དང་། སྤང་རྩལ་འདི་
 དག་རྩལ་འདུས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་ཀྱི་སྔག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱི་རྩི་རྩི་མོ་ལ་བརྩི་

བ་ལ་སོགས་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་དང། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས་ནི་རྩལ་ཕྱ་རབ་དང། རྩལ་ཕྱ་མོ་དང། རྩལ་
 རྒྱང་ཅུ་དང། ཉི་ཟེར་རྩལ་དང། རི་བོང་རྩལ་དང། ལྷག་རྩལ་དང། སྒྲང་རྩལ་དང། སྒོ་མ་དང།
 ཡུངས་འབྱུང་དང། འཇམ་དང། སོར་རྣམས་ཕྱ་མ་བདུན་བདུན་ལ་ཕྱི་མ་རེ་རེར་གསུངས་མོད་ཀྱི་
 མིང་ཐ་དད་ཅམ་ལས་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་ནི་ཆེ་རྒྱང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རྩལ་ཕྱན་
 ཕྱོགས་ཆ་ཐ་དད་ཕྱིར། མེད་ཅེས་སྒྲ་གང་དེ་མ་འབྲེལ། །འགའ་ཡིས་བྱད་པར་དང་བཅས་པའོ། །
 རྩལ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲར་བཞུན་བྱ། །དེ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆའི་བྱད་པར་གྱིས། །དེ་ནི་མང་པོས་ཡོངས་
 བསྐྱར་བར། །བརྗོད་པར་ཟད་ཀྱི་རྩལ་དེ་ནི། །ཆ་ཤས་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་
 དང། སུན་ཚུན་བདག་ཉིད་མ་རེག་པར། །ཆ་ཤས་མེད་པར་རྣམ་གཞས་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ས་ཡི་དགྱིལ་
 འཁོར་སོགས། །བསགས་པ་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོ་ཡིས་
 གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒོ་མི་འཇུག་པ། །བྱམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་དུ། ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་
 གཞན་ནོ། །ཞེས་རྩལ་ཕྱན་ཕྱ་རགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཞུན་ལ།

དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་ལེགས་པར་སྟོན་དང་འདི་དག་རིགས་དང་རྒྱས་པའི་ཕྱོགས་
 ལ་བསམ་སྒོ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་ན་གང་ཡིན། །འདི་ཅམ་ཞིག་གིས་དེའི་ཕྱོགས་ལ་སྒོ་འཁོར་བའི་གོ་
 མི་ཆོད་སྟམ་ན། སྒོལ་རྒྱན་དངོས་ལྷགས་པའི་སྒོལ་འབྱེད་དུ་གྲགས་པའི་ནེ་འཁྱུ་ཡང་རིགས་
 དང་རྒྱས་པའི་ཆ་ལ་བསམ་སྒོ་འཁོར་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། དེས་ཀྱང་དང་རབས་དངོས་ཁམས་པ་
 རང་བཞིན་རྩལ་ཕྱན་གྱི་རིགས་དང་རྒྱས་པ་ཞིབ་ཆ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་པའི་གཞུང་ལས་ནི་
 དེ་ཅམ་ལས་ཏ་ཅང་ཞིབ་ཆ་བཞུན་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་ནི་ཐར་པ་
 དོན་གཉེར་བ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྟོད་འཇིག་རྟེན་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པའི་དངོས་ལྷགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

ཆ་བོ། དེའི་དབང་གིས་ཆ་བཅས་དང་ཆ་མེད། ཐུག་བཅས་དང་ཐུག་མེད། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
 སོགས་འདྲ་མིན་བཅོ་བརྒྱད་སྟེ་དགོས་བྱུང་ཡོད་ལ། སྒྲས་པ་དེ་དག་གི་ཁྲོད་དུ་ཁུངས་འཁྱོལ་བ་
 ནི་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་རྒྱ་མེད། རིགས་ཀྱི་ཆ་ནས་འབྱུང་བ་བཞི་དང། །འབྱུང་འབྱུར་བཞི་ཉིད་རྩལ་
 རྫས་བརྒྱད་དམ་དགུ་ལས་མེད་པར་འདོད་ཅིང། །འདི་ནི་དངོས་པོའི་རྩམ་གཞི་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་

བཞི་ཅུ་འདོད་པའི་རྒྱལ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བ་རྟེང་པ་དེ་རང་ཡིན།
 ལན། དེ་ཡང་ཐུག་བཅས་ཐུག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་ནི་དང་རབས་དངོས་ཁམས་རིག་པ་དག་གིས་
 ཀྱང་བཤད་འདུག་པས་བྱེ་མདོ་གཉིས་རྒྱུ་པ་ལ་ཉེས་ཆད་ཅི་ཞིག་ཕོག་ དུས་རབས་བཅུ་དགུ་
 པའི་ནང་གི་དངོས་ལྷགས་པ་དེ་ཚོས་དངོས་པོའི་ཚྭ་གཞི་ཆ་རྒྱལ་ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་
 ལས་པར་དབྱེ་ཅུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཅུ་འདོད། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་ཁམས་པ་
 དག་གིས་རྒྱལ་ཕྱན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚྭ་གཞི་མཐར་ཐུག་དུ་འདོད། དེ་ནས་ཡུན་མི་རིང་བར་
 རྒྱལ་ཕྱན་ཡང་ཆེ་ཤེལ་གྱི་འོག་དུ་བཞུགས་སྐབས་སྒྲིག་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་རྟེང་པོ་དེ། རྒྱ་རྒྱལ་ལམ་
 སོ་རྒྱལ་དང་། བར་རྒྱལ་ཏེ་མ་ནིང་གི་རྒྱལ་རྣམས་ལས་བྱུང་པར་འདོད། དེ་ལས་པར་དབྱེ་རྒྱ་མེད་
 པར་འདོད། ཡིན་ན་ཡང་། ཡང་དངོས་ཁམས་པ་རྗེས་མ་དག་གི་རྒྱ་རྒྱལ་elementary particle
 དེ་ཁོ་ཁྱེའི་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ལས་བྱུང་པར་འདོད། ད་སྐབས་ཁོ་རྒྱལ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སྟངས་ཁོར་ཁི།
 འོག་ཁོར་ཁི། བྱད་མཚར་ཁོར་ཁི། རྩེ་ཁོར་ཁི། ཞབས་ཁོར་ཁི། ཡིད་འཕྲོག་ཁོར་ཁི། quarks: up,
 down, strange, charm, bottom, and top སོགས་སུ་དབྱེ་རྒྱ་ཡོད་པར་འདོད། ཁོར་ཁི་
 ཞེས་པའི་རྒྱལ་འདི་ནི་ལོགས་སུ་རང་རྒྱ་བ་གནས་མི་བྱུང་པར་འདོད། ནང་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱལ་
 སྤ་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅུ་གྱུར་པའི་ས་ཁུ་མེ་རྒྱུད་གི་རྒྱལ་རྣམས་སོ་སོ་ལོགས་སུ་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་སྒོ་
 གན་གནས་མི་བྱུང་པ་དང་འདྲ་པོ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད། མ་ཟད་རྒྱལ་ཕྱན་རྟེང་པོ་རྣམས་ཁོར་ཁི་
 རྒྱུད་པའི་རྒྱལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་ལས་བྱུང་པར་འདོད། རྒྱལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 དང་། སྒྲིག་དང་། བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ལོགས་སུ་བྱེད་པ་འདོད། ད་སྐབས་སྤ་རྒྱལ་དངོས་
 ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སུ་མཐུད་ནས་དེ་ལས་ཆས་སྤ་བའི་རྒྱལ་ཕྱན་ཡོད་མེད་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་བྱད་ཚོས་ལ་བརྟག་དབྱུང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐད་རེད། དེས་ན་བྱོད་ཀྱི་སྐབས་གནས་
 ཚན་རིག་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཁྱུངས་འཁྱོལ་བ་དང་། ཚད་ལྡན་འགྱུར་མེད་ཅིག་བཞག་རྒྱ་རྟེན་མི་
 འདུག་པས་དུས་དང་བསྐྱུན་ནས་བྱེ་སྤྲེལ་བརྒྱས་བཅོས་བྱེད་པ་ནི་མཁས་པ་དང་དཔལ་པོ་
 གཉིས་ཀའི་ཁོངས་སུ་འགྲོ་བར་དགའ།
 དེ་བཞིན་འབྱུང་བ་བཞི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚྭ་གཞི་ཡིན་པར་འདོད་པ་རྒྱལ་ལྷགས་པ་ཡིན་པར་

བཤད་ཀྱང་། འོན་ལ་གནས་དཀའ་ཏེ། སྤང་ཆེན་ཨེ་ཤ་ཡའི་སྟོ་བྱུང་། དེང་སངས་ཨི་རག་གི་ཡུལ་
 ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ། སྟོན་གྱི་དུས་ན་མཆོར་སྤྱག་འབར་བའི་རིག་གཞུང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་
 ཡོད་མྱོང་བ་དེའི་མིང་ལ་སྟ་སྟེའི་ལོན་དུ་ Babylon གྲགས། སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་དུས་རབས་བཙོ་
 བརྒྱད་པ་དང་བཅུ་དྲུག་པའི་བར་དུ་བྲིས་པའི་དེ་དག་གི་སྟོ་སྤྱང་ Enûma Eliš ནང་དུ། མཆོ་
 དང་། ས། ནམ་མཁའ། མེ། རྒྱང་ཕ་པོ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྩ་བའི་རྩམ་གཞི་ཉིད་དུ་འདོད། དེང་
 སང་ཞིབ་འཇུག་པ་དག་གིས་གནའ་རབས་རྒྱབ་ཕྱོགས་སྟེ་རིག་པ་དག་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྩམ་
 གཞིར་འདོད་པའི་ས་ཆ་མེ་རྒྱང་བཞི་པོ་དག་གི་ཁྲུངས་ནི་གཅིག་བྱས་ན་ཡུལ་ཁམས་འདི་ཡིན་རྒྱ་
 རེད་ཅེས་ལབ་ཀྱིན་འདུག། དེ་བཞིན། གནའ་རབས་རྒྱ་གར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱལ་
 བ་དམ་པའི་སྟོན་དུ་བྲིས་པ་དག་གི་ནང་ལ་ཡང་རྩ་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཡི་རྣམ་གཞག་འདི་
 བཤད་ཀྱི་ཡོད་ལ། སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་དུས་རབས་དྲུག་པའམ་ཕྱེ་པའི་ནང་དུ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་
 དང་། རྒྱལ་བ་དམ་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་བཞི་ཡི་སྐད་ཆ་བྱང་ལ། རྒྱབ་ཕྱོགས་
 སྟེ་རིག་གི་ཡུལ་ལ་ཡང་པལ་ཆེར་དེའི་སྐབས་ཙམ་ནས་དར་བར་མངོན་ལ། དེ་དག་ལས་གསལ་
 པོར་བྱེད་མཁན་ནི་ནང་པའི་གཞུང་དག་དང་། སྤྱི་ལོའི་སྟོན་གྱི་དུས་རབས་བཞི་པའི་ནང་དུ་
 བྱུང་བའི་པོ་ལ་ཐེ Plato ཞེས་པའི་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་སྟོན་འབྱེད་དུ་གྲགས་པའི་མཆོན་ཉིད་
 རིག་པ་བ་དེ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་འབྱུང་བཞིའི་ངོས་འཛིན་རྒྱལ་ཐད་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་འོག་དུ་
 འཆད། དེས་ན་འབྱུང་བཞི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱར་འདོད་པ་གནའ་རབས་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་ལྷགས་
 ཡིན་ཅེས་བ་སྤྱོད་པ་ཡང་དེར་བད།

ཆ་བོད་ ཁྱེད་ཀྱིས་བྱེ་སྤྱོད་ལྷགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྩམ་གཞི་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་དེ་འབྱུང་བཞི་མཆོན་
 ཉིད་པ་ལ་གོ་མི་དགོས་པས་གནའ་རབས་ཀྱི་རྒྱབ་ཕྱོགས་པས་བཤད་པ་དེ་དང་མི་འདྲ། ཞེས་
 གསུངས་འདུག་ཀྱང་འབྱུང་བཞི་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་གོ་དགོས་པར་མངོན་པ་མཛོད་ལས་བཤད་
 ཡོད་དེ། མེ་ལ་རྒྱང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་མེ་ལྷེ་གཡོ་བ་དང་། རྒྱ་ལ་མེ་རྒྱལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་དུ་དངོས་རྒྱས་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱང་ལ་ས་རྒྱལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་ཐལ་བ་སྤྱར་འགོ་བ་
 སོགས་བཀོད་ཡོད་པས་སོ།

ལན། འདི་ལ་ཡང་མངོན་པ་མཆིམས་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ན་རེ་དཔེར་ན་ཁབ་དང་སྤྱོད་བྱེད་
 ཆོག་ལ་རེག་པ་དང་། བྱེ་དང་ལན་ཆའི་རོ་ལྟར་དམིགས་མ་དམིགས་ནི་ཤས་ཆེ་ཆུང་ཡིན་གྱི་
 ཐམས་ཅད་ལའང་ཆང་བར་ཡོད་དེ། འཛིན་པ་དང་སྤྲུད་པ་དང་སྦྱིན་པ་དང་གཡོ་བའི་བྱེད་པ་
 དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུན་དང་ཕྱད་ན་ལྷགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོ་བའང་གཤེར་བ་ལ་སོགས་
 པར་མངོན་སུམ་དུ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། བྱེ་བཤད་ལས་ཀྱང་། བན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་མི་
 འཇུག་པར་ཅིས་མངོན་ཞེ་ན། ལས་ལས་མངོན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་
 དམིགས་ཀྱང་དོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་ལས་ངེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔོག་ཅི་ན། འདི་ལྟར་དོ་ལ་སོགས་
 པ་ལ་འདུས་པ་དང་སྐྱམ་པ་གཡོ་བ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་རྣམས་སའི་ཁམས་
 དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པར་མངོན་ནོ། །ཆུ་ལ་ཡང་ཤིང་འདེགས་པ་དང་པད་མའི་འདབ་མ་རྒྱས་
 པ་དང་ཆུ་གཡོ་བ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས་ས་དང་མེ་དང་རླུང་རྣམས་ཆུའི་ཁམས་དང་ལྷན་ཅིག་
 འཇུག་པར་མངོན་ནོ། །མེ་ལའང་མེ་ལྷེ་འདེགས་པ་དང་འདུས་པ་དང་གཡོ་བ་རྣམས་ཡོད་པ་
 ལས་ས་དང་ཆུ་དང་རླུང་རྣམས་མེ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པར་མངོན་ནོ། །རླུང་ལའང་འདེགས་པ་
 དང་མི་འགྲེས་པ་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་སྐྱམ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ལས་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་རྣམས་
 རླུང་གི་ཁམས་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པར་མངོན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ལས་དང་ངོ་བོའི་བྱེད་པར་
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་བྱུབ་ཅམ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྟོས་པར་
 གནས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་ལ་སྟོས་ནས་གཞན་དགོས་པ་ནི་ལས་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བཞིའི་ལས་
 ཉིན་འཛིན་པ་དང་སྤྲུད་པ་དང་སྦྱིན་པ་དང་གཡོ་བ་རྣམས་ནི་གཟུང་བྱ་དང་བསྐྱུ་བྱ་དང་སྦྱིན་
 བྱ་དང་འཕེལ་བའམ་གཡོ་བྱའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་བསྟོས་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། འདིའི་སྐབས་སུ་སའི་དོད་ལ་དོ་བཞོད་འདུག་པ་ལ་གཟེགས་
 དང་། འཛིག་ཉིན་ན་དོ་ས་མཆན་ཉིད་པ་རུ་འདོད་མཁན་ཞིག་སུ་ཡོད། བྱེད་ཀྱིས་འོག་གི་འབྱུང་
 བ་རྣམས་ཀྱི་དཔེར་བཙོན་དྲངས་ནས། ས་ལ་འབྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ཡོད་པའི་དཔེར་བཙོན་དོ་
 རྒྱ་མཆན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷང་དུ་མ་དྲངས་པ་ཡིན། ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་རྣམས་གཤེར་བ། ཆ་བ། གཡོ་
 བ། སོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲོ་བའི་གཙོ་བོ་ས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དོ་བཞོད་པ་རེད།

དེས་ན་ཆུ་སྟགས་བཀོད་པ་ཡང་དེ་དག་ཆུ་ཡི་ཁམས་མཚན་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའམ་ང་རང་ཚོ་ལ་
 བསྟོས་ན་རྟོགས་སྒྲ་ཤོས་ཡིན་པའི་ཆུ་མཚན་གྱིས་བཀོད་པ་རེད་མ་གཏོགས་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 རྩ་བའི་ཆུ་ཆ་ས་ཆུ་མེ་རླང་ནམས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ས་ཆུ་མེ་རླང་སྟགས་ཡིན་པ་གང་
 ལས་ཀྱང་མ་བཟུང་། གལ་སྲིད་ཁྱོད་ལྟར་ན། དགའ་བོ་མངལ་མཇུག་གི་མདོ་དང་། གསང་སྟགས་
 ཀྱི་རྒྱད་ཚེ་དག་ལས། སེམས་ཅན་མངལ་དུ་ཞུགས་སྐབས། བྱ་བྲག་གི་ཐིག་པ་གཉིས་པོ་དེ་འབྱུང་
 བ་ལྟ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བཤད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས། སྤྱི་བ་ས། གཤེར་བ་ཟ། རྩོ་བ་མེ།
 ཡང་བ་རླང་། བར་སྟོང་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པ། བརྟན་པ་ས།
 འཛིན་པ་ཟ། སྟོན་པ་མེ། བསྐྱོད་པ་རླང་། འཕེལ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བཞག་འདུག་པ་ནམས་
 རིམ་པ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ས་ཆུ་མེ་རླང་ནམས་ལ་བཞག་དགོས་འདུག་པས། ཅི་འདྲའི་གད་མོ་
 འཚོར་བ་ཞིག་རེད་འདུག་ཨང་།

གཡོ་བ་ཡིན་ན་རླང་མཚན་ཉིད་པ་དང་། རུལ་བ་བྱེད་ན་དེ་མེ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཐལ་བ་སྐྱར་
 འགོ་བ་ཡིན་ན་ས་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་མཁན་གྱི་སྒྲ་ཆན་བྱེད་ནི་མངོན་པ་བའི་ལྷགས་
 ལས་འདས་པ་ཞིག་གོ། དེས་ན་བཟུན་བཅས་ཀྱི་དོན་ནི་ཡང་ཁིང་གཡོ་བ་ཡིན་ན་རླང་གི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་རླང་ཡིན་པས་མ་བྱབ། སྤྱི་བའི་
 འཐས་པ་ཡིན་ན་ས་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ས་
 ཡིན་པས་མ་བྱབ། ཚ་ཁིང་སྟག་པ་ཡིན་ན་མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་
 འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་མེ་ཡིན་པས་མ་བྱབ། བརྟན་ཁིང་གཤེར་བ་ཡིན་ན་ཆུ་ཡི་རང་བཞིན་
 ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆུ་ཡིན་པས་མ་བྱབ། རུབ་ཕྱོགས་
 པས་བཤད་པའི་རྩ་བའི་ཆུ་བཞི་ལ་གོང་དུ་ནང་པས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་ཡོད་ན་དེ་
 གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བཞག་ཆོག་གི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གནའ་རབས་ཆོས་ལྷགས་དང་ལྷགས་
 སྟོལ་གཞན་དག་གི་ནང་དུ་འབྱུང་བ་བཞི་ཞེས་མིང་ཅིམ་བཤད་པ་མང་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ནང་
 ཆོས་ལས་བྱུང་བ་དང་བྱད་པར་ཡོད། རུབ་ཕྱོགས་པས་བཤད་པའི་ས་ཆུ་མེ་རླང་གི་རང་བཞིན་ནི།

Air is primarily wet and secondarily hot. Fire is primarily hot and

secondarily dry. Earth is primarily dry and secondarily cold. Water is primarily cold and secondarily wet བཟུང་ཞིང་ཚ་བ་རྒྱུ་དང་། ཚ་ཞིང་སྐྱེས་པ་མེད་དང་། སྐྱེས་ཞིང་འབྲུགས་པ་ས་དང་། འབྲུགས་ཅིང་གཤེར་བ་ཆུ་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་དག་གི་འབྱུང་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མདོར་བསྡུས་ན། ཚ་བ། སྐྱེས་པ། འབྲུགས་པ། གཤེར་བ། འདི་རེད། རང་པོའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་འབྱུང་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་ནི། སྒ་བ། འཐས་པ། གཤེར་བ། ཚ་བ། ཡང་བ། གཡོ་བ་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་ནམ་མཁའ་བསྐྱེད་ན་གོ་འབྱེད་པ།བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། བརྟན་པོར་བྱེད་པ་ས་དང་། སྤྱད་ཅིང་མི་འཐོར་བར་བྱེད་པ་ཆུ་དང་། འཕེལ་ཞིང་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་མེད་དང་། བསྐྱོད་ཅིང་གཡོ་བ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བཞག་ཡོད་པ་རེད།མངོན་པ་ལས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྒ་ཞིང་འཐས་པ་དང་། རྒྱ་ཞིང་གཤེར་བ་དང་། རྩོ་བ་ཉིད་དང་། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་རྣམས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་མཆིམས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བཅའ་པོ་ཡིན་ན། ཆེ་ས་ནས་རི་བྲག་ནས། སྒ་བ་རྒྱས་པའི་བར་དེ་བཞི་ཡིས་མ་ཁྱབ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། གཡུ་སྤྱོད་ཡོད་ན། སྒོན་ཤོག་དང་བྱེད་ལ་དག་པ་སྤྱིར་ངེས་ཡིན། མ་ཟད་གསང་སྤྲགས་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་གཞུང་རྣམས་ལས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཡང་འབྱུང་སྤྱིར་བདག་ཉིད་བཤད་ས་བཤད་ཡོད། དེས་ན་རྣམ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་འབྱུང་བཞི་མཚན་ཉིད་པ་ཅུ་འདོད་མཁན་ཞིག་སྒྲིམ་པ་མིན་ན་སྤྱོད་ཡོད།

རྩ་བའི་རྒྱལ་ཕྱན་གྱི་རིགས་དང་མང་ཉུང་ལ། དེང་རབས་དངོས་ཁམས་པས་ག་རེ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད། དེ་གཉིས་བཙན་གྱིས་སྤྱིར་བ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ནང་པའི་ལྷགས་ལ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ལས་འཇིག་རྟེན་བརྒྱམས་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚུམ་གཞི་དེ་ལས་པར་སྤྱ་ཅེད་པའི་རབ་དུ་སྤྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དངོས་གཟུགས་སྤྱ་རགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཡིན་ལ། ས་ཆུ་མེ་རྒྱུང་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་སོགས་ཀྱིས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེས་ཐོག་མའམ་ཆེས་རྩ་བའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་རྒྱས་པ་དག་བསྟན་པ་ཡིན། འདི་ནི་དངོས་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱི་རྒྱས་པའམ་ཁྱད་ཆོས་ཡང་རེད། དེས་ན་ཆེས་སྤྱ་བའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དེ་ལ་རྒྱས་པའམ་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་

ཡོད་རེད་ཅེས་པའི་དོན་རེད་མ་གཏོགས། རྩལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་གི་སྤང་དུའམ་ནང་དུ་རྩལ་ཕྱན་མི་
 འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་དོན་གལ་ཡིན། གལ་སྲིད་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་རྩལ་སོ་སོ་བ་ཡོད་དགོས་ཤིང་
 དེ་ལྟར་ན། རྩལ་ཕྱན་ཡན་གར་བ་ཡོད་དགོས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་ལ། རང་པའི་ལྷགས་ལ་མེ་
 ཡན་གར་བའི་རྩལ་མེད་ལ། ཟུ་རྩལ་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡན་གར་བ་མེད་ལ། དེས་ན་དེ་དག་
 མཉམ་དུ་ཆོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ཡང་མེད་དེ་དེ་དག་ཡན་གར་བ་མེད་ན་མཉམ་དུ་ཆོགས་རྒྱ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་རྩལ་པ་དེ་དག་ལས་འདས་པའམ་རྩལ་པ་དེ་དག་མེད་པའི་དངོས་གཟུགས་
 སམ། ཡང་ན་དེའི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་བྱང་ཆོས་སམ་རྩལ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཞོག་དང་། ཤར་
 རྩལ་གྱི་ཆོན་རིག་པ་སྤྱི་དང་དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་ཁྱུ་ལ་བ་བྱེད་གྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་པ་དག་ལ་དག་
 པ་སྟར་ངེས་ཡིན། རང་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་དག་རྩལ་པའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་མིན་པར་
 གྲུབ་ཆའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་ཡོད་སྟེ་ན། སངས་རྒྱས་སམ་གནའ་རབས་ཀྱི་ནང་
 པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོའི་ངོ་ལ། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་བཞི་ལས་གཞན་པའི་དེང་སྐབས་ཅ་རྩལ་དུ་བཤད་
 པའི་ལྷགས་དང་གསེར་དང་དདུལ་དང་། རྩ་རྗེ་པ་ལམ་སོགས་མི་སྤྱང་བ་ཡིན་ནམ། དེ་སྐབས་དེ་
 དག་མེད་པ་རེད། གལ་སྲིད་སྤྱང་ཞིང་ཡོད་ན། རྒྱ་མཚན་ཅའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་
 གཟུགས་ཀྱི་ཅ་བའི་རྩལ་གྱི་ཁོངས་སུ་མ་བཟུས་ཤིང་ས་རྒྱ་སོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐོག་མའི་གྲུབ་ཆ་
 རུ་བཞག་པ་རེད། དེས་ན་དེང་རབས་རྩལ་ཕྱན་སྤྱི་བ་དག་གིས་རྩལ་ཕྱན་གྱི་ཆེ་ཆུང་དང་གྲུབ་
 ཆས་སྟོར་ལས་བཤད་ལ། རང་པའི་ལྷགས་ལས་ནི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་ཆེ་ཆུང་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེའི་
 རྩལ་པའམ་བྱང་ཆོས་དག་གི་སྟོན་སྟེ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་རེད། རང་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་ཙམ་ལས་
 ཞིབ་ཅིང་སྤྱི་བའི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་གྲུབ་ཆའི་རྣམ་གཞག་དེང་རབས་དངོས་ལྷགས་པས་བཤད་པ་ལྟར་
 བཤད་མེད་ལ། བཤད་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཟེར་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་
 སྟོན་སྟེ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱི་ལྷགས་ཤིག་ཡིན་པས་དེ་དག་མཁོ་ཡང་མཁོ་གི་མ་རེད།
 ཆ་བོ། རྩལ་ཕྱན་དེའི་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོད་སྤྱི་རྩལ་ཐེར་འབྱམས་གཉིས་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་སྤང་བར་བསྟར་
 ན་ད་གཞོད་སོར་མོ་གང་ཞེས་བཤད་པ་དེའང་ཆོད་དཔག་ཙམ་ལས་ཤེས་ནས་སྤྱིས་པ་མིན།
 དངོས་ལྷགས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། རྗེས་འགྱུར་སྤྱིར་བཏང་བའི་གཞི་རྒྱུའི་ཆོད་

ཡིན་ན་སྤྲ་ཆེས་པ་དང་། བར་རྩལ་དང་སློག་རྩལ་སོགས་ཀྱི་ཚད་ཡིན་ན་རགས་ཆེས་པའི་ཕྱིར་
རྟོ།།

ལན་ེ འདི་ནི་སྤྲ་རགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་བ་ཡིན་ལ། རྩལ་སྤྲན་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་དེ་ཡིན་
གཅིག་མིན་གཉིས་དངོས་ལྷགས་པའི་ལྷགས་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད། དེ་བཞིན་
དངོས་ལྷགས་པས་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་འདི་ཡང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་
ཞིག་ཏེ། ཚན་རིག་པ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་གར་མཐན་མའི་ལག་པའི་རྣམ་འགྱུར་བཞིན་ན་ནིང་
ཁས་སྒྲངས་པ་དག་ད་ལོ་དེ་མི་འཐད་པར་བརྟེན་ཞིང་། ད་ལོ་ཁས་ལེན་ཏེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སོང་བ་
དག་ཀྱང་སངས་པོ་དཔལ་ལྷན་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲན་གྲགས་
འབར་བའི་ཚན་རིག་པ་ཆེན་པོ་ཏཱ་ལའི་ཁིང་གིས་ལོ་ཤས་སྔོན་བྱ་ག་ནག་པོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མ་
ཟད་དེའི་ཕྱོགས་ལ་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོ་བྱས་འབྲས་ད་ལོ་བྱ་ག་ནག་པོ་རྣམ་བཞག་དེ་ཡང་ནོར་
འབྲལ་ཡིན་པ་འཇམ་སྒྲིང་སྒྱུ་ལ་བྱབ་བསྐྱགས་བྱས་པ་བཞིན་རེད།

ཆ་བོ་ གཞི་རྩལ་གྱི་ཆེ་ཆུང་གི་བར་སྟོང་དང་འཐེན་ཤུགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་དག་ཀྱང་དམ་
བཅའ་ལྟར་སྒྲངས་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་གང་བྱུང་གང་བྱན་དུ་སྒྲས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། མཐར་ཆ་
བའི་དམ་བཅའ་སྔོ་ལྷག་པའི་ཆེ་རྣམ་བཞག་དེ་ཆོའང་སྔོ་ལྷག་པ་རེད། །

ལན་ེ འདི་དག་མཐན་པོས་གང་གསུང་ཡོད་མ་ཤེས་ཀྱང་། ཆ་བའི་དམ་བཅའ་ད་དུང་སྔོ་ལྷག་
མེད་པས་ཡན་ལག་གི་རྣམ་བཞག་དེ་ཆོ་སྔོ་ལྷག་པའི་དོགས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་སྟུང་། །

ཆ་བོ་ སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་
རྒྱན་དང་སྐད་ཅིག་མའི་བྱང་པར་གསལ་པོར་མ་གསུངས། དེ་ཉིད་བྱེ་སྒྲ་ཁ་ཅིག་གིས། རགས་པ་
རྒྱན་གྱི་མི་རྟག་པའི་དོན་དུ་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པར་འབྲེལ་ཡང་མི་
རྟག་པའི་གོ་དོན་ཡག་པོ་ཞིག་ངོས་ཟིན་མེད། དཔེར་ན་བྲག་རྩོ་རྒྱང་གིས་ཟད་པ་དང་། སློག་
ཆགས་ཀྱིས་ནས་འཆི་བ། རྒྱེད་ངོས་འཆར་ནས་ལོངས་པ་སོགས་ནི་མཐས་སྒྲན་སུས་ཀྱང་ཤེས་
པས་རིགས་པས་བསྐྱབ་མི་དགོས། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྩལ་སྤྲན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། གཉིས་པའི་
བར་ལ་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་འགྱུར་བ་ཅི་ཞིག་ཕྱིན་ཡོད་མདོ་སྡེ་པ་ལ་བཤད་རྒྱ་མེད། རྒྱབ་བྱེད་དུ།

དང་པོར་མི་འཇིག་ཕྱིས་མི་འགྱུར། ཞེས་བཀོད་པ་དེ་ནི་བྱིས་པ་བཅས་འབྲལ་མ་ཤི་ན་ཕྱིས་ཀྱང་
མི་འཆི། ཞེས་པ་སྟར་རིགས་པ་གོ་ཚད་པ་ཞིག་མིན། །

ལན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱན་དང་སྒྲིབ་ཅིག་མའི་ནུས་བཞག་གསལ་པོར་གསུངས་མེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་བྱེད་ལ་ཅི་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མི་རྟག་པའི་སྒྲོར་ལ་ག་འདྲ་གསུང་འོག་ཏུ་
འཆད་པར་འགྱུར་ལ། མདོ་སྡེ་པས་སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པའི་གོ་དོན་ཡག་པོ་ཞིག་ངོས་ཟིན་མེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་ག་རེ་རེད། བྲག་རྩོད་རྒྱུད་གིས་ཟད་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་པས་གང་དུ་མི་
རྟག་པ་ཡིན་པར་བསྒྱབ་འདུག གལ་སྲིད་ཡོད་ན་དེ་ནི་གྲུབ་ཟིན་བསྒྱབ་པ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་
ལྷགས་ལ་ཚར་གཅོད་གྱི་གནས་སོ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་མདོ་སྡེ་པ་དག་གིས་དེ་འདྲ་བསྒྱབ་གྱི་
འདུག་ཟེར་ལ་བ་ན་སྒྲོ་ལྷན་ནུས་གང་མོ་ཤོར་གྱི་རེད། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྩལ་སྤན་སྒྲིབ་གཅིག་མ་
དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་སྒྲིབ་ཅིག་དང་པོ་འགག་ཅིང་། སྒྲིབ་གཅིག་གཉིས་པ་
སྒྲིབ་པ་དེ་དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོའི་སྤྲོད་གི་འགྱུར་ཕྱོག་རེད། རྒྱ་རུས་པ་སོགས་མེད་གྱི་རྩལ་སྤན་
ནུས་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་འཕོས་ཏེ་རང་གི་རིགས་རྒྱན་འཛིན་པའམ་ཡང་ན་རྩལ་གཞན་དུ་
གྱུར་པ་དེ་དངོས་ལྷགས་དང་རྩལ་འགྱུར་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོའི་སྤྲོད་གི་འགྱུར་ཕྱོག་སྟོན་པ་རེད། དེ་
ལས་གཞན་པ་ཞིག་དངོས་ལྷགས་པ་དག་ལ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་དཀའ། རྩལ་སྤན་སྤྲོད་པའི་
འགྲུལ་འདར་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་མའི་བར་ལ་ངོ་བོའི་སྤྲོད་ནས་འགྱུར་བ་ག་རེ་
སོང་ཡོད། མཐའ་སྒྲོར་གྱི་སྟོག་རྩལ་ནུས་ཀྱིས་རྩལ་སྤྲོད་ལ་བསྒྲོར་བ་བྱེད་པའི་སྒྲོར་བ་དང་པོ་
དང་། སྒྲོར་བ་གཉིས་པའི་སྒྲིབ་གཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ངོ་བོའི་སྤྲོད་ནས་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་
སོང་ཡོད་རེ་རེ་བཞིན་ར་སྒྲོད་དང་བྱེད་ལ་དག་པ་སྟེར་འོང་། དེ་བཞིན་དང་པོ་མི་འཇིག་ཕྱིས་མི་
འགྱུར་ཞེས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་གཞུང་མིན་ལ་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གལ་
སྲིད་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྒྱུར་ན་ཡང་མི་འགྱིགས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཏ་ཅང་འཚམ་པོར་ཡོད། འདི་ནི་
དངོས་པོ་ནུས་མི་རྟག་པའམ་འགྱུར་ཕྱོག་ཅན་དུ་བསྒྱབ་པ་ལ་ཏ་ཅང་རྩོད་པའི་རིགས་པ་ཞིག་
ཡིན། ཤི་བ་ཡིན་ན་འཇིག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཀྱང་། འཇིག་པ་ཡིན་ན་ཤི་བ་ཡིན་པས་ག་ལ་བྱབ།
འཇིག་པ་ནི་སྒྲོད་བཅུད་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་ཕྱོག་གིས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའམ་རྒྱན་

ཆད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཤི་བ་ནི་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་སྟོག་ལྡན་ནམས་དང་། སྟོག་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་
དངོས་འགའ་ལྟ་མའི་རིགས་རྒྱན་དོར་ནས་གཞན་དུ་འཕོ་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།
འདི་གཉིས་ལ་སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་གི་བྱུང་པར་ཡོད། བྱིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ཆོས་ཅན། བྱིས་ནས་ཀྱང་
དར་བ་དང་ཤ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཐལ། དང་པོ་སྐད་ཅིག་མའི་སྟོན་
ནས་མ་འཇིག་པའི་བྱིས། འདི་ལ་བྱབ་འབྲེལ་མེད་ན་གསུང་དང་། དེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་
པ་དེ་མ་གོ་ན་དེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའམ་ཡང་ན་དེ་གོ་མི་ཆོད་པ་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་པའི་བྱིད་ཀྱི་
ནད་གཞི་འདི་བཙས་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་གོ།

ཆ་བོ། དུས་ཀྱི་སྤང་མཐའ་སེ་གོལ་གྱི་དྲུག་ཅུའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་གོ་བདེ་བའི་ཆོད་ཅུ་
ལས། དོན་དུ་དུས་ཆོད་སྤང་མཐའ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། ཞེས་པའི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་མོལ་དེའང་སྟོལ་
མི་འབབ་སྟེ། དུས་ཀྱི་སྤང་མཐའ་གང་ཡིན་དཔྱད་པའི་ཆོད་དངོས་ཡོད་གསལ་པོར་གསུངས་
དགོས་པ་ལས་གོ་བདེར་བྱས་པས་མི་ཆོག་ཅིང་། སྤང་མཐའི་ཆོད་དེ་སྤང་མཐའ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་
པ་ལ་ནི་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་གོ།

ལན། དུས་ཀྱི་སྤང་མཐའ་ལ་མངོན་པ་མཆིམས་ཆེན་ལས། རྩར་བཤད་པའི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་
མ་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་འཇུར་བའི་དུས་སམ། རྒྱ་ལྷན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དུས་ཞེས་དཔེར་མཛད་
མོད་ཀྱི་དེ་ཡང་མི་ཤེས་པས་ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ན་དེ། སྐྱེས་བྱ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སེ་གོལ་
གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་འདའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ལྷང་ལས་ནི་རྩལ་སྤྲ་འཇུར་བའི་དུས་ཞེས་བཤད། དེ་མངོན་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གོ་སྟོན་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་འདའོ་སྐྱེ་འགག་བཤད།
རྩལ་སྤྲ་འཇུར་བའི་དོན། བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་པ་ཀྱན་བཏུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
ལས། རྩལ་སྤྲ་རབ་ཅིག་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཞན་ཞིག་བརྒྱལ་ནས་འགོ་བའི་ཡུན་ཆོད་ལ་གསུངས་
འདུག། བདག་གི་དགོ་ཤིན་བཀྲ་ཤིས་རྒྱན་པོའི་དགོ་བཤེས་ཆོད་དབང་ལགས་ནས་སྟོན་མ་གོང་མའི་
ཞལ་རྒྱན་ལ། ལྷང་འདིའི་དོན། ཤིན་ཏུ་ལྷུང་བར་རྒྱ་བའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཅིག་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཞན་
ཞིག་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཡུན་ཆོད་དེ་ལ་བརྟེན་པ་རེད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག། གང་ལྟར་ཀྱང་། རྩལ་

ཕན་འཇུག་བའི་དུས་དང་། རྒྱ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་འབྲས་བུའི་གོ་ས་ལ་འཕོ་བའི་ཡུན་ཚད་དེ་
 དུས་ཀྱི་སྤྱི་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བཞག་པ་རེད། དེས་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་ནང་ནས་སྤྱི་ཤོས་ནི་
 འོད་ལྷ་བུ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཉི་འོད་རང་སྟོང་ནས་འཕྲོས་ནས་སའི་གོ་ལའི་སྟོང་དུ་སྒྲེབས་པ་
 ལ་དེང་རབས་རྒྱ་ཚོད་འཁོར་ལོའི་སྐར་མ་བརྒྱད་དགོས་པར་བཤད། དེས་ན་ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་དེ་
 སྐར་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུན་ལ། སྤྱི་ལེ་དུང་ཕྱུར་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱ་འགྲོ་གི་ཡོད་ལ། ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་དག་
 གིས་བར་སྤྲང་ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་རྩལ་སྤྱི་རབ་རེ་རེ་བཞག་པའི་སྤྱི་ཚད་དམ། ཡང་འོད་གཉིས་
 སར་ཚུར་བསྐྱོལ་ནས་རྒྱ་སྐབས་འོད་རྩལ་གཅིག་ཤོས་དེ་གཅིག་ཤོས་ཚུར་ཡོང་བ་དེ་ལས་སར་
 བཞག་པའི་ཡུན་ཚད་དེ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེས་མཚན་ནས་རྩལ་སྤྱི་གཅིག་གིས་རྩལ་སྤྱི་
 གཞན་ཞིག་བཞག་པའི་ཡུན་ཚད་དེ་ཞིབ་ཆ་ཏུ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དགའ་ཕྱན་ལྷ་ཡུལ་ནས་ཡུམ་གྱི་སྤྱུ་མས་སུ་ཞུགས་པའི་མདོ། རྒྱ་ནག་གི་སྐད་དུ་བཞུགས་པ་ལས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་འགྲོ་བའི་རྣམ་རྟོག་ནི་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་
 དུང་ཕྱུར་ས་ཡ་སྟག་གསུམ་དང་འབྲམ་སྟག་གཉིས་འགྱུར་ཐོག་བྱེད་པར་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་
 གོང་དུ་ནང་པའི་གཞུང་ལས་སྐད་གཅིག་མའི་རྣམ་བཞག་གསལ་པོར་མ་གསུངས་ཞེས་པ་ཡང་
 དེར་ཟད། (菩薩從兜術天降神母胎說廣普經) 弥勒言，举手弹指之
 顷，三十二亿百千念，念念成形，形皆有识。 འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུང་ལས་
 གསུངས་པའི་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པའི་ཚད་རེད། འདི་ཡིས་བྱེད་ལ་དངོས་ཡོད་གསལ་པོར་གསུངས་
 པའི་གོ་ཚད་ཞི་འདུག།

ཆ་བོ། དངོས་ཁམས་ཚན་རིག་པས་དངོས་གཟུགས་ཡོད་ཚད་བར་སྤྲང་སྟོང་པར་འཕུར་སྐྱོད་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལས། ཐོ་བས་བཅོམ་ན་འཕོར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྩལ་སྤྱི་
 དུ་འདོད་པ་མ་རེད།

ལ་ནོ། དངོས་ཁམས་ཚན་རིག་པས་རྩལ་སྤྱི་དག་དེ་ལས་སར་བགོ་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱང་བའི་མཐར་
 ཐུག་པ་དེ་ཆོ་ལ་བཞག་པ་རེད་མ་གཏོགས་བར་སྤྲང་སྟོང་པ་ལ་འཕུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཞག་
 པ་ག་ལ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར། བར་སྤྲང་སྟོང་པ་ལ་འཕུར་བའི་རྒྱ་

མཚན་གྱིས་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བྱིབྱ་འབྱ་བ་མིན་མང་པོ་ཞིག་བར་སྤང་ཁམས་སུ་འཕྱར་བཞིན་
 འདུག་པས་དེ་དག་རྩལ་ཕྱན་གྱི་ཁོངས་སུ་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་རེད། ནང་པའི་ལྷགས་ལ་
 ཡང་གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒོ་མི་འདུག་པ་ཞེས་གསུང་པ་བཞིན་སྒོ་
 ཡིས་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་དཔེ་རྩ་བཞག་ནས་བཀོད་པ་རེད་མ་གཏོགས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་ཐོ་
 བ་ཞིག་བབྱང་ནས་བཅོམ་ག་ལ་དགོས། གལ་སྲིད་ཡིན་པའི་དབང་དུ་གཏོང་ཡང་དེང་སྐབས་
 ཚན་རིག་པ་དག་གིས་སྤྱི་ལེ་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྒོག་རྩལ་ལྟར་ཚད་སྤར་ཆས་བྱས་ནས་ལྟར་ཚད་
 ཏ་ཅང་མཐོ་བའི་ཕོ་རྩལ་ལམ་མ་ནིང་རྩལ་དག་གིས་རྩལ་ཕྱན་གཞན་དག་ལ་བསྐྱུན་ནས་ད་དུང་
 བཞིགས་རྒྱ་མི་འདུག་ལྟ་གིན་འདུག་པས། དེ་དག་གིས་བྱས་པ་ལ་ཏ་མི་ལས་ན་བྱེ་སྤྱོད་ཐོ་བ་དང་
 ལུས་པ་ལ་ཏ་ལས་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད།

ཚ་བོ། རོ་བོ་གསེར་དབྱལ་ཟངས་ལྷགས་སོགས་གཞི་རྩལ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ལྷག་རྙེད་
 ཡོད་ལ། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་བཅས་ནི་རྩལ་འབྱུར་གྱི་སྤང་རྩལ་ཅིམ་ལས་གཞི་རྩལ་གྱི་གས་སུ་མེད།
 དཔེར་ན་དབྱང་རྩལ་གཅིག་དང་ཆིང་རྩལ་གཉིས་བཅས་མ་རྩལ་གསུམ་འདུས་ཆོ་ད་གཟོད་རྒྱ་
 ཡིན་པ་དང་། དབྱང་རྩལ་གཉིས་འདུས་ཆོ་ད་གཟོད་རྒྱང་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཆེ་རྒྱང་གི་ཆད་ནི་
 མ་རྩལ་དུང་ལྟར་གཅིག་བཞེབས་ན་ལེ་སྤེལ་གཅིག་གམ་སོར་གང་ཅིམ་ཡོད་ཟེར།

ལན། དབྱང་རྩལ་དང་ཆིང་རྩལ་ཞེས་པའི་དོན་དག་གང་རེད། གཞི་རྩལ་གྱི་རྩལ་ཕྱན་འདི་ཚོའི་
 མིང་གི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་རྩལ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་མིང་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་འབོད་
 འོས་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་མིང་གི་སྒོ་ནས་བོས་ན་རྩ་བའི་མིང་གི་སྒྲི་དང་
 ཐག་རིང་དུ་སོང་ལ། དེ་ལྟར་ན་དགོས་པ་མེད་པའི་བར་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་གཞན་ཞིག་བཞུལ་དགོས་
 པ་དང་། མིང་དེའི་སྒྲི་མི་དག་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད། དེས་ན་འཛམ་བུ་སྤྱི་བོ་སྐད་སྐྱར་
 མཁས་པ་སུ་ཡིན་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་རིགས་དུ་བསྐྱར་ནས་
 མིང་བཏགས་སྐབས། མིང་དེ་ཐོག་མ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་མི་རིགས་དེ་ཡི་མིང་གིས་བཏགས་པ་
 མཁས་པའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། རྩམ་པ་ཞེས་པའི་ཁ་ཟས་འདི་ཡི་མིང་ཐོག་མ་བོད་ནས་
 འབྱུང་ལ། དེའི་དབང་གིས་རྒྱ་ནག་དང་དབྱེན་ཇི་རྒྱ་གར་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོད་སྐད་ཀྱི་

མིང་དེ་གཞིར་གཞག་འབྲེད་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་པས་མིང་གིས་འབྲེད་སྒོལ་མེད་པ་རེད།
 འདི་འདྲ་བའི་རིགས་ནི་ང་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་གསུང་དུ་ཡང་འདུག་པས་
 དེ་དག་ལ་དོགས་གཟབ་མཛད་རོགས་ཞེས་ཞོར་དུ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། འདི་འདྲ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་དང་
 རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་སུ་མ་བབས་པས་ལྷགས་སུ་བཤད་པར་སྒྲོའོ། །ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་
 ཀྱང་དུང་ཕྱུར་གཅིག་བཞེབས་པ་དེ་ལི་ཁྱི་གཅིག་གམ་སོར་གང་ཅམ་ཡོད་ཟེར་བའི་སྐབས་ཀྱི་
 ཅམ་སྒྲ་དེས་གང་ཞིག་གཅོད་པ་རེད། བྱོད་རང་གིས་གཞན་ལ་དགག་པ་རྒྱག་སྐབས། དངོས་
 གནས་གསལ་པོ་གསུང་དགོས་ཞེས་པ་དེ་བྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་མ་རེད་དམ། དེས་ན་མ་རྩལ་དུང་
 ཕྱུར་གཅིག་གཞེབས་པ་དེ་ལི་ཁྱི་གཅིག་གི་གང་ཁྲིག་ཁྲིག་ཡོད་དམ་མེད། དེ་བཞིན་སོར་མོ་གང་
 ཁྲིག་ཁྲིག་ཡོད་དམ་མེད། གསལ་པོ་གསུང་རོགས་ཞུ། སྤྱིར་བཏང་འདིའི་རིགས་ལ་དེ་འདྲའི་
 དགག་པ་རྒྱག་རྒྱ་དང་ཞིབ་ཆ་དམིགས་བསལ་དེ་འདྲ་མི་དགོས་ཀྱང་། འདི་ནི་སྤྱ་སྒོལ་ཁོ་རང་གི་
 བསམ་སྒྲུའི་འགོས་དང་སྤྱིར་ནས་བཤད་པ་ཡིན།

རྩལ་སྤྱ་རབ་ཅེས་པའི་དོན། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། རྩལ་སྤྱ་རབ་ཅེས་པའི་ནམ་བཞག་
 འདི་ནི་གནའ་རབས་ཀྱི་རྒྱ་གར་དང་། ལྷོ་རིག་གཉིས་ལས་བྱང་བར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་དང་
 རབས་ཚན་རིག་པ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཀྱི་མིང་། atome ཞེས་པའི་མིང་
 འདིའི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་གནའ་རབས་ལྷོ་རིག་པ་དག་ཡིན་ལ། ཁོ་ཚོའི་སྐད་ཡིག་ལས། atom གྱི་a
 ནི་དགག་ཚིག་མ་མི་གང་རུང་དང་། temno ནི་cutt བཅད་པའམ། གསེལ་བ། uncuttable
 or indivisible གོང་འོག་སྒྲེལ་ན་བཅད་དུ་མེད་པའམ། བགོ་བྱ་མེད་པའི་དོན་རེད། དེ་འདྲ་
 བའི་དངོས་གཞུགས་སྤྱ་བ་དེ་ལས་པར་བགོ་བྱ་མེད་པའམ་བཅད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་རྩལ་སྤྱ་རབ་
 ཅེས་འདོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། གནའ་རབས་རྒྱ་གར་གྱི་ལྷགས་ལ། སྤ་ལྷ་ཆུ་ཞེས་བཙོད་ལ། Pramanu
 དེའི་དོན་ནི་སྤ་རབ་ཏེ་དེ་ལས་པར་སྤ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ལབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། དུས་རབས་བཅུ་
 བདུན་དང་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྩལ་འགྱུར་རིག་པ་དག་གིས་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་དེ་དག་
 རྩལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་བཞེག་ཏུ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་རྩལ་སྤ་རབ་ནི་དངོས་པོའི་ཚྭ་གཞི་
 མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད། ཡིན་ན་ཡང་དུས་རབས་བཅུ་དགུ་པའི་མཇུག་དང་། ཉི་ཤུ་པའི་མགོར་

དངོས་ལྷགས་པ་དག་གིས་རྩལ་ཕྱན་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྒོག་རྩལ་ electron དང་། རྩལ་proton
 དང་། བར་རྩལ་ལམ་མ་ནིང་གི་རྩལ་ neutron ལས་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་དང་། དེང་སྐབས་རྩལ་
 རྩལ་ཡང་ཁོར་ཁའི་རྩལ་ལས་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་མ་ཟད། བར་རྩལ་ཡང་ཁོ་ཁའི་རྩལ་མང་པོ་
 ལས་གྲུབ་པར་མཐོང་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་རིམ་པར་བཤེགས་ནས་དེ་ཚོ་གཏན་ལ་
 བབ་ནས་དེ་ལས་པར་གཞིམ་ཏུ་མེད་པ་དག་ལ་རྩལ་དུ་འདོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ད་སྐབས་
 རྩལ་དེ་དག་ཀྱང་བཤེགས་ན་གཏན་མེད་དུ་ཡལ་ནས་རྒྱམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རུ་འགྱུར་བར་
 འདོད། དེ་དག་གཏན་ལ་འབབ་སྐབས་མགྲོགས་ཚད་དང་ཚ་རྒྱས་བསྐྱར་པའི་རྩལ་སྒྲིགས་རྩལ་
 ཚད་ཤིན་ཏུ་ལྷུར་ཞིང་། ཚ་ཚད་ཆེ་བ་དེ་ལ། འོད་རྩལ་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ་དེ་དག་ལ་བགོ་བཤའ་བྱེད་
 རྩལ་ཡོད་མེད་དང་། ལྷང་ཚུལ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་སྒྲིགས་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ནས་དོན་དག་དེ་
 ཚོ་གཏན་ལ་བབ་པ་རེད། དེས་ན་རྩལ་ཕྱན་གྱི་དོན་གནའ་རབས་དང་དེང་རབས་དངོས་ལྷགས་
 པ་དག་གིས་བཤད་པའི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ངེས་ཚིག་ནི་དེ་རེད། རྩལ་འགྱུར་སྐྱབ་པ་དག་གིས་
 བཤད་པའི་གཞི་རྩལ། ངོ་བོ་གསེར་དབྱུང་སྒྲིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ཚྱུ་གཞིའི་
 རྩལ་ཕྱ་རབ་རྩལ་བ་ནས་མ་རེད། དེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚྱུ་གཞི་བྱེད་པའི་རྩལ་མཚན་གྱིས་དེ་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཚྱུ་གཞིའི་རྩལ་དུ་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་ངན་རྟགས་རེད། དེ་
 ལྟར་ན་ཆེས་རགས་པའི་རྩལ་ཕྱན་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚྱུ་གཞིའི་རྩལ་ཕྱན་ཉིད་དུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་སོ། །ནང་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ས་ཁུ་མེ་རྒྱུད་གི་ཕྱ་རྩལ་དེ་གཞི་རྩལ་གྱི་གྲངས་
 ལྷག་ལ་ཡོད། དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་རྩལ་བའི་ཚྱུ་གཞི་དང་རྒྱས་པ་མི་འདྲ་བ་དག་རེད།
 ནང་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ས་ཁུ་མེ་རྒྱུད་སྒྲིགས་ནི། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་འབྱུང་བ་
 བཞི་དེ་མིན་པར། བསྐྱར་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དེ་ཡིན་ཞེས་མངོན་པའི་གཞུང་
 རས་ཐངས་མང་པོར་གསུང་ཡོད་པ་དེ་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་གོ་ཡོད་ཚོད་རེད། ངོ་བོའི་ཆ་ནས་བཤད་
 བ། སྒ་ཞིང་འཐས་པ། བསྐྱར་ཞིང་གཤེར་བ། ཚ་ཞིང་སྒྲིག་པ། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་
 ཆ་ནས་བཤད་བ། བརྟན་པ་དང་། ལྷུང་པ་དང་། ལྷེན་པ་དང་། བསྐྱོད་པ་བྱེད་མཁན་དག་ལ་གོ་
 རིམ་བཞིན་ས་ཁུ་མེ་རྒྱུད་ཞེས་བཟོད། དེས་ན་ནང་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ས་ཁུ་མེ་རྒྱུད་བཞི་

ནི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་བྱང་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱས་པ་དག་ལ་བཤད་ཡོད་ལ། གཟུགས་སྤྱི་རོ་རེག་
བྱ་ལྟ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་བྱར་དག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ནང་པའི་ལྷགས་ལ་མེ་རྒྱང་
པའི་རྩལ་མེད་ལ། རྩལ་ཡན་གར་བ་ཡང་མེད། དེས་མཚོན་ནས་རིགས་འགྲེས། ཆེས་སྤྱི་བའི་
རྩལ་ཡང་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་སམ་དགུ་ལྟ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ནང་པའི་གཞུང་ལས་བྱང་བའི་
བྱེ་མདོས་བཤད་པའི་རྩལ་སྤྱི་རབ་ཆ་མེད་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ། རྟོང་པ་ཆེན་པོའི་
དབྱིངས་སུ་ཡལ་ལ་ཁད་པའམ་ཡང་ན་དེང་རབས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ལྟར་ན་རྒྱས་བྱམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་
ཡལ་ལ་ཁད་པ་དེ་རེད།

ཆ་བོ། མི་རྟག་པའི་དོན་ཡང་རྩལ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཐུར་བའི་སྒོ་ནས་འཕུར་སྐྱོད་བྱེད་
བཞིན་ཡོད་པ་འདི་རང་ཡིན།

ལན། ནང་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་མི་རྟག་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ནམས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་
མི་རྟག་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་འགྱུར་གྱི་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་པ་ནི། ཆེས་ནས་བཤད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། རི་དང་
རྒྱ་མཚོ། སྤྱིང་དང་སྤྱིང་སྤྱན། སྤྱིང་དང་སྤྱིང་བྱེད། མི་དང་དུད་འགོ་རྩ་དང་རྩ་ཤིང་སོགས་དང་།
རྒྱང་ས་ནས་བཤད་ན་ལྷགས་རྒྱ་རི་བོང་གི་རྩལ་སོགས་རྩལ་སྤྱི་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནམས་རང་གི་ངོ་
བོ་ཤིན་ཏུ་ཐུར་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་འགག་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་བཤད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཐུར་
བའི་ཆད་ནི། མདོན་པའི་ལྷགས་ལ། སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་སྐད་གཅིག་མ་རྒྱག་ཅུ་
རྩ་ལྟམ་ལ། ཡང་ན་ལྷང་ལས། རྩལ་སྤྱི་འཇུར་བའི་དུས་ཞེས་དེ་རྩལ་སྤྱི་རབ་གཅིག་རྩལ་སྤྱི་རབ་
གཅིག་ལས་འཇུར་བའམ་བཞུལ་བའི་དུས་ལ་བཤད་ཡོད། དེ་ནི་ང་རང་ཚོའི་སྒོ་ཡལ་ལས་འདས་
པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་ཟེར་བ་རེད། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལྷགས་དང་ཐུར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགའ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་
པའི་མདོ། རྒྱ་ནག་གི་སྐད་དུ་བཞུགས་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་འགྲོ་བའི་ནམ་
རྟོག་ནི་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་དུང་ཐུར་ས་ཡ་སྤྱག་གཉིས་དང་འབྲམ་སྤྱག་གཉིས་
ཀྱི་འགྱུར་ཕྱོག་བྱེད་པར་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་གོང་དུ་ནང་པའི་གཞུང་ལས་སྐད་གཅིག་མའི་

ནམ་བཞག་གསལ་པོར་མ་གསུངས་ཞེས་པ་ཡང་དེར་བད། (菩薩從兜術天降神母胎
說廣普經) 弥勒言，举手弹指之顷，三十二亿百千念，念念成形，形
皆有识。

ཡང་འགྱུར་ཚྭ་དེ་རྩལ་ཕྱན་རང་ངོས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་ཙམ་མེན་པར། རགས་པ་དངོས་པོ་ནམས་
དང་། སྤྱི་བའི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནམས་ཕན་ཚུན་གྱིས་པ་དང་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་
འདྲ་འབྲལ་གྱི་མི་རྟག་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། རང་ལུས་ཀྱི་ཁམས།
སེམས་ཀྱི་དགའ་སྐྱོ་ཆགས་སྤང་། སྤྱི་ན་ལུས་ཕྱང་གི་སྤྱི་བའི་མིན་བྱ་སྟགས་ཏེ་ཅང་སྤྱི་བའི་དངོས་
པོ་དེ་ནམས། རྩལ་ཕྱན་དང་སེམས་དང་སེམས་ཕྱང་འདྲ་འབྲལ་གྱི་དབང་ལས། ཆགས་འཇིག་
དང་། སྐྱེ་ཤི་དང་། དར་རྒྱད། བདེ་སྤྱུག་གི་ཚོར་བ། ལུས་ཁམས་ཀྱི་འགྱུར་ཚྭ་སྤྱི་བའི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་
གྱིས་འཇོམ་སྟགས་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྤང་བ་དག་ལ་ནི་འདྲ་འབྲལ་གྱི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་གྱི་
ཡོད།

དེང་རབས་པས་བཤད་ཚུལ་གྱི་མི་རྟག་པའམ་རྩལ་ཕྱན་གྱི་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་འགྱུར་ཚྭ་ནི། རྩལ་
ཕྱན་རགས་པ་གཞི་རྩལ་ནམས་ནི་སྐར་ཆ་གཅིག་གི་ནང་དུ་དུང་ཕྱུར་བཅུ་ཙམ་གྱི་འགྱུར་ཚྭ་
གམ་འགྲུལ་འདར་རྩལ་ཕྱན་དང་རྩལ་ཕྱན་བར་གྱི་རྩང་དེག་ཤིང་གྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེའི་འདར་
འགྲུལ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཡང་། སྟོག་རྩལ་གྱིས་རྩལ་ཕྱན་གྱི་སྟིང་པོ་ལ་བསྐྱར་བ་དུང་ཕྱུར་ཁྲི་ཁྲག་
མང་པོ་དང་། སྟོག་རྩལ་གྱིས་རྩལ་ཕྱན་སྟིང་པོ་ལ་བསྐྱར་བ་རེ་རེའི་ནང་དུ་རྩལ་ཕྱན་སྟིང་པོ་རྒྱ་
རྩལ་གྱིས་ཏེ་ཅང་ཕྱུར་བའི་སྟོ་ནས་རང་འཁོར་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བརྒྱབ་གྱི་ཡོད་པར་བཤད་
ཡོད། དེ་དག་ནི་བསྐྱར་བ་བརྒྱབ་པའི་སྟོ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། ཡང་རྩལ་ཕྱན་སྟིང་པོའི་གྲུབ་ཆ་
ཅུ་གྱུར་པའི་རྩལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྟུམ་བརྒྱ་ཡར་མར་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་འོད་རྩལ་དང་། སྤྱི་
རྩལ་འབྲིང་པོ། སྟོག་རྩལ། པོ་རྩལ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྱུར་བའི་སྐད་གཅིག་མའི་ནང་
དུ་སྐྱེ་འགག་གྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་རྩལ་ཕྱན་དེ་སྐྱེས་པ་དང་འགག་པ་དུས་མཉམ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཏུ་འདོད་ལ། ཕན་ཚུན་ཞན་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ངོ་པོ་འགྱུར་བའི་རྩལ་ཕྱན་ཉི་ཤུ་ལྟ་
ཡོད་ལ། དེའི་ནང་ནས་འབྲེལ་རྩལ་གྱི་ཆོ་ཆད་དེ་པལ་ཆེར་སྐར་ཆ་གཅིག་གི་ནང་དུ་དུང་ཕྱུར་རེ་

སྐྱེ་འགག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། སློག་ཁབ་ལེན་གྱི་ཕན་ཚུན་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་བོ་འགྱུར་བའི་
 རྩལ་ཕྱན་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད། དེ་དག་གི་སྐྱེ་འགག་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུ་མང་བོས་སྐྱུར་ལ། དྲག་
 པའི་ཕན་ཚུན་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ངོ་བོ་འགྱུར་བའི་རྩལ་ཕྱན་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གི་སྐྱུར་ཚད་ནི་སློའི་
 ཡུལ་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འདོད། འདིའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱིས་མི་རྩལ་ཕྱན་ཉིས་
 བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད། འདི་དག་གི་སྐྱེ་འགག་དང་། རང་འཁོར། ངོ་བོ་ནམས་ཀྱི་བཤད་
 པ་མང་དུ་འདུག་ཀྱང་སྐབས་སུ་མ་བབ་པས་བཞག་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་རྒྱུད་སྐྱུད་མའི་ལྷགས་
 ལྟར་ན། རྩལ་ཕྱན་དེ་དག་ཀྱང་ཕར་བལྟས་ན་རྩལ་གྱི་ནམ་པ་རུ་སྤང་ཡང་དོན་དུ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཏ་ཅང་ཆུང་བའི་སྒྲགས་གཅིག་སྐྱུད་གཟུགས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་འགྱུལ་འདར་དག་ཡིན་
 པར་འདོད་ལ། འགྱུལ་འདར་གྱི་རང་བཞིན་ནི་དོན་དུ་སྐྱེ་འགག་གི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་
 པས་ནང་པས་བཤད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད། དེས་ན་མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་རྩལ་ཕྱན་སྤྱིར་
 བོ་ལ་སློག་རྩལ་གྱིས་བསྐྱར་བ་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་ལ་བཞག་ཅེས་པ་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དེང་
 རབས་པའི་མི་རྟག་པའི་བཞག་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་སྤྱང་བ་འདི་ཆོ་ཡིན་ལ་དེ་དག་
 ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་མི་རྟག་པའི་ནམ་བཞག་དེ་མ་ཡིན་པར་རྩལ་ཕན་ཚུན་འདྲུ་འཕྲོད་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འགྱུར་རྟོག་དག་ལ་བཞག་གི་ཡོད། དེ་ནི་ནང་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་
 འདྲུ་འབྲལ་གྱི་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བཤད་ན་ཕལ་ཆེར་འཆམས་པ་ཡོད།

ཆ་བོ། ཆ་སློག་དང་སྐྱེ་དངོས་རིགས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་། རྩལ་ཕྱན་གྱི་འགྱུལ་སྐྱུད་སྒྲགས་ལ་
 ནི་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱི་མི་རྟག་པའི་དོན་དེ་མི་ཆང་།

ལན། འདི་ནི་གནས་སྐབས་བདེན་པ་ལྟར་སྤང་བས་ལན་ཁྱེ་དགོས་པར་བྱེད།

ཆ་བོ། མདོར་ན་རྩལ་ཕྱན་འཁོར་སྐྱུད་ཀྱི་ནམ་བཞག་འདི་ཁས་མ་སྤངས་ན་བར་སྟོང་དང་།

འཐེན་ཤུགས། འཕོ་འགྱུར་བཅས་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐབས་མེད་ཅིང་།

ལན། རྩལ་ཕྱན་འཁོར་སྐྱུད་ཁས་མ་སྤངས་ན་བར་སྟོང་དང་འཐེན་ཤུགས་འཕོ་འགྱུར་སྒྲགས་ལ་

འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐབས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་རེད། བྱེད་དང་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་ནམས་ཀྱིས་

གསུང་རོགས་གནང་དང་།

ཆ་བོད་ བྱེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུག་མཐའ་ནང་དུ་འཁོར་སྤྱོད་ཀྱི་ནུས་བཞག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་པས་བར་སྟོང་
སོགས་ཀྱང་མིང་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་རེད།

ལན་ འདི་ནི་འོག་དུ་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཆ་མེད་ཀྱི་ཐུག་མཐའ་དེ་ཤོར་ཆར་དུས་སྐབས་བྱེད་
བར་སྟོང་དང་འཐེན་ཤུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་དེའང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཆིས་མེད་དུ་སོང་ཡོད་ཅིས་པ་དང་
ནང་འགལ་དུ་སོང་བས་དབུ་རུལ་བ་ཤངས་ཀྱིས་མ་གོ་བའི་ནུས་ཐར་རོ།

ཆ་བོད་ ལྷག་པར་དུ་མཁས་དབང་བྱེད་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་མཁུན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། ཐུག་མཐའ་
གོང་མ་ཆོའི་ལུགས་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་ནུས་བཞག་དེ་ཐམས་ཅད་ཁྱུངས་མེད་རྟོག་
བཟོ་འབའ་ཞིག་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདི་ཡིན། དེའི་ཚུལ་གསལ་པོར་ཁྱུས་ན། བྱེ་མདོ་གཉིས་
ཀྱིས་བྱེ་དོན་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་སྒྲུལ་བྱ་བཞིག་ན་སྒྲལ་མ་དང་། ལུས་པ་
བཅག་ན་གྱོ་མོ་དང་། རས་འབྱུ་འཐག་ན་ཅུམ་པ་རུ་འགྱུར་འགྲོ་བས་སྒྲུལ་བྱ་དང་། ལུས་པ། རས་
འབྱུ་བཅས་བདེན་པར་ཐུག་ཅིས་སྒྲུལ་ན་མི་འགྲིག་པར་བསམས་ཏེ་མཐར་རྩལ་ཕྱན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་
མེད་ལ་ཐུག་པ་རེད། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཡིན་ན་རགས་པ་ཇི་ལྟར་ཚུམ་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ། སན་
ཚུན་ཐུག་རེག་མེད་པའི་བར་སྟོང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན་བྱེ་མ་ལྟར་འཐོར་མི་འགྲོ་འམ་
ཞེས་ངེས་པར། ལས་ཀྱི་མཐུ་དང་རྩལ་ཀྱི་རྣམ་པས་དམ་པོར་སྒྲེལ་ཡོད་ཟེར། གཟུགས་མཐའ་ཆ་
མེད་དུ་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་འདི་འདྲའི་ངེས་པ་དེ་ལན་གང་ཡང་འོང་དོན་མེད་པ་རེད། སན་ཚུན་
ཐུག་རེག་མེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་རུང་དབུས་རྩལ་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་རྩལ་དུག་གིས་བསྒྲིབ་བའི་
ཆོ། དབུས་རྩལ་དེར་ཕྱོགས་རྩལ་རེ་རེའི་ཕྱོགས་སུ་གཏད་པའི་ངོས་མི་འདྲ་བ་དུག་ཡོད་ན་དབུས་
རྩལ་ཆ་མེད་ཉམས་ཤིང་། མེད་ན་དབུས་རྩལ་ལ་གཏད་པའི་ཕྱོགས་རྩལ་དུག་གི་ངོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནར་གཏད་པའི་སྒྲིབ་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་ངེས་པ་ན། ངེས་ལན་ཆོག་
གཅིག་མ་ཐེབས་པས་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ཅུད་ནས་ཤོར་སོང་བ་རེད། བསྐྱབ་བྱ་
ཆ་མེད་ཀྱི་ཐུག་མཐའ་དེ་ཤོར་ཆར་དུས་སྐབས་བྱེད་བར་སྟོང་དང་འཐེན་ཤུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་དེའང་
རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཆིས་མེད་དུ་སོང་ཡོད། ཟུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཆོས། གཟུགས་
ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱན་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་སྤང་བ་ཙམ་ལས་དཔྱད་ན་སྟོང་པོ་མེད་པས་ཁས་མི་

ལེན་ཟེར།

ལན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་ཕལ་ཆེར་བདེན་པས་དེ་བཞིན་བྱེད། སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་པའི་
ལྷགས་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མ་བཟླགས་ཉམས་དགའི་སྤང་བ་ཙམ་ལས་དབྱེད་ན་སྤྲོད་པོ་
མེད་པ་ཁས་ལེན་ཀྱང་། རྣམ་བདེན་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡིན། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་
དེ་དག་གིས་ནི་དབྱེད་ཀྱང་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་དེ་སྤྱོད་ན་གྱི་ངོ་བོ་འཕྲུ་
བཅས་པོའི་ངོ་བོ་ཅུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་ཙམ་ལས་གཞན་བྱེད་པར་ཅི་ཡང་མེད།
མི་འཐད་སྟམ་ན་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པར་བྱུང་ཤོག་དང་དེ་ནས་འཐད་མིན་བཟླ་ཆོག
ཆ་བོ། དབྱུ་མ་པས་ཐ་སྟོད་དུ་སྤྱོད་ན་ཁས་ལེན་ཀྱང་རྣམ་བཞག་ཡོད་ཆད་རིགས་པ་མི་ཤེས་
པའི་འཇིག་རྟེན་གྲན་པོའི་ཁ་ལ་ཉན་རྒྱ་ཡིན་ཟེར།

ལན། འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབྱུ་མ་ཞེས་པས་དབྱུ་མ་པ་སྤྱི་ཡོངས་ལ་གོ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་
རང་རྒྱུད་པ་ལ་ནག་མེད་ཉེས་འགལ་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་བོད་དུ་གྲགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ལ་
མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
འཇིག་རྟེན་གྲན་པོའི་རྩིས་སུ་མ་འབྲངས་པའི་བྱེད། དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་
འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་གྲན་པོའི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་གསུངས་ཀྱི་མ་གཏོགས་རྣམ་
གཞག་ཡོད་ཆད་འཇིག་རྟེན་གྲན་པོས་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་ག་ལ་གསུངས་། གལ་སྲིད་དེ་ལྟར་ཡིན་
ན་འཇུག་པ་ལས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དུག་སྤྲོད་ཉིད་བཙུག་བཟུང་། ལྟོབས་
བཅུ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འབྲེལ་བ་ག་འདྲ་བཟུབ།

ཆ་བོ། མདོར་ན་གཟུགས་མཐའ་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དང་། བསྐྱར་བ་བར་དང་བཅས་པ། དཔེ་ལ་
གཡག་རྩ་ཞེ་ཅུ་གསེང་སོགས་བྱེ་མདོས་བཤད་ཆད་གཏམ་ཆད་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་བྱེད་གཞི་
མེད་པའི་བྱེད་ཆོས་འབའ་ཞིག་དང་། དབྱུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཐ་སྟོད་འཇིགས་པའི་ཐོ་བ་ཅུ་ངོས་
འཇིན་བཞིན་ཡོད།

ལན། དབྱུ་མ་པའམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་མགོན་པོ་ལྷུ་ཡི་ལྷགས་འདི་ཉིད་ལ་ཐལ་རང་

གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་
 ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་ལས་འདས་པའི་མེད་དགག་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་དེ་ལ།
 གྲུབ་མཐའ་སྒྲིམ་པ་དག་གིས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲིམ་པས་ག་ཆ་དེ་བཤད་ཀྱང་དོན་ལ་མི་ཁེལ།
 དེས་ན་གནས་ལུགས་དེ་གཞིར་གཞག་གས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བཤད་ན། ཐ་སྙད་ལ་རིགས་པས་
 འཐད་པ་ག་ཆ་དེ་བཅུག་ཀྱང་། དགོས་མེད་ཀྱི་ངལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་སྒྲུང་བའི་མ་བཟླས་
 ཉམས་དགའ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་འཛམས་པའི་ཐོ་བ་ཞིག་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད་རེད། དབྱ་མ་རང་
 རྒྱུད་པ་དག་གི་ལུགས་ལ། དོན་ལ་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྲལ་བས་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་
 མཐུན་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ལ་རིགས་པས་འཐད་པ་བཅུག་ཏེ། ཐ་སྙད་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པ། ཐ་
 སྙད་སེམས་ཅམ་པ་དང་མཐུན་པ། ཐ་སྙད་བྱེ་སྒྲིམ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་ཡོད། དེས་ན་དེ་
 གསུམ་གྱིས་ལུགས་དེ་གསུམ་ནི་དབྱ་མའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་ཆར་ཞིག་ཏུ་ངོས་
 འཛིན་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་དངོས་ལུགས་རྙིང་པ་ནི་འཁོར་ཆོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱན་བྱལ་གྱི་འཐེན་
 རྒྱུགས་དང་། རྩིས་འགྱུར་གྱི་མ་རྒྱལ། དངོས་པོའི་འགྲུལ་སྐྱོད་སོགས་དང་། དངོས་ལུགས་གསར་
 པ་དག་གིས་འདོད་པའི་སྒྲིམ་གྲུབ་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱལ་ཁབ་ས་གཉིས་ཐུན་
 དང་། བྱེ་ལའི་རྣམ་གཞག་གཏན་འཁེལ་མེད་པའི་རྣམ་བཞག་སོགས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་སྐྱོད་པའི་དབྱ་
 མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གི་ལུགས་ལྟར། ཆོན་རིག་སྐྱོད་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་མིང་འདོགས་
 བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་སྟེ། དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ནི་དངོས་ལུགས་
 གསར་རྙིང་དག་གིས་འདོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་འཛམས་པའི་ཐོ་བ་ཡིན་པས་
 དེ་ལ་ཞེད་དགོས་དོན་ཅི་ཡང་མེད།

ཆ་བོད་ འོ་ན་དངོས་ལུགས་པ་རྙིང་པ་ཆོས་རྙིང་པའི་ཀྱན་བྱལ་འཐེན་རྒྱུགས་དང་། རྩིས་འགྱུར་
 གྱི་མ་རྒྱལ། དངོས་པོའི་འགྲུལ་སྐྱོད་འདི་དག་ཀྱང་བྱུང་གཞི་མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་སམ། ཡང་ན་ཐ་
 སྙད་འཛམས་པའི་ཐོ་བ་རུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་རྒྱ་ཡིན་ནམ། དེ་མིན་ན་བྱེད་སྐབས་འདིར་དབྱ་
 སེམས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་རྒྱལ་ཏུ་གཡུག་ནས་བྱེ་མདོའི་རྩིས་སུ་ཐེབས་རྒྱ་ཡིན། དབྱ་མ་པས་ཀྱང་ཐ་སྙད་
 དུ་རྒྱལ་སྟེན་དང་། བར་སྟོང་། འཐེན་རྒྱུགས་གསུམ་ཁས་ལེན་སྟེན་དུ་དགོངས་ན། ཁས་ལེན་པའི་

ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་ལྟར་དུ་ཡོད། ལེན་དགོས་པའི་གལ་འགག་ཅི་ཞིག་ལ་ཐུག་ རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཅི་
འདྲ་ཡོད།

ལན། རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ལ་མཐར་ཐུག་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱུང་གཞི་མེད་
པའི་བྱུང་ཚོས་སྒྲིབ་པའི་ལེན་པས་དེ་ཁྱེད་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱས་ཀྱང་དབུ་མའི་སྒྲིབ་དཔོན་དག་ལ་
དངངས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མི་ཐུབ་པ་པར་ཞོག ཚུར་ཁ་འཁོར་ནས་རྩལ་ཕན་བཞིན་དུ་འཛུགས་སྒྲིབ་
དངོས་ལུགས་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་དེ་ཚོ་ནི་དབུ་མ་པ་པར་ཞོག་དངོས་ལུགས་གསར་པ་དག་གིས་
ཀྱང་དེ་དག་མང་ཆེ་ཤོས་མགོ་རྒྱུ་སྒྲིབ་ཚར་བ་རེད། ལར་དངོས་སྒྲིབ་དག་གིས་འདོད་པའི་
རྣམ་གཞག་ཁས་སྒྲུབ་ཀྱང་དབུ་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བྱུང་གཞི་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་ལ་མཐར་
ཐུག་ལྟར་ལྟ་བུ་པའི་སྒྲིབ་ཚུལ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ལྟ་བུ་ལས་མི་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་
མེད། དབུ་མ་པའི་ལྟ་བུ་རྩོམ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་གང་ཟག་དག་གིས་ནི་གཞན་དོན་ལྟར་
རང་གི་འཕྲུལ་བའི་སྒྲིབ་བ་འདིའི་དོན་བྱས་ནས་དེ་དག་ཀྱན་རྒྱུ་ལྟར་ཁས་སྒྲུབ་ཚོགས་ལ། མཐར་
ཐུག་གང་ཡང་མ་བྱུང་པའི་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་ལྟ་བུ་ལས་མི་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་
མེད། རང་དོད་དང་གཞན་དོན་ལས་ལེན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བཞེད་ཚུལ་ལས་ལས་
ལེན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཅུ་ཡང་མ་ཤེས་ན་ལྟ་ཚོས་པར་ཞོག་ཐ་ན་མི་ཚོས་རིང་ལུགས་
ཏེ་འཇིག་རྟེན་མའི་ནང་དུ་འཚོ་བ་རྩལ་སྒྲུབ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཤེས་མེད་པའི་རྟགས་
ཟངས་མར་བསྟན་པ་རེད། དེས་ན་འདི་དག་ནི། མགོན་པོ་ལྷ་མོ། བསོད་ནམས་མེན་པ་དང་པོར་
སྒྲིབ། བར་དུ་བདག་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་། བཟ་མ་ལྟ་ཞིག་ཀྱན་སྒྲིབ་པ། གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་
ཡིན། ཞིས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གོ་རིམ་མཁ། ཡང་ན་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་ཁས་ལེན་གྱི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་ཡོད་པ་ཤེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲིབ་གཏམ་དེ་དག་མི་
འབྱུང་ངོ་།

དབུ་མ་པས་ཐ་སྐད་དུ་རྩལ་ཕན་བར་སྒྲིབ་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱེད་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་དག་
ནི་ང་དང་ཚུད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཚུད་ངོ། འཇིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་
ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་ངོ། འཇིག་རྟེན་ན་གང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ངས་ཀྱང་མེད་པར་
འདོད་ངོ། སོགས་དང་། བྱེད་བྱུང་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། དཔལ་ཕན་སྒྲིབ་བྱུངས་པས་

དབུ་མ་འབྲུག་པ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ལྟལ་དག་ན། །སྤ་
རབ་རྩལ་གྱི་རྩལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་
པའི་སྐལ་བ་དེ་སྟེད་དེ། །འོན་ཀྱང་ཁྱོད་གྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བཟུང་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་
ལས་སྤ་རབ་རྩལ་ཞེས་པས་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་རྩལ་ཕྱན་དང་། །སངས་
རྒྱས་ལྟལ་དག་ཞེས་པས་བར་སྟོང་དང་། །བསྐལ་པ་ཞེས་པས་དུས་ཁས་ལེན་པའི་ལྷང་ཡིན་ལ།
འདི་ཁོ་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་ཐ་སྟངས་དུ་དེ་དག་ཁས་ལེན་པ་སྐྱབ་སྐྱབ་པས་
ལྷང་གཞན་འདྲེན་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལྟལ་ཞེས་པ་དེ་བར་སྟོང་མེན་སྟམ་ན། རྒྱ་
མཆོན་ཁྱར་ཤོག་དང་། །རིགས་པས་གདར་ཤ་གཅད་པར་སྒྲོའོ། །

དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་ལ་ཐ་སྟངས་མདོ་སྤེ་པ་ལྟར་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས། རྩལ་ཕྱན་སོགས་
གྱི་རྣམ་གཞག་ལོས་འདོད། །དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་རྩལ་དང་། །བར་སྟོང་། །འཐེན་ལྷགས་གྱི་རྣམ་
གཞག་ཡོད་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེས་འཇུག། ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་
ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་ན་བཟོད་པར་
དཀའ་བས་དེ་དག་ལ་ཐོག་མ་དོན་སྤྲེ་སྤེ་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་རྩལ་ཕྱན་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་
བསྟན་པ་དེ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། །རིགས་པ་ནི་ཐ་སྟངས་དུ་དེ་དག་གི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །

ཆ་བོད་ སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་པ་ལ་སྒྱུན་སྟོང་གང་འདྲ་བྱེད།

ལ་ནོ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་བྱེ་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཀྱང་དེ་ནི་གནས་སྐབས་གྱི་ཁས་
ལེན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཚུད་སྟོང་སོགས་མི་དགོས། དཔེར་ན། །ང་རང་ཆོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་བའི་མ་
བརྟགས་ཉམས་དགའི་སྤང་བ་འདི་དོན་དུ་གྱུབ་མེད་ཀྱང་གནས་སྐབས་ང་ཆོས་གོམས་ལྷགས་གྱི་
དབང་གིས་ཁས་ལེན་སྐབས་དེ་ལ་ཆོན་རིག་པ་དང་བྱེ་མདོ་སོགས་གྱི་གྱུབ་མཐའ་དང་མི་མཐུན་
པའི་དགག་པ་ལ་ཡ་བྱེད་མི་དགོས་པ་དང་། །དངོས་ལྷགས་གསར་པ་དག་གིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་
རགས་པའམ་ང་རང་ཆོའི་རྒྱན་ལྷན་གྱི་འཆོ་བའི་ནང་གི་གནད་དོན་ཐག་གཅད་ལ་ནི་དངོས་
ལྷགས་རྟེན་པ་ནི་སྤྲེ་ཆོན་གྱི་བཤད་པ་ཁས་ལེན་གྱི་འདུག་ཀྱང་དེ་སྐབས་དེ་དག་གིས་སྤ་བའི་

འཇིག་རྟེན་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་སྐབས་ནི་མུ་ཐོན་ལ་ཁོ་རང་ཚོས་
དགག་པ་རྒྱབ་པ་དག་ལ་སྒྱུན་སྤྱོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་རེད། །

ཚེ། ཀུན་རྗེ་བ་ལ་རིགས་པའི་འཐད་པ་མི་བརྟག་པའི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་སྤྱོད་རི་ལྟར་
བྱེད།

ལན། འདིའི་ལན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེས་འཇུག།

ཚ་བོ། བྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་གསར་པ་ཅི་ཞིག་འགོད་རྒྱ་བཅས་རེ་རེ་ནས་
གསུངས་ཤིག་དང་ཉུང་མོ་ཡོད།

ལན། རིགས་པ་གསར་པ་གང་ཡང་མི་དགོས། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་གྱི་རྣམ་བདུན་
ཤིང་རྟའི་རིགས་པ་ནས་མགོ་བཟུང་མགོན་པོ་སྤྱི་ཅི་ཤེར་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་དབུ་མའི་
རིགས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་རང་གིས་གང་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་དང་བསྟན་
ནས་བདེན་གྲུབ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་བདག་མེད་རགས་པ་ནས་སྤྱོད་
བའི་བར་དུ་གཏན་ལ་འབབས་ཆོག རུབ་སྤྱོད་པའི་དངོས་ཁམས་གསར་རྟེན་དག་གིས་བཞག་
པའི་ལྷགས་སྤྱོད་དག་ནི་དབུ་མའི་རིགས་པ་འདི་ཚོའི་ངོར་རང་ཚུགས་སུ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་
འདུག གལ་སྲིད་བྱེད་ལ་དགག་མི་སྤུབ་པའི་བྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་གསར་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཞོག་དང་།
བྱེད་ནི་འཇོམ་སྤྱོད་མཁས་དབང་གི་གོ་ས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་མགོན་པོ་སྤྱི་ཅི་རིགས་པ་ལ་ཁ་
གཏད་བཅག་སྤུབ་མཁན་ཨང་དང་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་རེད།

ཚ་བོ། སྤྱོད་གྱི་དབུ་མ་པ་ཚོས་དེ་དག་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། དེང་སང་ང་ཚོས་དངོས་ལྷགས་པའི་
ལེགས་ཆ་སྤངས་ནས་ཁས་ལེན་ཆོག་སྟེ་དུ་དགོངས་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་
དངོས་ཁམས་ཚན་རིག་གིས་ཁ་གསལ་བརྒྱབ་པ་ཙམ་ལས། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་དུ་
དངོས་ཁམས་ཚན་རིག་ཡོད་པའི་དོན་དུ་མི་འགོ།

ལན། ཐ་སྙད་དུ་དངོས་ལྷགས་པའི་ལེགས་ཆ་སྤངས་ན་ཡང་མི་འགྲིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད། གོང་དུ་
བཤད་པ་བཞིན་ཆོན་རིག་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཉིད་དུ་བཞག་ཆོག་གི་རེད། ཡིན་ན་
ཡང་། རྒྱ་རབས་གྱི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་དང་། མདོ་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་སོགས་གྱི་གྲུབ་མཐའི་ནང་

དུ་བཤད་པའི་རྩལ་ཕྱན་གྱི་ནམ་གཞག་སྤྱད་ཤུགས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚྭ་གཞི། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་
འགྱུར་ཕྱོག་སོགས་རྩལ་ལྷགས་དངོས་ཁམས་རིགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡང་མང་པོ་ཞིག་འདུག་པ་
དེ་དག་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་རང་གི་གཞུང་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་ཁམས་ཚན་རིག་དག་ཡིན་
པས་སངས་རྒྱས་གྲུབ་མཐའི་ནང་དུ་དངོས་ཁམས་ཚན་རིག་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན། །ལྷག་པར་དུ་
དངོས་ལྷགས་པའི་ཆེ་མོ་དང་རབས་དངོས་ལྷགས་དག་དང་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་
ཅམ་པ་དང་དབྱ་མའི་གཞུང་ལ་ཉ་ལས་པའི་འདྲ་བའི་ཆ་མང་པོ་འདུག་པ་དེ་དག་ནི་ནང་པའི་
གཞུང་གི་འབྲེལ་བཤད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ལ་རྩལ་ཕྱོགས་
དངོས་ཁམས་ཀྱིས་ཁ་གསལ་རྒྱབ་བསམ་ཡང་རྒྱབ་རྒྱུ་ལོན་དཀའ།

ཆ་བོ། ལར་བྱེད་ཀྱིས་དབྱ་མའི་ལྷགས་སུ་བཞེད་པའི་རྩལ་ཕྱན་དེ་ཆ་བཅས་ཡིན་ནམ་ཆ་མེད་
ཡིན། ཆ་བཅས་ཡིན་ན་ཁྱུང་མཐའ་རུ་ཇི་ལྟར་འཐད། ཆ་མེད་ཡིན་ན་རགས་པ་ཇི་ལྟར་ཚྭ་
དབྱུང་པ་མི་འབྱུག་ན་འདི་ལ་ཅི་ལ་འཛང་སོགས་མང་པོ་ཞིག་འདྲི་བར་འདོད་དོ།

ལན། འདི་ཡི་ལན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེས་འཐུས་སོ།

ཆ་བོ། ལྟོས་བཅས་ཚན་རིག་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདུས་ཞེས་པ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྟོང་པོ་
མེད་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཨེའན་སན་ཏན་གྱི་ལྟོས་བཅས་ཚན་རིག་དེ།
གཡས་གཡོན་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་པན་ཚུན་བལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་པར་བཤད་པ་འདི་
ཨེ་ཡིན། འདི་མིན་ན་གང་དུ་འང་མི་འདུག་པས་བྱེད་རང་མིག་འབྲུལ་བར་ཟད་དོ།

ལན། མཁས་དབང་ཁོང་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་དུ་འདུས་གསུང་པ་དེ་ནི། དངོས་སྟོང་
བ་གང་ཞིག་ལ། ལྟོས་གྲུབ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ནམ་གཞག་བྱེད་པ་འདྲ་བས་དེའི་ཆ་ནས་དེ་དེའི་
ནང་དུ་བསྐྱས་པ་གསུང་ཡོད་ཆོད་རེད། དཔེར་ན་བྱེད་རང་གིས་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་
བྱེད་ཏན་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་སྤང་བ་སེམས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་གྱིས་སེམས་གཙོ་སྟོང་བའི་
ཁོངས་སུ་བསྐྱས་པ་དང་གཅིག་པ་རེད། དེ་མ་གཏོགས་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་འདོད་ཚུལ་
ནམས་འདྲ་དགོས་ན་སེམས་ཅམ་པ་རྩལ་ལྷགས་པའི་སེམས་གཙོ་སྟོང་བའི་ནང་དུ་བསྐྱུ་ཐབས་མེད་
པའི་བྱུར་རོ།

ཚ་བོ། འདི་ཡིན་ན་གཡས་པ་གཡས་པར་འཛིག་པ་ལ་གཡོན་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་དང་། རིང་
 བོ་རིང་བོར་འཛིག་པ་ལ་ཐུང་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པའི་གནས་ལུགས་འདི་ཤེས་མཁན་མི་བརྟུ་
 གཉིས་སམ། ཡང་ན་མི་གཉིས་དང་བྱེད་ཀ་ལས་མེད་པའི་འཛམ་གླིང་འདི་མི་ཟད་ཁུར་བ་ཡིན་
 ཟུ་རེད། རོ་བོ་བཟོས་ནས་བྱུང་བ་དང་། ཐ་སྙད་བཟོས་ནས་འཛིག་པའི་བྱུང་པར་ཅམ་ཡང་མི་
 བྱེད་པའི་ལྟོས་བཅས་སྒྲ་བ་ཁྱོད་ནི་སྒྲ་བ་ལ་དགའ་བ་ཞིག་གོ། བྱེད་ཀྱིས་ཨེའན་སན་ཏན་གྱི་ལྟོས་
 བཅས་ཚན་རིག་འདི་ད་དུང་བདེན་རྒྱན་ཐག་ཚད་མེད། གལ་སྲིད་བདེན་པ་ཡིན་ན་ནི་མདོ་སྡེ་
 པའི་བྱུང་མཐའི་ནང་དུ་འདུས་ཞེས་གསུངས་འདུག། །འོ་ན་རྒྱན་པ་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་པའི་བྱུང་
 མཐར་བསྐྱ་མི་འདོད་པ་ཨེ་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་ལྟོས་བཅས་ཚན་རིག་འདི་བདེན་རྒྱན་ཅི་
 ཡིན་བྱེད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་གནང་འོས་པར་འདུག་ཟེ། བྱེད་ལྟོས་བཅས་ཚན་རིག་མདོ་སྡེ་པའི་
 བྱུང་མཐའི་ཆ་ཤས་ཅམ་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་བྱེད་དབུ་མའི་སྒོ་བ་དཔོན་རི་འབྲ་བ་ཞིག་
 གིས་མདོ་སྡེ་པའི་བྱུང་མཐའ་དེ་བདེན་རྒྱན་ཐག་མ་ཚད་པར་བྱིས་བྱང་ཚན་རིག་པའི་ཁ་ལ་རེ་
 དགོས་པ་ཨེ་ཡིན།

ལན། མདོ་སྡེ་པའི་བྱུང་མཐའི་གཙོ་བོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་གཡས་གཡོན་དང་། རིང་
 ཐུང་བཟོས་ནས་བཞག་པ་འདི་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་པའི་
 བྱུང་མཐའ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །མ་ཟད་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་
 རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་ཀྱི་རེད་ལ། ཟུ་མཚན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན། འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་བ་དང་། འདི་ཡོད་པས་འདི་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་། གཞི་ལ་སྐྱར་བ། མ་རིག་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་སོགས་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཅ་བ་སྒྲོང་བ་སོགས་བྱི་ཡི་
 རྟེན་འབྲེལ་དེ་རྣམས་རྟོགས་ན་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བདེན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་རྟོགས་ཟུ་མེད་
 ལ། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་ཆུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཐལ་
 བར་འགྱུར་ལ། །དེ་བཞིན་རོ་བོ་བཟོས་ནས་འཛིག་པ་སོགས་སྒྲ་ཡང་། མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་དངོས་
 བོ་ཞིག་གི་ཡང་སྡེ་དང་དུས་ཚོད་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་སྡེ་ཡང་དང་རིང་ཐུང་རྣམས་ཐ་སྙད་བཟོས་
 ནས་བཞག་པ་ཨེ་ཡིན། ཡིན་ན་དེ་གཉིས་རོ་བོ་བཟོས་ནས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟུ་མཚན་གང་

ཡིན། རིང་པོ་དང་ཐུང་ཏུ་གྱུབ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཨེ་ཡིན། གལ་སྲིད་མེད་ན།
དབྱིབས་གཟུགས་ཡིན་ན་ངོ་བོ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་དང་རེག་བྱ་ཡིན་ན་རྩལ་སྤྲུལ་གྱི་ཐུབ་པའི་ཁྱབ་
པར་ཐལ་ལོ། །ཨེ་ཡིན་སེ་ཐན་གྱིས་འདོད་པའི་སྟོས་གྱུབ་དེ་ཡང་མདོར་བསྡུས་ན་དངོས་པོ་
ནམས་ཀྱི་བོང་ཚད་དང་སྡི་ཚད་དུས་ཚོད་དེ་ནམས་མཁྱོགས་ཚད་ལ་བསྟོས་ནས་བཞག་པ་དེ་
ཡིན་ལ། དངོས་གཟུགས་དེ་ག་ཚད་སྒྱུར་ན་དངོས་གཟུགས་དེ་རྗེ་ཆུང་དུ་འགོ་བ་དང་། རྗེ་སྡི་ལ་
འགོ་བ་དང་། དུས་ཚོད་རྗེ་རིང་དུ་ནར་བ་དེ་རེད། དེ་སྟོས་གྱུབ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མདོ་སྡེ་པའི་
ཁོངས་སྤྲུལ་བཞག་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད།

ཆ་བོ། ཡང་དོར་ཞི་སོགས་ཀྱིས། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ལྟ་བ་དང་། སྟོས་བཅས་སྤྲུལ་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་དོན་
གཅིག་རེད་ཟེར། ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་རེད་ཟེར་རམ། རང་བཞིན་ཉེན་འབྱུང་དང་
དོན་གཅིག་རེད་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོས་བཅས་སྤྲུལ་པས་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་པས་མི་རིང་
བར་བདག་འཛིན་ཀྱང་སྤང་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །

ལན། འདི་ལ་ནི་དེ་དེ་བཞིན་ཁྱུ་བ་ལས་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའམ་བདག་
མེད་རྟོགས་པས་བདག་འཛིན་སྤང་ག་ལ་དགོས། སྟོང་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་།
མདོར་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནམས་ཡོད་པ་ལས། བདག་མེད་རྟོགས་པ་
མཐར་མ་ཕྱིན་ན་སངས་རྒྱས་ཐབས་མེད་ལ། དེ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
མི་ཐོབ་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་མ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆ་བོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྒྱ་ལ་བཞིན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་། ལུ་བསྐྱེད་
པའི་ཆ་ནས་པ་རུ་འཛོག་པ་འདི་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འདི་གཉིས་གང་ཞིག་ལ་སྟོས་བཅས་སྤྲུལ་
པའི་གོ་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། སོ་ནམས་མ་བྱས་ན་སྟོན་ཐོག་མེད་པ་དང་། ལུ་མེད་པའི་མི་ལ་པ་
ཤུན་མི་ཟེར་བའི་གནས་ལུགས་འདི་འཛམ་གླིང་གི་མི་ཀུན་གྱི་སེམས་ལ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཤེས་ཤིག་
ཡིན་པ་ལས་ཚན་རིག་པ་ཨེའན་སན་ཏན་གྱིས་གསར་དུ་རྟོད་པའི་གསང་བ་ཞིག་མེན་ལགས། །

ལན། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན། འཛམ་གླིང་གི་མི་ཀུན་གྱི་སེམས་ལ་ངེས་པའི་

རྒྱུན་ཤེས་ཤིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཇམ་སྒྲིང་གི་མི་ཀུན་གྱི་མགོན་པོ་ལྷུ་ཡིས་བཞེད་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན། གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་
 དག དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱང་རྟོགས་དགོས་པ་
 ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས། དེ་ཉིད་བཤད་ཟེན་ཟབ་མོ་འཇིགས་རུང་འདི་ནི་སྟོན་
 གོམས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །ངེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསལ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྤྲུགས་
 སུ་ཆུད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དགོས་མེད་ཀྱི་སྤྲུགས་བྲལ་འབའ་ཞིག་གོ །ངེས་ན་དབུ་
 མའི་སྤྲུགས་ལ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་མ་གོ་བར། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་
 འཇམ་སྒྲིང་གི་མི་ཀུན་གྱི་སེམས་ལ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་ཁོང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཙམ་
 དང་། སན་ཚུན་སྟོས་བཞག་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་དབུ་མའི་སྤྲུགས་མ་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་
 བྲལ་བྱས་པའི་རང་མཚང་ཕྱི་རུ་མངོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་པོ་ལྷུས། ཙུ་ཤེར་གྱི་དབུར།
 གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་། འགག་པ་མེད་པ་སོགས་དང་། མཐུག་ལ། གང་གིས་སྤྲུགས་
 ཅེས་ཉེར་བབྱང་ནས། སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བསྟོད་
 པར་བྱས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པས་མཛད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟོང་པོ་མེད་དེ། དེའི་བྱུང་ཆས་སུ་བཞག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་
 ནི་འཇིག་རྟེན་ཀླན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་རིང་ཐུང་དང་། ས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་སྐྱེས་
 པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་རུབ་སྤྲུགས་ཆད་རྒྱལ་རིག་པ་སྤྲོ་བ་དག་
 ཀྱང་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ལྷ་བ་འདི་ལ་དེ་ཙམ་འགྲམ་ཆུ་ལྷང་བ་ཡང་བྱིས་སྒྲིའི་རང་
 བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། བྱོད་ལྟར་ན་མགོན་པོ་ལྷུའི་སྤྲུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་པ་བྱའི་འབྲེལ་བའི་
 རྣམ་གཞག་ཙམ་ཞིག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ཞིག་དང་བྱལ་བ་རྟེན་
 ནས་ས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་ངམ་སྟོས་གྲུབ་དེ་དབུ་མའི་སྤྲུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་
 ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་ཁོན་པའི་སྤྲུགས་པའི་རྣམ་ཐར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་
 དོན་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་
 ཆོས་མཐའ་དག་སན་ཚུན་མ་རྟེན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་

འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཚེས་དག་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་དང་། འབྲེལ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་
གོང་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་ལྟོས་པའམ་རྟེན་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྐབས་རྒྱ་འབྲས་པན་ཚུན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཆོལ་
བའི་དོན་ཡིན་ལ། འདི་ཡི་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་ཏེ་ཅང་རྒྱ་ཆེ་ལ་ངོ་འཚར་བའི་རིགས་པ་ཤར་
རྒྱབ་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྲུལ་ཡང་ངོ་གཞོང་མི་དགོས་པ། འཇམ་གླིང་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་ཏུ་སྟོན་གྲགས་
རབ་ཏུ་འབར་བའི་རྒྱབ་སྟོགས་ཀྱི་སེམས་གཙུག་ལྷན་པའི་ཚྭ་རྒྱབ་རིགས་པའི་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་ཏེ་
གེལ་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལྷགས་དག་གིས་ཀྱང་འགྲན་བཟོད་པ་དཀའ་ན། མཚན་ཉིད་རིག་པ་
སྤྲུལ་གཞན་དག་གིས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་འགྲན་བཟོད་པའི་རེ་བ་མེད། འདིར་ཡི་གེ་ཉོབ་ཀྱི་དོགས་
པས་སྤྲུལ་བའི་སྟོས་པ་དོར་བ་བྱའོ། དེས་ན་ལྟོས་གྲུབ་ཅུ་རྟོགས་པས་ཨེ་ཡིན་སེ་ཐན་གྱི་ལྟོས་གྲུབ་
རྟོགས་མི་དགོས་པ་བཞིན། རྟེན་འབྲེལ་ཅུ་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
རྟོགས་མི་དགོས་སོ། །

ཆ་བོད། གང་ཟག་གཅིག་གི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ཆུང་བའི་ནང་དུ་ཆེ་བ་བསྐྱུ་
ཐུབ་པ་དང་། དུས་ཚོད་ཐུང་འཁྱེད་ནང་ལ་རིང་པོ་འགོ་ཐུབ་པའི་རིགས་ལམ་ཞིག་ལྟོས་བཅས་
ཆུང་རིག་པས་རྟེན་མེད་ལ། དངོས་གཟུགས་ཤིག་གི་འགྲུལ་སྐྱོད་དང་འཐེན་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་
དངོས་གཟུགས་གཞན་གྱི་ཆེ་ཆད་དང་བོངས་ཆད་འགྱུར་འགོ་བའི་རིགས་ལམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་
ཚེས་གཞུང་དུ་བཤད་མེད། །

ལན་ལྟར། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ལས་དངོས་པོའི་ཚེས་ཉིད་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར། གང་
ཟག་ཅིག་གི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ཆུང་བའི་ནང་དུ་ཆེ་བ་བསྐྱུ་ཐུབ་པ་དང་།
དུས་ཚོད་ཐུང་འཁྱེད་ནང་ལ་རིང་པོ་འགོ་ཐུབ་པའི་རིགས་ལམ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་བཤད་མེད། མདོན་
ཤེས་དྲུག་དང་། སྟོབས་བརྒྱ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་དེ་དག་དངོས་པོའི་ཚེས་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རེད། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་
ཚེས་ཉིད་དེ་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསར་དུ་བཟོས་པ་མིན་པ་རིམ་བཞིན། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་ཚེས་དེ་
དག་དོན་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་སོགས་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ང་རང་ཆོ་ལ་

གསལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་རེད་མ་གཏོགས་ཁོང་ནམས་ཀྱིས་གསར་དུ་བྱས་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། འདི་
 ལ་དབུ་མ་སྐྱ་སྐྱབ་དགོངས་རྒྱན་དུ་བཀའ་གདམས་སྒྲིགས་བཅ་གྱི་ལུང་དངས་པ་ལས། རྩོ་བོས་སྐྱ་
 ལུས་ཡོངས་རྩོགས་སུ་སྒྲིམ་པོར་ཆུང་དུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འཇུག་པར་མཛད་པ་སོགས་རྩུ་འཕུལ་
 རྣམས་ཞིག་བཟུན་པའི་མཐར། དེ་རིང་འོ་ཅག་གིས་གང་བྱས་པ་ཀྱང་། རིགས་པར་སྐྱ་བའི་རྟོག་
 གོ་བ་ནམས་ཀྱིས་འགལ་བར་བཅི། འོ་ན་བཅི་ན་ཡང་བཅིར་ཆུག་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་འདྲ་
 ཞིག་མེན་རེ་ཞེས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀ་འགྲིམས་ནས་གནའ་སྐྱལ་ཡང་ཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་ནང་
 བཞིན་རེད། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དབང་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་བཟུས་ན་ང་ཆོ་ལ་ཉ་
 ལས་ཐག་ཆོད་གྱི་རེད། རྒྱ་མཚན། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་བྱུང་བ་ལ་རང་
 བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གོམས་ཤིང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ། ཟླ་བ་དང་ཡང་བ། སྤ་བ་དང་རགས་པ།
 ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་སོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད། གོམས་མཐན་ཁོ་རང་གི་འཛིག་རྟོན་ནང་དུ་ཇི་
 ལྟར་གོམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་བྱུང་། དེ་དག་ནི་ང་རང་ཆོའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་
 དུས་ཆོད་ཡུན་རིང་པོའི་ནང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སྐྱལ་པ་འབའ་ཞིག་
 རེད།

དེ་བཞིན་དངོས་གཟུགས་ཞིག་གི་འགྲུལ་སྐྱོད་དང་འཐེན་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཟུགས་
 གཞན་གྱི་ཆེ་ཆད་དང་བོངས་ཆད་ལ་འགྱུར་ཕྱོག་འགྲོ་བའི་རིགས་ལམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཆོས་
 གཞུང་དུ་བཤད་མེད་པ་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་དངོས་པོ་དག་གི་འཐེན་ཤུགས་
 དང་། འགྲུལ་སྐྱོད་དེ་དག་དང་། གསང་སྒྲགས་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་གཞུང་དག་ལས། ཞི་རྒྱས་དབང་
 དྲག་གི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པའི་འགྲུལ་སྐྱོད་དང་འཐེན་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་འགྲུགས་པ། གཡང་
 འགྲུགས་པ། ཐུན་མོང་གི་བྱུང་བ་བརྒྱད་སོགས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་འཐེན་ཤུགས་དང་འགྲུལ་
 ཤུགས་ལ་མ་བརྟེན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་དག་ཀྱང་རིགས་པ་ནམ་དག་གི་ལམ་ལས་བསྐྱབ་ཐུབ།
 ལྷག་པར་སེམས་ཀྱི་འགྲུགས་ཤུགས་དང་། འཕོ་འགྱུར་གྱི་དབང་ལས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དག་ལ་འགྱུར་
 ཕྱོག་འགྲོ་བ་བདེ་བར་གསེགས་པའི་བཟུན་པའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་པས་ནང་པས་གཞུང་ལས་བཤད་
 མེད་པ་གང་ལས་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུས་ཆོད་སྤང་དུའི་ནང་ལ་རིང་པོར་འགྲོ་བུལ་པའི་རིགས་ལམ་

ཞིག་ལྟོས་གྲུབ་རིགས་པས་ཀྱང་རྟེན་འདུག་པ་དེ་བྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྒྲིན་འདོགས་འདོད་འབའ་
ཞིག་གི་དབང་གིས་བརྗེད་པ་ཡིན་ཏུ་རེད།

ཆ་བོད་སངས་རྒྱས་ཆོས་གཞུང་དུ། དངོས་པོ་རྩལ་བ་རྣམས་ཆེ་བར་བསྒྱུར། དུས་ཚོད་ཐུང་ཅུ་
རྣམས་རིང་པོར་བསྒྱུར། ཁ་བས་མི་ཞིམ་པ་རྣམས་ཞིམ་པར་བསྒྱུར། ལོང་བ་མིག་ལྡན་དང་། ཞ་བོ་
རྟུང་བཟང་དུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་མེད་པ་དང་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་ཡིན་པར་བསྒྱུར་
ཐུབ་པའི་ཚུལ་ཞིག་བཤད་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་བསྒྱུར་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སངས་རྒྱས་མཐུ་རྩལ་ཆེ་
བས་ཡིན་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་དཔུལ་བ་ཞིང་ཁམས་དང་། འཁོར་བ་ཐུང་འདས་སུ་བསྒྱུར་མི་ཐུབ་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་བསམ་དགོས་ཤིང་། ཡང་རྩལ་ཐུན་དང་ལྷན་པོ་མི་འགལ་བ་དང་། རྟུང་
ཅིག་དང་བསྐལ་བ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཞིག་བཤད་ཡོད་ལ། དེ་དག་མི་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
ཆོས་རྣམས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཡང་འཆར་ཆོག་པ་དང་། བདེན་པར་མ་གྲུབ་
པའི་དབང་གིས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་དུ་བྱང་བ་འདི་ཡིན་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་
དཀོན་མཆོག་དང་། དག་སྒྲིག་གི་འབྲས་བུ་འཆོལ་ནས་སྒྲིན་པ་སོགས་སྒྲུང་མི་ཆོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
གང་ཡིན་དཔུང་དགོས།

ལན་ལྟོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་གཞུང་དུ་བཤད་པའི་དངོས་པོ་ཆེ་རྩལ་རྣམས་དངོས་པོའི་གཤིས་སུ་ཆེ་
རྩལ་སོགས་རོ་མཉམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུང་ལ། དངོས་པོའི་གཞི་ཡི་གནས་
ལྷགས་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སོ་སོ་སྒྲུང་བ་རེད། ལམ་ཁྱགས་དང་། བྱང་
སེམས་སོགས་ལས་དག་པས་དེ་དག་གི་ངོར་འཁོར་བ་ཐུང་འདས་སུ་གྱུར་ཡོད་ལ། ང་རང་ཆོ་
ལས་དང་ཉོན་མངས་མ་རིག་པ་ཤུགས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ང་རང་ཆོའི་ངོར་ཐུང་འདས་འཁོར་
བ་ཅུ་གྱུར་ཡོད། དེ་བཞིན་ལོང་བ་མིག་ལྡན་དང་། ཞ་བོ་རྟུང་ལྡན་གྱི་རྟུང་ཆ་དམིགས་བསལ་དེ་
ཆོ་ཡང་། འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས། གང་ཟག་སྒྲེར་སོ་སོའི་དད་པ་དང་།
དག་སྒྲུང་། ཆོགས་བསགས་སོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་གང་ལ་ཡང་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བྱས་པ་རྒྱུང་པས་གང་དུན་ཆོག་པ་ཐེག་པ་ཆེ་རྩལ་གང་ལས་ཀྱང་བཤད་མེད། ལར་འདི་

དག་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཕྱགས་རྗེ་པར་ཞོག་སྟེ་དང་ཕྱགས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ནད་དེ་
 དག་ལས་གྲོལ་བ་བྱེད་ཐུབ་པ་མང་དུ་ཡོད། དེས་ན་འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་བསམ་སྟོན་གྲང་རྒྱ་གང་
 ཡང་ལྟག་མེད། རྩལ་ཕྱན་དང་རྩུན་པོ་མི་འགལ་བ་དང་། སྐད་གཅིག་དང་བསྐལ་བ་མི་འགལ་བ་
 སོགས་དེ་དག་ལ་ཡང་བཞག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་
 བསྐལ་བ་དང་། རྩལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་གི་སྟེང་གི་རྩལ་སྟེད་གྱི་འཇིག་རྟེན་སོགས་ནི་སྟོས་འཛིན་གི་
 སྟོན་ས་བཞག་ལ། དེ་ནི་དེང་གི་དངོས་ཁམས་པ། ཚན་རིག་པ་དག་གིས་འདོད་པའི་ཕྱ་བ་དང་
 རགས་པའི་འཇིག་རྟེན་སོགས་དང་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་མེད། ཐེག་ཆེན་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་
 དངོས་པོའི་གཤིས་སུ་དེ་དག་ཆེ་ཆུང་དང་བཟང་ངན་མེད་ཀྱང་། ང་རང་ཚོ་བདེན་འཛིན་མ་
 རིག་པའི་དབང་གིས་བག་ཆགས་འཛིན་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་སྟོ་ཡིས་བག་ཆགས་བཞག་སྟངས་
 དང་བསྟུན་ནས་གང་ཡང་སྤང་ཆོག་པ་ཡིན། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་གྱི་རིང་ཐུང་བཞིན།
 ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལྷགས་པ་དག་གིས་འདོད་པའི་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོའི་སྟེ་ཆེན་དང་། ཁ་ཆེའི་
 ལྷགས་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་ཀྱང་། ང་རང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མེད་ནས་བྱུང་བའི་གཟུགས་སོགས་ལ་
 ཞེན་པའི་ཞེན་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དེ་དག་ལ་ཡང་ཞེན་གོམས་ཡོད་ན་དེ་དག་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་
 བཞིན་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་དེ་དག་གི་ངོར་དེ་དག་ཡོད་པ་བཞག་ཆོག་ ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་ནི་
 གྲུབ་མཐའི་གསར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཤིག་ལས་ཞེན་འཛིན་སྟེན་སྟེན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་
 ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེའི་དབང་གིས་དེ་དག་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་སམ་དོན་དམ་པ་ལ་མ་གྲུབ་
 པ་མ་ཟད་ཐ་སྟོད་ཡང་དག་ཚད་མའི་ངོ་ཙམ་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ། །དོན་ལ་མེད་པ་འདྲ་བ་ཙམ་
 གྱིས་ཐ་སྟོད་དུ་སྤང་ཆོག་ན་ཆོག་མཉམ་དང་མི་ཆོག་མཉམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་
 པའི་སྟོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཇི་སྟོན་དུ། བག་ཆགས་བརྟན་དང་མི་བརྟན་ལས། །བདེན་
 དང་རྩུན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཤེས་དགོས། དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་གྱི་
 ངོར་དགོ་སྟོན་གཉིས་ཀ་མི་ལམ་ནང་གི་སྤང་གཉེན་བཞིན་འབྲུལ་སྤང་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་།
 འབྲུལ་སྤང་གི་ངོར་དགོ་སྟོན་འཆོལ་མི་དགོས་ཏེ། འབྲུལ་བ་ལ་འབྲུལ་བའི་གོ་རིམ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་བཞིན། དེ་བཞིན་འབྲུལ་བ་རང་ལ་ཡང་མ་འབྲུལ་བ་དང་འབྲུལ་བ་

གཉིས་སུ་བཞག་ཆོག་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཚད་མའི་ངོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །
 ཚ་བོ་ད་དུང་མཁན་ཆེན་མཆོག་གིས། སྒྲ་ཡངས་འཇུག་གི་ལྟོས་བཅས་སྒྲ་བའི་བསྟན་དོན་རྩལ་
 སྤུངས་ཤུགས་ཀྱི་སྒྲར་དེའང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གཞུང་དུ་བཤད་ཟིན། ཞེས་གསུངས་འདུག་མོད་
 ཤ་ཡི་མིག་གི་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་ནི་མི་འདུག་གོ། །ཚད་རྩལ་རྩལ་རིག་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཆ་
 ཤས་ཡིན་པའང་མི་འཐད། གལ་ཏེ་འཐད་ན་ཚད་རྩལ་རྩལ་རིག་ལོར་འབྱུང་གི་ལྷ་ཚུལ་དུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་དེ་ལོག་ཏྟགས་ཡིན་པར་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ལ་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ནམ་ཡང་པར་འགྱུར་ཚུར་
 འགྱུར་དང་། ཀླང་པ་གཉིས་འཇུགས་ཁོ་ན་གནང་བཞིན་འདུག་མོད་དེས་རིགས་ལམ་གྱི་ཆུ་མི་
 ཐུབ།

ལན་དེ། ཚད་རྩལ་རྩལ་རིག་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཚད་རྩལ་རྩལ་རིག་དེ་ལོར་འབྱུང་གི་ལྷ་ཚུལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་མི་འཐད་
 དེ་ཚད་རྩལ་རྩལ་རིག་དེ་ལོར་འབྱུང་གི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ང་
 རྒྱལ་དང་བཅས་སྒྲས་ཀྱང་། དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་ང་ཆོས་ནམ་ཡང་མི་འདོད།
 མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲོགས་མཆོག་གི་གསུང་དེ་ནི། ཚད་རྩལ་རྩལ་རིག་པའི་ལྷ་ཚུལ་ལས། བྱེ་
 ལའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཚད་རྩལ་བྱེད་མཁན་ནམ་དེ་འཛོག་མཁན་གྱི་སྒྲོ་ལ་
 བཞུགས་ནས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་བཞག་མི་ཐུབ་པ་སོགས་དེ་ཡི་ལྷ་བ་ཕྱོགས་
 རེ་སེམས་ཙམ་པ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་རེད། ཚད་རྩལ་རྩལ་
 རིག་པས་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་དག་གི་གཞུང་དང་བསྟར་ན་ག་ཚད་
 སྒྲེབས་ཐུབ་ན་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་སྒྲེབས་མེད། དེ་
 གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་ང་ཆོས་ནམ་ཡང་མི་འདོད། རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྱུལ་
 ཆས་མང་པོ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་བསྟུ་མེད་ཡིན་པ་ནམ་ཡང་
 བསྟུབ་མི་ཐུབ། དཔེར་ན་ང་རང་ཆོའི་སྒྲོལ་རྒྱན་ལམ་དུས་རྒྱན་གྱི་ཉམས་སྦྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་

འཕུལ་ཆས་མང་པོ་བྱས་ཀྱང་དེའི་མཐོང་བ་རྣམས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་མི་དགོས་པ་
 བཞིན་རེད། མཁན་པོའི་གསུང་ལ་བརྟགས་ན། ཚན་རིག་པའི་གནའ་དེང་གི་ཉ་ཟུབ་འདྲ་མིན་
 དག་དང་། རང་པའི་ཟུབ་མཐའ་སྟོབ་བཞི་པོ་གང་དང་མཐུན་མིན་བཤད་པ་ལས་དེ་དག་རེ་རེ་
 བཞིན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་གསུང་མི་འདུག་ལ། དེ་དག་གནས་སྐབས་ཙམ་ལ་
 གནས་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ག་ལ་ཡིན། དཔེར་ན་ང་ཚོས་ནང་པའི་
 ལུགས་ཀྱི་ཟུབ་མཐའ་སྟོབ་བཞི་ཡི་ཐ་སྟངས་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཀྱང་དེ་རྒྱུ་པ་
 གཉིས་འཛུགས་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། སེམས་གཙོ་སྟོབས་དངོས་གཙོ་དང་། རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 བཞག་བཤད་ཀྱང་། དེ་དེ་གཉིས་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་རེད། །

ཚ་བོ། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་སྣང་གི་རྩ་བ་སེམས་ཀྱི་ཐོག་དུ་བསྐྱོས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་
 པར་འདོད་པ་ལས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་བྱུང་པའི་རྣམ་བྱུངས་ཡིན་པར་མི་འདོད།

ལན། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་སྣང་གི་རྩ་བ་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡིན་པར་འདོད་
 ཀྱང་། དེའི་ལུགས་ལ་རྣམ་མཁའ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་རེད། དེང་རབས་དངོས་ལུགས་པ་དག་
 གིས་འདོད་པའི་རྣམ་བྱུངས་དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཟུགས་ལུང་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་
 བྱུངས་ཀྱན་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་སྟེས་ན་བྱེད་ལ་གཞོད་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཅི་ཡོད། །

ཚ་བོ། བྱེད་ཀྱིས་རྩལ་ཕྱན་གཞི་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་སྐབས་སྟེས་བྱ་བཞིག་ན་སྟེས་མ་དང་།
 སྟེས་མ་བཞིག་ན་སྟེས་ཉག་དང་། སྟེས་ཉག་བཞིག་ན་ཐལ་རྩལ་དང་། ཐལ་རྩལ་དེ་དག་ཀྱང་ཚུལ་དེ་
 ཉ་བུའི་སྟོན་ནས་བཞིག་ན་མཐར་གཞི་མེད་དུ་འགྱུར། དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཐམས་ཅད་གར་སོང་ཆ་མེད་
 རྣམ་མཁའ་ལ་སྟོན་དྲངས་པ་ཉར་འགྱུར། ཞེས་དང་། བེམ་པོའི་སྟོན་ལུགས་ལ་གནས་སྐབས་
 གསུམ་ཡོད་པ་ལས། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་རྩལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྩལ་ཕྱན་
 འབྱུང་རུང་ཙམ་དང་། འབྱུང་རུང་དེའང་རྩལ་བཅད་ན་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་ཐུག་པས་བག་
 ཆགས་ཟད་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར། ཞེས་སྟེས་བའི་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་གསུངས་འདུག་ཀྱང་།
 ཐུགས་ཅི་གཏད་ས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་མེད་སྟོན་དོགས་ཆེ་ཞེ། གཞི་མེད་དུ་མ་གྱུར་ཙམ་གྱི་རྩལ་ཐ་

མ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྒྲུལ་བུ་བཞིག་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ངེ་ལྟར་
 བཞིག་རྒྱ་ཡོད། ཆུང་མཐའ་མིན་ན་དེ་ཉིད་སྒྲུལ་བུ་བཞིག་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཞིག་ཀྱང་གཞི་མེད་
 དུ་ཅི་ལ་འགྲོ། དེ་བས་ཆུང་བའི་གཟུགས་ཤིག་ཡོད་དགོས་པས་མ་མཐའ་ཡང་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་
 བཞིག་བཟོད་ལོས་དགོས། འདིས་བྱིད་ཅམ་དུ་མ་ཟད་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་དབུ་མའི་རིགས་པ་དེའི་
 དབུ་ལ་ཡང་ཐོག་པ་པ་ཡིན། ཆེ་ཆུང་ཁོ་ནའི་ཆ་ནས་ཆ་ཤས་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་གཏོང་བ་
 དེ་འབྲུལ་ཡོད་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ཡིན།
 ལ་མོ། བྱིད་ཀྱི་སྒྲོ་དྲགས་དེ་ནི་དགོས་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་དྲགས་ཏེ། མཁས་དབང་ཁོང་གིས་གསུང་བ་
 དེ་ནི། རྩལ་བདེན་གྲུབ་ཞིག་ཡོད་པ་གཞིར་གཞག་ནས་བཤད་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ནི་དབུ་མའི་
 ལྷགས་ལྟར་བདེན་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྩལ་ཐུན་གྱི་སྤང་བ་འདི་སྤང་ཚུལ་དང་བསྐྱུན་ནས་གནས་
 སྐབས་གསུམ་དུ་བྱེས་པ་རེད། དེ་དངོས་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ལྟར་རྩལ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་ལྷངས་
 འདུག་སྟེ་ནས་དགག་པ་འདི་བྱེད་ཁུལ་བྱས་པ་རེད། གལ་སྲིད་བྱེ་སྤྱོད་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་རྩལ་
 བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་པ་པའི་གཏང་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་དེ་བཞིགས་ན་གཞི་མེད་
 དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལ་སྒྲོ་ན་གང་ཡང་མེད། གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་བཞིགས་མི་ཆོག་པ་སུས་ཀྱང་
 མ་བཤད། བྱེ་མདོས་བཞིགས་མ་ཐོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་བྱེད་རོགས། དངོས་ལྷགས་པ་དག་གིས་
 ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་ཆུང་མཐའ་དེ་བཞིགས་ནས་རྩལ་པའི་ངོ་བོ་རྩ་གྱུར་པ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ།
 དབུ་མའི་ལྷགས་ཀྱི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་དེའི་ངོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་
 གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མར་བྲལ་བའི་
 བྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་འདི་ཡི་ངོར་ཕྱོགས་དང་། དུས་དང་། ཆ་ཤས་དང་། ཉོག་དཔྱད་བྱེད་
 མཁན་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་དེར་ཟད། དེ་མིན་ན་གཟུགས་དང་དུས་ཀྱི་
 བྱེད་པར་ག་འདྲ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་བཞག་ཀྱང་བདེན་པའི་གཅིག་བཞག་མི་ཐུབ། བདེན་པའི་
 གཅིག་བཞག་མ་ཐུབ་ན་བདེན་པའི་དུ་མ་བཞག་མི་ཐུབ་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཐ་ན་དེང་སང་
 དངོས་ལྷགས་པ་དག་གིས་བཤད་པའི་རྩལ་པ་དང་སྐབས་སོགས་ཀྱང་རིགས་པ་འདིའི་ངོར་ལན་
 ཆ་ཆུ་ལ་བཏབ་པ་བཞིན་རང་ཚུགས་མི་ཐུབ་པ་ཡལ་འགྲོ་གི་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་རིགས་

བ་འདི་ལ་ལན་ཐེབས་མཁན་ཞིག་རྟེན་པའི་རེ་བ་མེད། ཐ་སྙད་ཅམ་གྱི་ངོ་ལ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཆེ་
 རྒྱུ་དང་། ཤར་རྩབ་གྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པས་དེ་ལ་རྩོད་དགོས་དོན་མེད། དེས་ན།
 རིངས་སྐབས་ཡོད་ན། མཁས་དབང་མི་པམ་རྒྱ་མཚོས། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་སྤྱི་དོན་གྱི་སྐབས། ཤེས་
 བྱའི་ཁོངས་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཡོད་ན། ཤེས་བྱ་འདི་ཀྱན་གཏན་ནས་མི་སྤང་འགྱུར། ཤེས་བྱ་
 གཅིག་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པས། །མཐའ་མེད་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཚུལ་རྣམ་པར་བཀྲ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ལེགས་བཤད་འདི་སོགས་འཕགས་བོད་ཀྱི་དབུ་མའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དག་གི་
 གསུང་ལ་བརྟག་དབྱེད་དང་ཁ་ཏྲོན་གྱིས་དང་དབུ་མའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱར་འདེབས་བྱེད་མི་
 དགོས་པ་ཅམ་རེ་འོང་ན་ཐང་།།

དེ་བཞིན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་དབྱེད་གཞི་དེ་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་གཏོང་ཡང་། དེ་དེའི་
 རྩོད་དུ་མ་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པའི་དུ་མ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་གྱུབ་ན་བདེན་
 པའི་དུ་མ་གྱུབ་དགོས་པ་གང་ཞིག དེར་གྱུབ་རྒྱ་ནི་ངོ་བོ་མ་གྱུབ་པའི་དུ་མ་ཞིག་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་དོན་དུ་གྱུབ་ན་དུ་མ་གྱུབ་པ་དེ་དུ་མ་བདེན་པ་ཞིག་གྱུབ་དགོས་ཀྱི་མ་
 གཏོགས། དུ་མ་རྩུན་པ་ཞིག་གིས་སུ་ལ་ཡང་གོ་མི་ཆོད། འདིར་དོན་དུ་གྱུབ་པར་རྫོམས་པའི་དུ་མ་
 དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ལས་གྱུབ་པས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྱུབ་པའི་དུ་མ་འབའ་ཞིག་དུ་
 སྤང་བས། དེ་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྤེམ་མར་འཐག་པའི་དུ་མ་སྤྱིང་བོ་མེད་པ་
 དེ་ཆོ་རེད། དེ་བཞིན་གལ་སྤྱིད་ཆ་བཅས་བདེན་པ་ཞིག་གྱུབ་པའི་དབང་དུ་གཏོང་ཡང་། དེའི་
 མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས་རྩ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དུ་མ་དེ་དུས་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བོ། །དེས་ན་རྩ་
 བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཐུག་མེད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་འདོད་པའི་གྱུབ་
 མཐའ་དེས་ནི་ནམ་ཡང་དོན་དམ་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་དབང་གིས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་མི་འགྱུར་པས་
 དེའི་ལྷགས་ལ་སྤང་བ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དབུ་མ་པའི་མགོ་ལ་ཐོག་པའི་ཁྲུལ་བྱས་
 པ་ཡོ་ནས་སྤྲ་ཚོལ་རང་གི་མགོ་ལ་བབ་འདུག །

ཆ་བོ། རྩལ་ཐུན་གྱི་རྩ་བ་འབྱུང་རྒྱུ་དང་། འབྱུང་རྒྱུ་གི་རྩ་བ་བག་ཆགས་དང་། བག་ཆགས་
 ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་བདེན་ན། སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པའི་གྱུབ་མཐའ་དེ་མ་འདོད་ན་ཡང་

པང་དུ་ལེན་དགོས་སྐྱེད་སྒྲུལ།

ལན། གལ་སྲིད་ཁོང་གིས་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་དེ་ཡི་འབྱུང་ཁུངས་མཐར་ཐུག་འདོད་ན་བྱིད་
གྱིས་ཟེར་བ་དེ་བདེན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། རི་སྐད་དུ། མདོ་སྡེ་ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། སེམས་ཙམ་
ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟ། བྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ། ཡང་དག་དམིགས་པར་གནས་ནས་སྟ། སེམས་
ཙམ་ལས་ཀྱང་ཤིན་དུ་བསྐྱེ། སེམས་ཙམ་ལས་ནི་བསྐྱེས་ནས་ཀྱང་། སྤང་བ་མེད་ལས་ཤིན་དུ་
བསྐྱེ། སྤང་མེད་གནས་པའི་ནྟ་འབྱོར་པ། དེས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་བཞིན་ཁོང་གིས་སེམས་ཉིད་དེའི་རྩ་བ་ཡང་ནམ་ཀུན་མཆོག་ཐུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་ལ་
དགོངས་འདུག་པས་སེམས་གཙོ་སྟེ་བ་པང་དུ་ལེན་དགོས་པ་མི་འདུག་གོ། སྦྱིར་སེམས་ཉིད་ཅེས་
པའི་ཉིད་སྟེ་འདིས་ནི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་བཟུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
སེམས་ལས་ཤིན་དུ་འདས་པ་ཡིན་པས་དེ་སེམས་གཙོ་སྟེ་བའི་སེམས་དང་གཅིག་རེད་དུན་པ་
ཡང་ཐ་སྙད་མ་ཤེས་པའི་སྦྱོན་ཡིན་ནོ། །

ཆ་བོ། དེ་ལྟར་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་རང་བྱུང་ཆོན་རིག་གི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་
ཅིས་དངོས་རྩལ་གསུམ་གང་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གཞུང་ཁྱོད་དུ་མི་ནམས་ཏ་ལས་འོང་བ་
དང་། ཉོན་འཕྱོར་དགོས་པ་དང་། ཡ་མཆོན་འོས་པ་དང་། ཡིད་འཕྲོག་འགོ་བའི་ལེགས་བཤད་ཅི་
ཡང་མཐོང་སྐྱེ་མི་འདུག་མོད། མེད་བཞིན་ཡོད་མདོག་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་
ཡིན་ན་ནི། ད་ལྟོ་ཁོ་བོས་རྩུན་རྒྱབ་གཏོལ་ཉེས་ཤོར་སོང་བས་དགོངས་དག་ལྟོ། །

ལན། འདིར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་གི་ཁྱོད་དུ་རང་བྱུང་ཆོན་རིག་གི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཅིས་
དངོས་རྩལ་གསུམ་ལ་མི་ནམས་ཏ་ལས་དགོས་པ་དང་། ཡིད་འཕྲོག་འགོ་བའི་ལེགས་བཤད་ཞེ་
འདུག་ནི་འཇོམ་སྤང་ཤར་རྒྱབ་སྤྱོད་གི་དངོས་ལུགས་དང་། རྩལ་འབྱུང་། ཅིས་རིག་སོགས་ཀྱི་ཐད་
ལ་རྒྱལ་སྦྱིའི་རབ་འབྱམས་པ་མང་པོ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་གུས་བཀུར་ག་
ཆད་དང་། བསྟོད་བསྐྱེད་ག་ཆད་བྱས་ཡོད་པ་མདོར་མཆོན་ཙམ་འོག་ནས་འཆད་པར་འབྱུར་
ལ། དེ་ལས་ཆབ་མཆོན་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟོན་ན། ཀྱང་གོའི་ད་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་སྦྱི་ནང་ཀུན་དུ་སྟོན་གསུམ་
ཐུན་པའི་དངོས་ལུགས་པ། རྩལ་འབྱུར་རིག་པ་པ། ཀྱང་གོའི་ཆོན་རིག་ལག་རྩལ་སྟོན་ཆེན་དང་།

རྒྱ་ནག་གི་ཕྱོགས་ཚན་རྩལ་མགོ་འཛིན་པ། ཀྲོའུ་ཆིང་ཉི་ (朱清时) རྣམ་འཛིན་ཉིན་ལྟ་
 རྩལ་གསར་པའི་ལུགས་སྒོལ། རྒྱུད་རྒྱུད་འཛིན་ཉིན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་ནང་ཚོས་སེམས་ཅམ་
 པའི་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་ཉིན་རིམ་བྱུང་རྩལ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྐྱར་ནས་མདོར་བསྐྱས་བཤད་དེ་
 མཁུག་སྒྲིལ་སྐབས་ཁོང་གིས། ངས་ རྒྱུང་ཚོས་ལས་བཤད་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་འདི་དག་ཏུ་གོ་དུས་
 སེམས་ནང་ཡོངས་ལ་གུས་སེམས་དང་། འཛིན་སེམས། ཏུ་ལས་པའི་ཚོར་བ་དག་འགུན་པ་
 བཞིན་གང་བྱུང་། བྱིད་རང་སྒྲོག་མཚམས་འདིར་སླེབས་དུས། བྱིད་རང་གི་སེམས་ནང་ལ་ཚན་
 རིག་པ་དག་གིས་དཀའ་ལས་སྒྲ་དགུ་བརྒྱབ་ནས་རི་རྩེ་ལ་སླེབས་སྐབས། རང་པའི་དགོ་སྦྱོང་དག་
 གིས་དེར་སྒྲག་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་འདུག་དུན་པའི་ཚོར་བ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་པལ་ཆེར་སྒྲི་གི་
 རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེས་ཚན་རིག་པ་ཆེན་པོ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རྒྱ་ཆེ་བ་
 དང་། གདིང་ཟབ་པ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་མཐོང་དུས་གུས་པ་དང་།
 ཏུ་ལས་པ་དང་། འཛིན་སྒྲག་བཅས་སྒྲི་གི་ཡོད་པ་འདུག་ཀྱང་། བྱིད་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་
 པ་ལ་ཏུ་མི་ལས་པ་ནི་བྱིད་རང་གིས་རང་བྱུང་ཚན་རིག་གི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་རྩིས་དངོས་རྒྱས་
 གསུམ་གང་ཡང་ཡག་པོ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་སྤང་ཏེ། འཇམ་མགོན་ས་པན་
 གྱིས། མཁས་པ་མཁས་པའི་ནང་ན་བྱིན། ལྷན་པོས་མཁས་པ་རིམ་གྱི་འཇུག་གསེར་ལས་རིན་
 ཆེ་བ། ལྷན་པོས་སོལ་བ་བྱས་ལ་སྟོས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 མཁྱེན་པ་ལ་ཆ་ཚད་བཞག་དགོས་ན་ཐོག་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་དེས་བཟུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་
 རོན་ཡག་པོ་ཞིག་ཏུ་གོ་དགོས་པ་དང་། མ་ཟད་འཇམ་སྒྲིང་གནའ་དེང་གི་རིག་གནས་སྤྱི་ལ་ཡང་
 གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ཤིག་ཡོད་དགོས་ངེས་འདུག།

ཚ་བོ། ཚོས་གཞུང་གི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་བཞག་དག་ལ་ནི། ལྟ་སྦྱང་དང་རྟོག་བཟོ་
 ཆེར་མ་འདྲེས་ཤིང་ཚོད་དཔག་དང་རིགས་སྐམ་ཅམ་ཡང་མིན་པར་དུས་རབས་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་པ་ཚོས། ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཚོད་ལྟ་གནང་བའི་ཉམས་སྦྱང་དངོས་མ་ཤས་ཆེ་བས། བྱིས་
 ཀྱི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལ་ཡང་ངོ་གཞོང་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད།

ལན། དེ་ཡང་རྒྱབ་ཕྱོགས་པས་བཤད་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་ཟེར་བ་ནི། མི་དང་དུད་འགྲོའི་

སེམས་ཀྱི་འགྲུལ་སྒྱུད་དང་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་སེམས་ཁམས་ཀྱི་འགྱུར་
 བ་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་ཚན་རིག་གི་ཐེ་ཚན་ཞིག་རེད། སེམས་ཁམས་རིག་པ་ཞེས་པ་འདིའི་
 མིང་། Psychology དང་འབྱུང་ཁུངས་ནི་སྒྱི་རིག་གི་ཡི་གེ་ནས་ཡིན་ལ། ནང་དོན་ནི་སེམས་
 སམ་ལྷ་སྒྲིག་སྒྲིར་གྱི་ཚན་རིག་ཞེས་པའི་དོན་རེད། ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འགྲོས་དང་བསྟུན་ནས།
 སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་གི་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱང་སེམས་སམ་Mind འདུ་ཤེས་ལ་བསྒྱུར།
 སེམས་ཁམས་རིག་པས་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་སེམས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་ཁམས་མཚན་
 ཉིད་རིག་པ། Philosophy of mind ཞེས་པའི་མིང་ཡང་འདོགས་ཀྱི་ཡོད། དུས་རབས་བཅུ་
 དགུ་པ་ལ་སླེབས་སྐབས། འཇར་མན་གྱི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་པ། ཇ། རྩ། ཉེར་སྒྲར་ཇ། J.F.
 Herbart (1776~1841) གིས་སེམས་ཁམས་རིག་པ་ནི་ཚན་རིག་གི་ཐེ་ཚན་ཞིག་ཡིན་པ་གཞི་
 རྒྱུ་བསྟགས། མི་ནི་འཆོ་བའི་ལག་ལེན་ཁོང་དུ་མཐའ་སྒྲིར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་པན་ཚུན་
 བྱེད་ལས་སམ་པན་ཚུན་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་པའི་དབང་གིས། འདི་འདྲ་དང་དེ་འདྲའི་རང་སྣང་
 གི་འགྲུལ་སྒྱུད་དམ་སེམས་ཀྱི་འགྲུལ་སྒྱུད་དང་སྒྱུད་ལམ་གྱི་མཚན་རྟགས་ངེས་པར་དུ་ཡོང་གི་
 ཡོད་པ་འདི་ནི་མི་ཡི་སེམས་ཀྱི་གཡོ་འགྲུལ་ལམ་རྣམ་འགྱུར་རེད། བསྐྱས་མིང་ལ། སེམས་ཁམས་
 ཀྱང་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཞིབ་ཚམ་བཤད་ན། བྱེ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་འཇམ། ལུས་ནང་གི་འགྱུར་ཕྱོག་གིས་མི་
 ཡི་སྐྱེ་ཐུན་ཕུང་པོ་འཇམ་དབང་པོ་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་པའམ་རུས་པ་འདོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་
 དབང་ཅའི་མ་ལག་དང་ལྷན་ཆེན་གྱི་བརྟུ་འཕྲིན་གྱི་ལས་སྒྲོན་བརྒྱུད་ནས་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཆོར་བ་དང་། Sensation བཞིན་རྟོགས། perception ཏུན་པ་དང་། Memory རྣམ་པ།
 Image དེ་ལ་གོམ་གང་མདུན་སྒྲོས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་དང་བསམ་གཞིག་བྱེད་པ་རྣམས་བྱུང། མི་ནི་
 འཆོ་བའི་ཉམས་སྦྱང་གི་ཁོང་དུ་བྱེ་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྐབས། ག་དུས་ཡིན་ན་ཡང་
 ཁོ་ཆོ་ལ་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆོར་བའམ་འགྲུལ་སྒྱུད་སྒྲོ་ཆོགས་པ་ཞིག་
 འབྱུང་གི་ཡོད། མ་ཟད། མི་རྣམས་ནི་འཆོ་བའི་ལག་ལེན་ཁོང་། ཉམས་སྦྱང་བརྒྱུད་ནས་རང་ཉིད་
 ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཐག་གཅོད་དང་གསར་བརྗེ་བྱེད་དགོས་པ་རེད། འདིས་
 འདུན་སེམས་སམ་Volition རེ་བའི་གཡོ་འགྲུལ་མཚན་པ་རེད། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆོར་བ།

མངོན་རྟོགས། བསམ་གཞིགས། བསམ་ཚུལ། འདུན་སེམས་སམ་རེ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་མི་ཡི་
 སེམས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རམ་འགྱུར་ཚྭ་གྲག་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་ཚྭ་གྲག་གང་ཡིན་
 ཀྱང་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་མེད་པའི་འགྱུར་ཚྭ་གྲག་གི་རིགས་ཤིག་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་རེད།
 སེམས་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཆོག་པ་རེད། མི་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ལ་ངོས་འཛིན་དང་བསྒྱུར་བཀོད་བྱེད་སྐབས། སོ་སོའི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། བྱེ་རྒྱུ་མངོན་
 པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་ཕན་ཚུན་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ཆོས་ཡོད་
 པ་རེད། འདི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་དེ་མི་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ། ཁོ་ཆོའི་
 འཆོ་བའི་ཉམས་ཚུང་དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་མི་གཤིས་
 Personality སམ་མི་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་རེད། སེམས་ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་། མི་
 གཤིས་གཉིས་ཆར་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཡིན་ལ། སེམས་ཁམས་རིག་པས་ད་
 ཏུང་མི་སྒྲིབ་ཀྱི་དང་སྒྲིབ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་ཕན་དང་རྒྱན་ཕན་མ་ཡིན་པའི་སྤང་ཚུལ་དག་ལ་ཡང་
 ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཏུང་འགྲོའི་སེམས་ཁམས་རིགས་པས་ཏུང་འགྲོ་དག་གི་སྒྲིབ་
 ལས་དག་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ། ཏུང་འགྲོའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་འདིས་ནི་ཏུང་འགྲོ་
 དག་གི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་འགྱུར་ཚྭ་གྲག་ཏུ་གོ་བར་མ་ཟད། དེས་མི་ཡི་སེམས་ཁམས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
 པ་ལ་འང་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་རབས་བཤད་འདུག དེང་སྐབས། སེམས་ཁམས་རིག་པ་ལ་ནང་
 གསེས་ཀྱི་སྡེ་ཆུང་མང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱིས་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ། ཆོང་ལས་སེམས་ཁམས་རིག་པ།
 སྒྲིབ་གསོ་སེམས་ཁམས་རིག་པ། གསོ་རིག་སེམས་ཁམས་རིག་པ་སོགས་མང་པོ་ཡོད། ཆོང་མཆོན་
 མི་སྟུ། འཇར་མན་སེམས་ཁམས་རིག་པ་བ། ལ། ལུན་ཁྲིའ། W. Wundt (1823~1920) ཨ་མེ་
 རི་ཁའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་བ། ཇ། བ། ལུའུ་ལོ། J.B. Watson སོགས་མང་།

སེམས་ཁམས་རིག་པ་ཞེས་པའི་ཆུང་རིག་སྡེ་ཆུང་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཐུང་ཡང་། དེའི་རྒྱབ་སྐྱོངས་ནི་
 ཤིན་ཏུ་རིང་སྟེ། བྱིས་ལོ་གྲུབ་རྒྱུ་ནས་དེད་ན། གནའ་རབས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རིག་པ་དང་། ཆོས་
 ལུགས་དག་གིས་གནའ་སྡེ་ནས་འདི་ཆོའི་སྒྲིབ་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་ཉམས་ཚུང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱས་
 ཡོད། དཔེར་ན། གནའ་རབས་ལྷོ་རིག་གི་མཆོན་ཉིད་རིག་པ། ཕི་ལ་ཚོ། Plato ཨ་རིས་ཚོ་ཐལ།

Aristotle ལྷག་པར་དུ་འཇམ་སྒྲིང་ཤར་ཕྱོགས་ཨེ་ཤིའི་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་པའི་
སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ། ཤྲུག་མུ་ནེས་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་ཡར་ཕྱོན་ནས་སེམས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་
འགྱུར་དག་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་བའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་བསྟོན་དུ་མཛད་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་
ཁམས་རིག་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དང་། ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བཤད་ནས།

ད་ནི་ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དེ་དག་གཞུང་གང་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་ས་ཆེན་པོའི་ཆོས་བརྩ་ནི་ཆོར་བ་
དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་དང་རིག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་འདུན་པ་དང་མོས་པ་དང་
དྲན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་
འདོད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བརྩ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་
ཟེར་གཅིག་དུ་འདུ་ཡང་འོན་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་གཞན་པ་ནས་སེམས་པའི་བར་དུ་གཞན་ལོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། གཞི་ཕྱན་ཆོགས་ལས་
བཤད་པའི་མི་དགའ་བ་དང་། སྐལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཁུམ་པ་དང་། སྦྱ་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་དྲོད་
མི་ཟེན་པ་དང་། ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
དང་། ཅུ་གདུག་དང་། འཕྱ་སྟོན། གནམ་པ་ཉིད་དང་། མི་གནམ་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་དུ་མི་
འདུག་པ་ཉིད་དང་། འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། འཆོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཉེ་
དུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡུལ་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མི་འཆི་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དང་། བརྟན་པ་དང་ཕྱན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རིགས་སྟེམས་པ་དང་ཕྱན་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་། ལྷ་ངན་དང་། སྤྲུག་བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་པ་དང་བཅས་ཉི་
ཤུ་བཞིའོ། གོང་དུ་དྲན་ཉེར་ལས་བཤད་པའི་ཁར་ཕྱན་ཆོགས་ལས་བཤད་པའི་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་འདི་
བསྟོནས་ན་སོ་བཞི་ཡོད། འདི་ཆོ་ནི་ད་སྐབས་ང་ཆོས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཤེས་པའི་སངས་རྒྱུ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་བྱེས་པའི་སེམས་བྱུང་ངམ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་འབབ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་
དག་དུས་རབས་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་བསྐྱེགས་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན།

ཆ་བོ། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་མདོན་གསལ་དོད་པའི་ཞན་ཆ་གཅིག་རང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི། རྣམ་

བཞག་མང་པོ་ཞིག་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་མིན་པར་དགེ་སྤྲེག་གི་ཆ་ནས་བྱས་འདུག་པ་འདི་རེད།
 ལན། རང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་དགེ་
 སྤྲེག་བར་མ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུན་ནས་བཤད་ཡོད་ཅིང་། གཙུག་ཆེར་དགེ་སྤྲེག་དང་། ཉོན་
 མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲིམ་བྱེས་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་བཤད་པ་དག་
 རི་གཙུག་བོར་འཇིག་རྟེན་འདི་པན་ཚུན་འཆོ་བ་མེད་པར་ཞི་བདེ་འཆམ་མཐུན་གྱི་སྒྲིམ་བྱེས་གནས་
 ཤིང་ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ལ་རོལ་དགོས་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་དགེ་སྤྲེག་དང་ཉོན་མོངས་པ་
 ཡིན་མིན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དེ་དག་ངོ་ཤེས་དང་། འདུལ་སྦྱང་། གོང་འཕེལ་དུ་
 གཏོང་བ་སོགས་ལ་རག་ལས་པའི་དབང་གིས་རེད། ལྷག་པར་དུ་མི་ཆོའི་མཐར་ཐུག་གི་གནད་
 གོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་ལ་ཐར་བ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཤེས་དགོས་པས་དགེ་སྤྲེག་དང་
 ཉོན་མོངས་ཡིན་མིན་གཙུག་བོར་བྱས་ནས་བཤད་པ་རེད། ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་རུབ་ཕྱོགས་པས་
 གཙུག་བོ་སེམས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་འདྲ་མིན་དག་པན་དང་མི་པན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱེས་ཡོད་
 ལ། རང་པས་གཙུག་བོར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱེས་ཡོད། རུབ་ཕྱོགས་པ་ལྟར་ན་
 འདོད་ཆགས་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱུང་ནི་བདེ་བ་སྟེར་མཁན་ཡིན་པས་ཡོད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་
 སྤང་བུའི་སེམས་བྱུང་ཡིན། རང་པའི་གཞུང་ལས་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་བདེ་བ་
 སྤང་གྲང་དེ་ལ་བསྟེན་ནས་ཞེན་ཆགས་དང་། རང་འདོད་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་སྤྱི་ཚོགས་འཆམ་མཐུན་གྱི་གོགས་དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙུག་བོ་
 ཞིག་ཡིན་པས་སྤང་བུའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན། རང་པའི་གཞུང་ལས་ནི། འགྲོ་བའི་ཀུན་སྦྱིད་
 གཙུག་བོར་བྱས་ཏེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་དགེ་པན་དང་། ཉེས་སྦྱོན་རྣམས་མི་རྣམས་ལ་གོ་བརྟེན་སྤང་
 བྱས་དུག་དང་འདྲ་བའི་སེམས་བྱུང་ཞེས་དང་། ང་རྒྱལ། དུག་དོག་རྣམ་འཆོ་སོགས་ནི། རང་གཞན་
 གཉིས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་སོགས་ལ་གཞོན་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་སྤང་དགོས་
 པ་དང་། རུས་པ་ཇི་ཆུང་དུ་གཏོང་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱེས་སྟོབ་གསོ་དང་། སྤང་དང་འདྲ་
 བའི་སེམས་བྱུང་དུན་པ། ཉིང་ངེ་འཇིན། ཤེས་རབ་སོགས་ནི་རང་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་

ཁམས་བདེ་ཐང་དང་། མཐར་ཐུག་སེམས་ཁམས་ཀྱི་བདེ་ཐང་། སྤྱི་ཚྭ་གས་དང་ཁོར་ཡུག་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕན་པའི་སེམས་བྱང་ཡིན་པས་དེ་དག་ནི་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་དང་སློབ་གསོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། རྒྱབ་སྤྱོད་སེམས་ཁམས་རིག་པས་བཞག་པའི་རྩ་
བའི་དབྱེ་བ་དང་འདྲ་ས་ཡོད་ཀྱང་མི་འདྲ་ས་ཡང་ཡོད།

དེ་བཞིན་སེམས་བྱང་གི་རྣམ་འགྱུར་དག་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་གཙོ་བོར་བྱེས་པ། ཡུལ་ངེས་ལྔ་དང་།
ཀུན་འགྲོ་ལྔ། གཞན་འགྱུར་བཞི་སོགས་ཡོད་ལ། འདིར་ནང་པས་སེམས་བྱང་རྣམས་ངོ་བོའི་ཆ་
ནས་བྱེས་པ་དང་། རྒྱབ་སྤྱོད་པས་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་བྱེས་པ་གཉིས་གཤེབས་བསྐྱར་ཞིག་བྱས་ནས་
བཤད་ན། རྒྱབ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་དག་གིས་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ནི། རྩ་བའི་སེམས་
ཡུལ་ལ་འབྱུག་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་གཙོད་པའི་གོ་རིམ་ལས་བྱེས་པ། ཚཱ་བ། མངོན་རྟོགས།
དྲན་པ། རྣམ་པ་སོགས་ནི། ཚཱ་བ་འདུ་དྲན་པ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་ལ། དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
འགྱུར་རམ་འགྲུལ་སྐྱོད་ལས་བྱང་བའི་དབྱེ་བ། ཁོང་ཁྱོ། འཇིགས་སྤང་། སྐྱོ་གདུང་། ཞེན་ལྷག་བྱང་
གསོད། ཉ་ལས་པ། དག་འཁྱིད། གཞོང་བ། འགྱོད་གདུང་། ངོ་ཆ་བ་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ནང་
པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་སེམས་བྱང་དག་གི་ནང་དུ་ཅི་རིགས་པར་འདུ་སྟེ། ཁོང་ཁྱོ། འགྱོད་
གདུང་། ངོ་ཆ་བཅས་ནི་དངོས་སུ་སྤྲོས་ལ། འཇིགས་སྤང་། སྐྱོ་གདུང་། དག་འཁྱིད་བཅས་ནི་ཚཱ་
བ་བདེ་སྤྱག་གཉིས་སུ་གཏོགས་ལ། ཞེན་ལྷག་ནི་མི་མོས་པའི་ཚྭ་སྤྱོད་སེམས་སམ་ཡང་ན་ཞེ་སྤང་
གང་རུང་གི་ཁོངས་སུ་འདུ་ལ། བྱང་གསོད་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་འོ། །ནང་པའི་གཞུང་ལས་
ད་དུང་དེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་དབྱེ་བ་བྱས་ཡོད་པ་འོག་ཏུ་རྩམ་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གསལ། དེས་ན་མངོན་གསལ་གྱི་སྐྱོན་ཆ་ཞིག་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་སོགས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་
དེ་ཙམ་ཞེས་བསྟན་པའམ་ཡང་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སློང་ང་མི་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་གང་དྲན་སྤྲོས་པ་
ཞིག་ཏུ་མཐོང་།

དེ་ཡང་ནང་ཚོས་ལས་བྱང་བའི་སེམས་སེམས་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱས་ནི། དྲེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་
བ་དག་ནི་འདི་ལྟར་འདོད་དེ། ས་མང་པོ་པ་བཅུ་དང་། དགོ་བའི་ས་པ་བཅུ་དང་། ཉོན་མོངས་
པའི་ས་པ་བཅུ་དང་། མི་དགོ་བའི་ས་པ་གཉིས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྒྱང་དུ་འེ་ས་པ་བཅུ་དང་།

མ་ངེས་པ་བརྒྱད་དང་། གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་ཙམ་དང་། ཙམ་ཉོན་གྱི་ལྷ་བ་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ།
 ཆོས་མངོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་བ་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། བརྗེད་
 ངས་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པར་
 མོས་པ་ལྷ་སྟེ་བདུན་དང་། གཞི་ཕྱན་ཆོགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཉེར་བཞི་སྟེ། བདུན་ཅུ་ཙམ་བདུན་
 ཡོད་པ་ལས་སྟེ་ཆོན་ལྷ་དང་། མ་ངེས་པ་བརྒྱད་དེ་བཞི་བཅུ་ཙམ་དུག་དང་། གཞི་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་ཉི་
 རྩ་ཙམ་བཞི་སྟེ་བདུན་ཅུ་རྩ་ཡོད་དང་། ལྷག་མ་བདུན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ཤེས་
 རབ་དང་། བྱི་མ་བཞི་རིམ་པ་ལྟར་དུན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མོས་པ་
 རྣམས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་དགེ་བ་ཁོ་ན་གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་ཁོ་ན་ལྷ་བ་དང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་
 པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ན་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། དུན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་དང་མོས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་བརྗེད་ངས་དང་རྣམ་གཡེང་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལོག་པར་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་འདོད་ལ།
 འདི་ལ་མངོན་པ་མཆིམས་ཆེན་ལས་གཞི་ཕྱན་ཆོགས་ལས་འབྱུང་བའི་མི་དགའ་བ་དང་སེམས་
 བྱམ་པ་དང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་མྱ་ངན་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་
 པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོར་བ་དང་ལེ་ལོ་དང་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཁོང་སྟོ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 བཏགས་པར་བཤད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་དག་ཀྱང་ཙམ་བའི་
 དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཞིབ་པར་བྱེ་ན། ཆོར་བ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་ཡིད་ཉི་བར་རྒྱ་བའི་ཆོར་བ་
 བཅོ་བརྒྱད། འདུ་ཤེས་ལ་དུག་ འདུ་བྱེད་ལ་དུག་སོགས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་
 ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་ལ། ལྷོ་རྒྱུད་གནས་བརྟན་པའི་ལྷགས་ལ་སེམས་བྱུང་བརྒྱད་ཅུ་
 ཅམ་གསུང་རྒྱ་འདུག་ཀྱང་དེ་དག་པལ་ཆེར་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་མཐུས་མངོན་པ་
 གོང་མ་ལས་བཤད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་དག་པལ་ཆེར་འདི་དག་གི་ཁོངས་སུ་
 མ་འདུས་པ་མེད་པས་དེ་དག་འདྲན་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་ལ། གསང་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་
 པའི་ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་ཅུ་སོགས་ཀྱང་སྐབས་ཞིག་འདིར་འདྲན་པའི་སྟོན་པ་དོར་བ་བྱས་སོ། །

དེས་ན་སེམས་བྱུང་དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་མ་འདྲས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རམ་སེམས་བྱུང་
 ཞིག་ཁྱོད་ལ་ཡང་གཞག་རྒྱ་ཡོད་དགེ། རྒྱ་མཚན། ཨ་མེ་རི་ཁའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་དང་ངོ་
 གཞོང་རྣམ་འགྱུར་སྐོར་གྱི་རབ་འབྱམས་པ། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཕུལ་
 བྱུང་གི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་བརྒྱ་ཡི་ཡ་གྲུལ། (保罗·艾克曼) Paul Ekman, 1934年2
 月15日 — ཁོང་གིས་1972 ལོར་རྩ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རམ་བསམ་ཚུལ་དག་སྟོན་དུ་
 བྱས་པ་ནི། ཁྱོ་བ། ཞེན་ལོག་འཇིགས་སྐྱེག་དགའ་སྟོ། སྤྱག་བཟུལ། ཉ་ལས་པ་བཅས་དུག་ཡོད་ལ།
 anger, disgust, fear, happiness, sadness, and surprise. 愤怒 厌恶 恐惧 快
 乐 悲伤 惊讶 རྗེས་མ་1990 ལོར་རྩ་བ་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་པ་དུག་པོ་དེ་ཡི་སྟེང་དུ་
 བསྐྱར་པའི། ངོ་གཞོང་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་འགྱུར་
 བ། སྟོ་སེམས་འཁོལ་བ། བྱུང་གསོད། ཡིད་ཆོམས་པ། འུ་ཐུག་པ། སྟོ་སེམས་འཁོལ་བའམ་སེམས་ཀྱི་
 ངར་ཤུགས་ལངས་བ། འགྱོད་པ། ལས་གྲུབ་སེམས། སེམས་གསོ་བ། སྟོ་ལ་བབ་པ། དབང་ལཱའི་སྟོ་
 སེམས། ངོ་ཆ་བ་སོགས་ཡོད་ལ། Amusement Contempt, Contentment,
 Embarrassment, Excitement, Guilt, Pride in achievement, Relief,
 Satisfaction, Sensory pleasure, and Shame. • 愉悦 轻蔑 满足 窘迫 兴
 奋 内疚 成就感 安慰 满意 感官愉悦 羞愧. དེ་དག་མདོར་བསྡུས་ན། ཁོང་སྟོ།
 འཇིགས་སྐྱེང་། སྟོ་གདུང་། ཞེན་ལོག་ བྱུང་གསོད། ཉ་ལས་པ། དགའ་སྐྱིད། གཞོང་བ། འགྱོད་
 གདུང་། ངོ་ཆ་བ་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་མིན་པའི་ཨ་མེ་རི་ཁའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་ཆེན་པོ། བལྲ་ཐ་
 ཆེག་(Plutchik) རྣམ་བཤད་པའི་རྩ་བའི་སེམས་ཁམས་སྟོན་དུ་བྱས་པ། སྤྱག་བཟུལ། འཇིགས་
 སྐྱེག་བཅན་འཕྲོག་དང་ལེན། རབ་དུ་དགའ་བ། རབ་དུ་སྟོ་བ། གཟབ་སེམས། འཁོན་འཇིན་བཅས་
 རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་བྱས་ཡོད། 悲痛、恐惧、惊奇、接受、狂喜、狂怒、警
 惕、憎恨 ཡང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེ་བ། དེ་ཡང་སེམས་ཁམས་སམ་
 སེམས་ཀྱི་གོ་རིམ། ངར་སེམས་སམ་ཆེས་དུག་པའི་སེམས་ཆོར། སྟོ་བུར་དུག་སེམས། རྣམ་པ་གསུམ་
 ཀྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་བ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་དང་ཡུན་རིང་སྤང་གི་སྟོ་ནས་བྱུང་

བར་ཕྱེས་པ་རེད། དེ་ཡང་སེམས་ཁམས་ནི། སེམས་ཁམས་གང་ཞིག སྤྲོ་བ། གཉོམ་ཆུང་བ། ཞི་བ།
 རྒྱུན་ཡུན་རིང་བ་ཞིག་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། དཔེར་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཀ་ཡག་པོའི་བྱ་བ་ཞིག་
 འགྲུབ་སྐབས་དགའ་སྟོང་ཆོམས་པའི་སེམས་དེ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་མི་
 འདོད་པ་ཞིག་ཐོག་དུ་བབས་སྐབས་སེམས་སྟོབ་དང་ཡི་ཆད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཁམས་ཡུན་རིང་
 དུ་གནས་པ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། སེམས་ཁམས་དེས་དུས་རྒྱུན་དུ་ང་རང་ཚོའི་འཚོ་བ་ལ་ཤུགས་
 རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཀྱིན་ཡོད། གཉིས་པ་ངར་སེམས་སམ་སྟོབ་སེམས་ནི། སེམས་ཁམས་གང་
 ཞིག་དྲག་དུ་ཐོན་པ་དང་དུས་ཡུན་སྤང་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད།
 དཔེར་ན་ང་ཚོའི་དུས་རྒྱུན་འཚོ་བའི་ནང་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་། རབ་དུ་ཁྱོ་བ། རབ་དུ་སྟོབ་
 སོགས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར། འདི་དང་གོང་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི།
 ཤུགས་ཆེ་ཆུང་དང་དུས་ཡུན་རིང་སྤང་གི་སྒོ་ནས་ཕྱེས་པ་རེད། གསུམ་པ་སྟོབ་ཀྱི་སེམས་ནི།
 སེམས་ཁམས་གང་ཞིག་ཉེན་ཁ་དང་། གནས་ཚུལ་ཇ་དྲག་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་སེམས་
 ཁམས། སྟོབ་དུ་བྱུང་བ། ཤུགས་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་རེད། དཔེར་ན་ས་འགྲུལ་བྱུང་བ།
 བྱིས་ལ་མེ་ཤོར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་སྟོབ་ཀྱི་འཇིགས་སྐྱག་དང་། ཐེལ་ཚུབ། ཉེན་
 ཐོན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ན་འདི་གསུམ་ནི་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་དང་། རྒྱུན་རིང་
 སྤང་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན། ཡང་སེམས་ཁམས་དང་། གཤིས་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་བཞག་ན། སེམས་
 ཁམས་ནི་ཉེན་གཅིག་གི་དུས་ཡུན་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུན་བརྟན། གཤིས་རྒྱུད་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་རིང་དུ་
 གནས་ཤིང་སྐབས་འགར་ཆོག་གང་པོར་འགྱུར་བ་མེད་པ་བཤད་ཡོད།
 དེང་རབས་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཞིབ་ཕྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེས་ན་མང་དུ་
 ཡོད་ཀྱང་རྩ་བའི་ཆ་ནས་འདི་དག་གི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་ལ། ཞིབ་ཕྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་
 འདོད་ན། གོང་བཤད་ཨ་མེ་རི་གའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་བ་ Paul Ekman, ཐོལ་ཞིག་མན་
 གྱིས་བྲིས་པའི་ནང་དུ་གསལ། དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་མང་ཆེ་ཤོས་སེམས་བྱུང་ཚར་
 བ་དང་། དེ་མིན་རྣམས་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྣམས་གཞན་དག་ཅི་རིགས་པའི་ནང་དུ་
 འདུས་པར་འགྱུར། སེམས་ཁམས་སོགས་ནི་སེམས་དེ་ཡི་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་དང་རྒྱུན་ཡུན་རིང་སྤང་

གི་དབང་གིས་བཞག་པ་རེད། དཔེར་ན་ང་རང་ཚོའི་འདོད་ཉོན་རྣམས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་སྒྲིལ་དགུ་
 བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་མངོན་གྱིར། ས་བོན། བག་ཉལ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་དང་གཅིག་
 པ་རེད། དེས་ན་དེང་རབས་སེམས་ཁམས་རིག་པ་ལ་ནང་ཆོས་ཀྱི་བཤད་པ་ལས་ལྷག་པའི་
 དམིགས་བསལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གསར་པ་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། རྟོགས་
 མང་པོའི་ཐད་ནས་ད་དུང་ནང་ཆོས་ལས་བཤད་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་
 ལས་རྗེས་ལྷན་ལ་ཐེབས་ཡོད།

དེ་བཞིན། རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་མེན་པ་དགེ་སྤྱི་གི་ཆ་ནས་བྱས་འདུག་ཅེས་
 བརྗོད་པ་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ་སྟེ། འདུན་པ། མོས་པ། དུན་པ། ཉིང་འཛིན།
 ཤེས་རབ་སྟེ་ཡུལ་ངེས་ལྔ་དང་། ཚཱ་བ། འདུ་ཤེས། སེམས་པ། ཡིད་བྱེད། རེག་པ་སྟེ་ཀུན་འགོ་ལྔ།
 གཉིད་དང་། འགྱོད་པ། ཉོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ། བཅས་གཞན་འགྱུར་བཞི་པོ་འདི་དག་དང་།
 གཞི་ཕྱན་ཆོགས་ལས་བཤད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཉེར་བཞི་བཤད་པ་དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་
 མ་འདུས་པའི་ངོ་བོའི་རྣམ་གཞག་ཞིག་གྲོད་ལ་བཞག་སྐྱེ་ཡོད་ན་ཞོག་དང་།

ཆ་བོ། འཛིན་སྟངས་དང་རིགས་རྒྱན་གཅིག་ཉིད་ལ། ཤེས་རབ་དང་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ།
 བརྩོན་འགྱུས་དང་ལེ་ལོ། དད་པ་དང་ལྷག་ལྟ། བྱམས་བརྩེ་དང་ཞེན་ཆགས། ངེས་འབྱུང་དང་ཞེ་
 སྤང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད།

ལན། དེ་བཞིན་རིགས་རྒྱན་དང་འཛིན་སྟངས་གཅིག་པའི་གྲས་ལ། དད་པ་དང་ལྷག་ལྟ་གཉིས་
 བཞག་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་དང་འཛིན་སྟངས་གཉིས་ཀ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་རེད། དད་པ་ནི་སྒོ་
 དེ་ཡུལ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའམ་ཡིད་དང་བ་ཡིན་ལ། ལྷག་ལྟ་ནི་སྒོ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་བྱིན་ཅི་ལྷག་ཏུ་
 འུགས་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས། དེ་བཞིན་ཞེ་སྤང་དང་ངེས་འབྱུང་གཉིས་རིགས་རྒྱན་
 གཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་དང་དུ་མི་ལེན་ཞིང་བྱིར་འབྱུང་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་
 བཤད་ན་མ་གཏོགས་དེ་གཉིས་རིགས་རྒྱན་གཅིག་ཐབས་མེད་ལ། དེ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་ནི།
 སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། བྱིར་འབྱུང་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མེན་པ་
 ཞིག་དང་བཅས་ཏེ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བར་འགྱུར་ལ། ངེས་འབྱུང་ནི་ཡུལ་དེ་མི་འདོད་ཞིང་

དུལ་དེ་དང་བུལ་བར་འདྲོད་པའི་སྒོ་ཡིན་ལ། ཞེ་སྤང་ནི། སྤང་བའི་དུལ་མནར་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ཡི་
 རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་དུལ་ནི་དགོ་བ་ཡིན་ལ།
 ལེ་ལོའི་དུལ་ནི་མི་དགོ་བ་དང་། ལུང་མ་བརྟན་ཡིན་པས་འཛིན་སྤངས་གཅིག་ཐབས་མེད་དོ། །
 ཚ་བོ། རྣམ་བཞག་དེ་དག་དགོ་སྒྲུབ་སྒྲིག་སྤང་གི་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་ཚོ་ལ་རིན་ཐང་ཆེ་བ་
 ཅམ་མ་གཏོགས། སེམས་ཁམས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ཅམ་པན་མི་
 ཐོགས།
 ལན། དེ་དག་དགོ་སྒྲུབ་སྒྲིག་སྤང་བྱེད་པ་དག་ལ་མཐོ་བ་ལས། དེང་རབས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་
 རིགས་པ་དག་ལ་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་མེད་ཟེར་བ་དེ་ཡང་རང་འདྲོད་ཀྱི་སྤྲད་ཆའམ་རྒྱས་མེད་ཀྱི་
 རྒྱས་གཏམ་སྟེ། དེང་རབས་སེམས་ཁམས་རིག་པས་ཞིབ་འཇུག་གི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི་
 སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གང་ཞིག་གིས་པན་དང་གང་ཞིག་གིས་མི་པན། འཇིགས་སྒྲག་སོགས་ངེ་
 ལྟར་སེལ་ཐབས། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་རིགས་ངེ་ལྟར་གསོ་ཐབས་དང་འགོག་ཐབས་སོགས་
 ཡིན་ལ། ནང་ཆོས་ལས་བཤད་པ་ཡང་དེ་ལས་མ་འདས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགོ་བའི་སེམས་བྱུང་ཏིང་
 དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་སྐབས་གསོ་
 དཀའ་བའི་ནད་རིགས། རྟིང་ཆབ་གསར་བཟོ་མི་བྱུང་བ་དང་། བྲག་གི་འཁོར་སྐྱོད། སྤ་བའི་
 འཁོར་སྐྱོད། འཇུ་བྱེད་མ་ལག་ནད་འགོག་རྒྱས་བྱུགས། ལུས་རྒྱུ་ཉམས་པ་སོགས་ལུས་ཁམས་མི་
 སྟོམས་པའི་སྐྱོར་ལ་ལྷུང་ལས་ལྷག་པའི་འགྱུར་ལྷོག་ཡག་པོ་ཐེབས་བྱུངས་པ་དང་། གྲུང་ཁམས་ཀྱི་
 རྒྱས་པ་ལ་པན་རྩལ་དག་མང་དུ་འཕེལ་ནས་ལྷུངས་སྒྲག་དང་སེམས་འཆབ་སོགས་ཞི་སྟོང་དུ་
 གཏོང་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡི་དབང་གིས་གཟུགས་པོའི་བདེ་ཐང་དང་། མཛོས་ཆོས། ཆོང་ཤེས་དང་།
 འཛེལ་ཤེས་སོགས་དང་། མི་མངོན་པའི་སྟོབས་བྱུགས་དག་སྟོ་བྱེ་བ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རེད། དེ་
 བཞིན། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། འདྲོད་རྩམས་མེད་པའི་སེམས་བྱུང་དག་གསོ་སྟོང་
 བྱས་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་མི་བྱེད་པ། འདྲོད་ལོག་མི་བྱེད་པ། ཆང་མི་འཐུང་བ། ཐ་མག་དང་། དུག་
 རྩལ་མི་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོ་རིང་ནད་མེད་སོགས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་
 གྲགས་ཡིན་ཞིང་རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྩ་བའི་བདེ་ཐང་ཡང་དེ་དག་ལ་རག་ལས་པས་པན་

ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་པའི་མི་ཤེས་ཤེས་ཁུལ་དེ་མ་བྱེད་རོགས། །
 ཚ་བོ། གང་ལྟར་ཆོན་རིག་པ་ནི་སེམས་ཁམས་ཞིབ་འཇུག་ལ་གོམ་པ་སློམ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 ལན། འདི་ཡང་བདེན་དཀའ་ཉྟེ། སེམས་ཁམས་ཆོན་རིག་གིས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་སེམས་
 ཁམས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་མི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་སོང་བེན་པ་དང་སེམས་ཁམས་ཆོན་རིག་པ་དང་།
 དབང་ཅའི་ཆོན་རིག་པ་དང་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སློ་ནས་ཞིབ་འཇུག་གི་ཆོད་མཐོན་པོར་སོང་ཡོད་
 པས་གོམ་པ་སློམ་མ་ཐག་པ་ག་ལ་ཡིན། ཚ་བོ། སངས་རྒྱས་ཆོས་རིག་ནི་སེམས་ཁམས་ཞིབ་འཇུག་
 གི་གཞུང་ལུགས་དང་། ཆོས་ལུགས་ཉམས་བཞེས་ནི་སེམས་ཉིད་འདུལ་སྦྱང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 ལྟ་ཡིན་པས་དེའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་གཞུང་ལ་ལེགས་བཤད་དང་། སློབ་སྦྱང་བྱེད་དགོས་
 ས་གང་འཆོམ་རེ་ཡོད་པར་སྒྲིམ་ན་དེ་ནི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཆོའི་རྣ་ལ་འགྲོ་བའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། །
 ལན། བཀའ་སློབ་གནང་བ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། འདི་ནི་པལ་ཆར་དེ་བཞིན་འདུག་ཡིན་ན་ཡང་གང་
 མཆོམས་རེ་ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་ལ་བལྟས་ན་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་རིག་གཞུང་དང་། སེམས་ཉིད་
 འདུལ་སྦྱང་གི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམས་ལས་མང་ཆེ་ཤོས་ཞིག་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་འདུག་ དེ་
 ལྟར་ནི་མི་དགོས་པ་མང་པོ་དེ་ཆོ་གང་རེད། རེ་རེ་བཞིན་གསུངས་པའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་མིན་སྐབ་
 བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་མང་པོ་དེ་ཆོ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཆོའི་རྣ་བར་འགྲོ་བའི་སྐད་ཞིག་ཏུ་
 འགྱུར་དཀའ། ལྷག་པར་དེང་སྐབས་རྒྱབ་སྟོགས་པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་མི་
 དགོས་པའི་བྱུང་བ་ཡང་མེད། །

ཚ་བོ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་གཞི་ཀུན་རྫོབ་སྤང་བའི་རྣམ་
 བཞག་ལ་དབྱད་བེན་ཅིང་། དབྱད་པའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་བཀའ་གསུང་ལས།
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ལ་དབྱེ་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཆོན་རིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་
 གྲུབ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བཅས་སྡེ་ཆོན་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད། ཅེས་པེབས་པ་ལྟར་ན་
 གོང་བཤད་དེ་དག་ནི་སྡེ་ཆོན་དང་པོ་ཉྟེ། ཆོས་རིག་དང་ཆོན་རིག་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཞིབ་
 འཇུག་བྱ་ལུ་དུ་འཇོག་དགོས་པར་འདུག་པས་རྒྱབ་དར་མཆོན་ཉིད་རིག་པ་དང་། ཕྱིས་དར་
 ཆོན་རིག་གི་རིག་ཆོན་སོ་སོའི་ཞིབ་འཇུག་གི་སློམ་ཆོག་སྤྲོ་ཆོགས་དང་འབྲིག་མེན་གྱི་ཆ་ནས་གཙོ་

བོར་དབྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་དེང་སང་བོད་ནང་དུ་ཆོས་རིག་དང་ཚན་རིག་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་མ་
 རེངས་ཅོམ་གྱི་མཁས་པ་ནི། ལམས་སླ་རུང་མཁན་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་སློ་གྲོས་མཆོག་དང་། ཨ་མདོ་
 ཆེ་བ་སྤུལ་སྤྱོད་བཟླ་འཛིན་གྱི་མཆོ། དབུས་འབྲི་གྲང་མཁས་དབང་དཀོན་མཆོག་གྱི་མཆོ་གསུམ་
 ལས་གཞན་སུ་ཡང་མངལ་གྱི་མི་འདུག་ཅིང་། མཆོག་སྤུལ་བཟླ་གྱི་ལགས་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་ཉི་
 ཆར་ལག་སོན་མ་བྱུང་བས། མཁས་དབང་གཞན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ཚུལ་ཁ་ཅིག་དབྱུང་
 གཞིར་བབྱུང་སྟེ་འོར་འཁྲུལ་གྱི་རིགས་ལ་ཡོ་བསྐང་གི་ཚུལ་དུ་རུང་བའི་ཅོམ་ཞིག་ཁྲུས་པ་ཡིན། །
 ལན། འོར་འཁྲུལ་གྱི་རིགས་ལ་ཡོ་བསྐང་གི་ཚུལ་དུ་སོགས་ནི་ཀུན་སྒྲོང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་པའི་
 ཁྲུལ་རེད་འདུག་ཡིན་ན་ཡང་ཡོང་མིན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་མཆོན་ཅུས།
 ཆ་བོ། འདིའི་མན་ཆད་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་བཞག་གཙོ་ཆེ་བས་ཆོན་རིག་
 སོགས་དང་དབྱུང་བསྐྱར་བྱ་གྱི་ཆར་མེད་སྟབས། ང་ཆོའི་སྒྲོན་ཆད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚིང་
 རིགས་ཀྱི་འགྲོ་ཕྱོགས་དེ་རང་གི་ཐོག་ནས་དབྱུང་བ་བྱ་གྱི་ལས་མ་འདས་སོ་ཞེས་གསལ་བཤད་
 དང་འབྲེལ། སྐབས་སུ་བབ་པ་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
 རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཡོངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་བབ་སོ་དང་། རང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་
 སློ་སོག་གམ་གཞུང་ཤིང་ལྟ་བུ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདི་ཡིན་ལ། གལ་སྲིད་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་སྐར་འདིར་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁུངས་སྦྱེལ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་
 ཐུབ་པ་ཡིན་ཆོ། སྤར་བཤད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁ་ཅིག་ལ་འོར་འཁྲུལ་འགའ་རེ་ཡོད་ན་
 ཡང་གནད་འགག་དེ་ཅོམ་མེད་མོད། དད་པ་དང་དག་སྦྱང་གི་སྦྱང་མ་ཁྲུགས་པའི་གཟུ་བོའི་སྒྲོས་
 བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ན། རྣམ་བཞག་འདི་དག་ལ་ཡང་སློ་ཅེ་གཏད་ས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་བཟོ་
 མི་འདུག།

ལན། འདི་མན་ཆད་ཀྱི་བཤད་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་
 བཤད་ཀྱང་། འདི་མན་ཆད་ནི་འཛིན་རྟེན་བདེན་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ། ང་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་མེད་སོགས་
 རང་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་། སྤྱིར་མཆོན་ཉིད་རིག་པ་དག་གི་དཀའ་གནད་དེ་དག་
 བཤད་འདུག་པས་ཆོས་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཆ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་རིན་ཐང་མེད་

པའི་སྐད་ཆ་ཆ་ལེ་ཆ་ལེ་ཞིག་ཡིན། རང་པའི་བྱུང་མཐའ་བཞི་ཆར་གྱི་སྒྲ་སྟོན་གམ་གཞུང་གིང་ལྟ་
 བུ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ཡང་ཏ་ཅང་ཅིང་བའི་ཚིག་ཅིག་
 ཟེ། ཟེར་སྟངས་ལ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་ཡང་དོན་དམ་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྤར་བཤད་པའི་ཀྱན་རྩོམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལས་འབྲས་
 དང་སྐྱེ་བ་ལྷ་ཕྱི་སྟོགས་ནི་རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པའི་གཞུང་གིང་ངམ་སྒྲ་སྟོན་མ་ཡིན་
 པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཤད་འདུག།

ཆ་བོ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་མིང་ཅམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་པ་སྐྱེ་ལ་མ་བཤོས་ཐུན་མོང་དུ་
 ཡོད་ཀྱང་དོན་མཚུབ་མོ་འཇུགས་ས་འདིའོ་ཞེས་པའི་རྩོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ཤིག་རྒྱ་བོད་གང་
 དུའང་བྱུང་སྟེང་མེད།

ལན། འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་པ་སྐྱེ་ཡི་ལྷགས་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངར་འཛིན་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་བྱུང་པར་གསུམ་ལྷན་ནམ། ཡང་ན་དེ་ཉིད་བྱུང་གཞིར་བྱས་པའི་
 ཕྱི་རོལ་ཐུ་སྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་དུ་བཏགས་པའི་བདག་བྱུང་པར་གསུམ་ལྷན་གང་ཡིན་
 ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་དེ་ལས་གཞན་དུ་དེ་དག་གིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་སྤར་གསུམ་
 གཉིས་དེ་ཡོངས་ཀྱིས་འདོད་པས་རང་པ་སྐྱེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུབ་མོ་འཇུག་ས་འདིའོ་ཞེས་པ་
 ཞིག་མ་རྟོག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ཡང་ཁོ་རང་ཡོད་སྟོན་འདྲ་ཡིན་རྒྱ་རེད། གང་ཟག་དེའི་གདགས་
 གཞི་ལ། མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱེ་བྱུང་ཞིག་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡང་མེད། ཡོད་མེད་བཤད་རྒྱ་དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་རེད་མ་
 གཏོགས་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཡི་གདགས་གཞི་དེ་མ་རེད། དབེར་ན་ཐག་ཁྲ་སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་བའི་ཆོ་ཐག་
 པ་དེ་ཡི་སྒྲ་གཉིས་དང་དཀྱིལ་ག་རེ་སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་ཡང་བྱུང་པར་མེད། གང་ལྟར་ཡང་ཐག་པ་དེ་
 ཡི་སྟོང་དུ་སྐྱུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་པ་ཏ་གོ་ན་དེས་ཆོག་ དེ་ཡིས་སྐྱུལ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ལྷན་ཅིང་དེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་འཛིགས་སྒྲག་སྟོགས་ཉིས་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་རེད། དེ་བཞིན་ངར་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྷ་ཆར་
 རམ་ཡང་ན་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་གང་གི་སྟོང་དུ་བཞག་ཀྱང་འདྲ། དེ་དག་གི་སྟོང་དུ་ངར་འཛིན་ལྷན་

སྒྲིམ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བདག་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་དེ་འདྲ་བ་མེད་པ་ཏུ་གོ་བས་ཚོག་དེས་ན་བདག་
 དེ་འདྲ་དེ་མེད་པ་ཏུ་གོ་བ་ནི་ནང་པ་སྦྱི་ལ་མ་བགོས་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་རྩོད་མེད་ཡོངས་
 གྲགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཡིན། སྦྱིར་གདགས་གཞི་ཐུན་མོང་བ་མེད་པ་དེ་ཡང་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ལ་གདགས་གཞི་
 གཏན་ཁེལ་ཞིག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རེད། དཔེར་ན་བཀྲ་ཤིས་ཟེར་བའི་མི་ཞིག་ལ། མི་
 གཞན་ཞིག་གིས་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་འབོད་པའི་ཚོ། དེའི་སྐབས་སུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྗང་བཀྲ་
 ཤིས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་ལ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མགོ་ཟེར་བའི་སྐབས་སུ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མགོ་ལས་གཞན་
 དུ་གྱུར་པའི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་རྣམས་གདགས་གཞི་རུ་འགྱུར་ལ། མགོ་ནི་དེའི་ང་ཡི་བ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ལུས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ལུས་པོ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་
 མིང་གཞི་དག་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། ལུས་ནི་བདག་གི་ཉིད་དང་། བཀྲ་
 ཤིས་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་སེམས་ནི་བདག་གི་བར་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་རིགས་འགྲེས་
 པས་ཤིས་རྣམས། །

ཚ་བོ། རྒྱ་གར་ལ་མཚོན་ན། བདག་ཕུང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་
 མཁན། ཕུང་པོ་བདག་དུ་འདོད་མཁན། དེ་ལ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྗང་བདག་དུ་འདོད་མཁན།
 སེམས་གཅིག་ཕུ་བདག་དུ་འདོད་མཁན། དེ་ལ་ཡང་ཡིད་ཤིས་བདག་དུ་འདོད་མཁན། ཀུན་གཞི་
 བདག་དུ་འདོད་མཁན། གཞན་ཡང་བདག་རྟག་པར་འདོད་མཁན་སོགས་ཐུབ་མཐའ་བྱུ་ཞིག་
 ཐུང་ཡོད་ལ། དེ་ཀུན་གྱང་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་ལྷག་གོ་ཟེར་མཁན་ཤ་སྟག་
 ཡིན།

ལན། འདི་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེས་མ་འཇུག་པ་མེད། འདི་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་གི་ལྷགས་སྒོལ་
 དེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བཤད་དགོས་ན། ཁྱོད་རང་གིས་ཚད་མར་འདོད་པའི་དབང་རྩེ་ཚན་
 རིག་པ་དག་གིས་ཀྱང་ལྷད་པ་དེ་སེམས་གནས་པའི་གཞི་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་གྱང་། ལྷད་པའི་ཆ་
 ཤས་གང་ལ་གནས་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་དེ། ཁ་ཤས་ཤིག་གིས། Cerebellum ཡིན་པར་
 འདོད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་Reticular formation ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་

ཤས་ཞིག་གིས་ Hippocampus ཡིན་པར་འདོད་པ་སོགས་འདོད་པ་མི་འདྲ་བར་བཤད་པས་
 སོ། །དེས་ན་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་དག་གི་ངར་འཛིན་སྟན་སྒྲིམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལྟ་བུའི་བདག་
 རྣམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། རྒྱན་དང་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཅུ་གྱུར་པའི་
 བདག་ནི་ཡོད་པར་འདོད་པ་མ་ཟད། གདགས་གཞི་ཡང་བྱེ་སྤྱོད་ནང་ཚན་མང་བཀྱར་བ་འགའ་
 ཞིག་གིས་སྤང་པོ་ཚོགས་པ་བདག་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྣ་བ་དང་། མདོ་སྤེལ་
 གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་གང་ཟག་དུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་པས་ཀྱན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་དུ་འཛིན། དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པས་ཡིད་ཤེས་གང་ཟག་དུ་འཛིན། དབྱ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བས་ནི་སྤང་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་ཞིག་གང་ཟག་དུ་འཛིན།

ཆ་བོད། བོད་གངས་ཅན་པའི་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་ཚང་མ་ཁ་དབྱ་མ་སྣ་དབྱ་མ་གསུང་བཞིན་
 བཞུགས་ཡོད་ནའང་། དབྱ་མའི་ལྷགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ངོས་འཛིན་བྱ་ཚུལ་ནི་ཡོད་
 ཚད་ཁ་ཁ་སོ་སོ་རེད།

ལན། འདི་དག་གྱང་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་སྤྱི་འགྱུར་རྟིང་མ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཆ་མཚོན་ན།
 མཁས་གྲུབ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཕེབས་གྱང་། དེ་དག་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི་
 གཅིག་པ་རེད། ཆ་ཤས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡོད་པ་རེ་བྱང་མཆིས་སྤྱི་
 རྣམ་ཅུ་བའི་ཆ་ནས་གཅིག་པ་རེད། དེ་བཞིན་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་
 མཚུངས་པ་ཡོད། དེས་ན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་ཚང་མས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྒྲུངས་ཁ་ཁ་སོ་སོ་རེད་ཟེར་བ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བའི་སྐད་ཆ་རེད།

ཆ་བོད། དེ་ཡང་འདོད་ཚུལ་ཅུང་ཚགས་ཁག་བཞག་ནས་གནད་འགག་ཆེ་ས་ནས་སྤྱིང་ན། བོད་སྤྱི་
 རབས་པ་དང་བྱེ་རབས་པའི་འདོད་པ་གཉིས་ལས། ཐང་སག་པའི་རྗེས་འབྲང་བོད་སྤྱི་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི། ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ངའམ་བདག་དེ་མ་བརྟགས་འབྲུལ་ངོའི་སྤྱང་བ་འབའ་
 ཞིག་ལས། རིགས་པས་བརྟགས་ན་འདི་ཞེས་ངོས་བཟུང་མེད་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་
 གོན་ཡིན། ངའོ་བདག་གོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གོན་ཡིན། ང་དང་
 བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་འབྲུལ་སྤྱང་ཅན་ལས་དོན་ལ་མེད་དོ་སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་བསྒྲོམ་པའི་དོན་ཡིན། ང་བདག་གི་འཛིན་པ་ཅད་ནས་རྒྱན་ཆད་པ་དེ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར། ཨ་མདོ་དགོ་
 འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས། དབུ་མའི་ལྷགས་ལ་ཁས་ལེན་མེད་ཅེས་སྒྲུས་ནས་བཟུང་ན་
 འགྲིག། །ཅེས་གསུངས་འདུག་པ་ལྟར་བོད་ལྗམ་འདི་དག་གིས་གལ་དང་འགག་ལ་ཐུག་དུས་
 རིགས་པ་དེ་ཙམ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཟུ་ཚུགས་ལྟ་བུ་ཞིག་གནང་ནས་བཞུགས་སློལ་ཡོད་པ་ཡིན་
 འདུག།

ལན། མཁས་དབང་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གལ་སྲིད་དེ་འདྲ་གསུང་ཡོད་ན་དབུ་མ་རང་
 རྒྱད་པ་དབུ་མའི་གལ་ནས་ཕྱིར་ཐུང་པ་ཡིན་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དག་གིས་
 རི་ཁས་ལེན་མེད་ཅེས་མི་སྒྲུ་ཞེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདེན་པར་མེད་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་ཙམ་
 བའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་ཁས་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དགོ་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་རྒྱན་དུ་གྲགས་
 པའི་ཐུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱུ་ལས། བོད་ལྗམ་མས་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་།
 མཐའ་གཞི་སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འདོད་གསུང་ལྷགས་ལ་གཞིག་ན་བོད་ལྗམ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཁས་ལེན་གང་ཡང་མེད་པ་ཟུ་ཚུགས་གནང་ནས་བཞུགས་པ་ཞིག་དུ་
 འདོད་པར་མི་སྒྲུང་ངོ་། །ལར་བྱོད་ཀྱིས་རྟེན་པའི་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་འདི་གང་ན་
 འདུག།

ཆ་བོ། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ལྟ་བུ་གང་ལ་ཡང་སྦྱོན་འདོགས་ཁོ་ན་བྱེད་ཅིང་།
 གཞན་པས་ཚུར་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོན་དུས་སྦྱོན་སྤོང་གཅིག་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བྱུང་
 མཐའ་མེད་ཅེས་གཞུང་ཐབས་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཉ་ཅང་ཐབས་རྒྱུ་གི་ལས་ཀ་རེད། ཅེས་བཀའ་
 བཏོན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གནང་ཡོད། གལ་སྲིད་རིགས་པའི་འགྲོ་སྤངས་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་
 ཡིན་ཆོ། གང་ཟག་བདག་མེད་ངོས་འཛིན་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱ་སློལ་གལ་ཡོད། བདག་དང་གང་ཟག་
 ཡོད་མེད་བརྟག་དབྱེད་གཏོང་དུས་རྟེན་རྒྱ་མེད་ཆོ་ཡང་ན་གཏན་ནས་མེད་པའི་རྟགས་དང་།
 ཡང་ན་འཆོལ་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་རེད། དེ་ལྟ་མེན་ན་གཞི་གང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་
 ཡོད་པ་བཙལ་ན་ཅི་ལ་མི་རྟེན།

ལན། བོད་མ་དག་གི་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་
 མཐའ་དང་པོ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་
 ཅན་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲིམ་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་
 ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པ་མེད། རྣམ་བཟུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཡོད་མེད་
 དཔྱད་པས་མེད་པ་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྒྲུབ་དེ་དངོས་
 པོའི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་བདག་མེད་ངོས་འཛིན་བྱེད་
 སྒྲུབ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད་སྟགས་ནི་སྟགས་སྟེ་མེད་པའི་སྟོང་འཕེན་ཙམ་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེ་འདོད་ལ་
 མཐའ་བྱི་མ་གསུམ་ཡང་བཀག་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་
 ལ་བསམ་པར་སྤང་ཡང་། དེ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་གནམ་དང་ས་
 ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་ཡོད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་ལ། བདག་
 མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་རིགས་ངོ་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ལ་གཞི་ནས་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་
 རིགས་ངོ་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན། དེས་ན་མགོན་པོ་ལྷ་ས། རིན་ཆེན་ཕྱིང་
 བ་ལས། བསོད་ནམས་མེན་པ་དང་པོ་སྒྲོག་བར་དུ་བདག་ནི་སྒྲོག་པ་དང་། །ཐ་མ་ལྟ་ཞིག་ཀྱན་
 སྒྲོག་པ། །གང་གི་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དབུ་མའི་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱན་ཤེས་
 རགས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མི་གོ་བཞིན། ད་དུང་བོད་མེད་རབས་པའི་གཅིག་གཅིག་དང་བྱི་
 རབས་པའི་གཉིས་གཉིས་སྟགས་རྒྱས་ཡོད་ཁུལ་གྱི་བཤད་པ་འདི་ཆོ་ནི་ཡི་ཐུག་པ་ཞིག་གོ།
 ཆ་བོ། ངའོ་བདག་གོ་སྟམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་འབྱུལ་བ་དང་བདག་འཛིན་ཡིན་ན། ང་མེད་བདག་
 མེད་སྟམ་པའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་ཆོད་མ་དང་བདག་མེད་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ང་དང་
 བདག་མེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་འདོད་ཟེར་ན་ང་མེད་ཟེར་མཁན་ཁྱོད་རང་སུ་ཡིན་སྟེ་དགོས་སོ། །
 ལན། འདི་ནི་དུང་དཀར་ལ་སེར་པོ་འཛིན་པའི་འཕྲིས་ནད་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཞིག་ལ་དུང་སེར་
 པོ་མེད་པ་བཤད་སྐབས། དུང་སེར་པོ་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འབུད་འདུག་རྒྱ་དེ་ཅི་རེད། ཅས་ཁ་
 མཐབ་བྱས་པ་དང་འདྲོ། འདི་སྐབས་པ་རོལ་པོའི་བསྐྱབ་རྒྱ་དེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་

ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འཕམ་ང་རང་ཚོའི་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་འདྲ་ཞིག་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་
 ཡིན་གྱི་མ་གཏོགས་ང་ཟེར་བ་ཙུ་བ་ནས་མེད་ཟེར་བ་ག་ལ་ཡིན། སྤྱིར་འདིའི་སྐབས་ང་ཡོད་མེད་
 དཔྱད་པ་དེ་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། བཤད་རྒྱ་དེ་ཡང་ང་རང་ཚོའི་འཇིག་
 རྟེན་འདིའི་དུ་མེད་པའི་དོན་དག་བཤད་པའི་སྐབས། དེ་ལ་ལན་མི་བཏབ་པ་ང་མེད་ཟེར་མཁན་
 བྱུང་སུ་ཡིན་ཞེས་ཐ་སྙད་ང་ཚོའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་ལ་ཚུར་འོང་ནས་དགག་བྱུང་བྱས་པ་ནི་
 འབེན་མེད་ས་ལ་མདའ་འཕངས་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་དེ་སྐབས་ལ་བྱུང་ལ་ལན་བཏབ་མཁན་དེ་
 སྤང་པོ་ལྗེའི་རྒྱན་ཅམ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་དེའམ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཏགས་པའི་གང་
 ཟག་དེ་རེད། གང་ཟག་ཅམ་དང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་བྱུང་པར་སྤྱེད་གོས། དེས་ན་བདག་མེད་རྟོགས་རྒྱུའི་བདག་དེ་ཡང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ཡིན་ལ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་བདག་འཛིན་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ངར་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ལ་ཟེར་གྱི་
 ཡོད་རེད། དེས་ན་འདི་རིགས་ཀྱི་ལན་ལ། མགོ་གཅིག་པ་དང་རྣམ་པར་སྤྱེ། ཁྲི་དང་བཞག་དང་
 སྤང་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རྣམ་པར་སྤྱེ་ནས་ལན་བཏབ་དགོས་པའི་རིགས་ཡིན།
 འདིར་ཡིན་གཅིག་མེན་གཉིས་བྱུང་ལ་ལན་བཏབ་མཁན་དེ་མགོ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བཤད་དགོས་ན་བྱུང་ལ་ལན་བཏབ་མཁན་དེ་བྱུང་གི་མདུན་ན་ཡོད་པའི་སྤང་པོ་ལྗེ་འདུས་པའི་
 ཚྲིགས་པ་འདི་རེད་ཅེས་ལན་བཏབ་ན་བྱུང་ལ་ཟེར་རྒྱ་ཅི་ཡོད། ལན་འདིས་བྱུང་ལ་གོ་ཚད་པ་ཨེ་
 འདུག

འདིར་ངའམ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདིའི་སྐྱོར་ཅུང་ཟད་འཆད་ན། སྤྱིར་ངའམ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་
 འདི་གང་ཟག་མི་འདྲ་བ་དག་གི་སློ་ལ་བལྟས་ནས་མི་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བཞག་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་
 ནས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཚེས་ཀྱི་
 བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་ཆེན་པོ་འཕམ་བདག་དམ་པ་གསུམ་ཡོད་
 པ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་དག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་རེད། འཇིག་རྟེན་ཞེན་ཡུལ་དེ་སྤང་པོའི་ཚྲིགས་ཅམ་གྱི་རྒྱན་གྱི་

བདག་དེ་དང་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་འཛིན་པ་དང་། རང་ཕུང་པོ་དང་ཡང་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་
 རེད། འདི་ལ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བཞག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་དེ་འདྲ་
 ཞིག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེར་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེ་ཡང་འབྱུང་བ་རེད། གཉིས་པ་ནི། བཏགས་པ་
 ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏེ། དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལྗེའི་རྒྱན་ལ་བཏགས་པའམ་རྒྱན་དེ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་
 དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། སོགས་དང་། བྱ་རྒྱུ་ཕུང་པོའི་
 རིམ་ལ་བཞགས་ཏེ། སོགས་དང་། རྒྱན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ནི་སངས་
 རྒྱས་དང་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་དག་གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེ་རེད། དེས་ན་ང་རང་
 ཚོའི་དུས་རྒྱུན་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་སྒོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ལ། ནམ་བདེན་
 འཛིན་སྤངས་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོའི་གཞི་ནས་ང་ཅམ་གྱི་ང་དེ་ཏུ་གོ་བར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་
 སྐབས་ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་སྒྲིག་པའི་དབང་གིས་རེད།
 འདིའི་རིགས་འགྲེས་ནས་ཚས་ཀྱི་བདག་ལ་ཡང་། ཡོད་པ་ཅམ་དང་བདེན་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་
 རིགས་པས་བཏགས་དབྱེད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཡོད་ལ། ང་ཚོའི་སྒོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་མི་ཐུབ། རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན། དུང་དཀར་ལ་སེར་པོ་འཛིན་
 པའི་གང་ཟག་ལ་ག་ཚད་བཤད་ཀྱང་དུང་དཀར་གོ་མི་རུས་ཏེ། ཁོ་རང་གི་འཛིན་ཏེན་ནང་དུ་
 དུང་དཀར་དེ་ལྔ་ཡོད་མ་སྒྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནམ་སྟན་གྱི་སྒྱུར་བས་མིག་ནད་དེ་སང་ན་གཞི་
 ནས་ཡུལ་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་དུང་དཀར་དེ་གོ་བར་འགྱུར་ལ། འདི་ལ་འཇམ་མགོན་སྟེ་མ་ཙཱ་ཁ་
 པས། བདེན་པ་དང་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་སོ་སོའི་སྟེ་བའི་སྒོས་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་ཐུབ་གསུངས་
 ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེས་བོད་ལྗེ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེན་པ་དང་། ཡོད་པ་གཉིས་
 མཉམ་དགག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གསེར་མེ་ལ་སྟེག་སྐབས་གསེར་སྟང་རྣམས་མེ་ཡི་
 ལྷ་ཞིང་། རྒྱལ་དུ་གསེར་དངོས་མ་ལྟག་འོང་བ་བཞིན། རིགས་པས་དགག་པའི་ཆོ་བདེན་པ་དང་
 ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་མི་བྱེ་བ་མཉམ་དགག་བྱེད་ལ། ནམ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་བུམ་པའི་སྟེང་
 དུ་ཡོད་པའི་བདེན་པའི་ཤུན་པ་དང་བྲལ་ནས། ཡོད་པ་ཅམ་དེའམ་ང་ཅམ་དེ་དངོས་སུ་མཐོང་
 བར་འགྱུར། དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་པས་དགག་བྱ་ནི་བདེན་འཛིན་དགག་བྱ་ཡིན་གྱི་

ཡོད་པ་ཙམ་དེ་དགག་བྱ་མིན་ལ་དགག་ཀྱང་མི་བྱུང་། དེས་ན། ཤར་དེ་བས། འདིར་ནི་སྤང་ཙམ་
 དགག་མིན་ཏེ། །བདེན་པར་རྟོག་པ་དགག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འདིར་ནི་སྤྱུག་བསྐལ་རྒྱུར་རྒྱུར་
 པའི། །བདེན་པ་རྟོག་པ་བསྒྲིག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། ཏི་ལོས། བྱ་སྤང་བས་མི་འཆིང་ཞེན་པས་
 འཆིང་། །ཞེན་པ་ཆོད་ཅིག་རྒྱ་རོ་པ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རེད། གསུམ་པ། གནས་ལྷགས་མཐར་
 ཐུག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན། དགག་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ན་བདག་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་། སྤྱུག་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་བཤད་པ་བཞིན། གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟོག་ཉིད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་པ་རོལ་བྱིན་
 པའི་རྟོག་ཞེས་གསུང་པ་བཞིན་བདག་བདག་མེད་གཉིས་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་
 བདག་དམ་པའི་སྐྱ་རྒྱུར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལུང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་
 པོར་སྒྲིག་སོགས་ཀྱི་ལུང་ནི་མགོན་པོ་སྐུ་ཡི་དགོངས་པ་འཆད་སྐབས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་
 ཡིན་ནོ། །

ཆ་བོ། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གཡག་པས་ཀྱང་ངའོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་དེ་ངར་འཛིན་
 ཡིན་པའི་ཞལ་བཞེས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་འཇིགས་བྲལ་ཞབས་ལ་རྩོད་པ་ཤོར་བར་གྲགས་ཏེ་ཁོང་
 ལ་ཐུགས་ཁག་མེད་དོ། །ངའོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་དེ་ངར་འཛིན་དང་། སེམས་ཅན་ལོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་དེ་
 བདག་འཛིན་ཡིན་ན། ངར་འཛིན་ཟད་པའི་འཕགས་པ་ཆོས་མི་ངོ་རང་ངོ་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་
 སོགས་ཐོག་ལྟར་ཆ་བའི་ཉེས་སྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བགྱང་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པས་
 པའི་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་སྒྱུན་སྤྱོད་ཤེས་མེད། མ་ཤེས་པ་དེའང་ཁོང་རྣམ་ཆོ་ཤེས་རྒྱ་ཆུང་བའི་
 དབང་གིས་པོ་མ་བྱས་པ་མིན་པར་གནད་ལ་ཁེལ་བའི་དབང་གིས་བྱ་ཐབས་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལན། མཁས་པ་གཡག་པས་བོ་དོང་པན་ཆེན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་འདིའི་སྤྱིང་ནས་ལན་ཤོར་
 བ་ཡིན་ན་ནི་རྗེ་འཇིགས་བྲལ་ཞབས་ཁོང་ཡང་ཆོག་སྐྱུ་འབྱ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆོག་གཙུག་པོར་
 འདོན་པ་ཞིག་ཏེ་ངར་འཛིན་ཟད་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་གལ་སྤིང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མེད་
 པའི་དབང་དུ་གཏོང་ཡང་། རང་གཞན་ལོ་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་གནས་ཆོས་རྣམས་སྐྱུ་རིས་
 འབྱེད་ཅིང་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་དང་ཤེས་རབ་དུན་པ་སོགས་ཡིན་གྱི་

ང་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་ནམ་ཚོགས་པ་གང་རྩང་ལ་བཏགས་པ་འདི་ག་ལ་ཡིན། །འདྲ་ཤེས་
 དང་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱང་ང་ཡིན་ཟེར་ན་གང་དྲན་དྲན་ཟད་དོ། །
 ཚ་བོ། དབུ་མ་ཕྱི་རབས་པ་སྟེ་རི་བོ་དགེ་ལུན་པའི་བསྟན་འཛིན་རྣམ་པས། བོད་མྱ་རབས་པའི་
 རྣམ་བཞག་ཡོད་ཚད་ཕྱིར་མི་ཐོག་པར་ཚར་བཅད་རྗེས་རང་ལྷགས་འདི་ལྟར་བཞག་ཡོད་དེ།
 སྤྱིར་ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་ཅམ་ནི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ནི་ངར་འཛིན་དང་
 སྤང་བྱ་མིན། འོན་ཀྱང་ངའོ་སྟམ་པའི་བསམ་སྟོ་ཤུགས་དྲག་པོ་དེ་འདྲ་སྤྱིས་པ་ཡིན་ན་ད་གཞི་དང་
 ངར་འཛིན་དང་སྤང་བྱར་འགྱུར་འགོ་བ་ཡིན། དཔེར་ན་རྒྱན་པོ་ཞིག་ལ་ཁྱོད་རྒྱན་མ་རེད། ཅས་
 བརྗོད་ན་ང་རྒྱན་མ་ཡིན་སྟམ་པའི་བསམ་སྟོ་ཞིག་སྤྱེ་ངས་ཤིང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་
 དེ་ཚད་མ་དང་ཡུལ་དེ་ཚད་གྲུབ་ཡིན། རྒྱན་མ་མིན་པའི་མི་ཞིག་ལ་ཁྱོད་རྒྱན་མ་རེད། ཅས་
 བརྗོད་ན་ང་རྒྱན་མ་མིན་སྟམ་པའི་བསམ་སྟོ་ཞིག་སྤྱེ་ངས་ཤིང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་
 དེ་འབྲུལ་པ་དང་ཡུལ་དེ་གཏན་མེད་ཡིན། འོ་ན་དེ་འདྲའི་ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་ཕྱ་ཕྱི་གཉིས་པོར་
 འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་ཕྱ་མ་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་ཕྱི་མ་དེ་
 དམ་ཉིག་ཉིག་ཅིག་དང་། དེའི་ཡུལ་གྱི་ང་དེའང་འབྲང་ཐང་ཐང་ཞིག་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་
 དེ་མི་པལ་པ་ཚོས་ངོས་ཟེན་དཀའ་ཡང་ཁ་ནང་ལ་བསྐྱར་ན་ཉམས་སྦྱང་གི་ཐོག་ནས་གོ་རྒྱ་ཞིག་
 ཡོད། མདོར་ན་ངར་འཛིན་སྟན་སྤྱིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ང་ཅམ་ནི་འཆིང་འགོལ་གྱི་གཞི་ཡིན་
 པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་དགོས་ཤིང་། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ནི་ང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པས་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགག་དགོས་ཞེས་དང་། དེ་འདྲའི་རྣམ་བཞག་ཞིབ་ཆ་ཅན་དེ་སྤྱི་སྤྱི་ཡབ་སྐུ་
 སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ཁག་ཏུ་གསལ་པོར་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་མ་དབུ་མ་པས་བྲིད་འོང་བའི་མདོ་
 ཁམས་ཀྱི་འཇམ་དབྱངས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པས་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་
 སོགས་ཀྱང་སྤྱིས་སྤྱི་འདུག་གོ། །སྤྱི་མི་རྟག་གོ་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཚོས་སྤྱིར་ཏེ་
 འཛིན་པའི་སྟོ་ལ་དམིགས་ཡུལ་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་སུ་དབྱེར་རྩང་གི། །ངའོ་སྟམ་
 པའི་སྟོ་ཞིག་ལ་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཅན་ཤིང་བྱས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་བཏུབ། ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ཤིང་ཏྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལྷགས་ལ་མ་སྤྱད་པར་ཡི་དམ་འབྲུམ་པོའི་མན་ངག་ལ་གཏུགས་པ་

འདིས་རྟགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་ཚད་འབྲུག་ནས་སོང་བ་རེད། སྐབ་བྱེད་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
 རིགས་པ་མ་རྟེན་པར་སེམས་འཛིན་གྱི་ཉམས་སྦྱང་ལ་ཞལ་འཕེན་གནང་དགོས་བྱུང་བ་ཡང་
 སྐྱུག་རྟགས་མ་གཏོགས་ཡག་རྟགས་ཤིག་ག་ལ་ཡིན། འདི་དག་ཁོ་བོ་མི་སྒྲེར་གྱི་བསམ་འཆར་ཙམ་
 ཡིན། གཞན་བདག་དང་བདག་འཛིན་འཚོལ་སྤངས་དང་རྟེན་སྤངས་བྱུང་མཚར་ཅན་དེ་ཚོ་ལ།
 ཡར་ལངས་མེད་པའི་དགག་པ་ཞིག་དབྱ་མ་སྐྱ་སྐྱབ་དགོངས་རྒྱན་དུ་བྲིས་འདུག་པ་དེས་ཚག་
 པར་འདུག་པས་དེ་ཉིད་འདིར་བཀོད་ན། གལ་ཏེ་ནམ་རྒྱུན་གྱི་ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོང་འདི་ཚད་མ་
 ཡིན་ན། བྱིད་རྒྱན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཆོང་འོ་སྟམ་པའི་སྟོང་སྐྱེས་པ་དེའང་ཚད་མ་ཤུགས་ཆེ་བ་
 སོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བདེན་འཛིན་དུ་འགྲོ་དོན་ག་ལ་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན། མི་
 ཞིག་གིས་སངས་རྒྱུ་ནི་སྐབས་གནས་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཆོ། སྐབས་གནས་ག་ལ་མིན་སྟམ་པའི་
 སྟོང་སྐྱེས་པ་དེའང་བདེན་འཛིན་ཅིའི་ཕྱིར་མིན། དེ་བཞིན་འདི་བྱམ་པ་མིན་ཞེས་བརྗོད་ཆོ། བྱམ་
 པ་མིན་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡིན། བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐག་ཚད་སྟམ་པའི་སྟོང་དེ་ཡང་བྱམ་པའི་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་ཁོང་ཅག་གི་ཤུགས་ལྟར་ན་སྟོང་ཤུགས་ཚུང་བ་རྣམས་
 ཚད་མ་དང་། སྟོང་དེ་ག་རང་ཤུགས་ཆེ་བ་སོང་ཆོ་རྒྱང་ལྷག་པ་བཞིན་བདེན་འཛིན་དུ་འགྲོ་བར་
 འདུག་པས་ཡ་མཚན། ཞེས་སོ། །འདི་ཡར་ལངས་མེད་པའི་དགག་པ་ཡིན་མིན་སྐྱ་སྐྱབ་དགོངས་
 རྒྱན་གྱི་དགག་ཡིག་མི་འཇིགས་སེང་གའི་ང་རོ་ནས་བབྱུང་སྟེ། དང་སང་གི་ལྷག་སྐྱའི་ཚང་ཚང་
 ཐེག་པའི་ལྷང་རིགས་རྩི་རྩི་མེ་ཆར་གྱི་བར་དུ་ཞིབ་དུ་སྟོག་དང་ཉ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །
 ལན། འདིར་བོད་ལྗེ་རབས་པས་འདོད་ཚུལ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ། དགོ་འདུན་ཚས་
 འཕེལ་གྱི་ཡར་ལངས་མེད་པའི་དགག་པ་རྣམས་དབྱང་བསྐྱེགས་ནས་འགོག་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། ཕྱི་
 རབས་པས་འདོད་པ་དེ་དག་ཞིགས་དཀའ། ཕྱིར་ང་རང་ཚོ་སོ་སྟེ་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྡན་ནམ་བདེན་
 འཛིན་གྲུ་མ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་གཉིས་དབྱེ་བ་བྱེ་མི་ཐུབ། འདི་ལ་
 བོད་ལྗེ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་མི་འཐུན་པ་མེད་ལ། དེས་ན་བོད་ལྗེ་རབས་པ་དག་གིས་གསུང་བ་བཞིན།
 རིགས་པས་དགག་སྐབས་མཉམ་དུ་མ་འགོག་རང་འགོག་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་ཉམས་སྦྱང་སྐབས་
 སྐྱ་ཡུལ་དེ་དམ་སྟིག་སྟིག་དང་། འབྲང་ཐིང་ཐིང་ཞིག་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཡང་དེའི་རྣམ་པ་བྱ་

ཡོད་པ་གཉིས་ནི་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་དང་ཡུལ་ཅན་བདེན་འཛིན་གཉིས་དང་། གོང་གི་དེ་ལས་སྒྲིག་
 པའི་སྒོ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་སྒྲིག་མ་གཉིས་ལ་སྒྲིག་ན་ཆོད་མ་འཛིན་པ་ལ་མི་རུང་བ་ཡང་མེད་དེ།
 དཔེར་ན་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་ནུས་འབྱོར་པ་དག་ཀྱང་ཐུག་མ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ནུས་ལ་དམ་
 ཉིག་ཉིག་སོགས་ལས་བསྒྲིག་ཅི་བྱུང་དང་། དེའི་སྒྲིག་ཕྱོགས་སྟོང་སྟོང་པོ། གུ་ཡངས་པ་ཞིག་ལ་
 གཙོ་བོར་འདོན་གྱིན་ཡོད་རབས་འདུག་པས་སོ། འོན་ཀྱང་གནས་ལུགས་དང་ཡང་མཐུན་ཏེ། དམ་
 ཉིག་ཉིག་ལས་སྟོང་ཤིག་ཤིག་ཞིག་དང་། འབྲང་ཏིག་ཏིག་ཞིག་ལས་དེ་འདྲའི་གུ་དོག་པོ་མ་ཡིན་
 པ་ཞིག་ལ་འགྲོ་དགོས་པ་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མན་ངག་གོ་ཉམས་སྦྱང་ལ་ཞལ་འཕངས་བ་
 ཟུག་ཏྱགས་མ་གཏོགས་ཡག་ཏྱགས་མིན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། གནའ་ནས་དར་བའི་སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ལུགས་ཡིན་ན་འདྲ། གསར་དུ་དར་བའི་དེངས་རབས་ཆོན་རིག་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་དག་
 གཞུང་ནང་དུ་ཐོག་མ་ཉམས་སྦྱང་དང་། ལག་ལེན་ལ་བརྟེན་དེ་ནས་དེ་ཉིད་རིགས་པས་བསྐྱབ་
 ནས་བཞག་པ་ཡང་མང་དུ་འདུག་པས་ངན་ཏྱགས་ཡིན་ན་མཉམ་དུ་ཁོག་ཤིག་ ལྟ་གྲུབ་གཞུང་ཡི་
 དམ་འབྲམས་པོ་སོགས་ནི་ལས་ངན་བསགས་བྱེད་ཅུ་ལས་རིན་ཐང་ཅི་ཡང་མེད།

ཆ་བོ། མདོར་ན་བདག་དང་གང་ཟག་སོགས་ཡོད་པ་སྦྱང་བ་མདོན་སུམ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་
 པ་ཆོས་བདག་དང་གང་ཟག་ཡོད་མེད་དམ། ཡང་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ཁུལ་བྱེད་པ་
 ནི་དོན་མེད་པའི་བྱ་སྦྱོང་ཡིན་ལ། ཡོད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་པའི་སྒྲིག་ལ་གནའ་ནས་བཟུང་སྟེ་
 མཆོན་ཉིད་རིག་པ་པ་ཆོས་དབྱེད་པ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཤད་
 ན་དེ་ཉིད་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་བྱ་གཞག་ཅིག་ཡིན་ཤས་ཆེ་ཡང་། ཡོད་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཡིན་ཞེས་
 ད་བར་སུས་ཀྱང་གསལ་བོར་མ་ཤོད་པར་སྤང་ངོ་། །

ལན། བདག་དང་གང་ཟག་ཡོད་པ་སྦྱང་བ་མདོན་སུམ་ཞེས་པའི་དོན་ག་རེ་རེད། ང་རང་ཆོས་
 མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ངོར་ཡོད་པ་འདི་ཅུ་ལ་ཟེར་བ་ཞི་རེད། དཔེར་ན་དུས་རྒྱུན་ང་ཆོ་
 འཆོ་བའི་ནང་དུ་ང་ཡི་མིང་དང་ང་ཡི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་དང་། གཞན་གྱི་མིང་ནས་བཟུང་ཏེ་
 འབོད་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཡིན་སྟེ་པའི་སྒོ་དེའི་ཡུལ་དེ་རེད་དམ་མ་རེད། ཡིན་ན་རྒྱ་མཆོན་དེ་
 ཅུ་གྱིས་བདག་དང་གང་ཟག་ཡོད་པ་འཛིན་གྲུབ་ན། རགས་པའི་འཛིན་རྟེན་འདི་ང་རང་ཆོ་ལ་

ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། འདོད་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤ་
བའི་འགྱུར་ཕྱོག་སོགས་སྤ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག་དེ་རྣམས་ཀྱང་དོན་ལ་མི་གནས་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ང་རང་ཚོ་ལ་སྒྲུང་བའི་འཇིག་རྟེན་འདི་སྤ་བའི་འགྱུར་ཕྱོག་ཅན་སོགས་མ་
ཡིན་པར་ང་རང་ཚོའི་སྤྱིང་བ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གལ་སྲིད་བདག་ཡོད་པ་སྤྱིང་
བས་གྲུབ་ན་གསལ་པོ་བཤད་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་རེད། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྤྱིང་ཉིད་དེ་སློ་ཡི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གང་ལ་
གང་མཚམས་ཀྱི་སློ་ནས་གསལ་པོར་བཤད་ཐུབ་པའི་བྱིར། ཉམས་སྤྱིང་གི་སློ་ནས་གསལ་པོ་
བཤད་མ་རྒྱས་ན་ཡོད་པ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཏ་གོ་བ་རེད། རེ་རེ་བཞིན་དུ་བཤད་རོགས་ཁྱེས་
བྱིད་དཔོན་སློབ་འཁོར་བཅས་ལ་ཁྱེ་རྒྱ་ཡིན།

ཚ་བོ། གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་བྲམ་ཟེའི་ཚེས་ལུགས་སོགས་སུ་སྟོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཚང་མས་
གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ན། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པས་དེ་དག་གི་ཁ་གཏད་དུ་ཡངས་ཏེ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་སྤྱི་བའི་ཚེས་ལུགས་གསར་པ་འདི་སློལ་གཏོད་པ་ཡིན་པས།

ལན། སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པས་བདག་མེད་པ་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དེ་ནི་གང་ཟག་སུ་ལ་
ཡང་ཁ་གཏད་གཅག་པའི་དོན་མ་རེད། དངོས་པོའི་གཤིས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་
དབང་གིས་དེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ངོ་སྤྱོད་པ་རེད། དེ་མི་གཞན་ལ་ཁ་གཏད་བཅག་པ་རེད་དེན་པ་
ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སློལ་ས་རྗེས་སུ་དཔག་པའམ་ཡང་ན་དེང་རབས་ཀྱི་མི་ཚུགས་གཅིག་གི་འགྲེལ་
བཤད་རྒྱག་སྒྲངས་ལ་རྗེས་སློས་བྱེད་ཁུལ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་རེད།

ཚ་བོ། ལྟ་བའི་ཐད་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འདི་སངས་རྒྱས་ཚེས་ལུགས་ཀྱི་སྟིང་ལྟ་བུ་ཡིན།
སྐབས་དེ་དག་ཏུ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སློར་ལ་སྐད་ཆ་ཅི་ཡང་མེད་མོད། བྱིས་སུ་མཁས་པ་མང་
པོས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་སྒྱུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་དག་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཁ་སློ་
རྒྱ་ཡོད་པར་ཏ་གོ་ནས། རྣམ་རིག་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྲོ་བ་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གསར་
པ་གཉིས་བཅུགས་ཏེ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རེད།

ལན། ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་ཤིན་ཏུ་

རྒྱལ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ག་དུས་མགོ་ཚུགས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་
 ལ། རྣམ་རིག་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་བ་དེ་དག་གཉིས་ཀྱང་བྱུང་མཐའ་གསར་པ་ཡིན་
 མིན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པས་དེ་དག་གིས་འབྲས། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྡེ་པའི་ནང་དུ་ཡོད་མེད་ནི་མགོན་པོ་ལྷན། དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།
 བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁུན་ནས་ཀ་ཏུ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་
 དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པར་མཛད། །སོགས་གསུང་ལུགས་གཞིག་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྡེ་པའི་ལུགས་སྟེང་ནང་དུ་མེད་པ་ཡང་བཤད་དཀའ། རྟོག་གི་འབར་བར་ཉན་
 ཐོས་སྡེ་པའི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་མཁན་ཡོད་པར་ཡང་གསུངས་པས་ཁ་ཆོམ་
 བཅད་མ་ཟེ་ཞིག་འདིའི་སྐོར་ཞིབ་ཆ་ལོགས་སུ་འབྲི་བར་འདོད།

ཆ་བོ། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་པལ་མོ་ཆེ་བོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། བཟླན་པ་ཟེ་དར་གྱི་
 སྐབས་ནས་བཟུང་ཉིད་ལྟའི་བར་གྱི་མི་ལོ་ཆིག་སྟོང་ལྷག་གི་རིང་ལ་འཆད་ཉན་སྟོམ་སྐབས་ཀྱི་ཐིན་
 ལས་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་སྟུང་མེད། འོན་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་དེ་དག་ལ་འགྲེལ་བཤད་སྟོན་སྐབས་བཤད་
 ལྟངས་རྩ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་ཡོད།

ལན། མི་ལོ་ཆིག་སྟོང་ལྷག་གི་རིང་ལ་འཆད་ཉན་སྟོམ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱན་ཆད་སྟུང་མེད་ཟེར་ཡང་།
 སྤང་དར་གྱི་བཟླན་པ་བསྐབས་ནས་བཟླན་པ་སྤྱིར་དར་གྱི་མགོ་མ་ཚུགས་བར་དུ་དེ་དག་གི་
 འཆད་ཉན་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་གྲགས་ལ་མི་སྤང་ལ། གལ་སྲིད་བྱེད་ལ་དེ་འདྲ་འཁོད་ཡོད་
 པའི་རྒྱལ་རབས་རྟིང་པ་དེ་འདྲ་ལྷག་ཡོད་ན་གང་ཤེས། དེ་བཞིན་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་
 ཆེན་དེ་དག་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྟངས་རྩ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་ཡོད་པ་ལས། དབུ་
 མའི་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་སྟོན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དེ་འོག་དུ་འཆད་པ་དེ་ཡིན་འཆར་
 བྱེད། ད་འོ་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་སྟོན་སྟངས་རྩ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
 དེ་ག་རེ་རེད།

ཆ་བོ། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཟེ་མ་ཆོས་ཟེར་ན། སྤང་ཞིང་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་རྫོགས་བདག་
 འཛིན་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་འབྲུལ་སྤང་ཤ་ལྷག་ཡིན་པ་དང་། བཟླས་ཤིང་དབྱང་

ར་ཁྱུ་ཤིང་ལ་སྤྱིང་པོ་འཛོལ་བ་ལྟར་དབྱུང་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་རྩལ་ཕྱན་ཅམ་ཡང་མེད། དེ་ཡང་
 རགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བཅོམ་ཞིང་བསལ་ན་ཐལ་བ་རྩལ་དུ་འགྱུར་འགོ་ལ། རྩལ་ཕྱན་ཞེས་
 པའི་དངོས་པོ་ཆུང་མཐའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་མི་སྤྱིད་དེ། བྱེ་མདོས་འདོད་པའི་ཕྱ་རྩལ་དེ་ལ་ཤར་
 བཟྱན་གྱི་ཆ་དང་། རྩབ་བཟྱན་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་བྱེ་རྩུ་ཡོད་ན་ནི་ཆུང་མཐའ་མ་ཡིན་དགོས་ལ།
 མེད་ན་ནི་རང་རང་གི་གོ་ས་ལོན་མི་ཤེས་པས་རྩལ་ཕྱན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བསྐྱགས་ཆར་བ་རེད། དེས་
 ར་ས་རྩོ་རི་བྲག་སོགས་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་ན་ཡོད་ཡོད་བདེན་བདེན་ལྟ་བུ་འདི་དག་ཀྱང་
 རིགས་པས་དབྱུང་ན་འཇའ་ལ་རིག་པ་བཞིན་ཡལ་འགོ་བས་མི་བདེན་འབྱུལ་སྤང་དུ་ཤེས་དགོས།
 རང་གི་སེམས་ལ་དབྱུང་ན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དགའ་སྤྱུག་ཆགས་སྤང་སོགས་རྒྱན་ལྷན་གྱི་ཤེས་
 པ་འདི་དག་ལ་ཞིབ་དུ་དབྱུང་ན་དུས་ཤིན་དུ་ཐུང་བ་རེའི་ནང་དུ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་
 སྐད་ཅིག་ཅམ་ལ་ཡང་མི་སྤྱིད་པས། དུས་སྤྱི་བྱེ་སོ་སོ་ན་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་དུ་སྤང་
 བ་འདི་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་འབྱུལ་པ་ཡིན་པར་ར་འཕྲོད་བྱུང་། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྤྱི་བྱེ་ཆ་
 ཤས་སོ་སོར་བྱེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་མི་སྤྱིད་དེ། གལ་སྤྱིད་ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་
 གསུམ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཆོ། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་གཉིས་དུས་
 གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་ན་རྒྱན་ཆགས་ཀྱི་དོན་མེད། བར་དུ་མ་ཆོད་ན་འཕྲད་དགོས། འཕྲད་ན་
 དུས་མཉམ་ཡིན་དགོས་པས་སྐད་ཅིག་གཉིས་མཐུད་ཀྱང་གཅིག་གི་ཡུན་ལས་མི་འོངས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ད་དུང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་འཕྲད་པའི་ཆ་གཅིག་དང་།
 གསུམ་པ་ལ་འཕྲད་པའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་སྤྱི་བྱེའི་ཆ་ཤས་གཉིས་སུ་བྱེ་རྩུ་ཡོད་ན་སྤྱི་བྱེའི་ཆ་མེད་
 ཉམས་ཤིང་། བྱེ་རྒྱུ་མེད་ན་དང་པོ་ལ་འཕྲད་པའི་ཆ་དེ་བྱེ་མ་ལ་འཕྲད་པའི་ཆ་ཡང་ཡིན་དགོས་
 པས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱང་འཕྲད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་རྣེ་ལ་སྐྱེན་པའི་
 རིགས་པ་མང་པོ་བརྗོད་ཡོད། དེ་ལྟར་བརྟགས་དབྱུང་བྱས་ན་དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་ཆོས་སྣ་གཅིག་
 མེད་པས་སྤང་བ་ཡོད་ཆོད་གཞི་མེད་ཀྱི་འབྱུལ་སྤང་རྒྱུ་རྒྱུ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཟེར། དེང་
 སང་ཀུན་གྱི་ཁ་ན་རྒྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་ཟེར་བ་དེའི་དོན་འདི་རེད།
 ལན། འདིའི་བར་དུ་བཤད་པ་རྣམས་བདེན་པ་ལྟར་འདུག་པས་དེ་བཞིན་བཞག།

ཚ་བོ། འོ་ན་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་མེད་དམ་ཞེས་
 དྲིས་པ་ན། མེད་ཅེས་སྒྲིམ་ནུས་ཤིང་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་མ་ཤེས་པས་དེ་དག་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་
 མེད་པའང་མ་ཡིན་ཟེར། ཡོད་མེད་གཉིས་སྤང་གསུམ་ཁེགས་པའི་དངོས་འགལ་མིན་ནམ་ཞེས་
 དྲིས་པ་ན། ང་ཚོའི་སྒོ་ངོར་དངོས་འགལ་ཡིན་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མ་ངེས་ཟེར།
 ལན། འདི་ཡང་སྟོན་འདོགས་འདོད་ཀྱི་ནད་རོ་འཕར་བ་སྟེ། བོད་མྱ་རབས་པས་སངས་རྒྱས་
 དང་སེམས་ཅན་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་ན་མེད་མཉམ་དུ་ཁས་ལེན་པས་མེད་ཅེས་སྒྲིམ་
 རུས་པ་གང་ཡང་མེད། དབུ་མ་མྱ་རབས་པ་དག་གིས་ཤེར་མདོ་སྦྱིད་དང་། བྱེ་བྲག་ཤེར་སྦྱིང་ལས་
 གསུངས་པའི་གཟུགས་མེད་སྒྲིམ་མེད་ནས་འགོག་པ་མེད། ལམ་མེད། ཡེ་ཤེས་མེད། ཐོབ་པ་མེད། མ་
 ཐོབ་པ་མེད་པའི་བར་སྒྲིམ་ངེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཚེས་དེ་དག་མེད་མཉམ་ཡིན་ལ། དེས་ན་
 རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ཚེས་མཚན་ཟླ་ངན་འདས་པའི་ཚེས་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ཡང་སྒྲིམ་དང་མི་ལམ་
 ལྟ་བུར་བལྟ་བར་བྱའོ་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་མེད་ཅེས་བརྗོད་མི་རུས་པ་ཅི་ཡང་མེད།
 ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡིན། དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་
 རས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཨེ་ཡིན་ཟེར་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན། འོ་
 ན་དེ་དག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཨེ་ཡིན་ཟེར་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་ཡོད་མེད་
 གཉིས་བསྟོས་ནས་བཞག་པས་ཡོད་པ་མེད་པའི་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་ན་རྩ་ལམ་
 གྱི་ནང་དུ་བྱ་ཤི་བ་རྩིས་པ་དེ་ལ་བྱ་སྦྱེས་མ་སྦྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ཤི་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་
 ཀྱང་མེད་པ་བཞིན་ཡིན། ཡོད་མེད་གཉིས་སྤང་གསུམ་ཁེགས་པའི་དངོས་འགལ་མིན་ནམ་ཟེར་
 ན། དེ་གཉིས་སྤང་གསུམ་ཁེགས་པའི་དངོས་འགལ་དུ་འགྲོ་བ་ནི། ང་རང་ཚོ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་
 དག་གི་ངོར་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་སྤང་གསུམ་ཁེགས་
 པའི་དངོས་འགལ་ག་ལ་ཡིན། །འདིའི་སྒྲིམ་བྱེད་རང་གི་གནས་སྐབས་མཁས་པར་བརྟེན་པའི་ཨ་
 མདོ་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྱིས་དབུ་མ་ལྷ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱུ་ལས་མང་ཙམ་ཞིག་
 འབྱུང་སྟེ་འདི་ལྟར། དེས་ན་རང་ཅག་གིས་མེད་པ་མིན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས། ཡོད་པ་མིན་ན་
 མེད་པ་ཡིན་དགོས། དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན། དེ་གཉིས་མིན་པ་གང་ཡང་མི་སྲིད་སོགས་

དང་། ཆེན་པོ་ཡིན་ན་མུང་བ་མིན་དགོས། མུང་བ་ཡིན་ན་ཆེན་པོ་མིན་དགོས། དེ་གཉིས་ལ་བྱང་
 པར་མེད་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇིག་འགྲོ་བ་སོགས་ངར་སྐད་ཆེན་པོ་
 བསྐྱགས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་དང་བཅས་པར་ལྟ་བུ་ལ་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་ཞེས་
 སྒྲུབ་པ་འདི་ཡང་རང་ཅག་གི་སེམས་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་གཞན་འཆར་རྒྱ་མེད་ཅིང་། རང་
 རེའི་སེམས་ཀྱིས་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་གང་ཡང་ངོ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཀྱང་། རང་
 ཅག་གི་སེམས་ལ་འཆར་མ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མི་སྤྲོད་པ་དང་མེད་པ་ག་ལ་གྲུབ། དཔེར་ན་
 འོ་མ་ལས་གཞན་པའི་མངར་ཆ་རྒྱས་མེད་པའི་མི་ཞིག་བྱང་ཐང་དུ་སྤྲོབས་ན། མངར་ཆ་ཡིན་ན་
 འོ་མ་ཡིན་དགོས། འོ་མ་མིན་ན་མངར་ཆ་ཡང་མིན་དགོས་ཞེས་ཏུ་ཚུགས་བྱེད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་
 སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལ་སྟོས་དང་དབྱ་མ་སྡེ་རབས་པའི་ལྷགས་ལ་སྟོན་མི་འདིངས་པ་
 ཅིམ་ཞིག་འོང་ན་ཐང་། །

ཆ་བོ། ཡོད་མེད་གང་ཡང་མིན་པའི་གནས་ལྷགས་དེ་ཤེས་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་ངོས་པ་ན། དེ་
 རི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཤེས་རྒྱ་ཡོད་པའང་ཁས་མི་ལེན། ཤེས་རྒྱ་མེད་པའང་
 ཁས་མི་ལེན་ཟེར།

ལན། འདི་ཡང་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། སྒྲུབས་པ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེན། །མ་སྒྲུས་མི་
 འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། ཅེས་པའི་དེའི་རང་བཞིན་བཟུན། སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྦྱོང་
 དུ་ལ་བ་ཞེས་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་བཟུན་པ་ཡིན་པས་ཤེས་རྒྱ་ཡོད་པའང་ཁས་མི་ལེན།
 མེད་པའང་ཁས་མི་ལེན་སྒྲུས་ཟེར་གི་འདུག གལ་སྲིད་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་གཏོང་ཡང་
 དེའི་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་བཞིན་ག་ལ་ཡིན། སྤྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དངོས་གནས་པ་
 དེ་བཤད་སྐབས་ང་ཚོའི་དུས་རྒྱུན་ཤེས་བྱ་དང་ཐ་སྟོང་། སྐད་ཡིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་ཁོངས་ལས་
 ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལྷགས་ནི་ང་ཚོའི་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་འདི་ལས་ལྷགས་སུ་གྱུར་
 པའི་ཆོས་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱུར་རོ། འདིའི་སྐོར་ལ་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་ཆོག་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་
 བརྗོད་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་བརྗོད་མི་རྒྱས་པའི་དཀའ་ངལ་འདི་ནི་གནའ་ནས་
 ད་བར་ཤར་རུབ་ཀྱི་མཁས་བླ་པ་དེ་རྣམས་ལ་འཕྲད་སྤྱིང་བ་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་

རྩོམ་གཙོ་བོ་ལས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། གང་དག་ང་ལ་སྒྲུབ་ཤེས་པ། ལོག་པའི་
 ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། ཅེས་དང་། རྩོམ་ཅུན་གཞན་པའི་རྩོམ་སྟེ།
 སྐྱགས་པའམ་གཞོན་ནུའི་བདེ་བ་བཞིན། མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། འདི་ནི་བསྟན་པ་
 ལུས་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། གནའ་རབས་རྒྱ་ནག་མཚན་ཉིད་རིག་པ་བ། སྟན་པ་ལའོ་ཅིའི་ལམ་
 དང་སྦྱོད་པའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། བཟོད་ཐུབ་པའི་ལྷ་བའམ་ལམ་དེ་ནི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 སོགས་མང་པོ་དང་།

དེ་བཞིན་བྱེད་རང་གི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་དེང་རབས་དངོས་ལྟགས་པ་དག་ཀྱང་དེ་ག་རང་
 འདོད་དེ། དངོས་ལྟགས་པ། མཚན་ཉིད་རིག་པ་བ། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་གི་རབ་འབྱམས་པ་ཆེན་པོ།
 Fritjof Capra རྩོམ་རིམ་ལོ་རྒྱུ་ཁལ་ནས་བྲིས་པའི་ (The Tao of physic) དངོས་པོའི་
 ལམ་ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ལེའུ་གསུམ་པ། སྐད་ཡིག་ལས་བརྒྱལ་བ་ཞེས་པའི་ལེའུ་ནང་། ཤར་
 རྩོགས་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ལྟགས་ཀྱི་ རྩོམ་པོའི་གནས་ལྟགས་བཤད་སྐབས་ཤི་ཐ་སྟོད་ལ་
 དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་དེ་ག་ནང་བཞིན་ད་སྐབས་དངོས་ལྟགས་པ་ལ་ཡང་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་རེད།
 D.T.Suzuki རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ནང་པའི་ཆོས་ལྟགས་དང་། Werner
 Heisengerg ཐེར་ཞེས་ཉེའི་སེན་རྟ་རག་ནས་བཤད་པ་ནི་དངོས་ལྟགས་ཡིན། འོན་ཀྱང་གོང་
 ཏུ་བཤད་པའི་ལུང་དུ་མ་བུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཉ་ལམ་གཅིག་མཐུན་གྱི་རང་བཞིན་ཞིག་
 རེད་ཅེས་དང་། དངོས་ལྟགས་པ་དང་ཤར་རྩོགས་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ལྟགས་གཉིས་ཀ་ཡང་
 ཁོ་རང་གིས་ཉ་གོ་བའི་གནད་དོན་རྣམས་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ལམ་ནས་བཤད་འདོད་པ་རེད། ཡིན་ན་
 ཡང་དེ་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་བཟོད་སྐབས་བཟོད་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཡིན་པ་འདྲ་ལ་མིན་པ་འདྲ་བ། ཏུས་
 རྒྱན་གྱི་གཏུན་ཆོགས་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་བ་དག་གིས་གང་ནས་ཡོད་རེད། ཅེས་
 དང་། ཏུལ་ཐུ་རབས་དངོས་ལྟགས་པ་དག་གི་ནང་ལ། ཡིན་ལ་འདྲ་བ་མིན་ལ་འདྲ་བའམ་སྟེ་བྱེ་
 འགལ་བ་སྟར་སྟངས་བ། གཏུན་ཆོགས་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གནད་དོན་འདི་དག་མང་ཆེ་
 ཤོས་འོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཐུན་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱན་བྱུང་བཤད་ན་སྟོག་གི་ཁབ་ལེན་གྱི་
 འབྱེད་འཕྲོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད་སོགས་བཤད་ཡོད། དེས་ན་དངོས་པོའི་གནས་ལྟགས་

བཤད་སྐབས་ང་ཚོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལམ་ནས་བརྒྱལ་བའི་གནད་དོན་དེ་ནི་དང་རབས་ཚད་རྩལ་
 དངོས་ལྷགས་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ག་ནང་བཞིན་འཕྲད་བཞིན་ཡོད་པས་དུས་རྒྱུན་ང་ཚོའི་སྒོ་ངོ་ལ་
 ཡོད་པའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ཞིག་མི་སྲིད་དོ་སོགས་ཀྱི་ངར་སྐད་འདི་ཡང་རང་མལ་
 ལས་ཐག་རིང་དུ་འགོ་བའི་ང་རོ་ཞིག་མིན།

(The Tao of physics) Chapter 3 P 54 The problem of language encountered
 by The eastern mystic is exactly same as the problem the modern
 physicist faces. D.T.Suzuki speaks about Buddhism and Werner
 Heisenberg speaks about atomic physics, yet the two passages are almost
 identical. Both of the physicist and the mystic want to communicate their
 knowledge, and when they do so with words their statements are
 paradoxical and full of logical contradictions. In atom physics, many of
 the paradoxical situations are connected with the dual nature of light—more
 generally—of electromagnetic radiation.

ཚ་བོ། དང་སང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཟེར་བ་དེ་འདི་རེད། ཐ་སྙད་
 ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་དང་། ཁས་ལེན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་གཉིས་ལ་ཞིབ་དུ་
 བསམས་ན་དངོས་གནས་དགོད་ཤོར་འོང་བར་འདུག།

ལན། སྐབས་སུ་རབས་པ་བོད་ཟླ་རབས་པའི་ལྷགས་ལ་སྒྱུན་བཏོང་གིན་ཡོད་པ་འདྲ། ཡིན་ན་
 ཡང་ཁས་ལེན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ནི་བོད་ཟླ་རབས་པས་གསར་གཏོད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ།
 སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས། ཟབ་ནི་སྒྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཚས་ཞིག་
 བདག་གིས་རྟོད། །སྤྱལ་བལྟན་གྱང་གོ་བ་མི་འགྱུར་བས། །མི་སྤྱོད་གས་འདབས་ཉིད་དུ་གནས་
 པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། སྤྱོད་བསམ་བཟོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱེན། །མ་སྒྲིམ་མི་འགག་
 ནམ་མཁའ་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་དང་། མགོན་པོ་ལྷན། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་
 འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །བསྐྱབ་པའམ་བསྐྱོག་པ་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ལྷན་ཀ་མེད། །ཅེས་

དང་། གང་ལ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་འགྱུར། །མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་
 མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་དགག་འབའ་ཞིག །
 དངོས་ལ་དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མེད་སོགས་ཀྱིས་གསལ་པོར་བསྟན་བཞིན་བོད་མྱ་རབས་པ་ལ་
 མྱང་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། །བྱེད་རང་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་དབུ་བྱས་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དབུ་
 མའི་སྟོབ་དཔོན་དག་གི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཤེས་ལྷུ་ཀྱིས་དགག་བཞག་དང་། སྟོན་
 འདིངས། ཆོག་ངན་སོགས་གང་དྲག་གིས་བྱུང་གསོད་བྱེད་པའི་སྟོན་ལས་ངན་བསགས་ལྷགས་
 འདི་ལ་ཞིབ་དུ་བསམ་ནས་བྱང་ན་དངོས་གནས་དུ་ཤོར་འོས་པ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། དེ་ལས་སྟོག་
 ཏི་གད་མོ་ཤོར་བའི་སྐད་ཆ་འདི་དག་ཐོས་སྐབས། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས། སྤེལ་གན་རྣམས་
 ཀྱིས་མི་བབྱང་ནས། །མཆུག་མ་མེད་ཅེས་བཞད་གད་བྱེད་ཅེས་པའི་གསུང་དེ་དེ་ཆེ་མ་བདེན་ན་
 དྲན་འོང་གི་འདུག།

ཆ་བོ། ཐ་སྙད་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཁོའི་སྟོང་འོང་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་
 དགོས་པས་དེས་ཐ་སྙད་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། སྤང་བ་ཡོད་ཆོད་གཏད་
 སོ་མེད་པའི་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་ན། ཡོད་ཆོད་འབྲུལ་སྤང་དུ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་སྟོང་འོང་འབྲུལ་
 སྟོང་ཡིན་དགོས་པས་དེས་ཐག་གང་བཅད་ལའང་གཏད་སོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཁོས་ཡོད་ཆོད་འབྲུལ་
 སྤང་དུ་ཐག་བཅད་པའི་ཞོར་ལ་ཁོས་བཤད་ཆོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲུལ་བཤད་གཟའ་བཤད་
 རྒྱུང་རྒྱུང་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པ་ཡིན་པས་རང་གིས་རང་ལ་དེ་ལས་སྤྲུག་མེད་པའི་མཆོང་འབྲུ་
 བྱུང་གསོད་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལན། འདི་སྐབས་ཁྱོད་རང་གིས་བཤད་པ་དེ་བདེན་པ་རེད། བོད་མྱ་རབས་པའི་དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ལྷགས་དེ་ལ་སྤང་བ་ཡོད་ཆོད་རྩུན་མ་དང་། དེ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་སྟོང་འོང་རྩུན་
 མ་རེད། དེ་དག་རྩུན་མ་ཡིན་པ་ཅུ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་ཆོ་ལ་རྩུན་མ་ལ་སྟོག་གཏད།
 རྩུན་མའི་ཟས་བ། རྩུན་མའི་གོས་གྱོན་པ་ལས་ཐབས་ཤེས་མེད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། དབུ་མ་འཇུག་
 པ་ལས། དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་རྩུན་པ་མཐོང་བ་ཡི། །དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་
 འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུང་གང་དེ་དོན་དམ་དེ། །མཐོང་བ་རྩུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་

གསུངས། །མཐོང་བ་རྩུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་
 ལྡན་ནོ། །སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་སྟོན་ལོག་པར་
 འདོད། །གསུངས་པ་བཞིན་རྩུན་མའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་འདི་གཉིས་ལ་ཡང་། དོན་དམ་ལ་ཉེ་
 བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྩུན་མ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་རིང་བའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྩུན་མ་གཉིས་ལས། བྱི་མ་
 དེ་ནི་རྩུན་མའི་ནང་གི་རྩུན་མ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་པན་གཞོད་ཀྱི་འཇུག་ཚྭ་གི་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཐ་སྟང་ཅམ་དུ་ཡང་བདེན་པར་མི་འཇིན་པས་དོར་ལ། སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་བྱི་མ་ལ་
 བསྟོན་ན་བདེན་པ་དང་དེ་ལ་འཇུག་ན་པན་གཞོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་མངོན་སུམ་སྤྱང་རྒྱ་ཡོད་
 པས་ཚད་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འཇུག་དཔེར་ན། དུང་དཀར་དཀར་པོ་འཇིན་པའི་སྟོ་དེ་དང་། སེར་
 པོ་འཇིན་པའི་སྟོ་གཉིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འབྲུལ་བ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། ཐ་
 སྟང་དུ་དེ་གཉིས་ལ་བདེན་རྩུན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་ཅིང་། དུང་སེར་པོར་འཇིན་པའི་སྟོ་དེ་འབྲུལ་
 བ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་དབྱིབས་ལ་བརྟེན་ནས་དུང་དཀར་པོ་ལ་འཇུག་ཐུབ་པ་དང་། དུང་དཀར་པོ་
 ལ་བརྟེན་ནས་དུང་དེའི་གནས་ལུགས་འགྱུར་ཚྭ་གི་རང་བཞིན་ཅན་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དེ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་རུས། དེ་ཡང་སྐས་ཀྱི་གདངས་བུ་བཞིན་དུ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་དག་བྱི་མ་བྱི་
 མ་ལ་བསྟོན་ན་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་ལ་བྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
 དག་སྟོན་མའི་སྟོན་མ་རྣམས་ལ་བསྟོན་ན་བདེན་པར་བཞག་ཆོག་རེད། དེ་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཆུ་
 བས། དཔུ་མ་འཇུག་པ་ལས། མ་སད་དེ་སྤིད་དེ་ལ་གསུམ་ཆར་ཡོད། སད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་
 ཡོད་མིན་ཟླར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གཉིད་མ་སད་པའི་གང་ཟག་དག་ལ་གསུམ་ཆར་བསྐྱེ་
 མེད་སྟོན་མེད་དུ་ཡོད་ལ། སད་པར་གྱུར་ན་ནི་གསུམ་ཆར་ཡང་མེད་པ་འབྲུལ་བའི་སྤང་བ་རྒྱང་
 པ་ཡིན་པ་བཞིན་དང་། ཆི་ལམ་ཆིས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དེ་གཉིས་ཀའི་
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པ་འདྲ་ཡང་། གཅིག་ཤོས་དེའི་ཆི་ལམ་ལ་བདེན་པ་
 ཉིད་དུ་འཇིན་པས་བདེ་སྤྱག་གི་སྤང་བ་རྣམས་བསྐྱེ་མེད་དུ་སྤྱང་། གཅིག་ཤོས་དེའི་ཆི་ལམ་
 འབྲུལ་བ་ཅུ་ཤེས་པས་བདེ་སྤྱག་དེ་དག་སྤྱང་མི་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ལས་བྱི་མ་དེ་གནས་ལུགས་
 གཉིད་སད་པའི་སྤང་བ་ལ་ཉེ་ཞིང་གཅིག་ཤོས་ནི་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །གནས་ལུགས་ལ་བསྟོན་ན་

ཐག་རིང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཚོགས་དེས་ན།
ཀུན་རྫོབ་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་སྲིད། །ཅེས་དང་། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས།
ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡང་འབྲུལ་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འབྲུལ་བ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་
འབྲུག་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆ་བོ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་དང་དགོན་མཚོག་དེའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་གོ་རིག་ཐོས་གསུམ་
གང་ཡང་མི་འདུག་ན་མེད་ཅེས་ལབ་བཞག་ན་ལོས་ཚོགས་
ལན། གོ་རིག་གང་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་པ་ནི་གནས་ལྷགས་དབྱེད་པའི་སྒོ་ངོ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་རྒྱ་
རེད། དེ་ཉམས་ན་བོད་མེ་རབས་པའི་དབྱུ་མ་པ་དག་གིས་ནི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི།
སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་སོགས་ག་ལ་ཡོད། མཐའ་བཞིས་དག་པའི་མེད་དགག་ཞིག་རེད།
དེ་ཡང་གྲུབ་བརྒྱའི་དབང་ལྷག་རྗེ་བཙུན་བཞད་པའི་དོ་རྗེས། དོན་དམ་བདེན་པའི་དབང་དུ་
ན། །བཞགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་མེད། །བཤོད་བྱས་དང་ལམ་རྟགས་མེད། །འབྲས་བུ་སྒྱ་
དང་ཡེ་ཤེས་མེད་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེས་ན་སུས་ཀྱང་ཡོད་ཟེར་ནས་ལབ་ཀྱི་མི་
འདུག ཐ་སྙད་དུ་ནི་གོ་རིག་ཐོས་གསུམ་མི་འདུག་སུས་ཀྱང་བཤད་གི་མི་འདུག་པས་མ་གོ་གོ་
འདོགས་མ་བྱེད། །

ཆ་བོ། སངས་རྒྱས་མེད་ན་གདུལ་བྱ་སུས་འདུལ། ཆོས་འཁོར་སུས་བསྐྱར་སྟམ་ནས་ཞེད་སྤང་
ལངས་པ་ཡིན་ན། གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་དང་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་དེ་ཆོ་འབྲུལ་སྤང་རེད་ཅེས་
ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་ཟེར་པ་མིན་ནམ། འབྲུལ་སྤང་ལ་ནི་བྱེད་པོ་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་བཙོར་
བའི་སྐབས་ཀྱི་ཟླ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །

ལན། དབྱུ་མའི་དོན་དག་གོ་བའི་གང་ཟག་སུས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བདེན་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་འཁོར་
བདེན་པ་ཞིག་མ་བསྐྱར་བའི་ཞེད་སྤང་ལངས་ཀྱི་མ་རེད། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན། འབྲུལ་ངོ་ལ་
སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། འབྲུལ་སྤང་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་བའི་སྤང་
བ་བསྐྱོག་དུ་བཅུག་པ་རེད། དཔེར་ན། རྣམ་རྟོག་གིས་རྣམ་རྟོག་སྦྱོང་བ་དང་། དུག་གི་གཉེན་པོ་

དུག་གིས་བྱེད་པ་བཞིན་རེད། དེས་ན་དེ་ལྟར་འབྲུལ་བའི་ནང་བ་ལས་ཅུང་ཟད་མ་འབྲུལ་བའི་
འོད་སྤང་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་དེ་ལས་གསལ་བའི་རིག་པའི་འོད་སྤང་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་ས་ལ་འགོ་བྱུང་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོབ་ལས་སམ།
དོན་དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བྱས་པ་རྣམས་སྦྱོར་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།
འབྲུལ་སྤང་ལ་བྱེད་པོ་མ་དགོས་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། འབྲུལ་སྤང་གང་ཡིན་ཀྱང་འབྲུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
རྒྱུན་ལ་མ་སྟོངས་པར་བྱུང་མི་ཤེས་ལ། འབྲུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དེའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་ནོ། །
དཔེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཟླ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་དེའི་བྱེད་པོ་མཚུབ་མོ་དང་། གཙུར་བའི་བྱེད་པ་སོགས་
དེ་ཡི་བྱེད་པོ་ཡིན་ནོ། །

ཆ་བོད། ཁས་ལེན་མེད་ན་ཁ་རོག་འདུག་མི་བཞག་པར་ཚུད་པའི་གྲ་རུ་ཅི་ལ་སླེབ་ཡོང་བ་ཡིན་
སྲས་ཤེས། རིགས་པ་ལ་གཡོལ་བའི་ཆེད་དུ་མ་དཔུང་། ཅུང་ཟད་དཔུང་པ། ཤིན་ཏུ་དཔུང་བའི་
རྣམ་བཞག་གསུམ་མམ། ཐ་སྙད་གཞིར་བཞག་དང་། དོན་དམ་གཞིར་བཞག་གི་གནས་སྐབས་
གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སོགས་པར་བྱར་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་མོད། ཡོད་ཆད་རང་མགོ་རང་གཡོག་གི་
ལས་ཀ་ཡིན། གནས་སྐབས་ཞེས་པ་དུས་ཚོད་སྟོན་པའི་ཆོག་ཡིན་ཀྱི་ཕྱ་རགས་སྟོན་པའི་ཆོག་མིན་
པ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནས་དེ་ཆོའི་དེ་ཉིད་སྤང་ལ་ཕུད་ཆར། དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཐོག་མར་ཡོད་པར་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་སྟེ། བར་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་སྟེ། མཐར་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མིན་
པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་སྟེ་ཆོག་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་མི་ཆོག་པ་དང་མི་རུང་བ་ཅི་ཡང་མི་སྟོང་།
ཁྱོད་རང་ཐོག་མར་མི་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། བར་དུ་བྱི་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་
མ་དང་། ཐ་མར་འདྲེ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཁོ་བོའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བྱུང་ཞེས་སྟེ་བར་འདོད་
དོ། །

ལན། འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་རིག་པ་བ་སོགས་ལ་
ལྟ་བ་བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆོགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་སོ་སོའི་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་འདྲ་མིན་
རྣམས་མི་ལ་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་ན་ངག་ནས་མི་བརྗོད་ཐབས་མེད་རེད། བོད་མྱ་རབས་
པའི་ལུགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཡང་གཞན་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པར་ར་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་

ཅི་ཡོད། ཁ་རོག་འདུག་པ་ཡིན་ན་དེ་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྤྱི་ཤེས། དཔེར་ན་སངས་
 རྒྱལ་བཙུན་ལྷན་འདས་སྤྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་གདུགས་ཚོད་ལ་སྤྱིན་འདྲིན་ཞུ་སྐབས། སངས་རྒྱལ་
 ཀྱིས་ཅང་མི་གསུང་བར་བཞུགས་པས་ཕེབས་པར་གནང་བ་གོ་ནས་སོགས་ཁས་ལེན་པ་དག་ལ་
 ཡང་ཁ་རོག་པ་བཞུགས་པའི་སྒོ་ལ་ཡོད། དེས་ན་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ལྟ་བུ་དེ་མི་གཞན་ལ་ར་སྤོང་
 སྐབས། ཁས་ལེན་མེད་ཅེས་བརྗོད་ལོས་དགོས། ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་ཟེར་བ་དེ་ཁས་ལེན་མིན་ན་
 ཅི་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ང་ལ་བཤད་རྒྱ་མེད་ཟེར་བ་དེ་བཤད་རྒྱ་མིན་ན་ཅི་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་ནི་
 བྱམ་པའི་ཁ་ཤག་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་རིགས་པ་སྤྱི་བ་ཞིག་གི་སྐད་ཆ་ག་ལ་ཡིན། འདི་ལ་དགོ་
 ཚེས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན། ཁས་ལེན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ན་དེ་ཁས་ལེན་མེད་པ་ཡིན་ལ།
 ཁས་ལེན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་སྤྱི་ན་དགག་ཀྱང་མི་དགོས་ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་ནི་དོན་ལ་
 ཏོན་པའི་སྐད་ཆ་ཡིན་ལ། གལ་སྤྱིད་ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་ཡང་ཁས་ལེན་ཡིན་སྟམ་ན། ཤེས་བྱ་ཚེས་
 ཅན། འཇིག་རྟེན་ན་ཁས་ལེན་མེད་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཐལ། ཁས་ལེན་མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་
 ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་ཡང་ཁས་ལེན་ཡིན་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ།
 གལ་སྤྱིད་སྐྱེ་ཞབས་ལགས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ཞེས་པའི་ཚིག་མཐོང་བ་ལས་མ་དབྱེད་པ། ཅུང་
 ཟད་དབྱེད་པ། ཤིན་ཏུ་དབྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནམ། འདི་སྐབས་སྤྱི་རགས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་ཡོད་ས་དེ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ་སོགས་ཡིན་ལ། དུས་ཚོད་ནི་དེ་དང་དེ་ཡི་གནས་
 སྐབས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གོགས་ཚིག་ཅིག་ཡིན། དེས་ན་ཚིག་དེ་ཉིད་སྤྱང་ལ་བྱད་ཆར་སོགས་ནི་སྤྱི་
 བོ་ཅི་ཡང་མེད། གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་འདི་ནི། འབྲུག་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་རྒྱ་དཀར་པོ་
 སོགས་བོད་ལྗེ་རབས་པའི་ལྷགས་འཛིན་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྒྲིམ་འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་དབུ་མའི་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། འདི་ནི་བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་
 བོར་རྒྱུག་སོགས་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྱིར་བ་ལས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་དབུ་མའི་
 ལྷགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་སོག་ཤིང་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་དུས་ཚོད་དང་སྟོན་གྲུབ་ཀྱི་
 དབང་གིས་མི་མཐུན་པའི་ཚད་མ་སྤྱི་ཚིག་ཏེ། དཔེར་ན། བུ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཆ་མཚོན་ན།
 གང་ཟག་ཅིག་བྱིས་པའི་སྐབས་སུ་བུ་པ་པ་དེ་ལ་བར་གསེང་མེད་ཅིང་སྤྱི་བའི་འགྱུར་ཕྱོག་མེད་

པའི་ཚད་མ་དང་། བར་དུ་དངོས་ཁམས་ཚན་རིག་གི་ལམ་དུ་བྱགས་ནས་འཕྱལ་ཆས་བརྒྱད་ནས་
བཟླ་སྐབས། དེ་ལ་བར་དུ་བར་གསལ་ཡོད་ལ་འགྱུར་ཕྱོག་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གནས་པའི་ཚད་
མ། ཐ་མ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་རྒྱབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིལ་ཆོག་པ་བཞིན་ཡིན།

ཚ་བོ། རང་རྒྱུད་གྲུབ་མཐས་བསྐྱེད་ཆེས་པས་རང་སྦྱོན་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་ཕྱ་རབས་
པའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལས་ནོར་ཚབས་ཆེ་བ་ཞིག་པལ་ཆར་མི་བྱིད་པའི་ཚད་ཡིན། དཔལ་ལྷན་
འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱི་ཆོས་རྗེ་ལེགས་ཆོས་པས། ཡིད་ལ་སྒྲིམ་ཆེ་ཅི་ཡང་མི་འཆར་ཞིང་། །ངག་གི་ལམ་
ནས་གང་ཡང་མི་སྤྲོ་བར། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ནས་འཛིན་དགོས་པའི། །གྲུབ་མཐའ་འདི་ནི་
ཁྱོད་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ཡིན། །ཞེས་ཕྱ་རབས་པའི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་། །ཁས་ལེན་མེད་
པའི་ཚྱད་པ་ལ་ཤགས་འདེབས་གནང་བ་འདི་ཅི་འདྲའི་གནད་ལ་ཁེལ་བ་ཞིག་རེད་ཨང་། །

ལན། བོད་ཕྱ་རབས་ཀྱི་ལུགས་སྒྲོལ་དེ་སྦྱོན་རྒྱུ་པ་མ་གཏོགས་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་
མེད་པར་འབྱུལ་བ་འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་གང་འདྲ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་ཆེས་པ་ཡིན་པར་བཤད་
དཀའ་བར་སྤང་། བོད་ཕྱ་རབས་དང་ཕྱི་རབས་བར་གྱི་མཁས་པ་འགའ་རེའི་གསུང་སྤྲུངས་ལ་
ཆོག་ངན་མང་དུ་གཏོང་བ་ཅམ་ལས་དམིགས་བསལ་ཅི་ཡང་མེད་པ་འདི་ནི་དུས་ཚོད་འཆལ་
བྱེད་ཅམ་ཞིག་དུ་ཟད།

ཚ་བོ། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྐས་ཀྱིས། བོད་ཕྱ་རབས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེས་ཆུ་མི་ཐུབ་པར་
གཟིགས་ནས་རང་ལུགས་གསར་པ་ཞིག་བཙོས་ཡོད་པ་ནི་འདི་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་
གསུངས་པ་དེ་བྱམ་པ་ཀ་བ་སོགས་གཏན་ནས་མེད་གསུངས་པ་མ་རེད། དེ་ཆོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་
མེད་གསུངས་པ་རེད། ཡོད་པ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་དང་། མེད་པ་དང་བདེན་
གྲུབ་ཀྱིས་མེད་པ་བཅས་ལ་བྱུང་པར་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་བྱུང་པར་འདི་ངོས་ཟིན་
མཁན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཁོང་ཅམ་མ་གཏོགས་གཞན་བོད་པ་ཁྱུང་ཁྱུང་ཡིན། རགས་པའི་རྩོམ་གཞིར་
གྱུར་པའི་རྩལ་ལྷན་དེ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་མིན་པར་ཆ་བཅས་
ཡིན། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་བར་དུ་དུས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་ཀྱང་དེ་
གཉིས་འཕྲད་མི་དགོས། གཞི་གང་ལ་སྤྱར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་མེད་དགོས་ཤིང་། མེད་པ་མ་

ཡིན་ན་ཡོད་དགོས། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནལ་མ་གོ་བ་འདི་རིགས་པ་སྣ་བ་སྤྱི་ལྟགས་ཡིན།
 ཡོད་པ་འང་མ་ཡིན། མེད་པ་འང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་འང་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་འང་མ་ཡིན།
 ཞེས་སྣ་བ་ནི་ཁ་ན་རྟགས་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་པ་ནི་སྤྱི་ལངས་རྟགས་ལས་དོན་སྤྱི་དང་གྲུབ་
 འབྲས་སྤྱ་ཙམ་མེད། གཞན་ལྟགས་རིགས་པས་ཚར་བཅད་རྗེས་རང་ལྟགས་རིགས་པས་བསྒྲུབ་
 ཤེས་དགོས་ཀྱི། ང་ལ་ཁས་ལེན་མེད་ཅེས་བརྗོད་དེ་ལག་སྟོང་མཆན་ལ་བརྟུག་ནས་སྤྱོད་ཅེས་
 འཆི་རྒྱུ་སྒྲུག་བཟུང་ན་མི་འགྲིག། ཅེས་སྟགས་སྐད་ཆ་གསར་པ་མང་པོ་ངར་ངར་རྗེས་རྗེས་དང་
 བཅས་བཤད་འདུག་ལ། དེ་དག་གི་ཁྲོད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་འཕངས་པ་པལ་མོ་ཆེ་གནད་དུ་
 བསྒྱུན་ཡོད་ཀྱང་།

ལན་། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ནམས་རྩ་བའི་ཡིག་ཆ་ལ་ཉིད་ཀྱིས་ཚིག་ངན་གྱི་རྒྱན་ཆའི་སྟོན་མ་
 མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་བའི་ཆ་ནས་པལ་ཆེར་དེ་འདྲ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་བོད་སྐད་
 རབས་དང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་བར་གྱི་ནམ་གཞག་མི་མཐུན་པའི་སྐོར་སྐབས་སུ་མ་བབ་
 པས་འདིར་མ་སྒྲིམ་ལ།

ཆ་བོད་རང་ལྟགས་ཀྱི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཆོ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་རེད། ཡོད་
 པ་དང་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཞིག་འཛིག་ཁུལ་བྱས་པ་འདི་ནོར་བ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན། ཡོད་ཀྱང་མི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་བཅལ་ཀྱང་རྟེན་རྒྱ་མེད། ཡོད་འཛིན་ལས་
 ལྷག་པའི་བདེན་འཛིན་ཞིག་འཛིག་རྟེན་སུ་ལ་ཡང་མེད། སུ་ལ་ཡང་ཆ་རྒྱས་མེད་པའི་བདེན་ཆད་
 དེ་རང་བཟོ་ཡིན། དེ་འདྲའི་བདེན་གྲུབ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་དགོས་ལུས་སྤྱ་ཙམ་མེད་དེ།
 དེས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པའི་སྒྲིབ་ཅམ་ཡང་མི་ཞིགས་པའི་ཕྱིར། མཁས་དབང་དག་འདུན་ཆོས་
 འཕེལ་གྱིས། གྲོགས་པོར་མཆན་མར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། གྲོགས་ཀྱིས་པན་པར་རྟོགས་
 པའི་ཆད་མ་གཉིས། བྱེད་པ་བསྐྱེད་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད། །དག་པོ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་
 དངོས་འཛིན་དང་། །དག་ཡིས་གཞོད་པར་ངེས་པའི་ཆད་མ་གཉིས། །ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་ལ་བྱུང་པར་
 ཅི་ཡང་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་བྱེད་ཅག་གི་གྲུབ་མཐའ་དེའི་སྤྱི་དམར་པོ་དེ་ཁྲོམ་
 བསྒྲགས་བྱས་ནས་བསྟན་མི་འདུག་གས། ད་དུང་ཉ་མ་གོ་ན་ཞེ་སྤང་ཅན་གྱི་མི་ཞིག་ལ། བྱེད་རང་

དག་པོའི་ཐོག་ཏུ་ཞེ་སྒང་ལངས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཞེ་སྒང་ལངས་པ་
 ཡིན། ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞིག་གནང་དང་སྒྲིམ་ཡོད་པའི་ལན་ཞིག་འབྱུང་གྱུ་རེད།
 ལན་༩ ཡོད་པ་དང་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་འཛིག་པ་འདི་ནོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་
 ཡིན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། འཐད་དཀའ་སྟེ། རྒྱལ་སྐུ་ཞི་བ་ལྷན། འདི་ནི་སྤང་ཙམ་དགག་མིན་ཏེ། །
 བདེན་པར་རྟོག་པ་དགག་བྱ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་འདིར་རྒྱ་རྒྱུན་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
 དབང་གིས་བྱང་བའི་སྤང་བ་འདི་དག་ནི་དགག་བྱ་མིན་ཏེ། དགག་པར་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འདི་ཡིན་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། ཆོག་དེས་ཤུགས་ལས་སྤང་བ་ཙམ་དེ་འཛིན་
 པའི་སྒྲོ་དེའང་དགག་བྱ་མིན་པར་བསྟན་ཡོད་ལ། གལ་སྲིད་འཛིན་པ་ཡོད་ཆད་དགག་བྱ་ཡིན་ན།
 དེའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་བྱད་མེད་དུ་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་མིན་ཏེ། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ།
 དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། འདི་ཡུལ་སུན་བྱང་མེད་པ་ནི། དེ་སྤངས་པ་ནི་རྣམས་མ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་སྦྱོང་འཇུག་ལས། འདིར་ནི་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱར་གྱུར་པའི། བདེན་པར་
 རྟོག་པ་བསྒྲག་བྱ་ཡིན་སྟགས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་གཟིགས་དང་། དགག་བྱའི་ཡུལ་དེ་གང་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་པར་ཏ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། གལ་སྲིད་ཡོད་ཙམ་དུ་འཛིན་
 པ་དང་། བདེན་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན།
 བྱོང་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོང་མཁུན་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། བྱོང་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་མེད་
 པར་ཐལ། བྱོང་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པ་ཆོས་
 ཅན། བྱོང་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་ཡོད་པ་ཐལ། བྱོང་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་མ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོང་ལ་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོང་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱོང་ལ་གང་ཟེར་རྒྱ་ཡོད། ཡོད་ཀྱང་མི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་
 བཅའ་ན་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་
 བཅའ་ན་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སངས་

རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཇི་སྟེང་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།
 བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱམ་ཏེ། འདྲིའི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་
 པའི་ཚད་དེ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཛིན་ཚུལ་ལྟར་དུ་བཞག་དགོས་
 པར་བོད་ཆུ་ཕྱི་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་ཡོད་འཛིན་ཅམ་ལས་ལྷག་པའི་བདེན་འཛིན་ནི་སོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ལ།
 བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་འཛིན་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད།
 དེ་ཡང་སྤྱུ་ལ་ཡང་ཆ་རྒྱས་མེད་པའི་རང་བཟོ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་སྐས་ཞི་བ་ལྷ་ལ་ཆ་རྒྱས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདྲིར་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱར་གྱུར་པའི། བདེན་པར་རྟོག་པ་བསྟོག་བྱ་ཡིན་
 ཅས་པ་དེ་ཁོང་གི་ཉམས་སྦྱོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་བདེན་གྲུབ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་ན་དགོས་
 རྒྱས་ཡོད་པ་ཐལ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་
 རས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཤིང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤང་ཅམ་པ་འདི་དག་དགག་
 མི་དགོས་ལ། དགག་ཀྱང་མི་ཐུབ། དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་སོགས་ལས་དབུ་མའི་གཏན་ཆོགས་ཆེན་
 བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བ་འདི་གཞིར་བཞག་ནས་དགག་ཀྱང་། དེ་ནི་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱིས་ཇི་
 ལྟར་འཛིན་པ་ལྟར་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་སྤང་དེ་དགག་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་བ་ཅམ་པོ་དེ་ཡང་
 དགག་པའི་དོན་ག་ལ་ཡིན། དཔེར་ན་སྟོག་བརྟན་ནང་གི་སེལ་ལ་སེལ་དངོས་གནས་སུ་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ལ། མི་གཞན་ཞིག་གིས་དེ་སེལ་དངོས་གནས་པར་མིན་པར་
 བཤད་སྐབས། གང་ཟག་དེ་ལ་གཞི་དེ་ལ་སེལ་མེད་པ་ར་སྦྱོང་པ་ཡིན་གྱི། སང་གའི་གཟུགས་
 བརྟན་དེ་མེད་པར་ར་སྦྱོང་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལ་གནད་ནི། སྤྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག གང་
 ཟག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འདི་དག་ལ་བྱུང་པར་གནམ་ས་ཅམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ང་རང་ཆོ་སོ་སྟེ་
 འཆིང་བ་ཀུན་ལྟན་དག་གིས་སྟོ་ངོ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་བདག་གཉིས་དང་། གང་ཟག་དང་གང་
 ཟག་གི་བདག་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེ་མི་ཐུབ། རྒྱ་མཚན་ང་ཆོས་བདག་འཛིན་ནམ་བདེན་འཛིན་
 གྱི་མིག་ཤེལ་ནག་པོ་དེ་གྱོན་ནས་ཡུལ་འཇལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རེད། དཔེར་ན་མཁྱིམ་ནད་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་ནས་དུང་དཀར་སེར་པོ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར་དུང་དང་སེར་པོ་ལྷགས་སུ་དབྱེ་རྒྱ་

མེད་པ་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དོན་དུ་སེར་པོ་དེ་ནི་ཁོ་རང་འབྱུང་ཤེས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་སྟངས་ན་མེད། དུང་དཀར་དངོས་གནས་དེ་ཡུལ་གྱི་
 སྟངས་ན་ཡོད་པ་བཞིན་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ང་རང་ཆོའི་སྒོ་བདེན་
 འཛིན་ལྟན་སྟེས་འདིས་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་བམ་སྟམ་ན་དེ་ནི་ནམ་ཡང་མ་བྱུང་གོ། །མདོར་ན་
 སེ་སྟེའི་སྒོས་དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་ཐུབ་པས་རིགས་ངོ་ལ་མཉམ་དགག་མ་བྱས་རང་བྱས་
 ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་ཁས་ལེན་དང་འཆད་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ཐ་དང་ཉིད་དུ་འཛིག་དགོས། འདི་
 དག་ནི་དབྱུ་མ་སྟེ་རབས་པ་དག་གི་ལྷགས་ལྟར་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །

ཆ་བོ། གཟུགས་ཀྱི་ཚུང་མཐའ་དང་། རྩོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་གཉིས་ཡིན་ཞིག་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་
 མི་ཤེས་པའི་ངན་རྟགས་ཡིན། ཁོ་པོ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན། སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རྩོག་གིས་
 གཅིག་ཆར་སྐྱར་བ་ན། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གསུངས་འདུག་པ་དེར་སྐྱགས་བསམ་
 བཞེས་དང་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད། གལ་སྲིད་རྩལ་ཕྱན་སྐྱུ་མེད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཅིས་ཡིན་ན་ནི།
 དབྱུ་མ་ཆང་གི་པ་ལོར་དུག་ཤོས་ཏེ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་འདི་རྒྱ་ལ་གཡུག་དགོས། རྩོག་
 མཆན་ནི་རྩལ་ཕྱན་རི་ལྟར་བཞིག་ཀྱང་དུ་མ་མི་འདོར་བས་དུ་མ་མི་བདེན་པའི་རྩོག་མཆན་བཤད་
 རྩོག་མེད་སོང་བས་རེད། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་མ་འཕྲད་ན་བར་མ་ཆད་
 ཟེར་བ་འོང་མི་སྲིད་ཅིང་། དུས་ཀྱང་སྐྱུ་མེད་དུ་འདོད་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་གོ་མི་
 ཆོད་པ་སྤྲུལ་པ་དང་མཚུངས་སོ། །

ལན། གཟུགས་ཀྱང་ཚུང་མཐའ་དང་རྩོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་གཉིས་ཡིན་ཞིག་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་
 མི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡང་འཐད་དཀའ་སྟེ། གལ་སྲིད་པ་རོལ་པོ་དེའི་བདེན་པར་བྱུང་
 པའི་རྩལ་ཕྱན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཁས་སྐྱེད་པ་ཡོད་ན་ཁྱོད་རང་གིས་ཟེར་བ་བཞིན་སྒོ་བ་དཔོན་སངས་
 རྩོག་གཉིས་པ་ལ་དྲི་ཆོག་ཀྱང་། རྩལ་ཕྱན་བདེན་པར་བྱུང་བ་ཁས་མ་སྐྱེད་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་
 གྱི་དེ་འདྲ་ཞིག་ཁས་སྐྱེད་ཀྱང་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད། རྩོག་མཆན་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཚུང་མཐའ་འདི་
 ཆ་བཅས་སུ་ཁས་སྐྱེད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གཞན་སྟོས་ཡིན། ཆ་མེད་དུ་དབྱུང་ན་གཞི་མེད་དུ་
 འབྱུར་བས་གཟུགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་པར་གནས་འོང་བས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཁས་ལེན་ཐབས་མེད།

འདི་ནི་རིགས་པས་དབྱུང་ལྷགས་དང་། ཐ་སྟོང་འཛིག་ལྷགས་ཅམ་ཡིན་པས་རིགས་པ་མི་ཤེས་
པའི་ངན་རྟགས་ག་ལ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་སྟོང་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག འཛིག་རྟེན་པལ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཁོ་རང་ཚོའི་འདོད་པའི་གཟུགས་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆུང་མཐའ་ལ་ཆུང་མཐའ་དང་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་དེ་གཉིས་ཆར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་འདུག་པས་སོ། །

ཆ་བོད་ མདོར་ན་རི་བོ་དགོ་ལྷན་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་གསུངས་ན། བོད་ལྷ་མ་ཚོའི་འདོད་
པའི་ཐ་སྟོང་ཚད་གྲུབ་མེན་པ་དང་། ཁས་ལེན་མེད་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་བུའི་ལོག་རྟགས་རྩལ་ཆེན་དེ་
འདྲ་ནི་མུ་ཉེགས་རྒྱང་འཕེན་པའི་རྒྱུ་ལའང་སྟེ་མ་སྟོང་ཞིང་། གལ་སྲིད་ཁོ་ཚོས་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་
ལག་ལེན་དུ་བཏབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ནི། ཆོ་སྡེ་བྱི་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་ལྷ་ཅི་སྟེ། སོ་ནམ་ཞིང་ལས་སོགས་ཆོ་འདིའི་འཆོ་ཆོས་ཅམ་ཡང་འགྲུབ་ཐབས་མེད་པས་
རིགས་ལོག་དེ་གས་ནི་སྟོགས་གྱིར་འཆི་བའི་མན་ངག་དེའི་ཡན་མེད་པ་ཞིག་རེད་འདུག་ཅེས་
དགག་པ་བརྒྱབ་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་ལྷ་རབས་པའི་མཁས་པ་རྣམ་པས་ཀྱང་། དགོ་ལྷན་པ་ཚོས་
ཚད་མའི་ལྷགས་ལ་ཡན་ལག་ལས་ལོགས་སུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་ཁས་སྒྲངས་པ་འདིས་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཡོད་ཚད་ཆུ་ལ་བསྐྱར་བ་རེད། དབྱ་མའི་
ལྷགས་ལ་སྤང་བ་བྱར་དུ་བཞག་ནས་བདེན་གྲུབ་ལོགས་སུ་འཆོལ་བྱུང་བ་དེས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཡོད་ཚད་རྒྱང་ལ་བསྐྱར་བ་རེད། ལྷགས་འདིས་
དགག་བྱ་འཆོལ་སྒྲངས་དང་གཉེན་པོ་བཞེན་སྒྲངས་དེ་ཆོ་ནི་དག་པོ་བསྐྱར་ཏེ་གྲིབ་མ་ལ་འཐབ་
འཛིང་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཡི་བར་དུ་འབད་བཅོན་བྱས་ཀྱང་གྲུབ་འབྲས་ཅུང་ཟད་
ཅམ་ཡང་ཡོད་མི་སྲིད། ཅེས་སོགས་སྟོན་འདོགས་རྒྱང་བྱེད་དེ། ལྷ་བའི་སྟོར་ལ་ཐུག་དུས་བོད་ལྷ་
ཕྱི་གཉིས་པོ་བྱི་དང་ར་འགྲོགས་པ་ནང་བཞིན་ཆགས་བསྟན་ཡོད།

ལན་ རི་བོ་དགོ་ལྷན་པའི་མཁས་པ་དག་དང་བོད་ལྷ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་དབྱ་མ་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་འདི་ཉིད་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་པན་
ཚུན་དགག་སྐྱབ་ཀྱིས་ལྷགས་དེ་བསྟེགས་བཅད་བརྟར་བའི་གསེར་བཞིན་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད་ལ།
ཁོང་རྣམ་པས་དགག་སྐྱབ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁོང་རྣམ་པའི་གསུང་དུ་གསལ་པོ་བཞུགས་ཡོད་

པས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་གསུང་ལ་ཚིག་ངན་དང་སྤྱོད་འབེབས་སྒྲིན་གང་སྟབས་བྱས་ཏེ་འདིར་གསར་བྱ་དག་གི་ངོར་ཡིན་འདོགས་གིས་བཤད་ཅི་སྟབས་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་གོ་བ་ཞིག་རེད།

ཚ་བོ། དེང་སང་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱུན་བྱོན་མཁས་གྲུབ་རྣམ་པའི་བར་ལ་ཚིག་གི་འཛིན་མཚམས་མི་འདྲ་བ་ཕྱན་བྱ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་སྟགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན། ཚིག་གི་འཛིན་མཚམས་མི་འདྲ་བ་དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཕན་ཚུན་བྱེ་དོར་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་དག་ཐེར་གནང་བའི་དགོས་ཆེད་མད་དུ་བྱུང་བ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཇོ་བཟང་གི་གསུང་བཟང་འབའ་ཞིག་ཕབ་ཀྱིན་འདུག །འདི་དག་ཚིག་གི་གནས་ལུགས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་མི་ནག་ཚོའི་ཆགས་སྤང་གི་སྒྲོ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུང་འདྲ་ཡིན་ན་ནི་དེར་ཟད། དེ་ལྟ་མིན་ན་གསུང་དེ་དག་ལ་སྒྲིང་པོ་མེད་དེ། གྲུབ་མཐའ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཉེས་མེད་ཉེས་འདོགས་དང་། ནག་མེད་ནག་འཇུགས་བྱས་པས་ཕན་ཚུན་བྱེ་དོར་བྱས་པར་མི་འགོ་ཞིང་། རྒྱལ་བསྟན་དཀར་འཇམ་ཡུག་གཅིག་དུ་གནས་པ་ལ་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་བགོས་ཏེ་འཐབ་ཚིད་བྱས་པས་བསྟན་པ་དག་ཐེར་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། མཛེས་མཚན་གྱི་བཀའ་མོལ་གསུང་མཁན་ཁོང་རྣམ་ཚོའི་ནང་ཁྱལ་དུ་ཡང་དོན་དུ་ནང་འགྲེག་ཅི་ཡང་བྱུང་མེད། རྒྱ་རབས་པའི་ཁྱོད་དུ་སྤྱོད་པའི་མཐུན་ཐབས་སྤྱོད་བཞིན་ནི། ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྟགས་ལ་ནི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་བཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལྟ་བུ་དེའི་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་གདུལ་བྱ་དམན་པ་དག་གི་ངོར་གནས་ལུགས་མེད་དགག་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར། སྐད་ཆ་འདི་ངོས་ལེན་ཞུ་མཁན་གྱི་དགོས་ལྡན་པའི་མི་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་སྟེང་མེད། དགོས་ལྡན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུན་ཐབས་སྤྱོད་བཞིན། རྒྱ་རབས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམ་པས་སྒྲོས་བྲལ་དང་སྒྲོ་འདས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ཚོ་ཞིབ་ཆ་མ་ཐོན་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཅུམ་རེད། དགོངས་པའི་གཏད་སོ་རང་རེའི་སྟོང་རྒྱང་མེད་དགག་འདི་རང་ཡིན་ཟེར། རྒྱ་རབས་པ་ཞིག་ལ་མཚན་ན་དེ་ནི་ནམ་ཡང་ཁས་ལེན་ཐབས་བྲལ་བའི་སྐད་ཆ་རེད། དེས་ན་ཁོ་བོས་བོད་རྒྱ་བྱའི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་དུ་འགྲེལ་མཁན་གྱི་མི་སྣ་དེ་ཚོ་ནི་ཁ་ཡག་རིང་ལུགས་པ་དང་། འགན་ཁུར་མེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་སྟེལ་མཁན་རེད་བཞག་ཅེས་ཁ་རྒྱུང་གཏོང་སྟོང་འདོད།

ལན། བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བོད་ཡུལ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས། ལྷང་
 དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་ན། །ལྷ་བ་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡོད་པ་དངོས་པོར་ལྷང་བ་
 དང་། །མེད་པ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས། །དོ་བོ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པས། རང་རིག་གཞན་རིག་
 ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། །འཇམ་མགོན་པ་ས་སྐྱ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཞེན་པ་བཞི་བཤམ་གྱི་གདམས་ངག་
 ལས། །འཛིན་པ་བྱུང་ན་ལྷ་བ་མིན། །ཞེས་དང་། །འཇམ་མགོན་སྒྲ་མས། ལྷང་བ་ཏེན་འབྱུང་བསྐྱ་བ་
 མེད་པ་དང་། །སྟོང་པ་ཁས་ལེན་བཤམ་བའི་གོ་བ་གཉིས། །རི་སྒྲིབ་སོ་སོ་འཛིན་པ་དེ་སྒྲིབ་དུ། །ད་
 དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད། །ནམ་ཞིག་རེས་འཛིན་མེད་པ་གཅིག་ཆར་དུ། །ཏེན་
 འབྲེལ་མི་བསྐྱུ་མཐོང་བ་ཅམ་ཉིད་ནས། །ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱན་ཞིག་ན། །དེ་ཆོ་ལྷ་
 བའི་དབྱུང་པ་རྫོགས་པ་ལགས། །གསུང་འདུག་པས་བོད་ལྗམ་ཕྱི་འཁམས་གྲུབ་དེ་རྣམས་གནས་
 ལྷགས་མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་བ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྟོ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཞིག་
 ཡིན་ན་གསལ་པོ་མཐོང་ངེས། །ཡིན་ན་ཡང་ཐོག་མར་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་སྐབས་རི་བོ་དགོ་ལྷན་
 པ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ཐོག་མར་བདེན་མེད་འཛིན་པའི་སྟོ་འདི་གོམས་པ་ལ་གཙོ་བོར་བཏོན་ཅིང་།
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མེད་འཛིན་གྱི་ངར་དང་མ་བཤམ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་
 དང་། །གཞན་པ་དག་གིས་ཐོག་མར་ཉིད་ནས་འཛིན་པ་མཐའ་དག་བཀག་ཅིང་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འཛིན་པ་མཐའ་དག་དང་བཤམ་བའི་དབྱིངས་དེ་ཡི་ངར་དང་
 མ་བཤམ་བར་མཉམ་པར་འཛིན་ཚུལ་འདི་གཙོ་བོར་བཏོན་ནས་བཤད། དེས་ན་དང་པོས་ནི། སྟོང་
 འཇུག་ལས། །སྟོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤང་བར་འགྱུར། །ཅི་
 ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་བྱས་ན། །དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་
 ཡིན་ལ། །བོད་ལྗམ་རབས་པ་དག་གིས་ནི། །ཅུ་ཤེར་ལས། །དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་དགག་འབའ་ཞིག །
 དངོས་ལ་དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ལྟར་བསྟོན་པ་ཡིན་ལ། །དེ་བཞིན་བོད་ཕྱི་
 རབས་པས་འདོད་པའི་ཐ་སྟོང་ཆོད་གྲུབ་སོགས་ནི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཁུན་
 ཚུལ་གཙོ་བོར་བཞག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ངོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྐྱུ་མེད་སྟོན་
 མེད་དུ་བཞག་དགོས། །དེའི་དགོས་པ་ནི། །འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས། །རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་

འདི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བསྟུ་བ་མེད་པའི་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དེ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བསྒྲིག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །སྨྲ་རབས་པ་
 རི་སངས་འཕགས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གིས་མཁྱེན་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཏོན་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་
 རོ་ལ་ནི་རྒྱ་འབྲས་དགེ་སྤྲེལ་གི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ཁས་ལེན་རྒྱ་ཡང་མེད། དགོས་
 པ་རྒྱ་འབྲས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བསྒྲིག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཆར་གྱི་
 ལྷགས་ལ་དེ་འདྲ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡོད། དེའི་རིགས་འགྲེ་ནས་
 བརྗོད་ན་མི་མཐུན་པ་རྩུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་རྩ་བའི་ཆ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་སྦྱོན་ཆེན་པོ་
 གང་ཡང་མེད་ལ། དེས་ན་སྤྱོད་ཀྱི་བོད་སྨྲ་བྱེད་གཉིས་ནི་པན་ཚུན་ནམ་ཡང་འདྲེ་མི་རྩུང་བ་པན་
 ཚུན་པ་བསད་ཀྱི་ལག་དམར་ནང་བཞིན་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། མཐུན་སྦྱོགས་བཤད་མཁན་
 རྣམས་ནི་ཁ་ཡག་རིང་ལྷགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁ་ངན་ཆོག་རྒྱབ་གྱིས་དམའ་འབབས་བྱེད་ཅི་ཐུབ་ཏུ་
 བཟླ་བ་འདིས་དོན་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་གསལ་བཤད་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་དེ་གཉིས་བར་དུ་
 འཁོན་བྱེད་པ་གང་ཡིན་འབྱེད་དཀའ་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྲང་། དེ་བཞིན་ཁ་རྩུང་གཏོང་བར་འདོད་
 སོགས་ནི་སྤྱོད་གྱིས་ཁ་བརྩུང་གཏོང་ས་ནི་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མི་སྣ་ཐམས་ཅད་ཡིན་
 པས་འདིར་ཁ་ཅིག་དམིགས་བསལ་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་རྒྱ་རེད། །

ཆ་བོད། འོ་ན་ལྷགས་དེ་གཉིས་ལས་གང་ཞིག་མ་འགྲིག་པ་ཡིན་ཟེར་ན་གཉིས་ཀ་མ་འགྲིག་པ་
 ཡིན། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་སྤྱོད་དུ་སྟུ་སྟུབ་ཡབ་སྟེན་གྱི་དགོངས་པ་འཆོལ་
 མཁན་ཁོ་ན་མ་གཏོགས། སྟུ་སྟུབ་ཡབ་སྟེན་གྱི་དགོངས་པ་དེ་འགྲིག་མིན་གྱི་སྦྱོགས་སུ་བསམ་སྟོ་
 གཏོང་བོད་མཁན་མི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་ལན་སོང་བ་རེད།

ལན། འདི་དག་ཀྱང་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་བསམ་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཏེ། དེ་གཉིས་མ་འགྲིགས་པ་
 བྱེད་གྱིས་གང་ནས་མཁྱེན་སོང་བ་ཡིན། །

ཆ་བོད། ཁོང་རྣམ་པ་ལ་ཡང་ལྷགས་ཁག་སྤྱོད་ནས་མེད་དེ། སྟུ་སྟུབ་ཡབ་སྟེན་གྱི་མཁྱེན་དཔྱོད་ལ་
 ཏ་མི་ལས་མཁན་ཞིག་དང་། དབུ་མའི་རིགས་པ་ལ་ངོ་མི་མཚར་མཁན་གྱི་མཁས་པ་ཞིག་འཇིག་
 ཏེན་འདིར་བྱུང་མ་གྱུང་ལ། ཁོང་ཡབ་སྟེན་གྱི་དགོངས་པ་བཞེས་སྟངས་དེར་རྩ་བ་རང་ནས་མ་

འགྲིག་པའི་རྟོག་འབྱུང་ཞིག་ཤོར་ཡོད་སྟེ་ཕ་པའི་བསམ་སྒྲོ་སྤྱོད་ལ་ཡང་འཁོར་སྤྱོད་མེད།
ལན་ལྟེ་ མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཡབ་སྐུ་མཁུན་དཔྱོད་ལ་ཏ་མི་ལས་མཁན་དང་ཁས་མི་ལེན་མཁན་
མང་པོ་བྱང་འདུག་ཏུ། ཕྱི་པ་ཕར་ཞིག་ནང་པ་རང་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་
རྣམས་དང་སེམས་ཅམ་སྤྱོད་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་མང་པོ་ཞིག་བྱོན་འདུག་པས་གང་དྲན་མ་བཤད་
རོགས།

ཆ་བོ། འོན་ཀྱང་མའི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པར་
སླེབ་པ་ན། ད་གཟོད་སྤྱོད་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྒྲོ་སྤྱོད་ཁ་ཅིག་རག་ཡོད་པ་
རེད། སྤྱོད་ཆད་དུས་ཆོད་ནི་སྤྱོད་ཐག་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱོད་འཛིག་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་དུས་
ཆོད་དེར་བརྒྱས་པའི་སྤྱོད་ཐག་ལྟ་བུའི་དངོས་འཛིན་ཡོངས་ཁྱབ་གྱིས་བྱེད་གྱིན་ཡོད།

ལན་ལྟེ་ དུས་ཆོད་སྤྱོད་ཐག་ལྟ་བུར་འདོད་མཁན་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ནང་པ་ནི་སྤྱོད་ཡང་
མ་བྱང་བར་སྤྱོད་ངོ་། །དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པས་དུས་རྒྱུ་སྤྱོད་པར་འདོད་ཀྱང་། འདས་པ་དང་
མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་དག་སོ་སོ་བར་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྤྱོད་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་དུས་ནི་དངོས་པོའི་
འགྱུར་ཕྱོག་ལས་ལོགས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཐག་ལྟ་བུ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན།
སེམས་ཅམ་པ་ཡན་ཆད་དག་ནི་དེ་འདྲ་དུས་ཆོད་སྤྱོད་ཐག་ལྟ་བུ་ཞིག་མི་འདོད་པ་ནི་སྤྱོད་ཅི་
དགོས།

ཆ་བོ། གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པས་ཀྱང་ལྟ་ལྟ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་གི་ཐོག་
ནས་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐག་མཐའ་མའི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྤྱོད་ཐག་ལྟ་བུའི་ཆ་ཤས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད་གནང་
བ་རེད། ཆ་ཤས་ཡོད་ན་སྤྱོད་ཐག་མཐའི་དོན་མེད་ཅིང་ཆ་མེད་ཡིན་ན་རྒྱན་ཚོམ་མི་སྤྱོད་པར་
གཟིགས་ནས་ཤེས་པ་སྤྱོད་ཐག་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རེད། གལ་སྲིད་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཆོད་རིག་འདི་བྱང་
མེད་ན་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་འདི་ལ་ལན་འདེབས་སུ་ཀྱང་རྒྱས་རེ་བྲལ། དགོ་ལྟར་པའི་མཁས་པ་
ཆོས་ཤེས་པ་མེད་ཟེར་བཞག་ན་སྤྱོད་ཐག་ལྟ་བུ་འདེབས་སུ་འགོ་བར་དགོངས་ཏེ། ཤེས་པ་སྤྱོད་ཅིག་མ་
གཉིས་མཐུད་ནས་རྒྱན་ཚོམ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་ཐག་ཅིང་སྤྱོད་ཐག་ལྟ་བུ་འདྲུང་ཀྱང་མེད་པ་འདི་སྤྱོད་ཡབ་
སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་གསུངས་ཀྱང་། བར་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཐག་རིག་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་

ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད། ལྷོས་བཅས་སྤྱ་བས་དངོས་པོ་སོ་སོའི་འགྲུལ་སྐྱོད་ལས་ལོགས་སུ་དུས་ཚོད་
 རང་རྒྱ་བར་མེད། ཅེས་བཤད་པ་འདིས་གཞི་ནས་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་ཟུ་ཕྱིའི་ཆ་ཤས་ཡོད་མེད་
 བཟླ་བ་ནི་དོན་མེད་སྐོར་ལོག་གི་བསམ་སྒྲེ་ཡིན་པར་ར་འཕྲོད་པ་རེད།
 ལན། ལྷོས་གྲུབ་སྤྱ་བས་དངོས་པོ་སོ་སོའི་འགྲུལ་སྐྱོད་ལས་ལོགས་སུ་དུས་ཚོད་རང་རྒྱ་བ་མེད་
 ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་པ་གང་ཡང་མ་རེད། ནང་པའི་ལུགས་མདོ་
 ཟེ་བ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དུས་ཚོད་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་འགྱུར་ཕྱོག་ལ་བཏགས་
 པའི་བཏགས་ཡོད་ལས་ལོགས་སུ་སྤྱས་ཀྱང་མི་གཞིད། དེ་བཞིན་ལྷོས་གྲུབ་སྤྱ་བ་དག་ལ་ཡང་
 དངོས་པོ་དག་མ་འགྱུར་བ་ལས་འགྱུར་བ་ལ་གོ་འཕྲིན་པའི་བར་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་བར་
 བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ཟུ་ཕྱི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་འདི་ནི་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་པ་
 རིགས་པ་མཐུན་པ་སྤྱས་ཀྱང་ཤེས་ནུས་ལ། བྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་མགྲོགས་ཚད་ལ་ལྷོས་ནས་དུས་
 ཚོད་ཀྱི་རིང་ཐུང་བཞག་པ་དེ་ཡིས་འདིར་སྤྱ་སྤྱོད་འགོག་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་རེད་དམ་ཡང་།
 དངོས་པོའི་སྤྱར་ཚད་ཀྱིས་དུས་ཚོད་རིང་ཐུང་གང་སོང་ཡང་དོན་དུ་མཐར་གཏུགས་ན་ནུས་
 པའི་ཆ་ཚད་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་འགྱུར་ཕྱོག་གི་རང་བཞིན་ལས་མ་
 འདས། དེ་བཞིན་ཕྱ་རྒྱལ་དངོས་ལུགས་པ་དག་གི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕན་སྤྱིང་པོ་ལ། སྒོག་རྒྱལ་དག་
 གི་སྐོར་བ་བྱེད་སྐབས་རྒྱལ་ཕན་སྤྱིང་པོའི་ཤར་ལ་སླེབས་སྐབས་དང་། དེ་སྐོར་ནས་རྒྱབ་ལ་སླེབས་
 སྐབས་དེ་གཉིས་བར་ལ་མི་འདྲ་བའི་འགྱུར་ཕྱོག་ཨེ་ཡོད། མེད་ན་ཤར་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱི་གོ་ས་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡོད་ན་དེ་ཤར་ལ་ཡོད་པ་དེ་འགག་ནས་སླེབས་པ་རེད་དམ། མ་འགག་
 ནས་སླེབས་པ་རེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤར་དུ་ཡོད་པ་དེ་འགག་ནས་རྒྱབ་ཏུ་སླེབས་པ་ཡིན་ན་རྒྱལ་
 ཕན་སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས། ཟུ་རབས་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཕན་
 ལ་ཟུ་ཕྱིའི་ཆ་ནས་བཟླ་དབྱེད་བྱས་པ་དེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ།
 མ་འགག་ན་ཤར་ལ་ཡོད་པའི་བྱད་ཚོས་དང་ཕན་བཞིན་རྒྱབ་ཏུ་སླེབས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཤར་རྒྱབ་
 ཀྱི་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྱུན་འདི་སྒྲིག་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས། ད་ལྟོ་ལ་སྤྱ་རྒྱ་གང་ལྟག་
 ཡོད། དེ་དག་ཀྱང་ལུགས་གཏུགས་ན་ནུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་མི་སྒྱུན་སྒྲུལ་ན། རུས་པ་ཡང་དུམ་

བྱ་དུམ་བྱ་ཅུ་དེ་དག་གིས་འདོད་ཀྱི་འདུག་པས་ཁྱོད་ལ་རྒྱབ་རྟེན་མི་འོང། འདི་ལ་ཁྱོད་དང་དེང་
རབས་དངོས་ཁམས་རིག་པ་བ་དག་དཔུང་བསྐྱེགས་ནས་ལན་རྒྱབ་དང་། སྡ་ཕྱི་བརྟག་པའི་
རིགས་པ་འདི་དོན་མེད་སྐྱོར་ལོག་ཡིན་མིན་ཏེ་གོ་འོང།

ཆ་བོ། དེ་བཞིན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཅ་པོ་ལ་དཔྱུད་པའི་སྐབས་སུ། རགས་པ་བཤེག་ན་རྩལ་དུ་
འཇིག་འགོ་ལ། ཚྱུ་གཞིའི་སྤྱུ་རྩལ་དེའང་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ཆུང་མཐའི་དོན་
མེད་ཅིང་ཆ་མེད་ཡིན་ན་རགས་པ་ཚྱུ་མི་རྩལ་པར་དགོངས་ཏེ་རྩལ་ཕྱན་སྟེ་མེད་དུ་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་རེད། གལ་སྲིད་ཆད་རྩལ་རྩལ་རིག་འདི་བྱང་མེད་ན་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་འདི་ལ་ལན་
འདེབས་རྩལ་རེ་བྲལ། དགེ་ལྡན་པས་བཅ་པོ་གཞི་མེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་ན་སྐྱོར་འདེབས་སུ་འགོ་
བར་དགོངས་ཏེ། ཚྱུ་གཞིའི་རྩལ་དེ་ཆ་བཅས་སུ་ཡོད་པ་སྟེ་ཡི་དགོངས་པ་ཡིན་རྒྱུ་བྱས་ཀྱང་།
ཉིང་འོག་གི་ངོས་སོ་སོར་དགར་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཆུང་མཐའ་ཞིག་ག་ལ་སྲིད། ཆད་རྩལ་སྟེ་བས་
གཟུགས་མེད་རྩལ་བྱམས་ཀྱི་སྟོང་ནས་གཟུགས་ཅན་གྱི་གསོབ་རྩལ་ཐོན་པར་བཤད་པ་འདིས་ད་
གཟིང་བོངས་ཆད་ཁོ་ནའི་ཆ་ནས་དཔྱད་པ་གཏོང་བ་དེ་ནོར་འཁྲལ་གྱི་བསམ་སྟོན་ཡིན་པར་ར་
འཕྲོད་པ་རེད།

ལན། བོང་ཆད་ཁོ་ནའི་ཆ་ནས་དཔྱད་པ་གཏོང་བ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དབྱུ་མའི་ལྷགས་ལ་བོང་
ཆད་ཁོ་ནའི་ཆ་ནས་བདེན་མེད་དུ་གཏོང་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོགས་དང་དུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་བདེན་
མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན། དབྱུ་མའི་ལྷགས་ལ་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་ནས་རྩལ་ཕྱན་
དོན་པ་བཤད་པ་ཡིན་པས་ཆད་རྩལ་རྩལ་ལྷགས་རིག་པ་འདི་ནི་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཡང་དག་པ་ཞིག་ཏེ། དབྱུ་མའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་རྒྱ་དེ་ང་རང་ཚོས་མ་བརྟགས་ལྟན་
སྟེས་ཀྱི་སྟོང་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་བདེན་པར་འཇིན་པ་འཇིག་རྟེན་པ་བྱུང་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་
དང་། བྱུང་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་དག་གིས་སྤྱུ་རྩལ་ཕྱན་དང་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་གི་སྟོན་ནས་
གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདེན་པར་འཇིན་པ་ལ་ཆད་རྩལ་རྩལ་རིག་འདིས་རྩལ་ཕྱན་རྣམས་
གཟུགས་མེད་རྩལ་བྱམས་ཀྱི་སྟོང་ནས་བཤད་པས་དེ་དག་གི་བྱུང་མཐའ་སྟོན་རྩལ་ལ། གལ་སྲིད་
རྩལ་བྱམས་དེ་བདེན་པར་བྱུང་བོ་སྟུང་ན། རྩལ་བྱམས་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཏེ་ཅང་གསལ་བའི་

འགྲེལ་བཤད་ད་དུང་ཚད་རྩལ་རྒྱས་རིག་པས་བྱེད་ཐུབ་མེད་ལ། དེ་གསལ་བཤད་ཐུབ་མེད་ན་དེ་
 རྒྱབ་བྱེད་ལ་བཀོད་པ་ནི་རྒྱབ་བྱེད་བརྒྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱས་བྱམས་ཀྱི་
 རོ་བོ་གཞུགས་མེད་རྒྱས་བྱམས་ཀྱི་སྒྲོང་ནས་གཞུགས་ཅན་གྱི་གསོལ་རྩལ་ཐོན་པར་བཤད་པ་འདི་
 རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། རྒྱས་བྱམས་དེ་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ལས་སྤངས་ཀྱང་སྒྲིན་གང་ཡང་
 མེད་དེ། རྩལ་དེ་གཞུགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱིར་
 སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་གཞུགས་ཕྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོང་ལས་བཤད་པ་དང་ཐག་ཉེ་ཅུ་སོང་། ཁོང་
 ཚོའི་གཞུགས་ཅན་རྒྱས་པའི་སྒྲོང་ལས་སྦྱེས་པ་མཐོང་ཡང་། དེ་སེམས་ལས་སྦྱེས་པ་མ་མཐོང་། ཟུ་
 མཚན་གཞུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་དུ་སོང་བའི་ལན་པས་རེད། སེམས་ཅན་པས་གཞུགས་ཅན་དེ་
 རྣམས་གཞུགས་མེད་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལས་ཐོན་པར་ཡིན་པ་ཏུ་གོ་བ་རེད། དེས་ན་དེ་ཉི་མའི་
 རྒྱས་པ་དེ་ཡང་མཐར་གཏུགས་ན་དངོས་པོ་ལས་མ་འདས་ལ། ཁོར་འབྱུལ་ཡིན་པ་སོགས་ནི་མི་
 ལམ་སྦྱིད་པོ་ཞིག་མིས་པའོ།

ཆ་བོ། ཁོ་བོས་ལྟོས་བཅས་ཚན་རིག་དང་། ཚད་རྩལ་རྒྱས་རིག་གི་སྒྲ་ཅན་ཐོས་མ་ཐག་གསར་
 ཞེན་གཡམ་རྒྱག་བྱས་ཏེ། དབྱ་མའི་རིགས་པ་ལ་བྱུང་གསོད་བྱས་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། ང་
 ཚོས་གཞུང་ཆེན་ཁག་ཏུ་རྣམ་བཞག་གང་ལ་ཡང་དགག་སྒྱབ་སྤང་གསུམ་གྱི་སྒྲོས་པ་བྲ་རྒྱས་པོ་ཞེ་
 དྲག་མཛད་ཡོད་ཀྱང་། གང་མཚམས་ཤིག་ལ་སྤེབ་དུས་དད་པ་དག་སྤང་འདྲ་སྤངས་ཏེ་སྤོང་རྒྱ་
 མ་གཏོགས་མཐའ་འགྲོ་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་བྱུང་མི་འདུག་ལ། ལས་མ་དག་པའི་ཁོ་བོ་ལ་ནི་དག་
 སྤང་མ་སྦྱེས་པའི་གོང་ནས་སྤྲོས་སྤང་ཞིག་སྦྱེས་པར་གྱུར་ཅིང་། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་བདེ་བར་
 ལུས་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་གསར་གྱི་རྣམ་བཞག་འདི་དག་སྒོག་ཆད་ཀ་མའི་མི་ལ་སྤྲོས་བཞིན་དུ་
 གནད་ལ་འཕྲོད་པར་བྱུང་བས་ད་གཞོན་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་བབྱུང་བ་ལགས་སོ།

ལན། གོང་དུ་བཤད་པ་དག་ལ་བལྟས་ན། བྱོད་རང་བསོད་ནམས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ནང་ཚོས་
 དང་བོད་རང་གི་རིགས་གཞུང་ཆ་ཚང་ལ་ཞེན་ཁ་ལོག་ནས་ཚན་རིག་ལ་འཇུག་པ་འདི་ཡང་བྱོད་
 རང་གི་ལས་དབང་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་འདིར་བཤད་ལྷགས་ལ་བལྟས་ན་ཚན་རིག་
 ཡང་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་པས་དངོས་གནས་ལས་དབང་ཡག་པོ་ཞིག་ནི་ཡོད་པར་སྤང་ངོ།

དངོས་པོ་དང་སེམས་གཉིས་ལས་བརྒྱལ་བའི་
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
ཕྱོགས་སུ་འགྲེལ་བ་ནི་ནང་ཆོས་ལ་
ལོག་བཤད་བྱས་པ་ཞིག་རེད།

ཆོས་མངོན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྟོང་བཅུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་དབྱེད་པ།
འདི་ནས་བརྒྱུད་མངོན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ལྷགས་དང་དེང་རབས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
ཆགས་ལྷགས་གཞིར་བཞག་ནས་དགག་པ་བྱས་འདུག མངོན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་
ལྷགས་དེ་ནི་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་བཞིན་དོན་དང་མི་མཐུན་ས་མང་ཡང་། མདའ་
རྒྱུག་གིས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རིན་ཐང་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་ཁོས་བཤད་པ་དག་ལ་

རིམ་བཞིན་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ན།

ཚ་བོ། སངས་རྒྱས་ཚེས་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་སྣོད་བཅུད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
ལ། མངོན་པ་གོང་འོག་གི་ལྷགས། ས་སྤེ་ལྷའི་ལྷགས། འཇིག་རྟེན་གདགས་པའི་ལྷགས། སངས་
རྒྱས་མཐད་བཅད་ཀྱི་ལྷགས། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོའི་ལྷགས། ཏུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷགས་སོགས་རྣམ་
བཞག་ཕྱན་ཚེགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་། ཟ࿳འི་ཆ་ནས་བཤད་ན་མངོན་
པའི་ལྷགས་དེས་མ་བྱལ་བ་དང་མ་འཐུས་པ་གང་ཡང་མེད།

ལན། ཏུས་འཁོར་ལྷགས་དང་མངོན་པའི་ལྷགས་གཉིས་རྣམ་གཞག་ཕྱན་ཚེགས་མི་འདྲ་བ་ཅུ་
ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཉ་ཅང་ཆེ་སྟེ། རི་རབ་ཀྱི་མཐོ་དམན། རྒྱ་ཚད།
སྤྱིང་བཞིའི་བྱད་པར། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་གི་གོ་ལའི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་། ཟ࿳་ཡི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་
གང་ཐད་ནས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མང་། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གདགས་པའི་ལྷགས་སོགས་
ལྷགས་སྟོལ་མང་པོ་ཞིག་རྩམ་རྩམ་རྩེག་རྩེག་བཅས་དྲངས་ཀྱང་། འོན་ཏེ་དེ་དག་གི་ལྷགས་ཁོང་
ཏུ་ཆུད་ཡོད་པའི་བཟོ་ལྷ་ཆེན་པོ་མི་འདུག

ཚ་བོ། མངོན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྷ་ཚུལ་དེ་ནི་མི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་གོང་ནས་འཛམ་
སྤྱིང་ཤར་རུབ་ཡོངས་ལ་བྱལ་བའི་བཤད་སྟོལ་རྟིང་བ་དེ་རང་ཡིན་པས།

ལན། མི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་སྟོན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་མ་མཐའ་ཡང་ལོ་ངོ་སུམ་སྟོང་བཞི་
སྟོང་ཡན་ཆད་ཡིན་དགོས་ལ། མངོན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཞག་འདི་མ་མཐའ་ཡང་
ལོ་སུམ་སྟོང་སྟོན་ནས་དར་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། ཡིན་ན་ཡང་མི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་གྱི་
སྟོན་ལ་འཛམ་སྤྱིང་ན་ཤེས་རིག་ཡར་རྒྱས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་བཞི་ཞེས་གྲགས་པ་དག་ལ་འདི་འདྲ་
བའི་རྣམ་གཞག་མི་སྤྲང་སྟེ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་ནག་ལ་འདི་འདྲའི་རྣམ་གཞག་མེད་ལ།
རུབ་ཕྱོགས་སྟེ་རིག་དང་རོམ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འདུག དེ་ཡང་
རྒྱ་ནག་གནའ་རབས་ཀྱི་ལྷགས་ལ། གནམ་གདུགས་ལྷགས་སོགས་ལྷགས་ཁ་ཤས་བྱུང་བར་སྤྲང་ལ།
དེ་ལས་དང་པོ། (theory of canopy heavens 盖天说) གདུགས་ལྷགས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་
གདུགས་ལྷགས་རྣམ་མཁའ་ལྷགས་ལ། གནམ་ནི་རྒྱུ་པོ་སྣོད་ཀྱི་ཁ་ལེབ་ལྷ་བྱ་ས་བཞི་བཞིའི་

རྟེན་པ་གཤམ་པ་འདོད་ལ། འདི་ནི་གནམ་གདུགས་མའི་ཐོག་མའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། ཀྲོའུ་རུབ་
 མའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་འདོད་ལ། སལ་ཆེར་བྱི་ལོའི་ཐོན་གྱི་དུས་རབས། (11-256 BC) དེ་ནས་
 རིམ་བཞིན་ལྷགས་སྒོལ་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་བྱུང་ཡང་ཅ་བའི་ཆ་ནས་འགྱུར་ཐོག་ཆེན་པོ་མེད། དེ་
 ནས་འགྱུར་ཐོག་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ནི། གནམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་འགྱུར་ནས་གནམ་ནི་གདུགས་སྒྲུབ་པ་
 དང་འདྲ་བ། ས་བཞི་ལེབ་མའི་རྟེན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་སྒྲུབ་བཞིན་ཡོད་པ། རྩྱགས་བརྒྱད་ནས་
 ཀ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་གནམ་དེ་ཡར་གཏོགས་པ། དཔེར་ན་ཀ་བ་བརྒྱད་མའི་བསེལ་བའི་སྤྱང་
 ཁང་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་འདོད། ཡིན་ན་ཡང་རི་རབ་དང་སྤྱང་བཞི་སྤྱང་ཕུན་སོགས་མངོན་པ་
 རྩར་གྱི་ལྷགས་སྒོལ་མེད། དེ་ནས་ཀྱན་གོའི་རྒྱལ་རབས་སྐབས། (475-221 BC) རྩར་གྱི་ལྷགས་
 སྒོལ་དེ་འགྱུར་ནས། དེ་རྗེས་ལྷགས་སྒོལ་གཞན་ཞིག་ལ། theory of sphere heavensགནམ་ས་
 གཉིས་ནི་བྱ་སྤྱོད་དང་འདྲ་བ། བྱི་ཤུན་ནི་གནམ་དང་། རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ནི་ས་ཡིན་པར་
 འདོད། འདི་ནི་སལ་ཆེར་ཀྱན་གོའི་དུས་རབས་ནས་མགོ་ཚུགས་པ་གྲགས།

གཞན་ཡང་བཤད་ཚུལ་ལ། འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་མག་མོག་དང་ཉག་ཉག་ལས་བྱུབ་
 པར་སྤང་མེན་གང་ཡང་མེན་པ་ལས། རྗེས་མ་རིམ་བཞིན་དྲངས་སྟོགས་བྱེ་ནས་དྲངས་མ་བྱེན་ཏུ་
 སོང་བས་གནམ་ཆགས་པ་དང་། སྟོགས་མ་འོག་ཏུ་ལུས་པས་ས་གཞི་བྱུབ་པ་དང་། སན་གོའུ་ཟེར་
 བའི་མི་བྱད་ལས་འཕགས་པ་ཞིག་གིས་གནམ་སའི་བར་དུ་ཀ་བ་བྱས་ནས་མི་ལོ་བྲི་ཕྱག་མང་
 པོར་བཟུང་བ་དང་། མཐར་ཁོང་གི་སྐྱ་ཆོ་རྒྱལ་ནས་ཁོང་གི་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དག་གིས་ས་
 བཞིའི་རྟེན་དུ་ཡོད་པའི་རི་དང་ནགས་ཚལ་ཅི་ཤིང་སོགས་བྱུབ་པ་ཡིན་ཟེར། རྒྱ་ནག་ཡུལ་དུ་ནི་
 མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཐོན་ནས་སུམ་སྟོང་བར་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་འདུག
 རུབ་ཕྱོགས་སྟེ་རིག་གི་ཡུལ་དུ་ནི་དེ་སྐབས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། ས་ལྗེ་སྤྱོད་བ་དང་། ཉི་དཀྱིལ་
 སྤྱོད་སོགས་ལྷགས་སྒོལ་ཁ་ཤས་ཡོད་ལ། ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་བཞག་ནི་དེང་སང་དང་ཕྱོགས་ཅམ་
 འདྲ་པོ་ཡོད་སྟེ་ས་དཀྱིལ་ཉི་དཀྱིལ་ཐམས་ཅད་རིལ་ལྷུས་གྱི་རྣམ་པ་རུ་བཤད་འདུགགནམ་རབས་
 རྒྱ་གར་གྱི་ལྷགས་ལ་མངོན་པའི་ལྷགས་འདི་དང་ཕྱོགས་འདྲ་བའི་རྣམ་བཞག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་
 ལ་འཇམ་སྤྱང་ཤར་རུབ་ཡོངས་ལ་བྱུབ་པའི་དོན་ག་ལ་ཡོད། མ་ཟད་ལོ་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་གྱི་ཐོན་

གྱི་རྒྱ་གར་ལ་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་འཛོག་དགའ་སྟེ། དེ་ཡང་གནའ་རབས་
 རྒྱ་གར་ནང་པའི་ལྷགས་ལ། ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཆེས་ལྷ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་
 གཞག་བསྟན་པའི་གཞུང་ནི། གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འཕགས་པ་མོ་ཏུ་
 འགལ་གྱི་བྱས་བརྩམས་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན། ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཡར་མར་ལས་སོང་
 མེད་ལ། འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་འཕགས་པ་མོ་འགལ་གྱི་བྱས་བརྩམས་པ་ཡིན་
 པ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། འདས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་ཅམ་ལ་བྱོན་པའི་འཕགས་པ་ཀླ་བྱ་ནིའི་བྱ་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་བྱོན་ཏེ་འཕགས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་མཐའི་
 གྲུང་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པར་བརྩམས་པས་ཟླེ་པ་འདིའི་
 བྱ་བ་མཐའི་རང་རྒྱུ་ལྟགས་པར་བརྟེན། འདི་ལ་ལྷན་དང་གཞན་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་
 ཞེས་གསུང་སྟོལ་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་གྲགས་པའི་གཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་
 བ་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ལས། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷན་སུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཡན་ལག་རྒྱལ་ཡོད་དེ་
 ཞེས་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་རྒྱལ་པོ་དག་རྗེས་སུ་བརྩམས་པར་མངོན་པས།
 སུམ་སྟོང་པར་ཞོག ཉིས་སྟོང་ཉིས་རྒྱའི་ཡར་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་པར་མངོན་ལ། གལ་ཏེ་ལྷན་རྗེས་
 སུ་བརྩམས་ཤིང་ཡན་ལག་འཕགས་པ་མོ་འགལ་གྱི་བྱས་སྟོན་དུ་བརྩམས་པར་འདོད་ན་ཅུང་ཟད་
 མི་བདེ་བ་ཞིག་གོ། རྒྱ་གར་རང་གི་རིག་གཞུང་དུ་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་དེ་ག་དུས་བྱུང་བའི་ཐད་
 ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དགོས།

ཚ་བོ། དེ་ཉིད་དང་སངས་སྟོང་དགོས་པ་དང་སྟོང་རིན་ཡོད་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མིན་མོད། རང་རེ་
 བོད་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གིས། དེང་གི་གནམ་རིག་པ་དག་དང་མི་འགྲིག་བཞིན་དུ་
 མཐུན་ཐབས་འཛོལ་བ་སོགས་ལྟེ་པར་བསྐྱར་ཚུར་བསྐྱར་སྤྲོ་ཆོགས་བྱས་ཏེ། ད་དུང་ཡང་རང་ལ་
 དག་པ་ལྟར་བའི་རེ་སྟོང་རྒྱལ་བཞིན་འདུག་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དྲང་པོ་
 མིན་པའི་སྤྱོད་མཁན་ཁོང་རྣམ་ཚོ་རེ་ཐག་ཆོད་པའི་འབྲུལ་ངོ་རྒྱས་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱའོ། །

ལན། དེ་ལ་འདིར་མངོན་པ་ལས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་རང་
 ཅག་གི་མཁས་བྱ་བ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་དེང་སང་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་མང་པོ་

ཞིག་དང་མི་མཐུན་པས་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཨིན་སྟེ།
ཡིན་ན་ཡང་བྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་ནང་བཞིན་སྤང་འོས་པ་ཞིག་ཅུ་བ་ཉིད་ནས་མིན་པར་བཤད་པ་
ནི་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་གཏམ་དེ། དེའི་ནང་དང་རབས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་
པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ཡང་མང་པོར་ཡོད་པ་འོག་ནས་རིམ་
བཞིན་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། །

ཆ་བོ། དེ་ལ་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རང་ཅག་མའི་རིགས་རྣམས་
ཐུན་མོང་དུ་འཆོ་ཞིང་གནས་པའི་གཞི་རྩ་གྱུར་པའི་ད་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་གང་
ནས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལ། ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ལྟར་ན། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཐོག་མ་
དང་ཐ་མའི་མཐའ་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཆད་ཀྱང་གཞལ་དུ་མེད། ད་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འཇིག་
རྟེན་གཞན་ཞིག་ནས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ལོན་པའི་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱོགས་
བརྒྱའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནས་རྒྱང་ཆེན་པོ་དག་ལྡང་སྟེ། དེ་དག་རིམ་གྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་
འདུས་པའི་མཐར་ཐོག་རྗེས་སུ་ལས་ཀྱི་ཁམས་ལྟར་སྤྱིང་བརྟན་པར་གྱུར། དེ་ཉིད་སྤྱི་མཐའ་མེད་པའི་ནམ་
མཁའི་དབྱིངས་སུ་རྟེན་མེད་པར་ཆགས་ཤིང་། དབྱིབས་ནི་ཕྱི་རིམ་མཐོ་ལ་ནང་དམའ་བ་སྟེ་བར་
སྤང་དུ་དབྱངས་པའི་ཐོ་སྟོང་ཞིག་དང་འབྲ་པོ་ཡོད། དེ་རྗེས་རྒྱང་དཀྱིལ་དེའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་
ལ་སྤྱོན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འདུས་ཏེ་ཆར་རྒྱན་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལ་ཅམ་ཡུན་རིང་དུ་བབ་པས།
མཐར་ཐོག་བ་རྒྱས་ཁེངས་པ་བཞིན་རྒྱང་དཀྱིལ་གྱི་དབྱུས་སུ་ཆར་རྒྱུའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས།
མཚོ་དེའང་རྒྱང་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐབ་ཅིང་དགྲུག་པའི་དབང་གིས་འོ་མའི་ཐོག་དུ་སྤྱོད་མ་ཆགས་པ་
བཞིན་ས་གཞི་ཆེན་པོ་རི་སྤྱིང་དང་བཅས་པ་འདི་བྱུང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ནི་རྒྱལ་
བའི་སྟོན་ལམ་དང་། འགྲོ་བའི་ལས་དབང་གཉིས་ཡིན་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི་འཇིག་རྟེན་གཞན་
དག་ཞིག་པའི་ཐལ་རྩལ་ཤུ་མོ་དག་ནམ་མཁའ་འདིར་རྒྱང་གིས་བྱེད་ནས་འོང་བ་ཡིན། སྟོན་ལ་
བར་བསྐལ་གཅིག་དང་། བརྒྱད་ལ་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་རེ་རེའི་འཆགས་པའི་
དུས་ཡུན་ནི་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་རེ་དང་། བར་བསྐལ་རེའི་ཡུན་ལ་མི་ལོ་དགྲེགས་རྒྱང་བརྒྱད་ལྷག་
ཅམ་ཡོད་ཟེར་ལ། དགྲེགས་རྒྱང་ནི་གངས་གནས་བཙོ་བརྒྱད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནས་བར་གྱི་བསྐལ་

བ་ཉི་ཤུའི་རིང་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་སྒྲེལ་མའི་ངང་ནས་གནས་པའི་མཐར་འཇིག་པའི་འགོ་ཚུལ་
 ཞིང་། འཇིག་པའི་ཚུལ་ལ་མེ་ཡིས་འཇིག་པ་དང་། ཚུ་ཡིས་འཇིག་པ་དང་། རླང་གིས་འཇིག་པ་
 བཅས་རེས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས། ད་རེས་ནི་མེས་འཇིག་དུས་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་འཇིག་པར་
 ཚུལ་པའི་ཆོ་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ད་ལྟ་བས་བཞི་འགྱུར་གྱིས་ཆ་ཅུ་ཕྱིན་པའི་སྟངས་དུ།
 གང་ཞིག་ནས་ཡོང་མིན་ཆ་མི་འཆལ་བའི་ཉི་མ་གསར་པ་གཞན་དུག་བཅས་ཁྱོན་ཉི་མ་བདུན་
 དུས་གཅིག་དུ་ཤར་ནས་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་རྩ་སྐྱེ་མེ་ནང་དུ་འཕངས་པ་ལྟར་གཞོབ་ཐུལ་
 དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། མཐར་ཆོག་པའི་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་ཤུལ་དུ་མི་ལུས་པས་ཅང་མེད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
 སྟོང་རྒྱང་ཞིག་དུ་འགྱུར་བར་འདོད། རྣམ་བཞག་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱན་ཞེས་བྱ་བ་དེས་དེ་ལྟར་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཙམ་ལས། གཞན་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ངེས་པའི་འཐད་པ་བཙལ་ཏེ་སྦྲས་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

ལན། མངོན་པ་ལས་ཐུ་མཐའ་མེད་པའི་བར་སྤང་གི་ཁམས་སུ། མཐུ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་
 ལུན་པའི་རླང་གིས་ཁམས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་དང་ལུན་པའི་རྩལ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕྱོགས་
 གཅིག་དུ་བསྐྱས་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་བྱང་བར་གཞིད་ལ། ཐོག་མའི་འཇིག་རྟེན་རི་ལྟར་
 གྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་དེང་རབས་ཀྱི་བཤད་པ་དག་དོན་གྱི་ཆ་ནས་མི་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་ཅི་
 ཡང་མེད།

ཆ་བོ། ཕྱིས་ཀྱི་གནམ་རིག་མཁས་པ་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར་ན། སྦྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་མཐའ་ཡོད་
 མེད་གང་ཡང་མི་སྦྲ་སྟེ། ཐོག་མཐའ་ལ་དུས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཞིང་པ་མཐའ་ལ་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱལ་བས་
 ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་སྟོ་མི་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟའི་གནམ་རིག་གི་ཤེས་ཆ་ད་ལྟར་ན་མ་འོངས་
 པར་ཡང་ཐག་ཆོད་པའི་རེ་བ་མཐོང་གི་མེད། ཡིན་ནའང་སྟོ་བྱར་དུ་སྟོ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྟོ་
 སྟེད་འདྲ་བྱང་བ་ཡིན་ན་ནི་བརྗོད་ཆོད་མི་ཐིག་སྟེ། སྟོན་ཆ་འོད་ལས་སྦྱར་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་
 ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྦྲིད་པར་འདོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་ཐོད་བཞུལ་གྱི་འགྲུལ་བཞུད་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་ལ་
 འབྱམ་ཕྱག་མང་པོ་དུས་ཆོད་བྱང་དུ་རེའི་ནང་དུ་བཞོད་ཐུབ་སྟེད་པའི་ཆོད་དཔག་བྱེད་ཀྱིན་
 ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ན་འབྲི་གུང་གི་མཁས་པ་ར་སེ་དགོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས། སངས་

རྒྱུ་པས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་མེད་དུ་བཤད་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་པའི་ར་སྤྱོད་དེང་གི་གནས་རིག་
པས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་འདུག་པ་ནི་མི་བདེན་པའི་གཏམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལན། དེ་ལ་འདྲིར་ཐོག་མར་རྒྱུ་པ་དག་གི་འཛིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་ཡོངས་གྲགས་ནམས་གོ་
བདེ་བས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། དེ་ལ་རྒྱུ་པ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་འཛིག་རྟེན་མི་
འདྲ་བའི་ལྟ་ཚུལ་ནམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ལྷགས། འཛིག་རྟེན་རིམ་
ཆེགས་མའི་ལྷགས། འཛིག་རྟེན་འབར་གས་ཆེན་མོའི་ལྷགས་ཏེ་ནམ་པ་གསུམ་ཡོད། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོད་དཔག་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

དེ་ལ་དང་པོ་འཛིག་རྟེན་འགྱུར་མེད་ལྷགས་དག་གིས་ནི། འཛིག་རྟེན་འདི་འགྱུར་ཚྭ་ངེས་མེད་
ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་དེ་དག་གི་མང་ཉུང་། གོ་ས།
རྒྱ་སའི་ཡུལ་ཐོག་མ་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་གཏན་འཁེལ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ལ། དེས་
ན་འཛིག་རྟེན་ནི་འགྱུར་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན་ཟེར། ལྷགས་སྒོལ་འདི་འཆང་བའི་གནས་
རིག་དག་གིས་ནི་དངོས་གཟུགས་ནམས་ནང་གསེས་གཏན་སྐར། རྒྱ་སྐར་ཅུང་བ། སྐར་དོ། འཛིག་
རྟེན་ནང་གི་ཐལ་རྩལ། སྐར་སྤྱིན། (radio source) རྫོག་འཕྲོའི་འབྱུང་སྐར། (pulsar)
ལུལ་སར། སྐར་ཆོམ། སྐར་བྱིམ་སོགས་སྡེ་ཆེན་ཆེན་པོ་འགའ་རུ་བཅད་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་ས་
ནས་བཤད་ན་དངོས་གཟུགས་དེ་དག་ནི་ཆ་སྟོམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ་དེ་སྐར་
གཟུགས་འགའ་ཤས་ཤིག་ས་གནས་ག་གོ་མོ་ནས་མེད་པར་སོང་ཡང་། སྐར་གཟུགས་གཞན་
འགའ་ཤས་ཞིག་ས་ཕྱོགས་གཞན་ག་གོ་མོ་ཞིག་ན་གསར་དུ་བྱུང་བར་འདོད། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་
སྤྱི་བྱུང་གི་དོན་ནས་བཤད་ན་འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་ཀྱི་ཡོད་ལ། གལ་སྲིད་འགྱུར་ཚྭ་བྱུང་
ཡང་ཡན་ལག་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་འགྱུར་ཚྭ་ཙམ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་རིམ་བཆེགས་མའི་ལྷགས་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲུབ་ཆ་ནི་གོ་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་
བགོ་བར་འདོད་པ་སྟེ། བརྟན་སྐར་ནམས་ནི་རིམ་པ་གཅིག་དང་། བརྟན་སྐར་ནམས་འདུས་པའི་
འདུས་གཟུགས་རྒྱ་སྐར་མ་ལག་ནི་རིམ་པ་གཅིག་དང་། རྒྱ་སྐར་མ་ལག་ཆེན་པོ་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་
མཉམ་དུ་འདུས་ཏེ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་སྐར་མ་ལག་ཏེ་རིམ་པ་གཅིག་དང་། རྒྱ་སྐར་མ་ལག་ཁ་ཤས་ཡང་

བསྐྱར་མཉམ་དུ་འདུས་པ་ལས་ཕུལ་བྱུང་རྒྱ་སྐར་མ་ལག་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་མཐོ་
 བའི་རིམ་པ་གཅིག་གྲུབ་པར་འདོད། དེ་ནི་དཔེར་ན། ང་རང་ཚོའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱ་ཕུང་ནི་འཇིག་རྟེན་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་དང་། དེ་མང་པོའི་ཕྱི་ནས་རང་ལུས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གོ་རིམ་གཅིག་དང་། མི་
 སོགས་མང་པོའི་ཕྱི་ནས་བསྐྱར་བའི་ས་སྐང་གི་འཇིག་རྟེན་གཅིག་དང་། དེ་མང་པོ་འདུས་པའི་
 ཉེ་མའི་བྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་པ་གཅིག་དང་། ཉེ་མའི་བྱིས་རྒྱུད་མང་པོ་ལས་དགུ་ཚོགས་ཀྱི་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་སོགས་ལྟ་བུ་རེད། རང་པའི་གཞུང་སྤྱི་བྱུང་ནས་བཤད་པའི་རྩལ་གཅིག་
 རྟེན་ན་རྩལ་སྟེད་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གམ་དུས་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་
 བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད།
 གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་འབར་གས་ཆེན་མོའི་ལུགས་ནི། རྣམ་གཞག་འདི་ཐོག་མར་པ་ཡུལ་ཨ་རི་
 རས་ཡིན་པའི་ཧཱ་རུ་སུ་ཆེན་རིག་པ་ (George Gamow) དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་དཀྱིལ་ལ་
 འཇིག་རྟེན་འབར་གས་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་ཞིག་གཏོན་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་ལ་བརྟེན་
 རས་ལྟ་བུ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་ན། 1929 ཨ་རིའི་གནམ་རིག་མཁས་ཅན་ (Edwin
 P. Hubble) (1889 ~ 1953) ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་སྐབས་ཞིག་ལ་སློབ་བྱུང་དུ་གསར་
 རྟོགས་བྱུང་བ། དགུ་ཚོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐར་བརྒྱུད་མང་ཆེ་ཤོས་རྣམས་ང་ཚོའི་སའི་གོ་ལ་གནས་
 སའི་དགུ་ཚོགས་བྱིས་བརྒྱུད་ལས་མི་འཐུད་དུ་རྒྱུ་རིང་དུ་འགོ་བའམ་ལྷུར་བ་སློབ་བྱུང་དུ་ཤེས་
 རྟོགས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ད་ལྟ་མི་མཐུད་དེ་འགྱུར་ཐོག་
 འགོ་བཞིན་པ་དང་། མི་མཐུད་དེ་ཕྱིར་སྐྱེད་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནང་གི་སྐར་བྱིས་སོ་སོ་
 ཡང་ནང་པན་ཚུན་བར་ཐག་ཇི་རིང་དུ་འགོ་བ་ཚོད་དཔག་བྱས་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོང་གིས་
 ལུགས་ཐོག་དུ་ཚོད་དཔག་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་འདི་འདྲ་ཞིག་རྟེན་པ་རེད། ཐོན་གྱི་དུས་ཞིག་ལ་
 སྐར་བྱིས་འདི་རྣམས་པལ་ཆེར་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བའི་དངོས་གཟུགས་ཤིག་ཡིན་ལ། ཡིན་ན་ཡང་
 འདི་རྣམས་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་གིས་འདི་འདྲ་བའི་དུས་བུ་མང་པོ་ཞིག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནམ།
 འདི་ཆེས་མཐུན་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཞིག་ནི་འཇིག་རྟེན་འབར་གས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པའི་
 རྣམ་གཞག་འདི་རེད། དེ་ནས། ཕྱི་ལོ་ 1948 ལོའི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་། George Gamow

(1904 ~ 1968 རྩོམ་པ། ལྷ་མོ་ལྷ་ལགས་ནས་འཛིན་ཏེན་ཐོག་མའི་བྱང་རབས་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཡིག་ཆ་ཞིག་སྤེལ་བ་མ་ཟད་ཡིག་ཆ་དེ་ཨ་རིའི་དངོས་ལུགས་དབྱུང་གཏམ་གྱི་ཚགས་ཤོག་སྟེང་དུ་
 ཡང་སྤེལ། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་དོན་ནི། ལོ་དྲུང་ཕྱུར་ཉིས་བརྒྱའི་ཡར་ཕྱོན་དུ་ང་ཚོའི་འཛིན་ཏེན་
 འདི་ནི་བོངས་ཚད་ཉ་ཅང་ཆུང་ཞིང་། ཚགས་ཉ་ཅང་དམ་པའི་དངོས་གཟུགས་ཞིག་ཡིན་ལ་དེའི་
 མིང་ལ། གདོད་མའི་མེ་ལྷུ་མ་མ་འཛམ་སྒྲིང་སྒྲིང་ང་ཞེས་ཟེར། དེའི་ཆེ་ཆུང་ནི་(10-33cm)
 དངོས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་དེའི་ནང་དུ་རྒྱས་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་ཡོད། དེ་ཡི་ཆ་ཚད་ནི་ $10^{12}.c$
 ཡོད་པ་རེད། ཉི་མ་ཞིག་ལ་སྒོ་བྱར་དུ་གདོད་མའི་མེ་ལྷུ་འདི་ལ་འབར་གས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱང་
 ཞིང་། དེ་ནས་མགོ་བཟུང་འཛིན་ཏེན་གསར་པ་ཞིག་གི་མགོ་ཚུམ། འབར་གས་ཆེན་མོའི་འོག་དུ་
 10-43 གྲངས་ཆུང་ནང་། འཛམ་སྒྲིང་གི་ཆ་ཚད་ 10^{12} ཡོད་པ་རེད། འདིའི་སྐབས་སུ་ཚད་མཐོ་
 བའི་རྒྱས་པའི་ཉིང་རྩལ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་ཉི་མ་དང་། ལྷ་བ། ས་གཞི་སོགས་གནམ་
 གྱི་གོ་ལའི་དངོས་གཟུགས་གཞན་དག་གང་ཡང་མེད། ཡིན་ན་ཡང་འདི་འདྲ་བའི་གནས་ཚུལ་
 འོག་གྲངས་ཆུང་གཅིག་གི་ཡུན་ཙམ་ཡང་མ་བསྐྱད་པར་ཆ་ཚད་སྟ་མཐུད་ནས་དམའ་བའི་མགོ་
 ཚུགས། ཆ་ཚད་པལ་ཆེར་དྲུང་ཕྱུར་ཉིས་བརྒྱ་ཡར་མར་ལ་སླེབ་སྐབས། འཛིན་ཏེན་འདིའི་འགྱུར་
 ཕྱོག་དུས་མཚམས་གཞན་ཞིག་གི་མགོ་ཚུགས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཆ་ཚད་མར་བབ་པའི་འགྲོས་
 དང་བསྐྱུན་ནས་རིམ་བཞིན་རྩལ་ཕྱན་དང་ཆ་རྩལ་དག་བྱང་ཞིང་། དེ་ནས་རྩལ་ཕྱན་དང་ཆ་
 རྩལ་དག་ཆངས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིན་དག་ལ་འགྱུར་བ་རེད། རྒྱ་སྐར་དང་། བརྟན་སྐར་སོགས་སྟ་
 ཚོགས་པའི་གནམ་གྱི་དངོས་གཟུགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཆངས་གཟུགས་སྒྲིན་ཕྱང་ལས་བྱང་
 བའི་དངོས་གཟུགས་འབའ་ཞིག་ཡིན། པལ་ཆེར་ལོ་དྲུང་ཕྱུར་ལྔ་བརྒྱ་དགཅིག་སྟོན་ལ། ཉི་མ་
 གཞི་ནས་གཟུགས་སྟ་གྲུབ་པར་འདོད། ལུགས་སྟོལ་འདི་རུབ་ཕྱོགས་པའི་འཛིན་ཏེན་ལྟ་ཚུལ་
 རྣམས་ཀྱི་ནང་ཆོན་རིག་པ་པལ་ཆེ་བ་དག་གི་ཡིད་ཆེས་པལ་ཆེར་བྱེད་རུང་བ་ཞིག་དུ་ངོས་
 འཛིན་པ་རེད། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་ཤེས་རྒྱས་པ་ཞིག་ནི། རུབ་ཕྱོགས་པ་དང་། ཆོན་རིག་པ་
 དག་གིས་འདོད་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན་འཛིན་ཏེན་འབར་གས་ཆེན་མོའི་རྣམ་
 བཞག་གཅིག་སྟ་ཡང་མ་ཡིན་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་གསུམ་པོ་དེ་དག་

གི་ནང་ནས་ཚན་རིག་པ་མང་ཆེ་ཤོས་ཀྱིས་འབར་གས་ཆེན་མོའི་ནུས་གཞག་འདི་ནི་པལ་ཆར་
ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཆོག་པའི་གནས་སུ་བཞག་ཡོད། འདི་ཁས་མི་ལེན་པའི་གནས་རིག་པའང་དུ་མ་
ཡོད་པར་གྲགས།

ཆ་བོ། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཆགས་པའི་དུས་ཚོད་འདི་ཞེས་འཆད་དུ་མེད་ཀྱང་། ད་ལྟ་མིག་
དང་རྒྱང་ཤེལ་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ཐུབ་པའི་སྐར་ཆོགས་ཀྱི་ཆོལ་ཁ་འདི་ནི་ཆགས་ནས་མི་ལོ་ཐེར་
འབྱམ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ཞིག་སོང་ཡོད་པར་འདོད།

ལན། ད་ལྟ་མིག་དང་རྒྱང་ཤེལ་སོགས་ཀྱི་མཐོང་ཐུབ་པའི་སྐར་ཆོགས་ཀྱི་ཆོལ་ཁ་འདི་ཆགས་
ནས་པལ་ཆར་མི་ལོ་ག་ཚད་སོང་མིན་ཐད་ལ། གནས་རིག་མཁས་པ་དག་གིས་འཕྲུལ་ཆས་དང་
བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ཆས་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་འབྲས། འཇིག་རྟེན་འདི་ཐོག་མའི་
འབར་གས་ཆེན་མོ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་ད་བར་ཅིས་ན་མི་ལོ་ཐེར་འབྱམ་བཅུ་གསུམ་དང་དྲུང་
ཕྱར་དུག་གམ་དྲུང་ཕྱར་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཏེ། མི་ལོ་དྲུང་ཕྱར་བརྒྱད་དང་སུམ་ཅུ་སྐུ་དུག་ནས་སྐུ་
བརྒྱད་ཙམ་སོང་ཡོད་པར་བཤད། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་རྟེན་དུ་རྟོག་པའི་མི་ལོ་དྲུང་ཕྱར་བཅུ་བཞི་ཡར་
མར་དེ་གང་ནས་རྟག་བྱུང་། ཁྱོད་རང་གིས་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་
འབར་གས་ཆེན་མོ་སྐྱེས་གཏོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོད་དཔག་དེ་འདིར་ཁས་ལྷངས་པ་ཡིན། གལ་
སྤྱད་དེ་ཡིན་ན་དེ་ནི་དུས་ཚོད་བརྒྱུ་ཟེན་པའི་འདས་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་
སྐར་རན་འདུག་གོ་འདིའི་སྐོར།

The Lambda-CDM concordance model describes the evolution of the universe from a very uniform, hot, dense primordial state to its present state over a span of about 13.8 billion years[3] of cosmological time. This model is well understood theoretically and strongly supported by recent high-precision astronomical observations such as WMAP. In contrast, theories of the origin of the primordial state remain very speculative. If one extrapolates the Lambda-CDM model backward from the earliest

well-understood state, it quickly (within a small fraction of a second) reaches a singularity called the "Big Bang singularity." This singularity is not understood as having a physical significance in the usual sense, but it is convenient to quote times measured "since the Big Bang" even though they do not correspond to a physically measurable time. For example, "10⁻⁶ seconds after the Big Bang" is a well-defined era in the universe's evolution. If one referred to the same era as "13.8 billion years minus 10⁻⁶ seconds ago," the precision of the meaning would be lost because the minuscule latter time interval is swamped by uncertainty in the former. Though the universe might in theory have a longer history, the International Astronomical Union[4] presently use "age of the universe" to mean the duration of the Lambda-CDM expansion, or equivalently the elapsed time since the Big Bang in the current observable universe.

ཕྱི་ལོ་ཉིས་ལྔ་བརྒྱད་ཀྱི་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་གསལ་བསྟགས་བྱས་པ་ལྟར་ན། ཡ་མེ་རི་ཁའི་
 ཆཅན་རིག་པ་དག་གིས་ (WMAP) བརྒྱད་བརྟག་དབྱད་བྱས་ཏེ་ཞིབ་ཚིག་གི་འབྲས་བུར། གནའ་
 བས་ད་བར་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལོ་ཆ་དག་ཤོས་ནི་མི་ལོ་ཐེང་འབུམ་བཅུ་གསུམ་དང་དྲུང་ཟུར་
 བདུན་བྱེ་བ་གསུམ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། ལོ་ཆོགས་འདི་ལ་འབྲུལ་བ་ག་ཆ་དེ་ཡོད་ཀྱང་འབྲུལ་
 མེད་གྱི་ལོ་ཆོགས་དང་མི་ལོ་དྲུང་ཟུར་གཅིག་དང་བྱེ་བ་གཉིས་ལས་ཁྱད་པར་མི་འགོ་ཞེས་འཛམ་
 ཟེང་ཡོང་ལ་གསལ་བསྟགས་བྱས་པ་རེད།

ཆ་བོད་ དེ་ཡང་ཐོག་མར་ལྔ་ཆེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཐོགས་རིག་གི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པར།
 སྟོག་གི་རུས་བྱམས། ཁབ་ལེན་གྱི་རུས་བྱམས། ཟྱིད་གྱི་རུས་བྱམས། ཆད་རྩལ་རུས་བྱམས་བཅས་
 བྱགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་ལ།

ལན་ འཇིག་རྟེན་འབར་གས་ཆེན་པོའི་ཕྱོད་དུ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཟུར་སུས་ཀྱང་ཤེས་

མེད་ལ། དེང་སང་ཚད་ལྡན་གྱི་ཚན་རིག་པ་སྤྱི་ཁྱབ་ཀྱང་ཐག་བཅད་མེད། དེས་ན་དེའི་ཚོན་དུ་རྒྱས་
 བྱམས་བཞི་པོ་གནས་པར་འདོད་ཅེས་པ་ནི་ཚོན་གྱི་ལྷགས་སྒྲིལ་རྟེན་པའི་བཤད་སྒྲིལ་དེ་བཤད་
 ལུལ་བྱས་ཀྱང་། དེའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱས་བྱམས་བཞི་ནི། སློག་གི་རྒྱས་བྱམས། ཁབ་ལེན་གྱི་
 རྒྱས་བྱམས། སྤྱད་ཤུགས་གྱི་རྒྱས་བྱམས། ཚད་རྒྱལ་རྒྱས་བྱམས་དང་བཞི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟ་
 བུའི་རྒྱས་བྱམས་བཞི་པོ་དེ་ནི། ཚན་རིག་པ་དག་གིས་ཡུན་རིང་བའི་ཚོན་ནས་རྒྱས་བྱམས་གཉིས་
 གྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་པ་སྟེ། སློག་གི་རྒྱས་བྱམས་དང་། ཚད་རྒྱལ་རྒྱས་བྱམས་གཉིས་གྱི་ཁོངས་སུ་
 བསྐྱུས་ཡོད། ད་སྐབས་དེ་ཡང་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་བཞིན་ཡོད།

ཚ་བོ། སློ་བུར་དུ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཆ་མ་འཚལ་བའི་འབར་གད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཤོར་ཏེ་ཤུགས་
 རིགས་བཞི་པོ་སོ་སོར་གྱེས་ཤིང་། དེ་དག་ཕན་ཚུན་བྱུང་འཕྲེའི་འདུས་སྦྱར་ལས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
 གཟུགས་ཅན་གྱི་གསོལ་རྒྱལ་མང་པོ་གསར་དུ་བྱུང་། སྐབས་དེར་དོད་ཚད་ཏུ་ཅང་མཐོ་བ་དེ་རིམ་
 གྱིས་མར་ཆགས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་སྤྱོད་མི་འདྲ་བ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་འདྲེས་སྦྱར་བྱུང་སྟེ།
 རྒྱ་རྒྱལ། བར་རྒྱལ། ཉིང་རྒྱལ་སོགས་རིགས་དང་རྒྱས་པ་མི་འདྲ་བའི་རིལ་རྒྱལ་མང་པོ་ཞིག་
 གསར་དུ་ཐོན། དེ་ལྟའི་ངང་ལ་མི་ལོ་དུང་ཕུར་གཉིས་ཙམ་འདས་རྗེས་ད་གཟོད་གདོད་མའི་སྐར་
 རྒྱུའི་སྤྱོད་ཕྱང་ཆགས་ཤིང་། མི་རིང་བར་ཆེས་ཐོག་མའི་བརྟན་སྐར་དག་ཀྱང་འཆགས་པའི་འགོ་
 བརྩམ་པ་ཡིན་ཟེར།

འགས་གཏོར་ཆེན་མོའི་གཞུང་ལྷགས་འདིའི་ཁྱད་སྤྱོད་ནི་ཨ་རིའི་གནམ་རིག་མཁས་པ་ཏུ་བོས་ཤིན་
 ཏུ་ལེགས་པའི་རྒྱུ་ཤེལ་སྤྱད་ནས་རྟོག་ཞིབ་བྱས་པའི་བྱུང་འབྲས་དེ་ཡིན། ཁོང་གིས་རྒྱུ་ཤེལ་
 བརྒྱད་ནས་ལྔ་སྐབས་སྐར་ཆོགས་ཡོད་ཚད་ཕན་ཚུན་བར་ཐག་ཇེ་རིང་དུ་འགོ་བཞིན་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཤེལ་ཐག་ཇེ་ཙམ་རིང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་གྱེས་ཤུགས་ཀྱང་ཆེ་བར་འདུག་ཟེར། ད་ལྟ་
 ང་ཚོས་མཐོང་བྱུང་པའི་འོད་ལོ་དུང་ཕུར་པར་ནང་གི་སྐར་འོད་དེ་དོན་དུ་མི་ལོ་དུང་ཕུར་ཡར་
 ཚོན་གྱི་སྐར་འོད་ཡིན་དགོས་པས། མི་ལོ་དུང་ཕུར་གཅིག་གི་ཡར་ཚོན་དུ་སྐར་མ་འདི་དག་ཕན་
 ཚུན་གྱི་བར་ཐག་ད་ལྟ་ལས་ཉེ་བ་དང་། དེ་དུས་སྐར་མ་ཕན་ཚུན་གྱི་གྱེས་ཤུགས་ཀྱང་ད་ལྟ་ལས་
 ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་གོང་གི་རྒྱུ་ཤེལ་གྱི་མཐོང་ཚུལ་དེས་ར་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་འོད་ལོ་

ཐེར་འབྲུམ་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་སྐར་འོད་མཐོང་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ཤེལ་བཅོས་ཡོད་ལ། ད་ལོ་ཉིས་སྟོང་
བདུན་ལོར་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཁེ་ལི་ཁོ་ཉི་ཡའི་མངའ་སྡེའི་རང་བྱུང་ཆོན་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་
འོད་ལོ་ཐེར་འབྲུམ་བརྩ་གསུམ་མཐོང་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ཤེལ་བཅོས་ཡོད་ཅེས་གསལ་བསྒྲགས་སྟེལ་
འདུག །གལ་སྲིད་འོད་ལོ་ཐེར་འབྲུམ་བཅོ་ལྔ་པན་གྱི་སྐར་འོད་མཐོང་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ཤེལ་ཞིག་
བཅོ་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་ཆགས་པ་དང་།
འགས་གཏོར་ཆོན་མོ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཅས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་
པ་ཡིན་འདུག

ད་དུང་དངོས་ལྟགས་རིག་པའི་གཏན་སྟོན་གྱི་སྟངས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཡབ་མེས་ནི་
འགས་གཏོར་ཆོན་མོ་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་གནས་ལྟགས་འཆད་རྒྱ་ཡོད་འདུག་མོད་ང་ཚོས་རེ་
ཞིག་གོ་དཀའ་བར་སྤང་། ཉི་མའི་བྱིས་རྒྱུད་འདི་ཆགས་ནས་མི་ལོ་ཐེར་འབྲུམ་ལྔ་ཙམ་དང་། ས་
ཡི་གོ་ལ་ཆགས་ནས་མི་ལོ་ཐེར་འབྲུམ་སྟེད་ལྔ་ཙམ་སོང་ཡོད། མ་འོངས་པ་ན་མི་ལོ་ཐེར་འབྲུམ་ལྔ་
ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཉི་མའི་འབར་རྩིས་ཆིང་དང་ཉེལ་པལ་ཆེར་བད་ནས་དྲོད་ཆད་རྒྱུ་དུ་བྱིན་པ་
དང་ཕྱོགས་མཚུངས། ལྷན་ཆད་ཀྱང་ཇི་ཞན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་གིས་དམ་ཆགས་ཤོར་ཏེ་ཉི་མའི་
བོངས་ཆད་ད་ལྟ་ལས་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་ཇི་ཆེར་འགྱུར། སྐབས་དེར་ས་ཡི་གོ་ལ་སྟགས་ཉི་མའི་
བྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་སྐར་པལ་མོ་ཆེ་ཡང་ཁབ་ལེན་གྱི་རི་བོར་ལྷགས་སྟེ་འབྱར་བ་བཞིན་དུ་ཉི་མའི་
ངོས་སུ་ལེན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་སྐར་ཡང་མི་ལོ་དུང་ལྷུར་འགའ་ཞིག་སོང་རྗེས་ཉི་མའི་
འབར་རྩིས་ཡོངས་རྫོགས་བད་དེ་བྱིས་རྒྱུད་ཉིལ་པོ་འདི་ཐུན་པ་ཐུན་ནག་འབའ་ཞིག་དུ་འགྱུར་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆོན་རིག་པའི་བཤད་སྟོན་འདི་དག་གི་ཁྲོད་ནས་འགའ་ཞིག་ཆོད་
དཔག་ཙམ་ལས་བྱུང་མཐའ་ཆོད་པ་རང་མིན་ཀྱང་། གཞི་འཛིན་ས་ངས་ཅན་རེ་ཡོད་པ་མ་
གཏོགས་རང་གར་སེམས་ལ་གང་དུན་ཁ་ནས་ཐུད་བཞག་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན།

ལན། འདི་དག་ལས་པལ་ཆེར་ནི་དང་རབས་པའི་ལྟགས་སྟོན་ཡིན་པར་སྤང་ལ། ཡིན་ན་ཡང་།
ཉི་མའི་བྱིས་བརྒྱུད་ནི་མི་ལོ་དུང་ལྷུར་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་ལྔ་དང་བྱེ་བ་དུག་ཅུ་རེ་བརྒྱུད་ཙམ་གྱི་སྟོན་
ནས་གྲུབ་པ་ནི། ཨ་མེ་རི་ཁའི་ California University ཁ་ལེ་རྫོར་ཉི་ཡའི་སྟོན་གྲུ་ཆོན་མོའི་

ཚན་རིག་པ་དག་གིས་བརྒྱད་རིམ་དང་ལྷགས་སྒོལ་འདྲ་མིན་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་ན་ཞིབ་ཅིས་བྱས་
པའི་འབྲས་བྱ་རེད། ད་དུང་མཐུན་ནས་མི་ལོ་དྲུང་ལྟར་ལྟ་བུ་ཐམ་པ་ལ་འབར་སྟེག་བྱེད་
པར་འདོད། ས་ཡི་གོ་ལ་ཆགས་ནས་མི་ལོ་དྲུང་ལྟར་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དུག་ཅམ་སོང་བེད། ཡིན་ན་ཡང་
འདི་དག་ཀྱང་རགས་པ་ཅམ་དུ་དེ་ལྟར་བཅི་བ་ལས་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་བའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན། །

ཚ་བོ། དེས་ན་སྐབས་རེར་ཚན་རིག་པ་ཚོས་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་ཚོས་ལྷགས་པ་ཚོས་བཤད་པ་དག་
ཞིབ་ཆ་ཆེ་ལ། གསལ་ཁ་དོད་པ་ལྟ་བུ་རེ་ཡང་སྤང་མོད། རྩམ་མའི་གཏམ་ལ་ཁྱུངས་ལྱང་མང།
ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཡ་མཚན་དང་ཡིད་སྤོམ་སྒྲི་དགོས་དོན་མེད་དེ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་
ཚོས་འཕེལ་གྱིས། ལྷ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་གྱི་ཞིང་ཁམས་དེ་ཚོར་ཁང་པ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་
དང་། ཁང་པ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཀ་བ་དུ་རེ་བསྐྱངས་ཡོད་པ་དང་། ཀ་བ་རེ་རེ་ལ་རིང་ཐུང་དང་ཕྱ་
སྒོམ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་སྟགས་ནམ་བཞག་ཕྱ་མོ་ཚུན་ཆད་ཤིན་དུ་གསལ་ལ་ཆང་བར་བཤད་དེ་སྒྲུན་
པ་ཚོའི་ཡིད་དབང་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་འགོ་བ་ཞིག་བཟོས་བཞག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལས་
མ་འདས་སོ། །འཇིག་རྟེན་འདིའི་དབྱིབས་གྱི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་པ་བས། ས་གཞི་ལེབ་ཆེན་ཞིག་གི་
དབྱས་ནས་རི་ཆེན་གྱི་བཞི་ཞིག་ཡར་ལ་འབྱར་ནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྟེ། མཁས་དབང་དགེ་
འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས། འཇིག་རྟེན་ལེབ་ལེབ་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། སྤྱིར་ས་གཞི་ལེབ་ལེབ་
ཡིན་སྟམ་པ་ནི་ང་ཚོ་ས་སྟངས་དུ་སྟོད་པའི་མི་ཀུན་གྱི་སྒོ་དོར་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་སྤང་ཚུལ་
དེ་རང་ཡིན་པས་གོ་བ་ལེན་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན། འོན་ཀྱང་དེའི་དཀྱིལ་དུ་རི་བོ་མཚོ་ག་རབ་ཅེས་
པའི་རི་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་མཁས་བླ་དུ་གྱི་སྒོས་བརྟགས་བྱས་པ་མཚང་དུ་སོང་
བ་ཞིག་སྟེ། དོ་དགོང་ལུན་རུབ་པ་ནས་བཟུང་སང་ཉིན་ནམ་མ་ལངས་གྱི་བར་དུ་ཉི་མའི་འོད་
སྤང་རྟ་རྩ་ཅམ་ཡང་རིག་རྒྱ་མེད་པ་འདི་རི་ཆེན་ཞིག་གིས་སྐྱབ་པ་ལོས་ཡིན་སྟམ་པའི་ཚིངས་
ཚོད་བྱས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་ཁྱུངས་དང་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད།

ལན། འདི་ཡང་གོང་དུ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་
དེས་གཟིགས་ཞེས་པ་ལས་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་པ་དང་ནང་འགལ་སྟེ། མི་ཀུན་གྱིས་མ་
བརྟགས་ཉམས་དགའ་སྤང་ཚུལ་དེ་གཞིར་བྱས་ནས་སྤྱིས་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁྱུངས་

དང་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་མཚན་ལ་ཉིན་མའི་འོད་སྤང་རིག་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བྱས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་དཔག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཚྲངས་ཚོད་ཡིན་སྟེ་
 བ། གནའ་རབས་ཀྱི་གནམ་རིག་པ་མང་ཆེ་ཤོས་དག་ལ་བརྟག་དབྱང་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་འཕྱལ་ཆས་
 དང་ལག་ཆ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཞན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། མང་ཆེ་ཤོས་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་གང་སྤང་དག་གཞིར་བྱས་ནས་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཀྱང་ཁྱོད་ལྟར་
 བ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཚྲངས་ཚོད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁྱུངས་དང་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་
 མེད་ཅེས་སོགས་རང་གིས་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་ཀྱང་ཆོག་ཐག་བཅད་དེ་སྤྲོས་པ་འདི་འདྲ་བའི་
 ཆོག་གང་འོག་ཀྱང་ཏུ་མང་དུ་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཆོས་ཚུལ་ཟབ་པས་ཐག་གཅོད་མི་སྲ་
 ཞིང་། །ཞེས་པའི་གདམས་ངག་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་ཞིང་། ཏམ་པ་དང་། སྒྲིལ་རྒྱུ་རིག་
 གནས་ལ་སྤང་བ་དེ་བྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་ལ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

ཆ་བོ། ལྷགས་འདིས་ས་གཞི་ཁོ་ན་མ་ཟད་ཉི་ཟླ་སྐར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཡོད་ཚད་ཀྱང་ལེབ་ལེབ་
 སྤང་ལྟ་བུ་རེ་འདོད་ཀྱིན་ཡོད། ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ས་ཉྟེ་སྤྲོས་པ་ལས་ཀྱང་རིམ་པ་གཅིག་རྗེས་
 སུ་ལྷས་ཡོད་ལྟ་བུ། ལྷགས་འདིའི་བག་ཆགས་ཟབ་པའི་རང་རེའི་དགོ་བཤེས་ས་གྲགས་གནམ་
 གྲགས་རྣམ་པས་དུས་ད་ལྟ་ཡང་། རི་བོ་མཚོ་རབ་དེ་ང་ཚོས་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་ག་
 ཤེད་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ངེས་རེད་ཅེས་ཤུ་ཚུགས་ཁོ་ན་གནང་བ་དང་། ས་གཞི་ལེབ་ལེབ་མིན་པར་རྒྱུ་
 བོ་ཡིན་ན་ཆུ་བོ་གྲུ་དུ་འབབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་དང་། ས་སྤང་རྒྱབ་ནས་ཤར་དུ་འཁོར་
 འགོ་བཞིན་ཡོད་ན་རྒྱབ་སྐྱོད་གནམ་གྱུ་རྒྱབ་ཏུ་འཕྱར་མི་དགོས་པར་ཐིང་སྐར་རྒྱག་ཉྟེ་བསྐྱེད་ན་
 ཡང་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་སྤོབ་འགོ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཤར་སྐྱོད་གནམ་གྱུ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཇི་ཅམ་འཕྱར་
 ཡང་ཤར་ཁའི་འབབ་ཆོགས་སུ་བསྤོབ་རྒྱ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས། ཞེས་སོགས་རིགས་སྐམ་ལྟར་
 སྤང་རེས་ཁ་ཕྱལ་འཇལ་ནས་དངོས་ཡོད་ལ་བསྟོན་འདིང་བཞིན་བཞུགས་དགོས་བྱུང་བ་རེད།
 འཇིག་རྟེན་རིལ་རིལ་ཡིན་པ་དང་། ས་སྤང་འཁོར་བཞིན་ཡོད་ཅེས་པ་འདི་ཚུད་ར་གོར་གོར་
 ཞིག་ཏུ་དཀྱིལ་ཀྱང་གྱུ་བཞི་ཞིག་བཅས་ཏེ་བཞུགས་མཁན་གྱི་དམ་བཅའ་པ་ཞིག་དང་། དེའི་དུང་
 དུ་ཐལ་མོ་དྲག་ཏུ་བརྒྱུ་བཞིན་ཡར་རྒྱག་མར་རྒྱག་གནང་མཁན་གྱི་རྟགས་གསལ་པ་ཞིག་དང་

བཅས་མི་གཉིས་ཁ་ཤགས་བཀྱེས་པའི་བྱུང་དོན་ཙམ་ཞིག་མིན། མཚོ་འབྲུལ་པ་ཚོས་ཕྱོགས་སྟོན་
 འཁོར་ལོ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་བསྐྱར་བ་བརྒྱབ། མཁའ་སྐྱོད་པ་ཚོས་བར་སྤང་ཁམས་ནས་
 མིག་གིས་བཟླས། མཐོང་བའི་དོན་དག་པར་དང་བརྟན་འཕྲིན་བརྒྱད་ནས་འཇམ་སྤང་གི་མི་
 ཡོངས་རྫོགས་ལ་ལྟ་མོ་བཟླས། དེས་མི་ཚད་བཅོས་མའི་སྐར་མ་དག་གིས་ས་སྤང་རྩིལ་པོ་བསྐྱར་
 བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་བརྒྱབ་ཟྱེ། དཔག་ཚད་རྒྱང་གྲག་ཚུན་ཆད་ཆད་ལེན་ཐིག་འདེབས་བྱས་པ་
 སྟགས་བསྐྱེད་མཛོན་སུམ་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་དེ་ལ་རིགས་པ་སྐམ་པོས་ཅི་ཞིག་
 བྱར་ཡོད། བྱེན་དང་ཐུར་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི་ས་སྤྱོད་གི་འབར་འབྱར་ག་ཤང་ག་ཤོང་ཚོའི་བར་དུ་ས་
 སྤྱོད་གི་འཐེན་ཤུགས་སྤུ་མི་འདྲ་བས་བཞག་པ་ཙམ་ལས། ས་སྤང་གི་རྒྱབ་མཐུན་བར་ན་
 བྱེན་ཐུར་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་རྒྱ་མེད། ཟུ་བོ་བྱེན་དུ་མི་འབབ་པ་ཡང་ས་སྤྱོད་གི་འཐེན་ཤུགས་ཀྱིས་ཡིན།
 ས་སྤྱོད་དེའང་ང་ཚོས་འདོད་པའི་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལྟར་ས་འོག་དུ་མེད་པར་ས་
 དཀྱིལ་རང་དུ་ཡོད། ས་སྤང་ཤར་དུ་འཁོར་བ་ནི་སྤྱི་འགོས་དང་། གནམ་གྱུ་རུབ་དུ་འཕྱར་བ་ནི་
 རང་འགོས་ཡིན། གནམ་གྱུ་ས་ལ་མ་སྟག་པ་ཙམ་གྱིས་ས་སྤང་གི་འཁོར་ཤུགས་ལས་ཐར་མི་སྟབས།
 རྗེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས། སྐོང་འི་དཀྱིལ་ནས་ནམ་མཁའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བྱིད་རྣམ་
 པའི་རིགས་པ་འདི་འདྲ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། །

ལན། འདི་ནས་བཤད་པ་རྣམས་པལ་ཆར་དང་སང་དངོས་ལྷགས་པ་དང་གནམ་རིག་པ་དག་
 གིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ས་སྤང་ཤར་དུ་འགོ་བ་དེ་སྤྱི་འགོས་ཡིན་ཀྱང་འཁོར་བ་དེ་
 སྤྱི་འགོས་ག་ལ་ཡིན། དེ་རང་འགོས་ཡིན་ལ། བྱིད་ཀྱིས་ཉི་མ་ལ་སྐྱོར་བ་རྒྱབ་པའི་སྤྱི་འགོས་དེ་ལ་
 བསམ་པ་ཡིན་པ་སྤང་ཡང་། དེ་ནི་གོར་ལམ་དེ་ལ་སྐྱོར་བ་ཚར་གཅིག་བརྒྱབ་རྒྱ་མ་གཏོགས་
 འཁོར་བའི་རྣམ་བཞག་མེད། མདོར་ན་ཉི་མ་བསྐྱོར་བའི་ཆ་དེ་སྤྱི་འགོས་ཡིན་ལ། གོ་ལ་རང་ཉིད་
 ཤར་དུ་རང་འཁོར་རྒྱབ་པའི་ཆ་དེ་རང་འགོས་ཡིན། དེ་བཞིན་ལྷགས་འདིའི་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་
 ཡོད་ཚད་ལེབ་ལེབ་སྤང་ང་ལྟ་བུ་རེ་འདོད་ཅེས་བཤད་པ་ཡང་བརྟག་བྱའི་གནས་ཏེ། མཛོན་པ་
 མཛོད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ཟོ་བའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་ཞིག་འདོད་པ་མ་ཡིན་
 བཟ། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དག་གི་རྒྱན་དང་།

བསྐལ་བ་དང་། དེར་གནས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱང་བ་ལས་།
 འདིར་དེ་ལས་བྱང་བའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཟུར་དུ་བཀོལ་ན། (ཞེ་པར།
 ཕལ་པོ་ཆེ། ༡༡ ཤ 121) ལས་བྱང་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབྱིབས་
 གཞན་དང་གཞན་དུ་འདུག་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་མཚོ་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་
 རི་རབ་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་རྒྱ་ཁྲི་གི་དབྱིབས་ལྟ་
 བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་ཀུན་ནས་འབྱེལ་བའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་
 ལ་ལ་ནི་སྤྱི་མངས་རིས་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་ཤིང་
 གི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་ཁང་བ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་
 ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་རྩྭ་མཚན་གྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་ཕྱོགས་འབྱམ་ཁྲིམས་པའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི། ཁང་བའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་
 ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་བསྐྱེད་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་རྟ་བབ་ཀྱི་
 དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་
 བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་སྤྱི་ལྷན་གྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་འོད་ཀྱི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་
 ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་དྲ་བ་སྒྲ་ཚོགས་བཀྱེད་པའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་
 ལ་ལ་ནི་སྒྲ་ཀུན་ནས་ཡོད་པའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པ་ལ་ལ་ནི་
 དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་སྟེ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་དག་དེ་ལ་སྒྲ་པ་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་འབྱམ་ཁྲིམས་པའི་དབྱིབས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་བཟུང་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སྟེད་དོ། །སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འདྲ་བ་དག་གི་དབྱིབས་མི་

འདྲ་སོ་སོར་བཞུན་ཡོད་པ་དེས་སྟོང་རང་གིས་བཤད་པ་དེ་འཐད་མིན་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །
 ཚ་བོ། མཁས་དབང་དག་ཚོས་ཀྱིས། རང་དེའི་མི་རིགས་འདི་ཙམ་གཙོ་བོ་ལས་དགག་པ་རྒྱག་
 རྒྱར་དགའ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རེད། ཨི་ཏེ་ལི་
 ནས་ཡིན་པའི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས་ས་གཞི་བྱ་སྒྲིང་ལྟར་
 ཁས་མི་ལེན་པར་ཐེར་མ་ཁ་སྐྱབས་པ་ལྟར་སྒྲོར་ལོག་ཅིག་འཆད་བཞིན་འདུག་པ་དེ་བདེན་ཤས་
 ཟེ། ང་ཚོས་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་མཐུན་བསྐྱར་དགོས་པར་འདུག མཐར་ཐུག་བོད་བརྒྱུད་ནང་བཞུན་
 ནས་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་དོན་ལ་གནས་པའི་དུས་ཤིག་འོང་། ཞེས་གསུངས་ཡོད་ཅིས་ས་ཐེང་
 འགན་ཐེང་འབྱེད་ཀྱིན་འདུག་མོད། མཐོང་བ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལ་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་འོངས་ལྷང་
 བཞུན་རྒྱག་ག་ལ་དགོས། ད་ལྟའི་མིག་ཡོད་ཚད་འབྲུལ་སོང་ན་མ་འོངས་པར་མ་འབྲུལ་བའི་མིག་
 ཞིག་གང་ནས་རྟེན། རྟེན་ཀྱང་དེ་ལ་སྐྱེ་བོ་སུ་ཞིག་གིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཐུབ། དེས་ན་མཁས་དབང་
 ཏུ་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་མོལ་དེ་ནི་ང་ཚོ་ལ་རེ་ཞིག་གྱུ་ཡངས་བཏང་བ་ཅི་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མིན། ཁོ་
 ཚོ་རྒྱལ་ཕྱོགས་པ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ལག་ལེན་ནི་གནས་ལྟངས་གཞན་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས།
 བསམ་སྒྲོ་དང་སྒྲུབ་བཟོ་དེ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་རྒྱུ་གང་ཡིན་ལ་མ་སྟོས་པར་ལྟ་བུ་དང་། གྲུབ་
 མཐའ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་མཉམ་གནས་བྱེད་ཆོག་ཅིང་། ལྟ་ཚུལ་སྒྲུབ་ཆོགས་པན་ཚུན་གཅུབ་
 ཅིང་བརྟུན་བུ་ལས་ད་གཞོན་བསམ་སྒྲོ་གསར་པའི་ཚ་རྒྱལ་འཕྲོ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ན། ལྟ་གྲུབ་གང་
 འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་ཡོད་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཡོད་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་འདོད་
 པ་ལས། ང་ཚོའི་བསམ་པ་ལྟར་མི་སེམས་ཡོད་ཚད་ལ་སྒྱུན་གྱིས་མ་གོས་པའི་ལྟ་གྲུབ་གཅིག་ཁོ་
 ནས་ཁྱབ་ཐུབ་དགོས་པ་དང་། རང་གི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་ལོག་ཡོད་ཚད་ཚར་
 བཅད་དེ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་བསམ་སྒྲོ་དེ་འདྲ་ཙམ་བ་ནས་མེད། དེའི་དབང་གིས་མཁས་དབང་
 ཏུ་ཁྱེད་ཀྱིས། སངས་རྒྱུས་པའི་ལྟ་གྲུབ་ལ་ཡུལ་དུས་ལ་དཔག་པའི་ཅི་འཇོག་དང་གུས་བཀུར་གནང་
 བ་ཡིན་ཚད་རེད། དེ་མ་གཏོགས་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁོང་ལོ་རྒྱུས་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་
 འདིང་བའི་དཔུན་པོ་ལྟ་བུ་ལུས་དེ་འདྲ་ཡིན་རྒྱུ་མ་རེད་སྟེ། དཔེར་ན་ཨ་མེ་རི་ཀའི་དངོས་
 ཁམས་རབ་འབྱམས་པ་སྟེ་མེན་ཟེར་བས། དོན་དངོས་ཐོག་ཏུ་ཚན་རིག་གིས་ལྟ་མེད་པར་སྐྱབ་མི་

ལུས། ཚན་རིག་གིས་ལྷ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་འདི་ངེད་གི་སྒོ་ལ་ངེས་པར་དུ་འབབ་པ་ཡིན། ཞེས་
བཤད་ཡོད་པ་དེ་ལའང་གོ་བ་བྱུང་པར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། ཉིན་རྒྱུག་གི་རིང་ལ་འཇིག་རྟེན་
ཡོངས་རྫོགས་རྩ་མཐའ་གི་རྩ་མ་ལྟར་གསར་དུ་བཟོས་ནས། ཉིན་བདུན་པར་ངལ་གསོ་རྒྱུ་
མཐའ་གི་ལྷ་དེ་འདྲ་ཚན་རིག་གིས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ཟེར་བ་མིན་པ་ལྟར་རེད། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་
ས་ཁམས་ཆགས་རིམ་དང་། རྒྱུ་དངོས་འཕེལ་འགྱུར་སོགས་ཚན་རིག་གི་གྲུབ་དོན་ཆེས་མང་པོ་
ཞིག་རབ་འབྱམས་པ་སྡེ་མན་གི་སྒོ་ལ་མི་འབབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

ལན། འདི་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྐད་ཆ་མིན་ཏེ། དུའུ་ཆེས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་གནས་སྐབས་
ཁྱོད་རང་གིས་བཤད་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་དུ་ཆུགས་ཀྱང་། མི་སེམས་ལ་ཡོད་ཚད་ལ་སྒྱུན་གྱིས་མ་གོས་
པའི་ལྷ་གྲུབ་ཞིག་དང་རང་དང་མི་མཐུན་པ་དག་ཚར་གཅོད་པའི་བསམ་སྒྲོམ་མེད་ན་གནའ་ནས་
ད་བར་རྒྱབ་ཕྱོགས་གི་དངོས་གཙུག་སྒྲུབ་དང་སེམས་གཙུག་སྒྲུབ་དག་གི་བར་ལ་ཁྱོད་ཤིང་གསོན་
གི་དགག་སྒྲུབ་དེ་ཚོ་གང་ཞིག་གིས་བྱུང་བ་རེད། ད་ལྟའི་མིག་ཡོད་ཚད་འབྲུལ་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ན་
མ་འོངས་པ་ན་མ་འབྲུལ་བའི་མིག་གསར་པ་དགོས་ཏེ་མི་ནི་འཕེལ་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཞིན་པའི་སྐང་
ཡིན་པ་གང་ཞིག་ མ་འོངས་པ་ན་མི་མཐུད་དེ་དེ་ལས་ལྷག་པར་འཕེལ་འགྱུར་འགྲོ་བའི་བྱིར།
དེས་ན་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་ལྷ་བ་ལ་ད་ལྟའི་མིག་འབྲུལ་ཡང་མ་འོངས་པའི་འཕེལ་འགྱུར་
སོང་བའི་མིག་དེས་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་འདི་ལས་ལྷག་པར་བལྟ་བྱུང་བའི་བྱིར། འདི་ནི་
ཁྱོད་རང་ཤི་སོས་གི་བདུད་རྩི་འཕེལ་འགྱུར་སྒྲུབ་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ན་མིག་རྒྱང་པ་ལ་
འཕེལ་འགྱུར་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་ཟེར་བ་ཡིན་ནས། རབ་འབྱམས་པ་སྡེ་མན་གིས་བཤད་པ་དེ་ཁྱོད་གྱིས་
འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡིན། ལྷ་མེད་པ་ཚན་རིག་གིས་བརྒྱབ་མི་ལུས་ཞེས་པ་དེ་
གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྐད་ཆ་རེད། ཚན་རིག་པ་དག་གི་ལས་ཀ་ནི་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་དུ་ཡོད་
པ་ནམས་ལ་བརྟག་དབྱུང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། དེ་ལས་པ་རོལ་དག་ལ་རྩས་གཏོགས་མི་
བྱེད་པ་དེ་ཚན་རིག་པ་གཟུར་གནས་དག་གི་འགྲོ་ལྷགས་རེད། ལྷ་ཡིན་ན་ཡེ་ཤུའི་ལྷགས་གི་ལྷ་
ཆེན་དེ་ཡིན་ཡང་མི་དགོས། ལྷ་ཡོད་པ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཅམ་གྱིས་ས་ཁམས་ཆགས་རིམ་སོགས་
མཐའ་དབང་ཁོང་གིས་སྒོ་ལ་མི་འབབ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཡང་མེད། འདི་དག་

གྲང་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་དག་ཚན་རིག་ལ་སྒྲིངས་དད་ཆེ་དྲག་པའི་ལན་པ་རེད།
 ཚ་བོ་ ཉེ་དུས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཆོ་ཏན་ཞབས་རྒྱུ་དམ་པ་དེས། མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་
 ལས། འཇིག་རྟེན་འདིའི་དབྱིབས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མིན་པར་དེང་སང་གི་བཤད་
 ལུགས་བཞིན་ས་གཞི་རིལ་ལེ་མ་བྱ་སྒྲིང་ལྟ་བུ་ཞིག་གྲང་བཤད་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ལ་ཉི་
 འོད་མེ་ཕོག་པར་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་ནག་ཡིན་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་བསམ་སྒྲོག་ཀྱང་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་
 གསུངས་ཡོད་སྐད་འདུག །རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ལ་ཉི་འོད་མེ་ཕོག་པར་བཤད་པས་ས་གཞི་རིལ་ལེ་
 མར་བཤད་པའི་གོ་ཚད་ན། མངོན་པ་ནས་གྲང་ས་གཞི་རིལ་ལེ་མར་བཤད་ཡོད་དེ། ཁོར་ཡུག་རི་
 བོའི་ཕྱི་འགྲམ་དང་། སྤྱིང་བར་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཉི་འོད་མེད་པའི་སྐྱེན་ནག་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །མདོ་
 དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པོད་བཞི་པོ་དེ་ཁོ་བོས་སྒྲོན་ཆད་ཐེངས་འགར་སྒྲོག་སྒྱུར་ཡོད་མོད། དེར་ཉི་
 སྒྲ་གཟའ་སྐར་ཡོད་ཆད་ནི་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་སྟེ་ཡི་ཁང་བཟང་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཉི་སྒྲ་གཟའ་
 འཇིན་ནི་སྟེ་མིན་དག་གཅན་གྱི་ལག་པས་བསྐྱེབ་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ས་འགྲུལ་ནི་སྐྱུ་བདུད་
 གདུག་པ་ཅན་དག་གིས་མི་ལ་ཞེ་ནག་བྱས་ཏེ་ས་འོག་གི་རྒྱ་དཀྲུག་པའི་རྒྱེན་གྱིས་ཡིན་ཚུལ་དང་།
 ལ་ཉེས་དང་སད་སེར་ཤུ་འོད་སོགས་ནི་མི་ལ་སྐྱུ་ཡིས་ཆད་པ་བཅད་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། བྱང་གི་
 སྐར་མ་བརྟན་པ་ནི་རྒྱུང་འཁྱབ་ཅིག་གིས་བཀག་བཀྱིལ་བྱས་ཏེ་གང་དུ་ཡང་འགོར་མི་སྟེར་བ་
 ཡིན་ཚུལ་དང་། སྐར་མ་མདའ་ནི་སྟེ་ཡུལ་ནས་སྐྱུ་ཡུལ་ལ་བཏང་བའི་སྟེ་ཉ་སྟེ་སྐྱུ་གྲོག་ཆོའི་ལུས་ཀྱི་
 འོད་ཡིན་ཚུལ་དང་། སྐར་མ་མཇུག་རིང་ནི་གཞོད་སྐྱེན་ནག་པོའི་ཁ་རྒྱངས་ཡིན་ཚུལ་དང་།
 འཇོམ་བྱའི་སྤྱིང་གི་ས་ཆ་ག་གོ་མོར་ཆོ་ཉི་མ་གཅིག་རེ་ལས་མེད་པའི་མི་རིགས་དང་། རྒྱ་བ་གོས་
 སུ་གྱོན་པའི་མི་རིགས། ལུས་པོ་བྱད་མེད་དང་གདོང་པ་བྱི་ཡིན་པའི་མི་རིགས། བྱ་རྩི་རྩི་མཆུ་
 ཅན། ཉ་རྟ་ཡི་གདོང་པ་ཅན། སེང་གི་གཤོག་པ་ཅན། གཅན་གཟན་ནམ་མཁར་འཕུར་ནས་འགོ་
 མཁན་དང་། ས་ལ་ཐིམ་ནས་འགོ་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཡ་མཚན་ཅན་དག་དག་བཤད་
 འདུག་པ་མ་གཏོགས། ས་གཞི་བྱ་སྒྲིང་ལྟར་རིལ་ལེ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གཅིག་གྲང་ཡོད་
 པ་མི་དྲན་ནོ། །ཨ་ལགས་ཞབས་རྒྱུ་ཆང་ཁོང་འོད་སྟོལ་རྒྱུན་རིག་གཞུང་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ནི་དངོས་གནས་ཡིན་མོད། སྐྱགས་ཞེན་ཆེ་དྲག་པའི་དབང་གིས་སྐབས་རེར་ཁོང་གི་སྐྱེན་

གཉིས་ཀ་ནག་ཐོམ་མེར་ལོངས་འགོ་ཡི་ཡོད། དཔེར་ན་རྩེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱིང་
 དུ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཞེན་སྤྱོད་མཛད་དེ།
 ལུས་ཏྱགས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་བའི། ཞེས་པའི་ལ་དོན་དེ་ཉིད་རྣམ་
 དབྱེ་བཞི་པ་རུ་ནན་གྱིས་བཀྲལ་ཞིང་། དེ་ལ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་གོ་དོན་འཆད་རྒྱ་མ་རྟེན་པར་འཇུག་
 པའི་ཆོ། རྒྱ་རྒྱལ་དང་འབྲས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་བཞག་འདི་ལ་གོ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་སྤང་
 ངོ། ཞེས་སྐམ་ཆོག་དཔེ་མེད་པ་ཞིག་གསུངས་ཏེ་བཞག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། སྤྱིར་རྒྱ་རྒྱལ་དང་
 འབྲས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་བཞག་དེ་ལ་གོ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཤས་ཆེ་ཡང་། རྒྱལ་དཔེ་ཕྱག་གི་ཡུལ་
 དེ་རྒྱུ་རྒྱལ་གནས་མིན་པར་འབྲས་རྒྱུ་རྒྱལ་གནས་ཡིན་ཟེར་སྒྲུབ་ག་ལ་ཡོད་དེ། ལུས་
 ཏྱགས་ཚུམ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་བརྩམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་
 རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དཔེ་ཚུམ་པའི་ཕྱགས་རྒྱུད་དུ་དེ་འདྲའི་དགོས་
 དོན་རྒྱལ་ལུས་ཀྱི་དགོན་མཆོག་ཅིག་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་མ་རྒྱལ་འདིར་འབྲས་རྒྱལ་
 ལ་རྒྱལ་བཅོལ་བ་ནི་འཇུག་ཐག་ཆོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གི་གསུང་ཚུམ་ནང་དུ་འདི་འདྲའི་
 ཞེན་ལྟ་མཐོགས་འཛིན་གནང་བ་ལ་ཅིག་ཡོད་མོད་རྒྱལ་དཔེ་མིན་པས་བཞག་ ཆ་རིས་སྐལ་
 བཟང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་རྒྱ་ནག་ ལྟོ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་རྒྱ་གར། ལུབ་བ་ལང་
 སྤྱོད་ཨོ་སེ་བྲུ་ལེ་ཡ། བྱང་སྤྱི་མི་སྟན་ཨ་རི་བཅས་ཡིན་རྒྱུར་བྱས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་གནམ་རྒྱ་བོ་དང་།
 ཨ་རིའི་གནམ་སེར་བོ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་དོགས་པ་འགའ་བཀོད་འདུག་པ་ནི་ཅི་བཤད་འདི་
 བཤད་མེད་པའི་ངག་ཀྱལ་གྱི་སྐད་ཆ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་མངོན་པའི་བཤད་སྟངས་དེ་
 བརྒྱུད་དགོས་པས་སོ། གཞན་དུ་ན་རི་བོ་མཆོག་རབ་ཇོ་མ་སྤང་མ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ན་
 བོད་ཀྱི་གནམ་སེར་བོ་རེད་འདུག་གམ་སྟོན་དང་ཨ་རི་ལ་འགོ་ཅི་དགོས། ཀྱི་མ་རང་རེའི་མཁས་
 པའི་མིང་འཛིན་འདི་ཆོས་འདི་ལྟར་ཆེད་དོ་བསྐྱོགས་ནས་ཉི་མ་གཏོང་བཞིན་འདུག །
 ལན་༩ འདི་ཡན་ཆད་ལ་ནི་ལན་གྱི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་མི་སྤང་བས་དེ་བཞིན་དུ་བཞག་
 ཆ་བོ། སྤྱི་རྒྱུང་མཁན་པོ་ཚུལ་བྱིས་སྤྱོད་ཀྱིས་ལགས་ཀྱིས། ད་ལྟ་ང་ཆོ་ལ་ནི་ས་གཞི་རྒྱུ་པོར་སྤང་
 བ་བདེན་མོད། མི་ལ་ཅིག་གི་མིག་ངོར་ད་དུང་ལེབ་ལེབ་དངོས་སུ་སྤང་བཞིན་ཡོད། དེས་ན་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལེབ་ལེབ་དང་རྒྱུ་པོ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་ཐག་མི་ཚད་ཅེས་གསུངས། ད་དུང་
ཡང་མི་ཁ་ཅིག་ལ་འཇིག་རྟེན་འདི་རྒྱུ་པོར་སྤང་བཞིན་ཡོད་པ་བྱེད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཡིན་ནམ་
གསན་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་འདི་ལེབ་རྒྱུ་གང་རུང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐག་མི་ཚད་ན་བྱེད་རང་གི་
དབུ་ལ་རུ་ཡོད་མེད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐག་ཨེ་ཚད། ད་ལྟོ་མི་ཚོས་འཇིག་རྟེན་འདིར་རྒྱུ་ལོན་
བྱས་པའི་ཚད་དེ་བྱེད་རང་གི་དབུ་ལ་རྒྱུ་ལོན་བྱས་པའི་ཚད་ལས་མ་མང་ན་མི་ཉུང་བའི་ཚད་
ལགས།

ལན། མཁས་དབང་ཚུལ་བློམས་སློ་གོས་ལགས་ཀྱིས་གང་གསུང་མ་ངེས་ཀྱང་། སྤྱིར་འགོ་བའི་རྩ་
ཁམས་དང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དབང་ལས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཡང་། མི་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་
ཚུལ་ལས་སྤང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་བྱུང་མེད་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་། ཁ་
ཤས་ཀྱིས་མཛེས་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་མི་འཛེས་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཁ་
ཤས་ཀྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་བ་ལ་སྟོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དཔེར་ན། བྱེ་
ཐང་གི་ས་ཆ་དག་སྤྱིར་སྤྲོ་ལྡང་གིས་དབེན་ཞིང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། དེར་
སྤོང་བའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་ལ་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་ཏུ་ཚར་གི་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན། དེས་ན་
བྱེ་རོལ་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་མཛེས་མེན་སོགས་དོན་གྱི་སྤོང་དུ་ཚད་མས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་དཀའ་ན།
དེའི་བྱུང་ཚེས་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་དག་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཡོང་ལོས་སྟེ། དེ་བཞིན་ཡུལ་
ཚུང་བ་དག་ལ་དེ་འདྲའི་བྱུང་པར་ཡོད་ན། ཡུལ་ཆེ་བ་དག་ལ་ཡང་དེ་འདྲའི་བྱུང་པ་ཡོང་བ་
འགོག་མི་བྱུང་བའི་ཚེས་ཉིད་ཞིག་རེད། ཁོང་གི་དབུ་ལ་རུ་ཡོད་མེད་ནི་ཁོང་དང་རྩ་ན་ཡོད་པ་
ཀུན་གྱི་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཐག་མི་ཚད་པ་གང་ཡོད། དེ་བཞིན་ད་ལྟོ་མི་
ཚོས་སོགས་ལ་ཡང་སྟོན་ཡོད་དེ། དེའི་སྐོར་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་མ་སྦྱོང་བའི་བྱིས་པ་སྤབས་ལྷག་
དང་། འབྲོག་པ་ཀན་པོ་ཚུན་གྱིས་ཀྱང་སའི་གོ་ལ་ལ་རྒྱུ་ལོན་བྱས་ཤིང་རིལ་རྒྱུ་གྱི་གཟུགས་སུ་
ཏ་གོ་དགོས་པར་ཐལ་ཡང་། དེ་འདྲ་མ་དམིགས་པས་སོ།

ཚ་བོ། མདོ་ལས་ས་ལ་སར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། རྩ་ལ་སར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། རྣམ་མཁའ་
ལ་སར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། དེ་བས་ན་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་ལྟར་ཡང་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་ལྷང་འདི་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ལེབ་རྒྱུམ་གང་ཡང་ཐག་མ་ཆོད་པ་ཨེ་ཡིན།
འོ་ན་ས་ཁུ་མེ་རྒྱང་ཐམས་ཅད་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་གྱི་ཁྲ་ལེབ་བཅ། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་པར་མིན་
ཚུར་མིན་གྱི་ནག་ལེབ་ཡུག་གཅིག་ཏུ་སྔང་འདུག་པས་དེ་མིན་འདི་ཡིན་གྱི་ནམ་བཞག་མི་དགོས་
པར་འདུག་གོ།

ལན། མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཕྱི་གཟུགས་ས་ཁུ་དག་ལ་དེ་འདྲའི་འདུ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་དེ་དོན་ལ་ཡང་དེ་ག་རང་ཡིན་པ་འདྲ། རྒྱ་མཚན། ཆོད་རྩལ་རྩལ་རིག་སྤྱོད་བ་དག་གིས་
བཤད་པ་ཉར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་དང་བསྟན་ནས་ཐག་གཅད་རྒྱ་མ་གཏོགས་
ཕྱི་རོལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གང་ཡིན་ཐག་གཅོད་མི་ཐུབ་ཅེས་བཤད་འདུག་པ་དེ་དང་གཅིག་པ་
རེད། དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ངོ་ཅམ་ལ་རྩང་གི
བརྟགས་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་ན་གོ་མི་ཆོད་པའི་རིགས་པ་ཞིག་ཡིན། །དེ་བཞིན་ས་
ཁུ་མེ་རྒྱང་དག་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་ལ་ཁྲ་ལེབ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་དག་པར་མིན་ཚུར་
མིན་ཐུ་སྔང་ན་རང་རང་སོ་སོ་གནས་པས་ནག་ལེབ་འགོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གང་མེད། །

ཆ་བོ། ཆོད་མའི་མཐར་ཐུག་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཡིད་རྟོན་མེད་ན་དོན་སྤྱིས་དཔོག་པའི་
རྗེས་དཔག་ཡིན་ཚུར་དེ་ཆོར་དེ་བས་ཀྱང་ཡིད་རྟོན་པེར་དགའ།

ལན། མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡིད་རྟོན་མེད་ན། ད་ནི་ཁྱོད་རང་ཡིད་བརྟན་བྱེད་ས་
ཞིག་གཞི་མ་ཐུབ་པས་བདེན་དོན་འཆོལ་བ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཡོད་དགའ་སྟེ། གང་འཆོལ་བའི་
ཡུལ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རྩང་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཐུབ་པས་སོ། །

ཆ་བོ། ར་སེ་དགོན་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ཀྱིས། རྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཕྱི་མ་ནམས་སུ་བྲམ་ཟེའི་
ལྷགས་ལྟར་ས་གཞི་ལེབ་མོར་གསུངས་ཀྱང་། དུས་འཁོར་སོགས་གསུང་རབ་ནང་མ་ནམས་སུ་ས་
གཞི་རྒྱུམ་པོར་བཤད་ཡོད། ཅེས་གསུངས་འདུག་པ་ནི་རྩུན་ཆོག་ནམ་མཁར་མི་ཤོང་བ་ཞིག་སྟེ།
དུས་འཁོར་ལས། འོག་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱང་དཀྱིལ་དཔག་ཆོད་བཞི་འབྱུང་། མེ་དཀྱིལ་སུམ་འབྱུང་།
རྒྱ་དཀྱིལ་ཉིས་འབྱུང་། ས་དཀྱིལ་ཆིག་འབྱུང་། དེའི་སྟེང་རྩུན་པོ་འཕང་དུ་དཔག་ཆོད་ཆིག་འབྱུང་
དང་། ཞིང་དུ་རྩ་བར་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་། རྩེ་མོར་སྟོང་ཕྱག་ལྔ་བཅུ་ཡོད་ཅེས་ཏ་ལམ་བོད་ལྷགས་

ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཅི་སྤྲོད་ཀྱིས་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བཤད་འདུག་པས་དོ་རྩེ་སྐྱོད་
ཉག་གི་དབྱིབས་དེ་ལ་ལྷུ་མ་པོའི་དོན་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཡིན་ནམ།

ལན། སྤྱིར་མཐུན་དབང་ར་སེལ་གས་ཀྱིས་གང་གསུང་ཡོད་གསལ་པོ་མ་ངེས་ཀྱང་། དུས་འཁོར་
ལས་རྒྱང་དཀྱིལ། མེ་དཀྱིལ། རྩ་དཀྱིལ། ས་དཀྱིལ་རྣམས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་ཕྱག་བཞིན་རིམ་
བཞིན་གསུམ་དང་། གཉིས་དང་། གཅིག་གི་ཆད་དང་། རི་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་ཐད་ཀར་དཔག་ཆད་
སྤྲོད་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་དང་། ཅི་མོ་ལ་སྤྲོད་ཕྱག་ལྔ་བཅུ་ཡོད་ཅིང་། རི་རབ་ལ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པའི་རྩ་ལྔ་
པ་དེ་ཐུར་དུ་གྲུག་པ་དང་བསེལ་རིའི་རྩ་གཉིས་ཁ་ཐུག་པས་ནང་གི་རི་སྤྲོད་མཆོ་སོགས་ལ་ཉི་
ལྷའི་སྤང་བ་མི་སོག་པ་བཤད་པ་དང་བང་རིམ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་
ཆུད་པར་བཤད་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་དུས་འཁོར་ལྷགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱི་དབྱིབས་ལ་མཆོད་རྟེན་
ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཅི་སྤྲོད་ཀྱི་རྣམ་པའམ་དོ་རྩེ་སྐྱོད་ཉག་གི་རྣམ་པ་ཞིག་ག་རེ་བྱས་ནས་འོང་བ་ཡིན།
འདི་དོ་རྩེ་སྐྱོད་ཉག་གི་དབྱིབས་འོངས་ན། དེ་ལྷུ་མ་པོ་ཡིན་བྱས་ཀྱང་མི་ཆོག་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པས་ཁོང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་དགག་པ་རྒྱག་དོན་གང་ཡང་མི་འདུག དེས་ན་དགོ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་རང་རིགས་འདི་རྩད་གཅོད་པ་ལས་དགག་པ་རྒྱག་རྒྱ་དགའ་ཞེས་པའི་ལྷང་
བཟུན་ཐོག་དུ་བབ་པའོ།

ཆ་བོ། མཐའ་སྐྱོར་ལྷུ་མ་པས་ལྷུ་མ་པོའི་གོ་ཆད་ན་ནི། མངོན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེའང་
ལྷུ་མ་པོ་ཡིན་ཆོག་སྟེ། དེར་ས་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་ལྷུ་མ་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོར་ལྷག་
གི་རིང་ཆད་ཞིང་ཆད་ཀྱི་སུམ་འགྱུར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ལན། འདི་ལ་ཡང་ཆོག་སྟོན་ཡོད་དེ། མཐའ་སྐྱོར་ལྷུ་མ་པོས་ལྷུ་མ་པོའི་གོ་མཆོད་ན་མཐའ་སྐྱོར་
བྱ་བཞིས་ལྷུ་མ་པོའི་གོ་ཆད་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ལྷུ་མ་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཐལ་བ་གང་རུང་ལས་
འོས་མེད་དོ། །དེས་ན་ལྷུ་མ་པོ་ཡིན་ན་རིལ་གཟུགས་ཀྱི་ལྷུ་མ་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་
འདོད་པ་ལ་དེ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ནས་ཅི་བྱེད།

ཆ་བོ། ལྷུ་མ་པོའི་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་རིང་ཆད་དེ་ཞིང་ཆད་ཀྱི་སུམ་འགྱུར་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་དོན་
ལ་རྩུང་ཟད་མི་གནས་ཀྱང་སྟོན་གྱི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ།

ལན། འདི་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། གནའ་རབས་ཨེ་ཇི་མཁས་པ་དག་གིས་འཕྲད་ཐིག་དེ་མཐའ་སྐར་
 གྱི་3.16་དང་། རོམ་གྱི་གནའ་རབས་མཁས་པ་ནུམ་པོའི་འཕྲད་ཐིག་གི་མཐའ་སྐར་
 དེ་3.12་དང་། གནའ་རབས་རྒྱ་ནག་སྟོ་མའི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཆིས་རིག་མཁས་དབང་ཚུའུ་ཁྲུང་གི
 (祖冲之ཕྱི་ལོ་429 ལོའི་ལྷ་བ་4 ཆོས་20 ཉིན་ནས་—ཕྱི་ལོ་500 ལོའི་བར།) འཕྲུག་ཚད་
 དང་རགས་ཚད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་གསུམ་པའི་ནང་། གནའ་རབས་སྟེ་
 རིག་གི་སྟན་གྲགས་འབར་བའི་མཁས་པ་Archimedes ཨར་ཆེ་མེ་དེས། འཕྲད་ཐིག་གི་འཐའ་
 སྐར་དེ་3.14་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གནའ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ (刘徽) སྟགས་མཁས་པ་ཏ་
 ཅང་མང་པོ་དག་གིས་འདིས་སྐར་ལ་བརྟག་དབྱུང་དང་ཞིབ་འཇུག་གིས་སྟོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་
 ཡོད་པ་རེད། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་མང་པོའི་སྟབས་བདེའི་ཆེད་དུ་རྒྱམ་པོའི་འཕྲད་ཐིག་དེ་མཐའ་
 སྐར་ 3.0 བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་སྟབས་བདེའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཆོད་ལྡན་དུ་
 ཆིས་པ་ཡང་ཡོད་ངེས་ཀྱང་། དེས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ནུམ་པོ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ག་ལ་གྲུབ། དེས་
 ན་གཏམ་འདི་ཡི་རིན་ཐང་ཡང་དེ་ཙམ་སྟོ། །

ཆ་བོ། དེས་ན་དང་གི་རང་རེའི་དགོ་བཤེས་རྣམ་པས། གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་
 དེ་དང་། གནམ་རིག་པས་མཐོང་བའི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་རྣམ་པ་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་དོན་དུ་
 མི་འགལ་བའི་གནད་ཡོད། ཅེས་སྟགས་ཟེར་ཏེ་འགལ་སྤོང་སྤྱོད་ཆོད་ཐམས་ཅད་རྒྱས་མེད་ཀྱི་
 སྟོན་དུ་སྤོང་གཏམ་བཤད་པ་འབའ་ཞིག་ལས། ད་ལྟ་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་པའི་གསུང་
 རབ་ཐིག་པ་ཆེ་ཆུང་ལྡགས་དང་བཅས་པ་གང་གི་ནང་དུ་ཡང་། ང་ཚོ་འཚོ་སྤྱོད་བྱ་སའི་འཇིག་
 རྟེན་འདིའི་དབྱིབས་ད་ལྟ་ང་ཚོས་མཐོང་དུ་ཡོད་པ་འདི་ལྟར་རམ། ཡང་ན་འདི་དང་ཕྱོགས་འདྲ་
 ཙམ་ཞིག་དུ་གསུངས་པའི་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

ལན། འདི་ཡང་ཁ་ཚོ་ན་བཅད་པ་ཅུང་སྤྲ་ཏེ།

དགོན་བརྟེན་ལ། (ཐེ་པར། ང ཤ 172 བ།) ལས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཡུན་རིང་
 པོར་འདས་པའི་དུས་ཤིག་ན་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། ལུས་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟེ་རི་རབ་ཀྱི་
 རོམ་ལ་གནས་པ་དག་ཡོད་ན། བདག་ནི་ལུས་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་སྟེ་ག་ལ་བ་དེར་འགོའོ་སྟམ་པ་

དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་དཔུང་གི་ཚྲིགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནམ་མཁའ་
 ལ་མངོན་པར་འཕགས་ནས་སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་ལ་ཁར་ཞོན་ཏེ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱི་སྤྱང་
 དུ་སྤང་ངོ་། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཁ་ལོ་རྒྱུར་བ་ལ་སྤྲས་པ། ཁ་ལོ་རྒྱུར་བ་
 སྤང་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་མཐོང་། ཁ་ལོ་རྒྱུར་
 བས་སྤྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྩ་མཐའ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དབྱིག་པས་འཕངས་ནས་
 ཡོངས་སུ་འཁོར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
 པོ་འདི་ཡང་ཡོངས་སུ་འཁོར་བར་མཐོང་ངོ་། །རྒྱལ་པོས་སྤྲས་པ། ཁ་ལོ་རྒྱུར་བ་འོ་ན་ད་དུང་སྤང་
 པོ་རིན་པོ་ཆེས་འགྲོས་མ་ཕུང་ངོ་། །ཡང་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཁ་ལོ་རྒྱུར་བ་ལ་སྤྲས་
 པ། ཁ་ལོ་རྒྱུར་བ་སྤང་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ཇི་ལྟར་
 མཐོང་། ཁ་ལོ་རྒྱུར་བས་སྤྲས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྤང་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་
 དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དག་དེ་ནི་འགྲུལ་ཞིང་རབ་ཏུ་འགྲུལ་བ་དང་། ཀྱན་དུ་རབ་ཏུ་འགྲུལ་བར་
 མཐོང་ངོ་། །རྒྱལ་པོས་སྤྲས་པ། ཁ་ལོ་རྒྱུར་བ་འོ་ན་ད་དུང་སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེས་འགྲོས་མ་ཕུང་ངོ་། །
 ཡང་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ཁ་ལོ་རྒྱུར་བ་ལ་སྤྲས་པ། ཁ་ལོ་རྒྱུར་བ་སྤང་ཆེན་པོ་བཞི་
 དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་། རྒྱལ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ཇི་ལྟར་མཐོང་། ཁ་ལོ་རྒྱུར་བས་སྤྲས་པ།
 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ད་ནི་སྤང་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་
 གཡོ་བའམ་འགྲུལ་བ་དང་། རྒྱུག་པ་མ་མཆིས་པར་གནས་པར་མཐོང་ངོ་། །རྒྱལ་པོས་སྤྲས་པ། ཁ་
 ལོ་རྒྱུར་བ་ད་ནི་སྤང་པོའི་རྒྱལ་པོས་འགྲོས་བསྐྱེད་པ་ལྟས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་
 རབ་ཀྱི་ཆེ་མོར་བྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བལྟས་ན་སའི་གོ་ལ་རི་རབ་དང་བཅས་
 པ་རྩ་མཐའ་ཀྱི་འཕང་ལོ་བཞིན་འཁོར་བར་གསུངས་པ་དང་། དེང་གི་སའི་གོ་ལ་རང་འཁོར་
 བྱེད་པ་བཤད་པ་གཉིས་དོན་དུ་འདྲ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་པདྨས་མཛོད་པའི་བཀའ་ཐང་ལྡེ་ལྡ་
 ལས། མཁའ་ལ་རྒྱུང་བའི་དེ་ལ་ཟུ། འབུམ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་དག་གིས་ནི། ལྷུ་མ་ལ་འདྲིལ་བ་ཉིད་
 དུ་ཆགས། ལྷུ་མ་ལ་འདྲིལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདིས་འཇིག་རྟེན་ལྷུ་མ་པོ་འདྲིལ་བ་ཞིག་ཏུ་བཤད་
 པས་དབྱིབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་འདྲ་བར་བཤད་འདུག དེས་ན་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་

ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཙམ་མོ།།

ཆ་བོད་ ཆད་ལ་དབྱུང་ན། མངོན་པ་ལས། ས་དགྱིལ་ལ་དཔངས་སུ་དཔག་ཆད་སུམ་འབུམ་ཉིས་
བྲི་དང་། ཞེང་དུ་དཔག་ཆད་ས་ཡ་གཅིག་དང་ཉིས་འབུམ་སུམ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ ཉི་མ་དང་
ཟླ་བར་རམས་སུ་དཔག་ཆད་ཕྱེད་བདུན་དང་གཅིག་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག །ཞེང་
དུ་ཉི་མར་དཔག་ཆད་ང་གཅིག་དང་། ཟླ་བར་ལྔ་བརྒྱ་ སྐར་མ་ཆེ་ཤོས་ལ་རྒྱང་གྲགས་བཅོ་བརྒྱད་
དང་། རྒྱང་ཤོས་ལ་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད། ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་དང་ས་གཞིའི་བར་ཐག་དཔག་ཆད་བཞི་
བྲི་ཡིན་ཞེས་འཁོད་ཡོད།

ལན། ཆོས་མངོན་པ་ལས། ཉི་ཟླའི་རམས་སུ་དཔག་ཆད་ཕྱེད་དུག་དང་། དཔག་ཆད་གཅིག་གི་
བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་བཤད་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དཔག་ཆད་ཕྱེད་བདུན་གསུང་མི་འདུག
ཆ་བོད་ དེང་གི་གནམ་རིག་པ་ལྟར་ན། ས་ཡི་གོ་ལའི་ཆངས་ཐིག་ལ་སྤྱི་ལེ་ཆེག་བྲི་ཉིས་སྟོང་ལྔ་
བརྒྱ་ཙམ་ཡིན་པས་དཔག་ཆད་གཅིག་ལ་གཞུ་འདོམ་བཞི་སྟོང་དང་། སྤྱི་ལེ་གཅིག་ལ་གཞུ་འདོམ་
བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་རེའི་ཆིས་བྱས་ན།

ལན། འདི་ཡང་མི་བདེན་ཏེ། གཞུ་འདོམས་ཀྱི་ཆད་ནི་སྤྱི་བུ་ལུས་ཆད་འབྲིང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་
གི་གཞུ་འདོམས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་གཞུ་འདོམས་སྟགས་ཀྱི་གཞུ་ལ་ཕྱེད་ཀྱི་ཆ་ཆད་ནི་རྒྱ་
གར་གྱི་ལུགས་སྟོལ་ཡིན་པས་རྒྱ་གར་གྱི་མི་ནི་ང་རང་ཆོ་ལས་གཟུགས་པོ་རིང་བས་རྒྱ་གར་གྱི་མི་
འབྲིང་ཆད་གཅིག་གི་གཞུ་འདོམས་གང་ལ་མི་ཏར་གཉིས་ཙམ་འོང་བས་དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་ལེ་གཅིག་
ལ་གཞུ་འདོམས་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་རེད། ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་མི་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་མཆོན་ན་སྤྱི་ལེ་རེ་ལ་གཞུ་
འདོམས་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ང་ལྔ་ཙམ་ཞིག་འོང་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡར་ལྷག་རྟེན་པའི་གཞུ་འདོམས་
ཆེག་བརྒྱ་གོ་ལྔ་དེ་ག་རེ་རེད། ཡིད་མ་ཆེས་ན་མི་འབྲིང་པོ་ཞིག་གི་འདོམས་པ་ལ་ཆིས་རྒྱབ་དང་
ཏ་གོ་གི་རེད། ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་མི་གཟུགས་འབྲིང་པོ་ཞིག་གི་འདོམས་པ་ལ་མ་འཐའ་ཡང་མི་ཏར་
གཅིག་དང་སྐར་མ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། གལ་སྲིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆིས་པ་ལྟར་ན་མི་དེའི་
གཟུགས་པོའི་རིང་ཆད་ལ་མི་ཏར་གང་དང་སྐར་མ་ལྔ་བརྒྱ་150m ཡིན་དགོས་ཏེ། ཆད་ལྡན་གྱི་
ལུས་ཞིག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོམས་ཆད་དེ་གཟུགས་པོའི་རིང་ཆད་བཞག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ་རང་

ལུས་འདྲེས་གང་གྱུ་བཞི་དེ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཙེ་སློལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་ཀྱི་མིག་
 ལ་སྤང་བའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་མིའུ་མུང་གི་རྒྱལ་ཁམས་ཤིག་གོ། །དེ་བཞིན་ས་གོ་ལའི་འཕྲད་
 ཐིག་ཚད་ཀྱང་རྣམ་འབྱུང་ཏེ། སའི་གོ་ལའི་དམར་ལམ་གྱི་འཕྲད་ཐིག་ནས་པར་གཞལ་ན། སྤྱི་ལེ་
 ཆིག་བྲི་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ལྔ་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། སྟོ་བྱང་གི་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་
 ཚངས་ཐིག་ལྟར་དུ་ཅིས་ན། དཔག་ཚད་ཆིག་བྲི་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བརྒྱ་གཉིས་ལྔ་ཙམ་ཡིན་
 ལ། འདི་ལ་ས་ཡི་གོ་ལ་རྒྱུ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་པར་བྱང་ཟད་
 འོང་ཡང་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་འོང་ཐབས་མེད། དེས་ན་བྱེད་ཀྱིས་གཞལ་བའི་གོ་ལ་དེ་ཡོངས་གྲགས་
 ཀྱི་འདྲོད་ཚུལ་ལྡར་མི་ནི་སྐད་གྲགས་ཅན་གྱི་གནམ་རིག་པ་སྟེ་སེལ་ Friedrich Wilhelm
 Bessel, 1784年—1846年) 弗里德里希·威廉·贝塞尔 གཞལ་བ་ལས་སྤྱི་ལེ་
 ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་ཙམ་གྱི་བྱུང་པར་འདུག་པས་གང་ཞིག་ཡིན་ནམ།
 ཚ་བོ། མངོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ས་དཀྱིལ་དེའི་དྲུག་བརྒྱའི་ཆ་གཅིག་ཙམ་དང་། དཔངས་ཚད་
 མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དེའི་བརྒྱ་ཆའི་གཅིག་མ་བེན་ཙམ་ཡིན། ཉི་མའི་ཚངས་བྱེད་ལ་སྤྱི་ལེ་
 བདུན་འབུམ་སྟེ་སའི་གོ་ལའི་ཚངས་བྱེད་ཀྱི་ལྔ་བ་གཅིག་བརྒྱ་དྲུག་དང་། ཉི་མ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་
 བོངས་ཚད་སའི་གོ་ལའི་ལྔ་བ་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབུམ་གསུམ་ཡིན་པས་མངོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཉི་
 མ་དེ་བས་ལྔ་བ་དྲུང་ཕྱར་ཙམ་གྱིས་ཆེ། རྒྱ་བའི་ཚངས་ཐིག་ནི་ས་སྤང་གི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཡིན་
 པས་མངོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལས་ལྔ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཆེ། སྐར་མ་ཆེ་ཤོས་ནི་ཉི་མ་ལས་ཀྱང་
 ལྔ་བ་མང་པོས་ཆེ་བ་དང་། རྒྱང་ཤོས་ལ་སྤྱི་ལེ་གཅིག་ཀྱང་མི་ཡོངས་པའི་བྲག་དྲོའི་དུམ་བུ་དེ་
 འདྲའང་ཡོད་ཟེར། འོན་ཀྱང་ས་སྟོང་གི་མིས་ནམ་རྒྱན་དངོས་སུ་མཐོང་བྱལ་བའི་སྐར་མ་རྒྱང་
 ཤོས་ནི་རྒྱ་བ་ཡིན། ཉི་མ་དང་སའི་གོ་ལའི་བར་ཐག་སྤྱི་ལེ་དྲུང་ཕྱར་བྱེད་གཉིས་ཙམ་ཡིན་པས་
 མངོན་པའི་དཔག་ཚད་བཞི་བྲི་ལས་ལྔ་བ་བདུན་བརྒྱ་པོ་དང་། རྒྱ་བ་དང་ས་སྤང་གི་བར་ཐག་སྤྱི་
 ལེ་འབུམ་བཞི་ཡིན་པས་མངོན་པའི་དཔག་ཚད་བཞི་བྲི་ལས་ལྔ་བ་གཅིག་ལ་ཉི་བས་རིང་། སྐར་
 མའི་ཁྲོད་ནས་ས་སྤང་དང་ཉི་ཤོས་ནི་མིག་དམར་དང་པ་སངས་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་བ་དང་ས་
 སྤང་གི་བར་ཐག་ལས་ཤིན་ཏུ་རིང་། ཐག་རིང་ཤོས་ནི་འོད་ལོ་ཐེར་འབུམ་མང་པོའི་སྐད་ཆ་ཡིན་

པས་དཔག་ཚད་བཞི་བྲི་དང་བསྐྱིག་རྒྱ་མེད། དེ་ལྟར་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བཅིས་བརྒྱབ་ན། མཐས་པ་
དགོན་མཚོག་རྒྱ་མཚོས། རང་ཚོས་ནས་ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་གྱི་བར་ཐག་གསུངས་པ་དེ་དང་གི་ཚན་
རིག་པས་བཤད་པ་དང་འགྲིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་འདུག་པ་དེའང་གཞི་འཛིན་ས་མེད་པའི་
བཀའ་མོལ་ཡིན་པ་ཉ་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །

ལན་ལྟེ་ འདི་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་ཆ་ནས་ནོར་བའི་དབང་གིས་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་བཅིས་པའི་ཕྱབ་སོགས་ཐམས་ཅད་ནོར་འབྱུལ་དུ་གྱུར། ལར་འདི་རིགས་ཉ་ཅང་
སྦྱོན་ཆེན་པོ་མེན་ཀྱང་། བྱེད་རང་ལ་ཐམས་ཅད་གསལ་ཐིང་ཐིང་ཞིག་དགོས་པ་མེན་ནམ།
ཆ་བོད་ གངས་ལ་དབྱུད་ན། མངོན་པའི་ལྷགས་ལ་ཆགས་འཛིག་དུས་མཉམ་པའི་འཛིག་རྟེན་
གཅིག་ལ་སྤྲོད་བཞི་རེ་རབ་ཉི་ཟླ་དང་བཅས་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་སྟེ་ཐེར་འབྱུམ་གཅིག་ཡོད་པར་
བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས། དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཞི་དང་སྤྲོད་པོ་མེ་
རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་ཁམས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་
སྤྲོད་གི་ནམ་མཐའ་ལ་ནི། ཉི་མ་གཅིག་དང་། ཟླ་བ་གཅིག་། སྐར་མ་དུང་ཕུར་གཉིས་དང་བྱེ་བ་
བརྒྱད། ས་ཡ་ལྔ་ཙམ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ལ། གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྐར་མ་བྱེ་བ་དུག་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་
གསུངས་ཨེ་ཡོད་སྟམ། གནམ་རིག་པས། ང་ཚོའི་ཉི་འཁོར་འདིར་བརྟེན་སྐར་ཉི་མ་དང་། རྒྱ་སྐར་
ལྷག་པ། པ་སངས། ས་སྒང་། མིག་དམར། སུར་བྲ། སྟེན་པ། གནམ་སྐར། མཚོ་སྐར། གཤིན་སྐར་
བཅས་དགྲ། གཤིན་སྐར་འདིར་རྒྱ་སྐར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡག་པོ་མེ་ཆང་བར་འདུག་ཀྱང་ཟེར།
འཁོར་སྐར་ཟླ་བ་སོགས་བརྒྱ་གངས་འགའ་ཞིག་དང་། གཞན་འཁོར་ལམ་ངེས་མེད་ཀྱི་སྐར་རྒྱུང་
མཐུག་རིང་མང་ཙམ་དང་། སྐར་མདའ་སྟེ་ཉ་ཅང་རྒྱུང་བའི་བྲག་རྩོའི་དུམ་བྲ་ནི་ཅི་མི་ཐོན་པ་
ཙམ་ཡོད། བརྟེན་སྐར་ཞེས་པ་འགྲུལ་སྦྱོད་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་མེན་པར། སྐར་བྲིམ་ཆེན་
པོའི་མཐའ་རུ་འཁོར་བ་ལས། སྐར་འབྲུ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་བསྐོར་བ་མི་རྒྱག་པ་
ལ་ཟེར། རྒྱ་སྐར་ནི་བརྟེན་སྐར་གཅིག་དབུས་སུ་བཞག་སྟེ་དེའི་མཐའ་སྐོར་ནས་འཁོར་ལམ་ངེས་
ཅན་ཞིག་དེད་དེ་བསྐོར་བ་རྒྱག་པ་དང་། འཁོར་སྐར་ནི་རྒྱ་སྐར་དེ་ཚོའི་མཐའ་ནས་བསྐོར་བ་
རྒྱག་མཐའ་ལ་ཟེར། གོང་གི་དེ་ཐམས་ཅད་ཉི་མའི་བྲིམ་རྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་ཡིན་ལ། དགྲ་ཚོགས་བྲིམ་

རྒྱུད་ནང་དུ་དེ་འདྲའི་སྐར་བྱིས་ཐེར་འབྲུམ་མང་པོ་ཡོད། མཐའ་ཡས་པའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་
དགུ་ཚོགས་བྱིས་རྒྱུད་ལྟ་བུའི་སྐར་བྱིས་ཆེན་པོ་ཐེར་འབྲུམ་གཅིག་ཙམ་ཞིག་རྒྱུད་ཤེལ་བརྒྱུད་
ནས་དངོས་སུ་མཐོང་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་སྤྱིར་མིང་ལ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཆེན་པོ་འཇམ། ཡང་ན་སྐར་
ཆོལ་གྱི་མ་ལག་རྩིལ་པོ་ཞེས་འབོད་པ་ཡིན་སྟེ།

རྒྱལ་དབྱེད་ན། མངོན་པ་ལས། ཉི་མ་མེ་ཤེལ་ཆ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། ལྷ་བ་ཆུ་ཤེལ་གྲང་བའི་
རང་བཞིན་ཅན། སྐར་མ་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་རབ་འབྱེང་
ཐ་མ་ཅི་རིགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། དབྱས་རི་རབ་རིན་ཆེན་སྒྲ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་།
རི་རབ་ཀྱི་སྒྲ་ངོས་རིན་ཆེན་དབང་སྡོན་ལས་གྲུབ་པས་དེའི་འོད་མདངས་ཀྱིས་སྒྲ་སྒྲིང་གི་རྒྱ་མཚོ་
དང་ནམ་མཁའ་སྡོན་པོར་སྤང་ལ། ཤར་རྒྱབ་བྱང་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མདོག་དང་མཁའ་མདོག་ཀྱང་
ཚྭ་གས་དེ་གའི་རི་ངོས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དང་དེའི་ཁ་དོག་དུ་ཡོད། རི་རབ་ཀྱི་བྱང་ཚྭ་གས་གསེར་
ལས་གྲུབ་པས་མི་གང་དག་རི་རབ་ཀྱི་བྱང་ངོས་དང་ཉེ་བར་སླེབ་པ་ན། མི་དེའི་ཁ་དོག་ཀྱང་
གསེར་གཙོ་མའི་རང་མདངས་ལྟར་ལྟ་བུས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་དུ་འགྱུར་འགྲོ་ཞེས་སོགས་འཁོད་
ཡོད།

ལན། འདྲིར་བཤད་པ་དག་པལ་ཆེར་བདེན་ཀྱང་། མི་དག་ཀྱང་དེའི་རང་མདངས་དུ་འགྱུར་
འགྲོ་བ་མངོན་པ་ལས་མ་བཤད། དེ་ལྟར་ན་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་ཐམས་ཅད་སྡོན་པོའི་མདོག་
དུ་སྤང་དགོས་པ་རྒྱ་མཚོན་མཚུངས་སོ།

ཆ་བོ། གནམ་རིག་པ་དག་གིས་བཤད་ན། ཉི་མ་སོགས་བརྟན་སྐར་པལ་ཆེར་གྱི་གྲུབ་ཆའི་གཙོ་
བོ་ཆེད་དང་ཉེལ་ཡིན་པ་དང་། སྐར་མ་པལ་བ་རྣམས་ལ་ཆོགས་དམ་ཆད་དང་། དངོས་པོའི་
གྲངས་འབོར། རྩེ་ཡང་སོགས་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་བའི་གྲུབ་ཆ་བྲག་རྩོད་དང་ཐལ་རྩལ་སོགས་
ཡིན་པ་ལས། གསེར་དབྱལ་རྒྱུད་པས་བཟོས་པའི་སྐར་འབྲུག་ཅིག་ཀྱང་རྟོག་མེད།

ལན། མངོན་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་། གསེར་དབྱལ་རྒྱུད་པ་ལས་བཟོས་པའི་རྒྱ་སྐར་ཡོད་པ་གང་དུ་
ཡང་བཤད་མེད། ཉི་མ་མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཤད་པ་ནང་བཞིན་དོན་དུ་ཡང་ཆ་ཞིང་སྟེག་
པ་མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན། ལྷ་བ་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའམ་ཆུ་ཡི་རང་བཞིན་བཤད། དེ་བཞིན་རི་

རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ཡང་རི་རྒྱལ་ལ་དེ་དག་གི་ཁམས་སམ་རང་བཞིན་ཡོད་
 པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད། དཔེར་ན་ང་ཚོའི་དུས་རྒྱུན་ཁ་སྐད་ལ་གཏེར་རྩི་
 རྣམས་ལས། གསེར་གྱི་ཁམས་ཡོད་པ་ལ་གསེར་རྩི་དང་། དངུལ་གྱི་ཁམས་ཡོད་པ་དག་ལ་དངུལ་
 རྩི། ལྷགས་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་ལྷགས་གྱི་ཁམས་ཡོད་པ་ལ་ལྷགས་རྩི་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡིན།
 དེས་རིགས་འགྲེས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱ། མ་ཚད་ང་ཚོས་འདིར་ཡོད་ཚད་ཚན་རིག་པའི་
 དག་ལ་ཉན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད། རྒྱ་མཚན་ཚན་རིག་པས་བཤད་པའི་བདེན་
 རྟོན་མང་ཆེ་ཤོས་དག་ནི་སྒྲོས་གར་མཁན་གྱི་གོས་བཞིན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་བརྗེ་གིན་འདུག་པ་
 དང་། བརྟག་དབྱུང་བྱེད་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་དག་ཀྱང་ཆད་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་།
 བརྟག་དབྱུང་བྱ་སའི་ཡུལ་ཡང་གཟུགས་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་རགས་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་
 རེད།

ཚ་བོ། རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་ཡང་ཉི་འོད་ཚྭ་འཕྲོ་བྱས་པ་ཙམ་ལས་རང་དོས་ནས་འོད་མེད་ཅིང་།
 རྒྱ་འོད་ཀྱང་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་པར་ངོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན། ཉི་འོད་ལ་ཁ་
 དོག་མི་འདྲ་བ་བདུན་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་དེ་རྒྱང་ཁམས་ཆེན་པོའི་གསེང་
 རས་ཐད་ཀར་མཐོང་བྱབ་པས་རྒྱ་མཚོ་དང་ནམ་མཁའ་སྒྲོན་པོར་སྤང་བ་མ་ཟད། ཐག་རིང་རྒྱ་
 བའི་ཉེང་ནས་ཉུ་སྐབས་ས་སྐང་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོན་པོར་སྤང་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་བ་རང་ལ་མཁའ་
 དབྱུགས་གྱི་ཕྱི་ཕྱུ་མེད་སྐབས་རྒྱ་བའི་ཉེང་གི་ནམ་མཁའ་ཡང་སྒྲོན་པོ་མིན་པར་ཉིན་མཚན་
 ཀུན་ཏུ་ནག་ངམ་མེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཟེར་རོ།

ལན། རྒྱ་བ་ལ་འོད་ཆེན་པོ་མེད་པའི་དབང་དུ་གཏོང་བྱུང་། འོད་ཚུབ་ཉིད་ནས་མེད་པ་བཤད་
 པ་དེ་འདྲའི་ལས་སྒྲོ་བོས་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་མིན། རྒྱ་བའི་གོ་ལའི་ཉེང་དུ་རྒྱ་ཡོད་མེད་ད་བྱུང་ཐག་
 ཆོད་མེད་ན། དེ་ཡི་ཉེང་དུ་འོད་ཟེར་ཡོད་མེད་ཀྱང་ཐག་ཆོད་དཀའ། རྒྱ་མཚན་འོད་ཡོད་ན་ཉི་
 འོད་ལྟ་བུའི་ལྟ་བུའི་འོད་ཆེན་པོ་དང་། ཡང་ན་སྒྲོག་འོད་ལྟ་བུ་མང་ཆེ་བས་འཐོང་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་
 ཡོད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། སྒྲོན་མ་མི་ཡི་ལྷས་ལ་འོད་ཡོད་པ་ནི་སྤངས་དང་ཚན་རིག་དང་
 འགལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དོས་འཇིན་བྱས་ཀྱང་། ཇེས་མ་བརྟག་དབྱུང་གྱི་ལམ་

ནས་མི་ལ་འོད་ཡོད་པར་ར་འཕྲོད་པ་བཞིན་རེད།
 དེ་བཞིན་ཉི་འོད་ལ་འོད་ཟེར་བདུན་ཡོད་པ་ཡང་ཚན་རིག་པས་གསར་རྟེན་གང་ཡང་མིན་ཏེ།
 རྟོག་གི་འབར་བ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་རིག་བྱེད་གྱི་མཐའ་དགག་པ་ལས། ཉི་མ་ནི་འོད་སྒྲ་ཚྭ་གས་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དཀར་པོ་དང་། སྔན་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། བ་ལྷ་དང་། ཡུང་བ་དང་། སུག་
 རོན་དང་། བཙོང་དང་། ཀ་པི་ཇ་ལའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཚ་བོ། འགྲོས་ལ་དབྱད་ན། མངོན་པའི་གཞུང་ལས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཉླེ་བ་ནི་ས་གཞི་ཆེན་པོ་
 འདི་རང་ཡིན་པ་དང་། ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་ས་དཀྱིལ་ནས་ཡར་ལ་འབྱར་བའི་རི་བོ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་གཡས་སྐྱོར་དང་གཡོན་སྐྱོར་སྒྲ་ཚྭ་གས་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་པར་བཤད། འདི་ནི་
 སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནའི་བཤད་སྟངས་ཤིག་མིན་པར་གནའ་རབས་རྒྱ་གར་གྱི་བླ་མ་ཟེ་རྣམ་པས་
 གཙོས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་ཡོངས་ཁྱབ་ཅིག་ཡིན་པར་སྟུང་།
 ལན། འདི་དག་ལས་ཕལ་ཆེར་མི་བདེན་ཏེ། མངོན་པའི་གཞུང་ལས་ས་གཞི་འདི་མི་མཐེད་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གི་ཉླེ་བ་བཤད་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཉླེ་བ་ཡིན་
 པ་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་ཡོད་པ་མི་དྲན། དེ་བཞིན་རིའི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡང་རྒྱ་གར་
 ཡུལ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་རེ་བྱུང་གི་འདོད་པ་ཡིན་སྲིད་ཀྱི་མ་གཏོགས་ཤར་
 ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་ནག་དང་། ཉི་ཉོང་སོགས་ལ་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་མ་དམིགས་པས་དེའི་ཤར་
 ཕྱོགས་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཚུལ་ཡོངས་ཁྱབ་གཅིག་ཡིན་པར་གང་གིས་མཚོན།
 ཚ་བོ། རུབ་ཕྱོགས་སུ་ལོ་གངས་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ཅུ་གྱི་ཡར་སྔོན་ནས་ཆེ་རེད་སའི་མཁས་པ་
 ཁ་ཅིག་གིས། ཉི་མ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཉླེ་བ་དང་། ས་གཞིས་ཉི་མར་བསྐྱོར་བཞིན་ཡོད་པའི་ལྟ་ཚུལ་
 ཞིག་གཏོན་སྟེང་བར་བྲགས།

ལན། འདི་ཡང་མི་འཐད་དེ། བློ་ཁི་རིག་མཛོད་ལས། Aristarchus (310 BCE – ca. 230
 BCE) of Samos was an ancient Greek astronomer and mathematician who
 presented the first known model that placed the Sun at the center of the
 known universe with the Earth revolving around it (see Solar system). He

was influenced by Philolaus of Croton, but he identified the "central fire" with the Sun, and put the other planets in their correct order of distance around the Sun.[1] His astronomical ideas were often rejected in favor of the geocentric theories of Aristotle and Ptolemy.

ཕྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལྷན་གྱི་དུས་རབས་
 གསུམ་པ་ནས་གཉིས་པའི་བར་དུ་ 310 BCE – ca. 230 BCE རུབ་ཕྱོགས་ཤེས་རིག་དཔལ་
 གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྟེ་རིག་གི་ཡུལ་དུ། ཨ་རིས་ཏར་ཚུས་Aristarchus ཞེས་པའི་གནམ་རིག་མཁས་པ་
 ཞིག་བྱང་ཡོད་ལ། ཁོང་གི་འདོད་ཚུལ་ལ། ཉི་མ་ནི་གཟའ་གཞན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བ་དང་འགུལ་
 མེད་ཀྱི་གཟའ་ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་། གཟའ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཉི་མ་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱེད་པར་འདོད།
 ཁོང་གི་ལྔ་པ་ལྷན་གྱི་ས་གཞི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་པའི་མཁས་པ་སྟེ་ལོ་ལངས་ཞིག་བྱང་
 ཡོད་ལ། Philolaus c. 470 – c. 385 BCE ཡིན་ན་ཡང་འདིས་ཉི་མ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཉེ་བ་
 ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་མེད། དེས་ན་ཨ་རིས་ཏར་ཚུས་ནི་ཉི་དཀྱིལ་ཉེ་བ་སྤྱོད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་
 པར་གྲགས། ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་གི་ལྷན་སྟོན་ལ་དེ་སྐབས་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་ལྷན་སྟོན་ ཨ་རིས་
 རྒྱལ་ཡོད་པར་། ཡོ་ལེ་ཨ་རིས་ཏར་ཚུས་ཀྱི་ས་དཀྱིལ་ཉེ་བ་སྤྱོད་པའི་ལྷན་སྟོན་གྱིས་བཀག་
 འགོག་ཐེབས་ནས་དར་རྒྱས་མ་བྱུང་། བྱེད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ལོ་གངས་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ཡར་
 ལྔ་པ་ལྷན་གྱི་རིག་གི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་སྟུ་རེད། དུས་དང་གངས་ཀ་གཉིས་ཀ་ནོར་བཞིན་ད་དུང་
 བཤད་འདོད་འདི་ཙམ་ཞིག་ལངས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནམ། །

ཆ་བོ། དེ་རྗེས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ས་ཉེ་སྤྱོད་པའི་ལྷན་སྟོན་དར་ཡང་། རི་བོ་མཆོག་རབ་མི་འདོད་
 ཅིང་། ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་གྱིས་ས་གཞི་གཡས་བསྐྱོར་གཡོན་བསྐྱོར་ཙམ་མིན་པར་ཉེང་འག་བསྐྱར་
 ཉི་བསྐྱོར་བཞིན་ཡོད་པར་འདོད་པས་བྱིས་ཀྱི་ཆོན་རིག་པས་བཤད་པ་དག་ཀྱང་ཅུང་ཟད་སྟོ་
 ངོར་འཆར་བདེ་བ་ཞིག་རེད། ང་ཆོ་ལ་མཆོན་ན་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་ཉེ་སྤྱོད་པ་དེ་འང་སྟོ་ཡུལ་ལས་
 འདས་པ་ཞིག་སྟེ། ཉི་མ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་འོག་ཏུ་མར་རུབ་ཅིང་། དབང་ཆེན་
 གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་འོག་ནས་ཡར་འཆར་བར་འདོད་དགོས་པས་སོ། །

ལན། ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་གྱིས་ས་གཞི་གཡས་སྐྱོར་གཡོན་སྐྱོར་ཙམ་མིན་པ་ཉེང་འག་བསྐྱར་ནས་

འགོ་གི་ཡོད་ན་དེ་ནི་དངོས་གནས་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ནུས་གཞག་ཞིག་རེད། ཉི་ཟླ་དག་གིས་
 ས་ཡི་གོ་ལའི་ཤར་རྒྱབ་གཉིས་ནས་སེར་ལམ་དང་དཀར་ལམ་བརྒྱད་ནས་གཡས་སྐྱོར་གཡོན་
 སྐྱོར་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ས་ཡི་གོ་ལའི་སྟངས་འོག་གཉིས་ནས་བསྐྱར་ཏེ་སྐྱོར་བཞིན་
 ཡོད་ན། ས་ཡི་གོ་ལའི་གཞུང་ཐིག་བརྒྱད་དེ་སྐྱོར་བ་རྒྱག་དགོས། དེ་ལྟར་ན་བྱང་སྡེ་སྤྱིང་ནས་ཐད་
 དཀར་སྟོང་སྡེ་སྤྱིང་བརྒྱད་དེ་སྐྱོར་འོང་བས་དེ་འདྲའི་ནུས་གཞག་དེ་ནི། ང་ཚོ་ལ་ལྟོས་ན་ཉ་ལས་
 དགོས་པའི་དོན་དག་གཅིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེང་སང་གི་གནམ་རིག་པ་ལ་ལྟོས་ན་དེ་ལས་
 གྲང་ཉ་ལས་དགོས་པའི་དོན་དག་གཅིག་རེད། སྟངས་འོག་བསྐྱར་ནས་འགོ་བའི་དོན་ས་སྤང་གི་
 འཕྲད་ཐིག་བརྒྱད་ནས་ཤར་རྒྱབ་ལ་སྐྱོར་བའི་དོན་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ནི་སྟོལ་རྒྱན་རིང་ལུགས་པས་
 གྲང་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་བཞི་པའི་ཐད་ནས་རི་རྒྱལ་ལ་རྒྱབ་ནས་ཤར་དུ་སྐྱོར་བ་
 འདོད་ཀྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ཉི་ཟླ་གཉིས་ཀྱིས་རི་རྒྱལ་ལུགས་ནས་འགོ་བ་འདོད་པའི་མངོན་པ་
 བ་སུ་ཡང་བྱུང་མི་སྤང་ལ། དུས་འཁོར་བ་ནི་དེ་ལས་གྲང་མི་འདུག ལྷག་པར་དུ། དུས་འཁོར་
 ལུགས་ཀྱི་གོ་ལ་ཕྱིར་སྦྱོང་མའི་ལུགས་ལ་ལྟོས་དང་། ཉི་ཟླའི་འཁོར་སྦྱོང་སྐྱོར་ལ་དེང་རབས་དང་
 བྱད་པར་ག་ཚད་འདུག

ཚ་བོ། དེའི་དབང་གིས་དུས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ། རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚོ་འབྲུལ་པ་ཚོ་མགོ་
 འཁོར་བ་རེད་ཅེས་དང་། གནམ་རིག་པ་ཚོ་མིག་འབྲུལ་པ་རེད་ཅེས་དང་། དེང་སང་ས་གཞི་
 འཁོར་བཞིན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་རུང་། ལྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་སྐབས་ཉི་མ་འཁོར་
 བཞིན་ཡོད་ངེས་ཞེས་དང་། སེམས་མ་འཚབས་པར་བྱང་ཟད་སྐྱུག་སྒྲིང་དང་། མི་རིང་བར་ས་
 གཞི་ལེབ་ལེབ་ཡིན་པའི་གཏམ་བཟང་གོ་འོང་རྒྱ་རེད་ཅེས་དང་།

ལན། རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་མཚོ་འབྲུལ་པ་མགོ་མཁོར་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། གནམ་རིག་པ་མིག་འབྲུལ་
 བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་བཤད་རྒྱ་ཡོད། ལྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་སྐབས་མ་ཡིན་པ་ད་སྐབས་གྲང་
 ཉི་མ་ནི་བར་སྤང་སྟངས་པའི་ཁམས་སུ་རང་འཁོར་དང་སྦྱི་འཁོར་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བཞིན་ཡོད་
 པས་དེ་འཁོར་བཞིན་འདུག་ཅེས་སྟེ་ན་དེ་ལ་སྦྱོན་ཅི་ཡོད། སྦྱིར་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་
 གཅིག་བྱས་ན་རང་རིགས་ཀྱི་མི་འགའི་སྟེང་ཡོད་མེད་ན་ཡང་། དེ་དག་ནི་གནམ་སྐབས་ཀྱི་ཁ་

ཤག་ལ་དགའ་བའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ལས། བོད་ནང་ཚོས་ཀྱི་མཁས་པ་དང་། ཞིབ་འཇུག་པའི་གལ་དུ་
བསྐྱང་བྱུང་བ་གང་གིས་ཀྱང་བཤད་པ་མ་འཛོམས། གལ་སྲིད་ཡོད་ན་སྟོན་དང་། །

ཆ་བོ། ཅེས་སོགས་ཡེ་ཤུ་དང་ཁ་ཆེའི་ཚོས་པ་ཐལ་མཐའ་པ་ཚོས་ཀྱང་སྤྲུམ་སྤྲོབས་པའི་སྐད་ཆ་
གཡང་ཟ་བ་སྤྲུམ་ཚོགས་བཤད་དེ་སྐྱགས་པ་ཟུ་ཚུགས་གནང་དགོས་ཆགས་པ་རེད།

ལན། ཡེ་ཤུ་དང་ཁ་ཆེའི་ཚོས་པ་ཐལ་མཐའ་པ་ཟེར་བ་དེ་སྤྲུམ་རེད། ཐ་མའི་ཐ་མ་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་ན་
ཚོག་ནོར་རེད། དེ་མེན་ན་ཚོག་དེའི་དོན་ཅི་རེད། ཡིན་ན་ནི་ཐ་མའི་ཐ་མ་ལ་ཐལ་མཐའ་པ་ཟེར་
བ་ཞིག་བོད་ཀྱི་ཐ་སྐད་ནང་ལ་ཡོད་པ་དྲན་གི་མི་འདུག ཡེ་ཤུ་དང་ཁ་ཆེའི་ཚོས་པ་ཚོས་སྤྲུམ་
སྤྲོབས་པ་ཡིན་པ་བྱེད་ཀྱིས་གང་ནས་ཤེས་བྱུང་། དེ་དག་གིས་འདི་ལྟར་སྤྲུམ་དང་མི་སྤྲུའི་གྲོས་བྱེད་
པ་བྱེད་ཀྱིས་གོ་བ་རེད་དམ་གང་རེད།

ཆ་བོ། ད་དུང་ང་ཚོའི་ཚོས་ལུགས་འདི་ནི་རིགས་པའི་ཚོས་ལུགས་དང་། ང་ཚོ་ནི་རིགས་པའི་
རྗེས་འབྲང་ཡིན་ཞེས་རང་གིས་སེམས་ཤིང་གཞན་ལ་སྟོག་པ་ནི་ཡ་དང་ཆ་ཡི་རྣམ་པར་ཐར་
པའོ། །

ལན། ནང་པའི་ཚོས་འདི་རིགས་པའི་ཚོས་ལུགས་ཡིན་དང་མིན། དེང་སྐབས་འཇམ་གླིང་གི་
མཁས་པ་ཚད་ལྡན་དག་གི་ཁ་ལ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཡ་དང་ཆ་ཡི་རྣམ་ཐར་ཞེས་པ་དེའི་དོན་ག་རེ་
རེད། བོད་ཀྱི་ཐ་སྐད་ནང་ལ། ཡ་ང་ཞེས་པ་མང་ཆེ་ཤོས་དང་། ཡ་ཆ་ཞེས་པ་ཡང་མཚམས་
མཚམས་ལ་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཡ་དང་ཆ་ཁ་ཐལ་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ལུགས་སྤྲུལ་ཞིག་
ཡོད་པ་མཐོང་མ་སྟེང་། གལ་སྲིད་ཚད་ལྡན་གྱི་ཡིག་ཆའི་ནང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན། སྟོན་དང་
བྱེད་ནང་བཞིན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུམ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོངས་གདབ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ཞོ་རྩམ་གྱི་སྟོངས་གདབ་
ངེས་ཡིན།

འདིར་འཇམ་གླིང་ཤར་རུབ་ཀྱི་ཆོན་རིག་པ། མཚན་ཉིད་རིག་པ། རྩམ་པ་པོ་སོགས་མིང་དོན་
མཚུངས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཁོང་གིས་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་རིགས་
པའི་ཚོས་ལུགས་དང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གིས་བསྟོད་བསྐྱགས་བྱས་པ་རྣམས་ཅུང་ཟད་བཀོད་ན།
ཐོག་མར་དངོས་ལུགས་པའི་རབ་འབྱམས་པ་ཁ་ཤས་ཀྱི་མིང་བཀོད་ན། The religion of the

future will be a cosmic religion. It should transcend a personal God and avoid dogmas and theology. Covering both the natural and the spiritual, it should be based on a religious sense arising from the experience of all things, natural and spiritual and a meaningful unity. Buddhism answers this description. If there is any religion that would cope with modern scientific needs it would be Buddhism. Albert Einstein (1879-1955) German physicist, mathematician. Winner of the Nobel Prize

མ་འོངས་པའི་ཆོས་ལུགས་ནི་འཇམ་སྒྲིང་གི་ཆོས་ལུགས་ཞིག་འོང་ངེས་ལ། དེ་ནི་མི་ཡི་རྣམས་པའི་
ལྷ་ལས་འདས་ཤིང་། ལུང་ཅམ་གྱི་ལུགས་སྟོན་རྣམས་དང་ལྷ་རིག་པ་སྦྲང་བ་ཞིག་ཡིན་པོས། དེ་
བཞིན་དེའི་ནང་དུ་རང་བྱུང་དང་སེམས་ཉིད་གཉིས་ཆར་ཚུད་པ། དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་
རང་བྱུང་ཁམས་དང་། སེམས་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་གཉིས་དམ་པོའི་སྒོ་ནས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཉམས་
སྦྱང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་གཞིར་གཞག་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། སངས་
རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ལ་ཆ་རྟེན་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་རེད། གལ་སྲིད་དེང་རབས་ཚན་རིག་
གི་དགོས་མཁོ་སྒོར་ཐུབ་པའི་ཆོས་ལུགས་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ནི་ངེས་པར་དུ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་
ཡིན་རྒྱུ་རེད། ཅས་དང་། གལ་སྲིད་དེང་རབས་ཚན་རིག་གི་གདོང་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། མ་
ཟད་དེ་དང་མཉམ་གནས་ཐུབ་པའི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་ཡོད་ན། དེ་ནི་ངེས་པར་དུ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་
ལུགས་ཡིན་རྒྱུ་རེད། སངས་རྒྱུ་ཆོས་རིག་པ་ནི་ཚན་རིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་འགྲུལ་ཀློག་དེ་ཡིན།
ནོ་ལེའི་དངོས་ལུགས་གཟུངས་རྟགས་ཐོབ་མཁན། འཇར་མེན་གྱི་དངོས་ལུགས་པ་ཆེན་པོ། ཞེས་
བེད་ཅ། ཞེ་ཡིན་སྟེའོན།

F.卡普拉（英国诺曼裴耐斯教授，诺贝尔奖得主物理学家）：我们断然需要佛陀教理，这道理就是“中道之教”。它可以开拓我们的视野，启发我们的觉悟，引导我们达到和平光明的大道，并能获得大智慧。我们将会看到（华严经）这部古老的宗教经文与

近代物理学的模型和理论之间有着最为惊人的相似之处。

ང་ཚོ་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་སློབ་ནི་ངེས་པར་ཅན་དུ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། གནས་ལུགས་འདི་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཉིད་རེད། འདིས་ང་ཚོ་མཐོང་རྒྱ་ཡང་དུ་གཏོང་ཞིང་། ང་ཚོའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སློ་སློ་བྱེ་བ་དང་། ང་ཚོའི་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཆེན་ལ་འབྲེན་པ་བྱེད་ཐུབ་པར་མ་ཟད་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱི་རེད། ང་ཚོས་སངས་རྒྱུ་པལ་པོ་ཆེ་གདོད་མའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་འདི་དང་ཉེ་རབས་དངོས་ལུགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་རིགས་ལམ་བར་ལ་ཉ་ལས་དགོས་པའི་འདྲ་མཚུངས་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད། Fritjof Capra ལ་མེ་རི་ཁ། འོ་ལེའི་དངོས་ལུགས་གཟེངས་རྟགས་མཁན། དངོས་ལུགས་པ། སྤྱི་ཁབ་ར།

佛教是宗教而超宗教，是哲学而超哲学，是科学而超科学！——

著名物理学家、北京大学教授 黄念祖

སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ནི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ལ་ཆོས་ལུགས་ལས་འདས་པ་རེད། མཆོན་ཉིད་རིག་པ་རེད་ལ་མཆོན་ཉིད་རིག་པ་ལས་བརྒལ་བ་རེད། ཆོན་རིག་རེད་ལ་ཆོན་རིག་ལས་བརྒལ་བ་རེད། སྙན་གྲགས་འབར་བའི་དངོས་ལུགས་པ། བའི་ཅིང་སློབ་ཆེན་གྱི་དགེ་ཤུགས་ཆེན་མོ། ཉང་རྟེན་རྩུ།
佛教不仅不是迷信，而且是破除迷信最彻底的学理，科学造诣愈深者，愈能解释佛经中素不能解的真义。—— 中国现代科学家 尤智表

སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་ནི་ཚྱངས་དད་མ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཚྱངས་དད་དུང་ནས་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོན་རིག་གི་རྩ་བའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། ཆོན་རིག་གི་ཤེས་རྒྱ་གདིང་ཐེ་ཆེ་ལ་འགྲོ་གིན། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལས་དེ་ལྷ་གོ་མ་ཐུབ་པ་དོན་སྦྱང་དག་ཉ་ཐེ་གོ་ལ་འགྲོ་གི་རེད། དེང་རབས་ཀྱང་གོའི་ཆོན་རིག་པ། ཡོའ་གྱི་བའོ། མཆོན་ཉིད་རིག་པ་བ་དག་གིས་སངས་རྒྱུ་ལ་བསྟོད་པུགས་བྱས་པ་མདོ་ཙམ་བཀོད་ན།

佛教所开示的法，包含内容的广大深奥，确实无与伦比！——英国著名学者 克里.

དབྱེན་ཐེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱད་གྲགས་ཅན་གྱི་མཁས་དབང་། ཁེ་རེའི་ནས་བཤད་རྒྱུ། སངས་རྒྱུ་

ཆོས་ལུགས་ལས་བསྟན་པའི་ཆོས་ནི། རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གདིང་ཟབ་པའི་ནང་དོན་དག་ནི་དངོས་གནས་
འགྲན་ཟླ་བལ་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་དང་།

佛教的理论，使上智人不能不信！——近代思想家 章太炎

དེང་རབས་བསམ་སྒྲོ་བ། གྲང་ཐའེ་ཏན་ནས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོའམ་སྒྲོ་ལྷན་གང་ཟག་ནམས་ཡིད་ཆེས་མ་བྱས་རང་བྱས་བྱེད་ཀྱི་
འདུག་ཅེས་དང་།

释迦牟尼真是大哲，我平常对人生有许多难以解答的问题，他居然早已明白地启示了。——鲁迅

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་དངོས་གནས་མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་རེད། ང་རང་དུས་རྒྱུན་གྱི་མི་
ཆེའི་གནད་དོན་སྒྲོར་གྱི་དཀའ་གནད་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཁོང་གིས་སྒྲོན་མ་ནས་གསལ་པོ་བསྟན་
འདུག་ལྟ་ལྟ།

佛教的教义，是自古迄今最锐利理智的成功！——著名史学家
韦尔思

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི། གནའ་ནས་ད་བར། འགྲན་ཟླ་བལ་ཞིང་ཕུལ་དུ་བྱུང་
བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཞིག་རེད། སྐད་གཤམ་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད་པ། མེར་སི།

佛学广矣、大矣、深矣、微矣，切于人事，证于实用，实天地间
最高尚圆满、深切著名之学说也。佛教之信仰，乃智信而非迷
信。-----著名学者梁启超

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ། གདིངས་ཟབ་པ། མི་ཡི་ལུགས་སྒྲོལ་དང་མཐུན་པ།

佛教本身蕴藏着极深的智慧，它对宇宙人生的洞察，有着独到和
深刻的发现。——上海同济大学 陈从周教授

ནང་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་གདིངས་རབ་དུ་ཟབ་པའི་ཤེས་རབ་སྤྲོས་ཡོད་ལ། དེའི་འཇིག་
རྟེན་དང་མི་ཆེའི་ཞིབ་འཇུག་ལ། དམིགས་བསལ་དང་གདིངས་ཟབ་པའི་གསར་རྟོག་ཡོད་པ་རེད།

དང་དེ་མོ་མེད་ཅི་ཞིག་ཆོད་ཀྱི་དགོ་ཆོད་མོ། བྱིན་ཆོད་ཀྱི་ལྟ།

佛学乃哲学之母，研究佛学，可补科学之偏。----- 孙中山

སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ནི་མཆོད་ཉིད་རིག་པའི་ཨ་མ་ཡིན་ལ། རང་ཆོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ན།
ཆོད་རིག་གི་ཕྱོགས་སྤྱད་སེལ་བྱུང་གི་རེད། ལུས་ཀྱང་ཏུན།

我认为佛学的提倡，不等于对科学毫无抵触之处，而且能使科学的方法上加一层深密，科学的分类上加一层正确，科学的效果上加一层保证。----- 早期马克思哲学宣传者李石

ངས་བལྟས་ན། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་དར་སྤེལ་གཏོང་བ་ནི། ཆོད་རིག་དང་མི་འགལ་བ་རྒྱུ་
པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། ད་དུང་ཆོད་རིག་གི་ཐབས་ལམ་ལ་གདིངས་ཟབ་ཅིང་ཕྱ་བའི་རིམ་པ་ཞིག་
དང་། ཆོད་རིག་གི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་དག་པའི་རིམ་པ་ཞིག་དང་། ཆོད་རིག་གི་གྲུབ་
འབྲས་ལ་འགན་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཞིག་བསྐྱར་འདུག མ་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་རྙིང་པའི་མཆོད་ཉིད་
རིགས་པ་ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱེད་མཁན། ལི་རྟི།

Lord Buddha's message of truth, peace, compassion and tolerance is as relevant as it was many centuries ago. The passage of time has made its flame shine with greater luminosity. Rampant materialism and the pursuit of individual success at all costs have eroded the ties of brotherhood and community. In these circumstances, it is necessary to remember and propagate the message of compassion of Lord Buddha so that hatred can be replaced by love, strife by peace and confrontation by co-operation. Dr. Amadou-Mahtar M 'Bow Director - General, UNESCO

སངས་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ། བཟོད་པ། རྟིང་རྟེ། ཞི་བའི་གསུང་གི་གདམས་པ་དག་ནི་དུས་རབས་
མང་པོའི་སྡོད་ནང་བཞིན་ཏེ་ཅང་ཅུ་ཆེ་བ་རེད། འདས་པའི་དུས་ཆེད་རིང་པོར་ཁོང་གི་གསུང་
གི་འོད་སྤངས་སྤར་ལས་ཀྱང་གསལ་ཞིང་གཟི་མདངས་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། སྟོ་ཏམ་གྱི་དངོས་

གཙོ་སྤྱོད་པ་དང་རང་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲུག་པ་ལ་འབད་བཅོམ་བྱེད་པ་དག་གིས་གང་ལ་ཡང་
 མི་འཛེམས་པའི་དབང་གིས་གྲོགས་པོ་དང་སྤྱི་ཚོགས་བར་གྱི་མཐུན་འབྲེལ་གྱི་མདུད་པ་དེ་ཅུལ་
 དུ་གཞུག་པ་རེད། འདི་འདྲ་བའི་གནས་ཚུལ་གྱི་འོག་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་ཚེའི་གསུང་དེ་ཚོ་
 ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱེད་རྒྱ་ནི་དགོས་པ་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ལྟར་ན་བཙེ་བས་ཁོང་ཁྱོད་དང་། ཞི་
 བས་འཐབ་ཅོད། མཐུན་སྦྲིལ་གྱིས་ངོ་སྤོལ་གྱི་ཆབ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། རབ་འབྱམས་པ། ཨི་མ་ཤོ་ཁུ་
 ལྷུ་ཐར།

埃德温·阿诺德勋爵（Sir Edwin Arnold , 1832——1904）, 英国诗
 人，记者。（佛教）这是我们人类的花朵， 久远以来， 一直盛
 开， 绽放之后， 智慧的芳香与博爱的淳蜜， 充满世界！（（亚
 洲之光·人类的花朵）

སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་ནི་ང་ཚོ་འགོ་བ་མི་རིགས་ཀྱི་མཛེས་སྤྱུག་རབ་དུ་འབར་བའི་མེ་ཏྲོག་ཅིག་
 ཡིན། གནའ་ནས་ད་བར་འདབ་མ་ནམས་རྒྱས་ཤིང་ཁ་བྱམ་མ་སྤྱོད། ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲི་བསུང་དང་
 བཙེ་ཆེན་གྱི་སྤྱང་ཚིས་འཛམ་གླིང་ཕྱར་བུར་བཀང་བར་མཛད་ཡོད། དབྱིན་ཇིའི་སྟན་ངག་པ་
 ཆེན་པོ། སྤྱི་ཨོ་མེན། ཨར་འོ་ལ། ཚོས་ལྷགས་གཞན་དག་གི་མི་སྤྲས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་པའི་
 ཚོགས་

阿伯多尔艾特赫(穆斯林诗人): 如果你想见到人类最崇高最伟大
 的人，看看这位穿着乞丐衣服的“国王”（佛陀）吧，他就是我们
 人类神圣而伟大、最尊贵的人。

གལ་སྲིད་ཁྱེད་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་གི་ཀུན་སྤྱོད་ཅན་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཆེས་ཆེན་པོ་ཆེ་
 བའི་མི་དེ་མཇལ་བསམ་ན། སྤྱང་པོའི་དུག་ལྷག་གོན་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་འདི་ལ་ཁྱོས་དང་། ཁོང་ཉིད་
 ནི་ང་ཚོ་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་པ། ཆེས་ཆེ་བའི་མི་དེ་རེད། ཁ་ཆེའི་ཚོས་ལྷགས་
 ཀྱི་སྟན་ངག་པ་ཆེན་པོ། ཨ་པོ་ཏྲར་ཨི་ཐེ་ཏྲ། དེས་མཚོན་མང་པོ་འདུག་ཀྱང་ཡི་གས་འཛིགས་
 ནས་བཞག

ཚ་བོ། འབྲི་གྲང་དགོན་རྒྱལ་ལགས་དང་། མཁན་ཆེན་ཚུལ་སློལ་ལགས་ནས་གཉིས་ལལ་གཅིག་
 མཐུན་གྱིས། དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། ཉི་མའི་བྱིས་རྒྱུད་ནང་གི་གཟའ་བདུན་ནས་
 བརྒྱད་ཀྱི་གནས་ཡུལ། སོ་སའི་འཁོར་ལམ་བརྒྱུད་ནས་ཉི་མར་སྤྱི་བསྐྱར་རྒྱག་པའི་དུས་ཚོད། ཟླ་བ་
 ཡར་ངོ་མར་ངོའི་འཕེལ་འགྲེལ། ཉི་ཟླ་ལ་སྤྱོད་གཅན་འདུག་ཚུལ་སོགས་གང་གསུངས་དེང་གི་
 གནམ་རིག་པས་བཤད་པ་དང་ཉི་བག་མེད་པར་ཐོད་ཐུག་ཡོད། འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཆ་ནས་བསམ་
 ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཁོང་གི་མཁུན་རབ་ནི་ཉ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་འདུག་ཀྱང་གསུངས་ཚད་རང་སེམས་གསོ་བའི་གཏམ་སྟན་ཙམ་ལས་གཞན་གང་ཡང་
 མིན། དཔལ་ལྷན་དུས་འཁོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད། དུས་
 འཁོར་ལུགས་ཀྱི་སྐར་ཆིས་དེ་ནི་དུས་རབས་བརྒྱ་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱ་གར་ཤར་རུབ་ཏུ་དར་
 བའི་གནམ་རིག་གི་ཆ་བ་མཚོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་ནི་སྐར་ཆིས་རིག་པའི་པ་ཡུལ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེར་དེང་གི་གནམ་རིག་དང་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལེགས་ཆ་ལོས་ཡོད། གཟའ་བདུན་
 ཀྱི་གནས་ཡུལ་དང་འཁོར་སྐྱོད་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཆ་མཐུན་དུ་བཤད་ཐུབ་པ་ལ་ངོ་མཚར་མི་དགོས་ཏེ།
 དེ་ཙམ་ནི་ཤར་རྒྱ་ནག་དང་། རུབ་ཆེ་རེད་སེ། བྱང་ཏ་ཟིག་གི་སྐར་ཆིས་པ་དང་། རྩོ་རྒྱ་གར་གྱི་ཐུ་
 རྟེགས་བྱེད་བཅས་ཀྱང་གྱིས་ལྷ་རབས་ཤིག་ནས་ངོས་ཟེན་ཡོད་པའི་བྱིར། འཛམ་གླིང་ཤར་རུབ་
 ཡོངས་སུ་གཟའ་བདུན་གྱི་ཆེ་ཚུལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་འདིས་ཡོད་ཚད་ར་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་བྱིར།
 ང་ཅག་བོད་པ་ཚོས་ཀྱང་གཟའ་བདུན་དང་སྤྱོད་སྐར་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་འཁོར་འགོས་རགས་ཙམ་ཞིག་
 ནི་དུས་འཁོར་ལྟ་བུ། སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་བོད་དུ་མ་དར་གོང་ནས་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ།
 འདི་དག་ལ་བོད་པའི་ཐུན་མེན་གྱི་མིང་བཏགས་ནས་ལེགས་ཉེས་བཅི་བའི་གཞིར་བྱ་སྒོལ་ཡོད་
 པའི་བྱིར།

ལན། འདིར་བྱེད་གྱིས་རུབ་སྒྲི་རིག་དང་། བྱང་ཏ་ཟིག་སོགས་ཕྱོགས་བཞིར་བཅད་ནས་གསུངས་
 པ་འདི་ལ་བལྟས་ན། ཏ་ཟིག་ནི་བོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གནས་དགོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བརྗོད་འདུག་
 བྱེད་གྱིས་འདིར་གསུངས་པའི་ཏ་ཟིག་ཟེར་བ་དེ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་གི་ཡོད། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ཐོག་ཡོད་པའི་པར་སིག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་རུབ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ལ། གནའ་རབས་

བོད་བཅན་པོའི་རྒྱལ་རབས་སྐབས་འདབས་འབྲེལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ། དེར་སྐབས་བོད་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཨི་རན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ངོས་འཛིན་གི་འདུག། གནའ་དེང་གང་ལྟར་
ཀྱང་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་མ་གཏོགས་བྱང་ཕྱོགས་སུ་མི་འདུག། མ་མཐའ་སྤྱིང་གེ་སར་གྱི་
སྤྱང་ཡིག་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་ལྷན་གཟིག་ནོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་འཁོད་འདུག། བྱོད་ལྟར་ན་གླིང་གི་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ་དེ་ནི་ཏ་ཟེག་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་བྱང་དུ་
ཡིན་མིན་འདྲ་བས་སོ། །ཡིད་མི་ཆེས་ན་འཇམ་སྤྱིང་ས་ཁྲ་ལ་ལྷོས་དང་།

འདིར་རང་སེམས་གསོ་བའི་གཏམ་སྟན་ཅམ་ཞེག་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་
གཟའ་བདུན་གྱི་ཉིན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། གནས་ཡུལ། འགྲོས་གཞི་སྐོགས་དེང་རབས་གནམ་རིག་
དང་མི་མཐུན་པས་རང་སེམས་གསོ་བའི་གཏམ་སྟན་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། དུས་འཁོར་
སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་མིན་པས་རང་སེམས་གསོ་བའི་གཏམ་སྟན་ཅམ་ཞེག་ཡིན་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན།
དང་པོ་མིན་པ་འདྲ་ཞེ། རྒྱ་མཚན་འོག་དུ། གཟའ་བདུན་གྱི་གནས་ཡུལ་དང་འཁོར་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་
ཆོད་ཆ་མཐུན་དུ་བཤད་ཐུབ་པ་ལ་ངོ་མཚར་མི་དགོས་ཞེས་པས་ཤེས་རུས། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
དུས་འཁོར་སངས་རྒྱལ་གསུང་མིན་པ་བྱེད་ཀྱིས་ཁ་ཆོན་བཅད་འདུག་ཀྱང་། དེ་སངས་རྒྱལ་
གསུང་ཡིན་མིན་ད་དུང་རིགས་པ་རྣམས་དག་གི་ལམ་ནས་སུས་ཀྱང་ཁ་ཆོན་བཅད་ཐུབ་མེད།
མཁས་དབང་དགེ་ཆོས་ཀྱིས་དུས་འཁོར་ལས་སྤྱོད་ཀྱིས་མཇུག་པའི་ལུང་བྱང་བ་དང་། དེའི་
ནང་དུ་སྤྱོད་པའི་བྱོང་བྱེད་སྟེ་སྐོགས་ཀྱི་མིང་བྱང་བས་དེ་སངས་རྒྱལ་གསུང་མིན་པ་ལྟ་བུར་
གསུངས་ཀྱང་། དེ་མཐར་ཐུག་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནའ་ནས་ད་བར་གྱི་
ལུང་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཅན་མང་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ། དུས་འཁོར་ནི་མུ་ལྷགས་བྱེད་པའི་ཅིས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་ཡོད་ཅེས་དུས་འཁོར་པ་དག་ཁོ་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་གལ་སྤྱིང་
མིང་དེ་དག་བྱང་ཡང་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྟོན་གཟིགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་པས་
འགལ་བ་འཛིག་དགའ། གལ་སྤྱིང་འདི་ཆོ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཐོག་མར་སངས་རྒྱལ་ལ་མཛོན་ཤེས་
མེད་པ་དང་། དུས་འཁོར་ལ་བསྐྱེད་བཅུག་མེད་པ་རྣམས་རིགས་པའི་སྟོན་ནས་བསྐྱེད་ཐུབ་ན་བྱོད་
ཀྱི་འདོད་པ་འགྲུབ་ངེས་ཀྱང་། དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེད་པ་ཐེགས་མོ་རེ་དང་། ཉོབ་རྒྱགས་རེ་མཉམ་

དུ་སྒྲེལ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་གང་ཡང་མི་ཕན་ནོ། །

དེ་བཞིན་བྱོང་གིས་བོད་ལ་ནང་ཆོས་མ་དར་སྡོན་དུ་ཡང་གཟུང་བདུན་དང་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་གྱི་འཁོར་འགྲོས་རགས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་གསུངས་པ་དེ་བདེན་ན་དེ་གང་ནས་གསུངས་འདུག་འཁོར་འགྲོས་རགས་པ་ག་འདྲ་ཞིག་བརྗོད་འདུག་དཔེ་འབྱུང་མེད་པ་གསུང་རོགས་གནང་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་ལེགས་སྐྱེས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དགུ་པ་སྤུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་དུས་སུ་ཤར་མོ་བལ་མའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ལས་ནི། གཟུང་བདུན་གྱི་འཁོར་འགྲོས་རགས་པ་གང་ཡང་བཤད་མི་འདུག འོག་དུ་འདི་དག་ལ་བོད་པའི་བྱུན་མེན་གྱི་མིང་བཏགས་ནས་ལེགས་ཉེས་བརྗོད་བའི་གཞིར་བྱ་སྒྲུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བལྟས་ན་གཟུང་བདུན་གྱི་མིང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་གི་འཁོར་འགྲོས་རགས་པ་རྟོགས་ཡོད་པར་བསྐྱབ་བཟོ་འདུག དེ་ནི་མ་ངས་ཏེ། གཟུང་བདུན་གྱི་མིང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་གི་འཁོར་འགྲོས་རགས་པ་རྟོགས་ཡོད་པ་བསྐྱབ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་འགྲོས་རགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་འཐུང་ཡང་དེ་དག་གི་ཞག་གསུམ་མམ་ཡང་ན་ཉིན་ཞག་རྒྱང་པ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་མཐུན་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འཁོར་འགྲོས་སྤྱོད་མཐུན་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་གང་དུན་སྒྲས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་བོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་དར་སྡོན་ལ་བྱུན་མེན་གྱི་མིང་བཏགས་ནས་ལེགས་ཉེས་བརྗོད་བའི་གཞིར་བྱ་སྒྲུལ་ཡོད་ཅེས་པ་འདིའི་དོན་ག་རེ་རེད། གཟུང་བདུན་གྱི་མིང་མི་ལ་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། གང་ཡིན། ཡིན་ན། བར་སྐབས་ཤིག་ནས། དབུས་གཙང་གི་མི་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བདུན་གྱི་མིང་དེ་མི་ཡི་མིང་དུ་བཅད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་པ་བདེན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་དར་སྡོན་གྱི་བོད་མི་སུ་ལ་གཟུང་བདུན་གྱི་མིང་བཏགས་འདུག མིག་དམར་ཟེར་བ་དང་། ཉེ་མ་ཟེར་བ་སོགས་འདུག་གམ། ཡོད་ན་གང་གི་ནང་དུ་འདུག ཞིབ་ཕྱ་ཞིག་གསུང་རོགས་གནང་།

ཆ་བོད་མངོན་མཚན་ཆེ་བའི་གཟུང་སྐར་འདི་དག་གི་གནས་དང་འགྲོས་སོགས་བྱུན་མེན་གྱི་བྱང་ཆོས་ངོས་མ་ཟེན་ན། མཐུང་ཡས་པའི་སྐར་ཆོགས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་འདི་དག་ཁོ་ནར་མིང་འདོགས་

དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཉེའི་གཞི་རྩ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དུས་འཁོར་
ནས་བཤད་པའི་སྐར་ཅིས་ཀྱི་ནུས་བཞག་ལ། གནའ་རབས་ཀྱི་སྐར་ཅིས་པ་ཤན་པོ་ཚོས་ཤ་མིག་
ཕལ་པ་ཞིག་ནུས་མཁར་གཏད་དེ་ཅིས་བརྒྱབ་ཅིང་། དུས་ཡུན་རིང་མོའི་བར་དུ་ཉམས་སྤོང་
བསགས་པའི་གྲུབ་འབྲས་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས། མི་ཕལ་པས་བསྐྱབ་མི་ཐུབ་ཅིང་ངོ་མཚར་དགོས་
པའི་ཐོད་བཞལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད།

ལན་། དུས་འཁོར་ལས་གཟའ་བདུན་དེ་དག་སོ་སོ་ལ་ཐུན་མེན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཐུན་མོང་
གི་ལོངས་སྤྱོད་། དེ་བཞིན་དེ་དག་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཡུལ་སོགས་བཤད་པ་འདི་དེ་དག་གི་ཐུན་
མོང་གི་བྱང་ཚུལ་མེན་ན་གང་ཡིན། དེང་རབས་ལྟར་ཞིབ་ཆ་མེད་པ་ནི་བདེན་པ་རེད། ཡིན་ན་
ཡང་ཐུན་མོང་གི་བྱང་ཚུལ་བཤད་ན་ཡིན་གཅིག་མེན་གཉིས་དེང་རབས་ལྟར་ཞིབ་ཆ་བཤད་
དགོས་པའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད། གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་དོན་གཉེར་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་གིས་
ཐར་པ་དོན་གཉེར་བྱེད་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་ཡས་པའི་སྐར་ཚོགས་ཁྲོད་ནས་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ལ་མིང་འདོགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་
ཉེའི་གཞི་རྩ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་ང་ཚོ་གནས་སའི་ས་ཆེན་
པོ་འདི་ལ་སྤང་བ་དང་མི་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་ཕན་གཞོད་བྱེད་པའི་གཞི་རྟེན་ཆེ་ཤོས་དག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དག་ནི་ང་ཚོའི་འཚོ་བའི་ནང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་
གཟའ་སྐར་དང་། དེ་འཕྲོས་ལྷ་པོ་དག་དང་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བརྒྱད་ནུས་ཀྱང་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་
གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕན་གཞོད་ཀྱི་ལས་ཅི་ཡང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་སྐར་དག་གིས་ཀྱང་ཕན་གཞོད་ཅི་རིགས་བྱེད་ཀྱང་། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་
དག་འདྲ་བའི་ཕན་གཞོད་ཆེན་པོ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སམ་རྟེན་འབྲེལ་བཅི་བའི་གཞི་ལ་
གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་དང་འདྲ་བ་ང་ཚོ་ལ་གཙོ་མི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་མ་བཅིས་པ་ཡིན་ནོ། །

ནང་པའི་གཞུང་ལས་གནམ་མཚོ་གཤེན་གསུམ་མ་བཟུན་པར་བཤད་པ་ཡང་དཀའ་སྟེ། འཇམ་
དཔལ་ཙྰ་རྒྱུད་ལས། (ཞེ་པར། རྒྱུད་འབུམ་ན། ཤ ༥༩) གང་ཡང་གཟའ་དང་གཟའ་ཆེན་པོ་དེ་
དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྤྱོད་པ། བར་སྤང་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དང་

མིག་དམར་དང་གཟའ་ལྷག་དང་ཕུར་བུ་དང་པ་སངས་དང་ཐེན་པ་དང་སྒྲ་གཅན་དང་ས་
 འགྲུལ་དང་མཇུག་རིངས་དང་། གནམ་ལྷགས་འབྲིན་དང་སྐར་མ་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་། མི་
 བཟད་དང་དུད་ལྡན་དང་དུད་པ་དང་རྩི་རྩེ་དང་འབྲུར་པ་དང་། ཆར་འབེབས་དང་ཉེ་བའི་
 ཆར་འབེབས་དང་། འོར་འཛིན་དང་མི་སྤང་བྱེད་དང་གློད་ལྡན་དང་རྟིང་བར་ལྡན་དང་འདྲོད་
 པ་དང་། མ་རུངས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་མཐར་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རྒྱུང་བྱེད་དང་། ཀྱན་དུ་རྒྱུང་
 བྱེད་དང་། རྟོག་པ་དང་སྒྲ་སྐན་དང་དུས་ཀྱི་མཐའ་དང་དུར་ཁོད་དང་གྲག་ལྡན་དང་དཀར་
 བོ་དང་། བྱི་བཞིན་དང་བྱི་བཞིན་གྱི་བུ་དང་བྱམས་ལྡན་དང་གཟེར་བུ་དང་། གཟེར་བུ་གསུམ་
 དང་རྩོན་པ་དང་གསེང་སྒྲོམ་དང་། བརྟན་པ་དང་འཛིག་བྱེད་དང་སྟོབས་ལྡན་དང་མི་བཟད་པ་
 དང་། རིངས་དང་རྣམ་པར་གློད་པ་དང་འཆི་ལྷས་མིན་དང་། སྐམ་བྱེད་དང་ཀྱན་བགེད་དང་།
 ཉེ་བའི་ཀྱན་བགེད་དང་། གཞོན་ཅུ་དང་། ཅེ་མེད་དང་། གློད་བྱེད་དང་། རབ་དུ་གློད་བྱེད་དང་།
 སེམས་པར་བྱེད་པ་དང་། གར་བྱེད་དང་། འཐེང་པོ་དང་། གཟུགས་ངན་ཏེ། གཟའ་ཆེན་པོ་དེ་
 དག་ཀྱང་རྒྱ་སྐར་བརྒྱ་ལྷོང་ཕྱག་དུ་མའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པ་ལ་འདི་སྟེ། ཐ་སྐར་
 དང་། བ་ཉེ་དང་། སྐྱོན་དུག་དང་། ལྷར་མ་དང་། མགོ་དང་། ལག་དང་། རབ་སོ་དང་། རྒྱལ་དང་།
 སྐག་དང་། མཆུ་དང་། གྲེ་དང་། དཔོ་དང་། མེ་བཞི་དང་། རག་པ་དང་། ས་རི་དང་། ས་ག་དང་།
 ལྷ་མཆོམས་དང་། སྒྲོན་དང་། སྒྲུབས་དང་། རྒྱ་སྒྲོད་དང་། རྒྱ་སྒྲུང་དང་། གྲོ་བཞིན་དང་། མོན་གྲུ་
 དང་། མོན་གྲེ་དང་། རྒྱམས་སྒྲོད་དང་། རྒྱམས་སྒྲུང་དང་། རྣམ་གྲུ་དང་། ལྷ་མོ་འདྲ་དང་། བྱི་
 བཞིན་དང་། བུ་ན་རྣ་བ་དང་། འོད་དང་། ཅང་གི་ར་སི་དང་། རྒྱ་སྐར་དང་། ཉེ་བའི་གྲེ་དང་། གྲེ་
 ལྡན་དང་། འཛིག་རྟེན་རབ་མཆོག་དང་། རབ་མཆོག་ལྡན་དང་། དཔལ་ལྡན་དང་། འཛིག་རྟེན་
 མགོན་པོ་དང་། ཆང་ལྡན་དང་། རྒྱལ་བྱེད་དང་། འོར་ལྡན་དང་ལྷ་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་སྐར་གྱི་
 རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དེའི་ཆེ་གནས་གཙང་མའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་རྒྱ་སྐར་བརྒྱ་ལྷོང་ཕྱག་དུ་མའི་
 འཁོར་དང་ལྡན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དེར་
 འདུས་ཏེ་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཁྱིམ་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ལ་འདི་སྟེ། ལྷག་དང་། སྒྲང་དང་། སྒྲོར་བ་
 དང་། སྒྲལ་པ་དང་། སེང་གེ་དང་། བུ་མོ་དང་། སྒྲང་དང་། སྒྲིག་པ་དང་། གཞུ་དང་། རྒྱ་སྐྱོན་དང་།

བུམ་པ་དང་། ཉ་དང་། མེའུ་ཐུང་དང་། ཉེ་བའི་བུམ་པ་དང་། རྩིང་ག་ར་དང་། རལ་གྱི་དང་།
 སྒང་པོ་ཆེ་དང་། མ་ཉེ་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། དགེ་ལྷན་དང་། ཇི་ཟ་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་།
 གཡུང་རྒྱུ་རྒྱལ་དང་། དྲག་པོའི་གཟེ་བཟེད་དང་། ཟླ་བའི་འོད་དང་། ས་དང་། ལུན་པ་དང་།
 རྩལ་དང་། ཉེ་བའི་རྩལ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་དང་། བདེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་། སོ་སོ་གཅིག་དང་།
 ཉན་ཐོས་དང་། ལྷལ་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་དང་། གཟེ་བཟེད་ཆེན་པོ་དང་། གཟེ་བཟེད་ཆེན་པོ་
 ལུན་དང་། དུད་འགོ་དང་། ཡི་དུགས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ཤ་ལུན་དང་། ཤ་ཟ་དང་། །གཞོད་
 རྩིན་མིན་པོ་དང་། འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་པ་དང་། འབྱུང་བ་པ་དང་། རྩྱགས་ཀྱི་སྒང་པོ་དང་།
 རྩིང་འགོ་དང་། ཐད་ཀར་འགོ་དང་། ཁ་བྱེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་འགོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་འགོ་
 དང་། རབ་ཏུ་གནས་དང་། མཆོག་དང་། བར་མ་དང་ཐ་མ་སྟེ། བྱིམ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བྱིམ་
 བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མའི་འཁོར་དང་ལུན་པ་གང་ན་གནས་གཅང་མའི་གཞལ་མེད་ཁང་གང་ན་
 བར་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དེར་ལྷགས་ཤིང་བྱིན་ཏེ། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་
 ལ་བཏུད་ནས་རང་རང་གི་གནས་སུ་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་གཟིགས་
 དང་གཟུང་མང་པོ་དེ་ཅུམ་ཞིག་བབྱང་འདུག་པའི་ནང་དུ་གནམ་མཆོ་གཤེན་གསུམ་ཡོད་མ་
 རེད་ཟེར་དགོས་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །

ཆ་བོ། རྒྱ་བའི་གཟུང་རྣམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྐྱབས་དེ་རང་ལ་གཅིག་སྟོན་དང་། གཏན་ནས་
 ཅི་མི་འོས་པའི་དབུས་ཀྱི་བརྟན་སྐར་ཉི་མ་དང་། སའི་གོ་ལའི་འཁོར་སྐར་ཟླ་བ་གཉིས་རྒྱ་སྐར་གྱི་
 བསམ་སུ་ཚུར་བཅིས། ཅི་དགོས་ངེས་ཀྱི་སའི་གོ་ལ་པར་ལུད། སྤྱི་ཀྱང་གོ་རིག་མེད་པའི་སྤྱོད་གཅན་
 ཞེས་པ་ཞིག་རྟོག་བཟོ་བྱས་ཏེ་གཟུང་གཡུང་ཡར་བཅུད། ཡོད་ངེས་པའི་གནམ་མཆོ་གཤེན་
 གསུམ་པོ་རྩུང་ཟད་བར་ཐག་རིང་བས་རྩ་བ་ནས་མ་མཐོང་བའི་ཁ་སྟབས་འདི་ལ་གཟིགས་དང་།
 དུས་འཁོར་མཁན་པོ་ལ་ཤ་ཡི་མིག་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཡོད་པའི་བཟོ་འདུག་
 གམ། འདི་ནི་བྱིམ་ཞིག་གི་བཟུང་མི་རྣམས་ངོས་འཛིན་དུ་བརྟུག་སྐབས། རྩ་རྒྱུང་པ་རྒན་དང་ཞོར།
 པ་རྒན་བྱ་རྒྱུང་དང་ཞོར། ཆ་བོ་ཁྱ་བོ་དང་ཞོར། རྩ་མོ་རྒྱུང་རྒྱུང་གསུམ་བྱེར་ལུད། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
 མི་འབྱུམ་ཞིག་ཡར་བཟུས་ནས་ཅིས་བརྒྱབ་པ་དང་མཚུངས་པས་ཞོར་ཆབས་མ་ཆེ་དགུ་ཆེ་ཡིན།

ལན། རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་གནའ་ཕྱ་མོ་ནས་བརྟན་སྐར་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཡོད་ལ། རྒྱ་
མཆན་སྐར་མ་དེ་དག་འགྱུར་ཕྱོག་མེད་པ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དུས་
རབས་བརྒྱ་དྲུག་པའི་ནང་དུ་ཁ་མག་གི་གནམ་རིག་མཐས་པ་ཐི་ཆོ་ལྷར་ཏེ། (第谷·布拉
赫 Tycho Brahe, 1546年12月14日 — 1601年10月24日) , རས་བྱིས་སྐར་
ཞེས་ལ་ཟླ་བ་བརྒྱ་དྲུག་ཙམ་ཞེས་བརྟགས་དབྱེད་བྱས་རྗེས་དེ་ནི་འོད་ཆེན་པོ་ནས་མཐར་འོད་
མེད་པའི་འགྱུར་ཕྱོག་བར་གྱི་གོ་རིམ་དེ་དག་རྟོགས་པས་དེ་ཡན་ལོ་རྒྱས་སྟེང་གི་བརྟན་སྐར་
འགྱུར་ཕྱོག་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ཞེས་པ་རེད། དུས་འཁོར་གཞུང་ལས་གཟུང་དང་རྒྱ་སྐར་
ཞེས་པའི་མིང་མ་གཏོགས། བརྟན་སྐར་ཞེས་པའི་མིང་མེད། དེས་ན་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷགས་ལ་ཉི་
མ་ཟླ་བ་སོགས་གཟུང་ཆེན་པོ་དག་ནི་བསྟོད་པ་པོ་དང་། བྱིས་དང་རྒྱ་སྐར་དག་ནི་རྒྱ་བ་གསལ་
བའམ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སའི་གཞི་ཡིན་པས་སམ་ཡང་ན་རྒྱ་བའི་སྐར་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་
སྐད་བརྗོད་པ་རེད། འདི་དང་སང་གནམ་རིག་དང་ལྷགས་སྟོལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་བཤད་
ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་རེད། ལྷག་པར་དེང་རབས་གནམ་རིག་ལ་ཉི་མ་སོགས་རྒྱ་བའི་སྐར་མ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བརྟན་དཀར་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་ཀྱང་འཐད་དཀར་སྟེ། དེ་བརྟན་པའི་
རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་འགྲུལ་གཞུང་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཉི་མ་ལ་ཆ་མཆོན་ན་རང་འཁོར་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྟེ་འགྲོས་སྐར་ཆ་རེའི་ནང་ལ་སྟེ་ལེ་ཉིས་བརྒྱ་
ལ་བརྒྱའི་མགྲོགས་ཆད་ཀྱིས་དགུ་ཆོགས་བྱིས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ལ་འཕུར་སྐྱོད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་རྒྱག་གི་
ཡོད་ལ། ཁོ་རང་སྟེ་འཁོར་གཅིག་ལ་མི་ལོ་དྲུ་ལྷུར་གཉིས་དང་བྱེ་བ་ལ་བརྒྱ་ཙམ་ཞེས་འགོར་གྱི་
ཡོད། དེ་འདྲ་བའི་འཕུར་སྐྱོད་ཀྱི་དངོས་གཟུགས་ཤིག་ལ་རྒྱ་སྐར་གྱི་མིང་བརྟགས་ན་མཆོམས་
ཤོས་རེད། དེ་སྐར་བྱིས་ཆེ་བ་ཞེས་གིས་མཐའ་ནས་བསྐྱོར་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བརྟན་སྐར་ཞེས་
བཤད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་སྐར་མ་ཡིན་པ་བཤད་མི་ཐུབ། དེས་ན་ལྷགས་སྟོལ་མི་འདྲ་བའི་
དབང་གིས་མིང་གི་འདོགས་བཏང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་
སྒྲུབ་མི་རུས།

དེས་ན་གཏན་ནས་བརྩེ་འོས་མི་འོས་པ་དང་དགོས་ངེས་དང་མི་དགོས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི་

གཏམ་ཉིག་འབའ་ཞིག་ཏུ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་འོད་ལོ་དུང་ཕྱུར་མང་པོའི་ཕ་རོལ་གྱི་གཟའ་
སྐར་རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་དང་བྱིས་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྐར་ཚོགས་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་བཞིན་
གནམ་མཚོ་གཤིན་གསུམ་མ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཞིག་ཏུ་འགོ་དཀའ། དེས་
ན་དེ་དག་བཙེ་བ་ལ་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པས་རྒྱ་སྐར་ཐ་མལ་བ་གཞན་དག་
བཞིན་དུ་མ་བཙེས་ནས་བཞག་པ་རེད་མ་གཏོགས་མ་མཐོང་བར་འཛོག་དཀའ། དེས་ན་གཟའ་
ཚང་པར་ནོར་ཚུར་ནོར་གྱི་སྐད་ཆ་དག་ཀྱང་སྐད་ཆ་དོན་སྙིང་ཅན་ཞིག་ཏུ་མི་འཐོང་། སྤྱི་གཅན་
སུས་ཀྱང་གོ་རིག་མེད་པ་བཤད་ཀྱང་མ་མཐོང་དུ་ཚུགས་ཀྱང་སུས་ཀྱང་མ་གོ་བ་ག་ན་ཡིན། གནའ་
ནས་ད་བར་རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་སྐར་ཕྱིས་པ་དག་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། །

ཚ་བོ། ཡང་ར་སེ་དགོན་མཚོག་རྒྱ་མཚོས། མདོ་ལས་ཟླ་བ་ཡར་མར་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དེང་གི་གནམ་རིག་པས་ཟླ་བའི་འཕེལ་
འགྲིབ་ས་སྐང་གི་གྲིབ་མའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཐོད་ཐུག་ཡོད་ཅེས་གསུངས་
འདུག །དགོ་ཆན་དོར་ཞི་ཞུ་བའི་ཆན་པོ་ལོ་ལོན་ཞིག་གིས་འདི་འདྲའི་རྒྱས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་གཏམ་
ཞིག་བྱས་འདུག་པ་དེའི་རྗེས་སུ་གཡམ་རྒྱག་གནང་བ་འདྲ། དེང་གི་གནམ་རིག་པས་ཟླ་འཛོམས་
སྐང་གི་གྲིབ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱི། ཡར་ངོ་མར་ངོའི་གྲིབ་མ་ས་གྲིབ་ཡིན་པར་གང་དུ་ཡང་
བཤད་མེད། གལ་སྲིད་བཤད་ཡོད་ན་གནམ་སྟོང་གི་ཉིན་མོར་ས་སྐང་གི་གྲིབ་མ་ཟླ་བའི་ཐོག་ཏུ་
ཇི་ཉམས་བབ་པ་ཡིན་ཁོ་བོས་ངྷི་བ་ཡིན་པས། གནམ་རིག་མཁས་པ་དང་ཚོས་རིག་མཁས་པ་བྱིད་
ཅག་དཔུང་བསྐྱེགས་ཏེ་ལན་འདེབས་མཇུག་དགོས་སོ། །

ལན། འདི་ནི་ཁོང་ནམ་པས་དེ་འདྲ་གསུང་ཡོད་ན་བྱིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་ནོ་ཟེར་རྒྱ་
ཡིན།

ཚ་བོ། མདོ་ལས། ཉི་མའི་དབང་གིས་ཟླ་བ་བྲི་གང་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་བདེན་མོད།
བྱེད་ཚུལ་ཚད་ལྡན་ཞིག་གསུང་ཐུབ་མེད་དེ། སྟོན་མེད་དང་ཀ་བའི་གྲིབ་མ་དཔེ་རྩ་བྱས་པ་དང་།
ཟླ་བའི་ཁ་བྱིར་གྱི་གྲིབ་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཉི་འོད་ཀྱིས་ཁྱག་པའི་མིག་ལ་ཐུན་པ་སྐྱེད་པ་ཉམས་
རང་གྲིབ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཡང་ཟླ་བ་ཟླ་འོག་འཇུར་བ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཉིང་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་སྟོན་

དེ་མར་བསྟན་ནས་གནས་མདོག་དང་འདྲེས་པ་ཡིན་སྟགས་མི་བདེན་རྟོག་བཀྲགས་ཁོ་ནས་
 བཀའ་འདུག་པའི་ཕྱིར། ལག་མེད་དེ། ཟླ་བ་ལེབ་ལེབ་ཞིག་ལ་དང་གི་དངོས་མཐོང་གི་རྣམ་
 བཞག་ལྟར་བྱར་མི་བདུབ་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་འགོ་ནས་ཉེས་ན་འཆོས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ལན། བྱེད་ཚུལ་བྱེད་ལུན་ཞིག་གསུང་བྱབ་མེད་ཅེས་བཤད་ཡང་མི་བདེན་ཏེ། (མདོན་པ་
 མཆིམས་ཆེན། ཤོག་ལེབ་282 ལས།) འོ་ན་ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལ་དང་པོ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤང་བ་
 དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤང་བ་དང་རངས་པ་སྤང་བ་དང་མར་གྱི་ངོ་ལ་འབྲིབ་པར་རིམ་གྱིས་
 འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་ལས་དེའི་འོད་ཟེར་ཟླ་བ་ལ་ཕོག་
 རྟེ་པར་སྟོགས་སུ་རང་གི་གྲིབ་མ་འབབ་པས་ཟླ་བ་མ་ལུས་པ་འབྲིབ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
 ཡང་གནས་སྟོང་ལ་ཉི་ཟླ་སྐྱར་བས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉི་མ་དང་རིང་བར་
 གྱུར་པ་དང་རང་གི་གྲིབ་མས་བསྐྱབས་པ་རྩུང་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་སྤང་བ་ཆེ་བར་འགྱུར་ལ།
 གང་གི་ཆེ་ཟླ་བ་ཉི་མ་དང་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་གྱུར་པས་རང་གི་གྲིབ་མས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱབས་
 པ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་ཟླ་བ་མ་ལུས་པ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསལ་པོ་བཤད་བཞིན་ཏུ་མིག་བཙུམ་
 བས་སྟོན་མ་འདིངས་ཤིག།

ཆ་བོ། ཡང་མཁས་དབང་ར་སེལ་གས་ཀྱིས། ཉི་འཛིན་ཟླ་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱ་གཅན་ཞེས་པའི་
 སྟོག་ཆགས་ཤིག་གིས་ཉི་ཟླ་ཚོས་པའམ། བཟུང་བར་བྲགས་པ་ནི་ལྷ་སྟེགས་པའི་དག་སྒྲོས་དན་པ་
 བོད་དུ་འབྱུང་བ་ཙམ་ལས་གསུང་རབ་གྱི་ནང་དུ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མ་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་
 འདིའང་བཀའ་མོལ་དྲང་པོ་མིན། མདོ་དྲན་ཉི་ལས། ལྷ་མ་ཡིན་སྐྱ་གཅན་གྱིས་ལྷ་ཡུལ་ལ་བྱ་ར་
 བྱེད་སྐབས་ཉི་ཟླས་ལྷ་མ་བདེ་བས་ལག་པས་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་ཡོད་ཆད་
 ལྷ་ཡི་བྱ་དང་བྱ་མོའམ། དེ་དག་གི་གཞལ་མེད་ཁང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲངས་ཟིན་ལྟར་
 དང་། དུས་འཁོར་ལས། གཟའ་གཞན་རྣམས་གཡས་བསྐྱོར་དང་། སྐྱ་གཅན་གཅིག་བྱ་གཡོན་
 བསྐྱོར་གྱིས་སྐྱོད་པ་ནི་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། སྟོག་ཆགས་མིན་
 བ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཆུང་གི་སྐད་ཆ་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པར་དུ་ཐར་ལོའི་གསར་འགྱུར་
 བཅུ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་ཉི་མའི་མདོ་དང་། ཟླ་བའི་མདོ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཅི་ཞིག་

གསུངས་འདུག་མཁས་པ་བྱེད་ཀྱིས་ཡག་པོ་ཞིག་གཟིགས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁོང་ཅག་གིས། དུས་
 འཁོར་ལུགས་ཀྱི་སྐར་ཅིས་དེས་ཉི་ཟླ་གཟུང་འཛིན་དུས་ཚོད་སྐར་མ་ཙམ་ཡང་འབྲུལ་མེད་དུ་
 ཉོན་ཐུབ། ཅེས་གསུངས་པ་དེའང་བདེན་པ་ཡིན་སྟེ། མྱོན་གྱི་དུས་འཁོར་མཁན་པོ་ཚོས་ཆུ་
 ཚོད་སྐར་མ་པར་བཞག། །ཞག་དང་ཉི་མ་ཡང་མོ་མ་ངན་པའི་མོ་བཞིན་ཐིག་ལ་མི་ཐིག་ལ་ཙམ་
 ཡིན་ཆུ་ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་དང་། རྡོ་རིང་བཀའ་སློན་སོགས་མང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་བྱིར། ད་ལྟ་
 སྤུན་ཅིས་ཁང་གིས་དུས་ཚོད་གསལ་ཁ་ཅན་ཞིག་ཤོད་ཐུབ་པ་འདི་ནི་རྒྱ་ནག་ནས་སྤངས་པའི་
 མན་ངག་བཀའ་རྒྱ་མ་ཞིག་གིས་ཁ་སློན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་སྟེ། དེ་ཉིད་དཔེ་འབྱུང་བྱས་ཏེ་
 གཞན་ལ་མི་སློབ་པས་ས་རིས་པ་པལ་པ་ཚོ་ལ་ཉིན་གྲངས་འགོ་ཙམ་ལས་ཆུ་ཚོད་དང་སྐར་མ་
 བཅི་རྒྱ་མི་འདུག།

ལན། སྤུན་ཅིས་ཁང་གིས་བེད་སྤྱོད་གཏང་རྒྱ་དེ་ནི་རྒྱ་ཅིས་གསར་མ་དེ་ཡིན་འདུག་རང་ཉིད་ལྟ་
 ས་སྤུན་ཅིས་ཁང་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་ཀྱང་མཐོང་སྦྱང་དང་ཐོས་སྦྱང་ཡོད། ཡིན་ན་ས་རིས་
 པལ་པས་ཉིན་གྲངས་འགོ་ཙམ་ལས་ཆུ་ཚོད་སྐར་མ་བཅི་རྒྱ་མི་འདུག་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །
 ཚ་བོ། རྒྱ་ནག་གི་མན་ངག་དེ་ནི་མིང་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ཅིས་པ་ཁུས་གོང་ཆེ་བེར་བ་
 དེས། ཨི་ཏ་ལི་ནས་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཚོས་སྤེལ་མཁན་ཞིག་གི་དྲུང་ནས་ཐུབ་ཚུགས་ཅིས་རིག་གི་
 གནད་གསང་མང་པོ་བསྐབས་པ་དེ་དག་ཡིན་བཟོ་འདུག་པས་དོན་དུ་ཐུབ་ཚུགས་པའི་བཀའ་
 དྲིན་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས། དེ་མིན་དུས་འཁོར་རང་ལ་ཁྱུངས་བཅོལ་ནས་དུས་ཚོད་སྐར་མ་ཙམ་
 ཡང་མ་འཛོལ་བའི་ས་རིས་ཤིག་འབྲི་ཐུབ་ན་བྱེད་ཅག་གིས་བྲིས་དང་། ཁོ་བོས་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་
 རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོངས་གདབ་པར་བྱའོ། །

ལན། དུས་འཁོར་རང་ལ་ཁྱུང་བཅོལ་ནས་དུས་ཚོད་མི་འཛོལ་བའི་སྟོན་ནས་ཉི་འཛིན་ཟླ་འཛིན་
 བརྟག་དབྱེད་བྱེད་མཁན། ས་ཡུལ་ཁམས་གོ་འཛོན་ནས་ཡིན་པའི་ཅིས་རམས་པ་རྒན་ཚོ་དབང་
 ལགས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཅིས་གཞིར་གཞག་གི་སྟོན་ནས་གཏན་ལ་པབ་པ་ད་ལྟ་འཕགས་ཡུལ་ཤེས་རབ་
 སྤང་གི་ལོ་ཐོ་སོགས་ཡོད་པས་གཟིགས་དང་ངེས་ཤེས་སྦྱིས་པ་འགྱུར་རོ། །ཁོང་རྣམ་པས་གསུང་རྒྱ་
 ལ། དུས་འཁོར་རང་གཞིར་བཞག་བྱས་ནས་བཅིས་ན། མཚམས་མཚམས་ལ་དེང་གི་གནམ་རིག་

དང་ཁྱད་པར་སྐར་མ་ཁ་ཤས་ཤོར་གྱི་འདུག་དེ་མིན་མང་ཆེ་ཤོས་གཅིག་པར་སླེབ་གྱི་འདུག་ཅེས་
གསུང་གི་འདུག་དེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཐོང་ན་མེད་པར་མ་འཇོན་ཅིག་དེས་ན་བྱེད་ལ་རིན་
པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་ན་སྟོངས་གདབ་རན་པ་འདུག་གོ།

དེ་བཞིན་མིང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་ཆེས་པ་ཁུས་ཀོའང་ཆེ་ནས། 徐光启 ཨི་ཏ་
ལི་ནས་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་སྤེལ་མཁན་དུང་ནས་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཆེས་སྤངས་པ་བདེན་ཀྱང་དེ་
སྐབས་ཆོས་སྤེལ་མཁན་མང་པོའི་མདུན་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པར་བཤད་འདུག་མ་གཏོགས་མི་
གཅིག་གི་མདུན་ནས་སྤངས་པ་བཤད་མི་འདུག་དེ་ཡང་༡༥༨༣ ལོ་ཁུས་ཀོའང་ཆེ་ཀོང་དུང་ཅུན་
ཀྲའོ་ལ་བསྐྱད་སྐབས། དེར་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་མཁན་ལ་ཟློན་ལམ་མེད་དང་ངོ་
ཤེས་སུ་གྱུར་པ་དང་། 1593 年），徐光启赴广东韶州任教，并结识了耶
稣会士郭居静（Lazzaro Cattaneo）༡༥༠༠ ལོ་ཁོང་ནན་ཅིང་ལ་འགོ་སྐབས་ཡེ་ཤུ་
ཆོས་ལུགས་སྤེལ་མཁན་ལི་མ་ཏུ་དང་མཇལ་འཕྲད་བྱུང་བ་དང་། མ་ཟད་༡༥༠༣ ལོ་ལ་ཡེ་ཤུ་
ཆོས་ལུགས་སྤེལ་མཁན་ཇེའན་རོ་ཆ་དང་ནན་ཅིང་དུ་མཇལ་འཕྲད་བྱུང་བ་དང་། （1600
年），他赴南京拜见恩师焦竑，并首次与耶稣会士利玛窦晤面南
京由耶稣会士罗如望（Jean de Rocha）༡༥༧༠ ལོ་ལ་ཆོས་སྤེལ་མཁན་དང་མཉམ་
དུ་གནམ་རིག་དང་ཆེས་རིག་སྐོར་ལ་ལས་ཀ་མཉམ་ལས་བྱས་པར་བཤད་འདུག་པ་དང་། གཞན་
ཡང་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་བོད་ཀྱི་ཆེས་རིག་གི་གོ་དོན་དང་ལག་ལེན་
ཞེས་པ་ཤོག་ལེབ་ ༥༥ ལས། དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་དུས་སུ་ཡོ་རོབ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ཨི་ཏ་
ལི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཆོས་སྤེལ་མཁན་མང་པོར་སླེབས་པ་དག་གི་ནང་དུ་རིག་གནས་མཁས་པ་ཡང་
དུ་མ་ཡོད་ལ། རྒྱ་ཤེལ་ལ་སོགས་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱང་གོའི་གནམ་རིག་ལས་མཁས་པ་ལ་ཏཱ་མིང་གི་
སྟོན་ཆེན་ཁུས་ཀོའང་ཆེ་སོགས་ཏེ་ལས་ནས་དེ་དག་བཞེན་ནས་འབད་པས་ཞེས་སོགས་བཤད་
པས་གང་ཟག་གཅིག་གི་ས་ནས་སྤངས་པ་བཤད་མི་འདུག་གོ།

ཆ་བོད་ སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཆོས་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་དབྱིབས་ཀྱི་སྐོར་འདི་
ནོར་བས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རང་ཉིད་ནོར་བའི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་། མ་ནོར་བས་སངས་རྒྱས་

ཆོས་ལུགས་མ་ནོར་བའི་གོ་ཡང་མི་ཆོད། རང་རེ་ལ་མཆོ་འགྲུལ་དང་མཁའ་འགྲུལ་སོགས་འཇིག་
 ཉིན་སྐར་སྐྱོད་དང་། སྐར་ཁམས་འགྲུལ་བཞུད་སོགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཀྱང་གནས་སྐབས་འཛོམས་རེ་
 བྲལ། དེ་བས་ས་འཁོར་བཞིན་ཡོད་དམ་གནས་འཁོར་བཞིན་ཡོད་འཕྲུལ་དུ་ཐག་མ་ཆོད་ན་འགོ་
 ལོ་འདུག་ལོ་མེད་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་ཆགས་བསྐྱད་མེད་མོད། གཞན་པ་ལ་མཆོན་ན་སློབ་རྒྱུ་
 རང་གི་སྤྱ་གྲུ་ཆོས་ཀྱང་ཉ་གོ་ཞིང་དོན་རྟོགས་ཟེན་པའི་རྒྱུན་ཤེས་ཤིག་ལ། ང་ཆོའི་མཁས་པ་ས་
 འདྲ་འདྲ་དང་། གནས་འདྲ་འདྲ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཆོས་མི་དགོས་ས་ལ་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་དང་།
 སྐྱགས་པ་ཕྱ་ཚུགས་གནང་སྟེ་བཞུགས་ན་འཇོམ་སྤྱིང་མི་དམངས་ཀྱི་སྤྱན་ལ་ངོ་ཆ་བར་འདུག་
 པས་བཀའ་མོལ་འཕྲུལ་ལེ་འཕྲུལ་ལེ་དེ་ཆོ་གསུང་མཆོམས་བཞག་སྟེ་མི་འགོ་ལམ་འགོ་གནང་
 བཞག་ན་ཡག་ཤོས་རེད་བསམས་སྟེ་རུང་ཟད་ཅིག་སྤྲོས་པ་ལགས།
 ལན། ཆོག་འདི་རྣམས་པལ་ཆར་བདེན་པ་འདུག་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཟེར་རྒྱ་ཡིན།
 ཆ་བོ། རང་བཅུད་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་དབྱུད་ན། དེང་གི་ཆོན་རིག་པའི་མཐོང་བ་དང་
 ཆོས་མི་མཐུན་ས་གཅིག་ནི། འགོ་བ་རིགས་དྲུག་ཅེས་མི་དང་དུད་འགོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་དུ་གོ་རྒྱ་
 རིག་རྒྱ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་འདྲ་བ་བཞི་བཅུ་རྒྱུ་ཆེད་ཡོད་པ་འདི་རེད། འདི་ཡང་ནང་པ་
 སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ནས་རྒྱུད་པ་མེན་པར་གནའ་རབས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཡོད་ཆད་པལ་ཆར་ཁ་
 གཅིག་མཐུན་ལྟ་བུར་གྱུར་འདུག་ རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་མ་དར་གོང་ནས་ལྟ་ལྟ་
 དང་དཔྱལ་ལྟ་གཉིས་པོ་ནི་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་ཤིང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་པལ་མོ་ཆེ་ཡང་ལྟ་
 དང་དཔྱལ་བ་པའི་རྟོགས་བརྩོད་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།
 ལན། ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་དང་། ཁ་ཆེའི་ཆོས་ལུགས། ཇུ་ཁེའི་ཆོས་
 ལུགས། རྒྱ་ནག་གི་ཏཱ་ཆོས་ལུགས་སོགས་ལ་མི་དང་དུད་འགོ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ། ལྟ་ལྟ་དང་
 དཔྱལ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་ཀྱང་། ཡི་དྲུགས་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་
 པ་མ་མཐོང་ལགས། བྱེད་རང་གིས་ཆོས་ལུགས་དེ་ཆོའི་འགོ་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཁ་སྒྲོན་བརྒྱབ་
 བསམ་པ་ཡིན་ན་དེར་ཟད། གནའ་རབས་རྒྱ་གར་ལྟ་ལྟ་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་པལ་ཆེ་བས་འགོ་བ་རིགས་
 དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་འདོད་ཀྱང་། དེས་གནའ་བོའི་ཆོས་ལུགས་པལ་ཆེར་གྱི་གོ་ག་ལ་ཆོད། དེས་ནི་

གནའ་བོའི་ཆོས་ལུགས་ཡོད་ཚད་ལ་པལ་ཆེར་ཁ་གཅིག་མཐུན་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་པ་ཅིས་པ་ཡང་
ཏམ་པ་བཤད་པ་ཚམ་མོ།

དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་བཞི་པོ་འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་རིག་རྒྱ་མེད་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ནང་ནས་ལྟ་དང་།
དཔུལ་བ་གཉིས་ནི། རྒྱ་ནག་ཏའོ་ཆོས་ལུགས་གོ་ལྟ་དབང་པོ་དང་། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་ཆེན་
དང་། ཁ་ཆེའི་ལྟ་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་ཆོངས་པ་དང་། དབང་ཕྱག་སོགས་མདོར་ན་འཛམ་གླིང་གི་མི་
བྲངས་དྲུང་ཕྱུར་ལྔ་བརྒྱ་ཡར་མར་གྱི་མིས་ལྟ་དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་
པས་གོ་རྒྱུ་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་མང་པོ་ཞིག་ལྟ་མཐོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་འདུག་
པས་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་ཡང་བཤད་དགའ། དཔུལ་བ་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་འགྲོ་ཆོག་ལར་དཔུལ་བ་
དང་ཡི་དྲགས་ལྟ་སོགས་ནི་གནའ་རབས་རྒྱ་གར་གྱི་དྲང་སྟོང་མདོན་ཤེས་ཅན་དང་། ནང་པའི་
ཆོས་ལུགས་ཉམས་ལེན་པ་དག་གི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བའི་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད།
སྟོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་གོང་ཆེར་ཆེན་པོ་ལྷ་ར་རྒྱ་སེ་ཉེ་འབྲམ་དུ་ཡི་དྲགས་བརྒྱུད་བའི་ལོ་རྒྱུས་
དང་། འཕགས་པ་མོ་ཏྲ་གལ་གྱི་བུའི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་ལས་ཡི་དྲགས་མི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པར་ཡང་
བཤད་འདུག། དཔུལ་བ་ཡང་མི་ཡུལ་འདིར་ཉེ་ཆོ་བའི་དཔུལ་བ། སྟོ་དང་ཀ་བ་ཐབ་དང་ཐག་པ་
སོགས་ཀྱིས་བཟུན་པ་ལྟར་རེད། དེས་ན་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་མ་ཡིན། ཆོན་རིག་པ་དག་གིས་མ་
མཐོང་ཅམ་གྱིས་དེ་མེད་པ་བསྟུན་མི་ཐུབ་པོ།

དེ་བཞིན་ཁྱོད་དང་འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་བའི་ལུགས་ལ་ད་ལྟ་འགྲོ་བ་མི་དང་དྲུད་འགྲོ་དེ་རིགས་
གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པ་ལ་རྩ་བའི་སྤྱ་སྤང་ལས་རིམ་བཞིན་རང་བྱུང་
ཁམས་ཀྱི་འདེམས་སྒྲུག་དང་། རྒྱེ་དངོས་པན་ཚུན་བར་གྱི་འཐབ་ཚོད་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་
དྲུད་འགྲོ་དང་། དེ་ནས་མི་རུ་འཕེལ་འགྱུར་བྱུང་བ་ནང་བཞིན་མ་འོངས་པར་མི་རྣམས་སོག་
ལྟན་གང་ཞིག་ལ་འཕེལ་འགྱུར་འགྲོ་གི་རེད་དམ་ཡང་ན་མི་རྣམས་ད་ལྟ་ནས་བརྒྱུད་འཕེལ་
འགྱུར་གྱི་མཚམས་བཞག་གི་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མཚམས་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། མཚམས་
མ་བཞག་ན་སོག་ཆགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འཕེལ་འགྱུར་འགྲོ། མི་མཐུད་དེ་ད་ལྟའི་མིའི་གཟུགས་
དང་རྣམ་པ་སོགས་རང་སོར་དུ་བཟུང་གྱི་རེད་དམ་ན་མི་འཐད་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་ལྟ་

ཚུགས་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུན་སྒྲིང་མ་གཏོགས་ཕྱིར་ལོག་ནི་བྱེད་ཅག་གིས་ཁས་མི་ལེན་
 པས་མི་མཐུད་ནས་འཕེལ་འགྱུར་འགོ་བ་ལས་འོས་མེད། དེས་ན་མ་འོངས་པ་ལ་མུ་མཐུད་ནས་
 འཕེལ་འགྱུར་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་ན་མ་འོངས་པའི་ལོ་ལྷ་རིང་མོའི་ནང་འགོ་བ་རིགས་
 གྲུག་པར་ཞོག་འགོ་བ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་དང་ཁྲི་ཡི་བར་དུ་ཡང་འཕེལ་འགྱུར་འགོ་རྒྱ་གཏན་
 འཁེལ། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཆོ་འོད་ལྷས་ཅན་གྱི་ལྷ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་འཕེལ་འགྱུར་
 མི་འགོ་བ་རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་གང་ཡང་བཞག་རྒྱ་ཡོད་དཀའ་ཏེ། མི་རྣམས་གཟུགས་དང་ལང་ཆ་
 སོགས་ཐམས་ཅད་ཇི་དགའ་དང་ཇི་བཟང་ལ་འགོ་བར་འདོད་པས་སོ། །

ཆ་བོ། དཔེར་ན་རྒྱ་བོ་གྲང་གའི་རྒྱ་མགོ་ལྷ་ཡུལ་དང་། རྒྱ་རྩ་དཔུལ་ཡུལ་དུ་ཟུག་པར་བཤད་པ་
 ལྷ་བྱ་སྟེ་བསྐང་བས་ག་ལ་ལང་། མཁས་དབང་ར་སེ་དགོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོས། གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་
 བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནང་གི་ལྷ་ཡུལ་དེ་ནི་མངའ་རིས་གངས་དཀར་ཏེ་སེའི་གཡས་གཡོན་ཅུ་
 ཞིག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་པལ་ཆེར་བདེན་པ་ལྷ་བྱར་འདུག་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཁོ་ཆོའི་སེམས་
 ནང་གི་དཔུལ་བ་དེའང་རྒྱང་ག་ལའི་མཆོ་ཁྱག་དེ་ཅུ་ལས་ཞིད་སྤང་ལངས་དགོས་པའི་ས་ཆ་
 གཞན་པ་ཞིག་ནི་མིན་པ་འདྲ།

ལན་ནི། འདི་དག་ལ་ལོགས་སུ་བརྟག་དཔུད་བྱེད་པ་སྒྲོའོ། །

ཆ་བོ། རུབ་སྒྲོགས་ཡེ་ཤུ་བ་ཆོས་ཀྱང་། ལྷ་ཡུལ་ན་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོའི་ལྷ་ཆེན་དང་། ཁོང་ལ་སྒྲོ་
 བ་མཉེས་པའི་སྐུ་འཁོར་རྣམས་རང་དབང་བག་ཤེབས་ཀྱིས་འཆོ་བ་རོལ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་།
 དཔུལ་བའི་ཡུལ་ནི་ལྷ་ཆེན་གྱི་བཀའ་དང་འགལ་བའི་མི་ངན་ཆོར་ཆད་ལས་བྱས་དང་། དཔུལ་
 བའི་དཔོན་པོ་དེའང་ལྷ་ཆེན་དང་དམ་ཆོག་མེད་པའི་བདུད་འདྲེ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་བཤད། དེ་
 བཞིན་ཨ་རབ་ཁ་ཆེའི་ཆོས་པ་ཆོས་ཟེར་ཡག་ལ། ལྷ་ཡུལ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱིད་དེ། དེ་ན་འོ་མའི་རྒྱ་མགོ་
 དང་། བྱ་རམ་གྱི་རི་བོ་ཡོད། སྤྲོད་ཁང་ཏ་ཅང་མཛེས་ཤིང་ཁང་པ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཅི་ཅུ་ཟོས་
 ཀྱང་ཟད་རྒྱ་མེད་པའི་ཤིང་རྟོག་དཀར་དམར་གཉིས་རེ་བསྐྱེག་བཞག་ཡོད། གྲོན་པ་ཡོད་ཆད་
 དར་དང་གོས་ཆེན་སྤྲས་ལེགས་ཤ་སྟག་ཡིན། རྒྱན་དུ་ནི་གསེར་གྱི་གདུ་བྱ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་སྟེ་
 རྒྱན་གང་འདོད་དུ་འདོགས་ཆོག །ལྷ་སྤྲུག་ཆོ་ཆ་དང་ཆ་བྱས་ཏེ་དགའ་ཞིང་སྦྱིད་པའི་སྦྱིད་ཆལ་

དུ་ཅིང་འཛོར་རོལ་བཞིན་ཡོད་ལ་ཚ་གང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ནི་མིང་ཙམ་ཡང་མེད། མདོར་ན་དེར་
 ལན་གཅིག་སྒྲིབ་ཐུབ་ན་སྐྱོ་བ་དང་དཀའ་ངལ་སྤུ་ཙམ་མེད་པའི་འཆོ་བ་རོལ་ཐུབ། དཔུལ་བའི་
 ཡུལ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་སྟེ། ས་གང་དུ་སོང་ཡང་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབར་
 བཞིན་པའི་དཔུལ་མེ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྐྱར་ཡོད་ལ། འབར་རྩལ་ནི་མིའི་ལུས་པོ་དང་རྩོམ་སྤྱི་
 ལུན་མ་ཡིན། དེར་སྔོན་མཁན་ཀུན་གྱིས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་མའི་གོས་གྱོན་ནས་མའི་སྟན་སྟངས་དུ་
 ཉལ་དགོས། ཟས་སུ་འདྲེ་མགོ་བཟང་གོས་ཤིང་། བདུང་བ་ནི་ཁོ་ཁྱེད་དང་རྒྱུ་ཡིན། ཟ་འཐུང་ཆར་
 མ་ཐག་ཁོག་པར་སྐྱམ་ཁོལ་སྤྱག་པ་ལྟར་དོན་ལྡན་སྔོན་དུག་ཡོད་ཆད་ལ་གཟེར་བྱ་རྒྱུ་འོང་།
 བུ་རྒྱུ་མགོ་ཐོག་དུ་ཁྱེད་ཁོལ་སྤྱག་ །རྒྱུ་ལ་སྤྱག་ཆེན་བཤམ། ལྷགས་དམར་གྱི་སྐམ་པས་འཇུས་
 བས་གཞིགས་པར་བརྩེ་ཚུར་བརྩེ་བྱེད་པ་སོགས་བརྟན་ངན་ཁོ་ན་འདོན་པ་ལས། དལ་དལ་སྟོད་
 སྟོད་དུ་རུང་བཟང་གྲང་འདུག་དབང་མི་སྟེར། ཞེས་སོགས་ཟེར། བོད་པ་ཆོས་སྒོ་པད་མ་བཀོད་དུ་
 རུམ་པའི་ཕྱག་པ་དང་། འོ་མའི་རྒྱ་མགོ་ཡོད། རྒྱ་གུང་ཕན་ཏང་གིས་མི་རྒན་པ་ཆོ་གསོན་བཤམ་
 དང་། ཕུ་གུ་ཆོ་གསོན་བཅོ་བྱེད། ཅེས་སོགས་བཤམ་སྟོང་བ་དེ་དག་དང་འདྲ་པོ་འདུག་སྟེ་སྟེང་རྩེ་
 བའི་གནས་སོ། །ཆེས་གདོད་མའི་ཨེ་ཟེ་ཆོས་ལྷགས་པས་ཀྱང་། མི་ཆོ་ཤི་མ་ཐག་དུ་གཤིན་རྩེ་
 རྒྱལ་པོའི་དུང་དུ་བཅར་ནས་རང་ཉིད་མི་ཡུལ་དུ་འཆོ་སྔོན་བྱས་རིང་གི་བྱ་བའི་སྟན་ལྷ་འབུལ་
 དགོས། སྐབས་དེར་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བདག་གཤིན་རྩེ་རྒྱལ་པོ་སྤྱད་དོས་དང་། མངའ་སྡེ་བཞི་བཅུ་
 ཞེ་གཉིས་ཀྱི་དཔུལ་དཔོན་ཀུན་འཛོམས་ནས་ཆོ་འདས་ཀྱི་སྐད་ཆ་བདེན་རྒྱུན་དང་། ལས་ཀ་ཡག་
 བཅོག་རྟོག་ཞིབ་བྱེད། བཤད་སྟངས་དང་ལས་སྟངས་འགྲིག་ཡོད་ན་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ནས་སྤྱུལ་དུ་
 སྤྱེལ། གལ་སྲིད་མ་འགྲིག་ཆོ་འཕུལ་དུ་ཁོ་ཆོ་རུབ་བརྒྱབ་ནས་ཤ་ཐིགས་པ་ཁྲག་ཐིགས་པ་བྱས་ཏེ་
 བཟའ་བར་ངེས། དེས་ན་མི་ཤི་མ་ཐག་སྟེང་ལོགས་སུ་བཏོན་ནས་ཤུལ་དུ་སྟེང་རྒྱན་མ་ཞིག་
 བཅུག་བཞག་ན་ཡག་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱུག་མ་འཕྲོད་པར་ལུས་པོ་ཟོས་སོང་བའི་དབང་དུ་
 བཏང་རུང་སྟེང་དངོས་མ་དེ་ད་དུང་ལུས་ཡོད་པས་གནད་འགག་ཆེན་པོ་མེད་ཟེར། དེ་བཞིན་
 གནའ་བོའི་ཤེས་དཔལ་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་རྒྱབ་ཆེ་རེད་སེའི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཀྱང་། རི་བོ་ཨོ་ལོ་མ་
 ཐེག་ཁསའི་སྤྱོད་ཆོགས་ཞེས་པའི་སྤྱོད་དང་དཔུལ་བའི་ཞིང་བཀོད་ཏེ་ཅང་རྒྱས་པ་ཞིག་འབྲི་བཞེངས་

བྱས་ཡོད་ལ། རྟོག་འཛིང་ཆེ་ལ་འབྲུག་ཆ་དོད་པའི་ལྷ་སྤྱང་དེས་སྡོན་ཆད་འཛམ་གླིང་མི་དམངས་
ཀྱི་ཡིད་དབང་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་སྤྱོད་བར་མ་བྱེད། དུས་ད་ལྟ་ཡང་སྤྱི་ཚུལ་མཁན་པོ་ཆོ་ལྷ་སྤྱང་
དེའི་སྤྱོད་དུ་བྱགས་སྐབས་མགོ་བོ་ཡོངས་སུ་འཁོར་ཏེ་ཕྱིར་དོན་རྒྱ་བརྩེད་འགྲོ་བ་དེ་འདྲའི་ངོ་
མཆར་ཡོད་པ་རེད།

ལན། འདི་དག་ལ་སྐབས་ཤིག་ལན་མེད།

ཆ་བོ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་དང་ལྷ་མེན། དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྤྱིད་
སྤྱུག་ནི་སལ་ཆེར་ཆོས་ལྷགས་གཞན་པ་ཆོས་བཤད་པ་དང་འདྲ་མཚུངས་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་
རེ་རེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེར་སྤྱོད་གོས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན། གང་དུ་སྤྱོད་བའི་གནས། ཆོ། ལྷགས་ ཡོངས་
སྤྱོད། བྱ་བྱེད། སེམས་ཁམས། འཆི་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་བ་བཤད་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ནི་ཆོས་
ལྷགས་གཞན་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཐོན་པའི་ཆོད་རེད།

ལན། འདི་ཡང་མི་བདེན་ཏེ། ཆོས་ལྷགས་གཞན་དག་ཟེར་བ་དེ་གང་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། འཛམ་
གླིང་འདིའི་སྤྱང་ལ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལྷགས། ཁ་ཆེའི་ཆོས་ལྷགས། རྒྱ་ནག་གི་ཏཱ་ཆོས་
ལྷགས། རྒྱ་ཆོས་ལྷགས་སོགས་འཛམ་གླིང་སྤྱོད་གི་ཆོས་ལྷགས་མང་ཆེ་ཤོས་དག་གི་ལྷགས་ལ།
འགྲོ་བ་རིགས་བཞི་རྩ་དེས་ཏེ། སྤྱོད་ན་ལྷ་ཡུལ་དང་། འོག་ན་དཔྱལ་བ། བར་ན་མི་ཡུལ་དང་དུང་
འགྲོ་ཏེ་འགྲོ་བའི་རིགས་བཞི་རྩ་བསྐྱས་ཏེ་བཤད། དེ་མེན་གྱི་འགྲོ་བ་ལྷ་མ་ཡིན། ཡི་དྲགས་གཉིས་
ནི་དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་མེད། དེས་ན་སྤྱོད་གྱིས་འདོད་པའི་ཆོས་ལྷགས་གཞན་དག་ཟེར་བ་དེ་
གང་རེད། ཏིན་རྒྱུའི་ཆོས་ལྷགས་སོགས་རྒྱ་གར་གནའ་རབས་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ལྷགས་དག་ལ་བརྗོད་
པ་ཡིན་ན་ནི་ཆོག་གི་གསལ་ཁ་མ་ཐོན་པས་མགོ་སྟོག་གི་སྤྱོད་དང་། མ་བྱེད་གོང་དུ། ཆོས་ལྷགས་
དག་གི་དཔྱལ་བའི་བཀོད་པ་དག་བབྱང་སྐབས་ཡེ་ཤུ། ཁ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་བབྱང་གྱིན་འདུག་པས།
དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ལ་ཡང་ལྷ་མ་ཡིན། ཡི་དྲགས་གཉིས་ཡོད་པར་སྤྱོད་པར་འདུག་པས་ནོར་
འབྲུལ་གྱི་སྤྱོད་མཆིས་སོ། །

ཆ་བོ། ས་ཡི་འོག་དུ་དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་ཞེས་པའི་བྲིམས་ར་ཞིག་དང་། རྣམ་མཁའི་ནང་དུ་
ལྷ་དང་ཞིང་ཁམས་ཞེས་པའི་གླིང་ཁ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་འདི་མཐར་གཏུགས་ན་འཛིག་

རྟེན་བྱེད་པོ་འདོད་པའི་ལྷགས་ཡིན། དེ་ལྟར་མིན་ཆོ་རང་བྱུང་གི་བྲིམས་ར་དང་། མ་བཅོས་པའི་
སྒྲིང་ཁ་ཞིག་ཡོད་དོན་ཅི་ཡོད།

ལན། བྱེད་རང་གོ་བྱ་ཆུང་བའི་སྟོན་རེད་མ་གཏོགས། བྱེད་རང་གི་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་རང་བྱུང་
གི་བྲིམས་ར་དང་། མ་བཅོས་པའི་སྒྲིང་ག་སོགས་ཡོད་ལོས་ཆོག་ མི་རྣམས་ཀྱི་ཆུད་ལ་ཡོད་པའི་
རིགས་ཆུན་འདི་དག་རང་གི་རིགས་གཞན་དུ་མི་འཆོལ་ཞིང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་འདི་ཡང་
རང་བྱུང་གི་བྲིམས་རེད། དེ་བཞིན་ལྷས་ལ་ནད་སོགས་ལྷས་ཁམས་ལ་གཞོད་པའི་དངོས་པོ་
རྣམས་བྱིར་འབུད་ཅི་ཐུབ་བྱེད་ཅིང་། འཆོ་བཅུད་དང་། ཉི་འོད་སོགས་ལྷས་ཁམས་ལ་པན་པའི་
དངོས་པོ་དག་སྤྱད་ཀྱང་བསྐྱབ་མི་དགོས་དང་དུ་ལེན་ཅི་ཐུབ་བྱེད་པ་འདི་དག་རང་བྱུང་གི་སྒྲིག་
བྲིམས་རེད། མ་བཅོས་པའི་སྒྲིང་ག་ནི་མཐའ་ཡས་ཏེ། རང་བྱུང་གི་ལྷས་རྒྱ་སྒྲིད་ཆོལ་སོགས་མང་
པོ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། བྱེད་རང་
གི་ཤི་སོས་ཀྱི་སྒྲན་མཆོག་ཆོན་རིག་དང་ཆོན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་འདོད་པའི་
ལྷགས་སུ་ཐལ་བར་སྒྲིག་དུ་མེད་དོ། །

ལར་བྱེད་རང་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཏ་ཅང་སྤང་བར་འདུག་ཀྱང་བྱེད་དང་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམ་དག་གང་ཡང་ཡོད་དཀའ་སྟེ།
ཉམས་སྒྱུར་སེམས་གཙོ་སྒྲ་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཚོར་ཇི། ལྷར་ཁི་ལི། Gorge Barkely
དངོས་གཙོ་སྒྲ་བ་དག་ལ། བྱེད་ཅག་ལ་གལ་ཏེ་བཅའ་པོ་ཡོད་པའི་སྒྲོབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཅིག་ཡོད་ན་
ཞོག་དང་ཁོ་བོས་ཁས་ལེན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱུང་བསྒྲགས་བྱེད་སྐབས། དངོས་གཙོ་སྒྲ་བ་དག་གིས་
རང་ལྷགས་འགྱུར་ངེས་དང་ལྷར་ཁི་ལིའི་ལྷགས་དེ་ཞིགས་ངེས་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམ་དག་གང་ཡང་
མ་རྟོན་ནས། ལྷ་རན་སིའི་དངོས་གཙོ་སྒྲ་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཤེན་ཤེན་ཤེ། Denis Diderot
ནས་སྒྲས་པ། རྣམ་གཞག་འདི་ནི་ཁྱུངས་ལྱུངས་མེད་པའི་འཆོལ་གཏམ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། འདི་
དགག་པར་བྱ་བའང་ཆེས་དཀའ་བར་འདུག་སྟེ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་མཆོན་ཉིད་
རིག་པའི་ངོ་གཞོང་དགོས་པའི་སྟོན་ཞིག་རེད་ཅེས་བྱ་ཐུག་པའི་སྐད་ཆ་འདི་འདྲ་བཤད་དགོས་
བྱུང་བ་རེད། བྱེད་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་རེ་བ་མི་འདུག་ ནང་པའི་གཞུང་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་པ་

ནམས་མ་ཡིན་པ། ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་དགོན་མཚན་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ནམ་དག་
ཅིག་ཡོད་ན་ཞོག་དང་། དེ་མིན་སྤང་བ་དང་ཚིག་ངན་སྤྲོ་རྒྱས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ནི་གང་ཡང་མི་
ཕན་ནོ། །

ཆ་བོད་ ལྷ་ཡུལ་གྱི་གོང་དང་གོང་བྱེད་པོ་བྲང་དེ་ཚོ་དང་། དཔྱལ་བའི་ཡུལ་གྱི་ལྷགས་མཁར་སྒོ་
མེད་དང་བྲངས་མོ་ཆེ་དེ་དག་ལྷ་དབང་གིས་བཀོད་སྤྱིག་བྱས་པ་མིན་ན་གང་ཞིག་ནས་བྱང་བ་
རེད། བྱེད་པོ་མེད་ཀྱང་ལས་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཤུགས་སུ་བྱུབ་པར་འདོད་ན་དེ་ནི་
གནམ་བསྐྱོས་ལས་དབང་སྤྲོ་བའི་ལྷགས་ཡིན།

ལན་ བྲག་ཕྱག་གི་ཁང་བབྲང་དང་། རྩ་ཡི་ཉལ་ཁྲི། རང་བྱུང་གི་སྒྲིང་ག་ རྟུག་གི་ཚུ་བོ་དང་། ཉི་
མའི་ཆ་དང་། ཆ་དང་རབ་རྩ་འབར་བའི་མེ་རི། སའི་གོ་ལའི་དགྱེལ་གྱི་ལྷགས་ཁྱུན་དང་། ཁྲོ་ཆའི་
ཁུ་བ་འདི་ཚོ་རང་བྱུང་གིས་བཀོད་སྤྱིག་བྱས་པ་མིན་ན་གང་ཞིག་ནས་བྱང་བ་རེད། དེས་ན་དེ་
དག་ཀྱང་གནམ་སྐྱོས་ལས་དབང་སྤྲོ་བའི་ལྷགས་ཡིན་ནམ། བྱེད་པོ་མེད་ཀྱང་ལས་ལས་བྱང་བར་
འདོད་ན་གནམ་སྐྱོས་ལས་དབང་སྤྲོ་བའི་ལྷགས་ཡིན་ཞེས་བཤད་འདུག་ཀྱང་། གནམ་སྐྱོས་ལས་
དབང་སྤྲོ་བ་ཞེས་པ་སུའི་ལྷགས་རེད། ཤར་ཕྱོགས་པའི་སྐད་ཆ་རེད་དམ། ལྷ་བ་ཕྱོགས་པའི་སྐད་ཆ་
རེད། རྩ་ནག་ལྷགས་ལ་གནམ་ལྷ་མོ་ཡོད་ཆད་གནམ་གྱིས་བྱས་པའི་ལྷགས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་
གི་ལྷགས་ལ་བྱེད་པོ་མེད་ཀྱང་ལས་ལས་བྱང་བ་ནམ་ཡང་མི་འདོད། །

ཆ་བོད་ འོ་ན་མི་ཡུལ་གྱི་ཁང་པ་དང་ཁང་པའི་ནང་གི་འཇིན་ཆས་འདི་ཚོ་འབད་མེད་སྟུན་
འབྲུབ་རྩ་མི་འབྱུང་བའི་རྩ་མཚན་ཅི་ཡིན་ནམ། མི་ནམས་ལ་ཡང་མི་ཡུལ་གྱི་འཚོ་བ་རོལ་རྒྱུའི་
ལས་ཡོད་པ་མིན་ནམ།

ལན་ འདི་ཡི་ལན་འོག་རྩ་མཉམ་རྩ་བཏབ་ན་འབྲེལ་ཆགས་པས་འོག་རྩ་འཆད།

ཆ་བོད་ སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་ནམས་འགོ་བ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་མིན་དང་། ལྷགས་སྤྱིག་
ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། ཁོ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། ཞེས་པའི་དྲི་བ་ལྷན་ནས་བཀོད་སྤྱོད་ཡོད།
དེའི་དྲིས་ལན་ནི། དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྤྱིག་སེམས་ཡིན་པར་བྱུབ་པས་གསུངས།
ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ་དེར་འབྲེལ་བཤད་བསྐྱོན་སྤངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱང་ཡོད། དང་པོ་ནི། དེ་

དག་བྱེད་པོ་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གིས་ཆེད་དུ་བཀོད་སྤྱོད་བྱས་པ་མིན་པར་ཆོ་སྒྲོན་མར་ལས་
 ངན་བསགས་པའི་ནྤམ་སྤྱིན་ཅམ་ཡིན་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཞིང་ཁམས་ཞེས་པའི་ཡུལ་གྱ་ལྟ་
 བ་སྤྱོད་པ་ཞིག་དང་། དཔྱུལ་ཡུལ་ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དེ་འདྲ་ལོགས་སུ་མེད།
 ལས་དག་ན་སྤྱོད་ས་འདི་ཉིད་འོག་མིན་སྤྱོད་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་དང་། ལས་མ་དག་ན་
 དཔྱུལ་བ་རྩོམ་གཏན་དེ་ཡང་འདི་རང་ཡིན། ཞེས་པ་སྤྱི་ལྟ་མ་འདི་གཞུང་ལུགས་པ་དང་། བྱི་མ་
 འདི་གདམས་ངག་པ་ཆོས་བཏབ་པའི་ལན་རེད། ལྟ་མ་དེ་ལ་ལས་ངན་བསགས་པ་ཅམ་གྱིས་ལས་
 འབྲས་ལྷགས་སྤྱོད་གི་ས་གཞི་དང་། ཤལ་མ་ལའི་བྱད་མེད་དེ་ཆོ་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་ཆོག་ན།
 ལས་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་བསགས་པའི་མི་ཡུལ་འདིར་ཡང་། ས་ཁང་ཤིང་ཁང་དང་ལས་
 གཟུགས་ཀྱི་མི་མོ་གདོང་དམར་མ་ཆོ་རང་ཤུགས་སུ་འབྱུང་མི་ཆོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ནམ།
 ཞེས་མཚུངས་པར་བག་བའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་དེ་ལ་ལན་ཐེབས་པའི་རེ་བ་མེད། །
 ལན། འདིར་ཉ་ཅང་ཡིད་ཆོམས་མདོག་གི་སྤོབས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ལན་ཐེབས་པའི་རེ་བ་མེད་
 པ་སོགས་བཤད་པ་ཡང་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་ངག་འཆལ་དང་སྤྱིང་གཏམ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཐོག་
 མར་ལས་ངན་བསགས་པ་ཅམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ལ་ལྷགས་སྤྱོད་གི་ས་གཞི་དང་ཤལ་མ་ལའི་སྤྱིང་པོ་
 སོགས་འབྱུང་ཆོག་པ་ནང་པའི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད། རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྷས་སྤྱོད་འཇུག་
 ལས། དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། སྤྱིག་སེམས་ཡིན་པར་བྱབ་པས་གསུངས། ཞེས་སྤྱིག་སེམས་
 ཀྱི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེ་བ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་སྤྱིག་སེམས་ཡོད་ཆད་ཀྱིས་དེར་སྐྱེ་བ་གསུངས་
 མེད། བྱོད་ལྟར་ན་ལས་ངན་ཅམ་བསགས་ཆད་དཔྱུལ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཆད་དཔྱུལ་དང་
 དེའི་ཉེ་འཁོར་སྐྱེ་དགོས་པས་བྱབ་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་ཆད་དཔྱུལ་དང་ཤལ་མ་ལའི་སྤྱིང་པོ་
 སོགས་ལ་སྐྱེ་དགོས་ན་དེར་སྐྱེ་བའི་བྱན་མོང་གི་ལས་བསགས་དགོས་ཏེ། དེ་མིན་ན་ནང་པའི་
 ལུགས་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱོན་ཡོད་པར་བཤད་ཡོད། དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་ནི། མི་
 དགོ་བ་བཅུ་ལས་སྤྱོད་གཙོད་པ། ཡང་ན་མི་དགོ་བཅུ་པོ་གཞན་གང་རུང་ཡིན་ཀྱང་། ཡང་ནས་
 ཡང་དུ་བསགས་པ་སོགས་ཀྱིས་དེར་འབྱུང་བར་བཤད་ལ། ཤལ་མ་ལའི་སྤྱིང་པོ་ལ་ནི་གཙོ་བོར་
 བཅུན་པ་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤོབས་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་ཉ་ཅང་འབྲིགས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེར་

སྐྱེ་བར་བཤད། ཚོག་ལ་བལྟས་ན་ཤལ་མ་ལི་ཡི་སྒྲོང་པོ་སོགས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
འདོད་འདུག་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་ཡུལ་ལ་སྤྲིན་པ་ཞིག་ནང་པའི་གཞུང་ལས་ནི་མ་བཤད་དེ།
མཛོད་ལས། རྣམ་སྤྲིན་ལུང་དུ་མ་བཟླ་ཆོས། སེམས་ཅན་བཛོད་ལུང་བཟླ་བྱིས་འབྱུང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟླས་ན་དཔྱལ་བའི་ཡུལ་ཁམས་སོགས་དེ་ཚོ་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་རེད་
བྱན་ཡང་། དེ་ཚོ་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེར་
སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་འགྲུབ་པའི་ལས་བསགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེར་སྐྱེ་ཚར་
བའི་སྐབས་སམ་དེའི་སྤང་བ་ཤར་ཚར་བའི་སྐབས་ལ་དེ་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་།
དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་ག་ལ་གྲུབ། གལ་སྲིད་ལས་ལ་སྟོས་མི་དགོས་
པར་དངོས་གནས་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་ཚོག་ན། དཔྱལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་རབ་དུ་མནར་བའི་
གང་ཟག་དེ་དག་གིས་སེམས་ལ་བདེ་བ་དང་སྦྱིད་པ་བྱན་སྐབས་དེ་དག་ལ་བདེ་སྦྱིད་འབད་མེད་
དུ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་རེད། དེས་ན་དེ་དག་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤང་བ་ནི།
དཔེར་ན། ཁྱེད་རང་མི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ལས་བསགས་དགོས་ཀྱང་། ལུས་ཏེན་འདི་བྲངས་ཚར་
བའི་རྗེས་སུ་ཁྱོད་ལ་སྤང་བའི་རི་ར་བ་སོགས་མི་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་དེ་ཤར་བའི་ཆེད་དུ་འབད་ཚུལ་
མི་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་ལྷགས་གྱི་ཁང་པ་དང་། ཤལ་མ་ལའི་སྒྲོང་པོ་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བྱེད་གྱི་རྒྱ་
རྒྱུན་ཁྱེད་པར་ཅན་དེ་ཚོ་བསགས་ན་དེ་ཚོ་འབྱུང་ངེས་ཀྱང་ལས་དེ་མ་བསགས་ན་དེ་དག་ཀྱང་
འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མིན། གལ་སྲིད་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་མོ་གཞོང་དམར་མ་དང་། ཤིང་གི་ཁང་
བཟང་སོགས་འབྱུང་བར་འདོད་ན་དེ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འབད་ཚུལ་གྱིས་དང་། དེ་ཡང་འབྱུང་
ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་གང་ཟག་འགའ་ཤས་མི་ཡུལ་འདིར་འབད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དགོས་པར་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡག་པོ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱིས་ཐབས་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་
རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་ནོར་དང་བྱད་མེད་ཁང་བཟང་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འབད་ཚུལ་དགོས་
ཀྱང་དེ་དག་འགྲུབ་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་ལས་དེ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་དེ་དག་སྐར་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་
འབད་ཚུལ་མི་དགོས་ལ། དེ་སྐབས་འབད་ཚུལ་མི་དགོས་པ་འབྱུང་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་དེ་དག་

འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཡིན། སྤྱིར་ལས་དཀར་ནག་གཉིས་ཀ་ལ་དེ་འདྲ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷག་
 པར་དུ་ངན་སྤང་བ་རྣམས་དང་འགྲོ་བ་མི་རྣམས་ནི་དཀར་པོ་དགོ་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པར་
 དཀའ་ཞིང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་ཏེ་ནག་པོ་སྤྲིན་པའི་ལས་སུ་མ་རབས་ཀྱི་ལས་ལ་ངམ་ངམ་ཤུགས་
 ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དག་འབྱུང་དཀའ་ལ། ཡིད་ལ་མི་འདོད་པ་
 དག་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་ཏེ། དཔེར་ན། མི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པའི་དཔལ་གཟུགས་མཛེས་པ་
 རད་མེད་པ་གྲགས་པ་སྟན་པ་སོགས་ནི་འབྱུང་དཀའ་ལ། མི་ལེགས་པ་གཟུགས་ངན་པ། རད་ན་
 ཚ། རྒྱུ་ཆག་སྒོ་སོགས་ནི་འབད་ཚུལ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་སྤྲང་བས་སོ། །དེ་དག་
 ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་འབད་ཚུལ་མེད་པའམ་བྱེད་པ་མེད་པ་མིན་ཀྱང་། གནས་སྐབས་དེར་
 འབད་མེད་ལྟར་འབྱུང་བས་སོ། །ལྷ་ཡུལ་ལ་ནི་དགོ་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བེད་སྤྱོད་པ་གཞི་དང་།
 དཔག་བསམ་ཀྱི་སྒྲོན་ཤིང་། ལྷ་ཡི་བྱ་མོ་སོགས་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བར་བཤད་ཀྱང་། དེ་ཡང་
 དགོ་སེམས་ཡིན་ཆད་ཀྱིས་འབྱུང་བར་བཤད་མེད། དེས་ན་བྱེད་རང་སྤྲོད་སའི་ཡུལ་ལྟང་དང་།
 ཉལ་སའི་ས་གཞི་སོགས་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་ཀྱིས་འབད་ཚུལ་མི་དགོས་པར་འབྱུང་འདུག་པས་མི་
 ཡུལ་དུ་འབད་མེད་མི་འབྱུང་བར་འདུག་སྟམ་པ་ཡང་འབྲུལ་བ་རེད།

ཚ་བོ། བྱི་མ་དེ་ནི་དངོས་ལན་མ་ཐེབས་པར་ཆོག་ཤིན་ཏུ་འདྲིད་པ་ཞིག་སྤྲོས་ནས་གཡོལ་ཐབས་
 བྱས་པ་ཅམ་དུ་སྤྲང་སྟེ། འོག་མིན་གྱི་ཁང་བཟང་ལ་བཞེངས་མཁན་དགོས་མིན་དང་། དཔྱལ་
 བའི་སྤང་མ་སེམས་ཅན་ཡིན་མིན་ལ་ལན་རུང་ཟད་ཀྱང་བཏབ་མི་འདུག་པས་སོ། །འདི་འདྲའི་
 ཉེས་སྒྱུན་སྤྲོ་མ་འདི་རི་བོ་དགོ་ལུན་པའི་བྱུ་མཐའ་འཛིན་པའི་དགོ་བཤེས་མགོ་མཁྲེགས་དེ་
 ཚོས་ཁྱུང་དགོས་ཤིང་། བྱི་མ་འདི་ས་དྲགས་རྩིང་གསུམ་གྱི་ཁྲོད་དུ་ཡོད་པའི་བྱུ་མཚན་ཉམ་པ་
 ཅན་ཁོ་ཚོས་ཁྱུང་དགོས་པ་ཡིན།

ལན། སྤོན་གྱི་བྱུ་མཐོབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལ། གར་བཞུགས་འོག་མིན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་པོ་བྲང་
 སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། རང་སེམས་དག་ན་དཔྱལ་བ་ཡོད་དོན་མེད་ཀྱང་། བརྟག་པ་
 མཐའ་གཟུང་གི་ཚུལ་དུ། དེ་དཔྱལ་བའི་ནང་དུ་བཟུང་ཀྱང་ཁོང་ལ་མ་དག་པ་དཔྱལ་བའི་སྤང་
 བ་ཤར་རྒྱ་མེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་ལ། འདི་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ་ལས་དག་

ཅིང་རང་སེམས་དག་ན་དཔྱལ་བའི་སྤང་བ་མེད་ཅིང་། དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 ལས་ཀྱང་མེད། འོག་མིན་གྱི་ཞིང་ཁམས་བཞིང་མཁན་ཡང་ལས་དག་པ་དེ་རེད། དེས་ན་ཉེས་
 གྱུན་ལྔ་མ་རི་བོ་དགོ་ལྔ་ན་པས་ཁྱར་མི་དགོས་ལ། བྱི་མ་ས་དྲགས་རྟིང་གསུམ་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་དག་
 གིས་ཁྱར་དོན་མེད། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཙམ་
 གྱིས་དེ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་དང་ཁྱད་པར་མི་འདུག་སྟུང་ན། དེ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་
 པོར་བཞག་པ་ཡིན་ན་མི་ཚོག་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་
 སྦྱེས། །ཞེས་པ་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་དེ་ག་ནང་བཞིན་བྱང་བ་དང་། དབྱ་མ་འཇུག་པ་ལས། འགོ་
 བ་མ་ལྷས་ལས་ལས་སྦྱེས་པ་གསུངས། །སེམས་སྤངས་ན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་དང་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་འདོད་མཁན་དག་གིས་འདོད་པའི་
 འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་དང་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་དག་གི་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་ནི་རྟག་པ་གཅིག་ཕུ་སོགས་
 ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྔ་ན་མ་ལྔ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རུ་འདོད་པས་སོ། །

ཆ་བོ། ཡང་ར་སེ་དགོན་མཚོག་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས། ཐེག་ཆེན་པའི་ལྷགས་ལ་དཔྱལ་བ་
 སེམས་སྤང་ཙམ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བཞིན་འདུག་སྟེ་དེ་ནི་དོན་དུ་དཔྱལ་བ་ལས་མི་ལེན་ཞེས་ཟེར་
 འདོད་པ་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་པ་གཞན་པ་ཚོའི་སྤྱགས་ལ་བབ་མིན་ཁོ་བོས་མི་ཤེས་སོ། །ཅིས་ཀྱང་
 མི་ངན་ལ་ཆད་པ་གཅད་སའི་དཔྱལ་བ་དང་། མི་བཟང་ལ་དབེ་བཟང་སྤྱད་སའི་ལྷ་ཡུལ་ཞེས་པ་
 དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་མི་ཡུལ་རང་དང་འདབས་འབྲེལ་དུ་ཡོད་འོས་པ་ལས། གོ་རིག་དང་མཐོང་
 ཐོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤྱབ་པའི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་ཆགས་དགོས་དོན་ཅི་ཡོད། གཤེན་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་
 འགོ་བྱེད་པའི་བྲིམས་ཁང་དྲང་བདེན་ཅན་དེའང་མི་ཡུལ་འདི་རང་དུ་བཙུགས་ནས་མིག་སྒྲོན་
 པོས་སྒྲོན་པོར་ཕར་ལྷ་ཚུར་ལྷ་བྱས་ཏེ་གདོང་བཤེར་བརྒྱབ་པོད་ན་པོ་རབ་ཀྱི་ལས་ཀ་ཡིན་གྱི། ས་
 འོག་གི་འཇིག་རྟེན་ཞིག་ཏུ་གཤེན་ནས་ཤི་སྦྱག་བྱེད་པ་ནི་ཐབས་སྦྱག་པའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ།
 སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤྱགས་རྗེ་དང་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་ཆེ་ན། ལས་འབྲས་མདོན་སྦྱུང་དུ་བསྟན་ནས་
 མ་འོངས་སྒྲོན་འགོག་གནང་དགོས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་གནང་བར་ནམ་མཁའ་ཇི་སྟིང་བར་དུ་སྦྱོན་
 ཆབ་ཁོ་ན་སྤྱངས་ཏེ་བཞུགས་པ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་མཛོད་པ་རེད། བརྟག་དབྱུང་དེ་ཙམ་

ཡང་མི་བཟོད་ན་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་པའང་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །
 ལན། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་དཔྱལ་བ་སེམས་སྒྲུང་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་མི་འཐད་པ་གང་ཡང་མེད།
 སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དཔྱལ་བ་སེམས་སྒྲུང་ཡིན་པ་ནི་གཞིར་བཞག་ལ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་
 ལ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
 སེམས་སྒྲུང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་གྱིས་མེད་ག་ལ་དགོས། གལ་སྲིད་དགོས་ན་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་
 པའི་ལུགས་པར་བཞག་ སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་འཁོར་འདས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་རྣམས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །
 དཔྱལ་བའི་ཡུལ་ཁམས་གང་ན་ཡོད་པ་འདི་ལ་ནང་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་ཆོའི་འདོད་
 ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་སྟེ་བ་དང་མདོ་སྟེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་ས་ཡི་འོག་ན་
 ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་དེའི་མི་ཡུལ་ན་དཔྱལ་བ་མེད་པ་ཡང་མི་འབྱུང་ཏེ། རིག་འཇིན་འཇིགས་
 མེད་སྒྲིང་པས། སྒོ་དང་ཀ་བ་ཐབ་དང་ཐག་པ་སོགས། །ཏྭ་ཏུ་བཀོལ་ཁིང་སྟོད་པའི་ཉི་ཆོ་བ།
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དཔྱལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཉི་ཆོ་བའི་དཔྱལ་བ་ནི་འགྲོ་བ་མི་ཡི་ཡུལ་
 དུ་ཡོད་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་མདོན་པ་ཀྱན་བཏུས་སོགས་ལས་དེ་དང་མཐུན་པར་
 གཞེད་ཀྱང་རྩ་བའི་ཆ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བའམ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པས་
 ཐག་རིང་ཞིག་ན་ཡོད་པར་མི་བཞེད། དབུ་མའི་ལུགས་ལ་ནི་གོང་དུ་སྟོད་འཇུག་གི་ཡུང་དྲངས་
 པ་དེའི་ནང་དུ་མ་འཐུས་པ་མེད། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་དཔྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
 རང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འགྱུར་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པས་དེ་ང་ཆོ་དང་ཐག་མི་རིང་ཡང་། དེ་མདོན་དུ་
 གྱུར་དགོས་ན་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་ཏེན་གྲུབ་ཆར་བ་འདི་ཚྭ་པའམ་ཡང་ན་མདོན་ཤེས་ཡོད་པ་
 ཞིག་དགོས། དེ་མིན་པ་དཔྱལ་བའི་སྒྲུང་བ་དང་། དཔྱལ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཡང་སྦྱར་གཏང་མི་
 བལ་པ་དག་གིས་མདོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་དག་རང་ལས་རིང་ཞིག་
 ཏུ་བཞག་ཏུ་མི་གཏུབ་ཀྱང་དེ་སྒྲུང་བ་ལ་ངེས་པར་དུ་སད་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་བསྐྱོད་དགོས་པ་
 བཞིན། དེས་ན་ཁྱོད་རང་གིས་དཔྱལ་བ་མི་ཡུལ་འདིར་གཙུགས་དགོས་པ་སོགས་ནི་དཔེར་ན་
 གང་ཟག་ཞིག་གི་མི་ལམ་དུ་གཙན་གཟན་གཏུམ་པོ་ཞིག་གིས་གཙོས་པར་མིས་ལ། སད་པའི་

སྐབས་སུ་དེ་རང་གི་གྲོགས་པོ་ཞིག་ལ་ང་རང་ཏུ་ཅང་སྟུག་བཟུལ་གྱིན་འདུག། མི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་
 གཅན་གཟན་གཏུམ་པོ་དེས་འདི་འདྲས་འཆོ་བར་བྱེད་གྱིན་འདུག་ཅེས་སྟེན་པ་ལ། གྲོགས་པོ་
 དེས་དཔའ་མདོག་དང་བཅས་ཏེ། གལ་སྲིད་གཅན་གཟན་གཏུམ་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་མ་
 གཉིད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་རེད། ཁོ་ང་གཉིས་མིག་སྟོན་པོས་པར་ལྟ་
 ཚུར་ལྟ་བྱེད་དགོས་སོགས་སྟེན་པ་དང་འདྲ་བ་ཅི་འདྲའི་སྟོན་པ་མ་སྟོན་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་རེད།
 ལས་འབྲས་མདོན་སུམ་དུ་བཟུན་ནས་མ་འོངས་སྟོན་འགོག་གནང་དགོས་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཡི་
 དོན་དག་གང་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཆོག་གི་བཟོ་ལ་བཟུས་ན་ལས་འབྲས་མདོན་སུམ་དུ་བཟུན་
 ནས་མ་འོངས་པ་ལ་ངན་སོང་གི་གནས་དེར་མི་སྐྱེ་བའམ་དེ་མི་སྐྱོང་བའི་སྟོན་འགོག་གནང་
 དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཁངས་
 རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ག་ཆོད་ཆེ་ཡང་མ་འོངས་པ་བཀག་མི་ཐུབ་བོ། ཁངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་
 མདོན་སུམ་དུ་མ་བཟུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་གི་གཙུང་དགའ་བོ་སོགས་ལ་དཔུལ་བའི་སྤང་
 བ་མདོན་སུམ་དུ་བཟུན་པར་བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ན་ཕྱིག་པ་མི་དགོ་
 བའི་ཆོས་ཀྱིས་ངན་སོང་དང་། མཐོ་རིས་མི་ཡུལ་ན་འང་རྒྱལ་བློམས་སོགས་ཀྱིས་མནར་གཅོད་
 དང་སྟུག་བཟུལ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་གསུངས་འདུག་པས་ལས་འབྲས་མ་བཟུན་པ་ག་ལ་ཡིན།

ཆ་བོ། ལར་རྟེན་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདིར་འོག་དུ་དཔུལ་བའི་ཡུལ་གྱུ་དང་། ལྷ་ཅུ་ལྟ་ཡི་ལྷང་པ་
 དེ་འདྲ་མེད་པར་ཐག་ཆོད་ཆར་ཡོད་པས། བརྟེན་པ་སྟོན་དང་དཔུལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཆོའང་གྱང་
 མེད་པའི་རི་མོ་ལྟར་ཡར་འགོ་བ་ལས་འོས་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་བསམས་ན་མི་མདོན་པའི་
 འཇིག་རྟེན་དེ་ཆོ་ནི་དེ་འདྲའི་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་ཞིག་དང་། མེས་པོ་ཆོའི་བསམ་སྟོན་དེ་དག་ནི་དེ་
 འདྲའི་དགོད་བྱོ་བ་ཞིག་རེད་བཞག་བསམ་ནས་སྟོང་ཡང་རྗེ་འོང་བར་འདུག།
 ལན། ཐག་ཆོད་ཆར་ཞེས་པའི་ཆོག་འདིས་གང་བཟུན་པ་ཡིན། བྱོད་རང་གི་ངོ་ལ་ཐག་ཆོད་ཆར་
 བ་ཡིན་ན་ནི་དེར་ཟད། གཞན་དག་གི་ངོ་ལ་ཐག་ཆོད་ཆར་བ་ཡིན་དུན་ན་ནི་མ་ངེས་པ་དང་།
 ཆོན་རིག་པའི་ངོ་ལ་ཐག་ཆོད་ཆར་བ་ཡིན་ཟེར་ན་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་མ་ངེས་སོ། །

ཚ་བོ། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་རང་ཁོ་ནའི་ངོས་ནས་བཤད་ནའང་ལྷ་དང་དཔུལ་བ་མེད་པ་
 ཅམ་གྱིས་མགོ་ཐོག་དུ་གནས་དེ་བའོང་བ་མ་ཡིན་ཅིང་། ཀླང་འོག་ནས་ས་དེ་བའོག་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་ཁོ་བོས་བསམ་བཞིན་ཡོད། མདོར་ན་བསམ་གཞིག་དང་སྐད་ཆའི་རྣམ་པ་མ་སྟོན་
 པའི་སྟོག་ཆགས་དུད་འགོ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་མཐོ་རིམ་གྱི་འགོ་བ་མའི་རིགས་གཉིས་ལས་གཞན་
 པའི་ཆོ་སྟོག་ཅིག་དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་གཏན་ནས་རྟེན་མེད་ལ། མི་དང་དུད་འགོ་ཞེས་པའི་སྟོག་
 ཆགས་འདི་གཉིས་ཀྱང་ཆོ་སྟོག་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་གོ་རིམ་ཅམ་ཞིག་ལས། ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་འགོ་བ་
 རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་པར་མི་འདོད།

ལན། ཆོ་སྟོག་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་གོ་རིམ་སོགས་ཀྱི་ཆོག་སྟོས་ལ་བརྟགས་ན་ཕལ་ཆེར་ཁྲར་མེན་གྱི་
 འཕེལ་འགྱུར་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་སྟོལ་དེ་གཞིར་གཞག་ནས་བཤད་པར་མཛོན་ལ། དེ་དང་སང་ཆོན་
 རིག་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཁས་ལེན་ཅིང་། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་གི་སློབ་གྲུའི་ཡིག་ཆའི་ནང་དུ་
 གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པ་རེད་ལ། ཡིན་ན་ཡང་ཆོན་རིག་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནི་འཕེལ་འགྱུར་
 སྒྲིབ་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་པ་རེད་ལ། རྒྱལ་ཁབ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སློབ་ཆོན་ནང་ནས་ཀྱང་མར་
 བཏོན་པར་བྱགས། དེ་བཞིན་དུད་འགོ་དང་མི་གཉིས་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
 མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་དུད་འགོ་ལས་འཕེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་རྒྱུ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་
 ང་ཆོས་ནི་དུད་འགོ་མི་ཡི་ས་ཡལ་ཡིན་པར་མི་འདོད། གལ་སྲིད་འཕེལ་འགྱུར་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་
 ལྟར་ན། སྟོག་ལྡན་སྟོག་མེད། སྟེ་ལྡན་སྟེ་མེད་སོགས་རང་བྱུང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་ཡོད་
 པའི་ས་རྒྱུ་རིམ་གྱི་སྟོག་སོགས་ཐམས་ཅད་རིགས་གཅིག་ཡིན་པ་ཐལ་བ་འགྱུར་ལ། རྒྱ་མཚན་ནི། དེའི་
 ལུགས་ལ་མི་རིགས་ནི་ཐོག་མ་ནི་སྟེ་མེད་དངོས་རྩིས་ནས་འཕེལ་འགྱུར་བྱུང་བར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར།

ཚ་བོ། ལྟང་ཁམས་ཆེན་མོ་འདིར་སྐར་མའི་ཆོགས་ནི་འདི་ཅམ་ཞིག་མང་ཡང་། རྒྱ་དང་དབྱུགས།
 རྟོད་སོགས་འཆོ་སྟོད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་ཆང་བའི་འཇིག་རྟེན་ནི་སའི་གོ་ལ་ཞེས་པའི་སྐར་འབྲུ་
 རྒྱང་དུ་འདི་གཅིག་ཕུ་ལས་མཐོང་རྒྱ་མེད། ཉི་མའི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐར་མ་མིག་དམར་འདི་སའི་གོ་
 ལ་དང་འདྲ་ས་རྒྱང་མང་བས་དེར་ལྟ་བས་བདེའི་ཆོ་སྟོག་གམ། ཐ་ནའང་ཆེས་གདོད་མའི་སྟེ་

དངོས་ཅམ་ཞིག་ཡོད་མིན་པའི་རེ་བ་རྒྱལ་བ་ཞིན་ཡོད་ནའང་། ཏུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རེ་འབྲས་ནི་
 རྟོང་བ་ཉག་གཅིག་ཡིན། དེར་མིས་བཟོས་གཙང་པོའི་རྩིས་ཤུལ་ཞིག་ཡོད་ཆོད་འདུག་ཅེས་དང་།
 ཐག་ལྗེབས་སུ་མའི་བཀོས་རིས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ་ཞེས་དང་། བར་སྒྲུང་ཁམས་སུ་འཛིག་
 ཏིན་གཞན་པའི་མིས་ལྟེན་དབྱིབས་ཀྱི་འཕུར་གྲུ་བཏང་ནས་འགོ་བཞིན་འདུག །ཅེས་སོགས་
 བཤད་རྒྱ་སྒྲིང་རྒྱ་ནི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་སྐབས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་
 ཅམ་དང་། མི་བདེན་རྒྱན་བསྒྲིག་གི་གཏམ་འཆལ་ཅམ་ལས་ར་སྟོང་པེར་བ་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མེད།
 འོན་ཀྱང་ཆེས་རྒྱུ་ཐག་རིང་བའི་སྐར་མ་འགའ་རེའི་ཐོག་ནས་རང་རེ་མའི་རིགས་ཀྱི་སྤུན་ཟླ་
 འདྲ་རྟེན་པའི་རེ་བ་ཅམ་ནི་ད་དུང་རྒྱལ་བ་ཞིན་ཡོད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་རེ་འབྲས་མངོན་དུ་
 འགྱུར་ཀྱང་མིན་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་སོག་ཆགས་ཤིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བཏང་བྱུང་། དེ་ནི་ང་ཆོ་
 དང་ཕ་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་ཅམ་ལས། སྐར་མ་གཞན་པའི་འགོ་བ་ཡིན་ན་ལྷ་འདྲེ་གཏོན་བགོགས་
 གང་བྱུང་ཞིག་ཡིན་དགོས་པའི་བྱུང་བ་ནི་ནམ་ཡང་མེད།

ལན། སྐར་མ་གཞན་ཀྱི་སྟེང་ནས་སོག་ལྷན་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟེན་ན་དེ་མི་ཡིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་
 ཡང་གལ་ཡོད། དེ་བཞིན་སྐར་མ་གཞན་པའི་འགོ་བ་ཡིན་ན་ལྷ་འདྲེ་གཏོན་བགོགས་རེད་ཅེས་
 སུས་ཀྱང་ཟེར་གྱི་མི་འདུག་ལ། ཆོག་གི་བརྗོད་སྟངས་ལ་བལྟས་ན་མ་བྱུང་བ་ཡང་ནམ་ཡང་མེད་
 ཅེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལྷ་འདྲེ་གཏོན་བགོགས་གང་བྱུང་ཞིག་
 ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གོ་ལ་གཞན་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་སོག་ཆགས་ཤིག་
 དོན་ཡོང་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་འདྲེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཆད། བྱུང་
 བ་བྱུང་བ་ནམ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་དང་འགལ། མ་བྱུང་ན། ལྷ་འདྲེ་མིན་པར་ཐག་མི་ཆོད་པར་ལྷ་
 ཡུལ་མེད་པར་ཐག་བཅད་པ་ནི་འཚུབ་གཏམ་བཤད་སྔ་ཆེ་སོང་བ་ཡིན།

ཆ་བོ། གཟུགས་པོ་རྒྱུང་ཆེས་པས་ཆེ་ཤེལ་གྱི་འོག་ནས་མ་གཏོགས་མཐོང་མི་བྱུང་བའི་སོག་
 ཆགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ལ་འབྲུ་ཕྱ་ཟེར། གཟུགས་པོ་དྲུངས་ཆེས་པས་སམ། ཡང་ན་སྒྲིབ་ཤིང་
 འཁོར་ལོས་བསྒྲིབས་ནས་མདུན་དུ་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་མི་བྱུང་བའི་སོག་ཆགས་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་
 དབང་ཏྲགས་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད། ཆོ་སོག་གི་གཞི་རྒྱ་དང་གྲུབ་ཆ་ལ་བཏྲགས་ན་དེ་

འདྲ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཚོད་ཅམ་ཡིན།

ལན། ཚན་རིག་ནི་གོང་འཕེལ་དུ་སྔ་ཏེ་ཡོད་ན་ཚན་རིག་གིས་ཐམས་ཅད་རྟེན་སྒྲུབ་པའི་
སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཕེལ་འགྱུར་སྒྲུབ་པའི་ལྟ་བུ་ནི་ཚོད་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་མེད་ཞིག་དུ་
ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐད་ཆ་འདི་ཚོ་བཤད་པ་རེད། ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོར་
སྔ་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་། ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་མོ་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པ་ཚན་རིག་པ་སྤྱད་ཀྱང་ཁས་མི་
ལེན། ལྷག་པར་དུ་བྱེད་རང་གི་སྒོ་གཏད་ཆེ་ཤོས་བྱེད་སའི་འཕེལ་འགྱུར་སྒྲུབ་པའི་ལྟ་བུ་ནི་གནས་
བབས་གང་འདྲ་ཞིག་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཕྱིར་འཛིན་རྟེན་འདིར་གནས་པ་སོགས་
ནི་གོང་དུ་མདོ་ཅམ་བྱས་ཟིན། དེས་ན་ཡོད་ཚད་ཚན་རིག་གིས་ག་ལ་མཐོང་། ལྷག་པར་དུ་དེང་
རབས་ཚན་རིག་ནི་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཙུག་པའི་ཚན་རིག་ཡིན་ལ། ད་སྐབས་ཚན་རིག་གིས་ལོ་རྒྱུས་
སྒོན་གྱི་རིག་དངོས་དང་ཚན་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་མི་ཟིན་པ་གཟུར་གནས་མང་ཆེ་ཤོས་དག་གིས་འདོད་
པས་དེ་ཕུལ་བྱུང་གི་ཡར་རྒྱས་དུ་བཞག་ག་ལ་འོས། དེས་ན་དཔལ་རྟགས་སྤྲ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་
ཅས་པའི་ཆོག་འདི་ཡང་རྒྱ་མཚན་བཤད་རྒྱ་མེད་པའི་བཀའ་བཀྲོན་ཅམ་ཞིག་རེད།

ཆ་བོ། འོན་ཀྱང་གཞི་རྒྱ་དང་མ་གཟུགས་འདི་དག་དང་ཅད་དེ་མི་འདྲ་བའི་ཆེ་སློག་དཔེ་གསར་
ཅན་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་ཅི་ཤེས་ཏེ། ད་ལྟ་ནི་ཤ་ཟ་རྣམས་ལ་ཤ་ཟ་ཁོ་རང་ཚོས་བཟོས་པའི་ཤ་ཟའི་
བུམ་པ་དེ་འདྲ་ཁུར་རྒྱ་ཡོད་མེད་ང་ཚོས་ཏ་མི་གོ་བ་བཞིན་ཤིན་དུ་བསྐྱལ་པའི་དོན་དག་ཡིན།
བུམ་པ་ཡིན་ན་སྤང་བྱུང་གི་བུམ་པ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དུ་བ་ཡིན་ན་མེ་ལས་སྦྱེས་པའི་དུ་བ་
ཡིན་དགོས་པའི་བྱུང་བ་འདི་ཡོད་ན་ནི། སློག་ཆགས་ལའང་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་ཅམ་
ལས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱལ་པའི་སློག་ཆགས་དེ་འདྲ་མེད་ཅས་སྤྱད་ཀྱང་ཆོག་པར་སེམས།

ལན། གོང་དུ་སྤྲ་མཐོང་ཆེ་ཤེས་བེད་སྤྱོད་བཏང་ན་མ་གཏོགས་མཐོང་མི་སྤྱབ་པའི་འབྲུ་སྲིན་
ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས། འདིར་ཡང་ངོ་ཐོས་བསྐྱལ་པའི་སློག་ཆགས་དེ་འདྲ་མེད་པར་འདོད་པས་
ནང་འགལ་དུ་སྔ་ཏེ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་སྲིད་སྤྲ་མཐོང་ཆེ་ཤེས་གྱི་འོག་དུ་བལྟ་སྤྱབ་པ་དེ་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་བསྐྱལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུལ་ཆས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་དངོས་སུ་མཐོང་སྤྱབ་པས་
ཕྱིར་སྐྱམ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་ཕན་གྱི་སྤྲ་བའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་མགོ་བྱས་ནས་མང་པོ་ཞིག་ང་རང་ཚོ་

ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཀྱང་འཕྱལ་ཆས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་
 ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་རིགས་འདྲེས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཐལ་ལོ། །
 ཆོ་སྒྲིག་གཞན་དག་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེང་སྐབས་ཆོན་རིག་པའི་འཇིག་རྟེན་ནང་དུ་
 ཡོངས་གྲགས་སུ་ཐོག་དངོས་ (Dark matter) ཡོད་པར་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ང་རང་ཆོའི་
 འཇིག་རྟེན་འདི་ལས་སྒྲིག་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། འཇིག་རྟེན་དེའི་ནང་གི་
 སྒྲིག་ཆགས་དེ་རྣམས་ང་ཆོའི་འཇིག་རྟེན་དང་ཚུ་བ་ནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་རང་བཞིན་
 བསྐལ་བའི་སྒྲིག་ཆགས་དེ་འདྲ་མེད་ཅེས་ཆོག་པར་སེམས་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་ཡང་དེ་འདྲའི་གོ་
 ཆོད་པའི་ཆོག་ཞིག་མ་རེད།

ཆ་བོ། འདོད་ལྟ་རིས་དུག་གཟུགས་ཁམས་བཅུ་བདུན། གཟུགས་མེད་མུ་བཞི། ལྷ་མིན་སྡེ་བཞི། ཡི་
 དྲགས་སོ་དུག་ །དཔྱལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་བཅས་ཀྱི་གྲངས་འདྲེན་ཡོད་ཆོད་ལྷང་ཆོག་ཁོ་ནས་
 བསྐྱབ་ཡོད་ལྟམས། ལྷང་ཆོས་མེད་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐག་ཆོད་ཆར་བས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་མི་
 བདེན་པའི་རིགས་པ་ལྷགས་ཤིག་ནས་འཆོལ་མི་དགོས། གཞན་དུ་ན་འདོད་ལྟ་རིས་བཅུ་
 གཟུགས་ཁམས་ཉི་ཤུ། གཟུགས་མེད་མུ་བརྒྱད། ལྷ་མིན་སྡེ་བདུན། ཡི་དྲགས་བཞི་བཅུ་ དཔྱལ་
 ཁམས་ཉེར་གཅིག་ཡོད་ཟེར་ན་དེ་ཙམ་མེད་ངེས་པའི་སྐབ་བྱེད་ཅི་ཡོད། ང་ལ་འཇམ་སྒྲིང་རྒྱ་
 ཡིས་མི་ཁྱགས་པའི་ནོར་བུ་རྒྱ་རྒྱ་ཅིག་ཡོད་ཟེར་ཡང་། ཡོད་ངེས་པའི་དཔང་རྟགས་བཞུན་རྒྱ་
 མེད་ཆོ་མེད་པར་རྩི་དགོས་པ་ལས། མེད་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་བཞོད་རྒྱ་མེད་ཆོ་ཡོད་པར་རྩི་
 མི་རུང་བ་ལྟར་རེད། རྟོག་གི་པའི་སྐད་ཆ་བེད་སྤྱད་ན་འདི་ལ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཆོགས་ཟེར།

ལན། འོ་ན་གཟུང་མིག་དམར་གྱི་སྟངས་ན་ཆོས་ཅན། སྒྲིག་ཆགས་མེད་པར་བརྩི་དགོས་པར་ཐལ།
 ཡོད་ངེས་པའི་དཔང་རྟགས་བཞུན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། མེད་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་བཞོད་རྒྱ་
 མེད་ཆོ་ཡོད་པར་བརྩི་མི་རུང་ན། ལུས་ལྡན་གྱི་གཞིར་ལུས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡོད་པར་བརྩི་མི་
 རུང་བར་ཐལ། མེད་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་བཞོད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མཐའ་བཅས་མེད་
 ཟེར་རྒྱ་ཨེ་ཡིན། རིགས་པ་འདི་ཆོས་བསྐྱས་རའི་རིགས་པ་ཙམ་ཡང་ཞིགས་ཀྱི་མི་འདུག

ཚ་བོ། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འཆད་སྐབས་ནི་མངོན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་དང་།
ཚན་རིག་མཁན་པོའི་འདོད་པ་གཉིས་རོ་རྒྱབ་ཁུར་གྱི་སྒྲིལ་ཡོད།

༡ དེ་ཡང་མངོན་པ་བས་མི་ནི་ལྟ་ནས་མར་སྤྱང་བར་འདོད་ལ། ཚན་རིག་པས་དུད་འགྲོ་ནས་
ཡར་འཕེལ་བར་འདོད།

༢ མངོན་པ་བས་འཇིག་རྟེན་དང་པོར་ཆགས་སྐབས་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟའི་མི་དང་འབྲ་
བར་སྤྲ་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་བའི་སྤྱང་སྤྱང་ཅན་ཞིག་ཏུ་འདོད་ལ།

༣ མངོན་པ་བས་ཐོག་མའི་མི་དེ་ཚོ་ལྷས་ལས་འོད་འཕྲོ་ཞིང་བཞེན་དུ་འཕུར་ནས་འགྲོ་བར་
འདོད་ལ། ཚན་རིག་པས་ཐོག་མའི་མི་དེ་ཚོ་ལྷས་ལ་སྤྲ་སྤྲེས་ཤིང་ཐོག་བཞེན་དུ་གོག་ནས་འགྲོ་
བར་འདོད།

༤ མངོན་པ་བས་ཐོག་མའི་མི་དེ་ཚོ་དགའ་བའི་ཟས་ཀྱིས་འཚོ་བར་འདོད་ལ། ཚན་རིག་པས་
ཐོག་མའི་མི་དེ་ཚོ་གླེན་ཆུ་གྲང་གིས་འཚོ་བར་འདོད།

༥ མངོན་པ་བས་ད་ལྟའི་མི་ལས་གདོད་མའི་མི་རྣམས་གཟུགས་བཟང་ཞིང་ཆེ་རིང་བར་འདོད་
ལ། ཚན་རིག་པས་ད་ལྟའི་མི་ལས་གདོད་མའི་མི་རྣམས་གཟུགས་ངན་ཞིང་ཆེ་ལྡང་བར་འདོད།

༦ མངོན་པ་བས་ད་ལྟའི་མི་ལས་གདོད་མའི་མི་རྣམས་རྣམ་རིག་བྱའི་ཁྱུ་སྤྱོད་གཙང་བར་
འདོད་ལ། ཚན་རིག་པས་ད་ལྟའི་མི་ལས་གདོད་མའི་མི་རྣམས་རྣམ་རིག་བརྟུལ་ཞིང་ཁྱུ་སྤྱོད་
བཙོག་པར་འདོད།

༧ མངོན་པ་བས་ད་ལྟ་ལས་སྡོན་ཆད་འགྱུར་པ་ཆེ་ཞིང་གོང་ཁྱེད་དང་གོང་ཁྱེད་གཞན་པའི་བར་
དུ་བྱ་གཞུག་འཕུར་བས་སླེབ་པ་ཅམ་རྒྱས་སྤྱོད་བར་འདོད་ལ། ཚན་རིག་པས་སྡོན་གྱི་དུས་སུ་ཤིན་
དུ་འབྱུང་ཞིང་མི་ལོ་སྤྱི་ཡར་སྡོན་ན་འཇམ་སྤིང་འདིར་གོང་ཁྱེད་གྱི་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པར་
འདོད།

༨ མངོན་པ་བས་གནའ་ནས་ད་བར་འཚོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་རྩིས་ལྷན་དང་མི་གངས་ཀྱང་རྩིས་
ཀྱང་དུ་འགྱུར་འགྲོ་བཞེན་ཡོད་པར་འདོད་ལ། ཚན་རིག་པས་འཚོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་རྩིས་བཟང་དང་མི་
གངས་ཀྱང་རྩིས་མང་ཡིན་པར་འདོད།

ལན། འདི་དག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་བའི་ལྷགས་དེས་ཚན་རིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚབ་
བྱས་ནས་བཤད་འདུག་ལ། དེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚབ་བྱེད་ཐུབ་མིན་འདིར་མི་བཤད་ལ། གལ་སྲིད་
དེས་ཚབ་བྱེད་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་གཏོང་ཡང་འོག་དུ་བཤད་པའི་སྒྲིན་དེ་དག་ཡོད་ལ།

༡ མངོན་པ་བས་ལྟ་ནས་མར་མཆེད་པར་འདོད་ཀྱང་། ལྷུང་བ་མི་འདོད། ཚན་རིག་པ་དག་གིས་
སྒྲིལ་ན་དངོས་རྒྱས་ལས་ཡར་འཕེལ་བ་འདོད་ཀྱི། དུད་འགོ་ནི་འཕེལ་འགྱུར་ཆེན་པོ་བྱིན་པའི་
རྒྱུ་ཀྱི་སྐད་ཆ་རེད།

༢ མངོན་པ་བས་ཐོག་མའི་དུད་འགོའི་ནང་ན་སྤྱོད་ཤེས་དོན་གོ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། ཐམས་
ཅད་སྤྱོད་ཤེས་དོན་གོ་ཡིན་པར་མ་གསུངས།

༣ བཟའ་བཏུང་མི་རིགས་རིག་པ་དག་གིས་གསལ་ཏྟགས་བྱུང་བར། གདོད་མའི་མི་རྣམས་ནི་ད་
ལྟའི་མི་ལས་བརྒྱ་ཆ་སུམ་ཅུའི་གཟུགས་པོ་རིང་བར་འདོད།

༤ འཕེལ་འགྱུར་སྤྱོད་བའི་ལྷགས་འཛིན་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དེས་ཚན་རིག་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གོ་གལ་ཆོད། གནའ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིལ་འདོན་རིགས་པ་བ་དག་གིས་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིལ་གྱི་
ཚན་རྒྱལ་ལ་དེང་སྐབས་ཀྱི་ཚན་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱར་མི་ཐུབ་པ་བཤད་འདུག་པ་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་ལྟར་རོ།

༥ ཚན་རིག་པས་མི་ལོ་ཁྲི་ཡི་ཡར་སྒྲིལ་དུ་ཡང་གོང་ཁྱེར་ཡོད་པར་འདོད། དེ་ཡང་མི་ཁྲི་མེ་ཁྲི་
ཡིའི་རང་དབང་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ཡང་སྒྲིལ་ཁྲན་ཆུ་བོའི་ལྷོ་གྱི་ཉེ་འགམ་དུ་གནས་
པའི་གོང་པ་ཐེ་ཐེ་ཆོ་ནི་མི་ལོ་ཁྲི་དང་ཆེ་གྲོང་སྒྲིལ་གྱི་གོང་པ་ཞིག་དུ་ངོས་བཟུང་ཡོད།

Jericho has evidence of settlement dating back to 10,000 BC. During the
Younger Dryas period of cold and drought, permanent habitation of any
one location was not possible. However, the spring at what would become
Jericho was a popular camping ground for Natufian hunter-gatherer
groups, who left a scattering of crescent microlith tools behind them.[16]
Around 9600 BC the droughts and cold of the Younger Dryas Stadial had

come to an end, making it possible for Natufian groups to extend the duration of their stay, eventually leading to year round habitation and permanent settlement.⁴

འདི་ཡང་གོང་དུ་དོན་ཚན་རྒྱག་པ་བཤད་པ་དེས་མ་འབྲས་པ་
མེད། ལར་འདི་དག་ཚན་རིག་པ་ཞེས་སྒྲས་ཀྱང་དོན་དུ་རྒྱར་མིན་གྱི་ལྷགས་སྒོལ་དེ་བཤད་གྱིན་
འདུག།

ཚ་བོ། ཕྱི་སྡོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལེབ་ལེབ་དང་རྒྱུ་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཚག། །ནང་བཅུད་གྱི་སེམས་
ཅན་ལ་རིགས་གཉིས་སམ་རྒྱག་ཡོད་ཀྱང་འདྲ། ང་ཚོ་ལ་མཚོན་ན་པན་གཞི་དུ་ཐོབ་ཤོར་ཅི་ཡང་
བརྩི་རྒྱུ་མེད། ཅིས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་འདི་ཡིན།
ལན། འདི་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་སྡོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལེབ་ལེབ་དང་རྒྱུ་པོ་ག་རེ་ཡིན་ཀྱང་ཚག།
ཅིས་ལབ་ཀྱང་། གལ་སྲིད་ཕྱི་སྡོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་ལེབ་ལེབ་ཡིན་ན་དོན་གྱི་གནས་ལྷགས་
དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་དང་། གཟའ་སྐར་གྱི་འགྲོས་སོགས་འབྱོལ་བས་དེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ང་
ཚོ་ལ་པན་གཞི་དུ་ལོས་ཡོད།

ཚ་བོ། དེང་སང་བོད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་པར་གྲགས་པ་ཚོས། ང་ཚོས་བདག་མེད་བསྐྱབ་པས་བདག་
འཇོན་བསྐྱུགས་སོང་། སྟེང་རྗེ་བསྐྱེམ་པས་བཅན་གཞིན་བྱས་སོང་། གཞན་དོན་བྱས་པས་རང་
དོན་ཤོར་སོང་། མ་ནམ་མཁའ་སྐྱེད་ནས་མི་རིགས་བརྗེད་སོང་། ཞེས་སོགས་ཟེར་ཏེ་སངས་རྒྱས་
ཚོས་ལྷགས་ལ་ངོ་རྒྱུ་བཞིན་འདུག་མོད། ཁོ་བོས་ནི་ང་ཚོ་རྒྱད་པའི་རྩ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཚོས་ལྷགས་ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྒྲུག་ཤོས་ཤིག་ནི། སྟོ་སྒྲུང་རིང་ལྷགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་
འདི་རེད་སྟེ་གྱིན་ཡོད། མཐོ་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ནས་བཟུང་སྟེ་དམའ་ན་རག་དཔྱལ་བའི་བར་གྱི་
འཇིག་རྟེན་འཁོར་བ་འདི་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་། མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས། སིན་
མོ་བྱ་གཟན་མའི་སྐྱེད་། དུག་སྐྱུལ་གདུག་པའི་ཚང་། སྐྱ་གྱི་རྩོན་པོའི་སོ། །རྒྱ་སིན་ཁྲོས་པའི་ཁ་ཡིན་
པས་ཉིན་མའི་ཟས་དང་མཚན་མའི་གཉིད་ཀྱང་མི་དྲན་པར་དགེ་བཤེས་སྒྲུང་རི་ཐང་པ་ལྟར་ཆེ་
གང་པོར་ངོ་ནག་སྒྲུག་གེར་དང་། སེམས་སྟོང་སྟང་དེར་འདུག་དགོས་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཕུན་
ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་སྟོན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་སྟེ་བར་མགོ་འམ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟ་བུའི་

གེལ་འཛབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐར་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱག་དགོས་པ་དང་།
 ལན། འདི་དག་ལས་པལ་ཆར་བདེན་ཀྱང་། དགོ་གཤེས་སྒྲུང་ཅུ་ཐང་པས་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པས་
 ཆོ་གང་པོར་ངོ་ནག་ལྷག་གོ་བཅུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ་ངོ་
 རག་གོར་བཅུགས་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་བཤད་ཡོད་པ་མི་དྲན་ནོ། །དེ་བཞིན་སེམས་སྟོང་སྟངས་དེར་
 བཅུགས་པ་ཡང་དེས་མཆོན། སེམས་སྟོང་སྟངས་དེ་བ་དང་། སྟོང་སངས་དེ་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་
 ཡོད་པ་ཡང་ཤེས་དགོས། སྤྱིར་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལྷགས་ནི། རྩ་བའི་ཆ་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་
 འདི་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདི་ལས་ཐར་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེའི་ནང་
 རྣམ་འཁོར་བ་དེ་གཏིང་ཐེ་ཟབ་དང་། ཡུན་ཅི་རིང་དུ་འགོ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་གསུང་མེད་པ་
 རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེའི་ནང་རྣམ་འཛིན་རྟེན་མི་ཡི་ཀུན་སྟོང་དང་རིན་ཐང་སོགས་མང་ཙམ་
 གསུངས་ཡོད་པར་མ་ཟད། མི་ཡུལ་དུ་བསྐྱེད་སྐབས་ནག་པོ་སྤྲིན་པའི་ལས་ལ་འཇོམས་དགོས་པ་
 དང་། དཀར་པོ་དགོ་བའི་ལས་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། དེར་བསྐྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་མང་
 པོ་ཞིག་གསུངས་འདུག་ལགས།
 ཆ་བོ། ཆོང་དང་སོ་ནམ་སོགས་དོན་རྒྱུ་ཆོ་འདིའི་ལས་ལ་མགོ་འཁོར་བ་ནི་ཕྱགས་ལས་ཀྱང་
 ཡོད་པའི་ཕྱགས་རང་ཡིན་པ་དང་། འབྲལ་གྱི་སྟོ་གོས་ཙམ་ནི་དུད་འགོས་ཀྱང་རྟེན་བཞིན་ཡོད་
 པས་འཛིན་རྟེན་འཆོ་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་པོ་རྟོག་པས་ནི་རྟོག་པའི་གོ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཆོད་པ་
 དང་། ད་ལྟོ་ཀྱི་མི་ལུས་འདི་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ཡི་ནང་ནས་གོ་སྐབས་ལན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་
 འཛིན་རྟེན་འཁོར་བའི་འདུན་མ་ཡོད་ཆད་ཆེ་བཞག་རྒྱུ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་ཟས་སྟོག་འཆོ་དང་།
 གོས་ལྷགས་སྟོབ་ཙམ་ཞིག་བཞེན་ནས་དཀར་ཐུབ་དང་སྒྲོམ་བཞུས་ཁོ་ནར་བཙོན་དགོས་པ་དང་།
 འཆི་རྒྱུ་མང་ཞིང་འཆོ་རྒྱུ་ཉུང་བའི་མི་ཆོ་འདི་ནི་དྲག་རྒྱུང་ཁྲོད་ཀྱི་མར་མེ་ལྟར་དུ་ཡོད་ད་
 མེད་ཡིན་པས་སང་ཉིན་པན་ཆད་གསོན་པོར་སྤྱོད་པའི་རྩིས་གཏན་ནས་བརྒྱབ་མི་ཅུང་བ་དང་།
 ལན། ཆོང་སོ་ནམ་སོགས་ལ་དོན་རྒྱུ་ཆོ་འདིར་འཆོ་ཐབས་ཙམ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མགོ་འཁོར་བ་
 རང་ཆོས་པར་ཞོག། སྤྱིར་རང་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དང་ཤེས་རབ་ལྷག་བསམ་སོགས་ལ་ཡར་རྒྱས་
 གཏོང་བ་དོན་ཆེན་ཡིན་པ་འདོད་པའི་གནའ་དེང་གི་ལྷགས་སྟོལ་ཡ་རབས་དང་བསམ་སྟོན་

དམིགས་ཡུལ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ལ། དེས་ན་ནམ་དཔྱོད་དང་ལྷན་པའི་མི་ཞིག་
 ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡར་རྒྱས། ཀུན་སྦྱོད་ཡར་རྒྱས། འཆོ་བ་ཡར་རྒྱས་སོགས་ལ་བསམ་
 སྒོ་གཏོང་བ་ལས་འཆོ་ཐབས་ཙམ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ལྷགས་དང་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
 མ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་ནི་ཁམས་གསུམ་
 འཁོར་བའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་གམ་སེམས་ཀྱི་མི་ལེགས་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་གཙང་མར་
 བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཀུན་སྦྱོད་ལྷན་
 སུམ་ཚོགས་པ་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེད་དུ་དཀའ་ངལ་ནི་གཞན་དང་མི་
 འདྲ་བ་ཞིག་སྤྱད་ལོས་དགོས། ད་རེས་ཀྱི་མི་ལུས་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་
 བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་ལ་སྐྱལ་ལྷགས་བྱེད་ཅིང་ཡ་རབས་དམ་པའི་ལྷགས་སྒོལ་ལ་ཉིན་མཚན་བར་
 མེད་དུ་སྒོལ་བ་ཡང་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཞིག་ལས་མི་འོས་པ་གང་ཡང་མེད། རང་པའི་ལྷགས་
 དེ་ཡ་རབས་ཀྱི་ལྷགས་སྒོལ་ཡིན་མིན་ཁུས་ཟེན་པ་ཡིན།

སྒྱི་སྒྲུང་རིགས་ལྷགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་ཟེར་ཡང་། འཁོར་བའམ་མི་ཡི་མི་ཆོ་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 ཀྱི་རང་བཞིན། འཇིག་སྒྲ་བ། འཇིག་རྒྱན་མང་བ། ཆོམས་པར་དཀའ་བ། མགུ་དུས་མེད་པ་ཡིན་
 མིན་དེང་སང་འཇམ་སྒྲིང་གི་མི་ལ་སྒྲོས་དང་། མཐོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབྱ་ཁྲིད། དམའ་སྤང་པོ་ཁྲི་ཁྲིད་
 ཀྱི་བར་ལ། བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་ནི་ཡང་ན་རྒྱ་གསོག་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ། ཡང་ན་འདོད་པ་
 བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ། མི་འདོད་པའི་ཐོག་དུ་བབས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ། ཡོད་ཀྱང་མི་
 ཆོམས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ། འཆོ་བ་ལ་སྒྲིང་པོ་དང་། བློ་བ་མི་འདུག་སྐྱམ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སོགས་
 རང་པའི་གཞུང་ལས་གང་བསྐྱགས་པ་ནམས་དོན་ལ་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་འདུག་པས་དེ་ནང་པས་
 ཡིན་ལྷགས་བཞིན་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱས་ཤིང་ཡིན་ལྷགས་ངོ་སྦྱོད་པ་ལ་དཔའ་དར་ཞིག་མེད་ན་ཁ་
 རྩང་ཅི་ལ་གཏོང་། ལྷག་པར་དུ། ཉེ་རབས་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་སྒོལ་དཔོན་མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་
 པོ་དང་ཆེན་རིག་ལག་རྩལ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་ཤིང་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱས་པའི་དབང་གིས། མི་ནམས་
 ཀྱིས་ནང་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོད་དང་། མི་ཆེད་རིན་ཐང་སོགས་ལ་སྤྲང་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། བྱི་དངོས་
 པོའི་ཡར་རྒྱས་ཙམ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བས། དེང་སང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དག་དང་། ལྷག་པར་དངོས་

བོ་ཡར་རྒྱས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དག་གི་མི་མང་པོ་དག་ལ་སྤྱིར་བཏང་གི་མི་ཡི་རྩ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་། མི་ཆོལ་དམིགས་ཡུལ་མེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་། བོ་བ་མེད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
 ལྷག་པར་ཆེ་ཞིང་། དེ་དག་གི་དབང་གིས་རང་སྟོན་གཙོད་པའི་སེམས་ཅན་ཡང་ཉ་ཅང་མང་།
 དཔེར་ན་ཉི་ཉོང་གི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཕུ་ལ་ཡང་། ལོ་རེ་ལ་བྱབ་མཉམ་མི་བྲི་རེ་ཙམ་རང་མེད་
 བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་ཤེས་ཐུབ། དེས་ན་ངོ་མོལ་བྱེད་ན་དེ་དག་ལ་བྱེད་དགོས་པར་སྤང་ཡང་།
 ལྷན་པོ་འཁོར་སྟོགས་མ་ཤེས་པ་དག་གིས་ནི་ཆོག་པ་མི་ལ་ཟ། ལོང་སྟགས་ཏྲ་ལ་ཤད་ཀྱིན་འདུག་
 ལོ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་པོ་འདི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་
 གསུངས་ཀྱང་། ང་རང་ཆོའི་སེམས་དེ་ལ་སྦྱོང་བརྟེན་ཡག་པོ་སྤྱད་ན་མཐར་ཐུག་གི་དམིགས་ཡུལ་
 དེ་འཁོར་བའི་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤུ་བྱུང་བའི་གོ་འཕང་། ཏྲག་པ། དམ་པ། ཞི་བ།
 བདེ་བ། རང་དབང་ཡོད་པ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ། རྒྱ་འབྲུལ་ཡོད་པ། ལྷན་པོ་མེད་པའི་གོ་འཕང་། དེ་
 ཐོབ་ན་རང་དོན་འགྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་ཐུབ་པ། ང་རང་ཆོའི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་འགྲུབ་པའི་རྣམས་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ། ལྷག་པར་གསང་སྟགས་རྩི་རྩེ་
 ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་ན་མི་ཆོའི་འདི་འདྲི་ནང་དུ་མཐར་ཐུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་རྒྱ་
 ཡོད་པ་སོགས་བཤད་ཡོད་པས་དེ་སྦྱོ་སྤང་རིང་ལུགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་ཤིག་མིན་པར་མ་ཟད་སྦྱོ་
 སྤང་རིང་ལུགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་ལྷན་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། དངོས་དོན་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། དེང་
 སང་ནང་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དབང་ཁམས་ཆེན་རིག་པ་དག་གིས་འབྲུལ་ཆས་ཀྱི་
 བཏྲག་དབྱེད་བྱས་པ་བརྒྱད། མི་དེ་ཆོ་ནི་འཇམ་སྒྲིང་འདི་འདྲི་སྤང་གི་སེམས་སྦྱིད་ཤོས་དང་སྦྱོ་སྤང་
 ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་བཤད་པ་འདི་ལས་ཀྱང་སྦྱོ་སྤང་རིང་ལུགས་དྲིལ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་མིན་ཤེས་
 ཐུབ།

ཆ་བོ། དེང་སང་ནི་ལྟ་བའི་སྟོགས་མ་དང་། ཆོ་ཡི་སྟོགས་མ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྟོགས་མ་
 སོགས་སྟོགས་མ་ལྟ་མཆོ་རྟོག་དང་རི་ལུག་ལུག་བྱེད་པའི་དུས་ཡིན་པས། དུས་ངན་འདི་འདྲ་
 ཞིག་ལ་རང་རེ་མི་ཡུལ་འདིར་སྐྱེ་བ་ནི་སྟབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་དང་། ལམ་འགྲོ་མ་རྒྱགས་པ་

ཞིག ལན་ཆགས་ཤིག འོར་འབྱུང་ཞིག ཆགས་སྒོ་ཞིག སུང་ཁ་ཞིག གྱིང་གུང་ཞིག་ལས་རིན་ཐང་
དང་དོན་སྦྱང་སྤྱ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། །

ལན། སྒྲིགས་མ་ལྔ་བའི་དུས་ཡིན་པ་བདེན་ཀྱང་། དེ་དང་སང་ཙམ་ག་ལ་ཡིན། སངས་རྒྱས་
ཤུག་བྱུང་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་སྐབས་ནས་སྒྲིགས་མ་ལྔ་ཡི་མགོ་བཟུང་ཆར་བ་ཡིན། དེས་
ན་མཆོ་དོལ་དོལ་སོགས་ནི་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུམ་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱི་རུ་མངོན་པ་འབྲུའམ། ཡང་
ན་ང་ཆོ་ལ་གད་མོ་སྦྱང་བ་ཡིན་པར་འདྲ། ལར་ད་ལྟའི་སྐབས་ཀྱི་ནད་རིགས་གཞུག་པ་ཅན་དག་
གིས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཏུ་ཅང་མང་པོ་དག་གི་སྒྲིག་འཕྲིག་པ་དང་། རི་ཉིལ་བ། མེ་
འབར་བ། རྒྱ་མཆོ་ལུང་པ། འཇིགས་བསྐྱེད་པའི་ཉེན་ཁས་ཤི་བ་སོགས་སྤྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ནང་
བཞིན་རི་ཉིལ་ཉིལ། མེ་འབར་འབར་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པས་སྤྱོད་རང་ཆོས་དུས་ཆོད་ཡག་པོ་ཞིག་
དུ་འདོད་པ་ཡང་དེ་ཙམ་མོ། །དུས་ངན་འདིར་སྦྱབས་པ་ནི་སྐབས་མ་ལེགས་པ་སོགས་གསུངས་པ་
ཡོད་ཀྱང་། རིན་ཐང་སྤྱ་ཙམ་མེད་པ་གསུངས་ཡོད་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཆོད་ལུན་མཁས་པའི་གསུང་
ལ་ཡོད་ན་སྟོན་དང་། དེ་མིན་གཞན་གྱི་ཁ་སྐྱུམ་འབྱུང་འཕྱུར་ཡང་ན་དེ་འདྲ་ཡིན་གྱི་རེད་སྟམ་པ་
ཙམ་གྱིས་ནི་སྤྱོད་ལ་ཕན་མི་ཐོགས། །མ་ཟད་མི་ཡུལ་འདིར་སྦྱོས་པ་ནི་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་ཡང་ནང་པའི་གཞུང་རྣམས་ན་མང་ཏེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཙུན་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་
མེར་སྦྱོས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། དེའི་རྗེས་འཇུག་ཡོད་པ། གཞན་གྱི་བྱིར་སྦྱོང་བརྟེན་པ་ཡོད་
པས་ང་ཆོའི་མི་ལུས་ནི་ཏུ་ཅང་དོན་དང་ལུན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ། གསང་
སྒྲགས་དོན་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ནི་དང་སང་དུས་ལ་བབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་མཆོན་ནོ། མི་
ལུས་འདི་ཐོབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆགས་སྒོ་དང་། སུང་ཁ་གྱིང་གུང་ཆེན་པོ་ཞིག་རག་སོང་ཞེས་
ནང་པའི་ཐེག་པ་གོང་འོག་དང་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གང་གི་ནང་དུ་ཡང་བཤད་ཡོད་པ་
མི་དྲན་ནོ། །

ཆ་བོ། ད་ནས་མི་རིང་བར་ནད་ཀྱི་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཟུ་གེའི་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་།
མཆོན་གྱི་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཅས་དུས་ངན་བསྐྱེད་པའི་ཁྱུགས་སོ་དེ་ཆོས་རྒྱ་ཡིན་པས་མེའི་
རིགས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་ལས་དབང་ནི་ཡ་ང་ཞིང་ཡི་ཟུག་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། །

ལན། གཏམ་འདི་ནམས་ནི་པལ་ཆར་བདེན་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་མི་རིགས་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ཡང་
 ང་བ་དང་ཡི་མུག་པར་བཤད་པ་རྒྱང་པ་ཡིན་པས་ག་ལ་བྱུང་། དཔེར་ན་མ་འོངས་པ་རྒྱལ་བ་
 བྱམས་པ་མགོན་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཕེབས་ནས་དམ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ། མི་
 ནམས་ཀྱིས་རྫོགས་ལྡན་གྱི་འཆོ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ལས་མི་རིང་བར་རིགས་ལྡན་དུག་པོ་ལྷགས་འཁོར་ཅན་ཕེབས་ནས་མི་ནམས་བདེ་སྦྱིད་
 ལ་འགོད་བྱུང་བ་སོགས་མི་རིགས་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ནི་གཟི་འོད་འབར་བ། ལུས་སུ་མ་ཆོགས་པ་ཞིག་
 ཡིན་པར་ཡང་གསུངས་ཡོད།

ཆ་བོ། དུས་ངན་ཆོ་ལོ་བཅུ་པ་དེ་ལས་རེ་ཞིག་གཡོལ་འདོད་ན་ཐབས་ཤེས་གཅིག་རང་ཡོད་པ་
 ནི། མདུན་སྦྱོད་ཀྱི་གོམ་མཆམས་ཅད་དེ་བཞག་ནས་རྒྱས་ཤུགས་ཡོད་རྒྱས་ལྷག་ལོག་བརྒྱབ་རྒྱ་སྟེ།
 གནའ་རབས་ཀྱི་མེས་པོ་ཆོས་བཞག་པའི་ལམ་དང་ལྷགས་སྟོལ་ནམས་སྤང་སྦྱོབ་བྱས་ཏེ་དེའི་ནང་
 དུ་འཇུག་རྒྱ་དང་། གནའ་རབས་ཀྱི་མཇེངས་མི་ཆོས་གསུངས་པའི་ལེགས་བཤད་དག་བརྗེད་དུ་
 མི་འཇུག་པར་ངག་ནས་བསྐྱར་རྒྱ་དང་། གནའ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས་གནང་བའི་གདམས་
 ངག་ནམས་བཅོས་བསྐྱང་མེད་པར་སྦྱང་ལ་འཇོག་རྒྱ་དང་། གནའ་རབས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཆོས་གཏན་
 ལ་ཕབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་བར་ཡིད་ལ་བསྐྱོམ་རྒྱ་དང་། གནའ་རབས་ཀྱི་སྦྱིས་
 ཆེན་ཆོའི་མཇེད་སྦྱོད་ལ་སྦྱོན་རྟོག་མི་བྱེད་པར་དག་སྤང་སྤང་རྒྱ་དང་། མདོར་ན་ཡོད་ཆད་ལ་
 གནའ་རབས་ཆད་ཤིང་བཞག་གནའ་རབས་ལ་མིག་དཔེ་ལྟ། གནའ་རབས་ལ་ལད་སྒྲོས་བྱེད།
 གནའ་རབས་ཆད་གཅུག་དུ་བཀུར། གནའ་རབས་ཉིད་ངག་ནས་བསྒྲ། གནའ་རབས་རང་ཡིད་ལ་
 བསྐྱོམ། གནའ་རབས་ཁོ་ནར་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པ་དང་། འདས་ཟིན་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་
 དུས་དེ་ནི་རྫོགས་ལྡན་ལུས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་དུས་ཡིན་པས་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས། སྤྱོད་སྤང་དང་མོས་པ་
 ཡོད་ཆད་འདས་ཟིན་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་དུས་དེར་བསྐྱོམ་དགོས་པ་དང་།

ལན། གནའ་རབས་མེས་པོ་ནམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཆད་ལྡན་དང་ཡ་རབས་ཀྱི་ལྷགས་སྟོལ་ཡིན་
 ན་དེ་སྤང་སྦྱོབ་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེ་ལ་ལྷགས་དགོས་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། གནའ་རབས་ཀྱི་མེས་
 པོ་ཆོས་བཞག་ཆད་ཀྱི་ལམ་དང་ལྷགས་སྟོལ་སྤང་སྦྱོབ་བྱེད་དགོས་པ་སུས་ཀྱང་བཤད་ཀྱི་མེད།

དཔེར་ན་གནའ་རབས་ཀྱི་མ་བརྒྱད་ལམ་ལུགས། བཟ་གཡོག་ལམ་ལུགས་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ན་
 འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིང་མོའི་ནང་ལ་ལོ་རབས་ནས་ལོ་རབས་ལ་ལག་རྩལ་སོགས་འགྱུར་ཚྭ་ག་
 ཕྱིན་ལུགས་ལ་སྟོན་དང་། དེ་དག་གནའ་རབས་ཀྱི་མི་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་ཚོན་
 ལ་བྱོན་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་མི་དག་གི་ལམ་དང་ལུགས་སྟོན་གྱི་ལེགས་ཆ་བསྐྱུས་ནས་དེའི་ཉིང་
 ཏུ་དེ་སྐབས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་མཁོ་བའི་ལམ་དང་ལུགས་སྟོན་ལེགས་ཆ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱང་
 དང་། སྒྲོས་སུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་རང་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན། རྩ་བའི་བདེན་པ་བཞི།
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དྲུག་སོགས་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡར་རྒྱས།
 རྣམ་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཡར་རྒྱས་འགོ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་ལུགས་སྟོན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས།
 ལུགས་སྟོན་དེ་གནའ་རབས་ཀྱི་ལུགས་སྟོན་ཡིན་ཀྱང་། ལུགས་སྟོན་དེ་དག་མི་རིགས་ག་ཚོ་དཔེ་
 རྒྱས་སོང་ན་ཡང་དང་སྤངས་བྱེད་དགོས་པ་འབའ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། དགོ་བཅུའི་བྲིམས་སྟོན་
 མི་གཙོ་བོ་པ་ནི་མི་རིགས་ཚན་རྩལ་ཡར་རྒྱས་སོང་ནས། མི་རྣམས་རྒྱ་སྐར་གཞན་དག་གི་ཉིང་དུ་
 འཚོ་ཚྭ་བྱེད་བྱུང་བའི་རྣམས་པ་བྱུང་ཡང་། སྟོན་མི་གཙོ་བོ་པའི་བྲིམས་ནི་ངེས་པར་ཅན་དུ་བཅི་
 དགོས། དེས་མཚོན་ནས་ལེགས་པའི་ལམ་མཐ། ཡ་རབས་དམ་པའི་ལུགས་སྟོན་རྣམས་ནི་ག་དུས་
 ཡིན་ཀྱང་བཅི་བསྐྱང་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་མིན་རྣམས་ཁོར་ཡུག་གི་འགྱུར་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་ནས་
 རང་འགྱུལ་འགག་པའམ་མ་འགག་ན་ཡང་དེ་ཚོ་མི་དགོས་པ་བྱེད་ཆོག་གི་རེད་ལ། དེ་ཡིན་
 གཅིག་མིན་གཉིས་བཅི་བསྐྱང་བྱེད་དགོས་ཞེས་སུས་ཀྱང་བཤད་ཀྱི་མེད།

དེ་བཞིན་གནའ་རབས་ཀྱི་མཁས་པས་གསུངས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱང་དེ་ག་ནང་བཞིན་རེད།
 སེམས་ཅན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ལ་པན་ཞིང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་འགོ་ན་
 ག་དུས་ཡིན་ཀྱང་དང་དུ་ལེན་ཆོག། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་
 བཅད་ཆ་ལྔ་མེད་ལྟ་བུ་རེད།

གནའ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་ཉེས་མེད་པ་སྤེལ་གྱིས་དང་དུ་
 ལེན་དགོས་ཞེས་སུས་ཀྱང་བཤད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན། གསོ་དབྱུང་སྐྱེར་རྣམས་བོད་རང་གི་
 གདོད་མའི་གསོ་བཅོས་ཆ་ལ་ཆོལ་བྱུག་པ་མར་ཁུས་ཁྲག་བཅད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནས་

བཟུང་རིམ་བཞིན་ལེགས་ཉེས་སྒྲང་དོར་བྱས་ནས་མཐུད་དེ་ཡར་རྒྱས་བཏང་བ་དང་། དུས་
རབས་བདུན་པ་ཡར་མར་ནས། རྒྱ་དཀར་ནག པར་སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་མང་པོ་དག་གདན་
དངས་པ་དང་། བོད་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་སྣ་དག་ཕྱི་རྒྱལ་དག་ལ་སློབ་སྦྱོང་གི་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་དེ་བོད་
ལྷགས་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་དེ་ལྟར་ལས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཏུ་བཏང་བ་དེས་མཚན་
ནས་པ་རེད།

གནའ་རབས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཚོའི་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཚོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བ་འདྲུག་རྒྱ་
ཡང་དེ་ག་ནང་བཞིན་རེད། དཔེར་ན། ནང་པའི་དོན་ནས་བཤད་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལས་
གཞན་པའི་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱེད་མི་ཚོགས་པ་བཤད་མེད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་རང་
གི་གསུང་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་བྱེད་ཚོགས་པ་མ་ཟད་བརྒྱལ་བརྟག་བྱེད་ཚོགས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དགོ་སྤྱོད་
དག་གམ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །གསེར་བཅད་བརྒྱར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་
ང་ཡི་བཀའ། །སྒྲང་བར་བྱ་ཡི་གྲུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། དེའི་རིགས་འགྲོ་ནས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཁྱོད་ལྟར་ན་འདི་འདྲ་གོ་ལོག་བྱས་ནས་སྤྲོད་པ་ཡང་མི་ཚོགས་པ་མེད་དེ། ཁྱོད་རང་གི་འགྲོས་དང་
སྦྱར་ན། ཁྱོད་རང་ཚོའི་འདོད་པ་དེ་ཡང་། ཡོད་ཚད་ནས་ཡོད་ཚད་དང་རབས་ཚད་ཤིང་བཞག །
དང་རབས་ལ་མིག་དཔེ་ལྟ། དང་རབས་ལ་ལད་སྒྲོས་བྱེད། དང་རབས་ཚད་གཙུག་ཏུ་བཀུར། དང་
རབས་ཉིད་ངག་ནས་བསྒྲ། དང་རབས་རང་ཡིད་ལ་བསྒྲུམ། དང་རབས་ཁོ་ནར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་
དགོས་པ་དང་། དང་རབས་ཀྱི་དུས་འདི་ནི་རྩོགས་ལྡན་སྤུན་ཚོགས་ཀྱི་དུས་ཡིན་པས་རེ་བ་དང་
ཡིད་ཆེས། སློ་སྤྱང་དང་མས་པ་ཡོད་ཚད་དང་རབས་འདིར་སློམ་དགོས་པ་དང་། དང་རབས་ཀྱི་
ཅ་ལག་ཡིན་ན་ཡག་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་བ། དང་རབས་ཀྱི་མི་ཡིན་ན་ཡག་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དེ་
ཁྱོད་རང་གི་འདོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་འོང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་ལེན་སྤུག་ས་ཨོ་འདྲུག་དེས་ན་གནའ་
དང་གང་ཡིན་ཀྱང་ལེགས་ཉེས་དང་དོན་ལ་གནས་མིན། སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་མེད་བཟླ་
བ་ལས་ཐམས་ཅད་དཀར་ན་དཀར་མཉམ་ནག་ན་ནག་མཉམ་གཏང་རྒྱ་ག་ལ་ཡོད།

ཚ་བོ། ཤེ་ཟེན་པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་མི་པོ་ཆེ་རྣམས་ནི་པཎ་ཏི་ཏ་དང་། གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག །

ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང་། ང་ཚོ་ནི་ཁོང་རྣམ་པའི་ཞལ་
མཇལ་གསུང་ཐོས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཅི་ཡང་མ་རག་པའི་ལས་ངན་བསོད་ཟད་སྐལ་ཆད་ཐོད་སྐམ་
རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་།

ལན། ཤེ་ཟེན་པའི་གནད་རབས་ཀྱི་མི་བོ་ཆེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་འདྲ་རེད་ཟེར་
མཁན་སུ་ཡང་མི་འདུག གལ་སྲིད་ཁྱོད་ལྟར་དུ་སྟོང་བཏབ་ནས་སྤྲོས་ན། ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་
འདོད་པ་ནི། ད་སྐབས་ཡོད་པའི་མི་བོ་ཆེ་རྣམས་ནི་པ་རྩེ་ཏ་དང་། སྤྱབ་པའི་དབང་ལྷུག །ཚད་
མའི་སྐྱེས་བུ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང་། ང་ཚོ་ནི་ཁོང་རྣམ་པའི་ཞལ་
མཇལ་གསུང་ཐོས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཅི་ཡང་རག་པའི་ལས་བཟང་། བསོད་ལྷན། སྐལ་ལྷན། ཐོད་རྒྱགས་
རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་པའི་ངག་ལས་མ་འདས་སོ། །

ཚ་བོ། ད་ནས་བཟུང་ང་ཚོས་ཤེ་ཟེན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་ཁོང་རྣམ་ཚོར་མུ་ངན་གྱི་སྟོན་པ་འོ་དོད་
འབོད། སྟོན་ཆེན་པོས་སྤྲེ་སྤྲེགས་འདོན། ཞལ་གཟིགས་གནང་བའི་འདུན་པ་བཅངས། ལུང་
བསྟན་བརྒྱབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེག །བྱིན་རྒྱབས་སྦྱེལ་བའི་སྟན་ཁུ་འབུལ། རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་
གསོལ་བ་འདེབས། འདྲུ་འབྲལ་མེད་པའི་སྟོན་ལམ་བརྒྱབ། སྤྲེགས་ཡིད་འདྲེས་པའི་ཐབས་ལམ་
འཚོལ་དགོས་པ་དང་། ཁོང་རྣམ་པས་མ་གཟིགས་པ་ཞིག་ང་ཚོས་མི་མཐོང་། ཁོང་རྣམ་པས་མ་
གསན་པ་ཞིག་ང་ཚོས་མི་གོ། ཁོང་རྣམ་པས་མ་གསུངས་པ་ཞིག་ང་ཚོས་མི་འཁྱེལ། ཁོང་རྣམ་པ་མ་
ཐེབས་པའི་ས་དེར་ང་ཚོ་མི་བསྐྱེད། ཁོང་རྣམ་པས་མ་གནང་བའི་ལས་དེ་ང་ཚོས་མི་འགྲུབ། ཁོང་
རྣམ་པས་མ་དགོངས་པ་ཞིག་ང་ཚོས་མི་ཤེས་པ་དང་། ང་ཚོ་སྟག་ཚོད་སྟེ་ཆེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འགོ་
ཤེས་འདུག་མཁས་བྱ་དགོས་པ་ལས། མི་མཁས་མཁས་མདོག་དང་། མི་འཛིན་འཛིན་མདོག་གི་
གསར་བཤད་དང་གསར་གཏོད་སོགས་བྱ་མི་རུང་བ་དང་། རྟིང་པ་དོར་ནས་གསར་བ་འཚོལ་
དགོས་ཟེར་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཚོ་ལྟ་ལོག་དང་། གཏམ་དེ་གསུམ་ལྟས་ངན་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་དགྲ་
ལྟར་ལྟ་ཞིང་དུག་ལྟར་འཛེམས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཡོད་དུ་རྩལ་སྤྲེག་གིས་
བརྒྱབ་བཤེག་བརྒྱབ་སྟེ་བསྐྱེད་ན་ད་གཟོད་རྒྱ་མཐོངས་ནང་གི་ཉི་མེག་ཅི་ཡང་གཞན་སྐབས་
འཕེལ་བདེ་ཞིག་ཡོང་རེ་ཡོད་པ་དང་། དེ་མིན་གོམ་གང་མདུན་ལ་སོང་ན་སྤྲེག་རྒྱ་ལྟན་ནག་དང་།

གཡང་ས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་སོགས་རང་གིས་ཡིད་ལ་བསྐྱེད་ཞིང་གཞན་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱབ་
བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

ལན། འདི་དག་ནི་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཆུ་པོ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་རེ་བྱང་གིས་དེ་གནའ་བོའི་ལྷགས་
དེ་ལྷགས་ཉེས་སྤང་དོར་མེད་པ་དང་དུ་ལེན་དགོས་ཟེར་སྲིད་ན་མ་གཏོགས་ལྷགས་ཉེས་སྤང་
དོར་ཤེས་པའི་ནུས་དཔྱད་ལྡན་པ་སྤྱད་ཀྱང་ཟེར་མི་སྲིད། དེས་ན་དེ་དག་གི་ངག་ཁ་ཤས་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཆབས་གཅིག་དུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་དོན་དང་མི་མཐུན། །ཡིན་ན་ཡང་
མདའ་སྐྱུག་ལ་ཡང་ཁག་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། མདའ་སྐྱུག་རང་གིས་བྲིས་པའི་ཞོགས་དུང་གདོང་
གྲོགས་ལས། དགོ་ཆུ་དོར་བྱུ་ལགས་དགག་སྐབས། རྟིང་པ་ཡོད་ཚད་བསྐྱར་དགོས་ཞེས་དང་།
གསར་པ་ཡོད་ཚད་སྡོན་ཐོན་ཡིན་ཞེས་འདྲེ་ཞིག་གིས་བཤས་སྐྱུག་བརྒྱད་ནས་ཁོང་གི་སྟན་ཁུང་
དུ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ཞོགས་དུང་སྤྱོད་གཏོགས་དང་བཅས་པ་མི་སྤྱི་ཞིག་གིས་ཀྱང་
གཏམ་དེ་འདྲ་བཤད་སྤྱོད་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་གཞིགས་ན་སྟོན་སྐྱུག་ལྷགས་སྟོན་འཛིན་
པའི་བོད་སྐྱུ་མེར་གཉིས་སྤྱད་ཀྱང་གནའ་རབས་ཀྱི་ལྷགས་སྟོན་ཐམས་ཅད་དབྱེ་གསལ་མེད་པ་
དང་དུ་ལེན་དགོས་ཞེས་སྤྱི་གི་མི་འདུག་པས་འདི་ངེས་པར་ཅན་དུ་འདྲེ་དེ་འོངས་ནས་བཤས་
སྐྱུག་བརྒྱད་ནས་སྟོན་གྲོགས་དཔལ་ལྡན་ཁོང་ལ་བཤད་པ་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །

ཡང་དེ་ལས། ད་དུང་འདི་ལས་ཀྱང་ཐལ་ཆེ་བའི་དགག་པ་ངོ་ཚད་དགོས་པ་ཞིག་ལུབ་བྱང་མི་
རིགས་སྟོན་སྤྱོད་གི་དགོ་ཆུ་ཆེན་མོ་དོར་ཞི་ཚང་གིས་བཏང་ཡོད་པ་ནི་འདི་ལྟར། རྟིང་པ་ཡོད་
ཚད་བསྐྱར་དགོས་ན་བུ་མ་ཁ་ནས་བུ་བ་དང་། གཤམ་གཅི་རྒྱབ་ནས་འདོར་བའི་སྟོན་རྟིང་དེའང་
བསྐྱར་དགོས་པར་ཐལ། གསར་པ་ཡིན་ཚད་སྡོན་ཐོན་ཡིན་ན་དེང་སང་གསར་དུ་ཐོན་པའི་ཨེ་ཙི་
ཞེས་པའི་རིག་དུག་གི་ན་ཆ་དེའང་སྡོན་ཐོན་ཡིན་པར་ཐལ་སོགས་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་ཐལ་ཆེ་བའི་
སྐད་ཆ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་ལྟར་ན། ཐལ་བ་དེ་ནུས་ཀྱང་བསྐྱོད་མེད་ཀྱི་
ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དང་དུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆ་བོ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་དང་། མི་ཆོ། འབྱུང་འགྱུར་བཅས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྩ་བ་ནས་བསྐྱུག་
པའི་རིག་གཞུང་གང་དེའི་བྲན་འབངས་སུ་གྱུར་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ལ་སོ་སོའི་མི་ཆོ་དང་། མིའི་

རིགས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱས་ཤུགས་འདོན་པའི་སློ་སྤང་ཡོད་མིན་དམ།
 ལན། འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཚོ་འབྱུང་འབྱུར་ཟེར་བ་དེ་གང་ལ་ཟེར་
 ཀྱི་ཡོད། འཇིག་རྟེན་མི་ལུགས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གྲུབ་པ་མང་
 ཆེ་ཤོས་དག་ལ་གསུང་རྩོམ་ཅི་རིགས་ཤིག་མཆིས་ཤིང་། མི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་མ་འོངས་
 པའི་ཆེད་དུ་རྒྱས་ཤུགས་འདོན་པའི་སློ་སྤང་གི་སློ་ནས་བཟོས་པའི་ལས་ཀ་མཐའ་ཡས་པ་མཆིས་
 ཏེ། དཔེར་ན། རྩེ་བཙུན་མར་མི་ནས་བརྒྱད་པའི་ལུས་སྦྱོང་རྩ་རྒྱུད་གི་སློར་དང་། གྲུབ་ཐོབ་ཨོ་
 རྒྱན་པའི་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཆེ་བྱེད་སྤངས་དང་། དདུལ་ཁུ་བཙོ་བཀྱའི་ལག་ལེན། ས་དམ་པ་ནས་
 བརྒྱད་པའི་ནད་ཀྱི་སན་བྱེད་ལག་ལེན་གྱི་སློར་ཏུ་ཅང་མང་པོ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྦྱོང་རྒྱལ་
 པོའི་ལུགས་ཟམ་སོགས་ཀྱི་བཟོ་རྒྱལ་སོགས་མཐའ་ཡས། སྤྱིར་དམ་པ་སྤྱ་ལུགས་སམ་འགྲོ་བ་མི་ཡི་
 ཆོད་འཛོ་བའི་འཇིག་རྟེན་དང་། མི་ཚོ། འབྱུང་འབྱུར་བཅས་ཡིད་ཆེས་སྦྱེ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནང་
 པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་བདེན་གཞིའི་གནས་ལུགས་ལས་སྟག་གཅིག་འོང་དགའ། དེས་ན་
 ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཀྱིས་པལ་པའི་
 འཚོ་ཐབས་དང་། ལས་ཀ་ ཟས་ཚོར་སོགས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་མིན་གྱི་ཆེད་ཀྱི་
 རིགས་ཀྱི་ནང་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་དང་། ཟབ་ཅིང་སྤྲ་བའི་ཤེས་རབ། ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་གྱི་
 རྒྱས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་སོགས་ལུས་དུ་བྱུང་བའི་ལམ་འགག་བྱེད་པར་བ་དེས་མི་ཡི་
 འཕེལ་སྤྱོད་ལ་གཤམ་བྱེད་ཟེར་བ་ནི་མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་སྦྱོར་ཡིན་ནོ། །

ཚ་བོ། སྤྱིར་ཤར་སྤྱོད་སློག་གྱུར་རིང་ལུགས་པས་བསམ་གཞིག་གི་མདའ་ཁ་འབྲུལ་སྤང་དང་མི་
 མདོན་པའི་དབྱིངས་སུ་གཏད་དེ་མིག་མདུན་གྱི་དོན་དག་ལ་ཁ་ཡ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་སྦྱོང་མེད་ལ།
 སློས་གངས་ཅན་བོད་པའི་མི་རིགས་འདིས་མིག་གིས་རྒྱབ་དུ་བཞུས་ཤིང་རེ་བ་གཤེན་པོ་ལ་
 བཙོལ་ནས་བསྐྱད་པས། ད་གཟོད་དེང་སང་ཁ་རུབ་སྤྱིང་། ལྷ་རུབ་སྤྱིང་ཟེར་ནས་འགྲམ་ཁུ་སྟུག་
 སྟུག་དུ་བཞུར་དགོས་པའི་གནས་བབ་འདི་འདྲ་ཞིག་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

ལན། ཤར་སྤྱོད་སློག་གྱུར་རིང་ལུགས་པ་ཟེར་བ་དེ་སུ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གསལ་པོར་མ་དེས་གྱང་།
 རྒྱ་དགར་ནག་སོགས་སྟོལ་རྒྱན་གྱི་ལུགས་སྟོལ་འཛིན་པ་དག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི། དེ་དག་གིས་

མིག་འདུན་ལ་ཁ་ཡ་ཡག་པོ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ང་ཡིས་བཤད་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན་རྒྱ་ནག་
 རྒྱང་པ་ལ་ཆ་མཚན་ན། གསོ་བ་རིག་པ། གནམ་རིག་ས་གཤིས། རྒྱ་གཅིས། བྱ་གཟིངས། གསར་
 གཏོད་ཆེན་པོ་བཞི་ཏེ་ཚྭ་གས་སྟོན་འཁོར་ལོ། ཤོག་ལས། འབར་རྩས། པར་སྐྱེན་སོགས་མིག་མདུན་
 ནམ་མིག་སྤྲེལ་ཁ་ཡ་ཡག་པོ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རེད་མ་གཏོགས། གལ་སྲིད་མིན་ན་དེ་དག་
 གསར་གཏོད་ཆེན་པོའི་བྱས་སུ་ག་ལ་འགོ། ཆོས་ལུགས་པ་དག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི་གནས་
 སྐབས་དེ་ལྟར་སྤང་ཡང་། འོན་ཏེ་མི་ལ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། གཙུག་པོར་གནད་དོན་ཐག་
 གཙུག་དགོས་པ་གང་ཡིན་བཟུང་ན་མི་ལ་དགོས་པ་ནི་བདེ་སྦྱིད་རེད། དེ་ཡང་ནང་སེམས་ཀྱི་
 བདེ་སྦྱིད་ལ་རག་ལས། དེས་ན་རྒྱ་གར་གྱི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱལ་བ་དམ་པ། རྒྱ་
 ནག་གི་སྟོན་པ་ལའོ་ཅི་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཇི་ལྟར་འཛོལ་དང་། ཐོབ་ཐབས་ཀྱི་སྐྱོར་
 མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་འདུག དེ་དག་གི་བསམ་གཞིག་གི་མདའ་ཁ་ནི་འགོ་བ་མི་ཡི་ནང་
 སེམས་ཀྱི་ཐུག་བཟུལ་སེལ་ཐབས་དང་། མི་ཆེད་གནད་དོན་ཇི་ལྟར་ཐག་གཙུག་སྐྱོར་རེད་འདུག་
 མ་གཏོགས་འབྲུལ་སྤང་དང་མི་མངོན་ནམ་མཁའ་དབྱིངས་སུ་གཏད་མི་འདུག་ལགས།
 བོད་གངས་ཅན་གྱི་མི་རིགས་འདི་ཡང་ནང་སེམས་ཀྱི་ཁ་ཆེ་བྱི་མ་ལ་འཁོར་ཞིང་། རེ་བ་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་བཅོལ་ནས་བསྐྱེད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ན་འཆམས་ཀྱི། ཁ་རྒྱབ་ཏུ་བཟུང་སོགས་
 ནི་མི་འཆམས་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་དེས་འཇུག། ཁ་རྒྱབ་སྤྱིང་སྒྲ་རྒྱབ་སྤྱིང་སོགས་ནི། དེ་དག་གི་
 ཆེན་རིག་ལག་རྩལ་ལ་ཡིན་གྱི་རེད་མ་གཏོགས། དེ་མིན་རྒྱབ་ཚྭ་གས་པས་མིག་མདུན་དོན་དག་ལ་
 ཁ་ཡ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་རང་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་བརྗོད་སྟངས་དང་
 དགོས་དམིགས་ནམས་ཡག་པོ་ཞིག་གོ་བ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། །

དམ་ཆོས་མངོན་པས་སྟོད་བཅུད་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱ་དང་
 རྒྱེ་འཇིག་གི་གནས་ལ་ཡང་དག་པའི་སྒྲུལ་ཆོག་
 བཞག་ཡོད་པས། ཞིབ་ཆའི་གནས་ལ་དེང་རབས་དང་

བཤད་ཚུལ་མི་འཐུན་པ་རེ་འགས་དེ་འདྲོར་བ་ག་ལ་འོས།

ཚ་བོ། དེ་ལྟར་བཟོད་གཞི་པོ་ཉི་ལྔ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་བཟོད་བྱ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལྷགས་ལ་རྟོག་
གཏི་ལམ་ནས་བཞུལ་བཏག་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་འདི་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་ན་ཆོས་ལྷགས་
འདི་ཡི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་ན་ཐེར་འདྲོན་བྱ་རྒྱ་གངས་མེད་པ་ཞིག་མཆིས་མོད། ཏ་ཅང་མང་ན་
ཉོབ་པའི་རྒྱ་ལས་དགེ་མཆོན་ཆེ་བར་མ་མཐོང་བའི་ཐོག་ཏུ། ཏུས་ཆོད་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་པའི་
ཆ་རྒྱུན་ཡོད་དགུས་ཀྱང་ཁོ་བོར་སྒྲི་ཀུན་ནས་གཏུག་ཅིང་གཅེས་པར་གྱུར་པས་ད་ནི་དེ་ཅམ་གྱིས་
ཆོག་ཤེས་པའི་བཀྲི་བ་ལྟར་སྒྲུངས་པ་ལགས་སོ།

ལན། ཆོས་ལྷགས་འདི་ལ་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་ཏུ་ཐེར་འདྲོན་གང་བྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་བྱེད་རོགས།
དོན་དང་མཐུན་ན་སུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་གྱི་རེད་ལ། རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ངེས་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་བྱེད་
གྱིས་གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཐེར་འདྲོན་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ནི་དོན་སྟོང་ཅི་ཡང་མི་འདུག།

ཚ་བོ།

སྒྲ་མས་བསྐྱུལ་པའི་ཆོས་མིང་འབོད་པོད་མེད། །
པ་མས་གནང་བའི་གཅེས་མིང་འབོད་རྒྱ་མེད། །
རང་གིས་བཏགས་པའི་སྒྱུག་མིང་མདའ་སྒྱུག་ཏུ། །
འབོད་པས་ས་བྱི་གསར་ཆོས་དགུ་ལ་སྒྱུར། །

ལན།

སྒྲ་མས་གནང་བའི་ཆོས་མིང་གཙུག་ན་ཡོད། །
པ་མས་གནང་བའི་གཅེས་མིང་སྟོང་ན་ཡོད། །
རང་གིས་བཏགས་པའི་སྒྱུག་མིང་རང་གོལ་ཏུ། །
འབོད་པས་ཁ་ཞོར་ལག་ཞོར་བྲིས་ནས་ཕུལ། །

མཚུག་གཏམ། དེ་ཡན་གྱིས་ཚ་བ་མདའ་སྒྱུག་གིས་བྲིས་པའི་ལེ་ཆོན་ཁ་ཤས་དག་ལ་ལན་རྒྱས་
བསྐྱུས་ཅི་རིགས་པའི་སྒྲི་ནས་བཟོད་ཟེན་ལ། མཚུག་དོན་མདོར་བསྐྱུས་ནས་བཤད་ན། རང་

རིགས་དང་། རང་གི་རིག་གཞུང་དང་། རང་ཉིད་ལ་ལྷག་བསམ་ཡོད་པ་དང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
 བར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་ཐོག་མར་ཤེས་དགོས་ཆུ་ཞིག་ལ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ཆུ་དང་མི་
 དགོས་ཆུ། དེ་བཞིན་ང་ཚོ་འགྲོ་བ་མི་ལ་དགོས་པའི་གཙུག་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་ཏེ་གོ་བར་བྱེད་པ་
 དང་། གནའ་རབས་དེང་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ ལྷག་པར་དུ་བོད་རང་ཉིད་ཀྱི་
 རིག་གཞུང་དང་དམ་དུ་འབྲེལ་བའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལ་སྦྱངས་པ་
 གང་མཚམས་རེ་མེད་པ་ནི་ཐབས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མེན་པར་རྩལ་སྤྲོགས་པ་དང་ཤར་སྤྲོགས་
 པའི་མི་རྒན་འགའི་ལྟ་ཐུབ་ཅམ་དང་དུ་སྒྲངས་ནས་མི་རིགས་འདི་དང་རང་ཉིད་ཡར་རྒྱས་
 གཏོང་བསམ་པ་ནི་སྟོང་བསམ་ཅམ་ལས་ཚད་དང་ཐུན་པའི་ཡར་རྒྱས་ཞིག་འོང་དགའ། ལྷག་
 པར་དུ་མི་རིགས་དེའི་རིག་གནས་དང་། སྒོལ་རྒྱན་བཟང་པོ། ཀུན་སྦྱོང་བཟང་པོ་སོགས་དོར་ནས་
 དཔལ་འབྱོར་སྦྱབ་ཤེས་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་གསོག་ཤེས་པ། དཔལ་འབྱོར་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་
 རིགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བར་འདོད་པ་ནི་ནོར་བ་ཆབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཆོན་རྩལ་སོགས་ཀྱི་
 ཐུབ་འབྲས་ཀྱིས་ང་ཚོ་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་མང་པོར་ཐོགས་བཞིན་ཡོད་པ་བཤད་མ་དགོས་པ་ང་ཚོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བཞིན་པ་འདི་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་འཁོར་ལུག་
 དང་། མི་ཡི་ལུས་སེམས་ལ་གཞོད་པ་ག་ཚད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་ཡང་ངས་བཤད་མི་དགོས་པ་
 ཞིག་རེད། དེས་ན་ང་ཚོ་འགྲོ་བ་མི་ལ་དངོས་གནས་དགོས་པ་དང་། དངོས་གནས་ཕན་ཐོགས་པ་
 དང་། སུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འཚོ་བ་དེ་ག་འདྲ་ཞིག་ལ་འཇོག་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་ལྡན་
 རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ཆུ་ནི་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་མེན་ཆོན་རྩལ་ཡར་རྒྱས་སོང་
 བ་དང་། རྩལ་སྤྲོགས་པའི་བསམ་སྒོ་དེ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སྤུལ་དུ་བྱུང་
 བའི་འཚོ་བ་འོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་པ་ནི་བྱིས་སྒྲོའི་རང་བཞིན་ཞིག་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ནོ།

དམིགས་བསལ་དུ་བཤད་དགོས་ཆུར། རྩལ་བསྟན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ཆོས་
 ལུགས་འདི་ཉིད་ལ་དགག་པ་བྱེད་དགོས་ན་འཛམ་སྐྱིང་ཤར་རྩལ་གྱི་རིག་གཞུང་སྤྱི་དང་། ལྷག་
 པར་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་ སྤུ་ལའི་སྐད་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་བཞུགས་པའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་དག་ལ་

ཞིབ་ཅིང་སྤྲོ་བའི་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་ཡོད་ན་ནི་ཨང་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ཀྱང་སྒྲི་ཁོག་ནས་དེ་
 དག་ལ་གོ་བ་ལོན་པ་ཞིག་ནི་ངེས་པར་ཅན་དུ་དགོས། དེ་མ་ཡིན་པར་འགོག་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་
 མདའ་སྒྲུག་གི་ཕྱིར་རྟོག་འདི་འདྲ་ཞིག་ལས་འོང་རྒྱ་མེད་ལ། མདའ་སྒྲུག་རང་གིས་ཕྱིར་རྟོག་འདི་
 ལ་བརྒྱ་ཆ་ལྔ་བརྒྱ་ལན་འདེབས་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡོད་ན་སྟོང་གདབ་པར་བྱ་ཞེས་བཤད་འདུག་
 ཀྱང་ཁ་བཤད་ཅིན་ལས་ཁོང་ལ་སྟོངས་གདབ་རྒྱ་མེད་པར་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། བདག་གིས་
 འདིར་བྲིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་ལ་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ལན་ཆོད་ལན་བཏབ་ཡོད་ལ། དེས་ན་ང་ལ་དགོས་
 པ་ནི་བདག་གིས་བྲིས་པའི་དགག་ལན་འདི་ལ་མི་འཐད་པའི་ཆ་འདུག་དམན་ན་ལན་ཡང་དག་པ་
 ཞིག་ཡོད་པའི་རེ་བ་ཆེ། དེ་མིན་བྲིད་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གམ་སྟོགས་གཏོགས་སུས་ལན་ཡོང་ནའང་
 དགའ་བསུ་ཡོད། ལན་དེ་ཡང་དེ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱིར་རྟོག་ལས་བཤད་པ་ནང་བཞིན་གཞན་གྱིས་
 ཟེར་སྒྲོས་བསྐྱུས་པའི་སྟེང་ཉམ་པ་དང་སྟོན་འདིངས། ལྷགས་ར་ཅིན་དང་། དེ་མིན་གནའ་དེང་གི་
 རིག་གནས་གང་ལ་ཡང་རྒྱས་མེད་པའི་རང་རིགས་ཀྱི་གསར་བྱ་མགོ་སྟོང་། ཚྭ་པར་ཤུར་བྲི་ཤེས་
 པ་ཅིན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་སྒྲོམ་པ་ནམས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་དེབ་རེ་བྱང་
 མཆིས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་གོང་བཤད་བཞིན་དེ་ལ་ལན་བཏབ་རྒྱུ་ལྟོ་སྒྲོ་བ་དང་དུས་ཆོད་གཉིས་ཀ་
 མེད།

ཨ་མའི་ཐལ་ལྷག་འདི་ཡང་དེང་སང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་དང་མི་མཐུན་པར་སྒྲོད་བཞིན། ད་
 དུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་འཛིན་པར་སྒྲོམས་ཤིང་། རྒྱ་འབྲས་བྱུང་དུ་གསོད་པའི་སྒྲ་རྒྱན། སྤྲལ་
 རྒྱན། མཁན་རྒྱན། ཁ་བྱ་རམ་ལས་མངར་ཞིང་བཤད་ཆོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་
 ཀྱང་། ཁོག་དུ་ནི་རང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆོན་བཞིན་འཁོལ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུན་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ལ་བསམ་ནྟོ་རྩུང་ཟད་ཅིན་ཡང་མི་གཏོང་བ། ཉམ་པ་ཡོད་ན་ཆོག་པར་
 སེམས་པ་རྒྱམས་དང་། དགོས་པ་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡང་བཤད་རྒྱ་མེད་པ་གནའ་བོའི་ལྷགས་སྟོལ་

ཡིན་ན་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་སྒྲོམ་པ། རང་ལྷགས་གང་ཡིན་དབྱེ་གསལ་མེད་པ་རྟེན་གྱིས་
 ཡང་དག་ཡིན་པར་སྒྲོམ་པ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་དུ་བྲིས་པ་མིན། གོང་དུ་མགོ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 བཤད་པ་བཞིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟླན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལ་སྟོན་མེད་སྟོན་འཆོལ་དང་བོད་
 མི་རིགས་འདིའི་གནའ་བོའི་ཡང་དག་པའི་སྟོན་རྒྱུ་ནམས་ལ་སྟོ་འདོགས་དང་བསྐྱར་འདེབས་
 བྱས་པ་དག་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་བྲིས་པ་ཡིན། ཡིན་ནའང་རང་ཉིད་གནའ་དེང་གི་ཤེས་བྱས་
 དབུལ་བའི་དབང་རྒྱལ་ཤིག་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སྟོན་པ་དང་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 འབྲེལ་ཉེས་བྱས་པ་དང་། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་བཤད་ནོར་བྱས་པ་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 དང་གཟུར་གནས་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་མདུན་དུ་མཐོལ་ལོ་བཤགས་ལ། གལ་སྲིད་འདིར་འབད་
 པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅུང་ཟད་མཆིས་སྲིད་ན་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་བཟླན་
 པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལོག་རྟོག་གི་གཡའ་ཡིས་མ་གོས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་
 གནས་པ་དང་། སྟེ་བ་དང་ཆེ་རབས་ཀྱན་དུ་ལྷ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་
 འགོ་བ་ཀྱན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་སྟོ་གོས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་གནས་
 ལྷགས་དྲི་མ་མེད་པར་བཟླན་པའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྐྱུ་བཅས་ཀྱི་མདུན་
 དུ་སྟོན་ལམ་བཟོ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅིག

སྒྲར་སྒྲས་པ།

གང་གིས་བྱུགས་ཅིས་ཉེར་བཟུང་ནས།
 ལྷ་ངན་ཐམས་ཅད་སྟོང་མཛད་པའི།
 གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི།
 ཐུབ་དབང་དེ་ལ་བྱུག་མཆོལ་ལོ།

བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མི་རིགས་མ་ཟད་འགྲོ་བའི་རིགས་ཀྱན་འདྲ་མཉམ་ཡིན། །
བྱེད་ཀྱི་མདུན་ལ་དངོས་པོ་མ་ཟད་སེམས་ཀྱང་བདེན་མེད་སྒྱུ་མའི་གཟུགས། །
བྱེད་ཀྱི་གསུང་ལ་རྒྱས་བྱམས་མ་ཟད་ཕྱ་བའི་ལས་འབྲས་དངོས་པོའི་གཤེས། །
བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་འཇིག་རྟེན་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་བྱོན་ལས་བཟུལ། །

མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་དངོས་དང་སེམས་གཉིས་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ཕྱོགས་ལ་བྲེལ། །
ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་སྟོབས་ཤུགས་སུ་ཆེད་ཕྱོགས་ལ་ཚུད། །
ཚན་རིག་པ་རྣམས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རྒྱལ་རྒྱས་གང་ཡིན་ཕྱོགས་སུ་འཁོར། །
སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་འབྱུག་ལམ་ནས་འཇིག་རྟེན་སྟོན་མཁན་བྱེད་ཉིད་ཅན། །

འཆི་བདག་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པའི་འདེགས་འཛིག་འདར་འདིར་སྟོ་བའི་གན་བྱ་བདག །
འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་མི་ལམ་འདྲ་ནང་སེམས་ཀྱི་བྱ་ཆུང་རབ་བྱེད་ཡང་། །
བྱེད་ཀྱི་གསུང་བཟང་ཅུང་ཟད་སྟོང་བའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་འདིས་རབ་སྟོས་ཏེ། །
མཁར་རྒྱུག་གཡུག་ཏེ་ཞི་བའི་ཐང་ལ་དགའ་སྟོའི་ཞབས་བྲོ་ཅི་ཡང་བསྟུར། །

འདིར་འབད་དགོ་བ་སྟོན་གྱི་ཆ་དང་གངས་རི་དཀར་པོའི་གཟི་མདངས་ཀྱིས། །
རྒྱལ་བསྟན་ངོ་མེད་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་དང་དེར་འཛིན་དགོ་འདུན་རབ་ཏུ་མཐུན། །
དཔལ་ལྷན་སླ་མའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་ཤིང་ངོན་ལྷན་པ་མའི་བསམ་དོན་འབྲུག། །
ལུས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་ཕུན་ཆོགས་དགའ་བདེའི་དཔལ་འབར་ཤོག །

ཅས་པ་འདི་ཉིད་མཉམ་མེད་ཤུག་སེའི་བསྟན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་ཅུང་ཟད་
ལོངས་སུ་སྦྱོང་པའི་སྐལ་པ་ཅན། ངོན་ལྷན་གྱི་དགོ་བའི་གཤེས་གཉིན་དམ་པ་མང་པོའི་ཞལ་
མཇལ་བའི་སྐལ་པ་སྟོན་པ། རྒྱལ་ཁམས་པ་ལྟ་དབང་རྟོ་རྩེའམ་སྒྱུག་མིང་ཏུ་རང་གྲོལ་ཞེས་འབོད་

པའི་ཀུན་དུ་རྒྱ་དེས་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལྷགས་ལ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཤར་ཅ་མཆོག་གོང་དུ་
 རུལ་བུལ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་ནས་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ཕྱི་ལོ་
 ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་གསུམ་ལོར་རྒྱ་ནག་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱིང་ཕན། ཏཱེན་སྤྱིང་ཕན་དུ་ཡོད་པའི་ཆོང་
 ཀྱོའུ་སྟོབ་གྲ་ཆེན་མོ་ཅུ་སྟོད་སྐབས་མགོ་བབྱང་། རང་གནས་སྐྱབ་སྡེ་སྐྱ་གསུམ་འོད་གསལ་ཆོས་
 སྤྱིང་དུ་པལ་ཆེར་བྲིས་ཤིང་གོང་བྱིར་པར་ཅན་དུ་མཐུག་རྫོགས་པར་བྱས་སོ། །

ཉེ་སྟོན་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དེབ་ཀྱི་ནང་དུ་ཡིག་ཞོར་འགའ་ཞིག་འདུག་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟོག་པ་
 བོ་ནམས་ལ་དགོངས་དག་ཞུ་རྒྱུ་དང་། སྟོག་དེབ་འདིའི་ནང་ཞོར་བཅས་དང་ཁ་སྐོང་ཅུང་
 ཟད་བྱས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་རང་ཉིད་སྟོ་ལུས་དང་དུས་ཚོད་སོགས་ཀྱི་དབེན་པས་ད་དུང་
 ཞོར་འབྲུལ་མང་དུ་ཡོད་ངེས་པས་སྟོག་མཁན་ནམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་སྐྱུག་པོ་གནང་རྒྱུའི་
 རེ་བ་སོར་བརྒྱ་སྟོང་གར་བཀོད་ནས་ཞུ་བ་ཡིན།